GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA

Br. 1. SPLIT, Petak 7 Veljače 1908. God. I.

DUJE BALAVAC

HUMORISTIČNO SATIRIČKI LIST

Dopisi i pretplata šalju se uredniku ANTI KATUNARIĆ, slikaru u Splitu.

IZLAZI JEDAN PUT MJESEČNO.

Cijena mu je 4 kr. na godinu — Svaki broj 30 para

Dvi beside da se boje razumimo

Kake vidite i sami zoven se „Duje Balavac“. Pravi san splićanin iz Splita, u imenu mi je vas moj program a rodija san se u srî sride umjetniškog kluba. Mislin da mi ne bi tribalo drugo reć, ali kako nisu svi jednako ešperti, kazat ću van u par riči, ko san, ča san i kako mislin.

Mekli su mi ime Duje jer su svi Duji furbasti pa ni ja fala Bogu nisan tukast, mrvičak san balav, kâ splićanin, drago me svakomu prišit krpicu i istrest tabar ma vrujte mi bez njanci mrve malicje. Nemojte se puno obazirat na donju pismu bome znate da su pisnici uvik malo ežaltani (pogledajte samo našega Kapića, Orebića, Marula Čulića i ostale). Kako san i malo preputova, (a koji splićanin ni putova, o kad se ovo gre u jamerike), mrvu se u svašta razumin pa ću o svačemu i govorit, o niancama, o štimungu, o arkiteturi, o politici, o muž ki u zadnju o svačemu. Niman nikakova partita jer oću da budem svačiji prijatej a svakin ću se šalit, jer bome ča sve nemore prijatej prijateju reć a da se na uvridi: samo nazadnjaci, pa koje stranke bili, nisu mi dragi. Sasvin tin prid namon ka i prid zakonon svi su mi judi jednaci. Istaknut ću znamenite jude i znamenite stvari, ka i stvari smišne. Za znamenitost se neće nijedan pametan čovik uvridit, pa ako se ko uvridi, oće reć da se priznaje ridikuložastin i onda ćemo mu u drugon broju stavit ispravak a za da svit zna č i j i je, štampat ćemo ga još jedan put. Javjamo svakomu da jemamo u uredništvu jednoga atletu, jednoga špadaćina i čovika o zakona i tako će se svak moć obratit po svom komodu. Ja san ipak siguran da od svega toga neće bit potriba, jer san jopet van kažen, prez svake malicje.

Ovin brojen dolazin na svit i vidit ću oćete li me primit kako ste obećavali. Budite o riči ka ja, pa se nećete pokajat i vidit ćete da ako ste ga iskali, da ste ga i našli. Ako me orabrite, nastojat ću da van buden sve dražji i kušat ću da šalon po mogućnosti popravin nike male spliske slaboće a da staknen i pofalin ča je dobro, ako ga di najden. To sve radin iz jubavi prama Splitu i splićanima.

Da ne mislite da mrzin sve drugo osin Splita, stavit ću u druge brojeve rubriku za pokrajinu, pa ala ga karikaturišti i humoriši na posal i sve ča bude odgovarat mon karateru, štanpat ću. Tako isto priporučijen van svi špiritožasti splićani, čakod dobra ćujete i zla vidite, sve javite „Duji Balavcu“.

Moji su stalni suradnici i osnivači: Piperle, Rode, Baf-Baf, Lepe, Tambuko i Mafalo, ali jopet van govorin svak more postat moj suradnik, a ko pošaje jednu baš uspilu stvar, dobit će nagradu po vridnosti iste. Eto to van je sve ča san ti reć, samo van pitan proščenje, ako nije ovi put sve kako bi jemalo bit, prvi put je ča se u svit bacijen, a one ča san ritratâ, ne pitan njanke da mi zafalu i svršijen s' onon latinskon „Ludere non ledere“ ča arvaski oće reć žaba!

Vaš obligani

„Duje Balavac“.

☛ Onoga koji ne povrati poslati mu broj na ogled, smatrat ćemo pretplatnikom. Ur.

Pisma.

Balavac me Duje ime
ne fali mi srca
kud kandžijom ja ošinem,
odma krv tot vrca.

Neka znate, sve ću gledat,
iz oblaka kroz fumare.
Ništa neće meni ostat,
otkriti ću sve oltare.

Hoću da se uprav stupa,
bilo vedro bila kiša.
Ako koga s bande najdem;
asti mlič! bit će mu priša.

Šta ja pišem svak viruje
jer prijatej jesam svačji;
zato jesam bez partita
ali pogled jemam mačji.

Ovi broj nek služi kâ kanpjun
a budeli dikod mraka
javite mi ph . . . asti raka!
posvitlit će balavčev lampjun.

Ko mi jema dvi beside reć,
nek me išće, ne gren nikad leć.

Priko geta, kraj trcere,
od štekata do crikve dušic,
s trabakuli na bracere,
povrj pali telegrafski žic.

Na Jeremijevo.

Tambuko.

SPLIT POLIPŠAJE.

(Nova facada, stare Obale).

Ni jon ni ruga,
Onakon je zvoniku
Vajalo nać druga.

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA SPLIT

Kampanilizam.

Svud me vuci i hvali
ma me u Split uvali.

Tragikomedija u 2 ata. I. u Trešću a II. poza osan dan u Splitu.

Doba 1890.

Csobe:

Ante.
Luka.
Špiro.

I. At.

(Otvara se tendum a vidi se „corso". Luka i Špiro se šetaju a intraje ji Ante).

Ante: Ča je vi dva ovod?
Luka: Evo smo se višje raskrstili Spliton, jedan put za uvik. Gremo po svitu pa nek bude ča oće.
Ante: A di grete?
Luka: Ja u Bonašaireš!
Ante: (Špiru čini glavom mòt) a ti?
Špiro: Ja u Portošaid!
Ante: Ka' je tako onda mi pozdravite prikosutra ženu u Split, a ja se nadan da ćemo se do osan dân nać uzajeno u kafu na rivu.

(pada tendum)

II. At.

(Otvara se tendûn a vidi se Trokulova kafa na rivu. Luka i Špiro sididu za tavulinon a dolazi Ante).

Ante: O-o, a ča san van reka? ća će će reć da ste se vratili.
Luka: Eto nek van Špiro reče!
Ante: Ča je Špiro, govori!
Špiro: Reću van u jednu samu besidu: nisan se nikako moga obiknut prez vidit, izjutra ka' bi se ustâ Merjan.

(Skala se tendûm.)

Za pozornicu priredija: **Mafalo.**

Telegrafi i telefoni.

Beč. Evo nakon 24 godine ozbiljna rada učinio sretno ispit filozofije.

Dako.

Milo nam je i čestitamo.

Pensionirani sudrugovi. —

Eh! bome ni to šala, nî ni Darvin postâ filožof u 24 ure.

Ja miritan ovod stat
Jer sam Splitski podeštat
Od vapori san glavar
Od tupine gospodar
Sad viditeda je dilo
Ča sam ovde na vidilo.

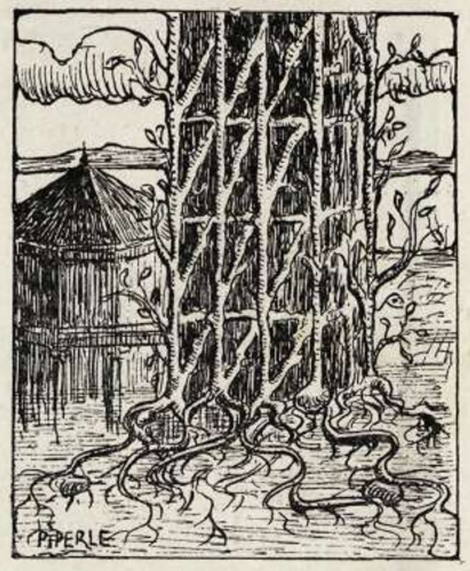

Imenjaka mi ovod se u nas ništa ne razumi.

Evo jema trideset godin da se govori: gradi se novi zvonik. Jema petnajst godin ča govoru još majka sama kupola, jema tri godine da ni bilo za stavit vengo zadnju stinu, a evo dvi godine da stavjaju križ.

Koliko će se pak tit da stavu zvona?

Borami se bojin, da stin nećedu puno čekat, jer se u Split o toga baš ćuti potriba višje veng od arije. Intanto zvonik još uvik u ćibun.

Vengo ja ča svakon malo virujen, (nebudi van žaj), ti san se malo boje priupitat pa ča biste rekli da je?

Pod zvonikon ti brate lipa tusta zemja, a u onoj tumideci se armadura primila ka u pitar, i razpružila žile na sve bande pa zagančala fundamente.

Sad se oni bojû da se ne dogodi po onoj: „fora dente, fora dolor" ča oće reć, vanka armadura, vanka i zvonik.

Zato su odlučili ovoga pramalića činit fešte, jer će do onda procvitat i parit će kâ glorjet pa nikor neće ni mislit da se zvonik okrije, kad ga onako lipo armadura adornaje. Bit će baš u štilu šececjun.

Vengo znate ča bi ja učinija da san gospodar? Lipo bi prisadija zvonik svin žilan na misto di će gradit novoga svetoga Duju, oli u gjardin di govori gosp. Paut, pa bi posadija okolo amerikansku lozu i onda će šilofera proć na žile zvonika i u malo godin će armadura usast i sama past.

N. B. Ako primite ovu moju ideju molin da javite izvor.

IŠTANTANEJE

U ČINEMATOGRAFU.

Slika prikažije ča se jednomu pijanomu snilo, a iza mene Pere-Bù čini komente:

A-ha ča je okisa!
Alòn kekina gnjusa!
A-ha-ha ča je bùga!
Nu mu.
As mu mlaje
Vidi, ma vidi
A-ha
As mu oca gonija.
Eto je pà on i feral,
Nij! asmu...
Vidi ku se uspinje
Svi su vrazi o pakla unj.
Eto ti ga vraže kvraaagùc.
Ode on u fumar.
Leti uz jarju kâ tić,
Isti mačić, nu mu,
A-ha ča tuče grom unj
Ka nikidan u štendarac.
Eno misec
Asti graju ča je zinuja.
Vidi napasti.
Eno će ga pro-pro-progu-proguca ga je.
A-ha ha ha
Eno ga jope vanka.
Izriga ga je misec
Ajme njemu ča će sa' bugnut.
Sa' ćeš ga vidit u sto kusi.
Puf!
A on jope u komoru.
— Ma ča je ovo bilo, upita me.
— Bome oni se opija pa mu se svi ono snilo.
— Bože te slobodi, i smit se o tega vol mi da me màra dva puta pritisne, pa onako iz miseca padat. Ala ča bi jita nogan, sve bi Mandi lunbule smečija.

Prisluškavu-Mafalo.

NA PAZARU.

— A odaklen je oni doša?
— U njegovon mistu pitaju siromasi karitad s' puškon.

U SRI SRIDE DJOKLECJANOVE PALAČE

A: (tuće na jedna vrata) tak, tak.
B: (iz nutra) chi xe?
A: mi že
B: Ma chi xe?
A: Mi že, kapural de pulizia.
B: (otvori)
A: Koža kvešto, ki že mi že ko že mi s[illegible] bito že avrir, koža kvešto tanto vumc[illegible] špuca, o že vogo?
B: No sior xe s" " ".

IZ VELIKOG VAROŠA (patriotizam.

Dante-e-e-e Dante-e-e-e vraga izi disi-i-i-i.
— Evo me-e-e! iz kantuna izviri mai Dante. Obisile mu se gaće sve do [illegible] kolura puno sumjiva a kratka [illegible] tekar do polovice pokrivala. Ob[illegible] čist, približava se koluru gaće[illegible] nozi jema crjenu, a na drugoj ž[illegible] o vrat mu je visija rožčić i moć[illegible] je pokojni Ante Katić da, za [illegible] učaraju.
Poviri i jopet se vrati okle je [illegible]

— A di opet greš ne doša ga.
— Gren ćalon u poje.
— A jesi li vidija Galileja.
— Eno se igra Santucon na orije.
— Poj zovi Mafaldu da gre na piškeru oprat robu. — Parigi! psst, qua vjen.

(Ni krv voda. Op. D.)

NA RIVU.

— Pape e per koža la barka šta sovra mar.
— Bome perke že barka.
— Ann!

(pauza)

— E pape, per koža el vapor šta šovra mar.
— Ćiò cukon, perke že vapor.
— Ann!

(Zaludu je nimati ča edukacjun u famiji. Op. D.)

Javna govornica.

(Za ovu rubriku uredništvo ne odgovara).

Dragi Duje!

Čuo sam da si za mene reservirao usta da ti ih tarem.

Primam.

Samo te molim, da reserviraš *ono drugo* za *Maloga Straška!*

— *Marul.* —

GRADSKI VIJESNIK

LUČELETRIKA.

Milo nan se ćuti da občina nedâ da se otvori dâle namišćena Jurasova eletrična centrala.

O kad su stavili novu svitlost Auer, tri dila spličani je očoravilo jer su se bili naučili stat u škuro, kâ vrdûni. Promislite ča bi se dogodilo da pustu užgat lučeletriku.

Čuli smo i to, da će naši umitnici kâ i onî u Mleci protestat za da jopet navrnu na starinske ferale, jer su s' ovim pasjin Auerom pokvarili splisku poežiju.

(Za to će se zauzet uprava gaša. Eto drago nam je).

EŠPOŽICJUN.

Meštar Luka: Ča je Duje, govoru da će bit ništo velikoga u Split za Sudamnju.

Duje Balavac: Je, ču san da će bit izložba, ma kad san proštija da će se otvorit kad se baci armadura Sv. Duje, sitija san se da je to, šalakurija.

Meštar Luka: Ma je bolan, bilo je i u „Jedinstvu".

Duje Balavac: I ja san štija u „Jedinstvu" da će izložit svi dalmatinski vištaci i višćice pa san se još višje uvirija da se šalaju.

Meštar Luka: Tot je bilo da će bit izložba „Lipi Viština".

Duje Balavac: E to ča san i ja reka.

Meštar Luka: I da će oniman iz vanka platit troške.

Duje Balavac: To je bez potribe, jer

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA

oni uzjašu na metlu pa gredu di ji je voja čin se malo naoblači.

Meštar Luka: U zadnju ja san kurjož znat ča će to bit.

Duje Balavac: Oće li bit oli neće, to neznan jer ako budu čekali zvonik, puno se bojin. Inšoma reć ću ti ma nek za sad ostane meju nam, jemala bi bit Izložba umitnika iz Dalmacije, a oni bòji koji budu pozvani prez da projdu kroz komišjun (ne onu od ornata), platit će jin troške.

Meštar Luka: Bit će barbiriman posla, ja mislin dače du se baranko za ovu feštu ostrić.

Duje Balavac: Dat će Bog pa ćemo i to dočekat.

Meštar Luka: I ja se nadam ma nemojmo reć pri boton.

IZLOG.

U veltrini Petranicha izložena je ćiba učinjena na šegetu s' napison, da je to učinija mladić prez da zna ikaki zanat a radi je je šest miseci.

Kâ da je to bilo triba pisat, bome kad je sve ono kroz šest miseci činija vidi se da ni jemà drugoga posla. Da ja zapovidan, stavija bi ga za svaki misec radnjê godinu dan pržuna jer u ono vrime ča je ćibu činija, moga je zbija naučit koji zanat kad je eto prez njega.

KNEZ.

U Splitu jema 10 foji, a njanka jedan vapor, u Jesenicam nima nijednog foja ma jema vapor. —

Jer u nas jema puno ćakul a za nje ni triba vapori.

ŠTRAJK PAROBRODARA.

Nakrcali nekidan Sučurani mekinje nikog trgovca na brod. Kad izašli na puntu od Marjana, učini južina a more počme priko bande sad na jednu sad na drugu stranu pa sve škropi vriće ka da ji blagosivje.

Dozlogrdilo to trgovcu pa ti kalà nikoliko debeli na indiric šjopera i južine. Vitar ti malo poskoči pa drž amo drž tamo, drž amo drž tamo sve izvrne ča je gori da je doli i najdu se judi i vriće s' mekinjan svi u more.

Stvar je svršila za čejad dosta lišo, nisu se veng malo okupali izvan štagjuna, ali vriće odoše okle se nisu još vratile.

Kad nakon malo dan dojde trgovcu teskera za na sud. Pita on ča je nova i kad čuje zlamenuje se pet šest puti.

Pari sàd, iz Abacije
A nî veng'iz demokracije

Tužili ga sučurani za oštetu jer da se brod izvrnuja od velike beštimje. Dibatimeje bija na 30 sičnja o. g. —

Sve je u nas naopako, kad je jema molit onda je beštima, a kad je jema beštimat, onda se zlameniva.

NOVI IZLOZI.

Ćuli smo da se radi naert za nove izloge dučana D. Savo. S' netrpljivošću se čeka da razvale armaduru zvonika Sv. Duje i tako da upotrebe stare grede. (To je dobra ideja jer grede štadjunane pa neće učinit škerac. Priporučio bi samo da ne ruvinaju kolpo d' očio iz ulice Raja. To san opazija radi opreza sasvin da san siguran da Savini jemadu umitnički ukus pa, će nadan se, volit ostavit veltrine kake su vengo pokvarit Splitski štil. Dujina op).

Odbor za čistoću grada.

Sinoć je bila sjednica odbora za čistoću grada i nakon duge debate, odlučili su da se opere fenjer Bonačićeve pivovare. (Nadan se da neće i to zvat koga tudeška; u ostalom *dobra stvar samo naprid op. D.*)

Misterjozan napadaj (malo svitlosti).

Mali Ćona: E lu tori te se tori e tori te se tori tol tortello in man!

Mali Bego: E ti ka fišto ti?

M. Ć.; Ći.

Ispravak.

Primili smo zadnji čas ispravak Matkovićeve reklame za kiseli kupus i rado uvršćujemo: Po paragrafu 19 zahtjevam da ispravite reklamu uvrštenu u vašem balavom listu, jer ja neman više kapuci garbi in testa, nego testa di kapuci garbi. Što se može svak uvjeriti ako prodje mimo moj dučan. (Čast istini D.)

Nova tabela.

Govori se po Splitu da će dita D. Savo piturat tabelu. Eto neka bude sritno.

Splitska plovitba.

Zadnji šjoper o vapori potaka je spličane i evo su naručili jedan vapor, a da se uspomena osnutka uzdrži, stavili su mu ime „Štrajk". — Ja bi zarad uspomene i društvu to nadodâ: „Splitsko štrajk društvo".

„Five o' cloch thea".

„Gabinet" je dâ na 26. sičnja „Five o' clock thea" (piše „Dalmata"). Nas su informali bòje i kazali su da je diretur o' šale tija učinit vic, i svakoga je fermâ na vrata pa ko ni zna reć ča će ono bit onu večer, ni ga pusti unutra.

Za uru vrimena svi su šocji ostali izvan vrât. Kad je vidija da nikor višje ne dolazi, pustija je svi u šalu. —

N. B. Ako ko i od naši štioci nebi znâ ča oće reć, rastumačit ću mu u dvi riči:

Five — ingleški oće reć, File, to je tamo ime obćenito, isto kâ u nas Duje.

O' — to je pokraćeno — oš — a znači isto ka i arvaski — oćeš.

Clock — oće reć — lokat a — Thea — razumite i sami. Dakle sve to zajedno oće reć: „*File oš lokat té*".

U dućanu Gottovaz na dnu pjace izložena je u veltrinu najfinija vrst paučine, za stanjat krv kad se ko ràni oli kad ko metne pijavice. Priporučujemo ovu našu domaću industriju.

Bačvice.

I ako malo u ritardu koštituila se uprava družtva za polipšavanje Baćvic i započet će već u subotu svoj rad sa zajedničkom večerom.

Ćuli smo da su naručili u Ameriku makinju za prinašat kuće.

Upiti na gragjane.

Zašto bi moglo služit ono prazno i neuredjeno mjesto na Marmontovoj poljani i zašto ne grade drugo krilo — Odgovori se šalju uredniku „Duje Balavca" i svi zgodniji bit će štampani u idućen broju.

Od orkestre smo profešuri
Od armonike šonaduri,
Dikod škulturi,
Bili smo koriduri,
Sad smo redaturi
A i pituri.

ŠPORT

„Auto-Club".

Naš „Automobil-Club" uvidivši nemogućnost putovanja po našim putevima, odlučio je preuredit motore za mlinicu, a mlit će kukuruz.

Od toga trostruka korist, sucima manje posla, manje razbijenih rebara, a ko zadopoljniji glo tukaca.

„Podizam".

Kroz veljaču će se početi utrkivat policijoti sa trkačem i „čudakom" Ružićem, da se malo treniraju, jer da im mularija puno pokosi, sasvim da imadu revolvere.

„Jachting".

„Jachting-Club" će od sada činiti dvi mjesto edne večere na godinu, da se iznova oživi i okrepi to naše staro družtvo.

Bi[illegible] beričetno.

„Gimnastika".

Družtvo „Gimnastica e scherma" odlučilo je i ove godine ne činit ni gimnastiku ni škermu. —

Nisu ni naši stari činili, pa su fala Bogu bili živi i zdravi.

„Ščule šport".

Ježuviti činu i ove godine utrke na ščulam o' driva.

Zato oni i trču tako brzo.

„Lov".

„Lovačko društvo" nam je poslalo ovaj proglas: „Daje se nagrada svakome, koji kad nađe zeca, veže ga za bližnje stablo i dodje jazbi upravi. Ova će pak odlučiti, ko će ga pć ubit, da se tako izbjegnu uzaludne potjere i prepirke medju članovima.

Ja san ti van dotur Edi
Dikod koga ličin.
Son diretor de teatro,
I s'otin se dičin.
Lasso sempre cantar cani
Jer su ovod taki,
Co mi digho, non và mal
Tvrdû, kâ makaki.

Izdavač i odgovorni urednik Ante Katunarić.
Tisak „Splitske Društvene Tiskare" u Splitu.

SID 35503
6191
1200,00

BIOSKOP MAR-KA GALO

Najsavršeniji u Europi.

A jesi mi ga pravi galeto,
jesi!

Naš MATCOVICH jema kapuci garbi in tešta.

Ala ga! za ovi krnjeval s' prašćevinom.

svoj N'svomu

G. GRANICH

Impresa pompe funebri e vendita ossi.

Poduzeće svečanih pogreba i prodaja košćic.

Gabriele D'anunzio

Mekanik i inštalator vode i plina

Iza Prokurativa.

Nima sriće za pisnike

Baf-Baf-Jakasović

— Ulica Camby —

Šoprabiti per muši

uzimlje miru na svaku uru.

Ante Matošić

Fabrika konopi i ulari za velike i male glave.

Ernest Seveglievich

PRODAJE:

postole, slike, rukotvorine i ostale pošpetice i pičugarije.

Preporuča se mušterijama za neka se jidu oni naokalo

U „Hotel Kafani Panachoff"

Cijevi, pipaca, balona, mrežica i peći za plinsku razsvietu svake vele.

Ne boji se konkurencije. - Unajmljuju se još četiri prozora prama gospodskom trgu za izloge krenvirštela, postola i ostalog, uz najpovoljnije cijene,

Obratiti se direktoru Hotela. — N.B. Može se i popit kafu.

Iz trgovaškoga svita.

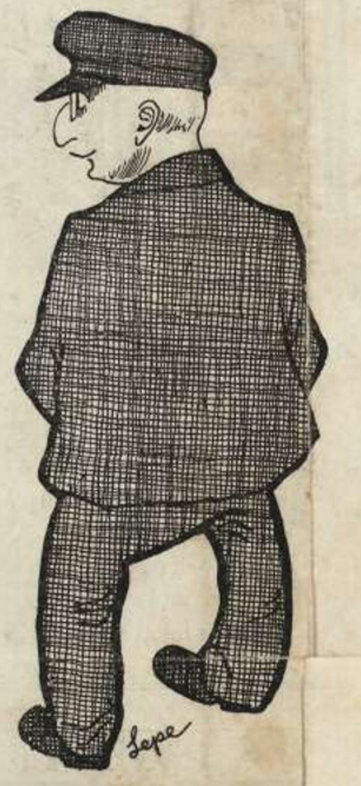

Oli san dentro oli fora,
svi mi govoru „Ki že ća".

Dujini Riflešjuni

Prid starom Sokolskom dvoranom.

Jedan put bi je u nas niki **Kinematograf** ili Kinetogafoniko kako gi je zva pokojni Pašanjoli, Iza toga je loša niki **Edisonov Bioskop,** pa onda **Veliki Amerikanski Eletrični Sisograf** a sad napokon: **The Great International Elektro Bioskop.**

Vaja baš jemat vražju glavu za sve ovo razumit, a u zadnju ka vidi, sve se ovo arvaski zove **Lanterna Magika.**

Prid Pohustovom špicjalijom.

Gledan pa štijen: **„The Mutual"** Eto vidiš nimati u nas patriotižma. Zar nebi moga prodavat **„Tć Russo"**, ti je puno boji za kašaj, a naš je.

Drugi broj „DUJE BALAVCA" izaći će svršetkom veljače, a bavit će se dobrim djelom krnjevalom.

Dopisnicima na znanje.

Uredništvo.

Deset zapovidi sugrajaniman.

I. Čin si iz kuće izaša, odma kupi „Duju Balavca" ako ga već nimaš,
II. Kad sritiš prijateja pitaj ga jema li „Duju Balavca" pa ako ga nima, okreni mu pleća i negovori šnjim dok ti ga ne pokaže.
III. Ako si izvan Splita nek ti „Duje Balavac" služi za pašaporat.
IV. Nemoj nikad razdrit „Duju Balavca" jer češ u zadnju jemat lipi album znameniti judi.
V. Ako koju lipu čuješ oli vidiš piši odma „Duji Balavcu" da je ovikoviči.
VI. Ako se najdeš ilustran u „Duji Balavcu" nemoj se uzôlit.
VII. Ako te ime Duje nemoj mislit da smo mu zarad tebe isto ime stavili. Znaš i sam da nisi ti sam balavac.
VIII. Ako jemaš četiri krune u žep, odma ji pošaji za abonamenat. „Duji Balavcu" pà onda gledaj jeli ti čakod ostalo za obidvat. Jer čovik ne živi o samom kruvu.
IX. Nemoj nikad pisat „Duji Balavcu" dopise, ako nisu javnog interesa i neka se ne tiču osobnosti nego stvari, jer ti ji se neće tiskat.
X. Nepiši u nikakovom slučaju duge dopise jer bi moga kokod od dugoga smija i puknut a mi zato nećemo da uzmemo odgovornost.

Uredništvo.

Šjarada (Zagonetka).

Moj prvi je tvrdo slovo.
Moj drugi na Badnji Dan.
Veliku ulogu igra sam.
Ko pošalje četir' krun' novac,
Ti će dobit cilo moje
I još ću mu dodat Balavac.

N. B. Ko ni osobito furbast, nek se njanke ne muči domišjat. A kô se ipak domisli, neka ne zaboravi poslat četiri krune.

Sve domišjake ćemo zabiližit u drugon broju, ako želidu.

Odgovorni urednik

Jedini prostor bez ruga

Za ozbiljnu reklamu plaća se po pogodbi počamši s'idućim brojem. Držte dobro na pamet da se „DUJE BALAVAC" uvik drži a ne baca ga se ka ostale neilustrovane novine.

Ko želi reklamu sa ilustracijom, platiti će suviše samo trošak klišeja a nacrt izradjujemo badava.

Današnji prostor ustupio je „DUJE BALAVAC" kao dar prigodom njegova dolaska u svit.

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA SPLIT

Br. 2. SPLIT, Utorak 3 Ožujka 1908. God. I.

Prešni brzojav: **Zagreb.** Ufati san kapoto roveršo. — *Rauch.*
(Bravo Rauch, servus! Duje).

Duje Balavac

humoristično satirički list

Dopisi i pretplate šalju se uredniku: ANTI KATUNARIĆU, slikaru u Splitu.

IZLAZI JEDAN PUT MJESEČNO
Cijena mu je 4 kr. na god. Svaki broj 30 para.

KRNJEVAL.

Evo nam krnje, brzo će ća
svi za njim žalu, žalin i ja;
Dreče se maškare, viču bu! bu!
po kafetarijam sakriju pašte.
naši kamerijeri: vraga znadù
da stumik maškara. neće na tašte.
Ča će sad maškare, one puste,
figure mršave, figure tuste.
Ko će sad mladosti, davati pit,
ko mavat ručicom, ka repon kit.
Ča će pak one, nike cure,
lipe ka ružica, grube ka sture.
Za teške službe male su plate,
krešit će dožu, dan svete Kate.
Nike kažu: „asperges me hysopo“
„Ve inakorzarè putelle dopo.“
Tustog četvrtka iz jutra rano,
pustih li maškar, „oh che baccano“:
Viditi je priko rive,
šporke, čiste biankarije,
i morete čunke krive,
pošpetic, pećugarije.
Intimele, inicjali,
i kuverte na kapete,
od limuna im ćali,
zimske i litnje jaketè.
Pa jema ji u škufjunu,
obuču se od medvida,
U košujan u krožunu,
vidit je unuka, dida.
Stare ramine i late,
i komoštre putem vuču.
Treba i to da mi znate,
maškare se i potuču,
Pa maškara u škufjunu
udre, recimo, medvida,
ona svrši u prežunu;
medvid onda, lance kida.
Di su sada oni bali,
ča kažiju naši stari,
da prî su se koštumali,
a svît za nji sad ne mari.
Di je „žiger“, „kontradanca“,
„pajacet“ i „kanarina“,
naši didov di krejanca,
„prižunera“ i „monfrina“.
Di je rišpet, sestro moja!
ko bi prî, okrî moretu,
a nešmali, dušo moja!
sad ovako — po lovretu.
Ko nî zna Maricu, Šaru, Francušku,
pokojnog Pintera: „cuzzo signori“,
i Mišičinku, a Pasagnoli,
a generala „cappel pontà“,
dekoracjunima, dopjeton gleda,
te ajutante, „tutta bontà“,
prima je naredbe i sve je preda.
A di je muto, moton od trice,
a di pak guska, di je kukanja.
Di je tepli punć Romana, šavojarde,
pašticada, maka uni na vreteno,
di naranče puste, a di su kokarde,
di Bigulin vàs pituran u zeleno.
Di je Čripa, meštar Frane, Rode,
armonika, i njijova lira,
di jaglice, ča se s njiman bode,
di ženidbe, di je pusta pira?

—

Ako niki, ritma ovd ne najde,
nije vàs svît mîga poežija,
s pjedeštala nek na zemju sajde,
nije pisnik ovo učinija.

Na Injacijevo

Tambuko.

ZAVIČAJNA ZBIRKA
SPALATINA
S1606
GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA

BAN RAUCH.

Podigao se Dimoviću bane
Sakupio magjarske katane,
Da ukroti hrvatskoga vraga
Sve u slavu magjarskog *orszaga.*
Dočika ga Supilović Frane
Dubrovački slavni kapetane.
Udri Frane, udrite Hrvati,
Da se Rauch u Budapešt vrati,
Pa nek nosi, vesela mu majka,
Sobom tamo i Jozuu Franka! *Joja Jatagan.*

Škužajte šjor konte
ča smo Vas litratali,
nismo mogli smanje:
svi bi nas kritikali,
takog mecenata
baš o zanata.

Od artisti tante e tanti
bili pasi ol cantanti.
Tako isto maškarette
Le ghe škroka un per de ghette
Za poć na veljon
a vi za njon.

Pian pian per la calletta
cantando sottovoce,
chi vol comprar la mammoletta.

PRVI BROJ.

Uspih.

Samo da mu Bog dâ dobru uru, činilo mi se čut kad su me iza cakal o štanparije gledali i nestrpjivo čekali kâ novorodjenče. Tili su znat u koga san se uvrga i jesan li malicjožast a uz to su slagari izgubili svoju obišnu ozbiljnost i slatko se smijali. (Virujte, istina je! Op. slagara).

Oko šest sati bija san gotov, još koji čas dok nčinin vižitu autoritadiman, (puno san krean ali da bi me po vragu zaplinili, štanpa bi svu prokuru o štata i kapitanat) pa onda na pjacu.

Na pjacu.

Izaša san i pjaca se pritvorila u štionicu pa nî bilo čovika koji ni jemâ u ruke „Duju Balavca“, a nî bilo ustrpljivosti koja je do kuće durala.

Svaki feral, svaka veltrina dobro je došla. Okolo nikî ča su štili skupila se màsa svita kâ mušice na med i svi su klicali od raspoloženja.

Sutra dan.

Odma sutra dan i sve nepristano unaprid do danas sve isto, ilustrane tipove gledala je publika ka čelebritadi, anci su nike gospoje bile gjeložaste jer su jin muževe gledale mlade cure, a njiman se činilo bit dvadeset godin mlaji. Isti uspih isto veselje oda svud di splićana jema.

Duje se popularizira.

Da se uvirite kako se Duje popularizira evo van koju izreku ča san čn po gradu, jedan će: jesi mi prez malicje kâ „Duje Balavac“; jedan drugi — malo ežaltan — e kad bi „Velebit“ postao misečnjak a „Duje Balavac“ dnevnik onda bi bilo dobro! P a n p a l u g h e t t o je izgubija čelebritad jer sad F a n t a o š p a d i zovu „Duje Balavac“; niki su došli do toga, pa su rekli da „Duje Balavac“ najšerjastiji naš list. Ovo mi se čini malo suvišje.

Materjalni uspih.

A ča se pak sve tiče materjalnoga uspiha reć ću van da o kad je izaša „Duje“ „Società Ginastica“ činî cili dan škermu, na straj i trepet Ruzicke ča pod njiman prodaje makinje „Pfaf“, koji sve čeka kad će mu šufit past na glavu, (ko bi svakomu ugodija). „Sokol“ je sutradan štampâ po listovima red vježba; u ulici Bernardi svi čuju vônj o koščic (čitajte „Velebit“), a Matcovich je proda vas kiseli kupus ča je jema u glavi; kako vidite za početak ni loše.

Prigovori.

Ali kako nima rusul prez drač tako isto ni „Duje“ prez prigovori ma sriću sve te moremo na prste zbrojit i svi su meju sobon u protuslovju ka i tukci na pazar (čitajte u ištantaneje). Jedan je reka da smo mogli izostavit ime „Duje“ jer je to splisko ime — a mi smo ga baš zato i stavili, — drugi je reka da je moglo ostat samo „Duje“ jer da je „Balavac“ rič indecentna — a znači čakulun, — treći je reka da nan pisme nimaju ritma, — a ja invece volin malo manje ritma a višje špirita. — Osin ovî bili su dva ča ji nî u obće zadovojilo. Prvi je jedan stari industrialac. Pogleda je prvu stranu i zaminija je arkiteturu s jednin iz uredništva pa će ti ozbiljno: koš ke ša mešo in moštra, pogleda je ostalo pa: mižero numero — posli san se umirija kad san doznâ da je malo ćorav i da nezna arvaski. Drugi je niki stari profešur u penšjunu; prve riči ča san čû kad san onu večer uliza u kafu bile su: jera mejo konprar kvindeže šoldi de formajo — kasnije san dozna da ni bi još večera i da je strašno goluz na sir — perkè fà paže in fameja — i tako san eto naša, kako su niki želili „o n o g a o d s i r a“.

Vaš Duje Balavac.

GRADSKA KNJIŽNICA MARKO MARULIĆ SPLIT

Iz uredništva -2-.

Evo gledajte ga
najlipjeg mladića.
svud di dojde može
bit krvoprolića.

Daje vam ideje
Za sve maškarade
i nikor do njega
to boje ne znade.

Samo vaja da se
stavi na pazar,
jer će skoro bojin se
očelavit feral.

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA S P L I T

Spliska maškara.

Spliska maškara ne zove se maškara, vengo maškarada. —

Danka jedna maškarada jema gvante i to najvišje bîle militarske oli onê od kotuna ča nosu stanice na Veliki petak. Nike jemadu gvante od vune crne oli kolur kafê. —

Sve maškare se uvik obuču o' ženske, i to ne puno dugê brnice za moć se jitat s' nogân u mulariju. Ispod brnîc vidi se obišno ḳus nogê s' punton o' gete uzgor, onda jema još traveršu, a za jaketu se najvišje nosu bili komeši s' maćan od vina naprid. Na glavi maškarada stavi intimelu oli jedan mali lancun a na vrj glave učini uzal oli ga špagon veže. Za moretu se najvišje duperaje kožica o' zeca, su tri buže oli kus žbužane tèle. —

Maškarada sve skače i na svaki skok učini hu, hu, hu, u ruke jema oli zvončić oli trunbitu, pa kad jon promukne grlo, onda trumbitâ. —

Ovake se maškarade najvišje intrigaju u službenice pa ji ščipju po obrazu i na druga mista. Kad oće zapalit španjulet; onda dignu sve brnice za stavit ruke u žep o' gâć. Ovake maškarade svršu najviše u tovirnu, a najlipje je ka' se potuču na rivu, pa pùcaju šake s' gvantan.

Karakteristični tipovi spliskih maškar.

Rapeta — stavija bi capel pontà od impiegata, očale i tri četiri dekoracjuna o' karte na prsi; u jednu ruku libar a u drugu šćap, pa se šetaj cilo popodne. Činija bi fintu da je Englež. Doša bi pod turjun pa bi gleda antigaju, sve bi muča gledavši sad libar sad turjun i mavâ bi glavon.

Kate Viška. Povila bi mašku pa bi je nosila in giro. Stavila bi oko vrata reštu o' lùka, na glavu jedan stari kapelin i lunbrelin u ruke pa bi po rivi balala.

Sad ne gre višje, jerbo je ostarila.

Marica i M . . Obuču se o' gospoje i službenice pa se šetaju i govoru taljanski samo beštimadu arvaski. Obišno službenica viče na gospodaricu. Parona j . . . . . andemo bever una litra dal Lavura pa svršu u tovirnu pivat s ribariman.

Varošani se obuču u civilu, stavu očale i kanetu, štap u ruku pa govoru taljanski oli arvaski jekavštinon: ajdemo pjet pjevo oli malo vjena i štiju u kafu Puški ljest.

Evo vam feš dečka
malò mu kloumla glava
ali *odborom* bit
nije to šala.
Odbor mu misao dana
Odbor mu misao noći,
On vam protare oči
pa skoči,
i vas svoj život mlad
žrtvuje za taj rad.

Velika pulitika.

Pišu nan iz grada:

„Danuncio, oni drugi — ne oni inštaladur, govoru da je sagradija veliki brod kâ Nave pa da će tin brodon zavazest svo more jadrijansko na ovu i na onu bandu Pelagruže; pa, štija san u foje da će tudeški doć u Triešć pa da će činit od našega mora jedan veliki kâ konal lipo do Ažije di jemadu jednu veliku feratu; — pa jopet san čuja da će kàlat Madjari priko Rike, pa da će i oni zavazest more i da ga jur zovu „Magjar Tangaro“. Ja nisan puno učen i ako san vištak o zakona, ma pari mi se da môre nî ni taljansko, ni tudeško, ni ungareško, jerbo je slano a pripada riban kâ ča zemja bome gre judiman, — pa nima za more intavulacjuna, a jema prav Konte Beppo ča mi uvik kažije da di ne zove tavula nima ništa pa Bog. —

Svi će te pitat a ča će reć Koščina ča je gospodar o Bačvic. Informà san se pa me odgovori, da sad njega nemore ni guveran ni ministar istirat jer je on intavulan da nemore bòje. —

I zbija utira je one grède po tri metra u salbun pa je on sve to intavolà s' koju stotinu dasâk. Kako vidite intavolacjun dosta šolida. Ja bi isto tî znat ča govoru oni o Bačvic.

Vištak.

IŠTANTANEJE

(Slike iz naravi).

Šerloch Holmes-i.

Puna je Miottova zlatarija pulicijoti i suci iztražiteji, proučavaju šituacjun. Jedan ča je tot kuriožava ošervà sucu: Vidite čisto li su štanpani prašinon ovi prsti na veltrinu, da ji je fotografat mogli bi služit za identifikacjun.

Sudac: Ča je triba da mi vi govorite kâ da nisan i san vidi. Oli zar nisu mogli lupeži to i apošta učinit? —

Pulicijot: Ja bi samo tija nji nać, pa bi vidili bi li ji peršvadî ja da sve kažu, prez svi oni štanpi o prsti. —

(Malo soli na rep. Op. D.)

Bal Kristsocjal.

Informirali su nas da je fešta Kristsocijališti lipo uspila, tako da je padre Micheli ostâ sve do 12-¼ zarad čega se Šperac strašno škandalizâ. Da se vidi kako vlada internacjonalna uzajamnost, evo van jedan mali razgovor ča ga je na let uvatija, naš dopisnik.

Severio: Signorina izlovite pleskat?

Mande: Gracje non ziogo più.

Severio: A za štogod?

Mande: Tuto njente.

U Resturaciji Kazališta.

Gost: Molim jedan Liptauer garnirt.

Impršarij: Nima, ako će te Vugave oli Maraškina.

Jedna Kontravencjun.

Nikidan jednoga prvidna pun pazar svaki životinj a tukac ponajvišje. Zamišali se kupci s vlajima a praščići sa kokošan tako da je zakupnik bi u sto mûk od straja da mu koji ne izbigne platit pazarinu. U to ti bàne još jedna klàpa tukac i vlasnik se tija neopažen uvuć ali ga ovi adoćâ i alto là reka bi naš Matkovich,

Ja u karneval
činin kan-kan
a u korizmi
dotur amerikan.

Niko Gjivović
amerikanski Zubar
čini operacije na svaku uru i s kojim mu drago vremenom.
Radi udobnosti, pacijentima iz provincije dostatno je da pošalju glavu.
Preporuča se mušterijama.
N. B. Glave preko 5. kl. šalju se kao obični pak.

tako i zakupnik i netide mu dat naprid, ma ko će sve tukce fermat, izmišali se oni meju kolege sad ji ajde ti izabirat.

Dok su ova dva kontraštavali eto ti redara koji je iz daleka čeka pravi momenat pa će ti nakon časa mišjenja osorno: Molim, tukci su u protuslovju!

Na rivu.

Dva maškarota činu partu od inženjeri.

Prvi inženjer: Cos' te par de questo Mergiano?

Drugi inženjer: Questo Mergiano vajâ šplanjat, inbunit Matejušku i učinit pijacal sve do Čijova a ozgâr zgradit jènu lipu crikvu! —

Je ideja malo šufištika ma je intecjun dobra.

O štandarca do Kafè „Zorè".
(Indiferentizam).

A. Curo vi nebiste njanke pogledali.
M. „Kako ste mi finčukast!"
A. E! kad bi ja moga ulist u vaše srce.
M. „Njanke na lazu!"
A. Dopustite baranko da vas dopratin.
M. „Polako s' ton metlôn!"
A. Dakle vi baš odbijate moju jubav.
M. „Nek se ladi!"
A. U zadnju ću udrit ja koga.
M. „An jè mrčiš!"
A. Ubit ću prin tebe pa sebe.
M. „Je tangaš"!
M. Znan ja ti si se uzôlila o ka' te oni muškardin kortedjaje.
M. To se znâ. „A di si ti bi dok je grmilo!"

Na pijacu o' gospodê.

Baći, naš glasoviti trkač, pituran je i okružen s' lovor-vijencen u veltrinu o' Karamana. —

Takinko: Smijaš malo na mašku ma ne smeta! Puno te čari kolur stavija.

Baći: A ka' je stavija puno vodê u koluriman, ma se isto zna da san ja jerbo mi ozgar piše ime i koji san.

Takinko: Kâ pjùnut si.

Baći: Ovo je prvi put da san se litratâ, a prvi se pasi u more baciju.

U šalu Schramadei.

Maškareta: Ti me konjoši?
Balarin: Mi nò.
—: No ti vedi ke go guanti a mriža.
—: Ke ti fuši ti quela.
—: Koš ti že matto, še ti me paghi la bira te še kontarò dopo la mezanotte.

Još na Rivu.

Gredu četiri mutaste maškare.
A Makarin će: Asti bò — ča ne činite hu! hu! oli niste maškare.
Bonfiko: E! kà jin je „Duje Balavac" popija vàs špirit.

GRADSKI VIJESNIK

Ples „Zvonimira".

Bî san na bal „Zvonimira" za dišenjat koju lipu maškaru, ali nisan bî dobre sriće, izgubi san onu pratiku ča san pri jemâ za poznat ji. Samo san adoća jednu elegantnu maškaretu ma ova kad vidi „Duju" biž, i drž ja, drž ona, pripoznan ti našega Don Franu Bulića.

A ča će te, bî je naručî koštum za poć u Beč na bal, pa kad nî iša tamo, aprofitâ je ovôd.

Za da buden iskren reću van da nî bila baš moja bravura ča san ga poznâ, virilo mu je bokun blagoslovjene masline ispod šotane, ča je sobon donija za držat daleko djavla. Govoru da ka' je čovik u maškare, puno mu blizu stojî.

Mir.

Govori se po gradu da su se pomirili svi advokati i svi likari. Evo grê sveta Korizma pa je red, vaja sve zaboravit i ča je bilo da nî bilo. — Ko je ovo učinija neka donese u uredništvo svój „Curiculum Vitae" poslat ćemo ga na konkoraš za Nobelovu nagradu.

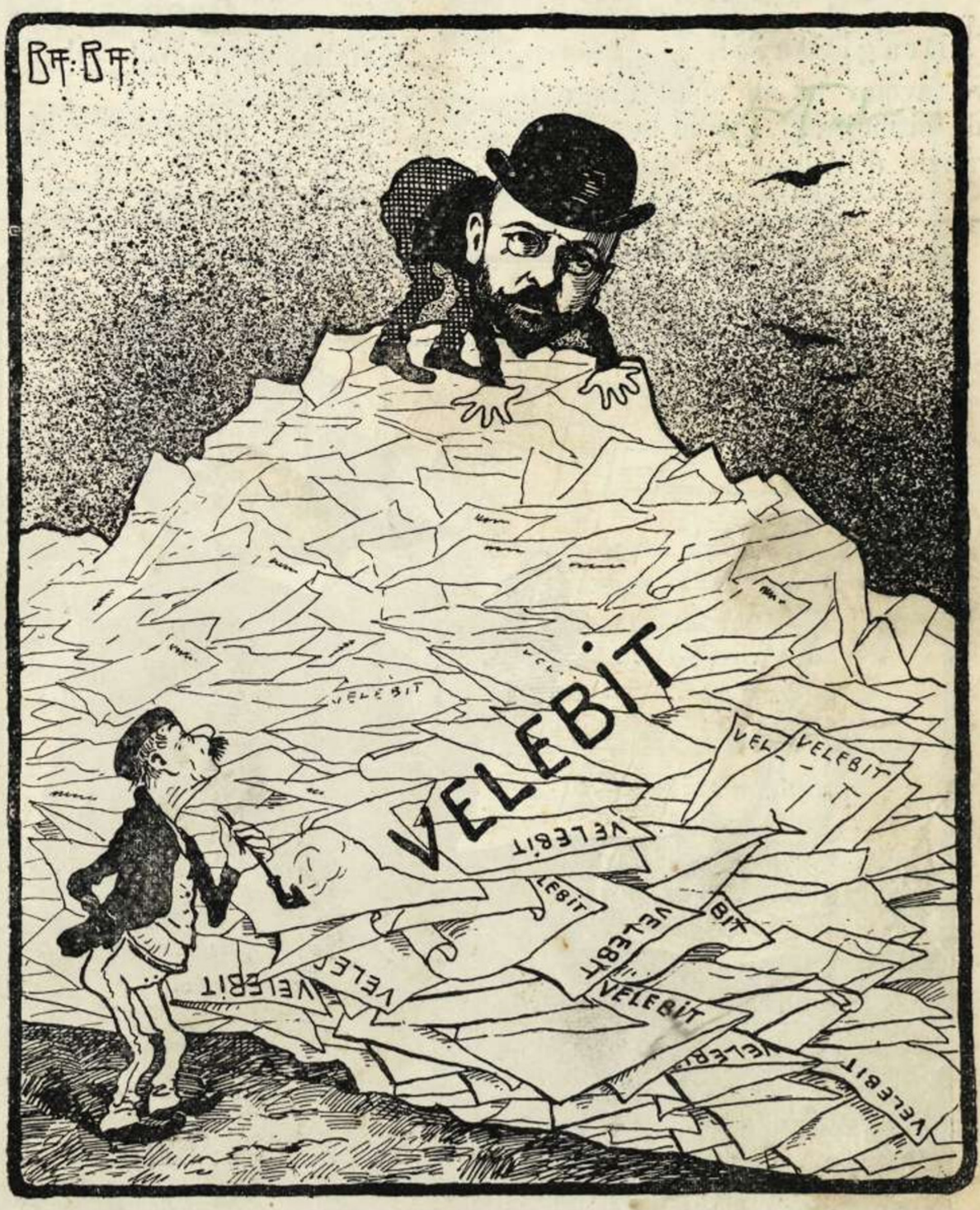

— Dr. Trumbić: Sve mi se parî da ću popûst — ni ništa šolida ova gòra o' karte. —
— Duje Balavac: A koji te vrag tentâ da se penješ na tu altecu.
— Dr. Trumbić: Marul!
— Duje Balavac: Je poduzetan duh! reka bi moj pokojni stric.

Crjeni feral.

Traži se jedan stari feral za jednu farmaciju u gradu za noćnu službu.

Uzajamnost.

Farmacija Pohusta javja da svoj feral ne zaimje višje nikomu, jer kad ga prinašaju svît se vàra pa misli da su glorijaši.

Feminizam.

Radošću doznajemo da na gospodskom trgu stanuje gospodjica Iva, prvi evo kod nas bilježnik ženskoga spola, a na gornji pod stanuje gosp. dr. Petar Kamber, takodjer bilježnik, zamjenik (neznamo čiji). Preporučili bi im s naše strane, da ne činu jedan drugom konkurencu, da se barem doturi različitog spola budu ljubili.

Ispravak.

Rim, 10. veljače.

Dragi Duje!

Prvo svega ni mi ništa drago to ime; da si moj atur, zva bi te „Duina Balavanzio d' Adria", ali ostavimo to sad na stranu, vengo ispravi ono ča si reka da san inštaladur vodê, anci me ti zanat mrzak o kad su me počeli polivat kad čakod dajen za teatar. Ja sad od koji misec kalafatajen, anci san nikidan svršija moju „Navu" i ti san te doć š njon nać i donit ti osobno ispravak, ali kako jon je duboka kolonba, bojin se da se ne nasučen na te vražje škòje. Tvoj

Gabriele D' Annunzio, u konfidenci, **Ramponjetta.**

N. B. Ako buden od eštra, poslat ću ti dikod pismu.

Požrtvovanost.

Čuli smo iz najpouzdanijeg izvora, da će komišjun od ornata dat dimišjune, ako ne dignu onu grdobinu na facadu sv. Frane.

Parî nemoguće čut ovako šjerjastu vîst u ovo ludasto vrime. D. B.

Orar.

„Kafana na Novoj Obali" uvik otvorena.

„Gradska biblioteka" uvik zatvorena.

Zar me pitaš ko je ovo?
ta naš Visko ovo ti je
vaspitao ti se čovo
i postade Vikentije.

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA SPLIT

Da mi slava
ovako ne zuji
danas, virujtemi.
nebi bi u „Duji".

MARUL.

Ja crjenin
nedostatne dajen,
a kritik san
o štila velika;
ja san pisnik
činin koledare.
profešur san
franceskog jazika.
Stvorim zastupnika
pa izčeznen
i načelnika
pa pobjegnen
drugi lovor beru
ja s' ustegnen.
Ja privadjan
još itinerarij;
„Velebitu" činin formularij.
Kad sve uputin
onda zapustin.
To san ja — Allò
Pier. — Le figarò.

Onoga koji nije povratio poslati mu broj na ogled, smatramo predplatnikom; tako isto i one koji nam ne povrate današnji.

SPLIT POLIPŠAJE

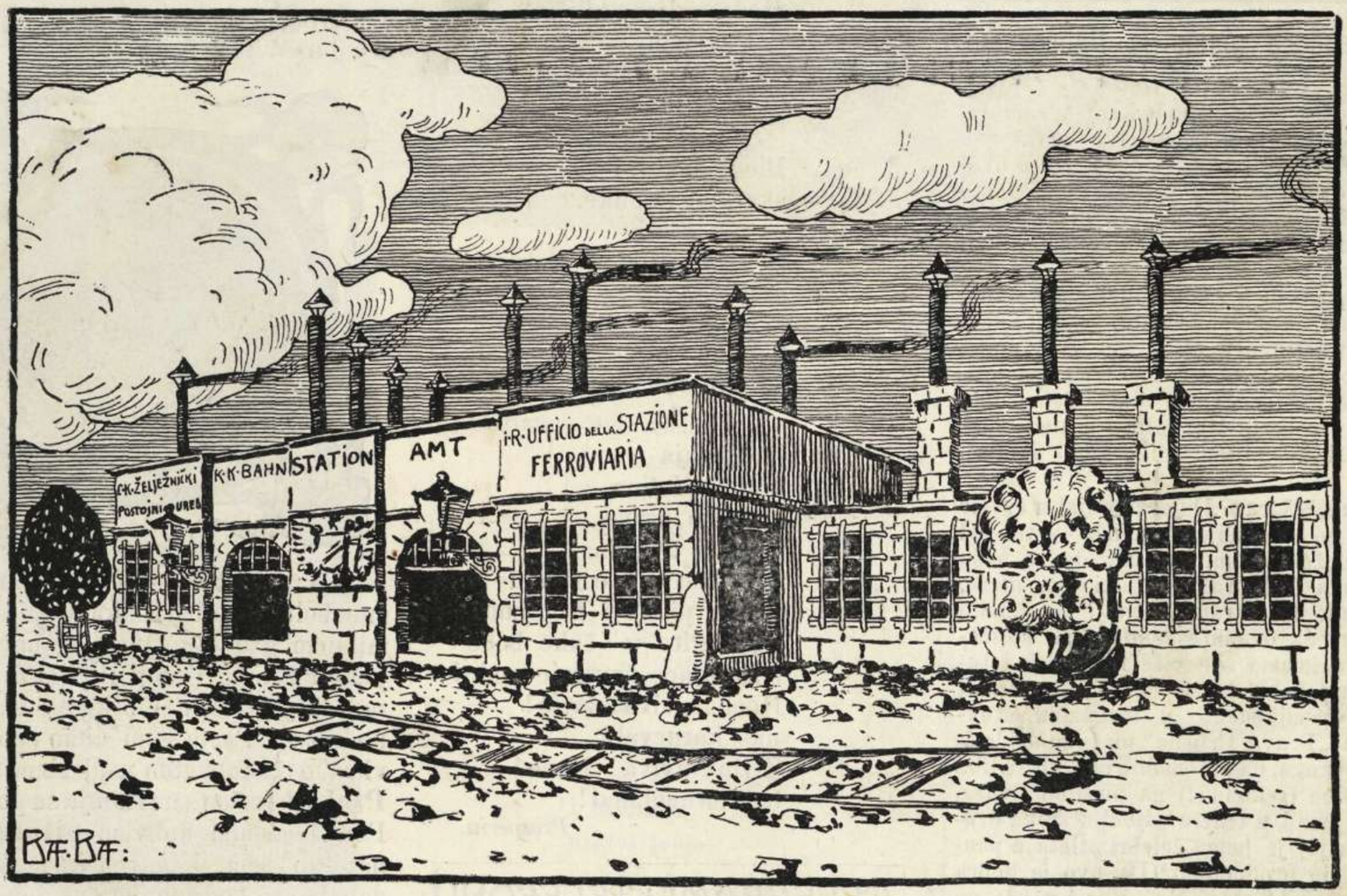

Evo van na amiracjun
Od ferate nova štacjun.

Divertissements.

Pari mi se bit neznan ni ja di od konfužjuna.

Gabinet je dâ „Five o' cloch Thea".

„Zvonimir" daje „divertissements joiyeux", a čujen da će Kristsocjali dat jedan veliki „Hidj Life", a za doć da će vaja bit obučen kik.

Ne holi se.

Evo van dvi štrofe lipe Kapićeve pisme „Ne holi se":

Izmegj' sedam smrtnih griha
Holost odma prvi stoji
Pa neka se svaki čovjek
Oholosti čuva, boji.

Poniznost nas neka prati;
Ona sobom sreću nosi,
A oholost gdje god dopre,
Kao kosom sve pokosi! —

Zli jazici govoru da je on ovu pismu naminija Don Frani Ivaniševiću, jer da okad gre u Beč ne pratikaje višje „Novaka" vengo „Hotel Central Troccoli" a njemu daje sve to manje konfidence.

Ples „Štionica".

Demokratske gospoje iz kolegjalnosti prama onin aristokratskin, nisu prisustvovale „Pučkon plesu". —

Niki govoru da nisu došle jer su znale da će bit i redacjun „Duje Balavca", a onda da vajà stat puno u etiketi. —

E pur kako i sami vidite nisan čovik od konplimenti.

Miottova zlatarija.

Ovi dân su nadležni provavali provuć sve sumjive jude kroz onu bužu ča su je lupeži otvorili u ošit butige, ali još nisu našli pravoga od jušte mire. Ali a forca de dentro e fora, dentro e fora, rašira se buža duplo velika, pa su sada u perikulu svi tusti splićani, a ovi su ponajviše na visokon požicjunu, pa su sudci u velikon inbaracu.

Nestašica fenjera.

Gosp. N. Dadich prida je občini molbu s kojon pospišuje da mu se stavu svrj butige još baranko tri ferala, jer s evo smo u krnjevalu, pa nima dosta mista za obisit njegove maškarune i valiže.

Ona vražja komišjun (ne od ornata) ne da mu raširit veltrine.

(Stvari su za ne virovat op. D.)

Memorandum.

„Peraver aciustato el pianoforte de „Zvonimir" fior. 25. jera tuti tašti rovinai, chi scioccia chi non scioccia, chi šona chi non sona, insoma adeso el ge se tuto aremengho se i vol spender 50 fior. ge lo faro novo fiamante mejo ge fabrica — celebre acordatore. *N. N.*

Jopet Zvonik.

Govoridu da su falili indiric i poslali križ zvonika sv. Duje u Leće-vicu.

Sad ga parok nedâ nazad i vajat će poć u pravdu.

Sudac govori, per ben che la vada, dok se svrši pravda, proć će šest misecî.

Ni, ni puno, ka' smo do sad čekali moremo i ovo malo, samo da još skalu ne pošaju dikod u vražju kuću.

IZ POKRAJINE

Rakomandano pismo iz Dubrovnika.

Caro Duje!

Ne možeš se imagjinat kojijem sam gustom dočeko tvoj imensi foj, perke se nadam da ćeš almeno ti davat sotto ovoj tremendoj serjetati i velikoj politiki, što mi je više došla do na vrh glave. Radi nje su dubrovčani para mi se zaboravili njihov spirit.

Negda je bilo u nas lijepijeh maškarada, gustozijeh komponimenata, spiritozijeh pazara i famozijeh diskorasa na Poljani, ma caro Duje, sve su ti to tempi passati. Ono što publikava foj dum Bepa, dum Antuna i avokata Mandolfa s pretezom da bude satiriko, nijesu drugo nego šjokece i ofeze.

Ako možeš caro Duje, zasenjaj u tvome foju da se od naših muzika — tri su! — ne može više mirno stat, da se naša lučeletrika kako solito svaki čas utrne, da zvonik na stradunu stoji još onako nagrgjen, da ovamo dohodi mnogo sušićavijeh, da imamo sve više fureštijeh i tudeških tabela, da se dobro kundurava svagje specijalmente u magazinu čitovnice, da „Prava Crljena“ plače za soldatima kako koga, da automobili čine više gliba oli prašine (sekondo!) na putu od Gruža, da smo imali u teatru najbolju srsku družinu, da joj je jedan čelebri atleta u pauzama činio producijoni. (Da, ovo je dobra ideja, u nas bi moga naš Ružić trkat po koriduriman. Op. Duje.) Tko bi ti Duje moj, sve nabrojio.

Rakomandavan ti da svakako senjavaš sve velike i male kvestijone u našem gradu, da našijem gosparima i kanonicima frakaš kako ih toka, ečetera, ečetera, kako ti gjà lijepo znaš. Kad nagjem slobodna vremena (i solada!) prokuraću doć tamo da se dogovorimo. Ako ništa, mi imamo almeno dobre vapore, a ne kako oni od nove socijetadi Dalmacije, što regolarmente ritardavaju po deset ura.

Žô mi je što ne znam pengat. Poslo bi ti ritrate nekijeh odovle, propio su za tebe. Ma znam da ćeš hi isto prije oli poslije prokurat. Samo što ne umijem pengat, a del resto razumijem se u sve po malo. Promisli da sam quasi finuo jednu klasu gjinazija i jednu nautike, a sad sam u jednoga meštra što me uči činit crevlje i načinjat poplate. Uvijek legam, Pravu Nadu Arbanije i List dubrovačke biskupije, što mi ga pasava jedan prijatelj jednoga noncula. Dunkve promisli koja san ti ja šjenca. — Adio! *Tvoj Lero.*

Pišu nam iz Hvara.

Nimaški Šalun, taljanški Biondi i arvaška Pucka pravidu in komune veliki tarnacjonal bal. Ala Fôrani i Fôranke moje švi da šte na balu, a dojti ću i ja:

Vaš Prošperin
obucen od ženski
arlekin:
Švarc und gelb
kapelin,
Bjanko-rošo-verde
kotolin;
Modro-crljeno-bili
traveršin,
Govorit cu šamo
in latin.

* * *

Bicve nere
škarpete bjanke.
gvanti gjali
fjoketo verde,
a in blu
ventolin
kon un rošo
fiorelin.

* * *

Do belaja
koltura latina,
hrvaško pravo
i šrška trgovina:
Šad šmo u karnevalu
jidmo, pijmo i frôjajmo:
šlane gire — šuhe bobe
i ša pjace šmrdeće vode!
Hoch! aviva! živio!
naš karneval!
Živio! aviva! Hoch!
bal tarnacjonal!

Prosperin.

TELEGRAMI i TELEFONI

Lizabon, 20. veljače. Ovdašnji konzervativci vidivši nemogućnost dozvati natrag Jao-u Franca, (jer bi mu učinili feštu), odlučili su pozvati Jozuu Franka, da tako sačuvaju firmu, a čovjek poco sù, poco zò, istoga je temperamenta.

Zadar, 24. februara. Na financiji u Zadru izmijenili su poslovicu: „L' argent fait la guerre“ u „Denaro fait la guerre in barba di tutti a Tutt' ii mondo“.

Jatagan.

Hvar, 10. februara. Brušjani šu na naš Šud konšenjali tri tužbe, žac šu im tri mazgè krepôle od palmih ča šu pašle po Fôrškoj rivi.

Sorjetadi od belimenta na žnanje.

Prosperin.

„Prava Crvena Hrvatska“.

Zagreb, 27. Velika presija sa strane vlastodržaca na starčevićanske izbornike. Činovnicima naregjeno glasovati za koaliciju. Staromadžaroni oduševljeni za koaliciju.

(N. B. Reka bi naš Kisić: živila sloboda štampe!)

Makarska, 18. februara. Šjor Miće, oni ča je važe šjor Zanê poteštata čer, švida je na duvel konta Tona, jer da mu je rèka da mu gaće nimadu dipu, pjètu. *Bego, pitur.*

Želite li biti zdravi?
Pijte pirule Pink.
Evo što nam piše gosp. Xeres de la Maraja.

Kroz pet mjeseci trpio sam strašne boli u želudcu i nikakav lijek nije mi pomogao tako da sam morao zapustiti i moj ljubljeni sport tennis, radi kojega sam i brke po englešku podrezao. Pošto sam čitao po listovima o čudnovatim uspjesima **pilula Pink**, pokušao sam i zbilja su pomogle. Pod blaženim uplivom **pilula Pink** napisao sam *Venus Victris* koja se davala sa ogromnim uspjehom po svim jugoslavenskim pozornicam. Pod blaženim uplivom **pilula Pink** napisao sam svima poznatu *Walevsku* koja je postigla u Zagrebu a kašnje u Ljubljani najveći uspjeh; o istoj su čak talijanske i njemačke novine pisale najpovoljnije, a sama *Pressa* posvetila podlistak, što još nijedan hrvatski pisac doživio nije i td. i td. Svim hrvatskim piscima preporučam ove čudotvorne **pilule Pink.**

Jedino četvrtkom ne pijem **pilule Pink** jer taj dan imam *Jour fixe.*

Xeres de la Verlicca.

Upit na čitaoce sve pokrajine.

Tirjun je postao aktuelan od kada je grom u nj udario pa pitamo naše čitaoce za što bi ga se moglo upotrebit. Bolje odgovore će mo po mogućnosti ilustrirati u idućem broju. — Zbog nedostatka prostora, odgovore za Marmontovu poljanu uvrstit ćemo takodjer u idućem broju.

Poruke Redakcije.

Dopisnici iz grada i okolice neka se ustrpe do budućeg broja. —

Kandžija, Split. Dugo i dosadno.

Izdavač i odgovorni urednik Ante Katunarić.
Tisak „Splitske Društvene Tiskare“ u Splitu.

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA

Br. 3. SPLIT, Subota 4 Travnja 1908. God. I.

Prešni brzojav: VENEDIG, 2 April. Zum Deutschen ...tter, Spalato — Bitte zwanzig möblirte Zimmer zu ...serviren. Willhelms Generalstab.

Neka roditelji pripaze na „Klub mladje ...neracije“.

Duje Balavac

humoristično satirički list

Dopisi i pretplate šalju se uredniku: ANTI KATUNARIĆU, slikaru u Splitu.

IZLAZI JEDAN PUT MJESEČNO
Cijena mu je 4 kr. na god. Svaki broj 30 para.

KORIZMA.

Bafar: Brzo Bonfiko
ton kandiliru
daj pùcpomadu
nek se svitlî,
ne misli na bal,
fregaj tu ćòku!
nî višje mesa
sa' se postî.

Pometi zvonik
i šakrištiju,
dodaj tu stânicu
i baldakin,
ostavi tvoje
putene misli,
ča gledaš tamo
ka arlekin? —

Bonfiko: Gledan na maškaru
pokritu vèlon
pri ispovidnicon
kako stojî. —

Bafar: Vrićicu grijov
u krnjevalu
ča je nàbila
sada brojî.

Misli koliko jon
posta i pokore
do svete nedije
izvršit vâja. —

Bonfiko: Tiši se bidna
misleć na vrime
kad će se nàjist
uskrsni jâja.

Na Pepelnicu.

Tambuko.

Deset zapovidi štiocima.

I. Kad koju štiješ u „Duji“, nemoj nikad reć bedasto je, reci nerazumin jer ako oni skin govoriš svaća, reći će ti da si tukast. a to bi mi bilo puno žaj.

II. Ako koga stavimo u list, nemoj se ti za nj ofendit, prošlo je ono vrime kad je jedan za drugoga u soldate odija.

III. Ako se očeš „Dujon“ o srca smijat ne šaji šerjaste dopise, a još manje bedaste.

IV. Nemoj šavat ni šugože dopise, ako jemadu puno malicje.

V. Gledaj dobro da ne nasamariš „Duju“ s' kojin falšin dopison, jer ću isti samar dignut ča buden moga višje, pa ću ti ga bacit na škinu.

VI. Kad štiješ „Duju Balavca“, uvik se smij jer to je òmira tvoje kulture. Isto kâ kad slušaš Vagnera, vaja uvik govorit krasno, krasno.

VII. Svi splićani koji se ne abonaju do četvrtog broja, neka išću patriju, jer smo učinili shodne korake, da jin se digne gradjanstvo.

VIII. Koji abonat ne pošje predplatu, štampat ćemo ga u rubriku nezaslužni gradjana.

IX. Ne odi u maškare ni u društvo prez proštit prin „Duju Balavca“ ako misliš bit špiritožast. (To su toliki već učinili i sa neočekivanin uspjehom).

X. Nemoj pofino gledat na ošervacjune ča ji činin na dopise, znaš da san balavac a zafali Bogu ča si u „Duji“ i uliza.

NA ZNANJE. — Pošto nam radi nedostatka prostora još nije bilo moguće tiskati naručene nam reklame, odlučili smo u idućem broju nadodati još dva lista za iste. Tko se još želi oglasiti u „Duji“ iz grada i iz pokrajine neka se obrati uredništvu. Cijene su umjerene a nacrte za eventualne klišeje radimo badava.
— Četvrti će broj izaći za uskrsne blagdane. — *Uredništvo.*

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA SPLIT

Ovo van je simpatični
naš profesur gimnazije
Za Darwina bome nije
jemâ puno simpatije
harni smo mu za to ča nan
uvik stavja na um
i tvrdija da nan pradid
nije bija majmun.

„Ancelle di carità“

(Internat i esternat)

Ježuvitova predika!

Drage moje, van dadu kući koje šoldo a vi kupite bonboni, od bonboni se pokvaru zubi, posli zube vaja vadit i zato dojde likar pa van ji strašnon mukon vadi. Koliko tot drage moje pripatite, pa koliko se tot vaši roditelji istrošu, a kad promislite da vi bez svega toga možete bit.

Mile moje, donesite vi te šolde vašin dragin švoran, oni van jin neće sarčit ni u luše ni u teatre, ni za klobuke, ni za bluze, vengo će sve to za vas upotrebit. Ko donese višje, bit će uficialessa, ko manje bit će aspirante, ko donese toliko, postat će angioletto, a ko toliko (zaboravija san koja je bila cina) bit će figlia di Maria. Ti su vaši novci potribiti jer vaja kupit medajice i fiokete za da se zna ko je ča. Spomenite se da brzo dolazi imendan vaše drage šuperiore, pa nemojte zaboravit na onu vašu lipu užancu.

N. B. Nemojte mislit da je govorija arvàski, Bože sačuvaj, ovako je samo mislija, jer je čini mi se splićanin.

Sluša san kroz bužu od kjuča.

D. Balavac.

Jopet Švore.

Internista: È permesso di baciare un fratello?

Suor' L.: Quando ritorna da un viaggio.

Internista: E un cugino?

Suor' L.: Quando ritorna dall' America.

Internista: E potrò baciare mio m--a--rito?

Suor' L.: Incivile! Dieci giorni a pane ed acqua! —

Jesu špilorce.

Forza magior.

Pred crikvon sv. Duje čisti nonculo kandilire kad eto ti bàne pulicjot pa će:

— Molim vi ste u aps!

— Ja! a zašto?

— Ti ćeš znat, meni je tako naredjeno dakle šikaj!

— A kàd me ni vòja!

— Ča te ni voja, marš u ime zakona.

— Ča si bolan lûd, sad jeman zvonit treći.

— Eeeh onda čast! — Servus!

Kum Jakov govori sam sobon.

Ja se sve čudin ča su se sadâc u mene inamorali di san od puka. Sigurno su lecjùni blizu pa me mažu da jin dân vôt, a ne znaju da san ja pre-cenca partido. Vajâ istinu reć, ocedu mi sadâc dobra, isto ka ja u jamatvi tovaru, kad mi goni mast. Jakove simo, Jakove tamo, finalmente san jema čût, da me zovu i šjor Jakomo, a vire mi: ako mi još rečedu Fragiacomo ulist ću mu u butigu, pa ću se najist sira, — pucat a jist, isto se nismo još razdilili.

Prin i danas.

Pri nisam smija doć ni na štandârac, u kafu Šolitro nisan bija vengo jedan put skupit ništo smećâ, u šalu Šeleban nisan nikad ni povirija, a u šaletu od Trokula jesan kad je bija matrimonij šjore Marjete, i kad san nosija torac za užgat krnju, pa smo užgali Pinteru peruku. Mi smo težaci igrali ispod lire a bilo je, viruj ti meni, puno bòje; višje je vajâ jedan gjir od monfrine, vango svi ovi današnji bàli, pa mi i fòtu u jednu čini ča mi šaju nike invite. Pas ti komediju, da bi ja jema poć na sve njiove bale, neznan kad bi bî zàspa. Nazad dvi godine su me zvali i u gabinetu, na bal „dei agrikoltori“, a Bog sam zna ča će to reć. Tili su mi obûć gvante, ma se ni našla mìra za me, a ja san jin govorija da bi se tila za me ona ruka od làte ča je prî visila povrj butige pokojnoga Tecilazića. Inšoma su me u zadnju pustili i prez guanti, ma san se deboto pobija s konte Šimon Kagrusovića. Ja san tija da se igra monfrina a on niku vražju gvantrilju, ka ono kad se dica igraju „rivato lumpašjatore, tantiruntinum telera“. Sad naprid, sad nazad, sad se vrtu, sad se okriću, ka da su vireti komedjanti.

Štufâ san ti se, otiša san ća i nisan nika više na nijedan bal otiša, niti ću poć, perkè se sve meni čini da nas zovu na bale, da nam se bòje svit mota, pa da činu od nas ča ji je voja.

Apoteoza.

Borati jesili ti vidija dragosti kontra meni; ne manjka drugo vengo da me rondaturi od naši foji pod baldakinom vodu. Jušto bi mogli po dva ufatit za svaki šćap, a dva bi još ostala za držat mi skut.

Tija bi poznat sve one rondature ča pišu sadac za mene, baranko da jin zafalin, ma ne poznajen nikoga vengo onoga pojičanina ča čini pisme za nas. Je ti ga brate od naši, da mu je osić glavu pa učinit od nje muzinu, nebi je napunija u

tri godine. Ala da je banic! drugačije bi se mi razgovarali, ma smo invece prez kreance. „Jakove simo, Jakove tamo, hoću ti dobra, oš pit kafu, ti si od naši pa se ti kume od ničesa ne boj, padaće iz neba fjorini“ — ma mi borami nikor ne daje pinez prez šuporta.

Težaščina.

Neznan kako ću se pogodit gospodarima radi težaščine. Lako mi je di san težak, ma mi je muka na one zemje di san ja gospodâr, a jeman pod sobon težake.

Govoru mi da su niki dan foji izmili toliko artikuli o tome, ma se nijedan ni rišća reć svoju. Ja bi brate stavija samo dva artikula.

I. Di san ja gospodar meni sve, a težaku ništa.

II. Di san ja težak meni sve, a gospodaru ništa.

Tako bi bili paci pagaci!

Kecalo.

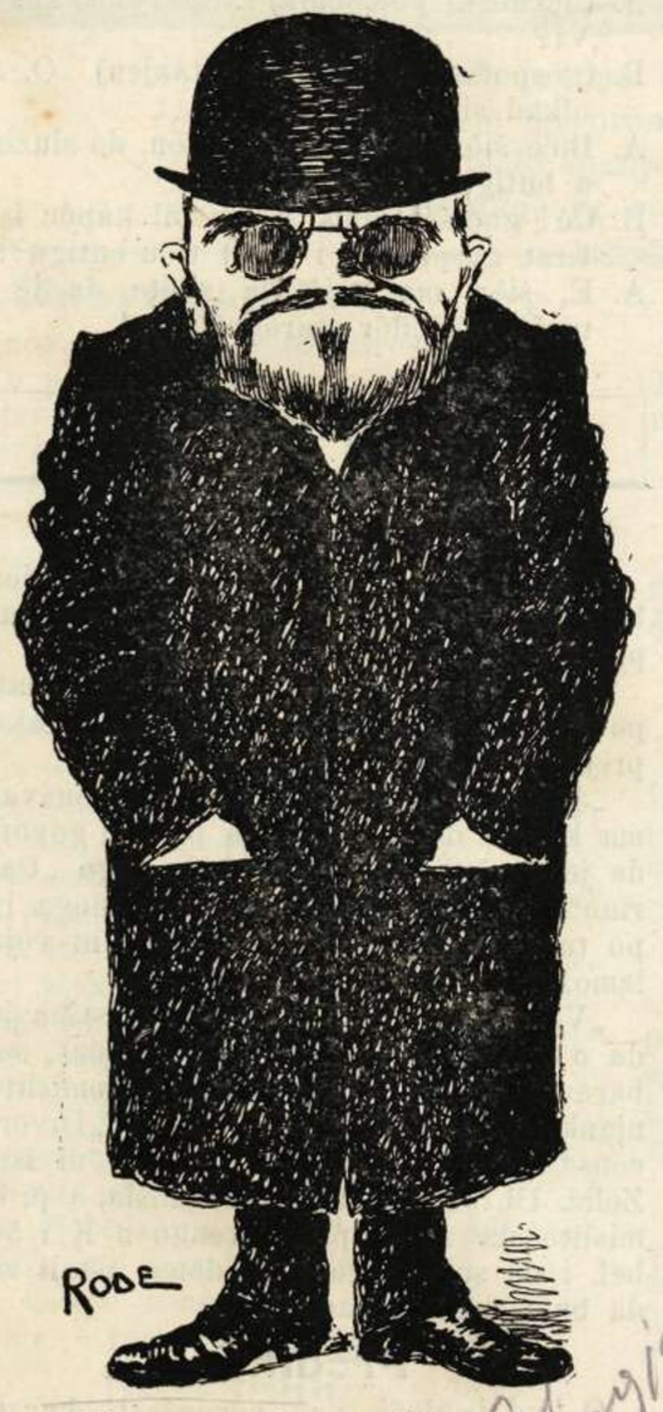

Bi san prvi žornalist
srpsko arvaske sloge
zastupnikon ti san bit
al je bilo zlobe;
pa san propâ, a sad san
meju druge vidike
u prašini bibljoteke
i kimičke lanbike.

La mia politica
xe de star bon,
per non provocar
la reazion.

Dr. Ercolano.

Kad se na obali
on pokaže
ovako fin,
i kad se dogodi
koji politički
veliki čin;
svi kâ pomamni
k'njemu poletu
priviledjani:
Dotor Ercole
de quella question
cosa ghe par —
La mia opinion
i onda jin spiferâ
dò tre alla bona
con certo ton,
ch'el fà a tutti
cambiar opinion.

IŠTANTANEJE

(Slike iz naravi).

Ki ke že in difeto . . .

Izaša je prvi broj „Duje Balavca“ — (čer štije, a otac nasloni glavu na ruku i sluša).

Kćer: U činematografu . . .
Otac: Ha, ha-ha-ha ča je lipa.
— Edukacjun u familiji . . .
— Ho, ho-ho-ho krasna.
— Dante-e dante-e . . .
— Hi, hi-hi-hi, dosta višje.
— Nova tabela . . .
— Hu, hu-hu-hu nemore bit lipje.
— Ešpošicjun . . .
— Štij, štij di su ji sve našli.
— Izložit će sve viščice . . .
— Ha, ha-ha-ha, puknut ću.
— Aa oni bòji bi će primjeni prez da projdu komišjun, „n e o n u od o r n a t a“.
— (Ozbiljno): Ajde ajde, kako će kogod ogrist.

Patriotizam (malo drugčije).

— Žarko! Žarko! dove ti že?
— Šon in kužina ke točio el pan in tel bronzin.
— Arća berekin ti kavarà el piu bon ke ge že, e dove že el Zvonimir?
— El že kol serzente. Addio.

Obični učitelj njemačkog jezika.

HRVATSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA SPLIT

Da je turčin bija bi van hogja
a tako je kristsocijalni vedja.

Da jeman skalu reka bi mu još dvi tri u nuvo. D. B.

— Dove ti va? adešo andemo a cena.
— Non pošo vien el Kulmer de Zagabria e po andemo cigar živio.
— A kaža šta, in malora i krovati e autonomi Piero, non, lo lasar de kaža.
— Lašilo kel vada anka mi cigavo ko jero giovane solo, Boga ti, ke non te vede kvalke profešor.

Kraj peškarije.

Kuma Mande: Ča ste dobra kupili šjora Tone?
Šjora Tone: Evo maro môri.
K. M. Ča to?
Š. T.: Maro mori, moretti.
K. M.: Koža la diže?
Š. T.: Bome de quei mori moretti che se ressa co' rimon.
K. M.: Mi no kapišo njente, e koša laga šporko šula roba.
Š. T.: Ajme meni i mega macià ra nova brusa de rutto, — in marora!

Starogradjani.

A. (dućanski pomoćnik) Zdrâvi šiôr, kako Vi?
B. (gospodin u Splitu nastanjen). O, a olkad si ti u Splitu?
A. Bićе šiôr, blizu godišće dôn, da služin u butîgu.
B. Čó! godišće dòn, a nîs bîl kapôc istirat gospodôra i ostàt ti u butigu?!!
A. E, šiôr, ma vajô da znôte da je i muôj gospodôr starogrâjanin!

GRADSKI VIJESNIK

Kazalište.

Evo jemamo u teatru dramu. Nisan još bija jer je skupo, pa me mušno riščat prez da znan kaki su.

Po „Slobodi“ malo san moga doznat, počela je falit prin ven ji je čula i tako pretekla u patriotižmu ostale foje.

„Jedinstvo“ je bilo počelo ragionavat ma kašnje došla enciklika pa sad govori da je društvo ijadu puti bòje nego „Carino“; ko jema malo fantazije, moga bi po tomu čakod doznat, ma mene ni vòja izmoždjanit se.

„Velebit“ je malo stvarniji, istina je da o društvu nemoremo ništa doznat, ma baranko znamo ništo o publici. Promislite njanke jedan težak ni bî čut ni „Divorcons“ ni „Propast Sodome“, pa ni isti Zelić. Uh! kaka su vrimena došla, a promislite da se ne plaća vengo 2 K i 50 hel. i da su sva gospoda doma ostali za da bude mista težacima.

Predike.

O kad je doša naš nervožasti kurat, vlast je zabranila svakomu poć u crikvu ko jema kunjavicu i ko je nervožast. Kad bi koji taki isto tija poć učinila je ovu tarifu: komu se kine plati 2 kr. svaki put, ko zakašje 3 kr., ko želi cilo vrime kašjat, platit će po pogodbi.

N. B. Abonamente prima varoški kurat i ko se nebude tačno po propisu držat, tužit će ga držav. odvjetniku.

(Posal počimje dobro, jer ji je dosad tužija 45).

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA SPLIT

NAŠI LISTOVI -2-

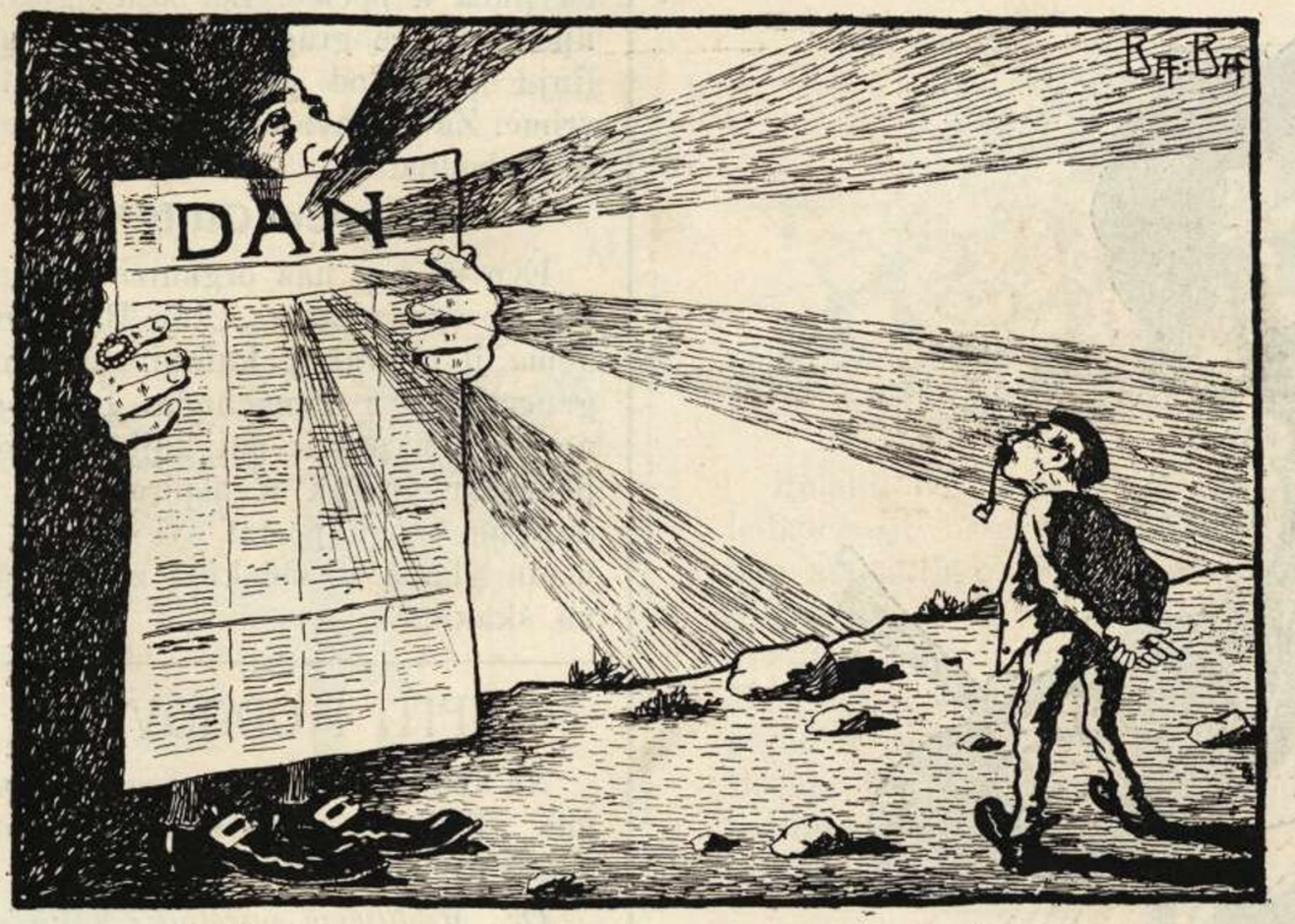

D. B. Asti miša u duvanu ča me ovo zaslipilo.
Dan. Evo me Duje da prosvitlin tebe i vas narod tvoj.
D. B. Posviti ti malo manje pri tobom a su ono rešto za tobom, bòje će se vidit viruj ti meni.

„Činovničko Društvo“.

Osnovalo se u gradu „Društvo impjegati o pošte“ da po mogućnosti poboljšaju svoje loše stanje. Pridali su vladi memorandum, di pitaju da jin se snižu ure radnje i da mogu poć u Solin ka' su slobodni, jer će inače na prvi Maja učinit generalni šjoper i porazbijat ča jin kod dojde pod ruke. —

Ne odobravamo, bilo bi vrime da se stane na kraj tim neredima.

„Zvonimir“ i Rauch.

Štija san u „Zeitu“ o velikoj iztrazi ča se vodi proti „Zvonimiru“ jer su na zadnji dan krnjevala užgali krnju.

Malo san se priupita i dozna da je istraga zapela jer se ne zna da li je „Zvonimir“ tužen što Rauch zbija sliči krnji, oli što je krnje bija sličan Rauchu.

(Non že športo, te tuello te da fatto el tan, reka bi mali Bego).

Radikalizam.

Javjaju nan iz grada da su Gasswerku razbili titul.

Ne odobravamo to odveć radikalno sredstvo, ali moramo priznati da jema svoju dobru stranu, isto ka i aćido feniko, otrovno je ma disinfetaje.

Novi odbor.

Eto imamo još jedan odbor, taj je za sačuvanje svećeničke časti.

Govoru da iza onoga o Mrjana najvišje radi. — Kâ za se.

Šuhmaher.

Ispod prokurative smo dobili šuhmahera. U njega se služu svi oni tudeški ča dolazu u „Hotel belle vue“, a òni drugačije ne razumu. —

Sigurno će se u njega služit Kagalo i Letinica.

Traci X.

Dr. Račić neće više rabiti električne Rötgenove trakove, da ga nebi općinska uprava smatrala soversivnim. —

Tako valja!

Kiša.

Djaci realke zamolili su školsku vlast da im se dozvoli za kišnih dana držat u školi otvorene kišobrane.

Opravdano je, neka im se udovolji.

Nova ambulanca.

Naš simpatišni brijač Mužika, otvorija je butigu anbulante sa sniženin cinan i to sve da peršuadi naše umitnike, da ostrižu vlase. —

Još jedan orar.

Općina je učinila trgovciman orar ka i špicjeriman kad će koji gorit feral kroz nediju, jer o kad su sviće auer, počeli su šćedit. Kad jednomu susid užge, on čini fintu da je zaboravija i tako ko jema višje strpjenja da čeka, manje arči.

Dobra vijest.

Javjaju nan naknadno da se g. Dadich, ća prodaje postole, ne služi s' ton furbarijon dapače da je dâ dignut sve njegove ferale da ko nebi na to posûmnja.

E ritki su van ovaki, to su staroga kova. Evala mu!

Anarkišti u Splitu.

Jedne noći prošle nedije narupila žendarmerija i pulicija, pa u potiru za anarkištiman.

Pritražili jin kuće i sa dosta uspiha, zaplinili su dvi britvice i tri pištole o driva (ča se baciju serpentine).

Jedan grubi kvarat od ure prošli su u kući jednoga paštičjera, iza duga iztraživanja opazi pulicjot dvi škure stvari pod stolon. — Eno bombe! zaviče i svi skoču u natrag kâ ludi. Bombe, pa bombe svi opetuju i sve se višje odalečiju. Vajalo se na ništo odlučit i nakon dvi ure vićanja jedan ča je najvišje srca jemâ, pritisne mrvu šćapićen i siti se da je meko. Naprid judi, zaviče orabren, ma se nikor ne miče i onda jedan rabriji pulicjot pritisne malo boje sabjon, — svetiteja van! — to je vritula.

Ah! svi uzdanu i zbija bili su dva kraffena.

* * *

U zadnji čas doznajemo da su pritražili i agenciju „Ungaro-Croate“ — pa da su zbilja našli **bombu**, koja se, nota bene, nije tila dat zaplinit. — Stvari za nevirovat!

U skuli „Leghe“.

Učitelj: Di un po la giù, chi era Dante?
Varošanin: Dante, Dante - - - že un omo ke ge že in „Duje Balavac“.

Jedna velika dižgracija.

(Kuma Mande i kuma File.)

— Kako ste mi kuma Mande —
— Nemoj te me pitat, molin vas —
— Bome, a ča je? —
— Bog budi s van, a ča, neznate! —
— Jo! nemojte me pripadat, ja ništa neznan.
— Ne znate o velikoj nesrići?
— Božja ženo, koja je to nesrića.
— Ona strašna dižgracija ča je deboto pala na naš lipi Split.
— Jo meni! nemojte me mučit.
— I oni fildeferi ča su ji tili stavit na naš lipi kuvenat Sv. Frane, na naš lipi teatar i na našu lipu štacjun *
— Muko Božja, je li to istina?
— I ti pakleni fildeferi vukli bi krupu i vukli bi šajete na naše poje!
— Sveta nas Barbara sačuvala!
— I općinske bi nam taše poskočile za duplo.
— Jo meni, ča je ovo došlo u naš Split.
— Ma ča neznaš ni za one velike makinje ča su ji stavili onod di je Marpurgo pèka rakiju, pa bi vàs Split od njih smrdija.
— Pa di bi to u naš Split dopustili da vonja, kad se to ikad čulo.
— E, da ni naše Općine nebi bî ni Marpurgo otiša iz Splita, baranko sad ne vonjamo rakijon.
— A koje tija svu tu nesriću na nas bacit?
— Bome ko vengo Juras.
— Jo! ja bi ga odma obisila.
— Ne misli se ti za to, srića da mi jemamo našu upravu na općini, ona će ga kòncat kako tokâ.
— Ma izvadite mi kurjožitad za koji uzrok su tili donit te vražje fildefere i makinje.
— Ma ča ni to ne znate.
— Bome niste mi još rekli.
— Nisan? onda se nemojte pripast.
— Jo govorite, ma brzo.
— Tili su nam stavit: Lu - če - le - tri - ku!
— U jime oca i sina i duva, ajde djavle svojoj kući — i pobigne kâ oparena.

(* Dok mi jemamo našu komišjun od ornata ne bojimo se mi toga. D. B.)

IZ UREDNIŠTVA -3-

Ovo vam je majstor s' mora
umitnik sanjar,
on van slika svaka mora
pa i Trafalgar.

(A. G. Matoš).

Ali kad mu gledaš lice
con quella cert' aria
vidiš da poznaje dobro i
l' arte culinaria.

(Duje B.)

ŠPORT

Lovačko društvo.

Splisko lovačko društvo jemalo je u nediju „tiro al piccione“ i da rišparmjaju trud i praj, vezali su golubu stinu za nogu. Ali i ta prekaucjun ni dilovala, jer je golub nakon nikoliko jitac isto uteka. —

Čujemo da će jin društvo za zaštitu životinj dat diplom.

Evala neka, naši su!

„Flobert-Club“.

Jemamo od nikoliko vrimena u Splitu „Flobert-Club“, a cilj mu je da puca u bočice. Za bòju sigurnost upozoruje se gragjane, da se ne udaljuju puno od grada kad je lipo vrime. Za ardjava vrimena cirkulacjun je slobodna.

„Aereo Club“.

Evo se i u nas organiziralo društvo za odit u arju „Club Balonieri“. Jema ji u svakoj kafani, ali jin je generalštab u Panachoffa. Pravi članovi mogu postat oni koji su prošli pedesetu godinu a aspiranti ili podupirači mogu postat svi oni ča jemadu glavu u oblake i znadu igrat na škake.

UPITI I ODGOVORI.

Na upit za što bi se mogao upotrebit naš „Tirijun“ stigli su nam slijedeći odgovori.

Dr. Mihaljević, načelnik: Neka stoji kako stoji.

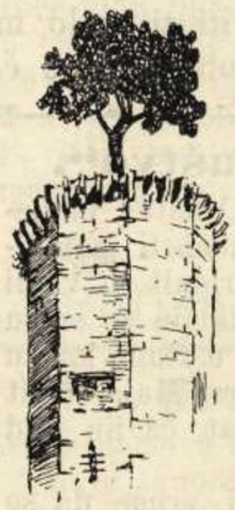

Vicko Milić: Najlipje bi bilo posadit jedno cablo.

Xeres de la Maraja: Preuredit ga za Panteon di bi se jemali ukopat glasoviti Hrvati.

D.r Ercolano Salvi: La bandiera podaria anche restar bisognaria solo trasportar el Leon dalla parte della marina, perchè che se lo vede mejo.

„Dan“: Neka ga se daruje crkovinarstvu.

Biankini, zast.: Uredit mu piataformu za opažat evoluciju mornarice.

Dr. Trumbić: Da je moj učini bi nanj štacjun o telegrafa prez žic, da mi „Jedinstvo“ ne krède telegrame.

Jure Kapić: Neka se sahrane knjige Poljičkih koljenovića.

„Jedinstvo“: Ja bi najvoli zatvorit Dr. Antu pa bacit kjuč u more.
Kâ pokojnoga Ugolina. *Op. D.*

„Narod. List“: Neka se stavi jedna ogromna tabla pa neka se upita vladu „Gdje su joj temeljna načela“ i neka sve stoji dok ne odgovori. —

Čini mi se da bi nan ostala barankо kâ armadura Sv. Duje. *Op. D.*

Lr. Jozo Smodlaka: Nek se ruši!

Polako Dr. Jozo nevaja to tako ladno rušit, brzo ćedu počet arčit onu sto miljuni, gradit će se nova gjiga, gradit će se nova obala do Sustipana, novi most, pošušit ćedu Matejušku, učinit će novi porat u pojud i novu stacjun za poć u Bosnu, pa bi lîpo naš Celić moga najlipje s „Tirijuna“ sve ovo diridjivat. *D. Balavac.*

Na upit:

Zašto bi moglo služit ono prazno misto na Marmontovoj poljani i zašto ne grade drugo krilo, stigli su nam ovi odgovori:

„Pošto će motori Auto-Cluba od sada mlit silu pulente, ono bi misto moglo najboje služit za sadit kukuruz“. — Beč.
Eh! toga nikad ni previšje!

„Ne gradu drugo krilo, jer se bojû da ne poleti“. — Split.

„Ne gradu drugo krilo, da s' fundamentima ne prominu ròtu mirakuložaste sumporne vodê, a onda bi ona gola čejad na Nagy-evom palacu od banja, pokrepala od reumi“. — Split.

„Ono bi misto moglo služit za zgradit jedan tirjun da se more Paron Paolo šenjalavat s bragocima“. — Split.

„Pošto sa svi stran činu cimenat, najkorisnije bi bilo tot posadit tupinu“. — Split.

„A najlipje bi služilo za spomenik općinskoj upravi, koja nas je očuvala naše najveće dižgracije: Lučeletrike“. — Bog budi s' nan! D. B.

SPLIT POLIPŠAJE

Ovo van je a n t e p o r t a s
biskupske palače,
ča je ovaka od godina
sva je kurija plače.

Ča će jadni kad ne mogu
ni oni na ino,
nego vaja da čekaju
dok urodi vino.

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA
SPLIT

Duje u krizi.

Presto a letto, presto a letto govoru u operi „Barbiere di Siviglia“ kad don Bartola uviravaju da je za umrit, a on je bî zdraviji vengo ikad.

Tako se i meni nikidan dogodilo. Štijen u nikoliko naši novin da san u krizi i da ne mogu durat pa deboto san se i ja uvirija; čaš, kad foji govoru. Stâ san se napokon mislit ča je tomu uzrok, pa držin da san i naša; jednu san novinu litratâ, drugoj san imenova Franka a trećoj san citira jednu frazu, ča je ona u kritiškin momentima štampaje. Eto to je ona prava bolest, rad koje su se moji šerjasti kolege zabrinuli.

„Dan“ je bija najfurbastiji on se baranko drža u rišervi i ni me ti pofalit dok ne vidi kako ću ga tratat, a svi ostali: bravo Duje, tako vaja Duje, budi nepristran Duje, a čin se okrenen a oni tvoga Duju pràs bovanen u kosti.

Srića da su učinili 19. paragraf štanpe i da san tvrda mesa pa ne ćutin.

Je, ovi moji šerjasti kolege nisu baš dobra srca. „Mulo“ bi me bòje tratâ neka je furešt. A propos, kad smo nanj, jemali su srca moje ime kritikâvat, a jeli van drago „Mulac“? Je jema prav ča je padre Gajetano u teatru reka da se judi karaterišu po imenu ča ga dadu svon listu.

Kako sam prin reka, svak mene fali i slavi dok ga ne spomenen, a onda odma postanen pristran i vajalo bi da ne izlazin višje.

Jednoga di san pitura, odma je odluči da me bojkotira, ali drugi ča je to ču, obeća mi da će mi uzest po dva broja i tako je i ste strane kriza spašena.

Znate ča bi se tilo za bit u nas nepristran? Ne ticat ni jednu stranku, ne ticat ni jednu osobu, ne ticat ni jedan stalež. Bome nebi ostalo drugo, vengo da se ja obučen u maškare, da bacin na se njijove vicje, pa da se san sobon rugan.

Ja kako san dobra srca, to bi i učinija, ali bi se u zadnju dosadili pa onda iz zla na gòre. Vengo znate ča, ja ću o onu moju staru, pa do vidjendja u iduće brojeve i svršijen s' onon poslovicon: da se Bogu, Kraju i Duji ne bižî.

Vaš delikani „*Duje Balavac*“.

Dva vrhunca.

Vrhunac magjaronstva je kaditi dimu (R a u c h u).

Vrhunac latinske moći jest osvojiti Jadran sa Danunzievom N a v e pod komandom M a r k a G r a t i c a. *Jatagan*

IZ POKRAJINE

Pišu nam i Nerežîšća:

D r a g i D u j e!

Dogodila nam se velika dežgracija. O kad je oni guveran tudečak iša na bùru jer ga ni kunferila naša arija, zaboravili su na naš karocabil put po kon su jemali odit tomobili, i zapustili lavur.

To je za nas dežgracija velika; jer ni nam toliko za karoce i tomobile, koliko za to da su nam tovarčići, koje jemamo, oslabili i uslid velikoga truda ćapali reumatižme, a novih se ne može dobavit, jer ih više, radì nikega vražjega kontrata, ča nisu još u Beču firmali, iz Srbije ne gonu.

Za to te molim, tebe, koji jemaš veliku influencu, da se zauzmeš, da nam: ili dovrše novi put, ili da nam dadu jedan obilati šušidij da budemo mogli poslat tamo u glasoviti „Bagno Nagy“ ove naše tovarčiće, nek njim baren pasadu reumi! Jer inače mi smo ti na čudu. (Ako dobite taj šušidij morete ih slat u „bagne kalde“ da im se odma kali i buganci mogu porezat, u Ćirila Devića barbiera na piazzi, Op. slagara).

Oprosti na ovi baštardani jezik, ali znaj da mi je majka iz Splita, a otac bodul . . .

Da san ti preporučen.

Tvoj Keko.

Ja ću se o svega srca zavazest, jer ako dojdu svi braški tovari u Split, nikad u gore.

Jema i nas dosta. Op. Duje.

Iz Hvara *nam pišu:*

U naš u Fôru šu dvi blagajne: jedna ža pinez, a druga ža bigul' i makarul', i više se vice na onu od bigul' i makarul' nego na onu od pinez. Nemogu kapiti zač to? Šekretarju od kapitanôta i Šjor Pjerinu da pensaju, a ako indovinôdu, naš će im Šjor Felice prokurati na Ungarokrovata frônko pošagj, šamo da mu š' oci gredu.

Môle moje došal vam cidente, kê nošite kotul' trašparente: nevidite kako od morbin žaviruje ža vami.

Prošperin.

Solin, 25. ožujka. Imali smo na 16. pr. mj. naš glasoviti sastanak. Radilo se o tome, da se sve vino učini u jedno vino, sve mliko u jedno mliko, sve krave u jednu kravu, sve livade u jednu livadu i sve glave u jednu glavu; ovde je govornik (gosp. Jankov iz Splita) — čast — morao prekinuti sjednicu, jer niko nije htio pristat da mu glava toliko nabòti.

TELEGRAMI i TELEFONI

Drniš, 2 travnja. Naša je ferata satrala jednoga tovara — *Marin.*

(I vajâ baš bit tovar za pustit da te naša ferata satare; Marine stoj daje od šini. *D. B.*).

Kaštel Lukšić, 22. ožujka. Društvo „Dalmatia“ poslala nan je za čirkulacjun vapor „Besenghi“ kako je malo tromast, on čini vas gjir o Kaštili unatrag, mušno mu se okrenut.

(Prekaucjun ni suvišna o kad je bî proces Harden u Berlinu, ni se dobro nikomu prez potribe okričat. D. B.)

Makarska.

Javljaju „Puku“

„Ovdje kunjavica hara, nema kuće di je nima. U nekim su se kućam *i isle služkinje razbolile*“. —

Sramota! to se može samo u Makarskoj dogoditi. Općina bi jemala zapričit da se te sablazni višje ne dogodu. D. B.

Da es mir leider nicht möglich ist von all' den lieben Damen u. Herren, welche mir während meines Aufenthaltes in dieser schönen Stadt ihr Wolwollen zugewendet haben, persönlich zu verabschieden, tue ich dies auf diesem modernem Wege.

Žaj je i meni da će mo izgubit najlipjega oficijala a još višje, jer je jema za Duju simpatije, pa za to san ga i učini lipa, uz to mu želim dobar put. D.

— Hic te volebat —
(Tot san te tî).

Per comperare
dentro entrare
puïna fresca
in testa trovare
et il formajo
del I' ncoronata
che vobis fecit
boca grata.

(Evala Matkoviću; on grê uvik po sezoni kâ čovik o' svita. D. B.

Izdavač i odgovorni urednik Ante Katunarić.
Tisak „Splitske Društvene Tiskare“ u Splitu.

Br. 4. SPLIT, Četvrtak 7 Svibnja 1908. God. I.

DUJE BALAVAC

Dopisi i pretplate šalju se uredniku: ANTI KATUNARIĆU, slikaru u Splitu. Cijena je listu 4 Kr. na god. Svaki broj 30 para.

IZLAZI JEDAN PUT MJESEČNO

Kod ovlaštenog agenta prekooceanskih putovanja

JOSIPA RIBOLI u SPLITU

dobivaju se svi nužni naputci, takodjer najjeftinije prevozne karte sa najbržim i najboljim parobrodima i sa amerikanskim željeznicama.

CIJENE ZA PREVOZ:

iz Splita do New-Yorka ili New-Orleansa	Kruna	145
„ „ „ Punta Arenas	„	335
„ „ „ Buenos Airesa	„	165
„ „ „ Antofogaste	„	425
„ „ „ Australije	„	420
„ „ „ Auklanda (Nova Zeland.)	„	450

U ovim je cijenama uključena opskrba od luke, iz koje polazi dotični prekooceanski parobrod. — — —

Tko želi na kojemudrago mjesto Amerike, Australije itd. putovati, neka se svakako obrati na rečenog agenta, koji najsavjesnije i najbolje opremljuje iseljenike.

Polazak iz Splita za Ameriku koncem svake nedjelje; za Australiju svake druge srijede počamši od 12. veljače t. g.

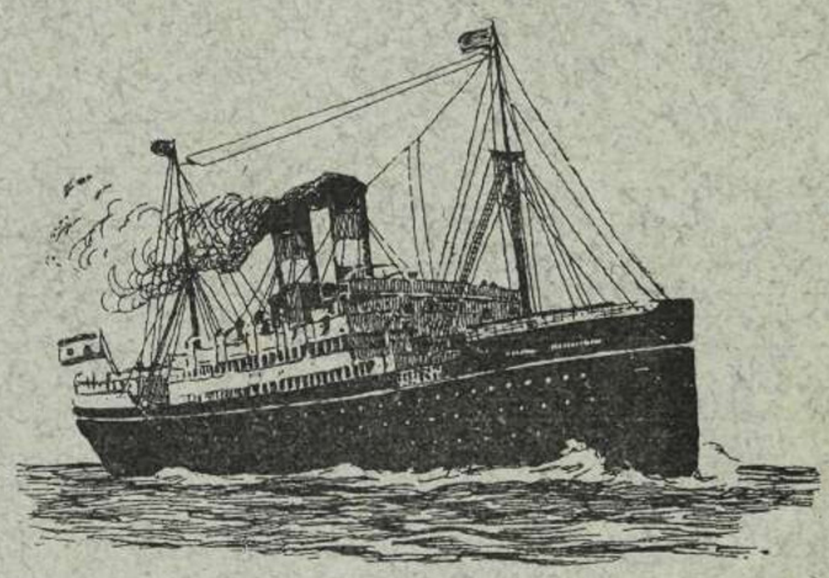

SPLIT = Gospodski Trg.

Riflešjuni u Markonijevo doba.

Bože moj, koliko jema žic, a koliko noguj i koliko ćikar kafe popije, pa isto Čulin tovar dojde iz Kaštila prin vengo telegraf.

G. Ševeljević

Skladište šešira

SPLIT == Trg voća.

Najnovija moda šešira

za svaki zeman:]

Capeaux claques, cilindri

kape itd.

Podružnica Ljubljanske Kreditne Banke, Split

PROMESSE

za vučenja na **15 svibnja** 1908 po K 4.— od 4% srećaka ugar. hipot banke
za zgoditke od ukupno **K 430000.-** „ 5.— „ 3% „ zem. vjer. z. I. izd.
prodaje „ 7.— „ polov. „ ugar. premijskih
„ 12.— „ cjelih „ „ „

Za vučenje na **14 svibnja** 1908 srećke aust. dobrotv. po K 4; 3 komada za K 11.—, 5 komada za K 18.—.

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA SPLIT

HRVATSKA VJERESIJSKA BANKA

PODRUŽNICA SPLIT

Centrala u Dubrovniku - Podružnica u Šibeniku i Zadru.

Prima uložke i obavlja sve bankarske poslove najkulantnije.

Najveća Dalmatinska pomodna trgovina

Gotovih odiela, Rubenina i Kravata

JAKOV PAVIĆ - SPLIT

Gospodski Trg - Nakićeva palača.

Odlikovana tvornica konopa

ANTE MATOŠIĆ - Split

Izradjuje i oprema točno i brzo **konop** svake debljine najbolje vrsti i jeftino. **Sprte za ulje** najnovije i najbolje vrsti od konopljike (od „arganela“). Ove su sprte specijalitet, te nikakova vrst sprta ne može se ni iz daleka usporediti sa ovima.

Ne boji se nikakove utakmice.

IBSEN U NAŠEM KAZALIŠTU.

Gosp. J.: Jeste li vi dikod vidili „Duhove“?
Šora Tone: Jesan lani, ka' je bî jedan preštidjatur.

Rublja za Gospodu, tvrdke M. Josse Löwenstein, Prag tako isto za Gospodje i Nevjeste po Bečkoj i Pariškoj modi. — Steznika najboljih tvornica. — Kišobrana i Suncobrana — Ćilima za dvorane i hodnike. — Linoleum prve Austrijske tvornice u Trstu. — Svih tkanina za pranje. — Kretona, Chiffona u svakoj vrsti i širini.

Svake vrsti svilenih i vunenih tkanina, Konfekcije za Gospodje. Jakefina, bluza itd. itd. od najboljih tvornica.

☞ Cijene umjerene. Ne boji se konkurencije. ☜

SPLIT - Gospodski Trg. - Kuća N. Dadich - SPLIT.

NIKO GJIVOVIĆ

Amerikanski Zubar.

Otvorio je veliku tvornicu Cementa Portland prve vrsti za pjombavat zube.

Pravi cijele čeljusti iz „cementa armato i betona“.

Gospoda iz pokrajine neka jasno naznače da li su bonkulovići ili ne, da im prama tome stavi i vrst zubi.

Neka niko ne ode iz Splita da ga ne pohodi.

Prima od 9-12 i od 2-5 svaki dan.

Ispod prokurativa.

N. B. Svaki klijenat postane u isto vrijeme i akcijoner „Društva Portland.“

Br. 4. SPLIT, Četvrtak 7 Svibnja 1908. God. I.

Duje Balavac

humoristično satirički list

Dopisi i pretplate šalju se uredniku:
ANTI KATUNARIĆU, slikaru u Splitu.

IZLAZI JEDAN PUT MJESEČNO
Cijena mu je 4 kr. na god. Svaki broj 30 para.

Pozdrav „Duji Balavcu"

(za njegovu krsnicu 7. svibnja 1908).

Zdravo „Duje", diko Splita grada,
Proslavljen si dosta već do sada;
Vlast se tvoja sve to dalje kreće,
Zavidnici nahudit ti ne će!

Primi na dar za tvoju krsnicu
Ovu sitnu pjesmu pozdravnicu,
Što ti šalje vila sa Mosora,
Slavni „Duje", u kraj sinja mora!

Zabalio ti se i još bolje,
Blebetajuć sve splitske nevolje,
Zagrizujuć uzgorite glave
I tolike ukradene slave . . .

Al, „Balavče", imaj na pameti,
— Pomogô te tako Duje sveti —
Da imade i još k a p u r j u n a
Izim splitskih čuvenih k a m p i u n a.

Imade ih, „Duje", na sve strane
Širom naše Dalmacije slavne;
Imade ih svakojake dlake,
I bedaste i ćudi opake.

Načelnikâ ima, zastupnikâ,
Avokatâ, biskupâ, liečnikâ,
Imade ti popâ i fratara
I nemilih pučkih kamatara.

Zapraši ih „Duje" svekolike
— Radi toga bit će na te vike —
Al nek za to ne boli te glava,
Sve će više tebi pucat slava.

Stiskaj žvale, nek ti kaplju bale,
Dok se dobro one ne iskale;
Tvoje bale zacielit će rane,
Što su sada odveć zatrovane.

Vila Zlatokrila.

(Malo ežalan, ma čaš, premlk kâ pisnik!
D. B.)

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA SPLIT

Jedna mala interviešta sa zastupnikom Milićem (prez da se on sitija).

U ovon velikon konfužjunu društva, frakcija, odbora, pododbora, komitata i novi listova ne mogu se nikako orjentat, pa se promislin i uprav zastupniku Miliću jer znan da i ako je čovik u godinan; bistriji je i pametniji od puno mladi.

Di ću ga nać ako ne u čitaonici, ja da ću zaklapat kad ga čujen iz nutra. Ha! ha! ha! ha! che inteligenze, che inteligenze! Dobar je momenat promislin i udjen. Dobar dan, gosparu, čemu se toliko veselite?

— Dobar dan, dobar dan, evo jopet niki odbori, pododbori (čita u novini) Orga-ni-zaci-ja demo-kra-ta hr-vat-ske stran-ke, odbor za eko-nom-ske in-te-le-tualne . . . Zelić, Jankov, che inteletti od moji kukumari! —

— Molim gosp. zastupniče, ne jidite se, more od svega toga ništo i izać. Dr. će Trumbić valjda jemat koji plan.

— Ke plan, ke plan — sto makako non fa ke šimiotar el Smodlaka a u svakon „Velebitu" ga zove farabut. Sad poče i članke intitulavat — papirnata sloboda — organet i ostalo.

— Ali i vi pišete u „Velebitu".

— Unica roba de senno, ma ja san prin mislija, da će se podignut od ovi spliski panfleti a jopet me obligalo jer piše Split a ne Spljet, pa jopet naš čovik, splićanin, izać će ništo mislija san. —

— A ča je ono bilo pri svečanosti 25 godišnjice barjaka?

— Evo jemadu pegulu, zvali su me da govorin, pa san iša, a naravski neću govorit ono, ča mi drugi pišu.

— Kažu demokrati, da ste vi onako govorili da jin se preporučite radi mandata.

— Oli ja nebi i njiman reka u brk dvi tri do prigode, vengo mene je hrv. stranka iz teatra istirala kad je bila skupščina za materinsku rič; pozvali su čiste, a oni proti sviman i nikor ni onako išporka Split ka oni dan čisti. Pegula, pa pegula, nimaju takta.

— Ako se ne varan oni su vas i iz općine istirali.

☞ **Molimo gospodu predbrojnike da nam izvole poslati pretplatu čim prije, jer je već prva četvrt istekla. Ur.**

Evo civilnoga Pape
u penšjunu,
Sad ga jema ‚Velebit'
u komišjunu.
Želite li o njem jemat
bòju vištu,
Štijte mu današnju
interveništu.

— Mene su svud istirali di san kod bija, samo san iz Zvonimira sam izaša.
— A zašto ste na općinskoj sidnici bili s upravom a proti lučeletriki?
— Molim vas, Juras je jedini bija ča je vota kontra mom izboru za načelnika.
— A šta van se čini o novoj katedrali?
— Katedrali? komišjun van je: Savjetnik Bu-lat, biskup Pa-lun-ko, biskup Na-kić, butigir Bra-je-vić, Don Frane Bulić i ja neznan kako se utira meju njima Tončić.
— On jin i je trn u oku, a čini mi se, da čedu je zgradit u ulici sv. Marije di su tabakine.
— Neka ju grade u dvor hrv. doma da je vitar ne ruvina; srića da kad se bude gradit neće bit živi, kako je zgodno opazija Stražičić.
— A ča van se čini o raskolu pravaša?
— Pravdaju se čistiji ko je od nji šporkiji.
— A šta je od glagolice?
— Pri smo morali molit i brzojavjat u Rim da nan dadu misu — a sada će oni molit da mi idemo — se i va de sto trotto.
— Ne govori se višje ništa o spliskin vaporiman.
— Sve bi išlo dobro, da kokod jednoga zgradi, u godinu dan bi smo jemali višju flotu vengo Mihanović.
— A ča van se čini o aferi don Frane Ivaniševića?
— (Pogleda me sumnjivo i začepi justa).

El ga manja la foja!

GRADSKA KNJIŽNICA MARKO MARULIĆA SPLIT

IŠTANTANEJE

SLIKE IZ NARAVI.

Privatna učiteljica.

(Na izpitu)

— Mi nomini i monti principali della nostra regione.
— I monti, che monti?
— Non ne conosce nemmeno uno?
— Si, Merjan, la sa mi non vado che in cesa e po dritto a casa.
— Qual' è la capitale della Germania?
— La capitale della Germania, la capita-le-della Ger-ma-ni-a?
— Mi dica dove abita l' Imperatore?
— Dove abita? Jo meni! quel bon omo el xe adeso quà adeso là, el se remena da pertutto, e po per dirghe la verità non me piase intrigarse nei affari dei altri.

(Zaludu je, oće se malo edukacjuna dici dok su mlada, najskoli ako jemate komoditad pa van je meštrovica blizu kuće. D. B.)

Markonijevo doba.

— Drin, drin.
— Ko je?
— Brzojav.
— Za imendan?
— Ne, čestitka za kćerinu ti udaju.
— Onda jon ga daj sinu, ča se igra u vrtlu. Božji čoviče ča ga nisi bar lani donija.

Patriotizam (još malo drukčije).

(Dvi spliske dame šetaju porivi)

Šiora Tone: Parla in tedesco ecco duve oficiai.
Šiora Tomasina: Co non so njente in tedesco.
Šiora Tone: Non fa njente dime qualunque koža.
Šiora Tomasina: Dime ti e mi te risponderò.
Šiora Tone: (glasno) Vater closset?
Šiora Tomasina: (još jače) Ja, ja!

U ribarnici.

Ribar: Ala lipi barbuni, još su živi.
Spliski Nadar: A pošto su?
Ribar: Po fiorin kil.
Nadar: E onda meni po osam banic.
Ribar: Ajde u ime Boga ka' ste vi. (Nadar kupi i otide).
Kuma Kate: (ribaru) Zašto pita on cinije?
Ribar: Jer me darova jedan kapot.
Kuma Kate: A jeli baranko bija čemu?
Ribar: Fini kapot, da mu nisan svaki put pita dvi banice višje, bî bi me do sad zapâ višje od trista fiorini.

(Nadar je oni ča jema očale).

U Činematografu.

(na Uskrs po podne)

Šetan se na rivi, a mali Montiglia (žudij) prilepeta mi crjenu kartu i viče: u činematografu muka našega gospodina Isusa. Uputin se i ja da vidin kako je; lako je bilo to reć, ma učinit?

Na stotine ji čeka za ulist i bi bi osta tot čekat koji dan, da nisan stavi kreancu na bandu i bodni nogon simo, ubodi jagla tamo, doteturan se i sednen di se namirin. Lučeletrika se udune, a ja gledan i slušan oko mene komente.

L'omo del giorno.

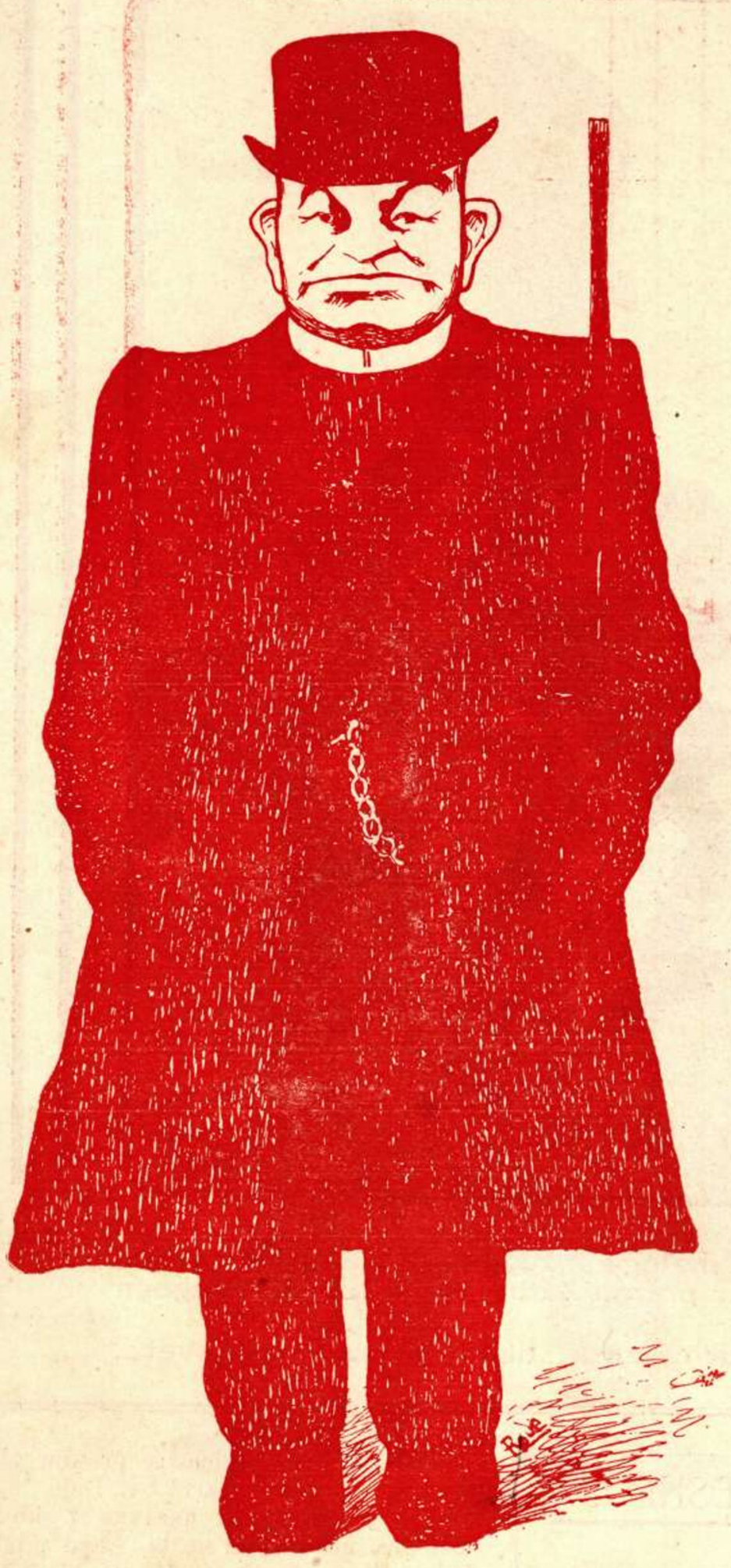

Ovo van je prestavnik
junačke krajine;
zadrugar, ekonomist,
osnivač blagajna,
tvorac kmetski
odnošaja,
iz naroda sin,
a u parlamentu
bečki gizdelin.

— Eno jon se ukaza Angjel!
— Ono je zvizda, ča je pratila tri Kraja!
— Vidi, vidi — zlato moje — kako miče ručicon!
— Izi bi ga čovik o dragosti!
— (počme plakat) Vidi tovarčića.
— Isti oni Tvrdićev!
— Eno jopet angjel sabjon.
— Bi se izgubija — sunce moje — pa su ga našli poza tri dana!
— Jo valov! Eno gre povrj nji!
— Neka dojdu ovod oni ča govoru da nije istina.
— Ajme vidi cipli i muzgavac u mriži.
— E u ono vrime na veliki petak neće bit bila skupa riba ka ove godine.
— Vidi naroda za njin sve mali puk.
— Eno Juda! Vraga izi prosti mi Bože.
— Pojubi ga je! Zadnji mu bi!
— Jo ča ga rastežu — muko moja!
— Vidi onoga nesritnjaka, ča se jiša nanj!
— I jopet oni nesrića u crno najvišje ga tuče!
— Eh! non že koži, non žè koži, mi go letto nei libri.
— A di je Šimun? nima ga!
— Tutto kvešto že manjabeći.
— Vidi Longjina — usala mu ruka — ča ga je probi!
— Jo, Bože prosti, oni smija ka pjunut, na šore Mare muža.
— Ča je ovo! Sad jema šest križi.

— Ja bome vidin samo tri križa, a ona šest. Otvori se lučeletrika i pogledan bòje moju susidu a ona sva oblivena suzan i onda san razumi zašto je vidila duplo.

Kad san izaša iz velike šale, u bušulu Bepo Karaman broji banice i svaku krunu ča zbroji, kane mu suza iz oka; na to se publika još višje smuti i požali ga čudeć se, da može režištit na toliko pristav. Invece zli jazici govoru (ti jema uvik), da on plače ča nije počeja s' mukon Gospodinovon odma na čistu sridu. — Ja na ulicu a jedan za namon, ča je izaša iz činematografa: — Jo, da me udrit Stocka oli Marpurga dva puta šakon, voli bi vengo se najist pečenoga. *Jep.*

Sidnica na Dalmatinskom saboru.

(Stenografski zapisnik sjednice od 13. studenoga 19..)

Zast. Ružić . . . . . Filošera je uništila deboto sve poje. Jedina nada bila nam je tupina; a sad i od ove nima nam nikakve koristi. Velika konkurenca nan se čini sa sirovon tupinom od spliski fabrika, a osobito one u majdanu . . .

Dr. Mihaljević: Fabrika na Majdanu od nekoliko mjeseci ne izvaža sirovu tupinu.

Zast. Jurašin: Laže kâ pàs!

Predsj. dr. Trumbić: (zvoni) Moram pozvati na red zastupnika Jurašinu, jer upotrebljava neparlamentarne izraze.

Dr. Smodlaka: Nema ni deset dana, da je parobrod „Društva Primorac“ otputovao krcat sirove tupine iz Vranjica.

Prof. Barač: To nije bila tupina, već starine koje sam dao prenijeti iz Solina u novi muzej u Splitu.

Predsj. dr. Trumbić: Molim zastupnika Ružića da nastavi.

Zast. Ružić: Visoki sabore! Bivši zastupnik Milić (cijelim saborom zaori: „slava mu!“) u jednom od zadnjih saborskih zasidanja, bio je iznio predlog, da se dade težaškoj blagajni u Splitu bezkamatni zajam od 20.000 kruna. Predlog je bio primljen, ali do danas se nije dalo ni šolda.

Dr. Alačević: Uvjek mislite na novac, a šta je od „Temeljnih načela“, što ih je bivši zastupnik vitez Bianchini našoj otčinskoj vladi podsjećao?

Vladin povj.: (plane) Gospodo ili hoćete da opet doživite sličnu pljusku što su vam ih u ono vrieme udijelili vaši protektirani činovnici?

Dr. Alačević: Molim gospodina Hočevara više nema.

Vladin povjerenik: Ali ima još njegovih financijalnih činovnika.

Predsj. dr. Trumbić: Gospodo ne izlazimo s' argumenta. (Ružiću) Sada nema novaca, ali će se čim skorije udijeliti.

Dr. Tartaglia: Za vaše blagajne ima uvijek!

Dr. Grisogono: Nije istina! Upitajte poljičkog načelnika Kapića.

Zast. Kapić: Meni nije ništa poznato.

Dr. Smodlaka: Udijelilo, se udijelilo!

Zast. Jurašin: Izilice!

Dr. Krstelj: Taj epitet možete prišiti onima, što su na upravi vaše pučke općine šibenske!

GRADSKA KNJIŽNICA MARKO MARULIĆ SPLIT

NAŠI LISTOVI -3-

Duje Balavac: Marine! Fabjane! Pave! držte maloga Jozu, da mu djaval ne odnese i ta dva Zmaja. Jednoga o ti jur tura vitar prama Zadru pa bi moga i drugoga zanit.

Mužki zbor: (iza brda). I doći će dan i svanut će zora i dignit će mo barjak svet....

Načelnik Iljadica skoći na Krstelja, te ga zadimi šakon. Mihaljević zaleti se na Iljadicu, ali ga dr. Tartaglia ufati za prsi svojim jakim mišicam, te hůk šnjim o tle. Pridsidnik nepristano zvoni, ali se ne čuje od velike buke i bubac.

Mihaljević se ne može nikako zdignut. Zastupnik Granić ga podiže. Dr. Boxich mu stavja pod nos bočicu od meliše. Werk i Alačević se kombaju. Ružić, Jurašin i Toni Zelić kupu komade drivja od razbijeni banak, a Don Luigi Matošić blagoslivjajuć rukon kliče: o Kristsocjaldemokracijo, kad ćeš zauzest sva ova prokleta sjedala!

Jep-redoviti saborski izvjestitelj dnevnika „Duje Balavca“.

Najbolje sredstvo za obogaćenje: ilustrirane reklame u „Duji Balavcu“.

GRADSKI VIJESNIK

KADETI.

Evo su nan došli za svece naši mali kadeti: svi su kâ jabuka pa u onim jaketicam i sabljicam sve ti srce reste gledat ji najskoli kad govoru tudeški; ni se čudit ča se njiove sestre karaju i prepiru kad će koja s bratom na šetnju.

U jednoj kući došlo je do gusti. pa je brat kadet na užas sve obitelji žrtvovao sebe i izašao u civilu.

Da se do ovi skrajnosti jopet dikod ne dojde, ja bi jin lipo svitova da razdilu praznike na par i nepar ka i u teatru, pa neka greda na šetnju po redu i pravici.
D. B.

„GALATEA“.

U Šibeniku se „Galatea“ tila očešjat o mul, kâ tovar o masliru, a ne jemala baš dobre biškantjere i ode u dno, u starost zaboravila plivat. Odma se pronija glas da su u njoj skale i križ Sv. Duje.

Stvar je istinita i naravna i ako se posli dementiralo, da ne bi Loyd pita u vlade indeniz što je poslao po njegovon parobrodu ti impegulani teret Nego smo doznali još jednu stvar, da je u Galatei bija i vjenac ča su ga „spliske gospoje“ naručile za dar Markezici Strozzi. —

Ma vidi pegule, vidi pegule! D. B.

Stalni dopisnik.

Eto nam je i Velebit dobija svoga Uzelca a potpišije se V. M. —

Milo nam je.

Kućna vrata.

Pošto grâdu još jedno krilo palâca režije duvana, upozorijemo dok je na vrime, da ne zaboravu učinit vrâta za ulist. Nebi rada da jin se dogodi kâ i kad su gradili prvo

Zloglasni Antonije

Antonije šćedi vladu!

Antonije zaklinji Uzelca da te nikad ne ostavi.

Antonije pusti u miru splićane u njiovom čaru.

Antonije siti se paragrafa 14.

Antonije nemoj višje ko prije dodijavat popima i fratrima.

Antonije ne imenuj ime Velebit.

Antonije kako sad tako i unaprid pusti da crkve metu remete.

Antonije nemoj ni unaprid zabadat Smodlaku radi trobojnice, kad te sada i troglava dosta.

Antonije fali i unaprid Mihaljevića da te ne istuče po.... ka i dosad,

Antonije budi i unaprid jugoslaven u okviru...

Antonije Ne budi nenavidan na Duju.

Antonije ne imenuj u tašte tvoja četiri evangjelišta: Marpurga, Borčića, Mandjera i Grgića it.d. it.d.

MNIJENJA VELIKIH LIČNOSTI.

Reakcjoner u Petrogradu,
reakcjoner u Beogradu,
reakcjoner u Cetinju,
reakcjoner i u djavljoj kući.

N. Nodilo.

Najveće svinjče jugoslavenskog juga.

A. G. Matoš.

Najfurbastiji gjornališta osim mene.

D. Balavac.

krilo sa strane mora. Bili zaboravili, pa nakon misec dân pòza ka su svršili cili palàc, žbužali su portun.

Vrtlarstvo.

Vrtlarsko društvo nekidan je sastavilo *bilanac* i razdililo dividende. Svakoga je člana doša po jedan kukumar.

Utakmica.

Poljičani prave jopet jedan vapor. Splićani da ne izostanu, učinili, jopet jedan toj. — Rado bilježimo ovu plemenitu utakmicu.

Famiglie nobili.

Čujemo da ovi dan u Veneciji D'Annunzio traži dalmatinske plemićke obitelji.

U Splitu bi reka da su izumrle jer ove godine ni nijedan konte drža fiok oko baldakina na veliki petak. Sramota je da ne držu baranko oni ča se u veliki četvrtak najidu u Biskupa.

Ne čudimo se drugiman ma se čudimo Zandumi i šjor Pjeru Nadaru. — Koja su vrimena došla!

Filantropički automati.

Željeznička direkcija uvidivši da su naše opaske glede štacije opravdane, stavila je na peronu dva automata iz kojih bi morala izlazit čokolada kad se baci 10 hl. u naznačenoj buži. Ali čokolada ne izlazi, jer je uprava odredila da se ti novci upotrebe za dogradnju još jednog poda iste štacije.

Evala samo nek se radi

Presesun.

Milo nan je da je i ove godine tekla procesjun velikoga petka u podpunon redu. Bilo je sve zaslugon don Andrije, koji i ako je avanca kalunik žrtvova se i činija je od pulicjota. Evala mu!

Sveti Marko.

Pošto je družtvo za zaštitu životinja protestiralo što se svake godine na Markovo proklinju ti nevini stvorovi, ove godine je nervozni varoški kurat proklinjaó ljude.

Milo nam je što se uvažuju odredbe naših gradskih ustanova.

Razgovor kuma Jakova, Lumer II.

Fala Bogu smo i Uskrs doškali, a kroz korizmu me lako bilo izvršit ča crikva zapovida i postit, jerbo nisan jošćec proda vino, ma me muka ča se nemogu mrsit ni sadac.

Poskupilo je sve; velika je varanca u svitu, pa vajà da sve poskupi, samo je berekinada cinè.

Govoru da će guveran dat radnjè svitu da se može čagod pomoć, ma vajà vidit ako će bit o beside. Vajà istinu jubit, užaju uvik činit po koju veliku radnju, pa su kapaci i ove godine prolongat metar i po mula i zabit koji čaval u jarmaduru zvonika sv. Duje. Ma se sve bojin da neće bit ništa ni od toga, jerbo govoru da ko je pošten ne smi radit na prvi Maja, a guveran počimje uvik radnje u oni dan, i drago mu je biti pošten za cilu godinu.

Srića da nan se ni višje triba mislit za feratu. Nek izvadimo još ovo malo tupine, dopri' će more do Bosne, pa ćemo tamo s vaporon, a i nava će od „zadruge“ učinit prvi viagj do tamo. Samo neznan hoćemo li prin bit lešti mi sa novin moren, oli oni sa novon jarboradon. Bože nan pomozi obadvaman. — Pačeši deboto smo za lito jemali put o bačvic: bija bi sigurno gotov za banje da nisu namisto zemjê našli tupinu, pa je ne će moć izminat do lita, a jopet znate, kveštjun o tupini delikana je stvar, odma je po sridi industrija, a jedno industrijalno poduzeće nemore se tako na brzu ruku namistit. U zadnju vidit ćemo, ja fala Bogu jeman pacijence.

Kecalo.

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA SPLIT

Po moru.

Uredniče!
Preponizno tvome Duji
skidam kape.
On bi morô nos zabadat (bez malicije)
i u rape
iz van' Splita,
gdje je štofa, kako vele, svake fele
lipa kita.
Samo napried,
pa će Duji čista čela
i predplata bit vesela;
a rila će naših mista
podić ugled tvoga lista. *Plečko.*

UREDOVNA TAJNA.

Samostalac: Gospodine barune, vi ste lagali, klevetali, denuncirali.
Barun Rauch: Ja?
Samostalac: U „Aj Ujzagu", u „Narodnim Novinama", u „Zeitu".
Barun Rauch: Ja?
Samostalac: Vi ste Medakovića pozvali na dvoboj, pa se ustegli.
Barun Rauch: Ja?
Samostalac: Da, vi gospodine barune, ili se svega toga ne sjećate?
Barun Rauch: (srdito) Ja ne!
Duje Balavac: Švido mi! kâ je bi okisa. *Jep.*

IZ POKRAJINE

Accordo Italo-Croato.

(Monolog zadarskog Hrvata).

Eto vidiš opet govore o „accordu". Ma ja sam davno i bez „accorda" akordan, pa nezvam šta mi fali.

Ja sam hrvat, naravski, pa govorim svuda taljanski i to bez „accorda". Koliko sam puta na poreznom uredu tumačio govor kojeg kršnog Kotarca gospodinu pjagatu koji ga nije razumio i ovo bez „accorda".

Na dućanu imam samo taljanski nadpis, našoj raji niti ne treba čitati, poznaje nas. Kad „Smotra" donaša telegrame u dva jezika, ja i sva teligencija čitamo taljanski tekst i to sve bez „accorda". Dodje li činovnik švaba, naravski zahtjevam da nauči taljanski i ako šnjim rado švabski šprekujem a i to bez „accorda", šta ćeš, valja da upotrebim ono malo znanja šta mi ga veljbaba u glavu zbije.

Za uzdržat moju narodnost ja opet dosta radim bez da se ogriješim proti „accordu".

Ime mi je Zvonimir, posjećujem Sokol i u pokladima vičem „živio". Idem i na Legine plesove ali se za to ne hvalim, jer je „accordo di carnevale" svuda uhvatio duboka korjena. Jeli nas deset, radi jednoga taljanca na -ić, govorimo svi taljanski i to bez „accorda", ali zato u calle larghi dikod govorin i hrvatski. Ja sam bez „accorda" protestirao talijanski da se uvede hrvatski jezik u uredima; naredio sam pak kad umrem da mi oglase tiskaju u dva jezika, da mi ne zamjere da sam bio proti „accordu". Samo „Popolo" hrvatski list, piše taljanski proti „accordu" ali šta ćete Les extrêmes se tauchent! Kako iz svega toga vidite, mene je lako akordat samo mi nadjite pravi La.

Ožežić (e per l' accordo „Oxexich".)

Dok ti budeš tako udarat, oni te ni ne misle akordavat od straja da jin se ne štonaš. D. B.

Pišu nam iz Trogira.

Dragi Duje!

Evo mene napokon, da ti še javim. Znaj dunque da šu švi miscani jidni, sta še nežna, kad jema doći nas poteštat, jerbo da ga docekaju po njihovu obicaju. Ovoga ti se puta paricaje veliki docek, šve dvi muzike će zvoniti, žasto se culo, da je i on bokun pomoga Becku u jezicnom pitanju, i da će nam posli toliko vrimena u Becu biti donija visje jedanput dva lita a jednu zimu. Sve zene koje ti ga cekaju blagosivjaju njega i sve poteštate, jer da su bar oni uvik u vijaj. Stufa sam ti se visje tik zenškik čakul, pa sam ti zašeja u kafetariju i uzeja šam ti foje. Svaki foj pun ti je artikuli iž Trogira. Tod ti jema, da ti je drugi švetac uškršni koncerat, da dobro zvonu i pivaju, a ja šam ti tamburas i kantadur, pa ti od toga nista nežnam, ka da šam u XXX. becirku. Onod ti falu nike ca najvišje suskaju a jema ti i naseg malog kapelnika koji ti sede pa ti užme šve bokun boje muziciste i izvadi jin sug i sustancu, pa pocne vikati, ka da jih je šam ucinija. A naseg lipog dotura nisu unutra ni metnuli, nego govoru, da še on šamo popisa ispod artikula Trogiranin, pravo mu je reka nas Toni „da je on pravi Trogiranin". Zamolili bismo dunque gospodu dopišnike, da ne meću Trogir toliko u foje, jerbo oli će Trogir od puštik fal poletit u jariju, oli će še od velikik bumbik prošešt, a ove šve dvi štvari šu nešrića po grad, jerbo će du ciniti, de še opet na švaki kantun od grada cuje „Rašpe moj".

Tvoj Rode.

Pišu nam iz Kaštel-Lukšića.

Od navigacijuna od vapori „Dalmatia" primamo i rado uvršćujemo ovu opomenu:

Nikidan na mulu u Kaštel Lukšiću bi je na arivu niki šior Laurentije (a znan bi će oni ča jema ariju od ministra), a na vaporu Nadar ča sada jema oficij u Splitu a veliki je šparenjin (bit će oni ča je uvik u konfužjunu). Inšoma ova ti su dva gospodina jedan s' vapora a drugi s' mula uvatili se za ruku i pozdravjaju se. U to kapitan od Miramara dade šinjal „tutta forca indrijo" ma tvoj vapor ni mak! Ča je, ča ni, domislija se kapitan i udri viči: moleve moleve che partimo. Tilo se milosrdje božje dok su ova dva pustili ruke i tako ti naš vajani Miramar parti, ali je jema kvarat od ure ritarda.

Ovo smo tili dat znat i opomenut da nan nikor višje ne fermaje slobodnu plovidbu naši vapori, jer ćemo ji tužit; mi ne možemo trpit da se stranke tužu na ritarde, ka da smo šocjetad od mažinini a ne od vapori. — Direkcija.

Prije vengo smo dali štampat, informali smo se u Kaštel Lukšiću i zbilja istini na uhar, oni su potvrdili da je Miramar zakasnio njihovom krivnjon, ali u isto vrime izjavjuju da su oni to bez svake malicije učinili.

Hočevarenje.

Reci meni, Duje moj balavi,
Zašto trpiš rieč „birokratizam",
Taj užasni galo-helenizam
Što mi bubnjić tako mrzko gnjavi?

Zašto trpiš da se zaboravi
Na Hrvatstvo, rabeć otaj „izam"?
Gdje je, Duje, tvoj patriotizam?
I na nj biljeg hrvatski postavi!

Ne moj više reći „birokrati",
Već nadodaj slovo jedno malo —
Bit će ljepše čut: biròkroati.

Njima ne će do tog biti stalo
Kako ćeš ih, moj Balavče, zvati;
Al će doznat sviet da su Hrvati!

Pedant.

Ako oćeš da izadješ vani,
moraš skakat prik' ovi bovani,
jer općina malo obzira nima,
pa nek jemaš osmi razred čina.

SPLIT POLIPŠAJE

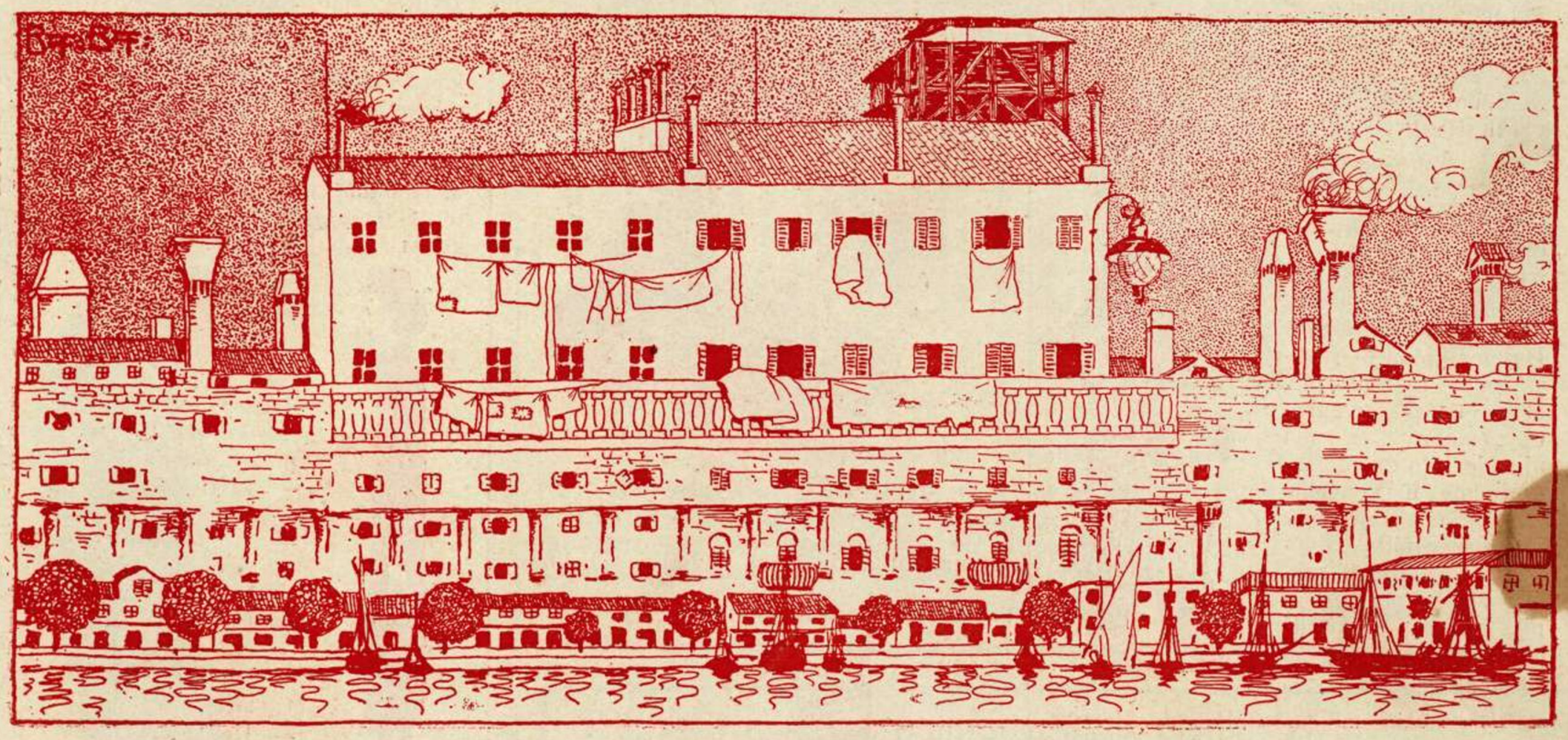

Pristigli smo Diokleciana u velike
a stignut ćemo brzo i Amerike.

SUPETARSKE NOVITADI.

Naši Amerikanci darovali su općini sve dišenje njihovih kuć, da ne bi iša izgubjen supetarsko-amerikanski stil.

Općina primila sa zafalnošću i sahranila u arkiv posuvši ih sa kànfaron da ih nebi izile gagrice.

Dobri naš kapetan od porta naredi je nove gozdene kolone za ogradit rivu, da tako dojde u susrit puku koji od kad su stare popucale nimadu višje di nabivat bakalar.

Evo nan je doša fala Bogu Kavafango. Sad će naši mišćani šta nimadu drugoga posla imat mukte lipu i poštenu zabavu, a poskupit će i vino. — Bilo sritno.

Doša je vapor od Loyda da digne tabelu svoje pokojne agencije a ostavja maonu na dišpožicjun „Dalmatie“, da bi joj se slučajno nasuka još koji vapor.

Borić.

Sad bi mogla služit i Loydu namisto Galatee. *D. B.*

TELEGRAMI i TELEFONI

Beč, 2. svibnja. Danas je Don Frane Ivanišević za zadnji put energično zatražio u vlade, da se našim seljacima dopusti paša na granici Bosne, a zabrani ona iza biskupske palače u Splitu.

Zaludu je, naš Don Frane vridi za dva Don Frana. D. B.

Oxford.

Profesorski kolegij ovo slavne universe imenovao je doktorom ad honorem splićanina auktora dubokih državo-upravo-ustavo-političkih članaka u „Jedinstvo“. Isto će tako i sveučilište u Cambridge.

Neka naš splićanin, neka! — *D. B.*

Gruž, 30. travnja. Naši dubrovački foji raskokodakali se da na štacijunu po noći nema ferala pa tako gdjegod čovjek i nos razbije a k tomu i moral nosi konseguence.

Na to tendenciozno pisanje gospar stazion-šef tako se je infota da je ordino da više po noći ne đolazi ferata.

I tako od prvi maja nemamo više noćnih ariva, a to sve da se sparenja ono malo petrolja. *Marin.*

Sarajevo, 1. svibnja. Ovdi su zabranili pesmu:

„Onamo onamo, za brda ona i glazbu iste“. *Tvoj Stevo.*

A vi pivajte:

„Ocimo simo, za brda ova“ uz glazbu one Wacht am Rein pa će te vidit kako će se kulturtregeri razdragat. D. B.

UPITI I ODGOVORI.

Veoma nam je žao što nemožemo uvažiti ni jednu od onih želja, šta su gospoda izrazila u pogledu Tirijma, pošto ga je Hrv. Vjeresijska Banka bila već unajmila za spremat vriednosti, dapače da bude bliža tom forcijem nove vrsti, gradit će odma do njega i palaču.

Uredništvo.

ZAGREB

Književničke i umjetničke misli.

„Čutura je izvor poezije“.
Barun P. Rauch, pjesnik i skladatelj.

„Umjetnost nije plašt za pokrivanje svih . . . .“
dr. *Iso Kršnjavi.*

„Htio sam ući u sabor, a morao sam se vratiti u atelijer“.
(Nije našâ nordlicht D. B.)
R. Valdec, kipar.

„I politički analfabet može postat zastupnik u saboru“.
dr. *Milan Ogrizović.*

„Tražim dugu polemiku“. Ozbiljne ponude slati na naslov:
Arsen Wenzelides.

„Teško je izorati livadu, koja se zove Savremenik“. dr. *B. Livadić.*

„Prodikati o ukusu ne znači imati ukusa“. dr. *Ivo Krnic.*

„Ne želim da bude još dignuta zabrana prikazivanja „Prokletstva“, jer imam napisati barem još desetak feljtona o zabrani i o Ogrizoviću“.
Andrija Milčinović.

Mene nijesu učinili zastupnikom, a htjeli su Ivicu i Joza Spasoju. Bogme ne ću uvijek uredjivati smotru i „od sebe norca delati“. *Zyr Xapula.*

Pobilježio i plagirao **Pik.**

SPLIT

Naše šetnje po Splitu.

Lipa štadjun gren se malo prošetat s' mojin Kodakon ko zna da ne najden čakod za me.

Nemojte samo bižat pridamnom, neću vas karikat virujte mi. Kako vas je Bog stvori, onaki ćete i bit, znate, Kodak ka Kodàk ča vidi to i vata, ni višje ni manje.

Put pod noge pa eto me, nu ala san sričan evo baš moga imenjaka i njemu je ešta ka i meni, naš šjor Duje. Nikidan je avancâ osmi razred čina, bi je expres telegraf u „Velebitu“, a pod njin je bilo da dolazi Guljelmo u Veneciju. Bravo šjor Duje, bija je i presjednik „Zvonimira“ a Lalić, srpski slikar, mu je učinija litrat. Čestitam, čestitam, stisnem mu ruku pa naprid.

Nisan se ni pravo okrenuja, kad kâ vila proleti prida me naša simpatična naslidnica Rubinsteina, sa Chopinom pod pazu, a ja za njon da se baranko straga naužívan lipoga stasa, kad me deboto po nosu nôteson gospod. inženjer Inchiostri, čovik o' srca i talenta, promislite da je infiša regulat Split.

Ja kad san čuja za njegov dolazak uzkliknu san o čuda ka i oni ča je u V. Huginom romanu uskliknu prid Napoleonon: Imperatore! naša se čovik, koji će prigledat pariške kloake.

Da opočinen od amiracjuna, sednen u Panachoffa a do mene sidi gospodar velike fabrike cimenta na Pločine i revno gleda po iluštracjunima, da li su izumili još koju vrst kolonet od cimenta za uresit naš lipi Split najskoli kad ga malo regulaju. Napijen se i uputin

prena katedrali, da se naužijen spliskoga

čara i evo me trionfalni ulaz začara, i

divin se umitničkon ukusu komišjuna koji ne da osamit crikvu, da ne izgubi taj čar a i lašje se virnicima penjat. Vratin se jopet prama pjaci kad mi zaščiti vid ogromno perje: prida mnom dvi dâme; i ako s' otraga, pripoznan ji.

Počešjen se za brk, eh! da nisan ožènjen, naime ova gospojica ča šeta s' materon jema 40.000 konji snage. Nije fajde govorit i pojden daje. Ja na pjacu a jušto je atraveršaje, uno della balda gioventù. Naperin Kodak, tik, i moj je. Interesantan tip i ako vlasi ne lažu, jema umitničke tendence.

Okrenen se na desno a prama jednon dućanu ingléž:

— Ja io folere.
— Isometrope?
— No, isometrope essere moderne.
— Vol ociai veci?
— De Diokleziano? — ja.
— Che Diocleziano, che Diocleziano vole barometro?
— De Diocleziano?

pa nikako da se pogodi s' butigirom u jedan put se razreči ča ga je grlo nosilo:

Io folere voi vendere mi avanzi de Pompei.

ZADNJE VIJESTI.

Xeres de la Maraja — Wien.

Čestitamo na velebnom uspjehu Vaše Walevske.

Općinsko Upraviteljstvo.

Općinskom Upraviteljstvu — Split

Težko je sinu maloga naroda ma koliko velik bio. Ipak me veseli priznanje i maloga grada, kad je taj grad Split.

Xeres de la Maraja.

Izdavač i odgovorni urednik Ante Katunarić.
Tisak „Splitske Društvene Tiskare“ u Splitu.

Šalju nam iz Zadra.

Uhvatila ga je
naštalgjija ljuta,
pa da mene za to,
Duje, i ne pitaš,
ipak mu na licu
to najbolje čitaš.

Patriot.

Gospodski trg. — SPLIT — Telefon br. 2.

Najbogatije skladište rukotvorina i mode. Velika zaliha rubenine za Gospodje, Gospodu i djecu i prodaja svih drugih predmeta, koji spadaju u tu struku. Obilati izbor klobuka za Gospodje, bogato skladište modernih amerikanskih cipela.

SPECIALNO SKLADIŠTE OPREMA ZA NEVJESTE!!!

BRIJAČNICA sa najmodernijim namještajem

ĆIRIL JEDLIČKA = Split GOSPODSKI TRG br. 302.

Centralno skladište najboljih tvornica Parfumerije i toaletni sapuni. Preuzima svakovrstne radje u kosam, kao vlasulje, pletenice, lance od kose, okvire na staklu „Uspomene“ itd. itd. —

SPLIT = Gosp. Trg

Prodaja pisaćih i risaćih potrebština - Fotografija, albuna, razgledница Splita i okolice - Vodja Dalmacije.

Splitska Društvena Tiskara

sa knjigovezačkom radionicom

opskrbljena novim modernim materijalom obavlja najtočnije sve radnje kao: Fakture, Memorandume, Omote, Knjige, Listove itd.

CIJENE UMJERENE.

Gospodski trg - SPLIT - Gospodski trg.

Kuća utemeljena god. 1879

PIETRO TAGLIABUE, vrtlar - Split

Dućan na gospodskom Trgu

NA PRODAJU:

cvijeća - biljaka - sjemenja i lukovica. Kite, koševi i mrtvački vijenci od živog i umjetnog cvijeća. Svilene blonde - Vrpce za mrtvačke vijence - Košare od vrbovih šiba i od svile.

Bogata zaliha palma za ures salona

Izradjuje osnove za nasade i prepredjenja parka - perivoja - voćnjaka.

— Cijene umjerene. —

Upit na gradjane.

Tko je najsretniji čovjek u Splitu i zašto? Bolje odgovore štampat ćemo u petom broju.

Jedino skladište poznate

Tvrtke D.ra Jäger

opskrbljeno svakovrsnim majama
uz izvorne tvorničke cijene, davajući gg. mušterijama **osobiti popust** razmjeran nabavi

jedino u trgovini rukotvorina

Grgura Prassela

SPLIT, na trgu voća, SPLIT

HOTEL CENTRAL TROCCOLI = SPLIT

Najveći Hotel u mjestu Centrum grada na najprikladnijem mjestu gospodskog trga u blizini Diokleci-janove palače i mletačke luže. 50 ukusno namještenih soba sa cijenom od Kr. 2.50 do Kr. 5. Najveća katana po bečku uredjena sa 4 biljara. Restaurant sa pivarom, finom kuhinjom i dalmatinskim vinom opskrbljen. Kupelji, telefon, ekvipaže za izlete, vodići itd.

Najumjerenije cijene.

Govore se svi mogući jezici.

U jednom čožotskom kvartijeru u Splitu. (Čer s' puta više prama drugom podu).

Tiò Mare! Buti me quel toco de polenta che ghe xe nel scafeto del pettene!

Interprete.

Stanovitoj oblasti bio je predan sliedeći račun: *Conto di Cor. 50 per retine luce incandescente.*

Činovnik je sastavio naredbu isplate ovako: Platite Luci Incandescenti Kr. 50 za rasvjetu.

Ako si bolestan,

idi do Bonaćićeve Sanatorij pivare u ulici Zvonika, te nemoj pitati već zahtjevaj jedino Doppel Malzbier mit Schutzmarke St. Stefan, koja ćete spasiti od nervoznosti, pomanjkanje krvi, bezsanice, od neprobave a uz to dobit ćeš bolji apetit. Od velike je koristi za bolestnike i za oporavljenje zdravlja, tako da onaj koji ju redovito pije kroz malo vremena postane Herkul. Osim Gospode liječnika D.ra Elischer, D.ra Herczela, D.ra Liebmanna biva ovo pivo takodjer vruće preporučeno od Gosp. liječnika D.ra Nikole Tommaseo D.ra Edi Karamana.

Pazi samo na Schutzmarku.

Isti preporuča najveći izbor delikatesa ne bojeći se utakmice.

Molitva Dujini predbrojnika.

„Duje Balavče" naš, koji jesi u Splitu. proslavjeno budi balavo ime tvoje; napunila se banic tvoja kesa; budi voja tvoja kako u Splitu tako i po ciloj Dalmaciji.

Razveseli nas i danas s tvojin viciman i s karikaturan; i udri oštro na sve finčukaste splićane, kako se i mi švogamo na te beštimjan kad nas uzimješ za fjok; ma nas nemoj višje vodit u napast, i izbavi nas o' svakoga zla, i prosvitli pamet svin finin judiman ča živu meju nan. Amen.

Tvoj šudit Takinko.

Br. 5. SPLIT, Utorak 16. Lipnja 1908. God. I.

DUJE BALAVAC

Dopisi i pretplate šalju se uredniku: ANTI KATUNARIĆU, slikaru u Splitu. Cijena je listu 4 Kr. na god. Svaki broj 30 para.

Ki že?!

Pro bono malum.

Ki že?.. — Mi že, Konte B....!
Mi že sportmen.
Mi že vien da la Viena,
Mi že ša parlar tudeško
Mi že gran kavalarico,
Mi že ga la bedevija;
Mi že vago per marina,
Kva e là,
Galopando
Tra la là.
Mi že anka ga 'l kaičo;
Mi že ga kvela palača
Šula riva,
Dove tanti là ga škriva
Inpjegati, škribačini.
Mi že šon kapitališta:
Mi že zunzi i mii becini.
Mi ga gvanti
Bianki,... zali... cenerini...
Mi ga po veštiti tanti
Tuti kvanti že moderni,
Že frančeži,
Že ingleži.
E že ingleži
Tute anka mie pepè.
Lòndon anka mi že ga.
Mi že po ga mia kula,
Ke še čama el „Turjon“;
Ke še ga kvel bel Leon.
Asti toga!?
Mi že anka ša duvelo;
Mi že ša tirar de šćopo.
Mi že šo ašai legante;
Mi že diže mia amante.
E po anka 'l mio papà
El že più ke'l poteštà;
E že tuta la cità
I že trema kva de naltri:
Perkè naltri šemo naltri,
E no šemo miga buzdi,
Nè makaki:
Kome že li šti murlaki.
E po šenti.
Mi že anka študia pravo.
Mi že ga' na požicjon,
Mi že ša že dir „perdon“.
Tuti kvanti mi že gvarda:
Tuti diže mi že karo;
Tuti diže mi že belo.
Asti toga!?
Mi že anka ša duvelo;
Mi že ga la bedevija...
. . . . . .
. . . . . .

„Anzuleto“.

☞ Molimo još jednom gospodu predbrojnike, da nam pošalju predplatu, inaće ćemo biti primorani obustaviti im šiljanje lista.

Uredništvo.

Kod ovlaštenog agenta prekooceanskih putovanja

JOSIPA RIBOLI u SPLITU

dobivaju se svi nužni naputci, takodjer najjeftinije prevozne karte sa najbržim i najboljim parobrodima i sa amerikanskim željeznicama.

CIJENE ZA PREVOZ:

iz Splita do New-Yorka) ili New-Orleansa)		Kruna	145
„ „ „ Punta Arenas		„	335
„ „ „ Buenos Airesa		„	165
„ „ „ Antofogaste		„	425
„ „ „ Australije		„	420
„ „ „ Auklanda	(Nova Zeland.)	„	450

U ovim je cijenama uključena opskrba od luke, iz koje polazi dotični prekooceanski parobrod. — — —

Tko želi na kojemudrago mjesto Amerike, Australije itd. putovati, neka se svakako obrati na rečenog agenta, koji najsavjesnije i najbolje opremljuje iseljenike.

☞ *Polazak iz Splita za Ameriku koncem svake nedjelje; za Australiju svake druge srijede počamši od 12. veljače t. g.*

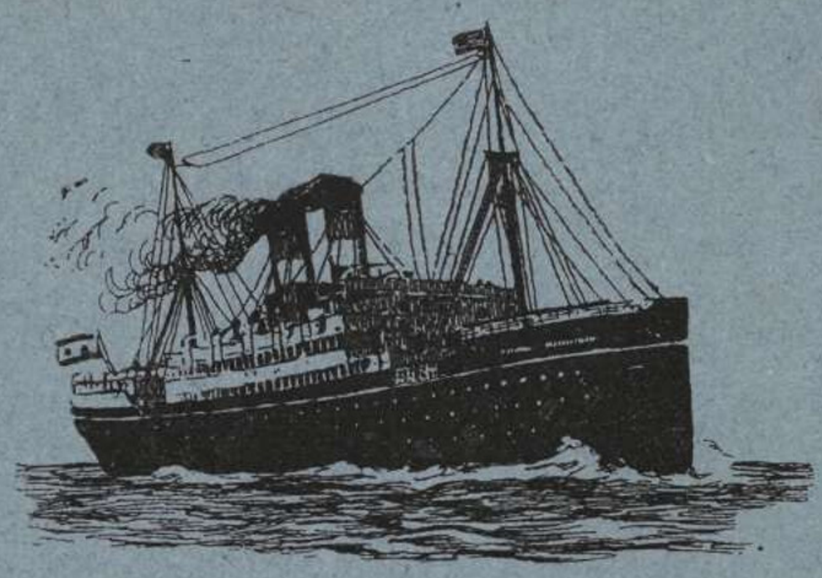

SPLIT - Gospodski Trg.

Poznaje samu sebe.

Žena (susretnuvši muža s nekom nepoznatom ženskom:) Sram te bilo, ti starotino stara, šta će tebi ta nakaza, kâ da nimaš tvoju ženu kod kuće. *Dr. Marin.*

SPLIT - Trg voća.

Najnovija moda šešira
Capeaux claques, cilindri
kape itd.

Jedna misao: Težko je započeti, ali je mučno dovršiti.

Marul.

HRVATSKA VJERESIJSKA BANKA

PODRUŽNICA SPLIT

Centrala u Dubrovniku - Podružnica u Šibeniku i Zadru.

Prima uložke i obavlja sve bankarske poslove najkulantnije.

Ljubljanska Kreditna Banka

Podružnica SPLIT

preporučuje se za konversiju svake vrsti papira NISKOG KAMATNJAKA utakove sa NAJVIŠIM UKAMAĆIVANJEM.

Na uložne knjižice plača kamatu od 4 1/2 %

Dujini Riflešjuni

Reklame.

Evo me i petim brojen sritno na vidilo, četvrtim san brojen izaša u šarenoj košuji, a sada evo u dvi, lipo mi se spravja za ovo lito, ako proslidu s' ovin troton naši trgovci. Eh znaš ni mala ambicjun jemat u Duji reklamu. Samo, da se do idućeg broja još jedna košujica skupi, pa ćemo još višje izmišat teksta i karikatura, biće kâ *Sempličišimus*, to se zna samo malo boje, jer bome ni se nikad splićanin Sempličisimusu nasmija kâ Duji.

Predbrojnici.

Jema bi onako u konfidenci reč dvi, tri predbrojnicima i to, da se situ Duje i kad činu spize, pa da mu pošaju one četiri krunice, jer nikad u gore, kad mi malo ašenji dolazi, niman ni mrve špirita pa onda gore za vas.

Oniman, pak ča su zadržali tri oli četiri broja, nebi bilo loše, da učinu račun, pa da onoliko puti 30 hl. pošaju, koliko su brojev zadržali. Naš kašjer govori: krunu simo, krunu tamo, nan je ništo, a van je ništa i ne grete u rišč, da vas zabiližimo meju nezaslužne grajane.

Ženske karikature.

Ova je lipa! Za one dvi ženske vinjete, ozvali su se svi oni, ča su bili u Duji osin isti gospojic, pa jin priporučijemo, da se ne ofanaju za nje, jer mi ne mećemo nego samo one interesantne i duhovite gospojice, za koje smo sigurni, da se neće uvridit.

Iz pokrajine.

Evo kako vidite sve to višje iz provincije uvrstijemo, a i puno bismo višje, da se ne **ostinaju** pisat na kilometre duge dopise, kâ da se ćovik može, tako dugo smijat. A za karikature? Zaletit će se Duje simo, tamo, samo malo strpljenja.

Naši listovi.

A ča van se čini od naši foji prin svi jednoglasno Duju fale, ali se malo po malo udunule sviće isto kâ velike nedije na barabanu. Srića da Duji višje netriba

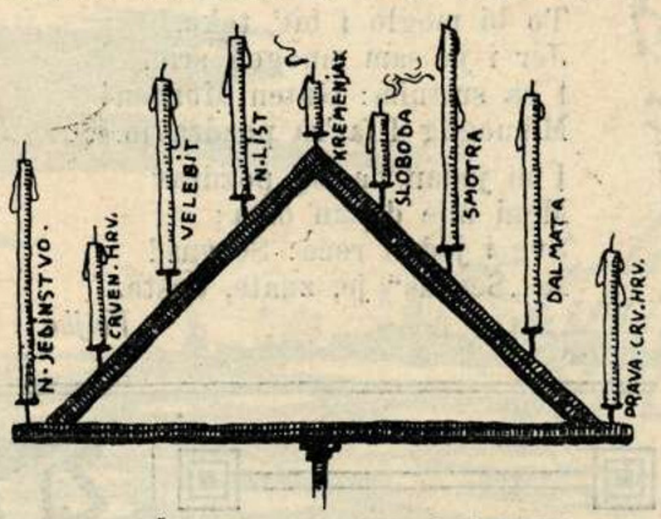

reklame. Ča su se višje foji jidili, publika je višje uživala, pa je sada Duje posta potribit i ko želi reklame, mora se njemu obratit. Ja se zato preporučam publici, a ne listovima i javjan, da je predbrojba za Duju uvik otvorena i svaki dobije sve izašle brojeve; suviše extra broj netom izajde.

Vaš delikani *Duje Balavac.*

Slastičarnica JURINOVIĆ

ex Troccoli

SPLIT - Trg zeleni - SPLIT

Bogati izbor bomboniera najnovije mode od kristala i porcelane — Prima naredbe za ženitbe, krštenja i druge svetkovine. — Izvrstno sortiran u galanterijama od šećera. bomboni, fondant, čokolade i konfeta sve najbolje vrsti — Torte — Krokanti — Voće Glacè i konservirano. Specijalitet pašta i bisquit. Veliko skladište *maraškina* od najglasovitijih dalmatinskih tvornica kao i raznih likera, finih vina domaćih i inozemni. Originalni *šampanjac i asti.*

„Prosvjetom k slobodi

Mati Jankov.

HOTEL CENTRAL TROCCOLI - SPLIT

Najveći Hotel u mjestu Centrum grada na najprikladnijem mjestu gospodskog trga u blizini Diokleci-janove palače i mletačke luže. 50 ukusno namještenih soba sa cijenom od Kr. 2.50 do Kr. 5. Najveća katana po bečku uredjena sa 4 biljara. Restaurant sa pivarom, finom kuhinjom i dalmatinskim vinom opskrbljen. Kupelji, telefon, ekvipaže za izlete, vodići itd.

Najumjerenije cijene.

Govore se svi mogući jezici.

SKLADIŠTE KOD G. A. MILISICH -- SPLIT

Osobiti katalog na zahtjev badava i franco.

Najbolji dokaz da je

„UNDERWOOD“

na polju strojeva za pisanje, za jasnoću pisma prvi i nenadkriljivi, jest činjenica da u 8 godina od kada postoji „UNDERWOOD“, petnaest tvornica traže ga imitirati.

Evo *petnaest imitacija*:

CITO	MERCEDES	SMITH BROS
CONTINENTAL	MONARCH	STEARUS
FOX VISIBLE	NORIKA	STOEWER
HASSIA	REGINA	TORPEDO
LLOD	SECOR	VICTOR

Nijedan pako od njih nije perfecijoniran kao „UNDERWOOD“. Imitacija ne postizava nikada savršenost originala jer original ostaje uvijek bolji.

Isplata takodjer na mjesečne obroke.

?

Na mom putu širom Bosne,
Uživo sam dosta čuda:
U Bjelini, Saraj gradu,
U Mostaru i posvuda.

U Čapljini vidjeh čaplju,
Kojoj djavo neda mira;
Sve kreketa desno l'jevo,
Da se Bosna anektira.

Ja zapitah kulturtreg'ra:
Kud će Bosna kom li kraju,
Hoće l' k njima, ili k nama
Biva, paklu ili raju?

Na to se on kosnu na me:
„Kut će Posna, pitaš i ti?
„Ona ite rafno tamo“,
„Ti je stafe gješuiti“.

Hoće l' narod Bosne naše,
Pitam opet, pristat na to?
„O ludofe“, on mi veli,
„Ko će narot pitat sato“.

U Saraju b'jelom gradu
Prisustvo sam jednom plesu,
Gdje ne mogoh da s' načudim
Kuferaškom gordom b'jesu.

Ausrodung sviju Srba
I Hrvata biti mora,
Ausg'nomen Stadler-Volkes,
Bješe predmet razgovora.

Ausrodung, Ausrodung,
Ponavljaše Vorstand Schicht,
A ja samo nadodadoh:
Venn di Krampe nicht zerbricht.

U Mostaru isto tako,
Kuferaši sniju snove,
Furtimaši izmišljaju
Denuncije vazda nove.

Stoga dobri Pittner ćući
U uredu progresive,
Pa tu prima do ponoći
Dobrovoljne detektive.

Ama jedan Fortschritt, znate,
Snjim će Bosna sretna biti;
Što svi naši Furtimaši
Znadu „Deutsch“ govoriti.

A neko mi i to šanu,
Eh! izraz je dosta meden,
Dass die Hirten vom Altare
Ihren Schafen deutsch reden.

To bi moglo i bit' tako,
Jer i ja sam mnogog srio,
I sa sretnim: Guten Morgen!
Mmnogog Pfar'ra pozdravio.

I ni jedan na taj pozdrav
Meni nije dužan osta;
Sve i jedan reče: Servus!
A „Servus“ je, znate, dosta.

Veljko.

U čožotskom kvartijeru.

Zakarale se dvi ribaruše, pa se sve izazivju, dok jedna od druge ne izvab koju uvridu tako, da je može po čožotskom običaju tužiti sudu.

Prva: Va lâ, va lâ, che sento, che sento.
Druga: Tiò, ti vorâves ti che mi te disessi ladra, ma no te digho sa.
Prva: Tiô piavola, dì ancora una volta dì.
Druga: Ti vorâves ti che mi te disessi vacca, ma no te digho sa.
Prva: Tiò fie avè vu sentio avè.
Treća: Mi no sala ancora niente.

NAJVEĆA
DALMAT. ZLATARIJA
U SPLITU.

Trg voća — Gradska vrata na obali

Ilustrovane cijenike šalje badava.

Splitska Društvena Tiskara
sa knjigovezačkom radionicom
opskrbljena novim modernim materijalom obavlja najtočnije sve radnje kao: Fakture, Memorandume, Omote, Knjige, Listove itd.
CIJENE UMJERENE.

Br. 5. SPLIT. Utorak 16. Lipnja 1908 God. I.

Duje Balavac

humoristično satirički list

IZLAZI JEDAN PUT MJESEČNO —
Cijena mu je 4 kruna na godinu. —
Svaki broj 30 para. —
Pretplatnici dobiti će suviše jedan umjetnički extra broj. —
Dopisi i pretplate šalju se uredniku: ANTI KATUNARIĆU, slikaru u Splitu.

Bijankinijev „grozni san proljetne noći".

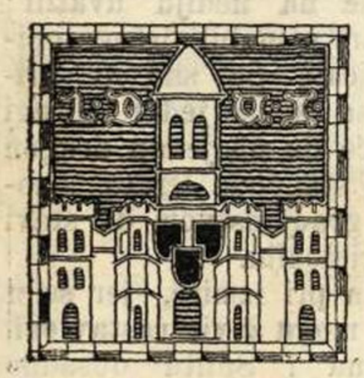

PRVA DALMATINSKA UMJETNIČKA IZLOŽBA U SPLJETU

u prostorijama „Hrvatskog Doma"

Svečano otvorenje slijedit će 15. Avgusta, a trajat će do 15. Oktobra.

GRADSKA KNJIŽNICA MARKO MARULIĆ SPLIT

Hannibal Ante portas.

Na uspomenu mojim prijateljima i sumišljenicima, prigodom mojeg triumfalnog ulaza u Šibenik.

— *Hannibal* —

MAJ.

Netom prošli Maj baš se opoštenija. Iznenada svrućilo, iznikla mlada trava, pa se svi usprdecali kâ mladi pulci.

Demokraska skupština.

Najprije je bila demokraska skupština. I ja san jema poziv ma nisan moga poć, pošto san morâ vrtit cili dan makinu u štampariju; svak je otija jemat „Duju", a ko bi za toliko svita napripravija. Posli su mi javili, da su niki težaci bòje govorili od doturi. Ja ji nebi svitova da činu težake puno govorit, jer bi se mogli nagoluzit, pa onda šavat doture da jin sumporaju vinograd, kad oni poznaju bòje njihov zanat.

Pravaška skupština.

Čudnovato da uvik pravaši činu skupštinu di ji nima, biće, jer su puno peverini, pa u tujoj kući iz kreance vaja da budu dobri.

Don Ivo Prodan predloži za predsjedsjednika skupštine D.ra P. Baturića i bi primjeno s' aklamacijon.

Dr. B.: (digne se i počne) Gospodo f...

Jedan skupštinar: Ne smi se imenovat Franka!

Dr. B.: Molim, htio sam reći fala na izboru, dakle fala na izboru svim s...

Drugi skupštinar: (upade mu u rič) Ne smije se imenovati Srbe!

Dr. B.: Za-hva-ljujem na izboru svim star-će-vi-ćan-cima i molim gospodu da me ne prekidaju.

Don Ivo Prodan: Molim gospodo, sloge radi, i da se izbjegne svako nesporazumljenje, neka gospoda govornici ispuste slova *s* i *f*, i tako učine i ovu malu žrtvu na oltaru domovine.

Svi: Živio! Živio!

Dr. B.: Za slogu ću sve učiniti. Dakle gospodo! Zavaljujem na mom izboru predjedatelja biti ću kratak i nosan. Raduje me gdje vidim veliki kup pravaša iz cijele pokrajine i nepreglednu vojku koja na je polala kao voje izalanike. Ova će kupština biti blagolovljena, ako na dovede do podpune loge. Nemojmo lizati cilja i dokažimo da ova loga nije amo likarija. Milim da ćemo ovu jednicu vršiti mirno i vakoga koga je ovi cilj doveo na kupštinu neka otane, ko nije za to, neka odtupi.

Urnebesni živio zaori skupštinom, svi čestitaju govorniku. U to dodje načelnik Mihaljević, a ja se ritiran, jer mi ni drago znat za privatne stvari.

Iza kad su spasili domovinu (kako inače čine sve stranke u sličnim prigodan) došlo se na eventualiju, koja je bila radi opreza sošpendirana.

Na to se digne gosp. M. i pita rič za personalnu stvar. Predloži, naime, da gospoda svećenici ostanu u kazalištu, pa da pô sata kašnje izadju ili da izadju kroz vrata čuvareva, jer su splićani tako bezobrazni, pa broje popove na svakoj pravaškoj skupštini. — Tableaux.

U isti čas uz veliki štropot privali se predsjednikov stol. Jedan uzme tu prigodu i zapiva — Slava mu! Slava mu! Starčeviću našemu — svi privatu zbor i otidu pivajući.

Da ni stola, ode sloga.

Štrajk noncula.

Isti nonculi ćutili vrućinu, pa svukli veštalje i ne tili zvonit. To je jedini štrajk za koji bi simpatiziralo cilo gradjanstvo, ali u Dalmaciji nima sriće. Uvatija se Don Raimondo zvona i nonculi se sažalili pa jopet klapaju dan i noć.

Zidarski štrajk.

Promislili zidari, zašto ne bismo i mi po koji fiorin višje na nediju uvatili; pošto pak gospodari nisu bili istoga opiniuna, oni se šticali, pa sad ne primaju ni šolda. Sad su se jedni i drugi pokajali, ma ne će da dâ jedan drugon gušta, pa sve pišu štanpane letere amorože i čivetaju s' gradjanstvom da stavi jedan drugoga u gjeložiju.

Želimo da se čin pri izmire, jer se u istinu volu, pa ne mogu živit rastavjeni, pa tako da dignu i Splitu obsadno stanje.

GRADSKA KNJIŽNICA MARKO MARULIĆ SPLIT

Srića da smo se obikli na oružnike, paridu nan od familje inače bi čovik umra od straja kad te iza svakog kantuna iznebuši po koji žendar s' ražnjon na puški; reka bi da činu fintu batalju.

Dvoboj broj 1.

Kad su bili beški automobilišti zakvačili se u „Auto-Clubu“ Dr. B. i mali V. pa iza neg su se pô ure izšakali i ispestali, zapitali jedan u drugoga zadovoljštinu. Promislite još nisu bili zadovoljni — ča čini vrućina. — Nadamo se da ne će biti zledi.

Dvoboj broj 2.

Ofendi se dr. Mimica jer se pisalo da ni kršćanin kako bi tija dat pit, pa švidâ dr. Smodlaku, a ovi mislija da ne mirita ubijat čovika kad i on sam jema isti difet i priznâ, da on ni to pisa. Eto milo nam je da nije proteklo krvi.

Dvoboj broj 3.

„Velebit“ počeja tiskat izvadke iz zemljištnika (nova rubrika) i poletila švida izmedju Dr. Trumbića i Dr. Tartaglie. Ali kad je mali Dr. Tartaglia štanpa da se borija prsi o prsi s ogromnim Dr. Mihaljevićen, stiskla se Dr. Trunbiću duša, pa je rifjuta svaku drugu vrst dvoboja osin na „Velebitu“. — Eto ove smo godine baš srični sa dvobojima, a svi su dobro svršili, ča je u Splitu baš ritkost. Kako vidite bija je plodan Maj, bilo je kroz misec i levorveradi, ali to su malenkosti i bez pogibelji jer u nas svi oni ča pucaju iz levorvera bižu posli ka ludi.

Srića ča je svršetkon Maja zaladilo a da nè nikad u gore.

Razgovor kuma Jakova, lumer III.

Bože moj, ča nimamo mi u našen Splitu! Samo ča nan je sve prez glave oli prez repa. Eno, ako ne viruju, neka gredu vidit: Jemamo zvonik prez križa[1]), tirjun prez bandire, funtanu prez vodè, žardin prez lada, porat prez mula, mužiku prez meštra, konšervatorji od vodè prez purgadura, molumenat od Botića prez rešteljade, grad prez deputata, i ko bi ti još izbrojija ča jemamo i ča nimamo. Samo da su nan srićon još i foji prez redaturi, bilo bi bar malo mira u mistu.

Govoru mi da su učinili niku novu šocjetad od vapori, ma da se ne smidu intrigavat u nju mornari i judi ča se tendù u te stvari, jer da se ne izneviri nologjiki i šocjetadi od matuni, pa ni onoj od daščic.

A majkati ga šocjetadi u nas, nikidan su jemali šedutu i pospodari od kuć; lipo će nan izać! Samo neka ne štufaju nas fituvàle, jerbo ako se i mi bacimo u šćoper, kupićemo vapore ča ji Dubrovnik stavja in dižarmo, pa ćemo se komodat kako mu drago sve dok ne kalaju fite. A poslin će nan vapori isto služit za štranportat paranke za podignuće Dalmacije, ma, ako je tupina ne podigne, bojin se da ćedu je kumpliri sve to nižje zbasat.

[1]) Eno su ga napokon poslali. (Notacjun od prota).

Iz književnog svijeta.

Ovo vam je majstor s mora
opet pjesnik r' jedak,
miloliki novelista,
po pet šoldi redak.

Književničke i umjetničke misli.

Vidim u daljini veliku kosu sudbine, što kosi münchenske ideale.

Josip Kosor.

I ja sam na „ansichtskarti“.

Gjuro Prejac.

Moj cilindar je glasovitiji od mojih „djela“.

Mirko Dečak, urednik „Novosti“.

Kuharice nijesu dobre spisateljice!

Enjuškinja (Marija Knmičić).

„Obzor“ je čudan bolestnik.

dr. *Dežman Ivanov,* liječnik.

Najidealnije, za hrvatskog pisca je primiti honorar za svoja djela.

Božo Lovrić.

Najveće je poniženje za hrvatskog književnika pisati svoja dijela hrvatskim jezikom.

Xeres de la Maraja.

U očajnom i pečalnom plaču naroda, ne radja se velika literatura.

Dr. F. Marušić.

Naša je književnost robinja politike, a naša je politika, robinja mandata.

Dr. Tresić-Pavičić.

Dobra je stvar slagat pjesme i ode, ali valja da pazim i na svoju „kožu“.

Katalinic Jeretov.

Znaj narode!

Jednom se kitilo pjesničke glave lovor-vjencima, danas ih se kruni povjerenjem svojim.

Jure Kopić.

Popravljanje škoskih zadaća, ubiva književni polet.

Dr. Izo Lanov.

Altrochè Gjalski, altrochè Turgenjev —

„Matica“ je izvor mojih ideala i najveća ćuvarica separatizma.

N. Andrijaševič.

Tiraju nas iz kuće.

Evo se nismo ni stepili u novu redacjun na gosp. trgu, a već pošapjali našoj staroj gospodarici u juvo, a po ariji izgleda, da je baš iz kurije punulo i tiraju nas iz kuće.

Već smo dobili dva pisma iz kančelerije dr. Trumbića, pa ćemo morat ići, ali vaja, da najdemo prin drugu redacjun i vaja da nan platu tabelu, ča smo je apošta za ono misto napravili.

Na uspomenu pak štanpat ćemo našu gospodaricu i njezina nadahnitelja, da i publika upozna ko čini Duji dišpete. *Ur.*

GRADSKA KNJIŽNICA MARKO MARULIĆ SPLIT

III

E senza rancori
torno ai veci amori

Šta će meni
Ingjenjerija,
Staklarija,
Kovačija ?

Šta će opet
Kolarija,
Stolarija,
Zidarija,

Kad ja imam moju kuću,
Te općinsko vjeće,
I famože passarette,
To najbolje pjeće.

Još me k' tomu čeka pučki
Taj prosvjetni rad,
Pa će ipak neharan mi
Ostat rodjen grad.

III

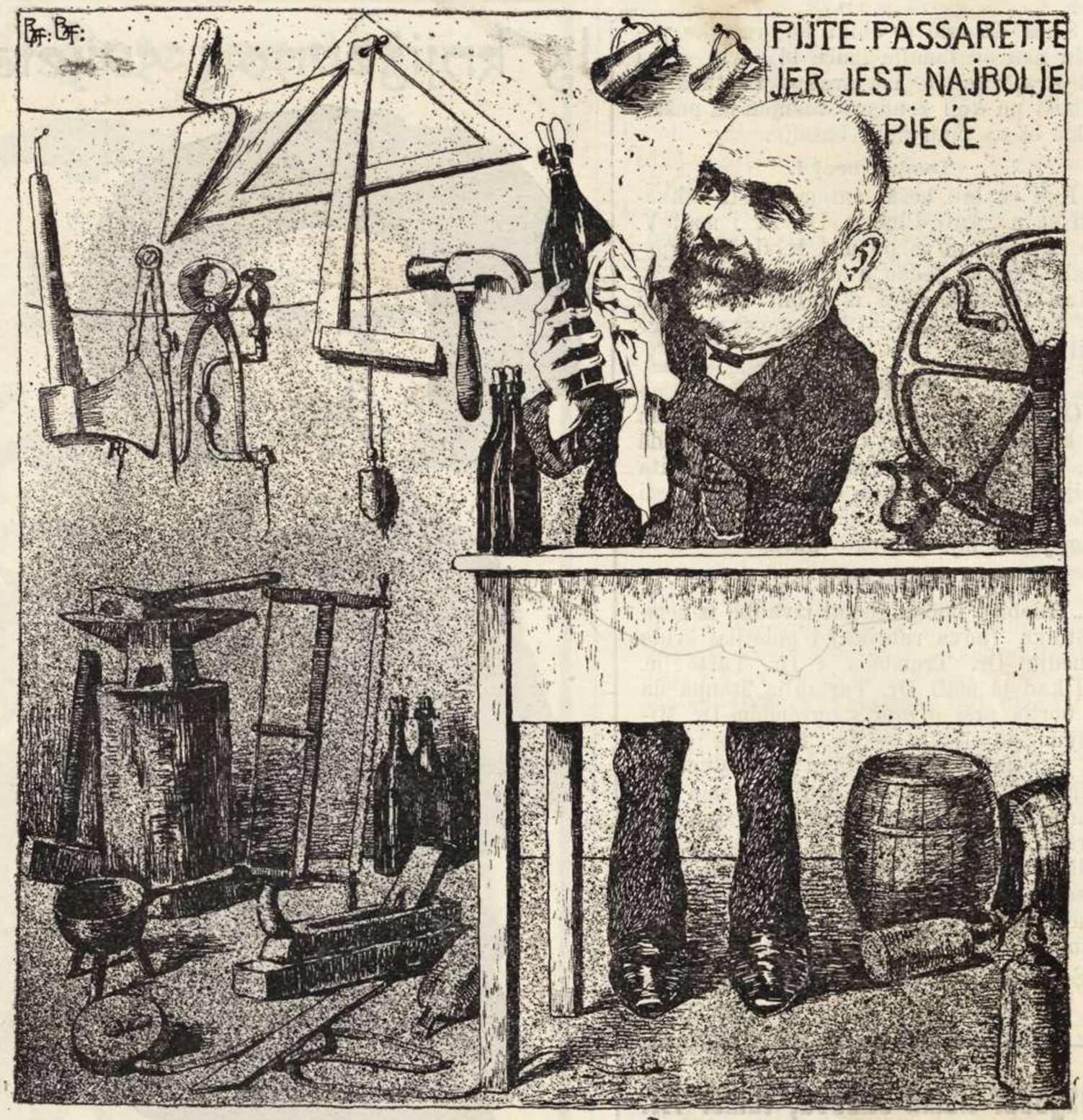

IŠTANTANEJE

(SLIKE IZ NARAVI).

Iredentizam.

Nedjelja je u večer, kad idu tri do četiri radnika podupirući se uzajamno, a pred njima žene i djeca, svi u najljepšem raspoloženju, prama kući na počinak.

Zorzi (najviši medju njima sve više:) Viva Italia, Viva! Viva! nojaltri non gabiamo paura, Viva! Viva Roma libera! mi non go paura de njišun (kâ da mu ko ča govori. D. B.) Viva! Viva Roma libera! (naglo se okrene prama drugu): Viči Boga ti! ven ću ti dat dvi po čunkalu. Ovi se malo zabezekne i pogleda naglo prijatelja, koji je još držao uzdignutu pest, pa se razdreči ko da ga paraju: Viva, Vi . . . va . . Gerusalemme liberata, a oni svi za njim Viva!!!

Mmnogo poznati — Bagno Polo.

Dva debeljakovića iz različiti strana svita, ali oba nevišta moru, sidû na trampolin, koji se vas uvinuja od velika piza; u rukan jemadu po jedan špurtil, ča se vataju viščice i zure u more.

A.: Guardare voi quanto pesci „pagno polo".

B.: Ja, essere pesci tomestico, no scappare come pesci altro pagno.

A.: Essere permesso ciapare?

B.: O ja!

Na to se A. prigne ča mu je dopušća njegov debeli drob i polako, polako zafati najveću izmedju plivajući tobože pitomi rib.

A.: Oh kolosal! quanto essere prafo io (i od velikoga entuzjazma poskoči na trampulinu, te popuze, ali se brzo ufati rukama i ostane viseć, pa od straja da ne izgubi ribu, pruži svom drugu špurtil vičući): tenere, tenere essere pesce tomestico.

B.: Zahvati prišno špurtil s' ribom zajedno i stisne ča je moga višje, ali se u isti čas zgrozi — Pfui Teifel! questo fafluchter essere tanto tomestica ma poco pesce.

Promocija.

Gosp. Išpetur: Oho! gospodine moj, nu dodjite, da se malo porazgovorimo o svemu i svačemu, nu nu, samo dalje, ne plašite se.

Kandidat: Oh! ni najmanje gosp. inšpektore.

Gosp. Išpetur: Dajte da počnemo gosp. kandidate. Imenujte vi meni jedan grad u Danskoj.

Kandidat: O molim, Škagerat i Kategat.

Gosp. Išpetur: No no, kad smo na geografiji, recite mi koliko je po prilici udaljen San Francisco od Chichaga?

Kandidat: Tako tako, ko iz Splita do Trogira.

Gosp. Išpetur: No predjimo malo na drugo; molim vas lijepo kako se pravi karbur?

Kandidat: Karbur se vadi iz rudnika pak ga se onda polije s vodom da se ohladi i onda ga se šalje u trgovinu za pravljenje acetilena.

Gosp. Išpetur: Dosta, dosta, vi i previše znate; recite mi nešto o fizici, n. pr. o električnosti?

Kandidat: Električnost ima dva pola, pozitivan i negativan, služi za elektrizirati osobe, ali ako je dijete dosta mu je jedan sami pol.

Gosp. Išpetur: Dobro, dobro, dajte nešto o jezicima, kako bi se n pr. reklo taljanski: Wir beheren uns Ihnen mitzuteilen?

Kandidat: Noi onorare noi, voi comunicare al.

Ja ča san prisustova ton ežamu, zamolin da i ja učinin jedan upit. — O molim reče mi udvorno gosp. kandidat.

Ja: E per koža la barka šta šovra mar?

GRADSKA KNJIŽNICA MARULIĆA SPLIT

ZADAR POLIPŠAJE

Ovo van je riva nova
od città Ducale,

i još jema tu pretežu,
bit nan Capitale.

Kandidat: (triumfalno) Perkè že barka, i to ako je od drva, gospodine moj!

Gosp. Išpetur: Za sada dosta, vi možete već biti direktorom jedne trgovačke škole za Dalmaciju.

Kad se svršija ovi ežam, pala me na pamet fraza jedne venecijanke, ča je rekla, kad nas je vidila izać iz štacjuna mletaške ferate — (bija je vas Duje B. in corpore) — *Se no i xe così no i vien miga!*

Beški automobilisti u Splitu.

Doček.

Došli su i k nan i drago nan je. Naš načelnik ji je dočeka i na arvaski govor odgovorija je arvaski barun Drašković tudeški, onda ji je načelnik proveja kroz slavoluk *Ben Venuti* i *Dobro došli*. - Majkalo je *Wilkommen*, baranko bi to bili razumili.

Banket.

U večer je bija banket automobilista, i ovi zaboravili invitat načelnika i ovi osta prez večere, tako je bija siguran da čedu ga zvat, pa je posla reć doma, da ga ne čekaju.

Osveta.

Naš dirigent „Narodne Glazbe“, da se osveti, zamislija je strašnu odmazdu. Naime: namistija je glazbare ispod prokurativa baš do stola banketišta, pa jin je cilu večer pod onin voltiman rebunbavalo, da je čudo ča jin nisu bubnjići od ušiju popucali i tako jin je iša banket per trèso.

Bota rišpošta.

Bečani kâ bečani, nisu tili ostat dužni, pa sutradan afitali nikoliko tovari i di se mi šetamo po rivi, oni učinili magarsku utrku. Anci jedan tovar bi pametniji od jahača, pa izvrnuja dragocjeni piz na radost kolega. Iza utrke polokali su bačvu bire u slavu dobitnika.

Per finire.

U zadnju, kad su se izdivertili, odputovali su i tot jopet zaboravili kreancu, pa ne pozdravili nikoga, a *gome, uje i benzinu* za nikoliko stotin krun, ča su uzeli u spliskon Auto-Clubu, namisto, da su platili, ostavili su biljet od vižite i dobar put.

Kontra fureštima.

Nemojte mislit, da je Duje kontra fureštima, Bože sačuvaj! Vengo Duje ne more podnit nike furešte, ča mislu, kad su došli u Split, da su u Afriku, pa stanu činit arlekinade. Lani jedan kupija suknenu halju ča nosu ženske iz Drniške okolice, pa je obuka kâ šoprabit i šeta je po pjaci. Naravski počela se oko njega dica kupit i smijat se, a on se sta drečit da su barbari. Da je ovo učinija u drugo misto, bili bi ga zatvorili u ludnicu.

(Ja bi priporuči, kad ovaki dojdu, da i se lipo izmrči. D. B.)

Čarolije babe Dujke.

Daj ruku, Duje moj balavi, mienjače moj! Ti si mi prvi došа. Pruži dlan, da ti štijen sriću!... Oho, ča vidin!? Lumere, konte! To je bilanc tvoga foja. Poče ti dobro. Vidin duge šenje di gredu usporedo. To je ferata. Evo sada slovo M, jema bi bit grad Milan, malo daje slovo P... Pariz. Spize ćedu bit plaćene. Ove godine tri ijade abonati, a druge pet. Ala ča godiš! Kuntenat si jeli?... Zbogom! Pozdravi socije!

Šjor Visko.

O starino moja! Polako, nemoj mi past! Duše mi, nosiš dobro godine! Samo ne vaja da puno jiš. Malo juve, oli bigul iz boce, fregulu mesa leša u podne, žmul mlika u večer i ništa više. Govorili su ti: „star je i inšempjan“, ma invece si ti deset dili pametniji od svi nji, viruj ti babi Dujki! Daj ruku nek vidin ćeli te vapor odnit jopet u Zadar... Šenji se križaju *odozgar i odozdal*... Evo sad gredu uspored... Aha, oni *odozdal* se zbandaju... Ne plaši se, siguro ti je! Zbogom! Čuvaj se brujeta! —

Šjor Lovre.

Primakni se Lovre moj! Malo si mi spa! Vidi se da te ne kunferi tvoje rodno misto. Kad zazviždje vapor zagluši ti uši jeli?... Drž lipo ruku!... Vidin jedan kaić... Ne, nije kaić, već barketa. Jedva se poznaje. Jema bit bila velika! Senji okolo nje to su oni ča je dirigjiju... Za srušit drugoga, srušili su i tebe. Zato u pamet za ovo lito! Ufati Vicu za veladu, pa ga ne pušćaj više. On danas zapovida u Splitu, a u trgovačkoj komori najviše. Za Matu se ne misli; on je isto samo za kunparšu; ča Vice odredi, tako vaja da bude. Budi pametan, nemoj se izgubit u malo vode ka zadnji put... Do vidjenja!

Šjor Joze.

Puški sine i ti si mi doša? Puno sam o tebi grubi stvari ćula. Zašto ne greš u crikvu? Ne vaja ti tako! Nemoj uvik kontra popiman, jer ćeš poć dreto u pakal. Ako koji od nji dojde tamo, duše mi, biće ti grubo. Oni ćedu i u paklu zapovidat; svaki minut po paletu garbuna ispod tebe; svitliš ka luče eletrika... Opruži dlan! Jo meni, u nikoga nisan vidila ovakoga dlana! Šenji ti nisu po reguli! Opruži boje!... Tako... Tenperamenat ti je malo vruć. Pece ba-

GRADSKA KNJIŽNICA MARULIĆA SPLIT

njade na glavu, pri vengo greš spavat, dobro bi ti ućinile . . . Ne plaši se, nima mandata! Vice će te škapulat. Jednoga si se jedva škapula. Lipa ti je budušnost; ma samo nemoj bit kapricjožast. Slušaj i svite drugoga, osobito stariji od tebe; a mlagjima stavi mužarjolu, jer ćedu ti šporkat foj . . . Fjorin si mi da! . . .

E vidi se da razumiš ča je mižerja! Fala ti, Joze moj! Izajdi kroz ova druga vrata; eto mi gre Ante — da se ne inkontrate — moglo bi bit šak.

Šjor Ante.

Sedi bližje, težaški sine, nek te se nagledan! . . . Uvik si mi lip! Kad san bila mlaja, koliko san te se puta zaželila! Sad je više kasno! Non zjogo più . . . Daj mi ruku! . . . Sva je bila i liša bez ikakve grišpe! Lipa ti se budušnost spremala; ali zli jazici i nenavidnost razbili su ti dišenje . . . Vidiš ovi senji crni nisu mi nimalo dragi. Hm! Počećeš odit brzo s krunicon . . . Ne vaja da budeš plašiv! Oće da te zakopaju; ma neboj se! Don Jure i don Frane govoru svaki dan po jedan ruzarij za tvoje rehabilitiranje.

Gundevaj te malo očešja, a da je samo bokun višji, bija bi ti da dvi tri di sunce ne grije. Niki drugi, da mogu, izili bi te pečena.

Vidiš, ti bi iša s Jozon uspored — kako ono jedni govoru — ma ovi crni šenji ti ne dopušćaju . . . Grubo je to, ja znan. Ugledaj se u našega staroga: on je počeja *odozgar*, pa je posli prominija *odozdal*. Tako i ti: privrnu sad *odozdal*, skočićeš jopet na vrj. Jes me razumi? Zbogom! Pozdravi mi Tona i Matu!

Šjor Antonije.

U ime oca, sina i duva svetoga . . . koga vidin? Zloglasnoga, prokleta od svi partiti na svitu! Jo meni, ako te vidu ovod, izgubiću sve aventure! Opruži brzo ruku . . . Vidin jedan foj, ma je puno žmarija, brzo će sparit . . . Jedna glava okrunjena puno drži do tebe dok je toga foja; ma kad ga nestane, izgubićeš kredit i kod nje . . . Dok je na vrime, moli Vicu poteštata, oli šjor Pjera u Sinju nek te stavu na općinu — jer će posli bit kasno. Tajnik oli blagajnik. Ma vaja da se mičeš; ako dojdu oni drugi, pa ji pojdeš molit, bonbizaćedu te šakon u mlun. Zato poslušaj ti tvoju babu Dujku, dok si na vrime Zbogom *slatki* Antonije moj!

— *Jep* —

GRADSKI VIJESNIK

Literarna večer.

Jemali smo u Splitu i literarnu večer, eh! ne zovu Split zaludu moralnim gradon Dalmacije. Štili su svoje radnje Kosor i Lovrić. Dok je ovi štija u fraku, Kosor je samo u salonrocku kâ bosjak reka bi Matoš, dočim Lovrić nije tija da izgubi ni najmanje od svoje miloličnosti (po Matošu) i bija bi sigurno škandalizâ publiku sa njegovin aforizmima, da ni niki vragoljan u pravo vrime namiga nonculu bližnje crikve i ovi se obisija u sva zvona, tako, da se ni ništa razumilo.

Te večeri bili su pridstavnici svi klaš osin profešuri — Xeresa ne stavjamo š njiman — svi listovi osin „Dana“ i „Jedinstva“.

IZ SUDA

Inšoma bila je sva spliska inteligjenca, na drugoga nisu književnici ni računali, samo su se začudili da je u Splitu tako **malo** jema.

Bilo je i lipog spola ča je umitnike utišilo za budućnost, jer o taki mater, izać će čakod pametnoga. Kad se svršilo, uputili se umitnici, književnici i farizeji na „književnu večeru“. Uz to čujen našega Viska Milića di san sobon šetencjaje: „Tupina je činila otupit splićane, pa nimaju višje smisla za ništa“.

Uvrida poštenja.

Ofendija se Mali ča ga nisu stavili u odbor umitničke izložbe. Radi kronike konštatiramo ovu žalostnu činjenicu.

Sramota baš sramota.

Ispravci.

Na vijest, da je „Velebit“ dobio svoga Uzelca i da se podpišuje **V. M.,** šalju mi doli naznačena gospoda ove ispravke:

Vito **M**orpurgo: Ja se dopisujem sa Havašem, a ne pišem u „Velebitu“, jer to nisu moji pâri.

Vice **M**ihaljević: Prijatelj sam svačiji, ali ne pišem, jer sam „*fra sì el nò del parer contrario*“ kâ i markeže Colombi.

Vidović **M**ate: Abonan sam, ma neznam pisat.

Visko **M**andetta: Ja sam umra.

Žaj mi je ča se s ovim ispravcima odkrila uredovna tajna, ali ja nisam tomu kriv. *D. B.*

Još jedan štrajk.

U ovom zemanu štrajkova, nije se čudit ča su se i brijači spremali da štrajkuju. Lako je za umitnike, oni isto imaju malo s brijačima posla, ma promislite vidit don Andriju Matasa s brcima ala kaiser Wilhelm i ostale nike tipe s dugon bradom i neuredjenom glavom pa će te uvidit kakvi bi smo bili ružni momenat prošli. Nek in se dojde u susrit da se i ta nesrića ne svali na naš impegulani grad.

Organizacija inžiuira.

Javljuju nam iz grada.

Duje, nemoj zaboravit da su se u nedjelju organizirali svi oni šta su bili istjerani iz gimnazije.

Dr. A.

Zato i jesu postali judi. *D. B.*

Napokon.

Milo nam je zabilježiti da se napokon uredjuje ono mjesto na Marmontovoj poljani, već su naslagali silnu količinu staroga materijala — Sretno!

GRADSKI ARHIV SPLIT MARKOVIĆA

Nima Splita do Splita.

Od kad su ono posatrli nikoliko djece sada karovi moraju oditi sa korakom kao na sprovodu, milota je gledati, kad ih se nakupi po desetak jedan za drugim pa vaja čekat ura dok prodju. Dovle ni po jada ali se sada tako djeca malo boje karova da prolazu podanje i hvataju konje za uši. Nije loše za jedan živi grad ko Split, nima ti u nas onako po sridi, oli sve oli ništa.

Odbor.

Tuži se Mali, da se u izboru odbora za umitnićku izložbu, ignoriralo štampu.

Laže ka Stražičić, u odboru je cila uprava „Duje Balavca“ e ghe par poco?

Poticaj.

Milo nam je što je naša izložba potakla i slikara Ivekovića, pa će i on organizirati nekoliko pokrajinskih izložaba kao n. pr. Srijemsku, Sisačku i Turopoljsku umjetničku izložbu. Ala prispodobe! vidi se da poznaje domovinu isto ka Italiju.

Upozorujem čitaoce da poviru u ovogodišnjem Matičinom Kolu, neće se pokajat.

D. B.

Ideje.

Poslali su nam priko Jedinstva za izložbu i ove ideje. Naime da bi se moglo osim Macolenijeve i Kašmana izložit i po koji lipi slučaj reumatizma, jednoga prije lječenja i jednoga posli nego se okupa u Nagyevo kupalište.

Infišacjuni.

Opazili smo jednu karateristićnu stvar i to: da je svaki od naši načelnika jema jednu fišacjun.

Na primjer bivši načelnik Vicko Milić bija je infiša u cabla i da mu nisu išli u zlo kâ i svako cablo ča se u nas posadi, Split bi bija šuma. — D.r Trumbić bija je infiša u trotoare, pa da ni onako brzo pobiga nebismo ni pedanj zemje po Splitu vidili. — Sadašnji Vice Mihaljević infiša je u ferale, pa i ako bi kâ pisnik jema jubit polutamna poetična mista, isto je zarad tog njegovog fišacjuna rasvitlija sve škure spliske kantune i neotać je najvišje doprinija moralu grada. *(Bože moj igre naravi! D. B.)*

Nemojte mislit da u tomu nalazimo zla, anci nebi bilo zgorega, da svaki naš načelnik u čakod dobra infiša. Vengo promislili smo, kako bi se dalo po tomu sudit čovika, pa se obraćamo čitaocima da nam po mogućnosti rastumaču i psihološki opravdaju tu stvar.

IZ POKRAJINE

Makarska. Senzacijonalni dogagjaj razbio našu običnu dosadu. Primorsko-zemaljski impresario Marković dao je šaptati publici, da će prigodom predstave komada „Jedinstven Muž“, stupiti na pozornicu primadona, odjevena skroz u Evinom odijelu i prije progutanja jabuke. Pomislite, svi muškarci pomahnitali a glas se prosuo nješto od Brela do Gradca; dočule to i ženske pa da kontroliraju razdragane muškarce i one odlučile sve u teatar. U zadnji čas nastojanjem ostarjelog momka Zamarije, koji se je jedini bio skandalizarao, te posredovanjem naših pjevajućih kanonika, bilo je utanačeno, da će primadona staviti košulju. (Da Adam to zna, alaj bi ih . . . Op. sl.)

Bilo je u teatru 5000 osoba (a ne 5 kako je zlobno „N. Jedinstvo“ pisalo) ali mnogi zbog košulje posred predstave odalečili su se; jedan dio publike stade pleskati izlazećima, a glumci, misleći da je to za njih, stali zahvaljivati. Svakako uspjeh bio je vanredan; krasna garderoba šjor Miće i Konte Tona sva je bila na pozornici. Na ustuk splićanima odlučeno je sagraditi kazalište povrh ribnjaka, tako da će se more do potrebe, vidjeti na pozornici; bit će prvo kazalište na Balkanu; moći će se predstavljati sa pravom lagjom „Africana“ i Danuncijeva „Nave“, te će u tu svrhu društvo „Dalmatia“ posuditi svoje latinske i sredovječne lagje. Nacrt već izradio inžinir Storff, a preuzet će radnju graditelj škole u Tučepima; zbog toga će valjda demisionirati načelnik, te će na njegovo mjesto doći Andrija Babić, izumitelj aplikacije logaritamà na općinske blagajne. Dok je moj blizanac Wiener-Gojko bio pozvan, da izdade i on svjedočbu o dotjeranosti glumačke vještine Markovićeve klape, mene, premda rodjeni Makaranin, sasvim su ignorirali. Do vidjenja.

Gojko.

Pišu nam iz Starogagrada.

Sarčéni Duje!

U nos je drugi svietac Uskarsa bil kako govoridu pir, a jo son udij išal u sjer kurota pitat ga, da komu je pir prez pronuncijih. A non mi je rekal: arća divjoče, ča si lud, ni nikomu. Onda son se akoržil, da će se blagoslovit skula, i udij son utekal onamo. Mužika je zvonila, kakove još nison nindir čul, jer imomo uvik pruontu mužiku — a i dvi — jednu za veli pietak, a drugu za blagoslovjenje i kad su votacijuni.

Govoril je parvi šjer Menego, a moli Meštrić je na kanetu pisol ča su uon i ostoli govorili. Na kunju je dol rišpeturu kjuč od skule.

Da son jo bil ča šjer Menego jo ne bi bil dol kjuč rišpeturu, kako da nimo i starograjanih pametnih glov i od edukacijuni — bome će bit štil u libar šjer Meštra Kuničića, da jih imomo hvola Bogu i za prosipot.

Bil son i na obid, — ča son se najil — ala sira — rekal bi meštra Stipe Neašmić. Kal son hodil uzbardo, duošal je moli Meštrić do na skale, ma kal je vidil na onu stinu ono napišeno, počel je vikat: A gdje je vječe? — sramota — i utekal je ća. — Kako se ova šinjorija naša, bože muoj za molu stvor isjididu, a koliko putih ne reče meni čoguod sjer Menego, pok nišće, zoč ću se puoć jidit.

Grihota, da uvečer ni bilo lipo vrime, jer mi je rekal Tuoni Peštun, da su bili duošli i doljani na iluminacijun, i da su jin tovari, ča su jih imali ukarćat za na Vis, kal su čuli di vapuor trubi utekli sve do sviete Jeline.

Niki govoridu, da su se pristrašili udij na ploču od svićic. ča su bili na skuli, a niki, da času u butigu Ivota Klemienta

IZ KNJIŽEVNOG SVIJETA.

Šalju nam iz Zadra.

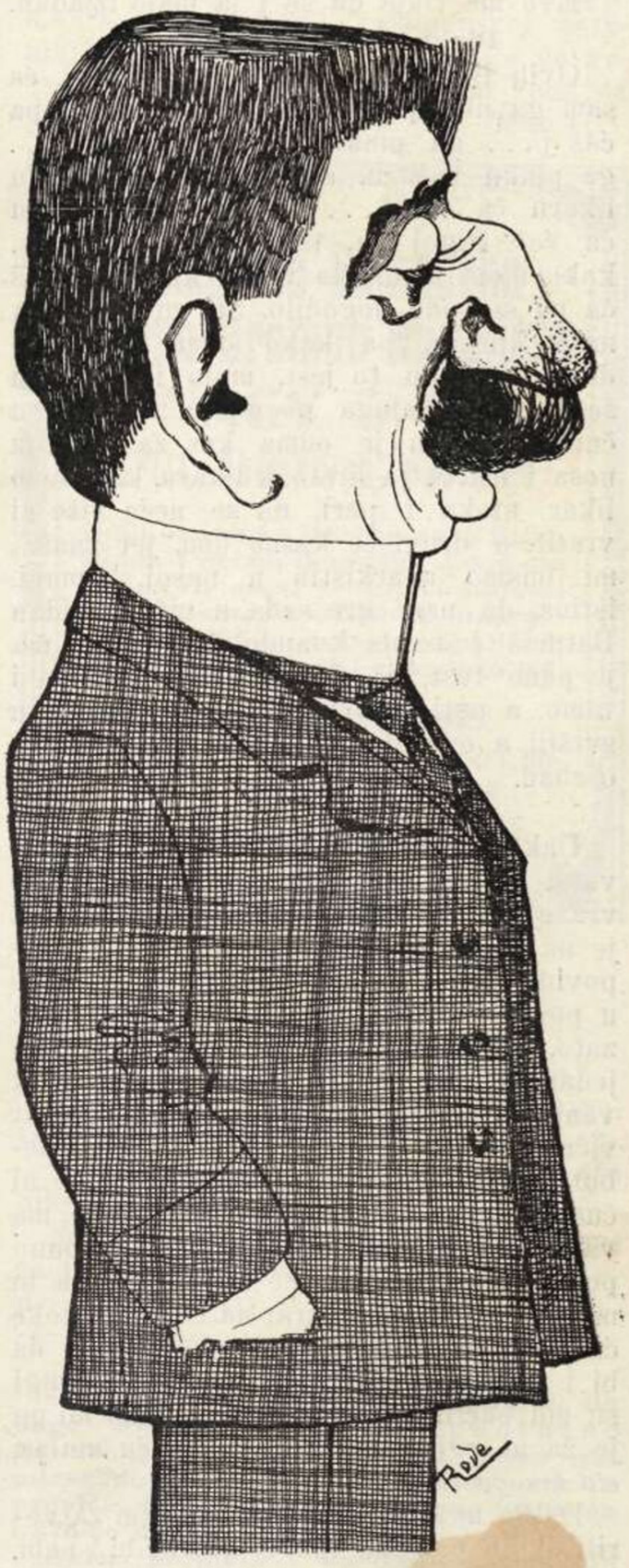

Šćipetarskim mojim nosom
Razumjem tihi šapat
Umirene vasione.
Stog je meni lako pisat
Sitne pjesme i chansone

provovali klarineti — neznom ča je istino somo znon, da se tovari nisu ukrcali.

Ne buoj se Duje, avizovat ću te čiešće, jer son se zabil u bracieru kod cipol blizu Bureta i provortil son jednu rapu uolkle gledon po cilen pajizu.

Deputod mi je rekal, da stojin prez afita. Tvoj drogi.

Toni Grizica.

Brzojavka

Don Jerku Kovačeviću

Pitve na Hvaru.

Odgodite instalaciju za koju ću Vam donijeti jednu novu finu planitu i dovesti mužiku iz Splita. *Paron Piero.*

SVEUČILIŠNA KNJIŽNICA MARKANTUN DE DOMINIS SPLIT

Sa Brača, u Maju 1908.

Dragi Duje!

Evo me Duje da se i ja malo izjadan.

Pinku simo, pinku tamo.

Ovih Božić ima sam pinku gudića, ća sam ga ubi, posla sam pinku kuratu pa ćeš j... ga pinku glavam ća ćeš j... ga pinku meštru, ća ćeš j... ga pinku likaru ča ćeš j... ga, pinku poteštatu ća ćeš frigaj ga, tako možeš kalkulat, kako meni ni ostalo vragu kus, pa znaš ča mi se sada dogodilo. Sin mi je odpiva misu kuratu, pa kako ovem nisu sve duge na mistu, to jest, malo ih i ima u šestu, puc maloga po gubici i šakom u čunku, da mu je odma krv zašikala iz nosa i ust, a ja dreto k likaru, kad tamo likar uteka i parì, da se neće više ni vratit, a drugi će kasno doć, jer znaš i mi imamo anarkistih u našoj komuni, istina, da nam gre sada u vižite bidan Baturić i to da kvando in kvando, ma je puno tust, pa ne može izorcat amo i tamo, a puti rgjavi, još nam nisu cestu svršili, a ono što su učinili niče po njom ošebad.

Svi pobigli.

Dakle kad ne bilo likara a ja u glavara, da mu se tužim, barem, eto ti ga vraže i njega nema doma, il je u poju, il je na šegretim šedutam anarkištih po zapovidi Paron Jure vinara, unda ja otale u poteštata i njega nima doma. Bi ce brž zato, jer je oni dan ima turu, zašto bo jedan od njegove kuće vaja da bude uvik vanka. Bože mi prosti dolazi mi na pamet vično ruzarje najposli sam ga naša deboto da me ni osova i izruži a ni se ni čudit, bidan čovik je pametan i puno, ma vaja da izgubi tramuntanu, jer ima puno posla, kako mi je i on isti reka, da bi mu dosta bilo odgovarat na rikorše, utoke ća li li, pa se jopet i on sam naprti da bi i većem tovaru bilo dosta, a i drugi su mu bacili čagod u intrešej, baš mi ga je ža ni rgjav čovik, ma ča ću mu ja, *eto mu ga tute.*

Dakle meštra nema, jer su nam zatvorili skulu pametne glave; glavar bi i nebi, likar uteka, boji se anarkisti; potestat ima ča gonit, a pop srdit ka jutika ima u glavi mlin, koji melje na veliku škaju, kako Mlečići kažu *Ga-mulin* in testa isto ka i vaš Matcovich ima capuzzi garbi in testa — ovo sam Duje od tebe nauči.

Naše figurine.

Dakle ne ostaje mi drugo, nego da se tebi šfogam, ma mi je puno ža da neznam dišenjavat, jerbo bi ti posla nikoliko figurinih iz naših stran, a znaš da nas i amo ima lipih. Najpri bi poče od sebe ili kako mi je jedan čovik od svita reka, Bog mu da zdravje, da se to zove auto-pittura, a kad neumim dišenjavat barem ću ti pisat. Bit će malo duglje, ma prosti. Počet ću dakle:

Kvasina.

Ja sam dosta visok i tust, pizam više od vriće mûke. Da mi je ovoliki gudan za Božić, mogao bi i sekretariju od komuni dilak učinit, nego neće ga se vragu kus niko više okusit. Samem poteštatu ću poslat kojugod veliku triju, kad ufatim, jer sam baci vrše. Gudan mu ni drag, a trije jesu puno, baš ni dobra apetida ka drugi poteštati.

Sam sam se prozva Kvasina, jer i ja sam ti iša malo, isto ka i oni koji su litos u jamatvi kupovali skupo mast i vino, jer je kalalo, ča ćeš ko fali nego čovik, ka i oni ovde, kad se je oženi fali vrata, pa intra u drugu kamaru na misto u pravu, više se ne može pripotrest.

Mate pisnik.

Imamo ovde i Matu. Ti ćeš ga Duje dobro poznavat, jer je svaki čas u Splitu di gre kupovat kavole i jabuke na pijaci u debele Jake. Ni loš čovik ni on, ma ime mu kaže ča je i jezik mu je šporak; del rešto zna dobro skomponirat pisme kad oće, boje nego oni škinkapeine koji kade i fale jedan drugoga po fojima.

Princip Eulenburg.

Ima i drugih kampijunih, niki hoćedu reć perfin, da jemamo jednoga principa Eulenburga, ali mi je ovo teško virovat, mi smo mala nacijun da bismo mogli jemat tolike glasovite ljude. Ču sam da će nam doć brzo amo kavafango, i hoće se jer se je u nas puno usmrdila arija i oko naše uljarnice imat će puno posla, nego, kad smo na ovemu, evo stavjam ovde jednu skomešu:

P. D. U. Z.

Na vratima *Prve Dalmatinske Uljarske Zadruge na ograničeno jamstvo i Zadružni Mlin za brašno* (pomozte ljudi sgrčili su mi se prsti pišuć samo ime) stavjena su dakle ova četiri gozdena slova: P... D... U... Z... Ko indovina ča će ovo reć, dat ću mu vas dobitak ili ti dividend na moje ačijuni aliti dionice za ovo 10 godin otkad su impiantali uljarnu, hoću poštenja mi. Atroke li!!

Za sada dosta. *(I 'a bi reka! D. B.)*

Tvoj Paron Kvasina.

A. G. MATOŠ

Umjetnički i književnički fenomeni — br. 1.

Ponukani sa strane publike, poslasmo poznatom talijanskom psihijatru Lombroso-u sliku, pjesmu „Moru“ i rukopis kantorovog sina **Augusta Matoša**. Na to smo primili slijedeći odgovor:

Monstrosna formacija lubanje pokazuje, da je ovaj typus delinquentis došao na svijet kao šestomjesečni abortus:

Sâm sam sebi smiješan ... *(„Mora“)*

Ulupljenost temporalnih kostiju odaje živalnu izmuzavalačku naturu (izmuzavalac = Gelderpresser):

Vampir je nužda ... *(„Mora“)*

Sudeći po cjelokupnoj gradji glave i lica, ovaj Typus mora imati izvanredno razvijenu protuberantiam oxcipitalem externam, što je očit znak megalomaniae zagrabiensis,

Ter eto ležim
Bez srodne suze i bez spomenika ...
(„Mora“)

koju sam nedavno konstatovao na priposlanim mi lubanjama Milana Ogrizovića i Andrije Milčinovića. Vanredna, skoro majmunska širina očnica očituje plagiatorsku vještinu i provalničke instinkte:

Krvnik, inkvizitor, grabant,
Sluga mraka, vječne boli trabant —
Skrlctni me demon opet kinjit stao!
(„Mora“)

Nije čudo, što je ovaj exemplar obskrbljen uskim, skučenim čelom i sva je prilika, da je sektar ili barem djelujući član kakve fanatične kooperacije. Nasalne linije pokazuju najelementarnijeg alkokoličara:

U grozničkom grču alkohola,
U ljutoj sili reskog vitriola ...
Delirij je vazam te metamorfoze ...
(„Mora“)

daleko izrazitijeg od nedavno mi pripoposlane lubanje Frana Bubanovića, exemplara svoje vrsti. Crte oko ustiju jasan su dokaz plašljivosti:

Na srcu leži težak, težak bauk
Grlo mi grli krvav, rutav pauk,
Polip me stego i drevna aždaja,
Stuha sam posto prokletog kraja.
Jakrep me vreba u postnom čardaku
Memla me jede u čadji i mraku ...
(„Mora“)

i ne bi bilo čudo da je ovaj Typus nekoć bio dezerterom. Vrat svojom formom neodvaja ništa od vrata poznata u znanosti pod imenom — „le cou guillotiné“:

Tek sat nad glavom veli: smrt-smrt-smrt.
(„Mora“)

Sudeći po zafitiljenome brčiću estetska su svojstva ovog exemplara najniže qualitete.

O ja sam bordel, špitalj, ludnica ...
U srcu sad mi kuka Ivan Gnade
A Möra hladno šapće: „Keine Gnade“.
Sifilis — progres i kulturne biede ...
Provalila se duša kao zreo čir ...
Ja sam već krasta, škrofula i rana ...
(„Mora“)

Na posljedku, nestalno, krivo i zubčasto pismo upodpunjuje čitavu duševnu i spoljnu fizionomiju ovoga typusa delinquentis.

Očekujem pošiljke daljnih exemplara.

S odličnim poštovanjem

Vaš Lombroso.

Torino, 5. Juna 1908.

Prešni brzojav.!

Redakcija „Obzora“ — Zagreb.

Da umirimo nerve gosp. Ivekovića, obustavljamo umjetničku izložbu. —

Odbor.

Izdavač i odgovorni urednik Ante Katunarić.
Tisak „Splitske Društvene Tiskare“ u Splitu.

Pišu nam iz Trogira.

Dragi Duje!

Jo ča šam ti godija, di ti onondu oni moj artikul, ma nikor nežna ko šam, a da še puno ne tropošcidu, popišat ću se išpo šotto kako toka. — Rekli šu mi, da je crvić ižaša vanka, a kalkula še, da će mu ove godine biti dobra jematva, tolika da bi še moga i ingošat krož žimu. Dica nam še tuzu, da je ošobito ovik dan nas Jerkan stonan, a di neće, kad je vas švoj indjenj meka, da še došiti, da še vergulašti brodi cinidu na Korculu. Ma ca mu še svak cudi ti je to, da še po štarošt došitija, da šlavnoga juštuša izajde Rode. Po ovome progrešjunu onondite, kojem partitu pripada. Nas dotur ti je prije skupšćine opet meka ćondul, da bude u dobre i popima, jer će ovi put tentat i ža poteštata i ža Zadar i ža Bec, kalkula še da će obe tri ižorcat. Bog mu da i jos tri. Evo ti šad lito, pocet će nam mužika jopet žvonit, ma bilo bi dobro, da šad, kad šu jim dosli štrumenti, da bokun po bokun šaju na fabriku i bandište, ma baranko im glave. Za dobar impak glav nek se obratu deputatškom kandidatu išpod reloja. Pošli nego li je onoliko švita odilo na pomorški tejatar, štavija se nas mucaljivi moretto, da jopet preštavljamo, šamo nas je žamolija, da bokun cekamo, dok oždravi od katara na primoščiću i secobolje u Sibenik.

Do vidova tvom *Šuškalu.*

Donja Kaštila, u misecu Maju.

Moj balavi Duje!

Mislija sam, kad si nam blizu da ćeš se bolan zaletit dikod u naša Kaštila, pa da te tako upoznam, to jest, da učiniš konjošencu i sa našim judima ovde, ali evo te čekam već 3 do 4 miseca. a tebe nima, a znaš da ti je barem sad lako doć ovamo, jer jemamo svaki dan čelere vapor „Miramar" lip je, a ide ka lastavica, pa si u jedan minut ča se reče ovamo. Jema samo jedan beteg da puno šuška, nu to je dobro za one ča očedu po vaporim spavat, a bogme na njemu neče zaspat, da nije spava misec dan. Oni pri ča je takava ovamo jema je beteg, da ide nazad, pa su ga, činimi se, poslali u Germaniju, — a ča ćeš, svak jema svoj beteg. Bičeš čuja, kako se je počelo i kod nas sve renovijat od kad dolazi oni Otel, ča će bit šulfar onoga Imperijal u Dubrovniku, e a to je odavno u Kaštilim tribalo da bude, jer dolazi puno furešti pa nimaju di stat. Grijota, velika grijota i ščeta svitu da nije ga još pri bilo, jer su furešti svi otišli, pa nemoš prodat nikad ono malo zeja i voća, nu mislim da će du se brzo počet vraćat, jer ćedu baranko jemat lipi Otel, a bogme i banje, ča smo ji težkom mukom i velikim šakrificijem učinili, ali za banje, ča su se zgradili ide najveća pofala našem „družtvu za polipšanje Kaštili". Nu nikako nesvidja mi se položaj di su ga učinili, jer je na velikoj buci od juga, pa se sve bojim, da ga digod neodnese jugo u Trogir. A ča mi je drago još ništo, to ti je novi put uz more, ča će brzo bit gotov, sve do punte od Tarac, baranko ćeš se moć prošetat po friškoj ariji od mora i gore. Eto ja sam se puno uzčakula stobom, a znam da tebi nije baš drago slušat duge letanije, nu oču da se neiznenadiš kad vidiš Kaštila, pa ću ti kazat i ovu novitat. Bija ti se je zgradija put uz more iz Staroga u Novi, nu još nije bija sasvim gotov. pa će se ovi dana još nadogradit ono bokun do izpod Štekina kaštila, ali je komun preminila intencijun da to bude put — jemamo drugi kroz selo — pa će doć kavafango i iztangače ono malo izpod novski kuć od mora i tu će ti se učiniti ribnjak, — guveran od maritime neće puno potrošit za kavafanga, jer je već jugo dosta iztangalo, ovo ti je moj Duje najpametnije mislim, ča se moglo učinit, tako ćemo jemat svaki dan friške ribe dosta, pa nećemo čekat dok dojde tvoja zensa Dujka iz Trogira s ribom onako kasno.

Ja ću svršit znaš, ma ču ti se opet javit,

tvoj
M. Kargarelo.

„Duje Balavac" u Kaštila.

Prošlog mjeseca pohodio je prvi put unficijozno „Duje Balavac" naša divna Kaštila.

U malo sati boravka nije mogao da vidi sve tuge što more naš narod, ali će se za to opet gdjekod navratiti. Veoma smo bili ganuti radi simpatije s kojom nas je vas puk bez razlike dočekao, kud smo prošli svud nam se je klicalo.

Šta bi smo tek morali reći o pravoj slovenskoj gostoljubivosti braće Biliškov, u Lukšiću, šta li pak o obitelji Gaje Radunića u Staromu? Može si svak to zamisliti. Šta je b o r d e a u x, što je m a d e r a prama našoj kaštelanskoj crveniki? Šta se pak m e n u-a tiče ne govorim dalje, jer mi opet dolazi voda na zube.

D. Balavac.

Mineralno-Sumporno-Jodno-Bromno Kupalište

NAGY & Co.

SPLIT, DALMACIJA, AUSTRIJA

Odlikovano na izložbama u Beču, Rimu, Parizu, Bruselju, Londonu i San Louisu. — Lijeći bolesti reumatizma, kostobolje, neuralgije, ischiasa, tabesa, siphilisa; bolesti skrofuloze i eksudata itd.

Cijene za kupelji u predbrojbi:

I. razred K 2.—, II. raz. K 1.20, blatni oblozi K 3 do K 6.

Cijelu godinu otvoreno!

In adnniversario.

22. svibnja 1908.

Don Frane ide brzajuć putem.

X: Ave! Salve! Domine quo vadis?

Don Frane: In senatum! hodie voluntate populi bio sam izabran zastupnikom.

X: Ali, domine! čini mi se, da je to bilo nazad godinu dana.

Don Frane: Nescio amice! te zažme sa plećima i nâdoda: s e x a g i n t a d e p o n t a n o s!!!

POZOR!

Gospoda dopisnici neka si upamte, da duge dopise ne možemo a p s o l u t n o tiskati, jer list izlazi samo jedan put mjesečno, a materijala imamo uvijek i previše. Stvar mora biti javnog interesa i što je moguće kraća.

Skice predjela i karikature, moraju biti popraćene sa fotografijama, ako su nam stvari ili osobe nepoznate.

Dopisi i nacrti neka budu podpisani i pravim imenom da možemo u slučaju kakve promjene ili informacije dotičnicima pisati.

S' ovim smo brojem zakasnili, jer su nam u štampariji stavljali motor, pa se je radnja otegla zbog štrajka zidara.

Uredništvo.

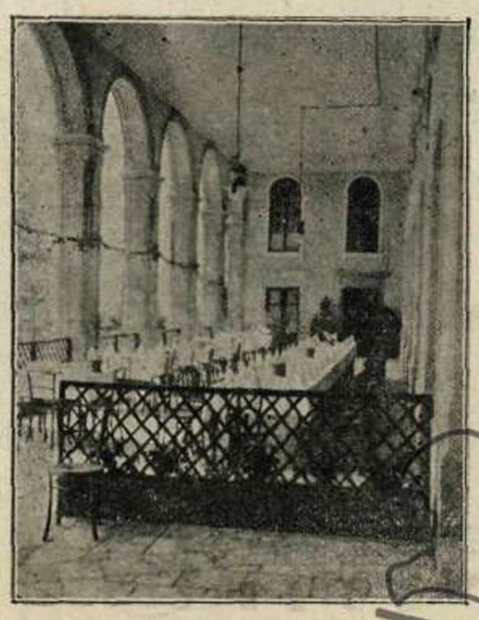

„GRAND HOTEL BELLEVUE"

— SPLIT —

Hotel I. klase, priskrbljen sa najmodernijim komfortom.

Krasan vidik na more.

Najljepša kafana u gradu, sa biljarom. Restaurant i pivara.

Moderno uredjene sobe od Kr. 2.50 unapred.

Brijačnica

sa najmodernijim namještajem

Gospodski trg br. 302.

Centralno skladište najboljih tvornica. Parfumerije i toaletni sapuni.

Preuzima svakovrsne radje u kosam, kao vlasulje, pletenice, lance od kose, okvire na staklu „Uspomene“ itd. itd.

Gospodski trg, Split

Kuća utemeljena god. 1879.

Bogato skladište šivaćih strojeva najboljeg svjetskog glasovira **PFFAF**

Velika zaliha najvrstnijih gramofona i gramofonskih ploča. — Skladište petrolejskih žvijeća DITMAR.

„U radu je spas“ *Toni Zelić.*

Jedino skladište poznate

Tvrtke D.ra Jägera

opskrbljeno svakovrsnim majama uz izvorne tvorničke cijene, davajući gg. mušterijama **osobiti popust** razmjeran nabavi

jedino u trgovini rukotvorina na trgu voća, SPLIT

S P L I T

Imoski.

Dragi Duje.

Naš bidni poglavar boluje na nervima, pak je očiti neprijatelj crne kave, i ta je mržnja dosegla do tog stupnja, da je ne dozvoljava nikomu piti.

Tako ko obiduje u „Hotel Dunda“ mora poslije kući u potaji da kavu popije isto ko i Turci rakiju. Ako ova bolest potraje teško nama, pa te pitamo za savjet.

Pozdravljamo te od srca, javit ćemo ti i dalje kako ide zdravlje.

Imoćani.

Pošajite ga u „Banje Nagy“ ozdravili su i od gori bolesti, pa će i on.

D. B.

TELEGRAMI i TELEFONI

Beč, 12. lipnja. Festzug ispao veličanstveno! Veliki entuzijazam izazvali Dalmatinci kao braća Graničari. (Kolosal, kolosal vikali su Bečani.) Bečlije s Retgenovim zrakama gledaju kroz torbice Sinjskih alkara *(da nimaju ratnog plijena)*, koji su stupali svježi ko mladi pulci *(kâ spavali na slami)*. Pipe Grabovac, pred šest Grabovaca, ponosito, u zelenoj dolami, pozdravlja sa kopljem bečke ljepotice, koje ga obasiplju cvićem i bacaju mu ljubce. Vješt džilitu, nabode jednu ružu što mu je bacila princessa Lichtenstein. Crnica veseo kao da je propala „Riječka Resolucija“, nosi na prsima sliku Trumbića u okviru Supilove kose. Konavoke namrgodjene *(kâ pospane)* jer ne vide Dubrovačkih gospara. Crnica ih sokoli da i u Beču ima plemića. Mornarica marča na brodovima od karte, a muzika svira „Oj Hrvati“ i „Lijepa Naša“.

Kad su bečani vidili sve te od oka momke, pomislili. šta će tek biti njihovi predstavnici i neki od odbora izrazili želju da ih vide. Nisu to ni izustili, eto ti prvog Prodana da se prikaže — tableaux!

Iza njega Dulibić pa Bianchini, pa Ivanišević, pa Perić. *Genug, genug um Gotteswillen*, zaviče jedan debeljaković, *ala ih je kultura izobličila.*

Za „Morešku“ je manjkao Splitski Sokol, ma ne smeta. Dalmatinci su učinili figuru, anci figuracu. Iza kad su obidvali u „Kužinu ekonomiku“, dali su svakomu štanpanu zadovoljštinu u žep i nazvali su im dobar put. Evala naši! Živila Velika Ujedinjena Hrvatska!!

(Ako ne budu skupi, afitat ćemo ji i mi dikod, u Splitu ima često fešt.

D. B.

Najveća Dalmatinska pomodna trgovina

Gotovih odiela, Rubenina i Kravata

JAKOV PAVIĆ - SPLIT

Gospodski Trg - Nakićeva palača.

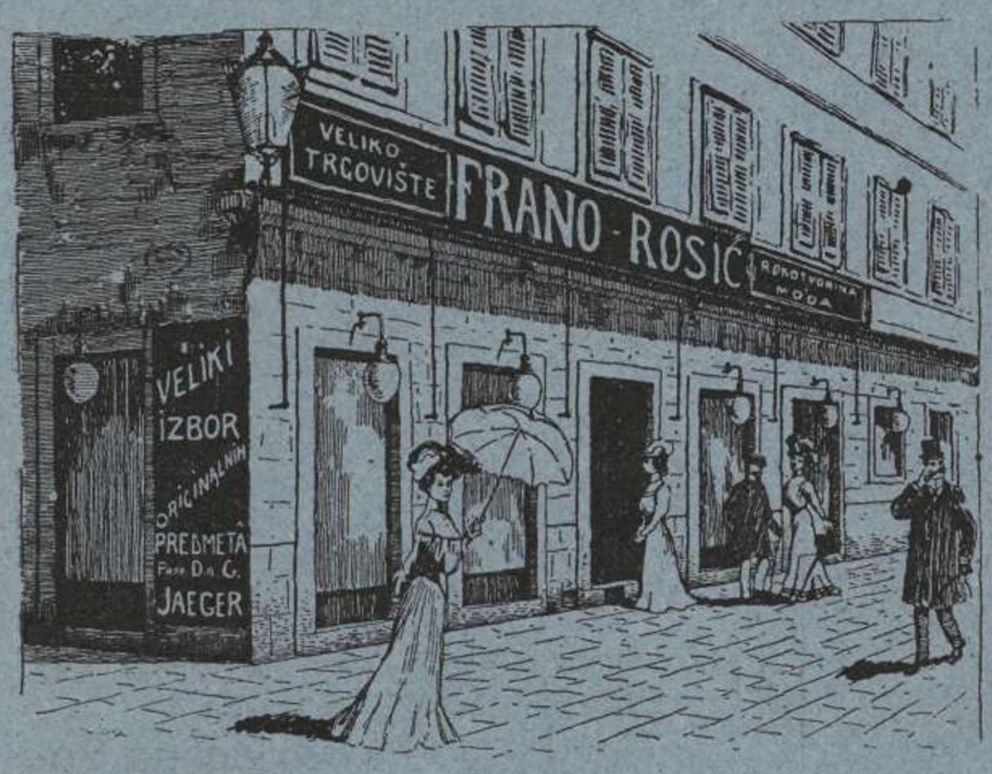

Rublja za Gospodu, tvrdke M. Josse Löwenstein, Prag tako isto za Gospodje i Nevjeste po Bečkoj i Pariškoj modi. — Steznika najboljih tvornica. — Kišobrana i Suncobrana — Ćilima za dvorane i hodnike. — Linoleum prve Austrijske tvornice u Trstu. — Svih tkanina za pranje. — Kretona, Chiffona u svakoj vrsti i širini.

Svake vrsti svilenih i vunenih tkanina, Konfekcije za Gospodje: Jaketina, bluza itd. itd. od najboljih tvornica.

Cijene umjerene. Ne boji se konkurencije.

SPLIT - Gospodski Trg. - Kuća N. Dadich - SPLIT.

SPLIT - Gosp. Trg

Prodaja pisaćih i risaćih potrebština - Fotografija, albuna, razglednica Splita i okolice - Vodja Dalmacije.

Odlikovana tvornica konopa

ANTE MATOŠIĆ - Split

Izradjuje i oprema točno i brzo **konop** svake debljine najbolje vrsti i jeftino. **Sprte za ulje** najnovije i najbolje vrsti od konopljike (od „arganela“). Ove su sprte specijalitet, te nikakova vrst sprta ne može se ni iz daleka usporediti sa ovima.

Ne boji se nikakove utakmice.

PRIJATELJ.

Goni ti jučer jedan zagorac dvi vriće lula za pazar u Split, i u jedan put oština ti se tovar, pa ni naprid, ni nazad.

Dodijalo to zagorcu, pa komadon od češmine udri po tvom tovaru; skoči na to jedan gospodin ča je tuda prolazio, pa će na zagorca: Živino! šta mučiš to jadno živinče! odma ću te dat uapsit.

Zabezekne se na to zagorac (ni mu se nikad dogodilo, da se kokod za tovara ozivje) i stane prid tovaron, lipo mu se nakloni pa će ti najozbilnije: Skužaj moj šjor tovare, nisam Boga mi zna, da ti imaš takva prijatelja.

Protest.

Ja Nikola Gjivović protestiram najsvečanije, svom snagom moje amerikanske duše, proti „Pučkoj Banci“, jer moji pacijenti moraju toliko skala preskočiti, dok do mene dodju, da ih uvijek prodje bol zubi.

Zato molim, da mi se postavi ašenšur, da se tako ne škodi domaćoj industriji, jedinoj koja cvate.

Uz to primam od 9 do 12 i od 2 do 5 svaki dan, ispod prokurativa.

Marinovi riflešjuni.

Jutros sam bi u ličnika, pa mi je priporučio, da ne pijen alkohol, jer da imam bolest na bubrezima. E da san ja lud, šta će meni alkol, kad ja imam dobroga vina i rakije. *D.r Marin.*

Gospodski trg. — SPLIT — Telefon br. 2.

Najbogatije skladište rukotvorina i mode. ≈ Velika zaliha rubenine za gospodje, gospodu i djecu i prodaja svih drugih predmeta, koji spadaju u tu struku. ≈ Obilati izbor klobuka za gospodje, bogato skladište modernih amerikanskih cipela.

SPECIALNO SKLADIŠTE OPREMA ZA NEVJESTE!!!

Ako si bolestan,

idi do Bonačićeve Sanatorij pivare u ulici Zvonika, te nemoj pitati već zahtjevaj jedino Doppel Malzbier mit Schutzmarke St. Stefan, koja ćete spasiti od nervoznosti, pomanjkanje krvi, bezsanice od neprobave a uz to dobit ćeš bolji apetit. Od velike je koristi za bolestnike i za oporavljenje zdravlja, tako da onaj koji ju redovito pije kroz malo vremena postane Herkul. Osim Gospode liječnika D.ra Elischer, D.ra Herczela, D.ra Liebmanna biva ovo pivo takodjer vruće preporučeno od Gosp. liječnika D.ra Nikole Tommaseo D.ra Edi Karamana.

Pazi samo na Schutzmarku.

Isti preporuča najveći izbor delikatesa ne bojeći se utakmice.

NIKOLA DEMARCHI

ulica Kambij, blizu crkve sv. Čiprijana SPLJET.

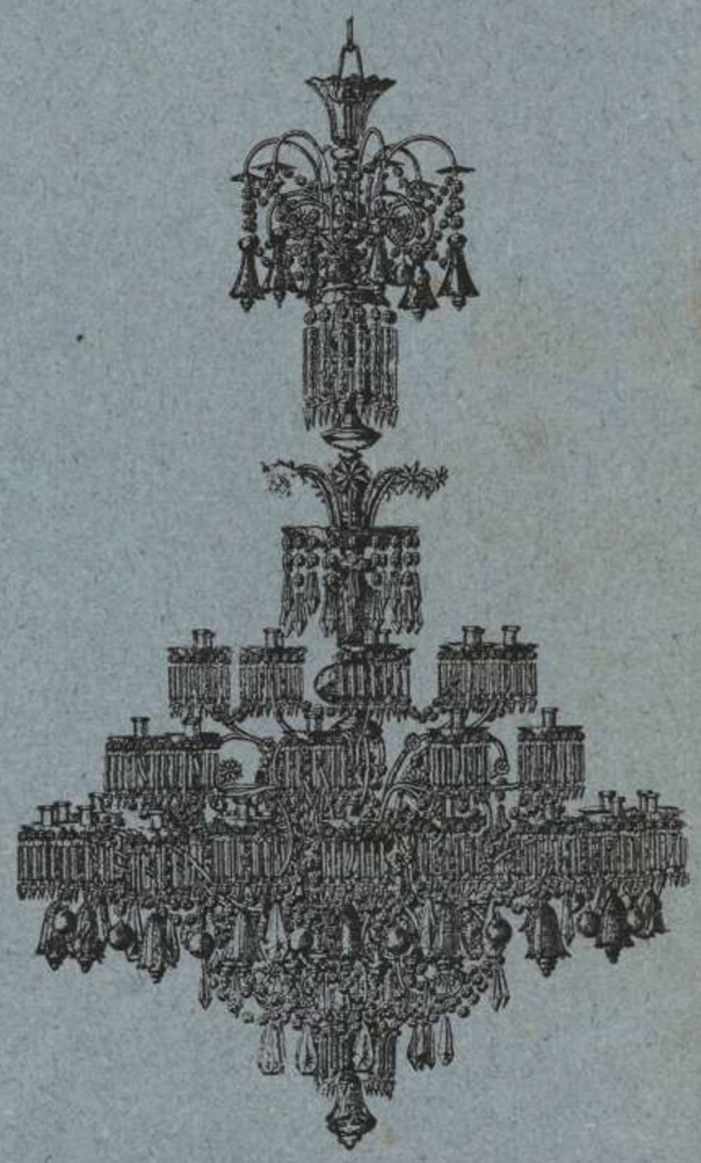

voštarnica i tvornica stearinskih svijeća „Mosor".

Veliko skladište svih crkvenih potrebština.

Izradjuju se barjaci za Sokolska i druga društva najtočnije i jeftino.

Bogato skladište štrcaljka za peronosporu Patent G. Czimeg.

Izključiva prodaja od tvornice Robert Gugl, Graz.

PIETRO TAGLIABUE, vrtlar - Split

Dućan na gospodskom Trgu

NA PRODAJU:

cvijeća - biljaka - sjemena i lukovica. Kite, koševi i mrtvački vijenci od živog i umjetnog cvijeća. ≈ Svilene blonde - Vrpce za mrtvačke vience - Košare od vrbovih šiba i od svile.

Bogata zaliha palma za ures salona

Izradjuje osnove za nasade i prepredjenja parka - perivoja - voćnjaka.

— Cijene umjerene. —

GUGLIELMO DINUNZIO - Split

Ovlašteni inštalator vode i plina.

mekanička radionica

Preuzimlju se kojimudrago popravci.

— Cijene umjerene. —

Iz okolice Biograda na moru.

Carro Ivane,

tte dago šaper ce stago molto benesimo ce spero ce spero ce sia de ttua parte ma cvelle parolle ce ttimiga skritto noze vero njentte perce lla Mande nun parlla colla cvella rugacca del polecioto i ge ze in culerra.

Mi atti tti ammi skrivimo sempre ttalian perce mija mmama me avre la ttua ulttima carttulina cusi non cappirra un...

Adiio, adiio, Bog, Bog, Bog,

Oviva tuo

Nicchollo.

„Cuo skojanin".

Br. 6. SPLIT, u srpnju 1908. God. 1.

DUJE BALAVAC

IZLAZI JEDAN PUT MJESEČNO

Dopisi i pretplate šalju se uredniku: ANTI KATUNARIĆU, slikaru u Splitu. Cijena je listu 4 Kr. na god. Svaki broj 30 para.

Naše kafane.

(U kafi Muljačić).

— Jučer je Marin na preferanc izgubi deboto vas pijat. Nikad da ga je karta došla! Ako nije jema u ruci pet baz i po, nije moga inkantavat. A znaš zašto? Sjedne mu je strane bija Marko, a s druge šjor Niko; a di oni sedu tot ne reste trava.

— Ma slušaj Bepo ovu: jeman dvajstipetu spadi šestu. napulitanu kup, tricu i asa baštoni i tricu dinari. Izgubi san igru! Naša sam dva ferma u špade, a u Sluge ronfu dinari.

— Igraju nikidan Mile, Mede i Piero. Mede jema trat i zove „pofarans". U ruci jema folegu spadi petu, asa i konja dinari četvrta i asa baštoni. Učinili su mu šest baz. Jes vidija?

— A pusti me. Najidi san se... Ma dokle smo došli?! Tolomaši te tuču a demokrati lupežaju. Bidna moja stranko! I još Stražičić brani Smodlaku, i jema srca govorit, da ćemo se mi i stari narodnjaci združit s njime! S vragon privengo s demokratiman! Zašto sam radija, zašto sam trošija! Koliko san klini i šak ufatija! Napeja bi mi se žgorac ka kukumar! I ti si stari borac, jeli ovako?

— Sa-sa-sa-sapramentami i kako! Je-je-je-jedan put san ja i po-po-po-pokojni Luka Šore isprid ga-ga-gabineta sabjon i *rivolveron* se branili *pr-pr-pr-proti* pe-pe-pe-pe-petstotin tolomaši.

— Je tako!

— Non parlar ti! Ti ti jeri bersaglier!

— Si m..., jero finchè i diževa che semo slavo dalmati, ma ko i sa dichiarà italiani, allora go voltà le spalle.

— Ne obadaji ga! On ti je talijanac „puro sangue" a tamo mu je otac u Omišu bija u širokim gaćam i crjenom kapicom.

— Si si parlè vojaltri. Intanto se kod vas nerazumi ni ko pije ni ko plaća, ghe že pravaši, narodnjaci, demokrati, čisti, nečisti, e diavolo sa quanti altri.

— Ča ti razumiš! Otkad si proda tupinu, doša si inšenpjaniji.

— Tuffel!!! Si si ti že bello con quel cappel panama. Da te vidu u kojen velikon gradu, stavili bi te u prežun, jerbo bi mislili da si ga ukre. Jeli za te štrijač od paname? Oli si mi trgovac? Lu se pol permeter sto lusso, ma ti nò.

— A zašto ne? I on je trgovac. Ako nije baš ka ja, ma može svakako boje vengo mogu nika naša gospoda, ča mi se pritendu od velike aristokracije, a tamo su škagarajc. Igraju na „lantene" a da in je doma i kumpliri.

— Nemojte vikat oštija! Možete i polagje govorit! Jema svita ča štije.

Stenografa ajdepolako.

Šalju nam iz Zadra.

L' Heros du jour.

Kod ovlaštenog agenta prekooceanskih putovanja

JOSIPA RIBOLI u SPLITU

dobivaju se svi nužni naputci, takodjer najjeftinije prevozne karte sa najbržim i najboljim parobrodima i sa amerikanskim željeznicama.

CIJENE ZA PREVOZ:

iz Splita do New-Yorka ili New-Orleansa		Kruna	145
„ „ „	Punta Arenas	„	335
„ „ „	Buenos Airesa	„	165
„ „ „	Antofogaste	„	425
„ „ „	Australije	„	420
„ „ „	Auklanda (Nova Zeland.)	„	450

U ovim je cijenama uključena opskrba od luke, iz koje polazi dotični prekooceanski parobrod. — — —

Tko želi na kojemudrago mjesto Amerike, Australije itd. putovati, neka se svakako obrati na rečenog agenta, koji najsavjesnije i najbolje opremljuje iseljenike.

Polazak iz Splita za Ameriku koncem svake nedjelje; za Australiju svake druge srijede počamši od 12. veljače t. g.

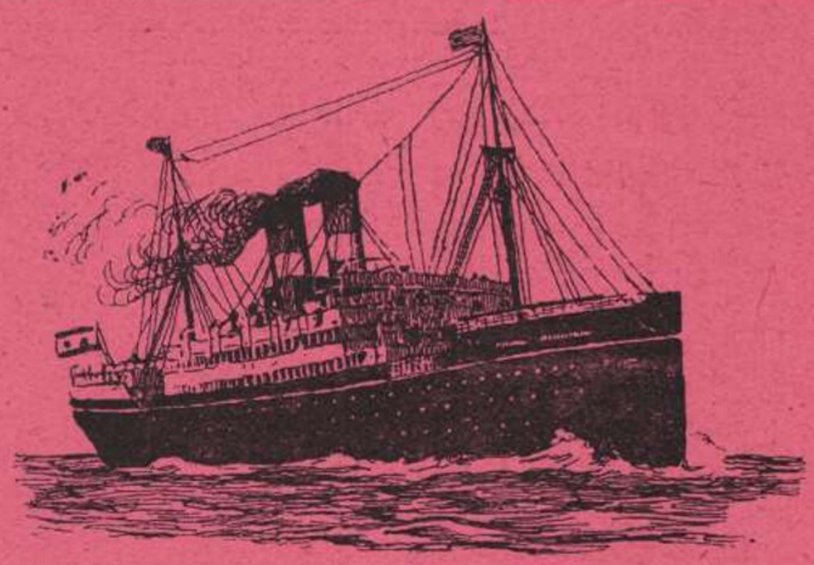

SPLIT — Trg voća.

Najnovija moda šešira
Capeaux claques, cilindri
kape itd.

Iz kažerme.

Jedan frajter pozove k' sebi jednoga prostoga soldata te mu reče: čuješ, kako bi ti rekao njemački „konj"?
— „Verd" odgovori mu ovaj
— A kobila?
— Ta Bog stobom „verdušа".

Makako.

SPLIT — Gospodski Trg.

Impotenca je najveća nesreća, šta može zadesiti čorjeka; jer ga natjera, da uradi i najveće gluposti.

Marul.

HRVATSKA VJERESIJSKA BANKA

PODRUŽNICA SPLIT

Centrala u Dubrovniku - Podružnica u Šibeniku i Zadru.

Prima uložke i obavlja sve bankarske poslove najkulantnije.

Ljubljanska Kreditna Banka, Podružnica Split

preporučuje se za konversiju svake vrsti papira NISKOG KAMATNJAKA utakove sa NAJVIŠIM UKAMAĆIVANJEM.

Promesse 3 % sreć. zemlj. vjer. zav. I.em na vuć. 16/8 08. po K 5.

Na uložne knjižice plaća kamatu od

4 ½ %

Dujini Rifležjuni

Vrućina.

Uf. ala je vru e! čujete uzdisat sa svi stran, — ma šavė ke že kaldo! svaki čas van zapivaju u juvo. — Meis il faut chaud! čudite se? da, da i franceski. To je sada tako naravno u Splitu odkad Marul podučava, a najskoli od kad je doša iz Pariza. Jemamo napokon i humoristički djački list „La Facon“, dakle vidite da ne zbivan šalakurije. Ali ipak vrućina ostaje sasvim franceskim jazikom.

Svi se ladu, svi se golacaju, svi se kupaju, ma nikor nebi Duju zapita kupaš li se Duje, opočiješ li Duje, vengo ala Duje, kad ćeš izać, to je sramota o tebe da te toliko čekamo, A ipak svak vidi kako zlokobno diluje vrućina na jude i stvari.

Rauch, fra Marun, don Virgil.

Zar bi Rauch bi tako inšenpjan pa iša u Knin, da mu ni vrućina udrila u glavu, zar bi fra Marun bi učinija onaki *marun* da mu ni sunce opalilo čeriku, a zar bi don Virgil bi pisa Marunu da primi Raucha da ni bilo u Beču 30 gradi vrućine? itd.

Duje je sve to vidija i promišlja, pa je čeka dok mrvu zaladi, ali kad je vidija da vrućina traje pa traje a misec se približaje kraju, stavija se na rad pa ča izajde. Da se boje uvirite dat ću van još koji dokaz vrućine.

„Obzor:“

Evo van „Obzora“, on je n. pr. sasvin ozbilno uze naš telegram, da obustavljamo izložbu radi Ivekovićevih nerava i lipo ti nasamarija sve svoje čitatelje.

„A. G, Matoš“

Pa eto vam Matoša, koji je najozbilnije uzeo študiju o sebi u zadnjem broju, a nije se ni sitio da on u takove stvari, u tako zvane sasvim ozbiljne novine tiska i još ji nikor nije ozbilno uzeo.

„Wenzelides“

Šta će te pak reći o Wenzelidesu, koji je najozbilnije uzeja u obranu svoga. mislin najvećeg neprijatelja, Matoša, da ga sa svojim velikodušjem ubije u pojam. Ideja nije bila loša ali je vrućina kriva, a bit će bija i malo pospan, pa je izabra zlu prigodu, i sasvim ozbilno napisa da bi Lombroso prosvjedova proti takvoj zloporabi njegova imena. A šta bi Wenzelides kaza, kad bi mu očitovali da smo zbija od Lombrosa primili onaki odgovor? Ali naravski vrućina ne da ozbilno misliti, sad se eto nadam da ste se uvirili o zlom dilovanju vrućine na možjane pa svršavan upozorujući vas na sve zgode upisane u današnjem broju koji će vas još višje o tomu uviriti.

Vaš delikani

Duje Balavac.

Primili smo na ogled slijedeće istiske:

Niko Devich

je primio od sinova slijedeće članke, izvadjene iz američkih novina, te je u nadi da će ugoditi prijateljima i znancima, izdaje prevod.

U katoličkoj crkvi sv. Ivana, Br. 250, istočna sedamdeset i druga ulica, držala se je jučer osobita služba božja, na kojoj je sudjelovao biskup Cusak. Službu je upravljao svećenik, Velečasni Ivan T. Prout, a držana je zato, što su stavili dvije slike (Dolara 25.000), koje reše prostor povrh oltara, a darovane su od nekoga bogatog župljanina, čije je ime svećenik premučio?? (*je čedan*).

Slike, djela Ivana Devicha pl. Heydera, prestavljaju *„Kraljičinu ispovjed“* i *„Mučenik ispovjedaonice“*, a mjere skupa sedam stopa visine, a dvadeset i dvije u dužini. *Znamenita je činjenica,* da je slikaru služio kao model za popa mučenika Velečasni otac Prout, a za kralja Profesor Hipsch, neki odlični stranac švećenika sv. Ivana, koji uči ovdje sveučilište ovoga mjesta . . . .

Kroz službu božju, koja se je držala jučer u jutro, krizmalo se je stotinu djece, *(ala potence artištike)* a obavljao je službu biskup Cusack.

Dolara 25.000 za crkvenu sliku. (Českі umjetnici čine slike za crkvu sv. Ivana Nepomučena).

Ivan Devich pl. Heydor, *mladi češki slikar,* koji je u malo godina stekao u *Europi lijepi glas (?)* naslikao je dvije velike slike, koje će biti postavljene povrh oltara u crkvi Sv. Ivana Nepomućena, u istočnoj sedamdeset i drugoj ulici, za koje će primiti *ništa manje* od Dolara 25.000 Imena darovatelja ovih slika drže se tajnima *(jesu šotokuci).*

Djelo je od 7 stopa za 11. Prva je već na mjestu a drugu će se staviti do nekoliko dana.

HOTEL CENTRAL TROCCOLI - SPLIT

Najveći Hotel u mjestu u Centrum grada, na najprikladnijem mjestu gospodskog trga, u blizini Dioklecijanove palaču i mletačke luže. 50 ukusno namještenih soba sa cijenom od K 2.50 do K 5. Najveća kafana po bečku uredjena sa 4 biljara. Restaurant sa pivarom, finom kuhinjom i dalmatinskim vinom opskrbljen. Kupelji, telefon, ekvipaže za izlete, vodići itd.

Najumjerenije cijene. —

Govore se svi mogući jezici.

HRVATSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA SPLIT

SKLADIŠTE KOD G. A. MILISICH - SPLIT

Osobiti katalog na zahtjev badava i franco.

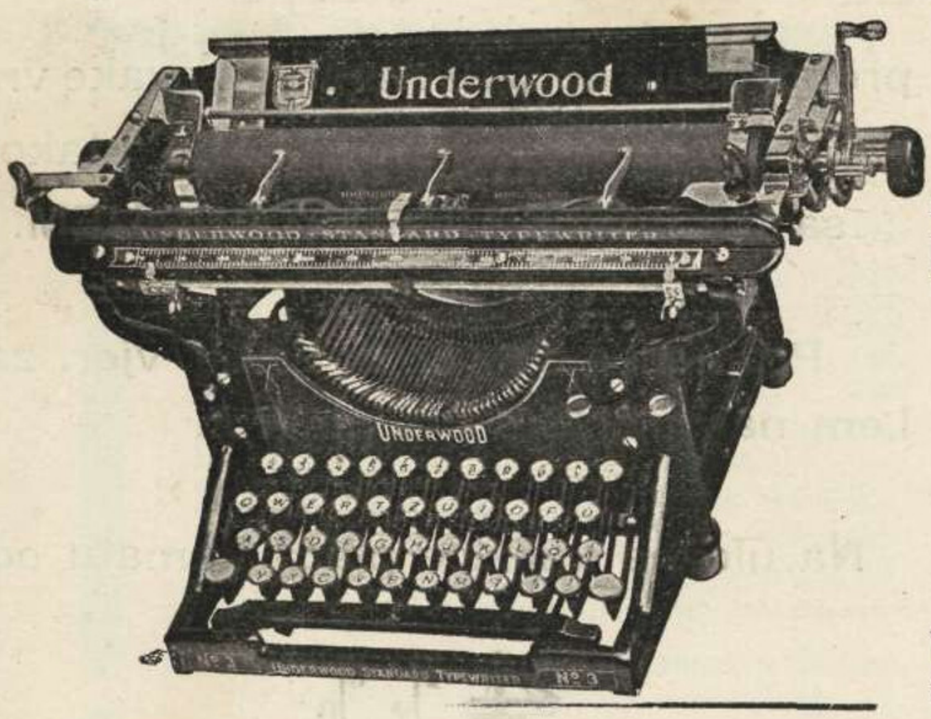

Najbolji dokaz da je

„UNDERWOOD“

na polju strojeva za pisanje, za jasnoću pisma prvi i nenadkriljivi, jest činjenica da u 8 godina od kada postoji „UNDERWOOD“, petnaest tvornica traže ga imitirati.

Evo *petnaest imitacija*:

CITO	MERCEDES	SMITH BROS
CONTINENTAL	MONARCH	STEARUS
FOX VISIBLE	NORIKA	STOEWER
HASSIA	REGINA	TORPEDO
LLOD	SECOR	VICTOR

Nijedan pako od njih nije perfecijoniran kao „UNDERWOOD“. Imitacija ne postizava nikada savršenost originala jer original ostaje uvijek bolji.

Isplata takodjer na mjesečne obroke.

Pl. Heyder mora da izvrši naručbu u Mgr. Lavelle kroz vrijeme, što se nalazi u ovome mjestu, te će pomagati Alfonsa Mucha *(kâ iz istoga su mista)* pri dekoriranju novoga njemačkoga kazališta.

Ovo smo izvadili nikoliko stavaka iz nekidašnjeg letka koji se dijelio po gradu, u oba dva jezika. Pošto nam je priposlat u redakciji mi bi ga rado bili uvrstili u cjelini, ali radi nestašice prostara, tiskamo glavno. Imamo samo opaziti neke stvari. prvo Dalmata je bio krivo obavješten kad je pisao da je on taljanski slikar, mi na to najžešće protestiramo, dapače, tražimo da to ispravi. Reći će neko da nije ni Hrvat, to je istina, ali nam je puno bliži prvo jer je brat Čeh a drugo i ako je češke krvi, rodio se u srid sride dioklecjanove palače baš di se naši kanarini ležu pa će bit barem mrvu i Splitske krvi *(da ni splićanin al bi bi onaki. D. B.)*. Još smo opazili da taj mladi brat Čeh uz svu svoju umjetničku sreću ima n· prijatelja. Promislite šta su mu opravili. U svoje vrijeme došle su iz Amerike opisi umjetničkih uspjeha mladoga Čeha i „Dalmata“ se pozabavi baš patriotski o mladom umjetniku misleći uvjek da je taljanac. Sve bi to bilo dobro prošlo da nije kako gori spomenusmo neki tako zvani prijatelj od njega izmamio fotografiju slavljene slike i zlobno ga nagnao da se i on prid njom fotografiše, *(za da nemože zatajit da ni njegova)* postaviti ti je lipo u okvir i izloži je, drugo ne trebam da vam rečem, podjite samo povirit u Ševeljevića na gosp. Trgu.

Šajite mi abonamente ako ne gren i ja u Jamerike, pa će te čikat. D. B.

PIETRO TAGLIABUE, vrtlar - SPLIT

Dučan na Gospodskom trgu

NA PRODAJU:
cvijeća - biljaka - sjemena i lukovica. Kite, koševi i mrtvački vijenci od živog i umjetnog cvijeća. Svilene blonde - Vrpce za mrtvačke vience - Košare od vrbovih šiba i od svile.

Bogata zaliha palma za ures salona

Izradjuje osnove za nasade i prepredjenja parka - perivoja - voćnjaka.

Cijene umjerene.

Slastičarnica JURINOVIĆ

ex Troccoli

SPLIT - Trg zeleni - SPLIT

Bogati izbor bomboniera najnovije mode od kristala i porcelane — Prima naredbe za ženitbe, krštenja i druge svetkovine. — Izvrstno sortiran u galanterijama od šećera, bomboni, fondant, čokolade i konfeta sve najbolje vrsti — Torte — Krokanti — Voće Glacè i konservirano. Specijalitet pašta i bisquit. Veliko skladište *maraškina* od najglasovitijih dalmatinskih tvornica kao i raznih likera, finih vina domaćih i inozemni. Originalni *šampanjac i asti.*

Mineralno-Sumporno-Jodno-Bromno Kupalište NAGY & Co.

SPLIT, DALMACIJA, AUSTRIJA

Odlikovano na izložbama u Beču, Rimu, Parizu, Bruselju, Londonu i San Louisu. — Lijeći bolesti reumatizma, kostobolje, neuralgije, ischiasa, tabesa, siphilisa; bolesti skrofuloze i eksudata itd.

Cijene za kupelji u predbrojbi:

I. razred K 2.—, II. raz. K 1.20, blatni obloži K 3 do K 6.

Cijelu godinu otvoreno!

Henrik Wieser

fotograf

Izvadjam fotografije po najnovijemu sistemu, koje mu drago veličine. Izradba brza, cijene jeftine

Molim pogledati moj izlog u ulici starog Sudišta.

Da su moji mrtvi živi, — „hrvatska stranka“ nebi danas tako mrtva bila. Senjanović, grobar.

Br. 6. SPLIT, u srpnju 1908. God. I.

Duje Balavas

humoristično-satirički list

Dopisi i pretplate šalju se uredniku:
ANTI KATUNARIĆU, slikaru u Splitu.

IZLAZI JEDAN PUT MJESEČNO
Cijena mu je 4 kr. na godinu. Svaki broj 30 para.

TELEGRAMI i TELEFONI

Bečki zastupnici pred biračima.

BEČ. Brzojavno. Doznajem u višim krugovim, da je dozvoljeno našim zastupnicima držati skupštine i baš:

Dr. Ivčević na Lećevici o predmetu: „Zemaljski Odbor i općinski izbori".

NB. Bude li onaj dan naoblačeno dolaze 2 kolege eda se odmah „nebo razvedri".

Fra Virgil u Proložcu: O gradnji konjskih štala i moći fosfora".

Dn. Biankini u Grudi: O izdavanju novine: „Glasilo za interese . . . . . austrijske mornarice".

Vitez Vuković u Makarskoj: „Važnost za Makarsku, Lloydove brze pruge Barun Gautsch".

Dr. Dulibić u Zadarskoj teologiji: „Wuhrmundovo kanoničko pravo".

Dn. Prodan u Vodicama: „Pravaški radikalizam i Beckova izjava".

NB. Zadnja dvojica izmjenjuju si kotare.

Dr. Baljak u Kninu: „Zašto sjedim u parlamentarnoj svezi".

Bjeladinović na Apelu u Zadru: „O promaknuću dalmatinskih sudaca i povećanju fonda za podpore višim, pardon, nižim sudbenim činovnicima".

Dr. Tresić u Vrisniku: O zadnoj drami: „FINIS . . . . . scrutinii" . . . . . domobranskog kontingenta.

Dn. Frane II. u Sinjskom manastiru: O slozi sa Srbima.

NB. U slučaju zapreke Schullernovom-afairom zamjenjuje ga fra Ivan i napokon dulcis in fundo.

Dn. Frane I. na Mućи pod maslinom: „De misteriis jedne žare u . . . . . Fruškoj gori." *Mikula.*

Važni brzojav:

ZASTUPNIK TRESIĆ

Beč.

Protestirajte kod Ministarstva radi toga što je aparat za proizvadjanje slobodnih i neovisnih gradjana premješten odavle na Brač. *Biskupska Kurija.*

Pitve na Hvaru.

(Vidi zadnji broj).

Brzojavni odgovor Don Jerka Kovačevića paron Pieru.

Hvala ti Piero, planitu imam još onu, što mi je darovala p. Manda Žečević. a za mužiku su se već pobrinuli Pitovljani. Žalim u velike, što te ne mogu sutra imati na objedu. *Don Jerko.*

D. B.: Asti, ni moguće, da je on potrošio ovoliko za brzojavku.

Nova brza pruga „Baruna Gauscha".

Trst, za ukrcavat furešte. *Makarska,* za iskrcat Vukovića. *Krilo* za iskrcat Ivaniševića. *Split,* za da furešti vidu efekat Splita u noći. *Dubrovnik,* za iskrcat furešte.

Milo nam je zabilježiti ovaj uspjeh naših poslanika.

Bidni Korčulani od kad su izgubili Zaffrona nimaju višje fermate. — *D. B.*

Zakasnili smo s ovim brojem za mjesec srpanj, jer smo dugo čekali na klišeje, koje moramo iz vana naručivati.
Uredn.

I. DALMATINSKA UMJETNIČKA IZLOŽBA U SPLJETU

u prostorijama „Hrvatskog Doma"

Svečano otvorenje slijedit će 30. Septembra
a trajat će do 30. Novembra.

Do sada prijaviše se slijedeći slikari:

Bukovac - Medović - Rački - P. Vučetić - Vidović - Lalić - Katunarić - Meneghello - G.gja Bersa-Bottura - Marinković - Draganja - Rašica - J. Vučetić.

i kipari:

Meštrović - Rendić - Dešković - Rosandić - Bersa - Štambuk.

Naši profešuri

Più puro modello da romano
Pietro Biondi, quel scultor di vaglia
Troverebbe nemen da lontano
Per quel suo gruppo „Saturnalia“

Significa che
Se son nato quà
Mia origine,
La xe da de là.

Bi je poče šerjo
Kao pisnik fin
U zadnju se izdâ
Da je špalatrin.

D. B.

U zemanu Sv. Ivana svitnjaka.

Kâ da nas dosta sunce ne peče pa su počeli užižat i vatre. Zli jazici govoru da je puno uplivisalo pisanje „Velebita“, koji sve govori da ovi punpjeri nevajadu jer da nimaju prakse. Niki to proštija pa da se malo izvížbaju, popalija nikoliko juski vatric, a oni su se borami š njima i okoristili. Drugi invece govoru da su ovi punpjeri boji od prvi, dapače da je niki bivši kapitan oli podkapitan nespominjen se, jedan put od velikoga konfužjuna sta puvat u oganj (kâ u šteriku) i da mu jedan ni začepi justa, bilo bi sve izgorilo.

Ovo su to se zna čakule, kojiman ne dajen važnosti, ali ji bilježin radi kronike. kašnje ću pak navest i druge uzroke koje su puno vjerojatniji.

Stock et Comp.

Počelo se sa Stock et Comp. Pošto su palača ditte i bližnje kuće sagradjene baš do perivoja, pomislite s'ovon vrućinon komarac, na iljade navalili i izbockali grozno stanovnike ti kuć. U ono doba izašlo u „Piccolu“ lik proti komarcima i mušican, naime da vaja zapalit sumpora pa da svi crknu. Niki ne budi lin, brže kući, iša u podrum palače, i zapali koju stotinu quintali sumpora, mislija je jadan učinit ću dobra cilon Splitu. Ali je bija zle sriće jer su na vrime pobigli iz palače dva najveća kukca Marul i Mali.

„Ginnastica e Scherma“.

Sad je došla na red Ginnastica e Scherma. Ča se sve o njoj ne govori! ali ja cu navest pravi uzrok ča san ga čuja baš od vjerodostojne strane. Pošto su se stare gimnastične sprave od velikoga uža istrošile zapalili su kuću za da mogu kupit nove i šolidnije jer sad jemadu puno graduati.

„Gabinetto di lettura“ i „Società del tiro“.

Prosliedilo se sa Bršaljen. I ovod jema višje veršjuni, jedni govoru da su tili upotrebit oni stari lik za istirat pantagane iz kuće jer ji jema na duzine, a kupu se na voće Letinice ča onod blizu prodaje. Drugi pak govoru da pošto su sad postali pravi taljanci, da jin udara u oči oni crno žuti naštar ča je na njoj, ali to mi ni za virovat jer je u najvećoj vatri Dr. Salvi zavika: Salvate la bandiera!

Gabinetto di Lettura se užga od ribatuna, a njega su zaista punpjeri spasili ma ji je pet palo s izgorene armadure.

Banda.

Kad su taljanci vidili, da jin je sve izgorilo osin Bande, tili su i nju zapalit, pa tako bi bili sve rimodernali, ali tot, se postavi meštar na vrata i zaviče:

Calpestate il mio cadavere, ma salvate la Banda almeno fino il concerto. Credo che ne ho il diritto dopo tre anni di prove.

Ovo ji je ganulo i Banda je bila spašena.

Iza toga se užgala jedna kuća u ghetu, pak radionica Jelaske, pak baraka na pazaru i t. d. ali ove nimaju osobitog moralnog značenja. Kako vidite sveti se

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA SPLIT

Ivan opoštenija u redu. Naši vatrogasci da mu se zahvalu na svoj ovoj Božjoj graciji lipo ti jedne nedije, — narodna glazba prid njiman pa oni svi u paradi a iza nji bolestni i ranjeni u karoci sa Dr. Tomaseon — pa u Poišan u Gospe. Tot je bila sveta misa, pa su se lipo vratili kući pivajući. Govoru da su se na povratku ranjenici vratili na svoje noge, ma kad nisan vidija, nemogu sigurno reć. Da još višje pokažu svoju zafalnost, po podne su ti naložili nikoliko ogromni ognji pa su jin približili nikoliko odrti janjac, za da nebi mislili da to kuće goru. Da su to lipo u podpunoj slozi jeli i zabavljali se do jutra, ne triba ni da van rečen, ča će napokon svaki podpuno odobriti.

Narodni „Befel:“

— Trći po Kninu
— Evo dolazi —
= Ma ko? —
— Kupi botilje,
— Stare ramine —
= Pa što?? —
— Intonaj rogove
— Porazbij zvona —
= Za koga?? —
— Donesi komoštre
— I čerčaike —
= Za boga!!! —
— Mučavi jaja
— I pomidori
— Sve će bit dobro,
— Gnjili kumpliri
— Da se pogosti
— Mili naš pobro. —
= Ko je to doša,
= Možda zar Rauch lud? —
— A da ko drugi? —
= E onda trčem kâ lud.

Putovanje kuma Jakova, i njegov razgovor.

Okladili smo se ja i Našte ko će prin doć u Knin, ja feraton oli on na noge; — a bili njanke vrag promislija da će Našte bit žveltiji od ferate, pa neka je i dalmatinska. Govori mi Našte da je doša dvadesetisedan minuti prin nas, a kako smo se fermali na Kopilici osan minuti, jer je, da prostite, tovar kum Ivana bija na štriku pa ni mogla makinja naprid, tako je Našte doša devetnajst minuti prin!

Fermali smo se na Kopilici, jušto di je uzorni vertal, pa san se tako skalà iz vaguna, i uzeja dva kukumara. Baš su me vrazi nàtantali jerbo me odma zabolija trbuj, naudilo mi ka naudilo i u svaki me štacjun vajalo trkat na stranu.

Kad smo napokon prispili u Knin ništo od pustog jida, a ništo od priše, deboto san privrnu Naštu, pa trči ja odma u špicjala da mi da koju likariju za srdoboju. Špicjal mi odgovara da mi nemože dat njanci mrve, da je sve proda nikom

Iz pravniškoga svita.

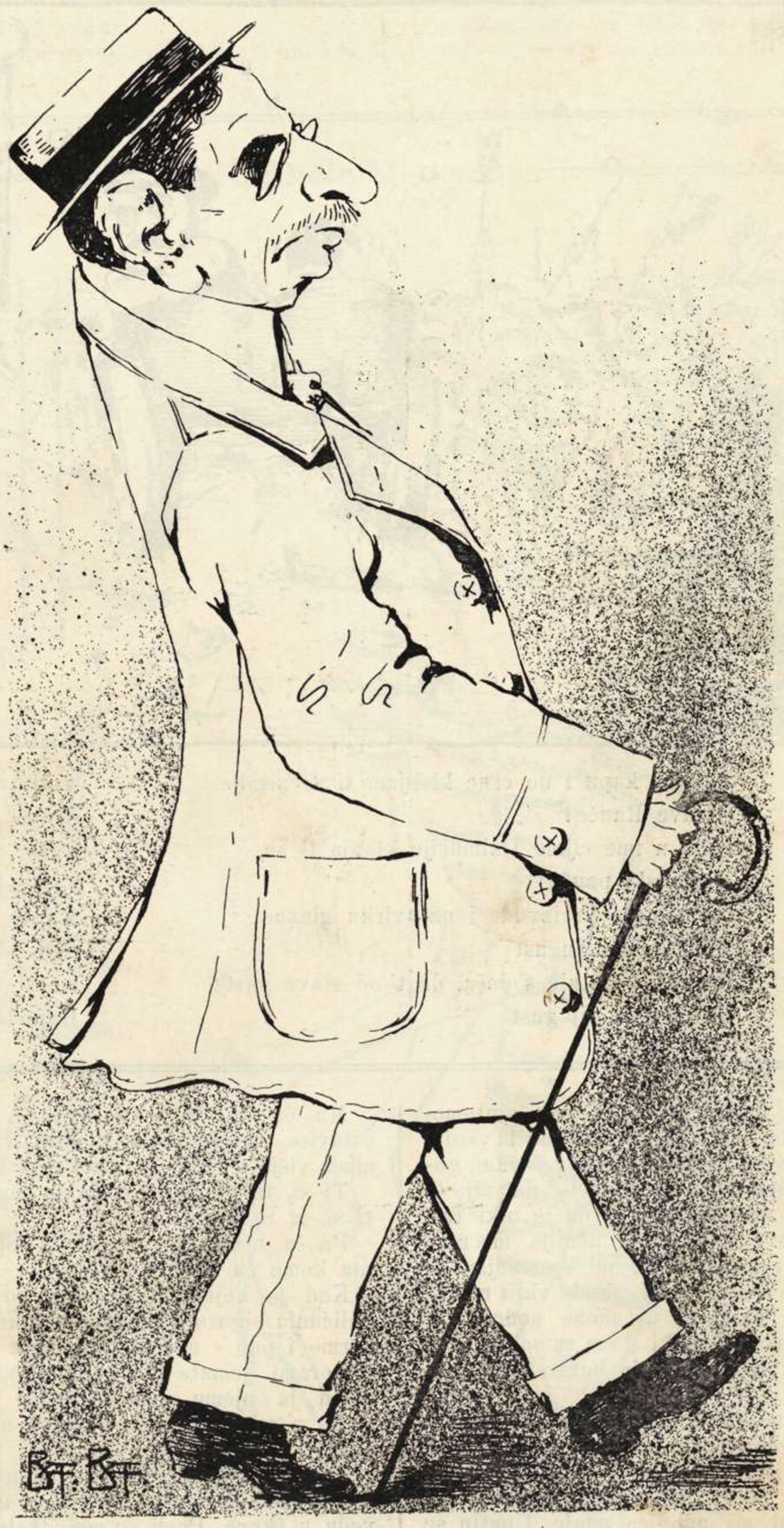

Ja sam ti van doktor prava
Miloga pogleda,
Po vajnštini da sam atlet
Možda ne izgleda.

Valjalo bi da na banju
Vidite me gola,
Vidili bi da mišice
Su mi ko u vola.

A vanka san fin
Pravi gizdelin.

Nova Redakcija.

Javljamo našim štovanim čitateljima, da su nas iz stare redakcije zbilja istjerali. Nova nam je na „trgu kruha“ na prvom podu gdje je „Modni Salon“ gospodjice Tersan. Ulaz je u ulici Staroga sudišta.

Ur.

GRADSKA KNJIŽNICA MARKO MARULIĆ SPLIT

Entuzijastičan doček Bana Raucha u Dalmaciji

Skidam kapu i do crne klanjam ti se zemlje
O dive Rauče!
Knin u ime cijele Dalmacije klanja ti se,
Magjarski pauče!
Uz domaće proizvode i uz svirku glazbe
Mein lieber August
Povrati se otkle s' doša, da t' od slave puste
Ne prisede taj gust.

Kaži tvojim gospoda im kako misli narod,
Krasne zemlje ove,
Kako, takvim junacima mjesto glazbe spravlja
Volovske rogove.
Mjesto gozba i pijača pripravlja ti stvari,
Gdje se crvi legu.
Da si Pavle u Dalmaciji već bi potražio,
Hand'la tvog kolegu.

---

fureštu iz Krovacije ča je doša ajutomobilon, jerbo da je i njega ufatila srdoboja. Biće od kukumari, vrag ji odni, govorin ja špicjalu, a on meni da nije o kukumari vengo ò straja, da je niki fratar ča čuva antikidadi, učinija m a r u n i pozva toga furešta, ne spominjen se više kako se zovè, da, dojde vidit mužej, ma kako ga niko ne može podnit jer ostavlja svudac veliki d i m za sobom učinili mu kninjani vražju batarelu pa sve ono resto.

Čujen ja infati niku mužiku od ramini, zvonac, rogòv, škatul, komoštar svašta po malo, isti način brate moj, oli kako bi militar reka „Besetzung“, ka u nas u Splitu kad se udovica udaje. Uputin se ja s onu bandu di čujem ti burdil i ugledan ajutomobila, a okolo njega pustog naroda di viče i skriče, konfužjun, reka bi da je kraj svita. Uz to, kako san učinija niki škerac životon, zaboli me jopet gore, pa skočim ja na ajutomobil da ću zapitat u onoga furešta šćantu likarije za moju srdoboju, a on, ni jednu ni dvi, nego izvadi kontra meni livorver. „Ča si lud tako ti vire“ zavičen ja njemu, neću te izist nebojse, nisi miga od oskoruše“, kad uz to eto ti dva gjandarma pa me zdupu jedan s jedne bande drugi s druge i govoru: „on je, on“!

Ma ča on, tako ti Filipa i Jakova, ostavite me bidnoga u miru, vidite, da nima višje u meni nianci kapje krvi.

Ti si, ti, poznajen te ja po kumparanu, ti si, iz Splita!

Pa ča mari da san ja iz Splita, oli san komu ča izija!

Kad je koji dimoštracjun, po sridi je Splićanin siguro, odgovori mi stariji gjandarmo i puc s namon u sprticu.

Borami jemate lipi opinjun o nas govorin ja njemu, ma me krivo pogleda, pa ja u se dušu, kuco gobo, i marčaji š njima ka da ni moj posal.

Tuf — tuf — tuf — odnese vrag ajutomobila priko livade, a mene odvedu u škuro. Posli su me odveli u cirkul di su mi notali ime. Neznan ča će bit od mene, ma intanto me, od straja pasala srdoboja, i kako mi se duša i tilo stisnulo, ni mi već bilo potribe od likarije

Neću se više kladit, a di je puno svita neću poć njanci za likariju, altroke za kurjožitad.

Kecalo.

☞ **Gospodi predbrojnicima, koji do idućeg broja ne podmire predplatu, zaustaviti ćemo šiljanje lista.**

Uredn.

IŠTANTANEJE

(SLIKE IZ NARAVI).

Jedan premještaj.

Šiora G.: La šenta šior konšiljer, šon vegnuda da ela per una koša, perchè šo ke la že un bon omo

K.: La parla signora se posso qualchecosa?

Š. G.: La šà sti maledeti fogi de što meže, i že šikuro inpizai per malicja.

K: Signora questo non se pol dir niente.

Š. G.: Come no, ki ga inpizà beršaljo e ginaštika, se no i kroati, že natural.

K.: La sa ela forse qualche indizio?

Š. G.: Mi la sa, non go višto njente, ma son sikura sikura

K.: La me indica un nome po vederemo.

S. G.: Non sior konšiljer, mi non son vegnuda per spijar, mi son una dona de ćesa.

K.: Bona dona la me diga allora cosa la desidera.

Š. G.: La sa proprio in što meže i vol traslokar la mija kratura.

K.: Cosa ghe se de mal, vol dir che el gha avanzà.

Š. G.: Va ben avanzà, ma mi no me

piaže asolutamente ke i lo tražloka što mese.
K.: Non capiso per cosa.
Š. G.: La šà ko ghe že kative lingue, mi no son de kuele sa, i podarija, Dio delibera, dir, la sa sta conbinazion de sti maledeti foghi e po sto improviso trasloko.
K.: Ma cosa sta sua cratura la xe persona da destar sospetti?
Š. G.: Dio delibera anzi, el že un bon giovane el že senpre coi gesuiti e pol že anke šocjo dei kristianošocjali, kome ke la savarà anka ella.
K.: E allora per cosa i ga da sospetar?
Š. G.: La sa, per via d' un certo šovranome ke ša da bružin, e di novo ghe digo le kative lingue no guarda per šotilo.
K.: La parla finalmente de che sovranome se trata.
Š. G.: La sa una volta col jera pikolo per combinazion gaveva bružà una velada, ma la sa jera proprio veča.
K.: E po?
Š. G. E po d' alora senpre i ghe dise.
K.: Ma cosa?
Š. G.: Bruža velada.
K.: E cara ela, la podeva dir subito, che sta sua cratura adeso lo conoso ben, anca mi e so ben che non xe capace de ste robe, basta che non la parla de sto sovranome là dove che i va.
Š. G.: Dio delibera, non son po tanto čiakolona. La saludo, e la compatiša.

Bršaljeri u školi „Leghe".

Marinko: Fabjane, a ča je ono napisano na vrj vrat.
Fabjan: O-no-ra-te il-pa-dre e-la-madre.
Marinko: A ča to oće reć?
Fabjan: Da poštuješ oca i mater.
Marinko: Gloga mu očeva, a za koga me uze; neka moli boga da ne razumin, drugačije da bi mu ja dvi u sapramenat.

Haptak!

Kapral tumači novacima vojničke vježbe i počme: Haptak, znateli vi što je to haptak?
Novak: Neznamo.
Kapral: Neznate? Haptak je haptak, da ti dojde otac, da ti dojde mater haptak je haptak, da ti dojde tvoj svetitelj, haptak je haptak, da grom u te puca ti valja da stojiš haptak kad ti ja rečem haptak. No, što je to haptak?
Novak: Haptak je haptak.
Kapral: *Još više bôgu ti tvoga.*
Novak: Haptak me svetitelj, haptak me otac.
Kapral: O tu vavluhter ker, a šta je to kùmpanij?
Novak: Onda će mi bit to mater.
Kapral: Kako to bit će, neće bit, deset dana kaserm arešta.
Novak: O bajnom meni, dale sam upozna oca i mater pa mi se valja dilit.

Pred palačom poglavarstva pred večer.

Luka: A ča ono gori svića u oficij, a svi su impjegati otišli ča.
Marin: Ono gori svića na kašu forte.
Luka: A za koga vraga gori, pari bože prosti, da je mrtac u kući.
Marin: A ča zbija neznaš zašto je?
Luka: Ja ne.
Marin: Ča se ne spominješ kad su ono dvi tri godine nazad pokreli kašu od finance.
Luka: Pa ča onda.
Marin: Pa se ne spominješ da je oni kad je izprazni kašu učinija da prostiš veliku i malu potribu u nju.
Luka: An, spominjen se spominjen.
Marin: E pa su ovi stavili svića za komoditat, ako jin bude ča triba neka vidu di se gre na stranu.

Odvjetnički tipovi

Dell' aule el giro
fazzo ogni giorno
Colla proboscide
le naso in torno,
Ma 'l cor me tira
dove se ziga
Dà *„colla bija"*
sciamazza intriga,
Tira zavatte.
pianze e petuffa,
Fin ch' el Kadija
nostro se stuffa,
E tutto termina
con gran perdoni;
Nell' aula insomma
dei scopazzoni.

Colofonio.

ZAVIČAJNA ZBIRKA
SPALATINA
GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA
GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA
SPLIT

„Festzug“ po „Simplicissimus-u“

DIVLJI NARODI AUSTRIJE.

FURBASTI NARODI AUSTRIJE.

Grube istine (po „Zvonu“).

Umjetnik: To je škandal! Jesi li ih vidio? I oni ipak priredjuju izložbu.

Flegmatik: Tko?

Umjetnik: Ovi Dalmatinci! To su užasno drski i nezahvalni ljudi!

Flegmatik: Ja ne vidim razloga uzrujavanju.

Umjetnik: Ta molim te, kako da se ne uzrujavaš. Eto, oni vele da ih mi odbijamo.

Flegmatik: Pa zašto da ne vele? Neka bude rečeno medju nama, ne odbijate ih baš javno, ali da oni nikad nebi izložili ni na našim izložbama ni nigdje, nebiste baš plakali.

Umjetnik: Ali zar nije ovdje Bukovac zaslužio u par godina 120.000 fr., Medović 80.000 fr., zar nije Rendić zaslužio, zar nismo i svakog Dalmatinca primali i hvalili? Kako se postupalo s Politeom, Tresićem i drugima?

Flegmatik: Razumimo se dobro, niste to vi učinili nego Zagreb, a Zagreb je svima njima ideal i stoga bi se htjeli okupiti ovde, ali je baš ovo što vam smrdi. Neka bude rečeno medju nama, ako su oni dobili novaca ali su podigli hrvatsku umjetnost na stupnju na kojem se nalazi.

Umjetnik: Ali kako oni dolaze do toga, da se tu secesjoniraju i prave svoju izložbu?

Flegmatik: A zašto da ne prave? Oni uvijek imadu silu novih slika, a ovdi ne mogu izložit po vašem zakonu nego po koju pa hoće da imaju barem moralni uspjeh, kad nemaju nikakovog izgleda za prodaju.

Umjetnik: Ali to ide pod separatističkom firmom.

Flegmatik: Dok u novinam to govoriš dobro, služi kao oružje, ali medju nama priznaj istinu. Molim te zašto niste nazvali separatistima sve one nezadovoljne Srbe, Bugare i Slovence šta su šnjima zajedno secesjonirali! Eh! oni neće tako lako u Zagreb ko Dalmatinci; jeli?

Umjetnik: Ali oni koje smo tako na rukama nosili, sad se usudjuju dozvoliti samo dvama od nas da budu gosti u Spljetu.

SVEUČILIŠNA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA SPLIT

Flegmatik: Kad ne mogu više, zvali su vas dva i to ti je baš dokaz da nemaju separatističkih namjera. Ljutite se što su vas pozvali za počastne goste, a što bi bilo da su vas stavili pod juriju ko vi njih?

Šta se pak tiče nosenja na rukama oni valjda znadu i revers medalje, možda misliš da oni neće znati kako pljucate za njima kad po Zagrebu prodju.

Umjetnik: Molim te, ali oni s tom separatističkom izložbom idu u službu ministru Becku.

Flegmatik: Muči i priznaj da toga nema ni sjene, pročitaj samo imena odbora, ali i kad bi to bilo šta onda? Nemogu dobiti ovde ateljere pa zašto ih nebi pitali Austriji? Kad ih i vi sami smatrate Austrijancima, naravski kad vam taknu interese, pa možda i dobiju koju podporu.

Umjetnik: Evo to je ono gadno, oni su uvijek špekulanti.

Flegmatik: Molim te a šta vi ne radite iz špekulacije? Niste li svi namješteni od vlade? niste li se u Sofiji i austrijskom konsulu bez potrebe klanjali samo da udvarate vladi, ne klanjate li se istom Rauchu samo da ne izgubite učiteljska mjesta?

Umjetnik: Naravski, ili smo imali riskirat naša mjesta da ih Dalmatincima ustupimo?

Flegmatik: Ali se onda nevalja izlagat i davat lekcije iz patriotizma, a poslje na najmanji mig klanjat se konsulima i Rauchima, nego lijepo mirno jedite zasluženi kruh.

Umjetnik: Ja vidim, ti braniš Dalmatince, a to je škandal. Kud će mo ovako doći.

Filegmatik: Ne, ja se samo ne uzrujavam kao ti, jer nemam nikakova interesa uzrujavanju. Nego znaš što prvo svega, nedajte se zastupati od koga mu drago, da vas po novinama blamira. Učinite zakone izložaba jednake za vas kao i za Dalmatince, nesmatrajte ih u nijednoj prigodi austrijancima i radite koliko rade oni, da ne vidimo na svim jugoslavenskim izložbama jedna te ista djela, pak će sve dobro ići.

Umjetnik: Dakle jednom riječi mi moramo da njih još za oproštenje molimo?

Flegmatik: To se mene baš ništa ne tiče. Samo vi ne mješajte te vaše sporove s nama, tu ga ne ulazi ni separatizam niti Hrvati iz Banovine, sudit će mo vas po djelima, a nadam se da će ipak barem dva banovca u Spljet, da vidi Beck da se ne radi o separatizmu.

Flegmatik

GRADSKI VIJESNIK

Za polipšavanje Bačvic.

Društvo za polipšavanje Bačvić obratilo se vlastniku kupališta, da strogo zabrani grubon svitu kupat se, da ne pokvaru lipi dojam ča ga Bačvice činu. Uprava društva, da dade dobar primjer, kupa se na „Banjo Polo".

Gospodin Petrić i Ministar Baccelli.

Sa velikim oduševljenjem primilo gradjanstvo telegram ča ga je načelnik Bola posla „Jedinstvu" iz „Monte Cattini" o afferi Nasi. Milo nam je da se ta zamršena afera i kod nas razjasnila.

Burokracija.

Nevjerojatno ali istinito. Još do sada nije bio odobren pravilnik, „Mladje generacije" i tako im je zapriečen svaki rad. Oće baš da ih nagnaju u zdvojnost.

Na kušnji.

Glavni odbornik „Mladje generacije", vidivši nemogućnost rada na ekonomskom prosvjetnom polju, odlučio je raditi na političkom. I zbilja ovih ga je dana politička vlast uzela za kušnju.

Mi se nadamo da će mladi borac sasvim odgovarati zahtjevima političke vlasti, mlad je i zdrav a vrućega je temperamenta pa se za svačim zanese.

Zlatnik od 20 K.

Svi činovnici prošloga mjeseca med primljenim novcem, primili su i po jedan jubilarni zlatnik od 20 K sa preporukom, da ga sačuvaju za uspomenu. Oni savjestniji činovnici, bojeći se da nebi za vrijeme pensioniranja pitali zlatnik kao alegat, svi ko jedan čovik, založili ih. *I tot su zbilja sigurni. ča tot gre, mušno se vraća.* D. B.

NB. Da nebi kogod zlobno promislija da je ti zlatnik bija priko plaće, — njanke na lazu. *D. B.*

Pariški salon
(u šporko).

Svaki normalan čovjek, kad je vidio izložbu naše obrtničke škole, začudio se baš lijepom uspjehu što se postigao kroz samu godinu dana.

Promislite samo šta je tek Marul sve mogao iz toga vidjeti? Jedan dio njegove bujne fantazije izbacio je u „Velebitu", pa to je bilo dosta, da ubije u pojam i najjačeg čovjeka. Šta on ni tu sve vidio; slikare, kipare, umjetnike, krojačke *nadobudnice*, vidio je ukus umjetnički, intonaciju u preslikanim akvarelima, pa svaku malo bi zaboravio di se nalazi, pa udri po dalmatinskom separatizmu.

Svak će pitat, šta ga tu ulazi separatizam, prvo svega, kad Marul piše niko pametan neće poći pitati za uzrok; ali u ovom slučaju mislim da je htio predbaciti separatizam obrtnoj školi, jer nije pozvala na izložbu sve obrtne škole iz Hrvatske i Slavonije. Svak koji je pročitao Marulov članak u „Velebitu", kojega radi oskudice prostora ne možemo pretiskati, morao je zaključiti ove tri stvari: Prvo, ili je Marul htio iz osvete stavit obrtnu školu u ridikul ili je htio nasamariti „Velebit" (koji reka bi „che gentilmente si presta") ili je uredništvo „Velebita" zlobno to tiskalo, da se čitatelji rugaju s Marulom.

Puštamo, da svak po sebi bira zaključak, a ko nije pročitao dotični broj „Velebita", neka potroši 3 novčića, siguran sam da će usklikniti: Neka su mu blagoslovljeni!

GRADSKA KNJIŽNICA MARULIĆA SPLIT

NAŠI PROFEŠURI.

Šalju nam iz Zadra:

A Spalato jero „ele a"
Qua son diventado „dico a",
Cani go lasado „ele a" molti là
Ma li go trovadi „dico a" anca quà.

Opet „Obrtna škola“.

Opazili smo, da pri spravljanju svjedočbâ na obrtnoj školi, profesori impertinentno hoće da znadu gospojicam za godine, čemu se mi najenergičnije protivimo, jer ih s time sili, da grdno lažu.

Panama.

Ala ga rajo! Ove godine svi u *panama*. Skin kod govoriš, sigurno će ti reć: I ja jeman *panamu*. Prolaziš pa čuješ: Go comprà un bel *panama*. Jeli gospodja, reći će ti onako neotice: kupila san za kupat se jedan lipi *panama*, inšoma svi *inpanamani*. Sve dotle ništa zla, ali pitaj ti nji koliko ji zapada. Ako jin poviruješ, proć će te voja poj kupit *panamu*, ali inače se ne plaši, lažu kâ pasi. Najpošteniji su još oni ča reću toliko fiorini koliko su dali krun, ali jema ji i gòri, puno gòri. Iz svega toga u zadnju će se dogodit, da će klobučariman krešit inpošte, škužon da puno dobiju, a onda se zbija neće moć kupit cine *panamu*.

„Ogni mal non vien per nuocere“.

Odkad se užga „Bršalj“ stavili su bršaljere u školi „Leghe“. Vrlo zgodna ideja, grijota da se nisu prin i bez ognja tomu dositili.

Sv. Ćiril i Metod.

Čitali smo u „Jedinstvu“ da je ove godine kao obično bio proslavljen blagdan sv. Ćirila i Metoda. Zbilja u jutru je bila glagoljačka pjevana misa, gdje su sva društva išla korporativno, iza toga su se u kazalištu držali govori u korist glagolice i napokon je u rasvjetljenom perivoju udarala „Narodna Glazba“.

Meni se sve čini, da me praj o tupine zaslipi oči, pa nisan ništa o svega toga vidija. D. B.

Gatta ga la maganja?

Želite li se oženiti? Ovlašteni smo od dama (*gdjekoje sa tjelesnim manama, a gdjekoje imadu nezakonite djece*), koje posjeduju 5000 do 500,000 kruna imetka da im potražimo i nadjemo zgodne muževe. („Velebit“). —

Grijota ča je Andrijašević izaša iz redakcije „Velebita“ moga se fino udomit, bija bi izabra najboju kâ, za se. D. B.

Da kolegi olakšamo trud, (pošto će biti nadamo se dosta posla) ovlašteni smo od redakcije „Velebita“, da primamo fotografije mladoženja, stoga javljamo, da se ozbilne ponude i fotografije šalju na uredništvo „Duje Balavca“, koje će sve bolje poslati na pravu adresu. *Ur.*

Domaći liek.

Liečenje gvoždjem je najbolje domaće sredstvo za slabe i anemične. Valja se obratiti gosp. Marpurgu kraj gimnazije, koji stavlja na razpoloženje pacijentima svoju zahrdjalu tablu.

Jopet naš Matkovich.

— Una delle sue.

Najden se nikidan slučajno u jednoj farmaciji, kad dojde jedan mali su bokun škure karte u ruci, da ništo uzme. Otide bacivši kartu na tle. Pošto san opazija, da se gazda malo nasmija dok je štija ricetu, dignen je i bogme nisan se za ništa prignuja.

Evo van dokumenta:

BUONO.

Per consegna senza Valuta verso restituzione la *Pietra pella Testa.*

Giovanni Matcovich q. Giorgio
Commestibili e Spiriti.
Spalato 12/7 08.

Vidi se da mu glava još ni franka od kupusa. D. B.

Šalju nam iz ZADRA.

Proti sokolskom sastanku
Da sam bi', ko kaže,
Mislim da svak uvjeren je,
Da taj podlo laže.
I ko se je drsko prije
Usudio mumljat,
Ovakoga kad me vidi
Prestati će sumnjat.

IZ POKRAJINE

Iz Zadra.

Na sjednici odbora društva „Zoranić“ jednoglasno su zaključili unajmiti općinskog macakana, da lovi pjevače, koji ne dolaze na prove.

Govori se da su braća Paut kupili duple medalje, jer da su oni u najvećoj pogibelji. *Ftić.*

Prenašamo vjerno ovu dopisnicu, gdje se vidi kako je „Duje“ od svakoga obljubljen.

Al Sigor Tomašo N. N.
mililarre al regimeto
di Spalatro
gripe

Mio fezionato Tomašo guanto Mi. šon vegnuta a zara da cuello momento me go malla, se ti vedeši sempre, sempre la panca meše, durrissima, a, šai ašai, e bever moto vino, no pošo, go ricevuto La, carisima molto letera e goriće vuto la tua šantissima coša šanta e con šantisimo, san ante ke la portarro sempre sulli peti Gracie, mio fezionato Tomašo la luce te saluta, Te saluta la Luce tanto moj mišu la mare spalatrina ga la Paura ke rittrata el suo vestito novo in tel balavac usti mande ke belo Balavac mi lo govissto rošo roso a zura in man tela mia paronzina e anka tutti li inpjegati tuti ride ride ancke mia sigorina ela diže cke že mati ispalatrini tomašo šempre quando vato in leto peso a te e baso la cosa santa cke miga mandato kolla luce fezionato adio mio e e sempre fezionato ti a mi e mi fezionato a ti rizevi un bažo dalla tua Matija N. N.

Zara 10 macio 1908.

Dubrovnik.

Stogodišnjica pada republike Dubrovačke.*)

Tempora mutantur sed
uos non mutamur.

Prvi prizor:

1808.

Napoleonov oficir: Je vous aime, mademoiselle!

Ona: Ajme, što je zlatan!

1908.

Austrijski oficir: Fräulein, Sie sind mein Ideal!

Ona: Izjela bi ga od dragosti!

Drugi prizor:

1808.

Ivo: Para da će aboliškat Veliko i Malo Vijeće.

Vlaho: Prema mi! Intanto će večeras udarat banda militara.

1908.

Ivo: Šarenjaci! Počeli su pisat ime srb s velikim slovom S. Mi pravi pravaši valja da se napose organiziramo.

Vlaho: Naturalo! Najprvo istituiškajte petu mužiku, a onda . . .

Ivo: Dobra ti je! Pravu crvenu hrvatsku mužiku, a onda — sve je drugo lako!

*) Zakasnilo za Pomen-broj „Srđa“.

Pišu nam iz Dubrovnika.

Intervišta sa Crnicom.

Obučem se ko parigjin i pogjem u dum Bepa Crnice, da ga intervistam o bečkom „Festzugu“.

Nagjem dum Bepa gdje opočiva.

— Prostite gosparu, da vas sekavam, ma ko gjornalista mislim, da ćete mi štogod kazat kako ste prošli u Vijeni.

— Manjifiko! — Vijenezi su ostali inšempjani, kad su nas vigjeli. Oh, ja sam kontenat, da smo onako lijepo prošli!

— Ma u fojima je bilo, da vas nije niko dočeko, da ste spavali na slami.

— Ha . . . ha . . . ma, molim vas, ja da spavam na slami?! — Denegavam! — To je perfidija rezolucjonašâ. Spavali smo u hotelu. — A dočekali su nas, kako nas toka . . . posipali su nas rusicama . . . svugdje smo učinili imensu figuru. Pa bili smo i kod gospara Becka i Klumezkog. Becku sam držo diskoras i on nas je interpelo što želimo, da će ispunit . . .

— A može li se to obaznat?

— Sekreto! To su vam pjani di grande

politica!... Ma ovi put sikur sam, da ću zbočat Bjankina. Likvido je s nama...

— Što? Nije vam se prezento?!

— Nije... nije imo koragja. Ma i bolje je. Ja mu ne bi bio molo moje Konavljane...

— Ma prostite gosparu na indiskreteci... Što vam se čini o ričevimenta u Spljetu?

— Ećelente! Ono se nama i hoćelo, da dimostramo kakvi su rezolucjonaši. Partećipo sam odma sve Clumetzkome. Spljećani će dobit kastig kako miritaju...

U toliko najavi se Magud-Mašan potestat Cavtata, i meni nije više bilo stanja. Odaletim se...

P. S. Dočuo sam ovaj momenat za kastig, što će Spljećani pretrpit. Naregjeno je, da bokeška mornarica dogje bumbardat Spljet. Već se armižava flota u škverima Mula, Grablja, Bogdašića, Kavača, Mrčeva i Stoliva. Intanto formo se konsilj od gvere, a sastoji se od dum Bepa Crnice, Gjure Kovačevića, Gjure Rašice, Tripa Delsa, Nikole Dendera i Dematea. Čini mi se, da su već dećidali da flotom pogju i Ivo Mekiš i Niko Dender (jer se intendu u strategiju inglezu). Kao volontarijo od čirkostance pridružiće se i gospar Mato iz špičarije, koji će dirigjit ambulancu od „Croce Rossa". — Glede admiralja još nijesu dakordo. Dematea ćeli bi persvadat, da on ko notar ne može bit dobar miritim. —*Kić*—

Slika iz budućnosti.

(u Dubrovniku god. 2008.)

A: Jeli izišao Pomen-broj „Sr đa" za drugu stogodišnjicu pada republike?

B: Valja da prije izide oni za prvu stogodišnjicu.

Trogir, 25/7.

Dragi Duje

Evo šmo ti še i mi bokun makli a šiguro ši cuja i štija, da šu še velike štvari dondile ovik dan u naš. Dalmata u fibri šve banda, da še ovod puno krvi prolije, pa šu nan žato deboto štavili štato d'ašedio. Apena je to docuja nas lipi Mikula, omac je dotrca iz Beca u grad i žaplaka je na tuznim mištom i reka je ša komocijunon: Nešritni grade, nemiritaš uživat moje šlavne košti. U to ga je inkontra bel Luca i žajtija mu je u gubicu onu multu od što krun, ca ga je vice poteštat ošudija, (ca nije ucinija buletu za kože) ša ricima: „Anca sangue per la Lega" a iza njega ćelavi dedekavac šve dedeka: br-br-bra-bravo Luca. Dok šu še oni tako konbali š jedne bande projde otac maloga puka mali Ivan, a š druge bande one dvi colonne della tonomia, mali jik je pogleda krivo, a one njemu, da proštis Duje moj, udri še po laktu i vici: eccove-eccove-cav....

Pri vecer šmo ti vidili Mikulu i Brijidu žajedno, kalkula še, da šu oni šve onondili i da nije visje perikula od štata d' ašedija.

Bog tvoj

Rode.

Pišu nam iz Visa:

Veličanstvena Redouta na engleškoj oklopnjači „Princ of Valles".

Prispjelo danas veličanstveno engleško brodovlje.

Naš načelnik, tutto in fustibus, ko čovjek od svita, sa svojim pisarom, koji poznaje engleski da im dade dobrodošlicu. Engleze je to tako ganulo, da su za isti dan pozvali na veliki pomorski ples sve bolje obitelji mjesta. Načelnik razdragan s tim njegovim diplomatskim uspjehom, nije časa časio nego odmah naštampao i porazdjelio po Visu pozive, što je uzkomešlo cijelo mjesto. Bilo je tu posla, porastvorili se ormaruni, trese naftalina, rimodernaju se odijela, strižu se *decoltè* što je moguće dublje, nije šale strani su oficiri, neka ne reču da smo baš u Africi. Trče jedna dama do druge da joj tobož pomože, a u istinu da vidi šta će ona obući, dali će bolje figurirati od nje. To ti zlo pristaje, to nije od mode, ne stoji ti prama licu, sve jedna drugoj opaža, misleć svaka u sebi da će ipak biti najljepša.

To nam je potrajalo cijeli dan. Napokon je odzvonio i željeni čas, uputi se naša karavana, krasno je to bilo pogledati, da ne duljim spominjem ove bolje obitelji, koje su brilirali sa kostimima. Opazili smo gospodjicu Topić sa obitelji, gospodju Mazzi, obitelj Marasović, Rocchi, Dojmi i t. d. napokom sve šta je otmenijega na Visu. Popeli se na oklopnjaču oficiri i momčad začudjeni na ovakovoj paradi, uslužno se ponude da ih prate po brodu.

Razišli se po svuda razgledali i najmanje zakutke, šta nije bila laka stvar u onim plesnim kostimima. Svršilo i to, dame se uzšetale i čekaju da počme ples, ali glazbi još ni traga; čekaju još pô sata, sat, ali plesu ni spomena.

Napokom se neko ohrabri i zapita kad će ples započeti.

— Ples? začudi se upitani oficir.

— Da ples, na koji ste nas još jutros pozvali.

— Mi pozvali, Goddam!

I dok jedan drugomu razjašnjivali stvar, više rukama nego govorom, dotrči ko lud bez kravate i koleta jutrašnji općinski *tumač sa rječnikom u ruci*, sitio se nesretnik da je od velikoga zanosa krivo razumio. Englezi su ih naime bili pozvali da ako žele, pogledaju brodove i ništa drugo.

Tableaux!

Da ste Bože moj vidili naše pokisle gostove, prestavili bi si poražene Francuze kad su se vraćali iz Rusije.

Višć.

Altroke „Five o' cloch thea" oliti „File oš lakat tè". D. B.

BRZOJAVI.

VIS, 28/7 1908.

Po zahtjevu englezkoga admirala, općinski je tumač predan sudu, govori se da će sigurno bit osudjen na vješala.

VIS, 29/7.

Naš načelnik, posredovanjem austrijkog ministra rata, zahtjeva od engleske vlade, da oni ipak moraju dati jedan ples, uz taj uvjet će pustiti da se obisi općinski činovnik.

I mi se nadamo da će se taj ples dati, da se tako izravna ovaj diplomatski spor, a dobro je da se dade i englezima nekakva sodisvacija. *Ur.*

Iz Vrgorca.

Naš advokat Ljubo, nelle ore perdute, gradi školsku kuću, kojoj nema nigda kraja.

Mili naš konte Beppo naredio sisaljku za prošušiti Jezero, da mogne čim prije izmjerit za dovršiti zemljišnik; da može

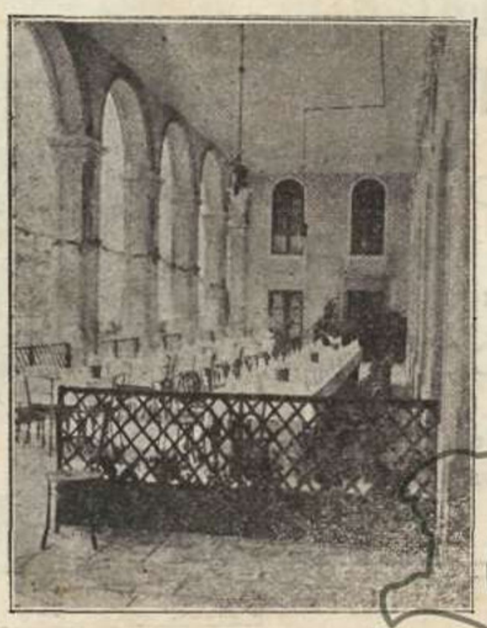

„GRAND HOTEL BELLEVUE"

— SPLIT —

Hotel I. klase, priskrbljen sa najmodernijim komfortom.

Krasan vidik na more.

Najljepša kafana u gradu, sa biljarom. Restaurant i pivara.

Moderno uredjene sobe od Kr. 2.50 unapred.

za raditi od noći stavio je veliku svoju lanternu na vrh Dusine.

Mare mala tuži se, da je vlada lažjiva, jer da joj toka nosit vodu na ledja, altrocchè, acquedotto!

Mirači, nadmirači, mirnici, nadmirnici, miru, razmiru i opet miru put za makinu, koja neće nigda ovuda proći.

Savjetnik Silvas von, naredio kavafang za Raztok, pak mu se je nasukao na vrh staze! *Klinke.*

Pišu nan iz Starogagrada:

Starograjanin i Doljanin.

Doljanin: Zoč šte vi Starograjani pametni?

Starograjanin: Jer imomo Likorih, Profešurih, Doturih i kruto puno študientih koji učidu moli puk i artište i kapoci su od nas divjocih učunit jude.

Doljanin: A koje najpametniji u vos?

Starograjanin: Jo!

Doljanin: I vi ste poznoti po cilem svitu!

Starograjanin: Jesmo, jer nos i jie usvuda, a nojveće jer ingrandijemo svoju marinu, koja grie svuda po svitu i pronosi dobar glos.

Doljanin: A kako ono svi znote dobro govorit?

Starograjanin: Jer činimo pruove na sedute u komuni, doma, na rivi, u podložu, u jednu rič usvudar.

Doljanin: A zoč ste od progreša kako govoridu?

Starograjanin: Jer imomo dosta societodih koje cvatu, dosta je ispomienit Slogu i Metorovića.

Doljanin: A čaje tuo Metorović?

Starograjanin: Tuo je bil niki čovik, kojin je sigurno zvonil liru, jer se tuot sad zvonidu tambure.

Doljanin: A kako ti tuo sve znoš?

Starograjanin: Imomo, Bogu hvola, študientih, koji nos učidu.

Doljanin: A zoč su onako blidi, vidil son jih nikoliko?

Starograjanin: Neznon veramiente, ma biće jer puno učidu.

Doljanin: Buog - Antuoniju - hvola duoću kad je tako i jo stot u Storigrod tamo pri svietega Roka, ma somo ako Strišori idu in jiro. *Tuoni Grizica.*

OGLAS.

Umoljavaju se gospoda lupeži, da ne bi pokvarili ono električno zvono, postavljeno iz vana povrh vrata moje zlatarije, da tako u slučaju jedne njihove noćne operacije može u redu funkcjonirati i da na taj način ne prejudicira marnom radu naše pulicije Splita. *Vincenco Valle.*

Reklama.

Traži se urednik za jedan srpski list. Plaća mu je kruna 150 ako je slobodan, a 200 ako je u zatvoru. — Sarajevo — Bosna.

Ja mislin, da može stalno reflektirat na veću plaću. D. B.

Izdavač i odgovorni urednik Ante Katunarić.
Tisak „Splitske Društvene Tiskare“ u Splitu.

Gospodski trg, Split
Kuća utemeljena god. 1879.
Bogato skladište šivaćih strojeva **PFFAF**
Velika zaliha najvrstnijih gramofona i gramofonskih ploča. — Skladište petrolejskih žvijeća DITMAR.

Brijačnica
sa najmodernijim namještajem
Gospodski trg br. 302

Centralno skladište najboljih tvornica. Parfumerije i toaletni sapuni.

Preuzima svakovrsne radje u kosam, kao vlasulje, pletenice, lance od kose, okvire na staklu „Uspomene“ itd. itd.

NAJVEĆA DALMAT. ZLATARIJA U SPLITU.

Trg voća — Gradska vrata na obali

Ilustrovane cijenike šalje badava.

HRVATSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA SPLIT

Najveća Dalmatinska pomodna trgovina

Gotovih odiela, Rubenina i Kravata

JAKOV PAVIĆ - SPLIT

Gospodski Trg - Nakićeva palača.

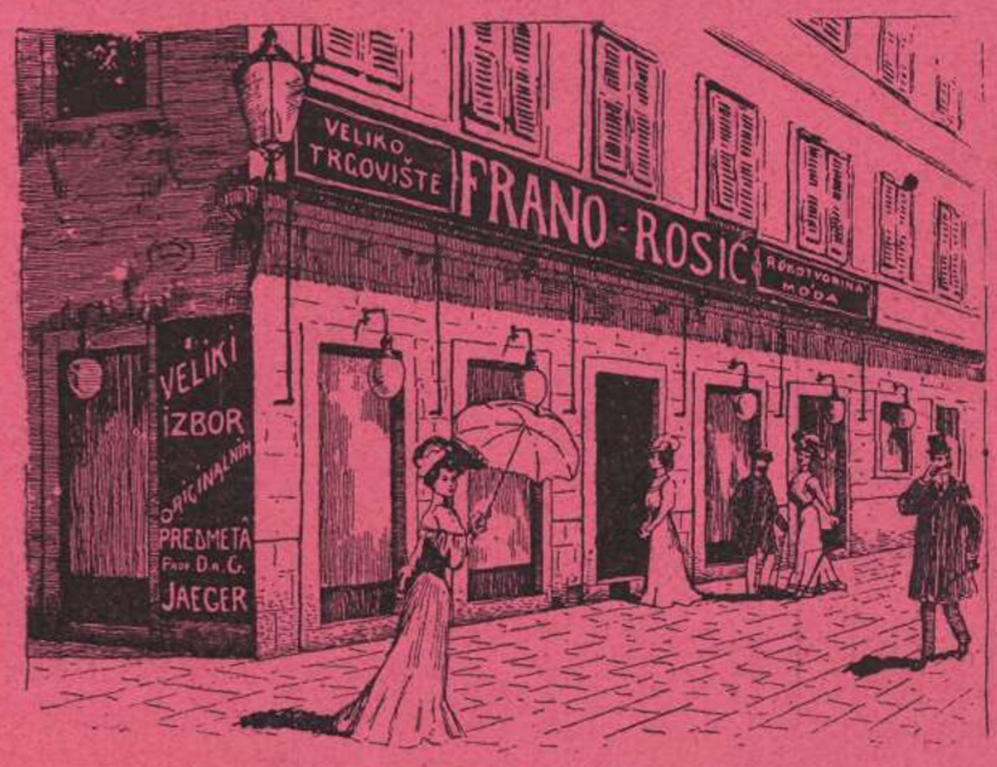

Rublja za Gospodu, tvrdke M. Josse Löwenstein, Prag tako isto za Gospodje i Nevjeste po Bečkoj i Pariškoj modi. — Steznika najboljih tvornica. — Kišobrana i Suncobrana — Ćilima za dvorane i hodnike. — Linoleum prve Austrijske tvornice u Trstu. — Svih tkanina za pranje. — Kretona, Chiffona u svakoj vrsti i širini.

Svake vrsti svilenih i vunenih tkanina, Konfekcije za Gospodje: Jaketina, bluza itd. itd. od najboljih tvornica.

☞ Cijene umjerene. Ne boji se konkurencije. ☜

SPLIT - Gospodski Trg. - Kuća N. Dadich - SPLIT.

SPLIT - Gosp. Trg

Prodaja pisaćih i risaćih potrebština - Fotografija, albuna, razglednica Splita i okolice - Vodja Dalmacije.

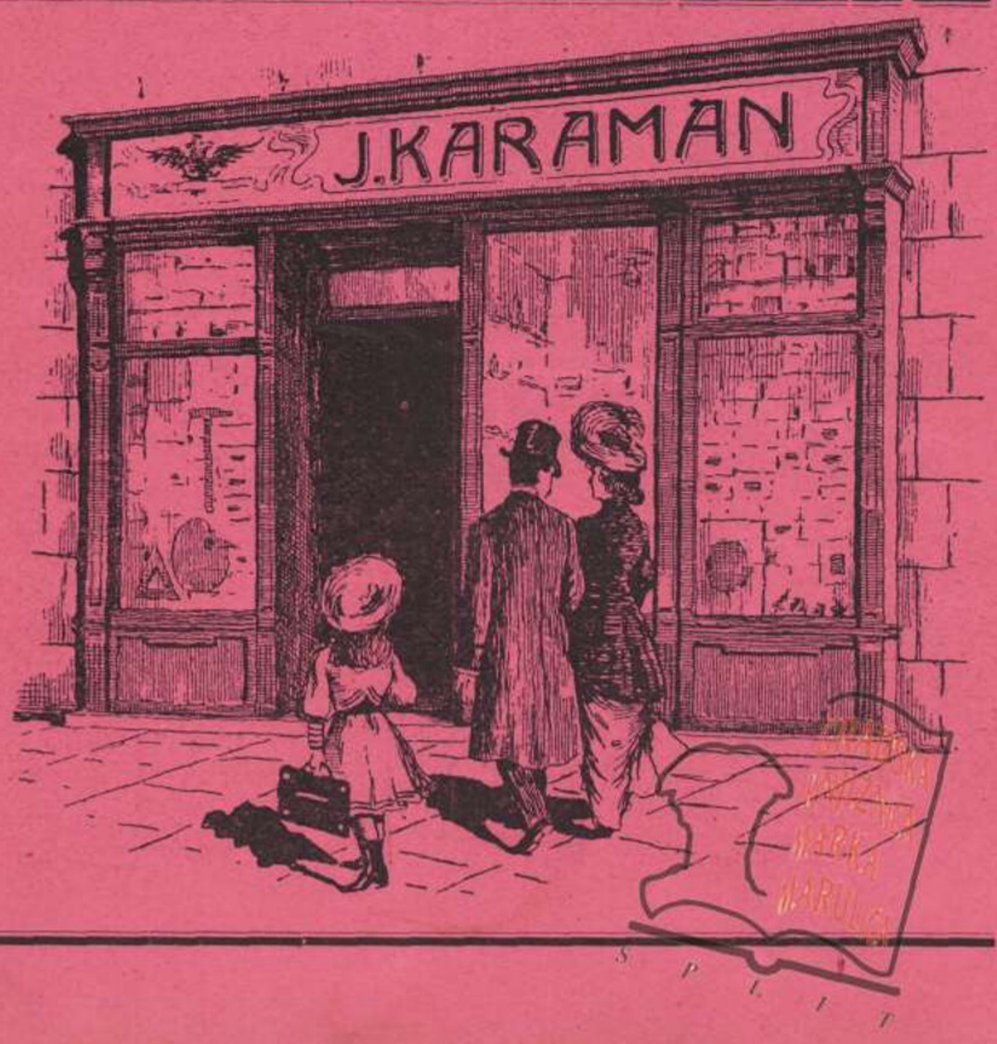

Odlikovana tvornica konopa

ANTE MATOŠIĆ - Split

Izradjuje i oprema točno i brzo **konop** svake debljine najbolje vrsti i jeftino. **Sprte za ulje** najnovije i najbolje vrsti od konopljike (od „arganela“). Ove su sprte specijalitet, te nikakova vrst sprta ne može se ni iz daleka usporediti sa ovima.

Ne boji se nikakove utakmice.

Izučen ka izučen.

Neki dan u ulici Ghetto približi se jednomu kapuralu jedan zagorac (kâ zemjaku) te ga upita: Molim Vas gosp. kapuralu gdje stoji Pilip Bakić?

Kapural da pokaže da zna tudeški reče mu: Ajde *gradaus*, pak malo u *links* pa jopet na *reks*, pa učini *malo cijcik alblinks* i onda još jedan mali *vorvec vront* pa si tu, i otide dostojanstveno.

Zagorac se zabezekne pa usklikne — ala se izučio, Bogo moj ali se izučio! ali isto nije mogao naći Pilipa Bakića.

Makako.

Amerikanski Antiseptički

Sapun za zube

najtoplije se preporučuje kroz litnju sezonu. Navlastito onima kojima usta zaudaraju pak i onima kojima lipo vonjaju.

Javljam pak mojima klijentima, a i onima koji još nisu moji, da radim uspješne operacije i sa mojim automobilom.

Vadim zube, vilice, a i same glave, što mogu posvjedočiti razna pernata živad, koje sam na putu sricao.

U Splitu pak priman od 9—12 i od 2—5 svaki dan ispod prokurativa.

NIKO GJIVOVIĆ

amerikanski zubar.

Još jedna misao.

Ogromno bi se manje gluposti napravilo, kad nebi bilo onih, koji za nje uzimlju odgovornost. Marul.

Gospodski trg. — SPLIT — Telefon br. 2.

Najbogatije skladište rukotvorina i mode. ≈ Velika zaliha rubenine za gospodje, gospodu i djecu i prodaja svih drugih predmeta, koji spadaju u tu struku. ≈ Obilati izbor klobuka za gospodje, bogato skladište modernih amerikanskih cipela.

SPECIALNO SKLADIŠTE OPREMA ZA NEVJESTE!!!

Ako si bolestan,

idi do Bonačićeve Sanatorij pivare u ulici Zvonika, te nemoj pitati već zahtjevaj jedino Doppel Malzbier mit Schutzmarke St. Stefan, koja ćete spasiti od nervoznosti, pomanjkanje krvi, bezsanice od neprobave a uz to dobit ćeš bolji apetit. Od velike je koristi za bolestnike i za oporavljenje zdravlja, tako da onaj koji ju redovito pije kroz malo vremena postane Herkul. Osim Gospode liječnika D.ra Elischer, D.ra Herczela, D.ra Liebmanna biva ovo pivo takodjer vruće preporučeno od Gosp. liječnika D.ra Nikole Tommaseo D.ra Edi Karamana.

Pazi samo na Schutzmarku.

Isti preporuča najveći izbor delikatesa ne bojeći se utakmice.

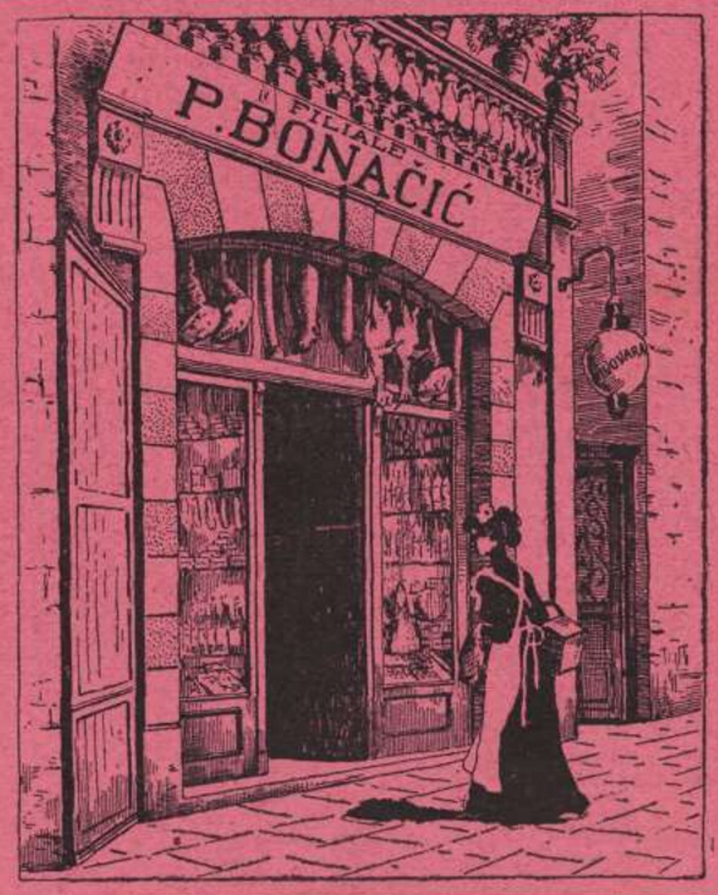

NIKOLA DEMARCHI

ulica Kambij, blizu crkve sv. Čiprijana SPLJET.

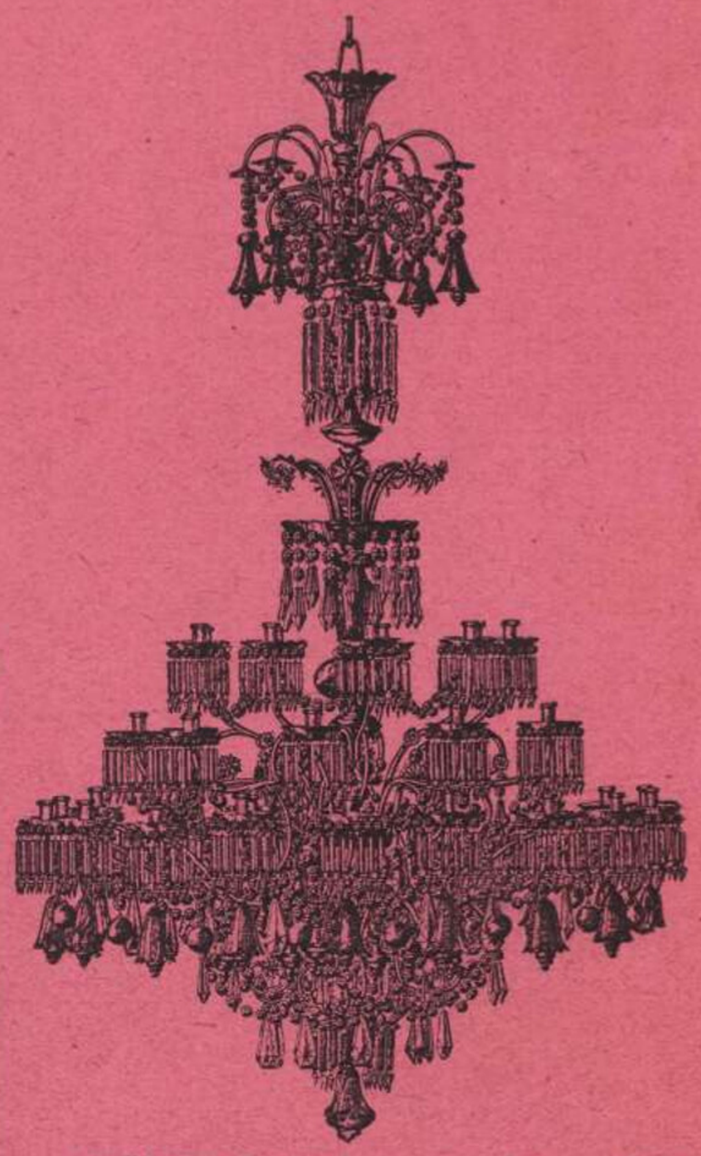

voštarnica i tvornica stearinskih svijeća „Marjan" i „Jadro"

Veliko skladište svih crkvenih potrebština.

Izradjuju se barjaci za Sokolska i druga društva najtočnije i jeftino.

Bogato skladište štrcaljka za peronosporu Patent: G. Czimeg.

Izključiva prodaja od tvornice Robert Gugl, Graz.

Jedino skladište poznate

Tvrtke D.ra Jägera

opskrbljeno svakovrsnim majama uz izvorne tvorničke cijene, davajući gg. mušterijama **osobiti popust** razmjeran nabavi

jedino u trgovini rukotvorina na trgu voća, SPLIT

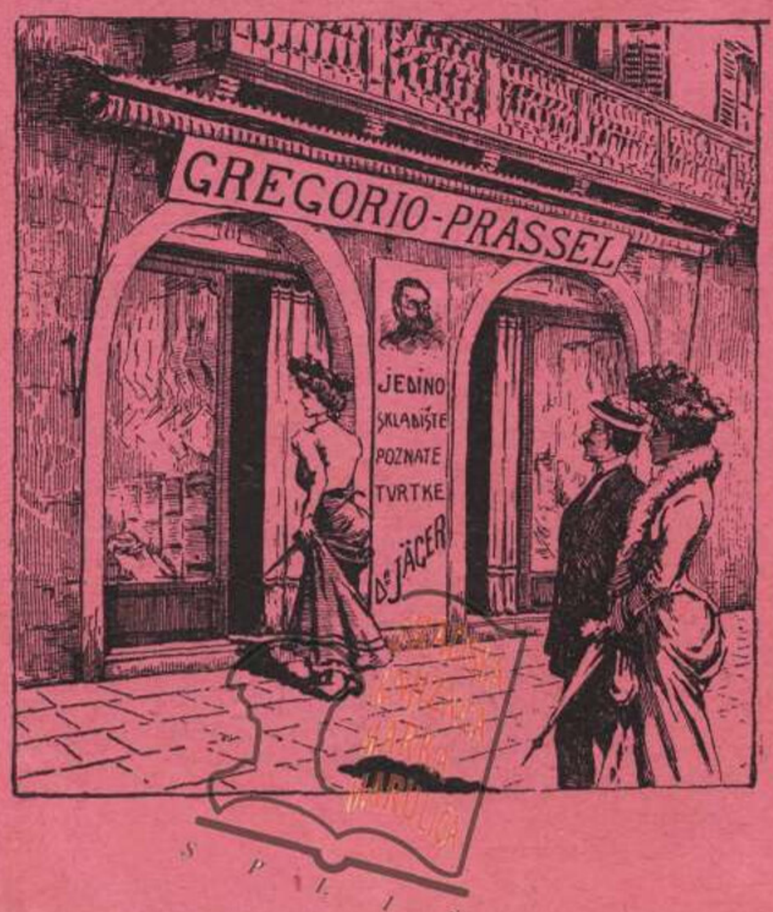

Crnogorac u Veneciji.

Kako ono govoru da se svit vrti kâ trotul, tako se i mi privrćemo oko njega ko simo, ko tamo.

Tako ti se najde i Crnogorac u Veneciji. Šeta ti se on dva tri dana po svim ulicam, ali s nikin da se ni riči razumi. Prispije ti tako jedne večeri na pijacu Sv. Marka za vrime koncerta. Pijaca puna ka šipak a moj ti Crnogorac nagovara livo, nagovara desno, ma niko da mu odgovori; dozlogrdi to njemu i uzpenje se na kolonu prid crikvon i kad su najpolaganije udarali a publika mirno slušala, zaviće na vas glas:

Ima li koga medju ovim kozjim narodom da naški govori?

DRUGO IZDANJE

Br. 7. SPLIT, u kolovozu 1908. God 1.

DUJE BALAVAC

IZLAZI JEDAN PUT MJESEČNO

Dopisi i pretplate šalju se uredniku: ANTI KATUNARIĆU, slikaru u Splitu. Cijena je listu 4 Kr. na god. Svaki broj 30 para.

„Ženidbeni oglas".

Citao sam vasu vist „Gatta ga la magagna" i „Velebitov" oglas „Želite li se zeniti" i ucinivsi moje rifleksije, odlucio san se na jedan korak, kojega van evo javjan. Uliža bi u čivilni brak s jednon o ti vasi gospoj, sa 200.000 krun u naprid, ako ima koje dite u vlaje, nešmeta nista, samo da ji kući ne nosi. Drugi oveći maganj neću, volija bi da je zdepnasta i štanja, inšoma neka je meša. Ako je mutava ne smeta, ništa anci, more bit i čorava u jedno oko, samo ako se to iz vanka ne opaza. Nije nikad zgorega — co la moglie sera un ocio sui fatti del mario. — Sada da van recen dvi o meni. Zoven se Ivan e son bracan, najveci san hrvaski skultur dvadesetog vjeka, visok san 1 metar i 58 cent. i pô, cutin robustecu isto ka kad san jema dvadeset godišć — samo kad ne činin kuru od fruti — lipoga san izgleda kako vidite i sami po pošlanoj fotografiji. Litrata san se kako me bog stvorija, neka vidite da nima na meni mistifikacijuni, ošin ono malo patine na bradi. Najšpiritožiji san umitnik na slovenskon jugu, i moja buduca drugarica more bit šigurna da ću je drzat veselo isto kâ da je ko škakje (la pol tar conto). Ne da se falin, ali vaja rec pravo, nisan še nikin upozna ako mu nisan opravija koji vic i to s uspjehon. Ja san oni ca san cinija areštat u Veneciji Vidovića, Katunarića i Meneghella i da ni bilo posredovanja austrijskog konzula, ko zna kako bi bilo svrsilo. Svak ko zna kako bi bilo drago Medoviću narest dabi dva prsta, može promislit kako je to mene ganulo i u osan dana cinija san da nareste pet centimetri, odrezavši mu svaki dan po komadić stapa. Kako vidite, ovu moju vistinu ni za bacit, jer ako mi cakod sa budućon drugaricon nebi uspilo, la butaremo in škerco. Insoma son un simpatico toso. Pitat ćete me mozda za kolur vlasi? E nebi zna ni ja reć — piutošto cangianti.

Cekan brz odgovor. — Trieste, via Acquedotto Nr. I.

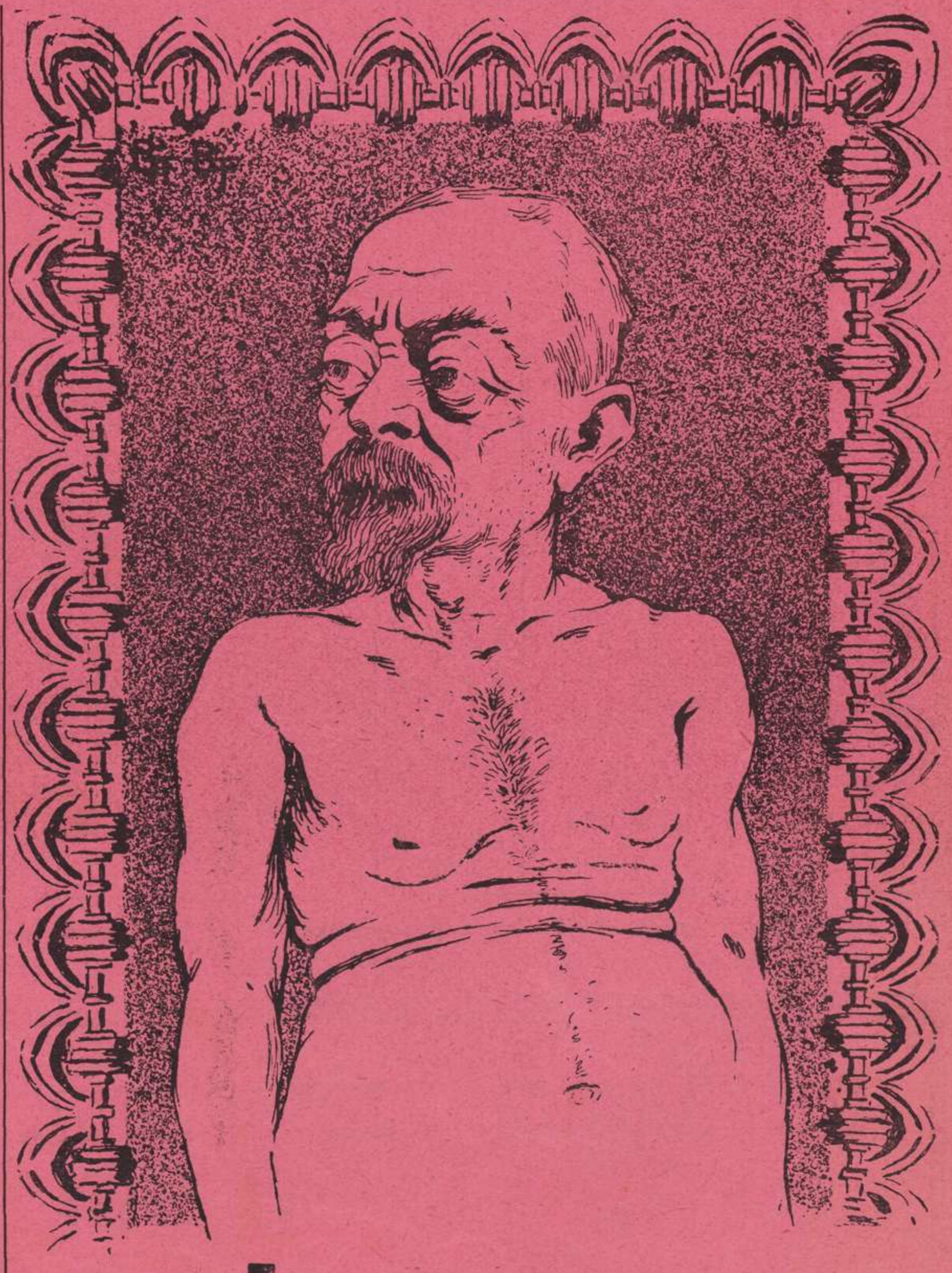

ZAPLJENJENO

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA SPLIT

Kod ovlaštenog agenta prekooceanskih putovanja

JOSIPA RIBOLI u SPLITU

dobivaju se svi nužni naputci, takodjer najjeftinije prevozne karte sa najbržim i najboljim parobrodima i sa amerikanskim željeznicama.

CIJENE ZA PREVOZ:

iz Splita do New-Yorka ili New-Orleansa		Kruna	145
„ „ „	Punta Arenas	„	335
„ „ „	Buenos Airesa	„	165
„ „ „	Antofogaste	„	425
„ „ „	Australije	„	420
„ „ „	Auklanda (Nova Zeland.)	„	450

U ovim je cijenama uključena opskrba od luke, iz koje polazi dotični prekooceanski parobrod. — — —

Tko želi na kojemudrago mjesto Amerike, Australije itd. putovati, neka se svakako obrati na rečenog agenta, koji najsavjesnije i najbolje opremljuje iseljenike.

☞ *Polazak iz Splita za Ameriku koncem svake nedjelje; za Australiju svake druge srijede počamši od 12. veljače t. g.*

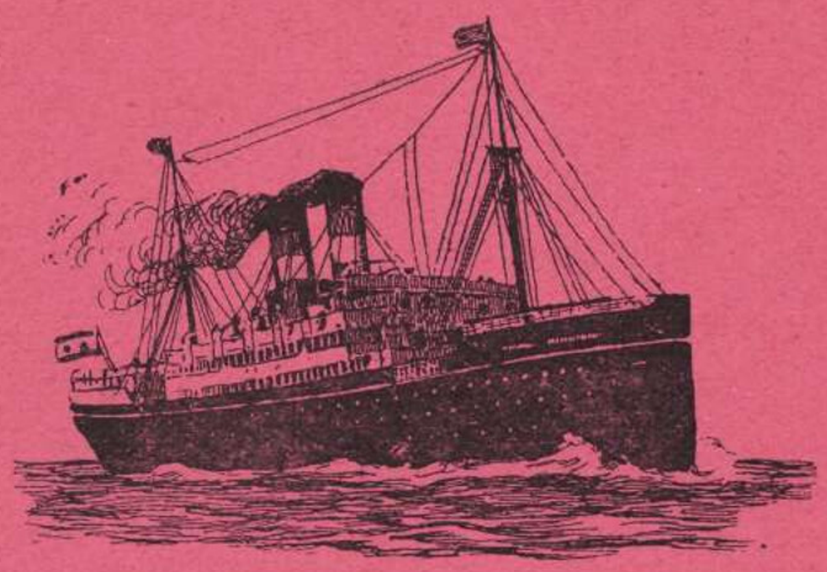

SPLIT == Trg voća.

Najnovija moda šešira
Capeaux claques, cilindri
kape itd.

Fanatizam (na ispitu fizike).

Prof.: Molim kažite mi sperale boje sunca.
Djak: Crveno, bilo i modro.
Prof.: Samo to?
Drugi djak: (iz ugla) I grb trojedne kraljevine.

SPLIT = Gospodski Trg.

Na izbornoj skupšt. hrv. stranke iza izbora predsjednika: *Oli ja jeman pegulu š njima, oli oni jemadu pegulu snamon*
Dr. Trumbić.

HRVATSKA VJERESIJSKA BANKA

PODRUŽNICA SPLIT

Centrala u Dubrovniku - Podružnica u Šibeniku i Zadru.

Prima uložke i obavlja sve bankarske poslove najkulantnije.

I. DALMATINSKA UMJETNIČKA IZLOŽBA U SPLJETU

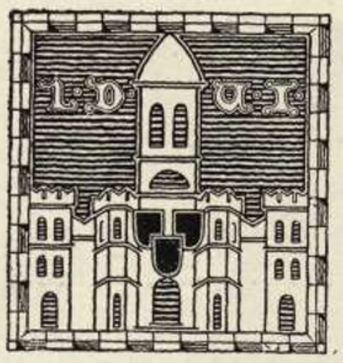

u prostorijama „Hrvatskog Doma“

Svečano otvorenje slijedit će 30. Septembra
a trajat će do 30. Novembra.

Do sada prijaviše se slijedeći slikari:

Bukovac - Medović - Rački - P. Vučetić - Vidović - Lalić - Katunarić - Meneghello - Foretić - G.gja Bersa-Bottura - Marinković - Draganja - J. Vučetić - Krainer - Uvodić.

i kipari:

Meštrović - Rendić - Dešković - Rosandić - Bersa - Štambuk - Duković.

Dujini Riflešjuni

Nova ćivilizacjun.

Ajme meni majko moja, ča san dočeka. Učija san, i ako ne puno, — a oli zar študjenti višje uču, — vijagja san pô svita, pa kad san mislija da san se malo ćiviliza, kvraagùc! sve u jariju. Dogodilo mi se, isto ka i Koceiću, kad je učinija ispit zrilosti, onda su ga ukinuli (vidi brzojav). Reći ćete a o kad su to ukinuli ćivilizacjun. Nije baš da su je ukinuli, vengo su jon mrvu prominili šinji fikat. Na primjer: prin kad bi se kakogod lipo podnaša, uljudno postupa svakin, a osobito ženskima, užali bi reć da je civilizan. Sada invece udreš li koga šćapon u mlun, oli bovanen u gubicu, dosta si učen; ako u dvadesetak skočite na jednoga, pa ga izgazite nogan dok ne baci krv na grlo, onda ste dosta ćivilizani. Ako ko pak pjune ženskoj u lice, oli jon razbije zube, to je na vrju ćivilizacjuna. U svakon pak od ovi slučaji nevaja nikad reagirat, jer onda postaneš barbar. — Jo meni, vražjega ovoga novoga edukacjuna. Ko će se moć nanj priučit, najskoli mi ča smo one stare skule, ma se tišin kad promišjan, da se u iston inbaracu nalazi i Dr. Ziliotto, načelnik Zadra, i on je bidan od civilissima, posta na jedan put barbar. Za da se bude lašje edukavat, po novoj modi, jemali bi otvorit po koju skulu a onda, vaja reč pravo, Zadar bi miritâ jemat Univeršitad.

Vaš delikani *„Duje Bulavac“.*

Izborni natječaj.

Raspisuje se natječaj. na 41 mjesto poslanika na sabor dalmatinski. Upitnice je upraviti na g. Juru Kapića — kao predsjednika pučke stranke i člana hrvatske stranke. Moli se, ne kasniti, da se u slučaju nepodpuna broja, glavni štabi uzmognu na vrijeme pobrinuti za ispunu mjesta, koja će po svoj prilici ostati prazna.

Uz zakonske kvalifike, hoće se poznavanje hrvatskog jezika u govoru, a po mogućnosti, da je dotičnik po starini republikanac.

Čitateljima.

Jedan od prvih brojeva našega lista, išao je pogrešan u štampu t. j. bez druge korekture. (Bila je strašna priša. Op. sl.) Od onda ne izadje broj, a da ko ne zamjeri da fale dvi črknje, da je na jednom mjestu odila točka, da manjka jedan uskličnik itd. Mi pošto želimo, da naši čitatelji dobiju sasvim u redu list, stavljamo im na raspoloženje nekoliko interpunkcija da ih oni sami stave gdje im fali.

??????????????????!!!!!!!!!!!!!!,,,

SKLADIŠTE KOD G. A. MILISICH - SPLIT

Osobiti katalog na zahtjev badava i franco.

Najbolji dokaz da je

„UNDERWOOD"

na polju strojeva za pisanje, za jasnoću pisma prvi i nenadkriljivi, jest činjenica da u 8 godina od kada postoji „UNDERWOOD", petnaest tvornica traže ga imitirati.

Evo *petnaest imitacija*:

CITO	MERCEDES	SMITH BROS
CONTINENTAL	MONARCH	STEARUS
FOX VISIBLE	NORIKA	STOEWER
HASSIA	REGINA	TORPEDO
LLOD	SECOR	VICTOR

Nijedan pako od njih nije perfecijoniran kao „UNDERWOOD". Imitacija ne postizava nikada savršenost originala jer original ostaje uvijek bolji.

Isplata takodjer na mjesečne obroke.

Ljetopis Zavoda Trgov. škole.

(Iz programa škol. god. 07-08).

Školska godina bila je redovito otvarena dne 21. rujna sa sv. misom, a redovito poučavanje započelo dne 23 rujna.

4 listopada svečana služba božja.

19 studenoga učiteljski zbor je prisustvovao službi božjoj.

15 veljače, svršio je prvi semestar, te su se toga dana razdijelile svjedodžbe.

19 veljače je započeo drugi semestar.

15 ožujka zavod je bio počašćem posjeton centralnog nadzornika, dvorskog savjetnika Gelcicha, koji je 16 i 17 pregledavao zavod, prisustvovao kod predavanja, i na koncu svoga hospitiranja, u posebnoj sjednici, udijelio shodne savjete i upute.

Na blagdan Sv. Dujma učiteljski zbor je prisustvovao službi božjoj i pri obhodu.

Na blagdan Tijelova opet je učiteljski zbor prisustvo službi božjoj i pri obhodu.

I ove godine učenici pristupiše dva puta k' sv. ispovjedi i pričesti.

Školska godina završila je 2 srpnja. — Za povjest prepisao arhivar Spliske trgovačke škole.

PIETRO TAGLIABUE, vrtlar - SPLIT

Dučan na Gospodskom trgu

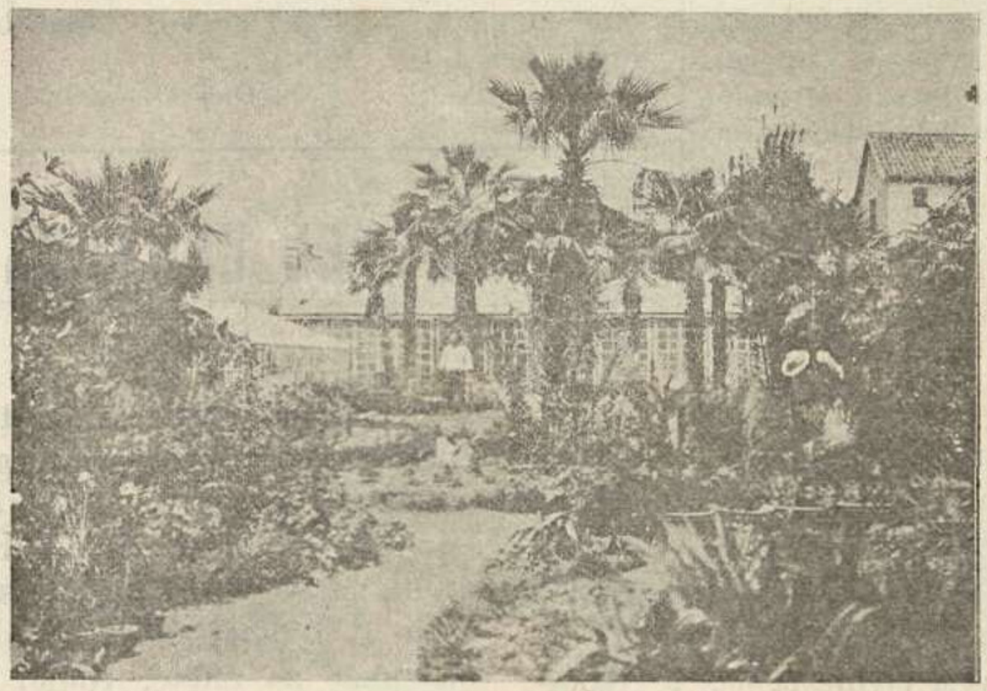

NA PRODAJU:
cvijeća - biljaka - sjemena i lukovica. Kite, koševi i mrtvački vijenci od živog i umjetnog cvijeća. Svilene blonde - Vrpce za mrtvačke vience - Košare od vrbovih šiba i od svile

Bogata zaliha palma za ures salona

Izradjuje osnove za nasade i prepredjenja parka - perivoja - voćnjaka

Cijene umjerene.

Slastičarnica JURINOVIĆ

ex Troccoli

SPLIT - Trg zeleni - SPLIT

Bogati izbor bomboniera najnovije mode od kristala i porcelane — Prima naredbe za ženitbe, krštenja i druge svetkovine. — Izvrstno sortiran u galanterijama od šećera, bomboni, fondant, čokolade i konfeta sve najbolje vrsti — Torte — Krokanti — Voće Glacè i konservirano. Specijalitet pašta i bisquit. Veliko skladište *maraškina* od najglasovitijih dalmatinskih tvornica kao i raznih likera, finih vina domaćih i inozemni. Originalni *sampanjac i asti.*

Mineralno-Sumporno-Jodno-Bromno Kupalište NAGY & Co.

SPLIT, DALMACIJA, AUSTRIJA

Odlikovano na izložbama u Beču, Rimu, Parizu, Bruselju, Londonu i San Louisu. — Liječi bolesti reumatizma, kostobolje, neuralgije, ischiasa, tabesa, siphilisa; bolesti skrofuloze i eksudata itd.

Cijene za kupelji u predbrojbi

I. razred K 2.—, II. raz. K 1.20, blatni oblozi K 3 do K 6.

Cijelu godinu otvoreno!

Henrik Wieser

fotograf

Izvadjam fotografije po najnovijemu sistemu, koje mu drago veličine. Izradba brza, cijene jeftine

Molim pogledati moj izlog u ulici starog Sudišta.

Unajmljuje se fond, vis-à-vis vojničkog vježbališta, za industrijalne svrhe. — Obratiti se Uredništvu.

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA SPLIT

Br. 7. SPLIT, za kolovoz 1908. God. I.

Duje Balavac

humoristično satirički list

Dopisi i pretplate šalju se uredniku: ANTI KATUNARIĆU, slikaru u Splitu.

IZLAZI JEDANPUT MJESEČNO
Cijena mu je 4 kr. na godinu. Svaki broj 30 para.

Braća (Agrarno pitanje)

Bonifacijo.

Ča je tebi, dragi Duje,
Da od mene bižiš tako?
Kakvo zlo je palo na te,
Ča ja znati nebi smija?
Otkrij ranu, Bonifaciju,
Ako te je uvridija!

Duje.

Pa još jemaš srca pitat,
I to danas, Bonifacijo?
O jubavi neizmirne!
Evo brzo godinica,
Da te molin, da te kumin,
Da se kako pogodimo,
Za galicu, gnjoj i sunpor,
Za takjice, gonjačinu;
Da promineš, meni pravu,
Jer je dosad bila kriva.
A ti njanka ni obada,
Nit me zoveš, nit mi daješ,
Ni za ništa baš ne haješ.
Al se čuvaj, Bonifacijo!
Da to meni ne dogrsti,
Pa ne počmu radit prsti.

Bonifacijo.

Grubo mi se noćas snilo
Eto mi se ispunilo!
Tvoje riči pristudene
To iz vedra, led je neba.
Nikad tvoje mirno oko
Nije tako, zalanpalo,
Nikad još iz tvoji justi
Taki riči, nisan čuja.
O kaži mi, Duje, kaži.
Ko te tako privrnuja?
Nemoj bolan, njanka trena
Da ostane zamućena
Meju nama, čista jubav!
Ča bi reka Karapovac,
Glavičine i Sučidar,
Kada čuju, brate Duje,
Da ćemo se mi svaditi,
I nećemo pomiriti?

Duje.

Uvik s' rdja goždja drži,
Uvik meni zemjon pritiš,
Jerbo misliš, da će ona,
Uvik pravo tebi dati.
Od malana ona tebe,
Lipo rani i odiva,
Napunja ti bačve vina
I skrinjice patakuni,
Još se toviš, od njezini
Smokav, prasak, cat i mluni.
Al ti kažen, Bonifacijo,
Više toga neće biti,
Jerbo smo te više siti.
Ne dolazi nikad više,
Ni na Jame, ni u Meje;
Tvrdu viru ja ti dajen:
Udri ću te s gnjilin jajen!

Bonifacijo.

A kad s lavon lav se sretne?

Duje.

Tad slabijeg jači smetne!

Bonifacijo.

Kad ćeš silon, onda nedan!
Nit od tvoje sile predan!
Na istoj smo zemji oba!
Popustiti ja ne mogu,
Jer bašćina to je moja,
Po zakonu i kontratu,
Pa pravica moja di je,
Pravdat mi se više nije.

Duje.

Još je boje moje pravo!
Po Splitu je dobro znano,
Da ja krčin, da ja kopan,
Potakjajen, sunporajen,
Pa sve da je poskupilo:
Gonjačina i nadnice,
Sunpor, kamen i takjice,
Samo ti još ne priznaješ;
Ali ću te izmrčiti,
Negrofumon i limunon,
Da te neće oprat više,
Ni funtane, ni sve kiše.

Bonifacijo.

Ne govori dalje, Duje!

Duje.

Odnit ću ti vino, uje!

Bonifacijo.

Neka onda sud osudi!

Duje.

To je pravo, jer smo judi!

Po Preradoviću. **Jep.**

UKRAJINSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA SPLIT

Iz glazbenog svijeta.

Ja sam potomak
„Baruna Trenka“
Sasvim da kažu,
Neki za zlobu,
Da mnogo više
Sličim „Nabobu“:

Moja kandidatura.

Evo malo po malo počela temperatura padat i nada sam se malo odanut, ma jok!

Izbori se približiju, pa se arja počela jopet svrućivat, ako pojde s ovin troton, udrit će višje od koga kalor u glavu. Višje se puti dogodi, da kad se dva protukandidata toliko svruću, da jin i glava gre u rišč, — najde se koja dobra duša pa da ne zavadi rodjenu braću, žrtvuje sebe.

Mene su ti dobri judi toliko ganuli. da san odlučija i ja poći za njiovin primjeron i žrtvovat se, na altaru domovine. Eto mislija sam se i mislija, pa evo me tvrdon odlukon da i ja kandidiran. Da ne obalim baš sasvin običaje bivših deputati, držat ću se koliko mi bude moguće nji i javjam, da mi nî stalo di ću kandidirat, sve me isto, samo da gren na sabor, to jest ne triba da gren, dosta je da priman plaću. Neću van ništa dat, isto ka ni oni, ma se ovod od nji razlikujem, po tomu ča van ništa ne obećajem.

Pitat će kokod, a onda zašto ćemo te kandidirat, kad neš ništa obećat ni ništa dat.

Bome a zašto birate druge, to se čini za ne izgubit dirit.

Jemate pravo na toliko zastupnika, a zašto ji nebiste izabrali, ako pak izaberete mene nećete nista izgubit, a jema ćete ove koristi:

Prvo od svega osigurat će te da „Duje Balavac“ i daje izlazi, kad su predbrojnici kratke memorije. pa zaborave poslat pretplatu, drugo jemat ćete na saboru pouzdanika, koji će u njegovoj rubrici kontrolirat rad svoji kolega, pa jin onako u škerac reć ča dobra i zla činu. Ovu škakjivu partu nebi nikor drugi moga činit, jer oni svi jemadu čakod na košjenci, dočim ja ča nebi ništa drugo radija, nebi mi jemali ništa ni reć; a najposli jemali bi ste zastupnika, koji sviman oće dobra prez razlike stranak. Čini van se sve to malo?

Računajuć na sveobću sinpatiju, ja san siguran za uspih, a javija san se na vrime, dok se ne počmu druga gospoda kandidati naprezat i svadjat uzalud. Sasvin tin ja ću rado primiti svačiji savit ob ovomu, dapaće ji očekujen od moji čitateji, a u posebnom letku razjasnit ću boje i obširnije moj program, samo vaja, da pri vidin ča sve obećaju ovi drugi.

Molim rodoljubne novine, da jave kroz njijove stupce moju kandidaturu.

Do vidjenja na izborima.

Vaš delikani „*Duje Balavac*“.

I ŠTANTANEJE

Rappresentante.

Baš san ispod prokurativa; večer je, a čujen sa strane Bršalja, viku: Viva Dante, viva lingua la piu bella, viva noji ke šemo italjani. Promislin, oklen su se vraga stvorili taki taljanci i povirin s' one bande, kad jeman ča i vidit.

Gre ti brate moj Marinko, puro šangue stare bagre u krožunu i rukavima o ko-

šuje, nosi na rame krtol grozja a za njin pet šest garzuni, nimaju se ka prin dočepat krtola, pa ga sve turaju, da gre ča more bržje, i zamaknu u vas let u „Br-šaj“ di su ji čekali prijateji.

Naša se tot slučajno jedan taljanac pa če svomu drugu, nasmijavši se ironično pod brk: Mannaggia la M . . . . ! questo lo mandiamo a Ravenna! (istorično).

Naše kafane.

Pet šest djaka, sjeli i naručili po čašicu „Malage“. Pošto rekbi da ova nije baš bila najfinije vrsti, ljutiti proliše čaše i da gospodara stave na kušnju, nadoliju jednu čašu vodom i pozovu ga. Molim vas to, je sramota kakva to pića prodajete. On dostojanstveno uzme čašu i okusi pa će: Molim niste nikad bolje „Malage“ ni pili. — A kažite nam koje je to marke. Ovo je došlo uprav iz Malte, a nima nijedne marke, zato i je dobra.

Švido mi, bitćedu je donili s kontrabandon. D. B.

Probe u operi.

Cimini: Lei, seconda tromba, prenda un *si* naturale.

Duje zapune i izvadi opet jedan *b*.

Cimini: Ma non *si* bemolle, un *si naturale*, Le dico.

Duje: No se pol šjor maeštro.

Cimini: Ma che non si può, si deve, Ponchielli l'ha scritto cosi.

Duje (okrenut prama trombonima) „Nu mu gloga, lù vol saver, cos che ghe xè in tel mio strumento“!

Fismo prez šorakuverte iz raja.

Scusè, se ve scrivo in venezian ma quando mi jero in Dalmazia in illirico non se parlava, che massa poco, nelle scole, non se lo studiava, e a Vienna po no gavevo occasion che de parlar per lo più tedesco, che no lo go gnanca mai ben imparado.

Jero drio de maneggiar el risotto con Gaetano e Gioachino, quando s'averto la boccaporta e ne ga stornà l'attenzion un gran fracasso da Spalatro, i dise ben, che la xè diventada la città dei bordei, e quasi quasi che ne se brusa el distritto. Dal contrasto capisso che voressi metter un tocco de pieza — sulla casa dove son nato, ma che non la savè trovar.

Son nato nella casa da levante, della fazzada de ponente del vescovado novo, questo sa ognun a Spalatro, ma el vescovo, civil per gelosia de quell'altro, voleva farme nascer in Ghetto. Se volè dunque metter, sta benedetta piera non podè scusarve che non savè dove son nato; — con rispetto parlando son proprio *Luzàn*.

Se non volè metter un'iscrizion, podè metter una granzevola, e se proprio non trovè una granzevola, podè metter el ritratto de quello, che ga dà la stonada contro de mi in consiglio.

Poveretto, nol xe colpa lu', xè le campane; e se mi non andavo via de Spalatro, dell'età de sie mesi, non imparavo mai gnanche sonar el flauto. E cosi inveze el mio mestier jera quello dei accordi, el vostro inveze el xè rimasto sempre quello dei disaccordi, zerchè una volta de giustarve ste benedette oreccie e intonar l'anima alla pase.

Non basta che sonè da cannibali, ma anche le campane ve xè tutte stonade; bisogna dunque cambiar i strumenti. Naltri, qua sù, no le sentimo che una volta l'anno, ma ne ciappa ogni volta mal de stomego, come se vedessimo i corrispondenti musicali del „Velebit“.

Saludè i amici e ricordeve de chi xè nato fra valtri, senza averve fatto del mal, o servio de đisonor.

Sempre Vostro

Barba *Frane Suppè*.

GRADSKI VIJESNIK

Agrarno pitanje i „Auto-Club“.

S velikim veseljem, bilježimo da se agrarno pitanje primiče kraju. Jedna je strana zadovoljna još fali druga, pa je stvar gotova.

Najzaslužniji je u ovoj stvari „Auto-Club“ koji je ustrojio posebni odjel na razpoloženje političkoj vlasti. Naš poglavar kako je ljubitelj svakoga napredka, namjestit će u kući poglavarstva „garage“ i tu će zaslužni motoristi imati stan i hranu mukte, da budu uvjek spremni prenašat žendare, na mjesta gdje budu demonštracije. Kad pak iz svoje inicijative, dojave kakav slični dogodjaj, primiti će osobitu nagradu i priznanje.

Čujemo da će imati javne vježbe ovih izbora. Ajde da, milo nam je. Samo dalje.

Ginnastica e Scherma.

Napokon je izašlo i ovo naše društvo, da malo provitri monture i istrese gagrice. Neka ga sritno. (I zbilja, kud su god prošli, arija je smrdila po naftalinu. Op. slagara).

Društvo za polipšavanje Mosora.

Evo kad napokon nimaju ča višje polipšat po gradu, a od pinez nimaju ča činit, inkapricjali su se, pa di ji je pas odnija — išli su polipšat Mosor. Da se sam vrag mislija nebi se domislija.

Muzikalni žendari.

Milo nam je konstatirat, kako su naši žendari i ako se do sad mislilo da su samo ljudi od oružja, ljubitelji glazbe i to fanatični. Netom škovacini počmu spravjat banke za glazbu na obali ili na pjaci, bàne ti silesija žandara diletanata i oni ti maino i strpljivo šetaju, dokle kod i zadnji komad ne svrši. Baš nam je drago zabiližiti tu lipu pojavu, samo bi priporučili, da se ne šetaju puno blizu kafane, jer izgleda da je vas ti svit u arešt, pa da se nesmi dignut s mista. Onako razon mora čuli bi bòje mužiku, a Split ne bi izgleda Macedonija, kako kaže zadarski „Popolo“.

Digli nam „Postdebit“.

Radi zadnje karikature o „Festzugu“, digli su nam za Njemačku „Postdebit“. Neka se zato ne preplaše naši njemački pretplatnici, šiljat ćemo im isto list u kuverti bez da im povisimo poštarinu.

Uredništvo.

Grdobina na samostanu Sv. Frane.

Svi govoru, skinut će se, skinut će se, a ja vidin da se još ne skida ona grdobina na samostanu. Nikor sve činu škrcete, su ono dvi tri grede prid pročeljen, sve ji malo po malo nestaje, dok i zadnja ne pade pa se i na to ne zaboravi. Ma će ji Duje, držat na oko i ovjekovičit one

Naši doktori - -

Reka san van tisuć krat,
Da san dotur demokrat.
Ali ličin kad mi bàne,
I koji aristokrat.

DALMATINSKI IKONOSTAS.

Kor kerubina (po slavonskom narodnom napjevu):

Àla smo se sastali bečari
Niko od nas za mandat ne mari,
Nego jadni iz ljubavi same
Zrtvovali smo vam, sebe same.

Dva su za ovi put švumali, ma ako bog da zdravje, napunit će se kvadar. D. B.

ča ruvinaju naš Split, to višje u ovon slučaju, jer je bija on prvi koji je upozorija da je to grubo. Od onda ne projde ni jedan sprovod, a da svak ne pogleda gori pa se nasmije, sićajući se uspile karikature.

Evo van jedan primjer, da vidite kako se prez „Duje“ slabo i ništa vidi. Upozorujen vas na „Monumentalnu česmu“. Ko je ikad moga ča o njoj zla reć u sve ove godine od kad je zgradjena. Anci ju se drži kâ ridkost liposti, a more li bit smišnija i prez svakog kriterija vengo li je, dokazat će van „Duje“ drugon prigodon.

Jopet samostan.

Nemogu nikako razumit zašto oni palac uz crikvu sv. Frane zovu samostan. A u njemu ne stoji vengo kažermaod gjendarmi, „Hrvatska Štamparija“, kancelarija i stan dr. Trumbića, uredništvo „Velebita“ i napose fratri.

Hm! *Samostan*, a ča bi bilo da u njemu koga jema, i sve je ovo pod protecjunom onog glasovitog grba-grdobine.

U Ghetu.

Svaki koji je ovih dana prošao kroz Ghet, čudom se čudi. U ghetu pa otvorili pijacu? Da se gradjanstvo puno ne uznemiruje, javljamo da se toga ne boje, jer će se kuća na istom mjestu opet graditi. Ta je ideja došla gradjevnom povjerenstvu, da se pokrije i zaštiti oni smrad i ne pobignu oni praščići šta se u okolici goju.

Nadamo se da je toga mnijenja i gosp. gradjevni savjetnik.

Dobra ideja.

Promislite, gosp. je Carrara htio zgraditi veliku palaču pred jednim Dioklecjanovim golim zidom, kraj perivoja. Spliska općina da zapriječi tu profanaciju, kupila je za skupi novac taj fond i sada će lipo zgradit jednu **baraku.**

Nadamo se da će gosp. gradjevni savjetnik upotrebit sav svoj upliv, da se to ćim prije izvrši i da tako ukrasimo onaj predjel što ga je gosp. Carrara htio izgrditi.

Izpravak.

Primili smo u zadnji čas ovaj ispravak, i nerado ga uvršćujemo.

U vašem listu pod naslovom u „Ghetu“ i „dobra ideja“ one dvije velike ideje nijesmo mogli izvršiti i ako smo svom silom na tom radili, nego će mo žalibože vratiti fond gosp. Carrari, a on će zgraditi svoju palaču, a mi ćemo s tim novcem morati kupiti fond razvaljene kuće u Ghettu i tako će na žalost jednom i u Ghettu biti malo čistog zraka i tako nehotice dat zadovoljštinu onim natražnjacima, koji žele da se stari grad malo asanira. *Obć. upraviteljstvo.*

Trgovačka škola.

Čudimo se šta su neke novine graknule na direktora škole, jer je predao upravu političkom komesaru. Ta to je opravdano. Lako je za druge škole gdje izlaze činovnici, oni će imat, kad bit pod tutelu, ali za trgovce, je druga stvar, valja da barem sada prodju kontumaciju.

Malo političkog edukucjuna ne stoji loše, pa jopet, bože moj, komu san bližji tomu ću i dat. D. B.

Katehetski sastanak.

Imali smo i katehetski sastanak, u glavnom su viječali o tome, kako će im vjeronauk više koristiti.

Inšoma panca že panca, pa neka svak govori ča oće. D. B.

Cecilijanac.

Na katehetskom sastanku izvan programa, govorio je poznati ceciljanac gosp. Dobranić o glazbi u kuventima.

A di se oni vrag nebi utira D. B.

Još jedna trovata.

Kad se u obće na vladi ili u općinam nečiji predlog neće da primi, a nemože da ga se odbije jer je opravdan, onda se izabere **odbor.** Milo nam je javiti čitateljem da je općinsko upraviteljstvo na predlog ditte Juras i još drugih dvaju, da se uvede električno svijetlo, izabrala jedan **odbor**, i tako ćemo skoro ako ne umremo, imati lučeletriku.

Excelsior!

Spominjete li se koju godinu nazad kad je pokojni i vridni meštar Cimini bija u Split s operon? Baš onda je „Banda Cittadina“ počela provavat introducjun famosnoga baleta Excelsior, pa evo fala bogu, javjamo zainteresaniman izvan grada, da smo ga nikidan napokon čuli i slušajuć sitili smo se vridnoga meštra i rekli mu pokoj višnji.

Bepo Karaman — Salon di mode.

Naš poduzetni Bepo ča neće sve izmislit. O kad su počeli u modi ženski klobuci od karte, on otvarija salon, i sve ti moje signorine trču k njemu pa pitaju: la me daga carta fina per i fiori. On se pod brk nasmije, kuntenat ča su one same našle način da ga ne kompromitiraju, pa tako za to ne plaća tašu.

Poštarski vagoni.

Kad nas naše glazbe milim zvucima namame na obalu i glava do glave šeće pod auerlichtom, onda vam započme put križa poštarskih vagona i šnjihovom majestetičnom pojavom zadivljuju gradjane, koji čekaju čas po čas kad će ih s visine štogod u glavu zadimit.

Ja san se informa i osigurali su me da se to nemore dogodit jer iz kafe Muljačić diretur od pošte sve fišo gleda dok kod ne projdu, pa ne virujen da će se koji kol usudit past, a jopet i on bidan vaja da čini kontrolu koliko je kàri prošlo. D. B.

[Bella trovata.

Naš zauzetni načelnik kad vidi da su *redine auerlichta* ostarile pa se višje ne vidi, on pozove općinsku sjednicu i onda padu dva tri predloga za električno svijetlo. U jedan put vas se grad rasvitli kâ da je sunce. Priporučili bi da se sjednice na općini činu malo češće da baranko materijalno rasvitlu naš grad.

Cirkus internacional.

Bija nan je i „Cirkus internacional“ a znate zašto se zva tako, jer bi pajaco Pastizza svaku pet minuti reka, *ajde kvraagu!* a kad bi ko njemu to reka odgovorija bi, *neman vreme*, inaće je sve bilo taljanski.

Potreba.

Očutila se u gradu velika potreba, dobre vrsti *negrofuma* da budu jemat dosta na raspoloženju težaci, ako bi tili jopet koga izmrčit.

Ovo malo ča ga jemadu drogjeri, potrošu naše stare i mlade šignorine, a i gospoda da dadu patinu vlasiman i brcima.

Nova krstna imena.

Zadnja spliska novitad. Muško: Alzaleo, žensko: Tugunda.

Drago me, da je počela moda ovi lipi imen evo i ja dva zvučna ko još ni krsti. Muško: Papundek, žensko: Peronošpera D. B.

Šalju nam iz Zadra.

Mi son sulla bona via
Son regio impiegato,
E più quello xe che val,
Che son nella capital.

MODERNI SPLIT

(Ovi nam je nacrt, ustupilo društvo za poljepšavanje bačvic).

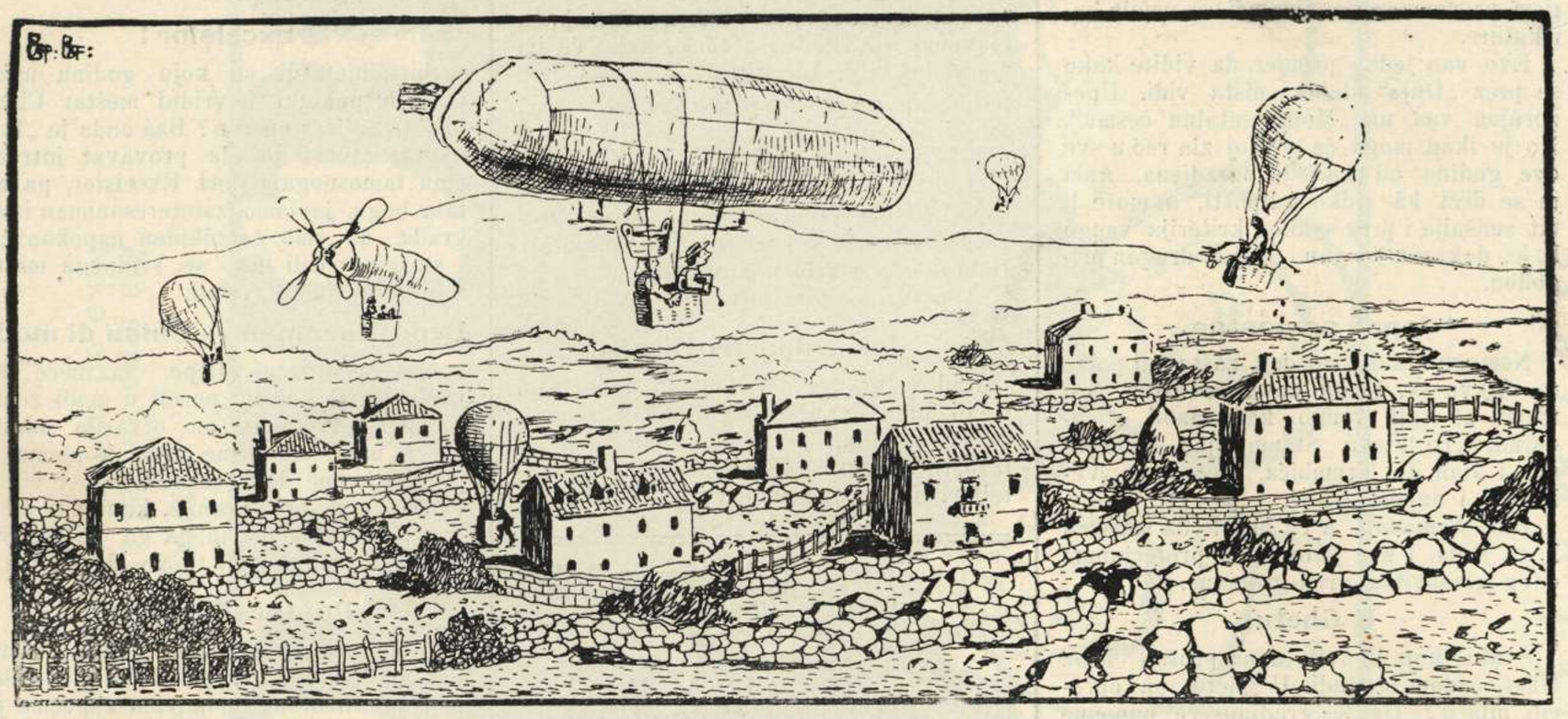

Ko pomisli na famože arkitete,
Uskliknut će, al su bili mluni!

Ni sumnjajuć, da su predvidili,
Da će doći, Zeppelin' baluni.

Razgovor kuma Jakova mejusobon.

Finalmente su digli jarmaduru zvonika Sv. Duje; otilo se da dojde dvadesetosmo lito, da mu skinu kaput. Deškumparije mi malo oni od Sv. Petra, ma ne mari ništa, kad je reloj na njemu, a reloj je baš moderan jerbo grê, kako je njega voja.

Otvorili su i salu, Arvaskog Doma, tako će trejatar bit „in ribašo", a ne majka mi još vengo, da mi stavu jarbol s bandiricom na tirjun, pak ću bit kuntenat. Ovako kad se probudin, pa pogledan na tirijun, neznan s' koje bande vitar puše i pari mi se vidit čovika prez glavê.

Sokolaši, nisu ni oni put osvojili Zadar, jerbo su na vaporu zdigli bandiru *biancorossoverde*, (kula finta da je od pošte) a nisu in se dali iskrcat ni na Riku, jerbo je vapor jema ime *magjarsko*. Do godine, ako Bog da zdravje, vajà prominit tatiku, ma isto se meni sve čini, da nećedu učinit ništa, dokle se kod ne ukrcaju u *balun digjerbile*. i ne provaju bit svi od jednoga partida, pa in se skalat u srid grada.

Ja san ji svitova, da dobavu balun u onoga Zaparina, ča mu se nikidan užga, pa sadac gradi druga dva, ma su mi zapivali: „Nećemo ga ne „on je tudešak". A kad nećedu u njega, sve me strȧj da će invencjun doprit i u Auštriju i da će ga gjandarmarija pri od nji dobavit, pa tako neće bit ništa ni po kraju, ni po moru, ni po jariji.

Intanto ko je patriota ja govorin, da ne smi više pušit „*Rauchtabak*" i da ne smi više prijat bankanote, jerbo je na njima štampano „zwanzig, fünfzig, hundert kronen i t. d. Nećemo, nećemo, nećemo jih mi! *Kecalo.*

Izborna jamatva.

Kalkula se da će „hrvatska stranka" nać okolo 16 konji masta. Može bit da otrga i više, samo ako pade malo *milostive* kiše. Stranka prava, će skupit 8 do 10 konji. Nebi toliko, ali vaja da zafali velikin molitvan, zavitin i presesunìman. Stari narodnjaci, ako otrgaju vidro masta, bi će puno. Starina je, vajalo bi je prikrčit.

Demokrati, nećedu nać njanke krtol grozja; otukla jim je lani i ove godine krupa. — *jep* —

□ □

Jezično pitanje riješeno.

Kad se blažena vlada neće da miče, gosp. je Markovina, uvažija preporuku „Jedinstva" da mi to sami i bez nje učinimo, i evo što je učinija. On ima naime lipo uredjenu mlikarnicu i jema lipi bili kar, za nosit mliko. Na jednoj je strani napisano „Prva splitska mljekarnica" pa kad donese Hrvatu mlikookrene kola na ovu stranu. Na drugoj strani piše „Prima Latteria Spalatina" i ovu stranu kola okrene prama kući Taljanca. Dalje, na kolima sidu dva momka, jedan jema na kapi napisano taljanski, a drugi hrvatski, pa tako taljanac taljancu, a hrvat hrvatu, nosi mliko. Mislit ćete sad je dosta, varate se. Dobavija je dvi krave iz Hrvatske, a dvi iz Italije i tako niko nemore zamirit Hrvatu da sisa mliko taljanske krave i obratno. Pitat će te, a kad dojdu u Split tudeški? E ni se triba za nji mislit, oni izsisaju koji mu drago kravu, samo jema li ča u njoj.

□ □

IZ POKRAJINE

Pišu nam iz Zadra:

Dragi Balavče! Upitaj molim p. n. Općinstvo Zadra, pošto me je velika briga za tim uzela, čemu je ono okolišena starodrevna „colonna della berlina" — taj veliki spomenik Mletaćke kulture — na zelenom trgu, sa onim daskami, okolo naokolo. Bit ću ti obligan, kad mi odgovoriš.

Odazvao sam se na tvoju molbu, pa sam se obratio ravno na općinsko upraviteljstvo koje nam je dalo odgovor kako slijedi:

. . . „Essendo poi che siamo nel secolo del deperimento, dei grandi monumenti veneziani (lo dimostra la caduta del campanile St. Marco a V. et c.), subentrando così il grave pericolo d'una catastrofe, onde evitare un tale incidente, che potrebbe cagionare un leggero urto del passante o dai fanciulli giuocanti intorno, ci costrinse a porre quella palificata" etc. . . . . *Amm. Com.*

Mi smo dočim mislili, da bi to moglo biti nekakvo srestvo protiv pasa. A propos! Falsa idea, perchè in merito al bravo canicida e la forte tassa communale, restarono nella città di Zara, soltanto i cani puliti e di sesto! . . .

Tako od rebatuna, nadamo, se da se neće više Zadrani tužit na meso, pošto nema više „quei poco di sesto" što su se akomodavali bez riguarda iz jutra na meso što visi na vratima od bekarij.

D. B.

Naši pravoslavni — Šalju nam iz Zadra.

Gledaju me
I pitaju kud ću.
Ta u Kotor,
Kad mi zgrade kuću.

Avvisate il p. t. pubblico, che la nostra uscita se non vi fosse il caso d'un incendio — avrà luogo, col giorno solenne del nostro passagio del nuovo edifizio che si sta per fabbricare. —

Bersaglieri di Zara.

Ajme! e non gavè cavai nel cirkus: Toni: e po — gesè donne!

Čujem da je općina, odlučila napraviti jedno djubrište na pijacalu kod namjestništvene palače (već su nešto počeli kopat). Akopren neko hoće reći, da će tute bit jedan deposit za pijane, koji se tidu ob noć utopit, — to im ja, isto ne vjerujem!

Artilierie Depot in Zara
Sogleich zu verständigen wieviel alten messingkanonen sich in Depot befinden.
Krigsministerium.

Opće je mnienje o ovom brzojavu: „Manjkat će mi još i medaje!“

Poveri impiegati!

Ovo zime poduzet ćemo krasnih izleta, ako na vrijeme popravimo naše stare jole, te ako dobijemo novi materijal, a onda još jedan ako: — bura dozvoli!

Veslački odio h. s.

Antični Joso St. Eufemija (više mula) Preporučujem ustima, gospode Zadarskih nedjelnih izletnika moju jančevinu na ražanj po 3.60 kr. Kilo. Dico poco! preporučamo i sa naše strane. *(D. B.)*.

Oprostit ćete da sam Vam pisao dalmatinski, ali da sam znao bio bi se služio taljanskim. —

Chi si vuol procurare un bel divertitimento — in mancanza della banda militare. —

Acquista da me il mio Calendrone maschio che sa fischiare quella: „dall' ultitimo balcone“ e il valzer „Lustige Witwe“. E' inteligente, ha imparato da se solo queste arie, sebbene le udì assai poche volte! . . . .

Javljamo gospodi patinatorima, da je naše permanentno sklizalište u ovomjestnoj sudskoj zgradi, mukte svakomu. bez razlike uvijek na razpoloženje!

Alla gran serata: „Pro Cucina Petri“ — slušao sam ovu:

Više glasova: Chi ga žmorcà la lucceletrica?!

Glas jedne arištokratske gospodje: Sarà il ventilatore! . . .

(Originalna! —) *Finćukasti.*

Pišu nam iz Dubrovnika:

Dragi Duje!

Dopo tanto, da se i tebe sjetim. Ne ćeš se čudit, da ti odavna ne pišem, ali znaš ti dubrovačku apatiju, svi spavaju, Dubrovnik kô Dubrovnik. Sve fjoriža, ke è un piaćere! Societati od gjinastike, mužike, cirkusi, oteli, kafe ecc. ecc. Od nove soćietati od gjinastike očekuje se nešto grandiosa, upravo silnoga; dosta, da je tu Jovica, ne boj se, stvar je u redu. Od mužikâ ne možeš bolje pretengjat, udaraju svaki dan (jedna je samo privremeno u pension. ljeto je, pa su mužikanti pošli na ladanje, na Mrkan i Bobam — tamo hitaju spuže i žabe!) opere, kontraopere. Neki dan udaralo se je za prvi put najnovije opere „Majka Maru“ i „Kalajs Kačuli“. Efet grandios! Narod je proplakao. Objeručno pljeskanje, *da ga Dubrovnik ne pamti* (tako se je spjego jedan

GRADSKA KNJIŽNICA MARULIĆEVA SPLIT

gradski organ!) Sinoć fantazija ugrijane glave „Sokolaši u Postranje“ (novo). Efet neopisiv! Eno kuma Gagić uz lijericu, eno staroga Radesky uz organet. Eno Lješine u cirkusu. Eno dum Bepa trumbeta u rog obučen od kondutera od željeznice eno — eno .... ko bi ti sve spiego .... sto gusta za slušat!

Cirkusi, oteli, tajni bureau, zavod za činit dobra iskrnjemu, sve je to na dnevnom redu. Ne može se odoljet od fatike, finut će ko na Luncijatu. Sreća, dolazi novi tenitur iz Rijeke, (Prdećevo selo) ali će imat što potezat s kontima iz Beča, koji nijesu još likvidani.

Sikome je to stvar sekreta, obaznat ću i pripovigjat drugi put. Znam samo, du je tomu tenitura tajna adresa „smrt srpskoj veleizdaji“ inače suviše posla kao tajnik otela na Peskariju, i monumenta putem novijem. Rakomandan je od Ile Peckalovića i Dun Bepa, a to su dvije forteze! Per oggi basta.

Tvoj
Gospar antiki.

Trogir, u Augustu 1908.

Lipi Moj Duje!

Novitadik u naš puno. Najpri ti javjan, da še je naš podeštat, vratia iz Beca. Doceka ga je otac malog puka šjor Ivan i kunpania. Falia je solo diretur o muškik škul. I popik nije bilo, osim našeg Don Budincevića.

Naš konte dotur Niko, inkanta je šve, najškolic našeg šjor Ivana. Naš grad ceka velika srića. Okâ se naš podeštat akunpanjaje sa principin i velikin judin, šve se prominilo. Govoridu, da će diventat deputat o komore o sinjorik sa jednom velikom dekoraciunon, pak da će rinunciat na kariku o podeštata. Solo bi se primia za podeštata o Beca. Mali je puk decidia izabrat za novog podeštata sior Ivana; on i merita, jer najveće grê za kumat i jema sve karike u mišto. Za deputate o Zadra i Beca ostaće, kako ti već znaš, stari dotur i onaj ispod reloja.

Ministri švi razumidu, da u Dalmaciji bojeg deputada od konte Nike, nebi jemali, najškolic oka je pocea pisat lipe artikule po fojim. Onaj zanji u „Nar. List“ pofalia je i Crvić, solo še bokun jidi Geželomo; jer nemože razumit kako še u malo vrimena naucia lipo pisat.

Tolomaši su se umirili, pa je Cirkul diga stat o ašedia. Amazonka i lipi Luka imaju vaš merit. Solo je strogo zabranjeno cinit komedije i šešte prid tolomaškom kafetarijom, kâ na 14. Gjunja. Dopušćeno je šior Federiku o suda cinit diskorse, a Gratalu žoge o bušololik. I novi sesekretarij o komuna davaće lecijune o svemu i svacem. Stari barba, moće pivat onu: „šon većo, son in toki“. Mali Bože na pijacu, covik na pravu, cini svoje solite riflešiune, jer misli da je najpametnije. Jema pretežu diventat konšiljer o komuna; a ludi nezna da to nije pošibile, dok se ne nauci dizat i kalavat, i ne ucini socij o Revolver-Kluba. I sunovrati poceli šu še micat: nikidan bili šu na Prapatnicu cinit agitaciun: pa šu še opili i zaboravili za što šu išli. Prava Pučka će ih operušat, kako triba. Otac malog puka puno se jidia, ca šu išli bez njega pitat, i jema pravo: bez njegovog permeša nebi se imalo nišće ucinit. U ovo malo doba oka, cini pratiku za poteštata previše serio, prominia je i paš; samo se smije ka pozdravja.

Još bi ti jema puno pisat, ali za današ došta. Solo nemoj kazat, da san ja, za ubabožju, ti znaš, rašpe moj, kaki je svit u naš. Sbogon Duje, tvoj *Raspica.*

Moda u Splitu.

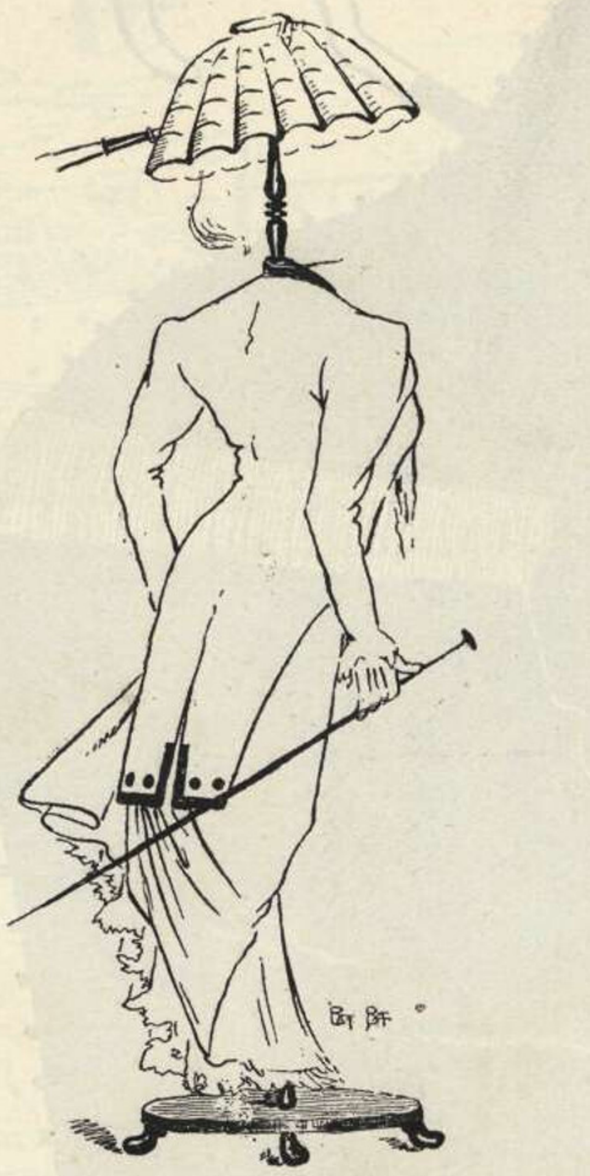

(Tražite gospodaricu.)

Dragi Duje!

Odkad jema Trogira nije bilo vako lipo, ka ca je šad u kalu Gobbi.

Eto ti je nas štari Šokol, cinija doć niku trapulu ca še baciju šolde u nju, pa onda ništo bokun ižajde vanka. Govoru da še to zove. Utomat i da kupi unj šolde ža blagoslov o poja, a boje bi bilo raškrabit ik, pa mu ucinit molumenat kraj žardina. Njegov šocio, ža ne oštat nažad iša pa kupija Grafofon, pa ti to po vaš dan žvoni i tira mulariu ca mu še nakupu kraj butigina, tako da še šjor Ive od pušta jida šve gratâ; a šjor Tonu, našemu buducnome poteštatu ne oštaje drugo nego uzešt armoniku pa žvonit nanj, jerbo nemože spavat o buke. Na drugu bandu jopet Kubelik njegovin violinom ražbije uši švima, a ošobito cinî da nervoži „crvić“ vavik biži ca iz kuće. — Šamo Bepina i Jakomo, oni še vešelû pa stanu balat. Tako ti je došlo u nâs ište kao u Becu u Prater. — Štoj mi dobro moj Duje, da žnam štampavat, švik bi ti ik onondia, a ma ca ćes, dojdi eto ti koji dan ovamo.

Tvoj stari prijatej — *Mijat* —

Na Biogradskoj peškariji.

Čurle: Ej Beppe nosi tu balancu.

Beppa: A dajente, žerude od čovika sto me šekavaš, navu uru.

Čurle: Vaj malora movite, šest uri je pasalo neka prodajen ugore.

Beppa: (drimljiva nosi balancu i dva piza od kamena) Evo ti je, ma nema pizova.

Čurle: A di su in, ne bilo im ni loja na drobu, kad još nisu kapaci učiniti jednu lipu peškariju kako u drugim mistima.

Roššo: Pravo govoriš, vo jim je peškarija i pijaca dela erba, nimaju nego ovu balancu na nju miru ribu, sipe, rižibiži, pomudori, šalatu itd. pa će in se digod ka kost od ribe sagnuti, pa će kogod crknuti.

Čurle: Čekaj ti to će sve sjor Andre upraviti, kaj mlinicu.

Beppa: Vidite kakvi je banak, da ni naš Toni Zanzin, zabija jednu dašcicu na nogu, do sad bi ga nestalo.

Roššo: Muči, muči Beppe, ovogodišeg će graditi na rivi kafetariju, unda će i peškariju, pa će se njiove čere šečati po rivi i slušati mužiku kako sviri, a neće im smerditi ribuščina na banku.

Čurlin.

TELEGRAMI i TELEFONI

Zagreb. Umjetnički tournèe. Gospodja pl. Halper Sigetska iza kako je s velikim uspjehom pjevala veliku misu u Zagrebu i okolici, misli obać i Dalmaciju. Za to neka se slavna crkovinarstva, na vrijeme obrate i utanače dan kad žele, da bude na prolazku.

Ur. Hrvatstva.

Milo nam je da će mo i u našem krugu čuti tu vridnu crkovnu pjevačicu. Evala! Neka se i naše dame u nju ugledaju *Ala ča bi don Andrija latâ*! D. B.

Imotski. Na skupštini mnogobrojno posjećenoj odlučeno je ponuditi kandidaturu opć. tajniku Peri. *Klenkalić.*

Obrovac. Blago hvala Bogu zdravo, meso izvrsno, do sad nijesam konstatirao nikakove bolesti.

Dr. Šimo veterinar.

„DUJE BALAVAC“

Split.

Dragi Duje, evo sam napokon učinija moje ispite zrilosti *(ka da ji ni moga i u Splitu učinit)*.

Luka Koceić — Samobor (Hrvatska).

Veoma mi je milo, te rado javjam prijatejima ovu radostnu vist, kojima neće bit žaj ako jin kažen i koju interesantnu potankost. Važno je znati da se naš sinpatični Luka spravja na izpite kroz vladanje četiriju bana, Khuena, Pejačevića, Rakocaya i Raucha, sad se je pak odlučija da ga učini, jer se počelo govoriti o ukinuću izpita zrilosti, a on oće da ga proglasu zrilin jer znate ča su zli jezici, nebi mu virovali. *D. B.*

Kad ste pročitali, platite!

„Duje Balavac“

Svoj k svome!!!!

Prva tvornica na paru alimentarnog i ljepčenog tijesta po uzoru napuljskom

Stjepan Kaliterna, Split

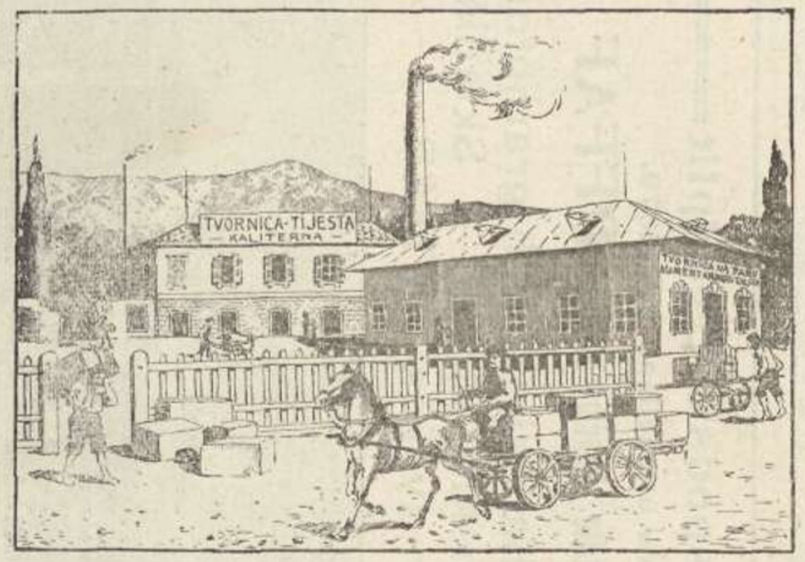

Častim se staviti do znanja P. n. slavnom občinstvu, da sam otvorio **Tvornicu tijesta na paru** providjenu sa najmodernijim strojevima, da proizvadjam najbolje vrsti tijesta, te opremam naručbe svake vrsti i kojeg mu drago oblika po zahtjevu mušterija samih, točno i brzo, prema cijenama i vrstama naznačenim u cijeniku.

Cienik šaljem badava i franko.

Brač.

Bi sam vam u Trešt u na direcijunu od naše *Dalmatiae*. Rekli su mi da *Turtarin* ne filaje nego *šest* nijih na uru. Za to, da su ga prozvali „*Nada*“, jer da je *nade*. da će se s vrimenom, abituat našoj ariji. pa da će i on služit nas onako lipo, kako i ovi drugi vapori *Dalmatiae*. — Samo pacijence! *Keko.*

Kužna bolest u Splitu!

Čujemo s veseljem, da su gospoje penšionani impiegati Splita, intencionane — na vistî o broju samoubij-tva proteštirat proti ditama D. Save, M. Mikačića, J. Cukróva, ako bi se koja azardala ikad više prodat njihovim mužima bilo koji revolver, pušku, oli kuburu, oli drugo koje orudje s kojin se grê u kuma Luke; a proti špicjerima, ako bi in prodali kakvog acida, colla finta „za vanjsku porabu“ bez ricete od likara visto firmon od ženê. Intanto njihove gospoje gredu svake večeri, kad im muževi — da prostite — legu. inspecjonavat žepe i druga sekreta mista. da ne bi čagod uvatile kontrabanda. Čast in i dika na ovakoj rondi, koja će dat dobra progreša za dižinfentanje ove bolesti!! *Šotokuco.*

Ja bi reka da one vižitaju žepe, za kupiti one velike klobuke, pa polovicu platu a polovicu na libar, i dadu pit mužu da malo zapada.

Niki jopet govore, da bi invece jemale učinit protešt proti klobucima istima, da bi onda sigurno bilo manje mrtvi. *D. B.*

Bršaljeri na kraljevoj vodi.

Beppi: Marinko, evviva noi che šemo Itahani!!

Marinko: Vate far . . . . . mi nismo Taljanci vengo slavo-dalmati.

Beppi: Allora andemo cantar . . .

Marinko: Damme prima napit se. perchè mi se grlo osušilo, pa ću štonavat.

Beppi: Bevi. kumpare. evviva, poi canteremo quella del „sì“.

Marinko: Nianka na lazu, — neznan ja tu, vengo se ti vol koju od naši.

Beppi: E quale?

Marinko: Onu . . Marjanê . . . Marjanê . . . ohti . . . planula zora.

Beppi: Non vojô, disgrazio. perchè de šie canzoni gavemo canta cinque slave.

Šotokuco.

Je ovi bršaljeri uvik gredu na „fontani Imperator“ bi će di je ginbilej, jesu ga lojalni. *D. B.*

Napast.

Dodje seoski glavar. u pohode jednom visoko položenom gospodinu.

Pošto vpoga kod kuće nije bilo. to ga njegova osuruga vrlo ljubezno primi — kako dolikuje jednom glavaru. — Uvede ga u sobu, ponudi mu sjesti, te i ona sede u zanj.

Ona je poznavala malo i ništa hrvatski, ali je ipak htjela da š njime započme razgovor.

Videć mu čibuk u ruci — znajući da naši zagorci puše kao Turci — zamisli se i sasvim ga ljubezno upita:

— Vi pipate? *)

On se jadan zabezeknu i nije znao što da joj odgovori.

Ona ponovi.

— Molim Vi pipate?

— Eh! gospodjo moja lipa, dok sam bio mlad i kako, ali sada . . .

Pošto ga nije dobro razumjela i mislila da se nećka iz obzira pušiti, ponuka ga na novo.

— Ma molim pipajte, samo pipajte.

— Eh! vi se šalate gospodjo, ali ja isto neću u napast, ispriča se i otide. Odeć kući prikrsti se pa će sam sobom: Da su gradske gospodje slobodne čuja sam. ma boga mi. toliko nisam virovao.

Eh! bogo moj da se moj Ive vratio iz soldati, nebi njega toliko molila.

*) Lula. taljanski — pipa.

Dragi Duje!

Moli bi te baš o srca, da mi učiniš ovu malu ljubav, da tvojin delikanin fojen daš znat sviman našiman splićaniman i jostalom narodu, naše bile Dalmacije, jenu

„GRAND HOTEL BELLEVUE“

— SPLIT —

Hotel I. klase, priskrbljen sa najmodernijim komfortom.

Krasan vidik na more.

Najljepša kafana u gradu, sa biljarom. Restaurant i pivara.

Moderno uredjene sobe od Kr. 2.50 unapred.

staru novitad, ka kun dir, avizaj malo i veliko, ča ću ti sa reć:

„Veliki màgazin o špiritižma i magnetižma. pameti svake vêle, bogobojaznost i krejancija, da Bo'šàčuva, cinije ven u jikoga drugoga".

Gospodar šor Velada

ako ga bome ne poznaješ u ti re'kaki je: pas ti tog'i toga, ča neznaš onega basetnoga ča dešolito gre u veladi i i cerjenoj kularini, nosi ôcale kâ šora Perina, mac na kupe, i bagulinu, a javal ti ga zna oklen je, a jema brk, kâ da su mu ga miši izgrizli, zanaćija na fabriku „Manjamukte".

Evo viš sa, u ti re za kî kraj san te molija ka ča se Bog moli, da mi daš bokun mista u jovon tvon lumeru ča gre.

Ja san se zajubi u tvoi foj, kâ pas u mužiku, pa u ti osli unaprid ako vin da me obadaješ, šapjat prez da ikor zna: ki svit mirita da mu pribaciš dvi beside; a viruj mi ka svon rojenom bratu da u se skitat po danu i po noći i vižitavat sve kraje i kantune da ti pomožen očistit ča e šporko a i išporkat ča e čisto.

Oe bolan učini mi ljubav pa u ti ostat obligan sve do greba. Bog!

tvoj
Meme girica.

Čozot i lotarija.

Prene ti se jedne noći ćozot iza sna, bit će bilo okolo dvi ure iza ponoći i protare oči. Tiò cassa, me so insognao tre numari! o santissima beatissima Veè, che bel terno, el podarave anca sortire, el podarave. — I ne budi lin, navuče gaće pa biž iz kuće i uprav k dučanu lutrije, na prvom katu je stanovao činovnik iste.

Eh! dela botega! — Paron, el se sveja! — razviče se ćozot. — Napokon se na tu viku probudi činovnik.

— Ela diavolo, xe questa la maniera de svegiar la gente cosa vos tu?

— Me so insognao tre numari e po vorave la cartela.

— Fiol d'un can, e per questo ti me svegi a sta ora, no podaraves anca venir doman.

— Ara che furbo, perche che me desmentego i numari.

— Scrivili.

— E, se mi savarave scrivare mi sario sicuro a so posto, e non faria tanto spetar la povara gente come lu.

— Va là, và la, dormir che xe mejo, ciao banbin.

— Tiò caro lù, elvegna zòzo.

— No caro.

— Ara che devento bestia devento.

Napokon činovnik da ne upade u napast obuče se i dodje, otvori dučan, užge sviću, uzme pero i sede.

— Avanti con sti numari.

— Čozot se malo zamisli pa će trionfalno: Tre sen-to, quatro sen-to e cinque sen-to e sinquanta.

□ □

Izdavač i odgovorni urednik Ante Katunarić.
Tisak „Splitske Društvene Tiskare" u Splitu.

Gospodski trg, Split
Kuća utemeljena god. 1879.
Bogato skladište šivaćih strojeva **PFFAF**
Velika zaliha najvrstnijih gramofona i gramofonskih ploča. — Skladište petrolejskih žvijeća DITMAR.

Brijačnica
sa najmodernijim namještajem
Gospodski trg br. 302

Centralno skladište najboljih tvornica. Parfumerije i toaletni sapuni.

Preuzima svakovrsne radje u kosam, kao vlasulje, pletenice, lance od kose, okvire na staklu „Uspomene" itd. itd.

NAJVEĆA DALMAT. ZLATARIJA U SPLITU.

Trg voća — Gradska vrata na obali

Ilustrovane cijenike šalje badava!

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA SPLIT

Najveća Dalmatinska pomodna trgovina

Gotovih odiela, Rubenina i Kravata

JAKOV PAVIĆ - SPLIT

Gospodski Trg - Nakićeva palača.

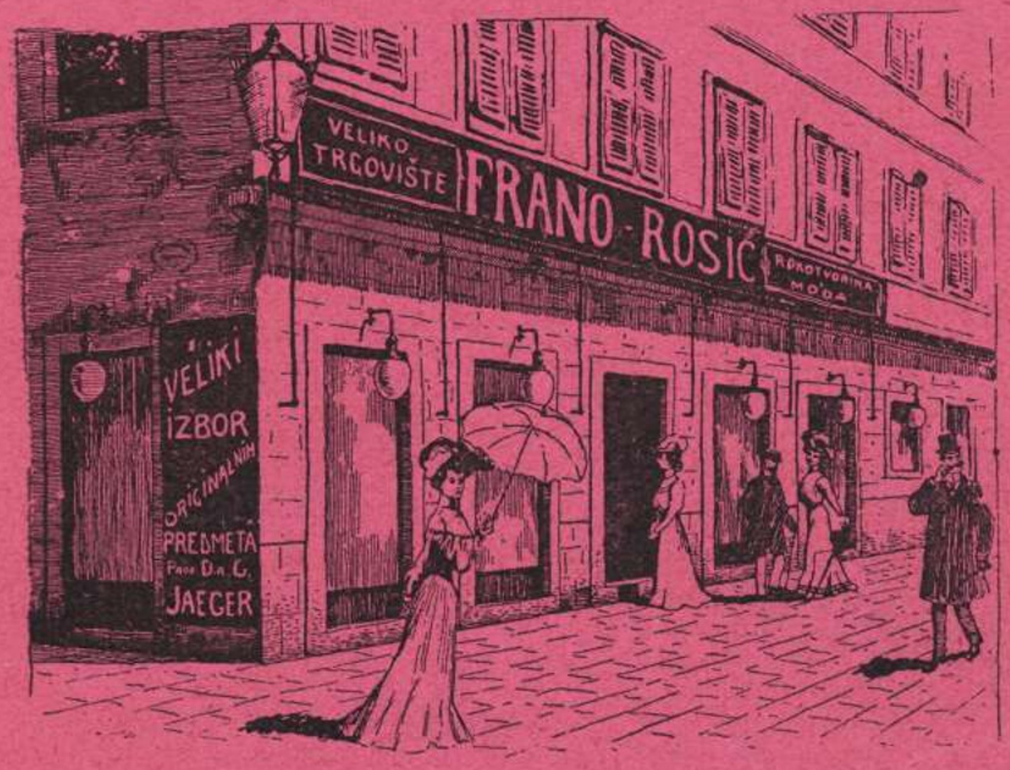

Rublja za Gospodu, tvrdke M. Josse Löwenstein, Prag tako isto za Gospodje i Nevjeste po Bečkoj i Pariškoj modi. — Steznika najboljih tvornica. — Kišobrana i Suncobrana — Ćilima za dvorane i hodnike. — Linoleum prve Austrijske tvornice u Trstu. — Svih tkanina za pranje. — Kretona, Chiffona u svakoj vrsti i širini.

Svake vrsti svilenih i vunenih tkanina, Konfekcije za Gospodje: Jaketina, bluza itd. itd. od najboljih tvornica.

☞ Cijene umjerene. Ne boji se konkurencije. ☜

SPLIT - Gospodski Trg. - Kuća N. Dadich - SPLIT.

SPLIT - Gosp. Trg

Prodaja pisaćih i risaćih potrebština - Fotografija, albuma, razglednica Splita i okolice - Vodja Dalmacije.

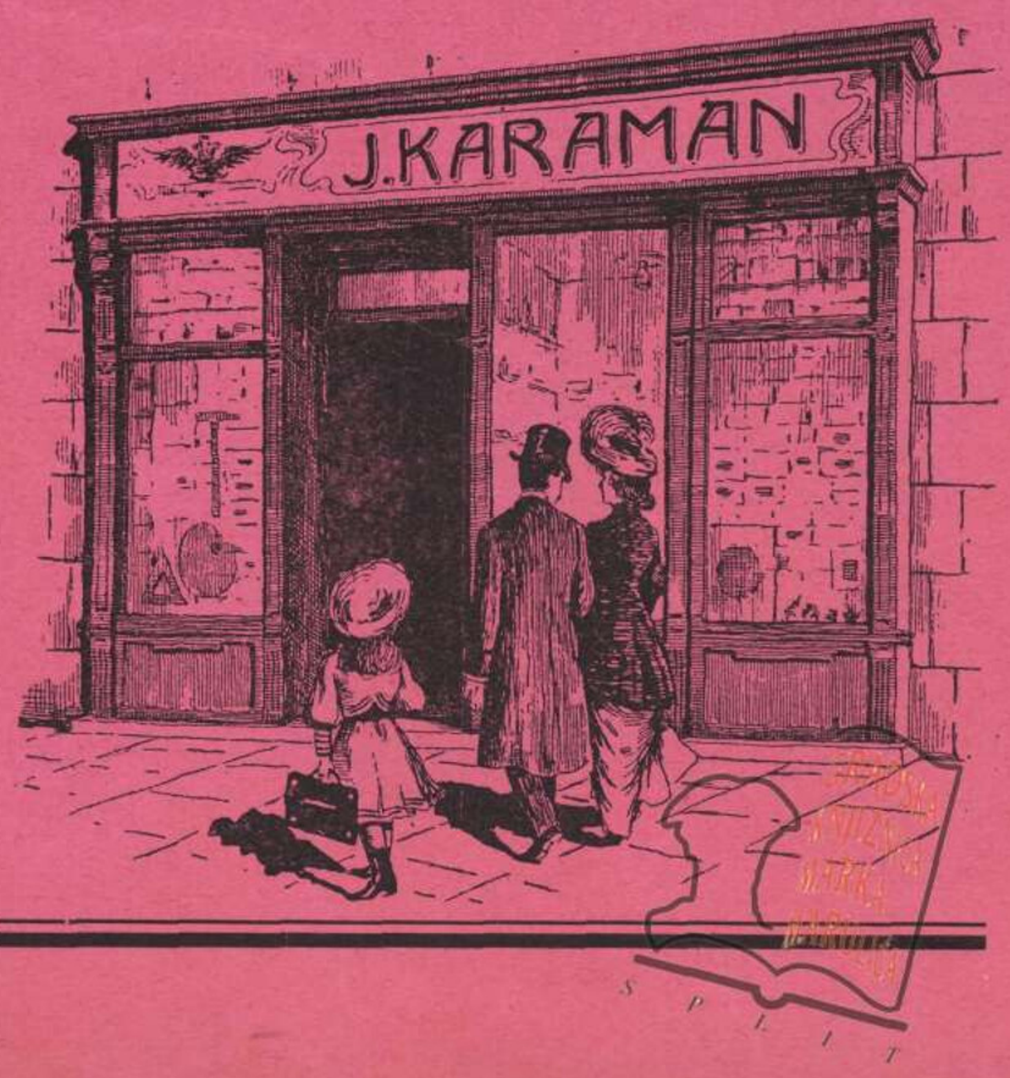

Odlikovana tvornica konopa

ANTE MATOŠIĆ - Split

Izradjuje i oprema točno i brzo **konop** svake debljine najbolje vrsti i jeftino. **Sprte za ulje** najnovije i najbolje vrsti od konopljike (od „arganela“). Ove su sprte specijalitet, te nikakova vrst sprta ne može se ni iz daleka usporediti sa ovima.

Ne boji se nikakove utakmice.

UPITI I ODGOVORI.

Na upit, koji je najsretniji čovik u Splitu i zašto, primili smo dosta odgovora, ali ih ne možemo tiskati.

Neki, i ako su duhoviti, preveć su osobni a „neki puno laskaju Duji“, nego evo vam jednog baš zgodnog:

Najsrićniji je čovik u Splitu šjor Nani kafetjer, jer kad ga je oni razbojnik pàra nožem s namirom da ga ubije, našli su se perfin dva pulicijota blizu.

Kanarin.

Ja **Niko Gjivović**

amerikanski zubar - -

javljam slavnoj i neslavnoj klijenteli, da sam zakupio cijelu armaduru zvonika Sv. Duje i to u svrhu da napravim od nje štekadente (čačkalice) koje će biti izvrstne jer je drvo štagjonano.

Ipak preporučam da si svaki put operu usta s mojim **Amerikanskim antiseptičkim supunom,** jer ako si slučajno s drvom otruju usta, ja neću biti tomu kriv.

Primam od 9—12 i od 2 do 5 svaki dan kad sam doma, ispod prokurativa — Split.

GUGLIELMO DINUNZIO, Split

Ovlašteni inštalator vode i plina.

mekanička radionica

Preuzimlju se kojimudrago popravci.

— Cijene umjerene. —

Gospodski trg. — SPLIT — Telefon br. 2.

Najbogatije skladište rukotvorina i mode. ≈ Velika zaliha rubenine za gospodje, gospodu i djecu i prodaja svih drugih predmeta, koji spadaju u tu struku. ≈ Obilati izbor klobuka za gospodje, bogato skladište modernih amerikanskih cipela.

SPECIALNO SKLADIŠTE OPREMA ZA NEVJESTE!!!

SPLITSKA DRUŠTVENA TISKARA U SPLITU

providjena novim modernim tipografskim materijalom i strojevima sa snagom motora, preuzimlje svako tiskanje sa jamstvom dobre izradbe i jeftine cijene. □□□ Pridružena knjigovežnica □izradjuje od najedno-□ □stavnijih do najfinijih□ radnja i uveza knjiga.

Ako si bolestan,

idi do Bonačićeve Sanatorij pivare u ulici Zvonika, te nemoj pitati već zahtjevaj jedino Doppel Malzbier mit Schutzmarke St. Stefan, koja ćete spasiti od nervoznosti, pomanjkanje krvi, bezsanice od neprobave a uz to dobit ćeš bolji apetit. Od velike je koristi za bolestnike i za oporavljenje zdravlja, tako da onaj koji ju redovito pije kroz malo vremena postane Herkul. Osim Gospode liječnika D.ra Elischer, D.ra Herczela, D.ra Liebmanna biva ovo pivo takodjer vruće preporučeno od Gosp. liječnika D.ra Nikole Tommaseo D.ra Edi Karamana.

Pazi samo na Schutzmarku.

Isti preporuča najveći izbor delikatesa ne bojeći se utakmice.

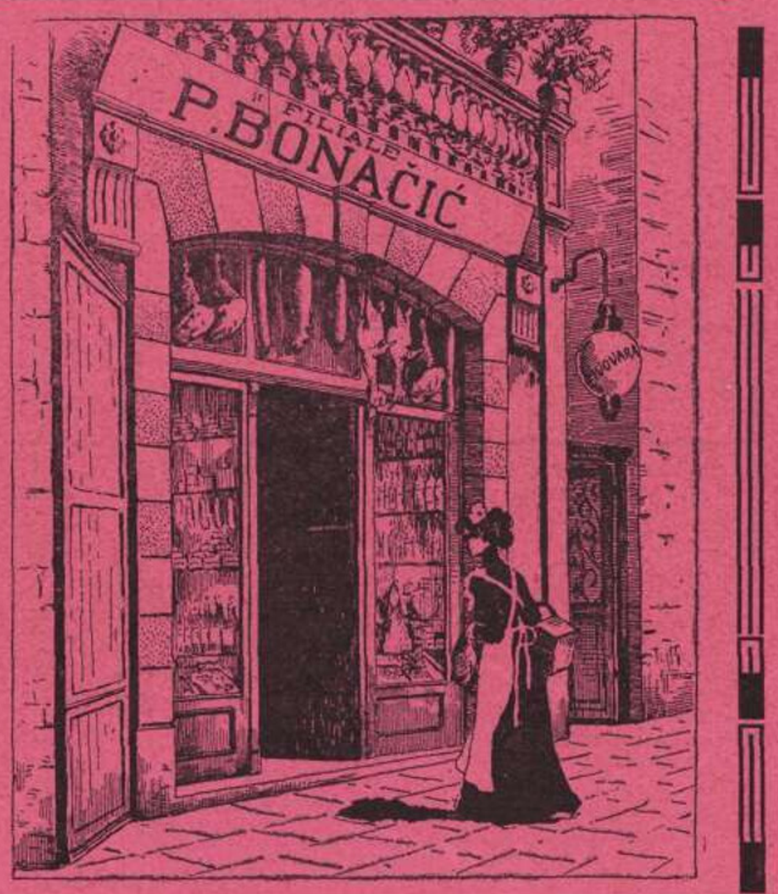

NIKOLA DEMARCHI

ulica Kambij, blizu crkve sv. Čiprijana SPLJET.

voštarnica i tvornica stearinskih svijeća „**Marjan**“ i „**Jadro**“. ≈

Veliko skladište svih crkvenih potrebština.

Izradjuju se barjaci za Sokolska i druga društva najtočnije i jeftino. Bogato skladište štrcaljka za peronosporu Patent G. Czimeg.

Izključiva prodaja ed tvornice Robert Gugl, Graz.

Jedino skladište poznate

Tvrtke D.ra Jägera

opskrbljeno svakovrsnim majama uz izvorne tvorničke cijene, davajući gg. mušterijama **osobiti popust** razmjeran nabavi

---

jedino u trgovini rukotvorina na trgu voća, SPLIT

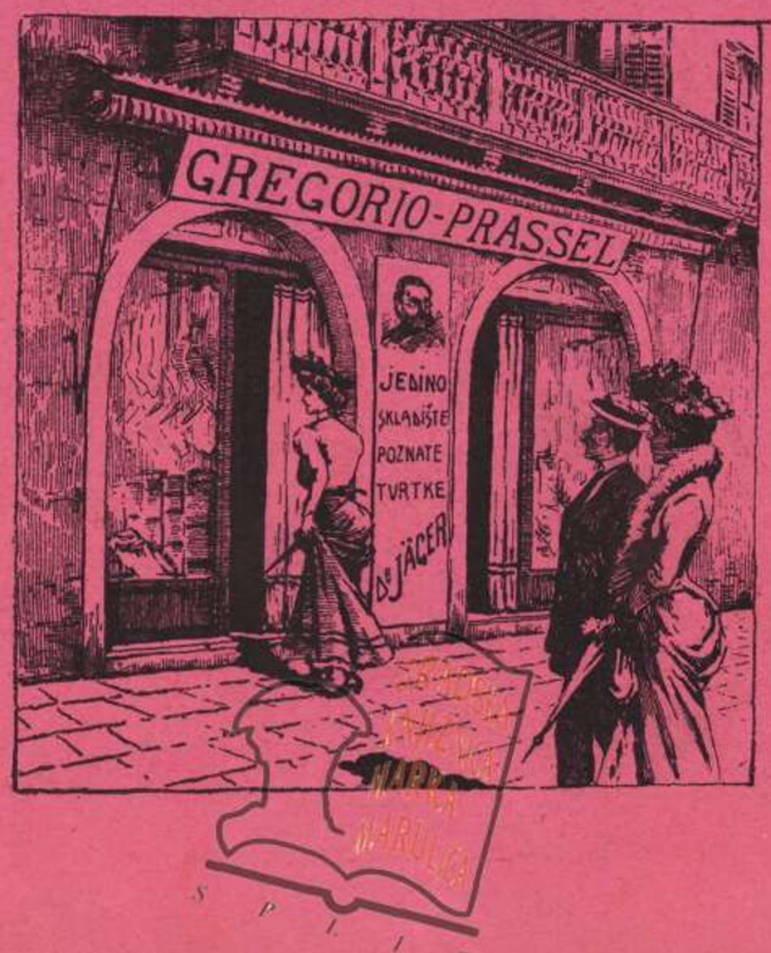

Br. 8. SPLIT, u siječnju 1909. God. II.

DUJE BALAVAC

IZLAZI JEDAN PUT MJESEČNO

Dopisi i pretplate šalju se uredniku: ANTI KATUNARIĆU, slikaru u Splitu. Cijena je listu 4 Kr. na god. Svaki broj 30½ para. Za inozemstvo 5 kr.

Teligentni
[lipi i nobili,
To priznanje
[baš smo zadobili.
Ma vidit nas kom-
[paktne posvuda,
Križaju se
[toliki od čnda.
Al kako će
[ostat ti k.....
Kad nam budu
[prispili miljuni?

HRVATSKA UNIVERZALNA KNJIŽNICA SPLIT

Kod ovlaštenog agenta prekooceanskih putovanja

JOSIPA RIBOLI u SPLITU

dobivaju se svi nužni naputci, takodjer najjeftinije prevozne karte sa najbržim i najboljim parobrodima i sa amerikanskim željeznicama.

CIJENE ZA PREVOZ:

iz Splita do New-Yorka ili New-Orleansa		Kruna	145
„ „ „	Punta Arenas	„	335
„ „ „	Buenos Airesa	„	165
„ „ „	Antofogaste	„	425
„ „ „	Australije	„	420
„ „ „	Auklanda (Nova Zeland.)	„	450

U ovim je cijenama uključena opskrba od luke, iz koje polazi dotični prekooceanski parobrod. — — —

Tko želi na kojemudrago mjesto Amerike, Australije itd. putovati, neka se svakako obrati na rečenog agenta, koji najsavjesnije i najbolje opremljuje iseljenike.

Polazak iz Splita za Ameriku koncem svake nedjelje; za Australiju svake druge srijede počamši od 12. veljače t. g.

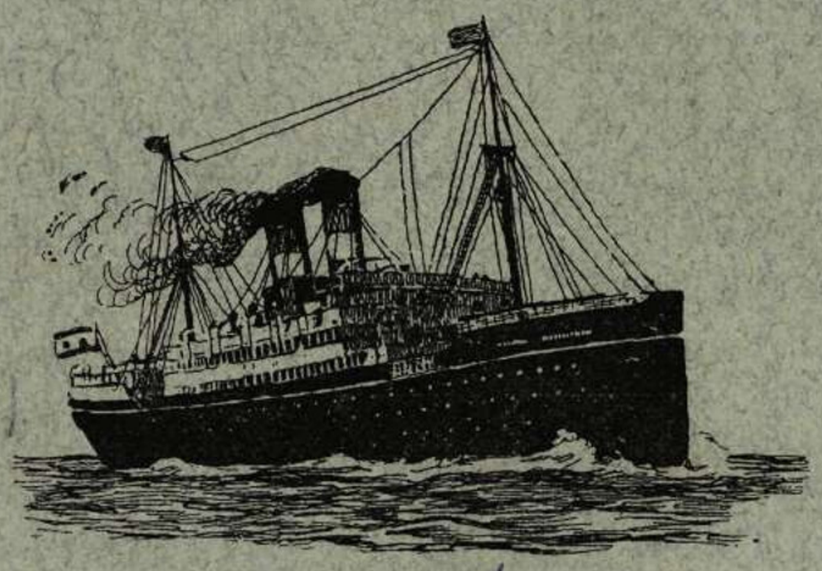

SPLIT = Gospodski Trg.

Najveća Dalmatinska pomodna trgovina
— Gotovih odiela, Rubenina i Kravata —
JAKOV PAVIĆ - SPLIT Gospodski Trg Nakićeva palača.

HRVATSKA VJERESIJSKA BANKA

PODRUŽNICA SPLIT

Centrala u Dubrovniku - Podružnica u Šibeniku i Zadru.

Prima uložke i obavlja sve bankarske poslove najkulantnije.

Br. 8. SPLIT, u siječnju 1909. God. II.

Duje Balavac

humoristično satirički list

IZLAZI JEDAN PUT MJESEČNO —
Cijena mu je 4 krune na godinu. —
Svaki broj 30 para. ———
Za iznozemstvo kruna 5. ———
Dopisi i pretplate šalju se uredniku:
ANTI KATUNARIĆU, slikaru u Splitu

Dujini Riflešjuni

Evo nas fala bogu u novu godinu i mislin, da se nećete na me tužiti. Drža san se moga obećanja u programu. samo ča san ovo malo zakasnija s ovin brojen ma uzrok je bila izložba i zato vi nećete ništa izgubit. Duje neće pitat novoga abonamenta, dok van ne pošaje dvanajst brojev. Razumi se ovo vridi za one ča su platili, ali nek se čuvaju dužnici, učinit ću jin škerac, ča se bojin da li će jin bit drag. Ajde ustrpit ću se još za jedan misec. Sada pak pošto znan kako se lako zaboravjaju dobra dila, spomenut ću van nike oveće uspihe, da vidite, koga biste izgubili, ako mene izgubite. — Intanto van javjan, da ni Pariz nemore višje prez mene. Eto gledajte broj 20. od 15. oktobra pariške „La Revue“ i vidit ćete pretiskan odgovor „Simplicissimusu“ za Festzug i stavja je meju najboje sviske karikature, altrochè uja, a sada ajmo dàje. — Sićate li se one grdobine na manastiru Sv. Frane? e pa dobro, nima je višje.

Sićate li se one škovacere prid biskupovon palačom? — Višje je nima.

Sićate li se koliko je godin da su Bačvice prez puta? — Sada ga se gradi.

A kako je bilo vidit zvonik sv. Duje kroz trideset godin? Gledajte ga sada ka od cukra. — Gledajte kuće Dadića i Jurasa na Dioklecjanovon zidu. take su se gradile dok ni Duje bilo a gledajte sada koliko su nižje ostale. — A ča van se pak čini o Dujinoj višti?

Sićate li se kad je izaša prvi broj „Velebita“? Toki su skočili radi one naše vinjete, di smo rekli da će popust, i popuza je pri, vengo smo se i nadali. Nemislite da se tomu veselin, njanke za reć, samo konštatiran činjenicu. Pošto pak oću da buden pravedan u svemu pak i prama sebi, kazat ću van i moj jedan neuspih i ti me baš bode ka draća u petu. A to van je moji čitatelji, da nisan uspija piturat Savinu tabelu, ali još nisan izgubija sve nade i stalno se uzdan da ću to postignut pri vengo završin moji dvanajst brojev.

Eto ko bude živ vidit će. I eto svršivan, da van ne nosin s mojin čakulan prostor — an pače ši! Deboto san i zaboravija, ovo van govorin u konfidenci ka i predikatur kad ono malo opočine. Dakle pošto smo evo u krnjeval a sve me straj, da se ne spravja baš bog zna kaki, odluči san učinit jedan bal, bal, ča govorin, bal, malo je reć bal. jer takoga bala neće bit ni jedan bal vidija. To njanci neće bit bal ma će se isto balat. Inšoma za sada ne govorin drugo, ali san siguran, da nijedan Dujin prijatelj neće izostat pa i ako nebude moga doć, isto more kupit ulaznicu, pa tako i oni izvan Splita, jer s ton ulaznicon moći će dobit svoj portret na pastelu ili koji peisaž sa umitniške spliske izložbe. Dakle ko ne rižigaje ne rožigaje. a jopet se trata da Duje i dàje izlazi, jer su spize velike a fond mali.

I ko jema malo patriotizma i ponosa, prin nek plati Duji pretplatu ako već nije, i nek rani dvi krune za kupit ulaznicu za Dujin ples, pa onda nek plati farmaciju i likara i sve druge račune ča je primija svršetkon godine.

Vaš delikani „Duje Balavac“.

Velika Hrvatska i Velika Srbija.

(Fra due litiganti . . . .)

D. B. — A sada ka su van ostali okviri prazni, stavite u nje karte geografike.

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA SPLIT

ODVJETNIČKI TIPOVI

Da sam vam ja kakav „Deutschmeister“,
Nitko ne će na to ni misliti,
Pa i ako nosim „sechsundsechszig“
Ne će te mi za to zaviditi.

IŠTANTANEJE

(SLIKE IZ NARAVI)

I martiri di Belfiore (u šporko).

Un martire nell' intimo.

Kuma A.: Jo Marine moj, a jesi li živ, daj neka te pojubin jedinac moj.

M.: Ciò mama dài non te spaventar no xe sta njente.

K. A.: Jo meni, kako non že njente, cili se Split bi uzbuni, muko moja, a jesu li mi te udrili mišu moj?

M.: Non xe vero njente mama, po anca se fusse, xe per la patrija.

K. A.: Eto uvik ti vražji partiti, a ča se intrigaješ u te pasje krovate.

M.: Che crovati che crovati, non se tratta adeso de crovati.

K. A.: Onda će bit ti vražji šocjališti, ostavi se ti nji dite moje.

M.: Jo meni come ignori tutto. Se tratta de aver l' università in lingua materna ti ga capio?

K. A.: Jo sinko moj, ča je tebi zato stalo, ti ćeš jemat tvoj kruv, a ča te za drugoga stalo. Ma ča se rano moja bilo triba za to bit.

M.: E asti gloga, da te udre koko ščapon po tikvi i ti bi se ozvala.

Gospodja M. i Gosp. K.

— Come jera a Vienna?

= Jo meni, non ghe digo ne che conto, cosa le vol, non xe pol contar cosi, non xe posibile a descriver. Le se imagina che mi son stà chiuso in preson dalle 10 fino mezzo giorno... dalle 10 fino mezzo giorno, tremendo jera, non ghe digo ne ghe conto non xe possibile a descriver, cosa le vol vemmo fatto tutto el posibile.

— Nojaltre più volte parlavimo, ne imaginavimo, che i nostri spalatrini farà la sua come sempre dapertutto i se ga distinguesto.

= Tremendo ghe digo, non ghe digo ne ghe conto. Ah! tremendo orrendo non se possibile a descriver. Ah tremendo, tremendo non ghe digo ne ghe conto.

U kafani.

(Govori se o izložbi).

Prvi: Vidović je bio tijelo izložbe.

Drugi: A Tončić rebro.

Treći: A onda je počastni predsjednik Ivčević duša!

D. B. Zato i je bija nevidljiv, a je mi ga prešidente.

Na izložbi:

Gospodjica: (Gledajući Meštrovićeve fragmente) Molim vas jesu li ove radnje prispjele iz Pariza?

Gospodin: Da gospojice.

Gospodjica: Zato su se ovako razlupale, baš je grehota.

Na putu.

Sa prozora društva „Ginnastica e Scherma“ javi se neki jednom prolazniku: Zdravo Marine, kako je? — Ovaj će: A eto tako, žive se po *tolomašku.*

Un Mazziniano: (prolazeć) Che vita da can!

Ultramoderan.

— Čujte Don Frane, bacite ća ovo stari koloni okolo, neka se lipje vidi naš lipi zvonik.
= Jeli, ah!
— E zna san ja, da ćete vi bit kontra tomu, dosta da je čakod antikoga odma nedate ticat. Vengo znate ča, piturajte ji u bilo su malo japna, neće vas puno zapast a bit će lipo vidit.

Na pazaru.

Šor Luka: Šta je pobro, kako je tamo u vas s *aneksijom*.
Bošnjak: Ja je gjavlu brate nijesam ni vidio, nit znam kako izgleda.

Kod gosp. inžinira i gradjevnog savjetnika etc.

— Tak, tak —
= Ko je?
— Ja san, gosp. inžinjere, pogledajte mi molin vas ove karte.
= Izvolite reći gosp. *savjetniče*.
— Dobro, šjor inženjer, evo vidite ove dišenje.
= Molim s kim imadem čast, ja sam gradjevni *savjetnik* Erlich.
— A ja san težak A. P. iz varoša.
= Šta želite?
— Evo gosp. inženjer da vi ...
= Gosp. *savjetniče* ...
— A eto van zbogon, vratit ću se kad budete dobre voje.

= Tak, tak, tak.
— Dalje.
= Dobro jutro gosp. inžiniru.
— Gosp. *savjetniče*, molim.
— Dakle gosp. inžiniru razjasnite ...
= Gosp. *sa-vje-tni-će*.
— Gosp. inžiniru i savjetniče, molim u ovoj stvari vi kao inžinir ...
= *Sa-vje-tnik*! molim, moje je ime Erlich gradjevni savjetnik!
— A moje B ... vitez željezne krune i to pravi savjetnik, dvorski savjetnik, — i bubne vratima.

U cinematografu.

Buletinar viče: Gospodo predstava je svršila, izlazi se na drugu stranu, sutra novi program. Prikazivat će se glasovita komedija iz naravi — „*Marija Stuvada*".

U kazalištu.

(Piva se Rigolletto).

Mande: Jo meni, kako su nosili u ono vrime, pa su jopet sve pivali zanamisto govorit, jo kako su se mogli razumit.
Cvita: Srića, ča mi nismo u ono vrime služile.

Nemuzikalan.

Orko kan! da ni ove vražje mužike, moga bi čakod čovik i razumit.

Predeštinani.

D.: Zašto nima višje kantaduri u Sveti Duju?
J.: Jerbo se svi prontaju za trejatar.

Kandidati i kandidature.

Ozbiljan dostojanstvenik: Kako to, da nije izpala tvoja kandidatura?
Joso Modrić: A šta ću im ja! ...
Ozbiljan dostojanstvenik: Čudim se. Izabrali su toliko „figure porche", mogli su i tebe ...

*

(U zadarskoj čitaonici). Hoćeš li, Joso, opet kandidirati?
Joso: Ne dao Bog! ...
Roko: A zašto?
Joso: Jer sam, prigodom moje lanjske kandidature, dovoljno doznao koliki sam lopov, nevaljalac, nedostojnik ... Pa mi je dosta ... (Dr. Franjo još bježi).
(Ako tko želi primiti tačan „curriculum vitae", neka samo kandidira izvan stranaka. *D. B.*)

Razgovor kuma Jakova mejusobon.

Najidija san se, pa san dà dežditu gospodaru od kuće; ma ne miga dežditu za izać iz kuće, nisan tako lud, lašnje je nać u Splitu kršćanina vengo kuću; dâ san mu dežditu da mu neću višje plaćat fit. Dvadeset je godin, da mu stojin u kući i pošteno plaćan, pa mogu kalkulat da san je kupija. Zvaće nas na cirkul da se kumbinamo.

Od kad su razorili baraku na plokatu, i otvorili vela vrata od crikve, pari mi se, da san drugi čovik, samo nisan kuntenat s bumbalon, reka bi čovik, da ni više oni starinski ča je bija, kad smo se igrali okolo zvonika na žmake, ja, podeštat, prokuratur ò štata, prešidenat od operaje i drugi. Oli ne znadu više zvonit, oli nisu stavili zvona u redu na misto, oli zvonu makinjeton misto na ruke: inšoma tako nevaja i vajà tu stvar napravit.

Nije njanke skalinada kako je bila prin, pa da je nisu oni dan kad su otvorili vrata, pokrili impiegati sabjan i klobuciman ća je nosija pokojni Rapeta Paić tri dana na godinu, bija bi se dogodija revolucjun od puka.

Tija san i ja, ka stari splićanin poć oni dan na *fincjun*, ma nisu dali. Stavili su puliciju, gjandarmariju i financjere, da nebi natanta koga siromaja pomolit se Bogu prin vrimena.

Najžalije me, ča nisan moga čut prediku kontra cimentu, ča je je izreka Don Frane Bulić. Ja bi se okladija, da on apošta tako govori za neka mi težaci nemoremo prodat tupinu.

Del rešto nima ništa nova, vengo, kako niki govoru, malo perikula, da ne bude guèra. Sve se bojin da neće bit ništa, pa ala i jesu sadac guere: lipo se divertu, činu božična cabla, pušu fine cigale i jidu kobasice, a kako je ono bilo u Italju ka su nas prolivali vrilin ujen i katramon, pa udri s matuniman u nas ka u pantagane; ma svakako, ako ča jema puknut dražje me da sad pukne, dok mi sinovja dica nisu pod levu. *Kecalo.*

GRADSKI VIJESNIK

Sastanak.

U četvrtak imademo sastanak zastupnika, sa dnevnim redom:
I. Taljanska universa u Trstu.
II. Eventualija.
Govori se, da ako im ostane vremena,

GRADSKA KNJIŽNICA MARKO MARULIĆ SPLIT

NAŠI ČINOVNICI.

— Voi le stregate tutte.
= Stregoneria non c'è
Ma un certo qual mio fascino personal ...,
(Falstaff).

Son critico musical
Go parenti musicisti
E per questo go diritto
Tutto criticar.

I me dixe de sposar
Ma mi gnanche non ghe bado
Che me volto colle belle
E po, *all' andar!*

Con tutto ciò che go detto
Che son libero vedè,
Proprio come un oseletto.

SPLIT POLIPŠAJE.

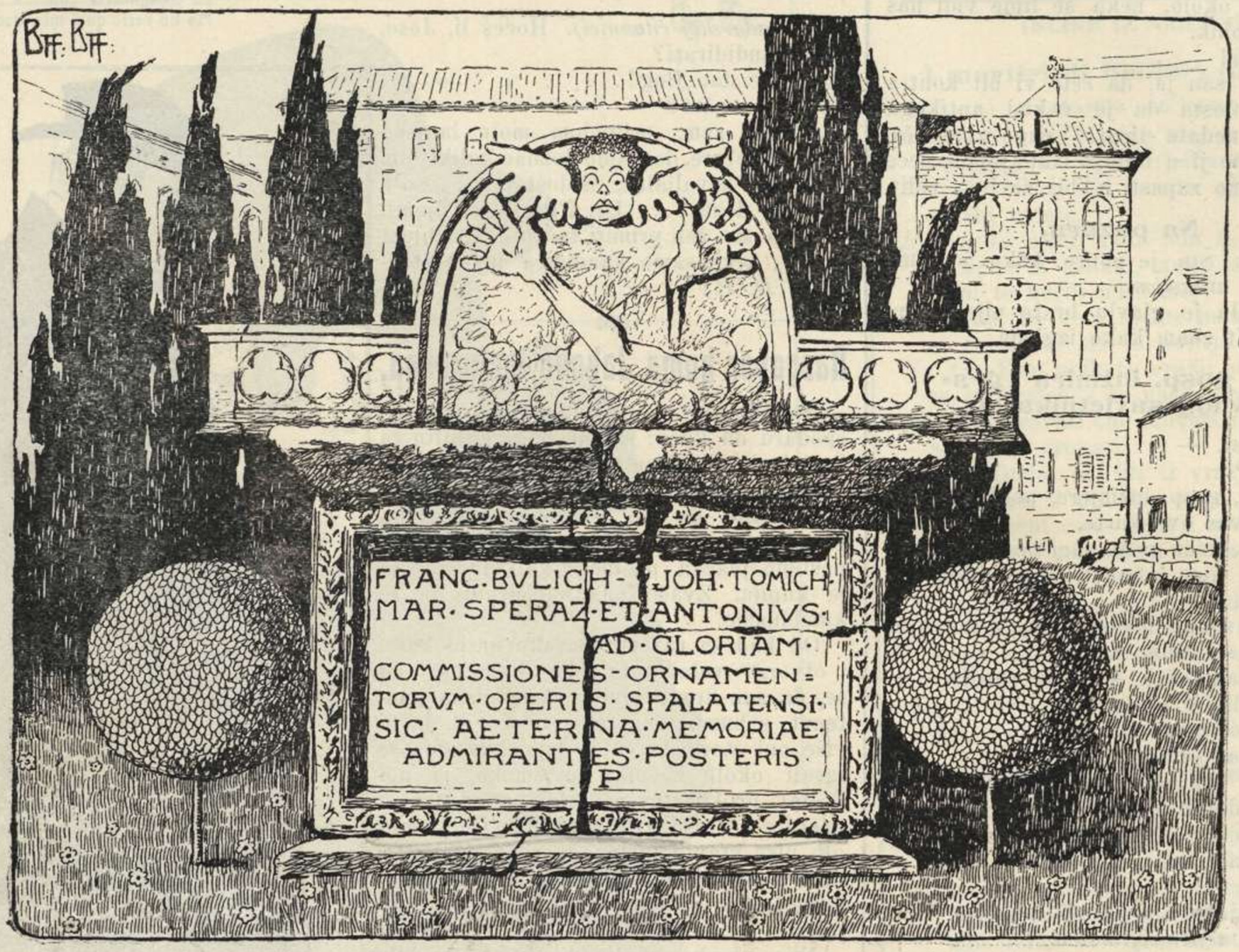

Sad kad su skinuli kreštu sa samostana Sv. Frane, a neznadu ča od nje činit, evo van ovi projet. Tako će se malo uredit ono misto na Marmontovoj poljani i u isto vrime ćemo se odužit našem zaslužnom komišjunu od ornata.

(Nadamo se, da se Don Frane neće opirat da dâ „Pomponiju“: isto se shita po putu. D. B.)

da će se sjetiti aneksije, Rauchovog režima, veleizdajnika i drugih malenkosti.

Eto milo nam je.

Kroz najjužniji konal na svijetu.

Upozorujemo čitatelje na listak „Slobode“ mladoga splićanina. Svašta je vidija, crkvu lipu perfin ka Sv. Dominik i vrtal ka Čingrijin, ma zvonik ka Sv. Duje, jok! Nima Splita do Splita!

Bez autoritadi.

„Dan“ i „Hrvatstvo“ izgubili su atoritad. Navalili onako naivno po njiovu na izložbu. A efekat? Nije bilo ni jednoga i malo kulturnijega popa ni fratra, koji nije došao. I to je trajalo sve dok nismo do zadnjeg komada pakovali. Čast ovima a gornjima na razmišljanje.

Ko bi svakom ugodio.

„Jedinstvo“ javlja, da se ovih svetaca nije niko ni opio ni ranio, *(D. B. Da me primit za svakog pijanog krunu dacja, odma bi iša na ladanje.)* samo da su zvona puno zvonila.

Eto vidite opet se tužu na zvona. Naši furbasti bečani su invece apošta bili namistili zvona da se nemore zvonit, i onda su se svi splićani skočili ka opareni. a zbilja se čutila potriba o zvonov, nu onda ča sad jopet miša „Jedinstvo“. D. B.

Još jedna izgubljena stvar.

Traži se jedna dekoracjun, ča su je bili poslali velikom trgovištu Rosić. Ko je najde, neka je ponese vlastniku, dat će mu se dobra ruka višje neg vaja.

D. B.: Perke non že par la flika, ma že par l' onor.

Esposizione d' arte nostrana.

Eto milo nam je javit, da ćemo imat opet jednu izložbu u Zadru.

Pošto se zadrani nisu zadovoljili sa dalmatinskom izložbom, učinitće jednu „izložbu noštranu“, tako je zove „Risorgimento“. „Dalmata“ bi je zvao „Esposizione conscienziente“. Grehota, da neće moći izložiti onaj Isukrstov spomenik u Solinu, šta ga je modelirao njihov najveći škultur, a koga je „Risorgimento“ sasvim ignorirao, dok se nije on sam javio s dugim člankom.

Dozvolite jednu riflesjun. I ja san štija „Risorgimento“ pa mi nikako ne gre u glavu ono ča govori, da jemadu puno i puno ti umitnikov ča nisu nikomu poznati. Sada ja pitan: oli smo mi svi cukuni i injoranti a s nan i „Risorgimento“, oli su svi artišti velike šape: una delle dò. D. B.

Hotel u Sućurcu.

Zbilja žalostno, kako je opazilo „Jedinstvo“, da u Sućurcu nema ni jednoga hotela. Napokon su i nadležni to uvidili, pa se odlučili na akcijn i evo skoro na proljeće, imati će i Sućurac svoj „Hotel Bristol“ kao i svi bolji centrumi.

D. B. A kad će se zgradit univeršitad u Čilipima?

Disinfekcija.

U kafi Panachoff svako desetak minuti dojde ti van jedan kamarjer s jednin ogromnin šotrativon, pa ala to da se škicetaje po ariji. Spočetka se na to niko smija, a nikor pokriva glavu, najskoli ćelavi. Kasnije dozlogrdilo i stali protestirati, jer da od ovoga vonja zaboli glava, ali u zadnju ča se iznašlo? Da su se svi ćelavi počeli zaodivat vlasiman. Na tu novitad navrvili aventuri i sad se ni nimalo za čudit kad vidite koju piutošto staru damu sa lipin gustin bjondastin vlasima. Mi smo pak harni gosp. Panachoffu, ča

se on tako lipo brine za naše zdravje i lipotu.

Brzojavi prigodom smrti Kranjčevića.

(Čitali smo u „Obzoru“)

Split. S vama žaluju Paula i Milan Begović.
Zagreb . . . Ljuba i Milan Ogrizović.
Zagreb . . . Anka i Milan Marjanović.
Zagreb . . . Adele i Andrija Milčinović.
Opatija . . . Ema i Viktor Car.
Zadar . . . Katalinić Jerotov i Kisić.

Dva i dva kâ u svàte, ma vaja reć pravo, najdraži me zadnji par. D. B.

Patriotismus postumus.

Unro je Kranjčević, naš najveći pjesnik pa eto zagrebačkih umjetnika i književnika hoće pošto po to, da ga u Zagreb prenesu. Dobra i patriotska ideja, ma vidi vraga, nikad da bi ta ideja došla dok su umitnici živi. Istinita je ona poslovica, šta kaže, da dobre ideje kasno dodju.

D. B. Srića, da su ti judi prez malicije, pa zato nemogu na zlo mislit.

Protest.

Pošto sam umetnut u ikonostasu u zadnjem broju vašeg lista „Duje Brbljavac“, protestiram najogorčenije, ne toliko što ste me u list stavili, koliko *s kime ste me stavili.*

Hrvatski Momsen.

Oglas u našeg poznatog Matcovicha.

Qui si vende
teste di kapuci garbi

Bidan, i još jema tu fišacjun, a ča ćeš, ajde ti jemat posla s glavon od kiseloga kupusa! D. B.

ŠPORT

Diabolo.

Bilo je i dosad diavola kod nas i to pravi djavola, ali nisu ipak toliko perikulani ka ovi drveni. Šetaš se i vaja da se svaki čas obazireš, da ti ne doleti koji diabolo u gubicu oli u čupicu, pa se posli tuži komu oćeš. No naravski i to se dogadja kad igraju diletanti; s profesijonistiman nije ta pogibelj. Meju ovima najvišje se ističu gospojice i naravno ko će boje s vragon vladat. Do malo će biti veliki naticaj i za ti se ozbiljno treniraju gospodjica Bulat, gospodjica Tommaseo, Illich, Mayer, Cipci i mnoge druge. Javit ćemo, kako je ispalo, u drugom broju.

Automobilizam.

Naši niki automobilisti osnovat će legiju. Ajde da! sretno. Barem ćemo tih imati, kad nemamo pješaka ni okonjenih, kako bi rekle zagrebačke novine, a nemamo ni omagarčeni. Dalje, da se nešto ipak radi.

Podizam.

Evo nam je naš glasoviti trkač Baći otvorija štadjun od krnjevala i trka je s jednin fjapastin biciklišton. Za trkačen trkala je sila mularije i to nas tiši da će se toliko te mladeži trenirat i tako neće bidan Baći bit prisiljen da trče s beštijan. A drago nan je da je i općina ozbiljno uzela ti lipi šport. Oće naši.

IZ POKRAJINE

Iz Zadra.

Pro cultura.

Dragi Duje. Naš poteštat Dr. Ziliotto uvidivši da je njegov famožni manifest malo pomogao, naručio je nekoliko pametnih ljudi iz Italije, da ih dodju malo prosvijetlit. Pošto je bilo baš skrajno vrijeme, osobito smo se tomu razveselili pa ti evo javljamo ovu radostnu vijest.

Švido mi, da je bilo skrajno vrime, sad su počeli vatat po četiri pet miseci pržuna, pa bog zna di bi bili svršili s tin traton, ako jin ne dadu malo edukacjuna. D. B.

Poslije tučnjave izmedju hrvata i taljanaca u Dubrovniku, doznajemo da su ovomjestni taljanci sazvali bili žurnu sjednicu na kojoj se pertratiralo o sukobu. — Bilo je zaključeno poslati dvoje troje: „competenti in materia“ e da se konstatira jesu li ih više dali taljanci zadarskim hrvatima, kad je bio na prolasku Sokol, ili hrvati taljancima u Dubrovniku i to za da znadu, ako je eventualno prošlo mjeru sa dubrovačke strane koliku žuntu imaju nadodati prvom zgodom na zadarsku stranu e da bilancira stvar.

. . . Nije se tražilo dalje! . . . To je znak da su bili računi liquidirani pa da se postupalo u Dubrovniku baš po onoj: „pan per fogaca“!

U školi Lege.

Učitelj: Che cosa è il carbone?

Učenik: Il carbone xe, quei piccoli pessettini neri che se scrivi per i muri: „Fora le cavre“.

Per l' ultima volta:
Se disi che il „Corso“ non sorte più.

Finćukasti.

Simplicissimus- „Balkannummer“

Mikael: Heren zi Tuje, a oklen su tošli ti pusti uši na Palkanu.

D. Balavac: To su se ispujale vaše žene, ča u nas živu, a jemadu na kuću zeleni feral.

Mikael: A zoo! Aber main Tuje kako su sločesti ti faši *princen.*

D. Balavac: E moj Mikula, jer jin se zna otac i mater pa su žive naravi, a vi ko zna bili ste ji i jemali da ni Girona oli koga taljanskoga meštra od pianoforta.

Mikael: Aper Tuje, vi žiñti unter svinje.

D. Balavac: E ča ćeš kad se u nas ne mogu primit one ober-, ča ji Guljelmo goji u dvoru.

Mikael: A soo!

D. Balavac: Ni to sol moj Mikula, to je porkarija, a ko ča jema to i daje.

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA SPLIT

U Boj! po glazbi Ma. Zajca.

Ne junaka biranijeh
Po obličju ni ljepoti. — *Mažuranić.*

Dr. Frank: (Tenor solo) U boj! u boj!
Ogrizović i Matoš: Mač iz toka braćo!
Hor legije: Nek turčin zna kako mremo mi!
Tamburlo: (Srdito) A jeste ga pravi telci jeste, neznate da su turci naša braća, dapače zgradit ćemo im i džamiju u Zagrebu.
D. Bulavac: Ala i jovi junakov, bacili su nas jopet dva šekula nazad prid Europon, a ča bi bilo, da nimadu debulecu u gaćam!

Dubrovačke novitati.

Izbori i ako su davno prošli, ipak još vonjaju ... Gabinet Bjele protestava, da je bio najbolji deputat Dum Pero *Ficović*. On i merita!

* * *

Grad poplavio „hornistima". Sve je u poslu. Lov se nastavlja. Mirnoća vlada. Biće avancamenata, zvijezda i dinarâ (ne beogradskih!) Rakomandavamo Karla Gruboga, merita avanzamenat, jerbo dobro fatiga, a ostario je čeznući za zvijezdama!

* * *

„Prava" garantiška, da s nove od godine, neće više bit mantenuta popovska, nego Frankova. Formana je legija. Pogrešno je javljeno u „Hrv. Pravu", da je kapetan Ivo Mekiš; nije nego Ivo Saroketi (rado ispravljamo Ur.) Legija je tremenda ... ima ih metar visine, mišice kako *krenviršte i* a škine široke 12 cm. ecc. ecc.

* * *

Gjuro bandira izio panatu. Sad je na redu njegov zamjenik „pasticer". Gjuro ga grize i konsolaje se, jer se u pastićera malo fidaju ... *voto* je za srsku bandjeru na komuni. To je dosta!

* * *

Mužika komunala slavi deset godina života, 16-toga meštra i dobiveni lot. — Čestitamo!

* * *

Dr. Puljiz na staru od godine pokajao je svoj grijeh. Upiso se u sva srska društva a iskaso iz Boškovića. Živio čelik rodoljub! *Gospar Antiki.*

Caro Duje!

Ja sam bio persvaz, da si otego papcima jerbo valja da znaš, da je menegite u glavi tremenda bolest. (pitaj popa Ficovića) ma kad si se rekupero, ja ti se radujem i arajdan šaljem ti moje komplimente!

Za vrijeme, što si jadan ležo u postelji, aspetando, hoće li ti poć za rukom tvoja apelacijon al Padre Eterno dogodilo se svega i svašta kod nas:

Oli smo mi u Dubrovniku diventali gente seria, oli je svijet izgubio busulu? Ja, koji sam stari dubrovčanin krstim se lijevom i desnom, ma što je ovo!?! Nijesam teštard, ma neke stvari ne hitam. Per esempio ne mogu, da hitam, kako je naša soćietad „Forza e Coraggio" mogla onako izgubit forcu i koragj; i za poć

GRADSKA KNJIŽNICA DUBROVNIK

u gjitu na Lokrum, imali su se investit na Porporeli. A ono malo štapa, što smo regalali jedan drugomu, da je moglo skonbusulat il concerto europeo, da se je mako ruski ministar dell' Estero, da miri i pacifikiva Titonija, perkè velika je stvar, da je gospar Silvio Mascarich bio u perikulu za svoj — trbuh. — Ma stvar je pasala lišo, kad je Pavo Bakara osto intatto perke on rapresentava Italiju u Dubrovniku.

To još nije tako tremendo ko ono u Cavtatu! „Cavtatska furda“, „domaći odrodi“, „šumadinska rulja“, „zelenjaši“, „posrbice“ ecetera, molim te bićeš prolego našu „Pravu“, pa vidio, da su Cavtaćani ćeli da potope naše popovske sokolaše i mužiku. Nu pomoću Boga, koji je imo kompasijuna nad našim reverendina stvar se adočala prije no što je bilo perikula: čep je jopet začepio ono, što je bilo začepljeno. In avanti, kad budem imo viagjat, gledaću, da li je ćep začepio ono, što ima da začepi, perkè vidiš, ako nije začepljeno u redu, ide se u profundis!

Tremendija je stvar „alto tradimento“, a još tremendija elecijoni i novi deputati.

Pa pošto sam posto famoz za intervište - skuzaj, ma uzo sam za meštra novog korčulanskog deputata, - ardiško sam da stanem intervistavat naše kapurijone. Počeo sam sa novim konavoskim deputatom.

— Što vam se pava gosparu, kojem ćete privoliti carstvu, to jes, si capisce, kojem partitu? — Neće Vas nijedan, jer da ste deputat dum Bepa Crnice!

— To nije istina: ja sam prava hrvatska korenika. Žo mi je jedino na moga Škvrcu; ma razumijem ga, malašan je, a hotio bi da bude velik. Ma isto ja ću u dijetu, pa taman ušo kroz punjestru.

— A Vi sami stvorite partit!

— Nemamo volje ni snage; valja bit popo ili avokat.

— A onda znate li što? Diventajte prvi deputat poljodjelske stranke. Oni u Zadru nijesu još kapaći oko „Gospodarskog Vijesnika“ da se intendu u ono, što guveran hoće.

— Cela ne m' interesse rien!

Ostah ko da me sajeta profundala. — Nijesam ni u snu se imagjino, da novi konavoski deputat, deputat, i ako je težak zna francezi. Učinim riverencu i bježte pete.....

Inšempjan vratim se u Dubrovnik, i onako inšempjan, prosti Bože, ardiško sam da intervistam Antuna Zipfela i brijača Trivu. Caro Duje, robe da non credere, ma o tom un altra volta....

te riverisco tvoj *Senkilo.*

Šalju nam iz ZADRA.

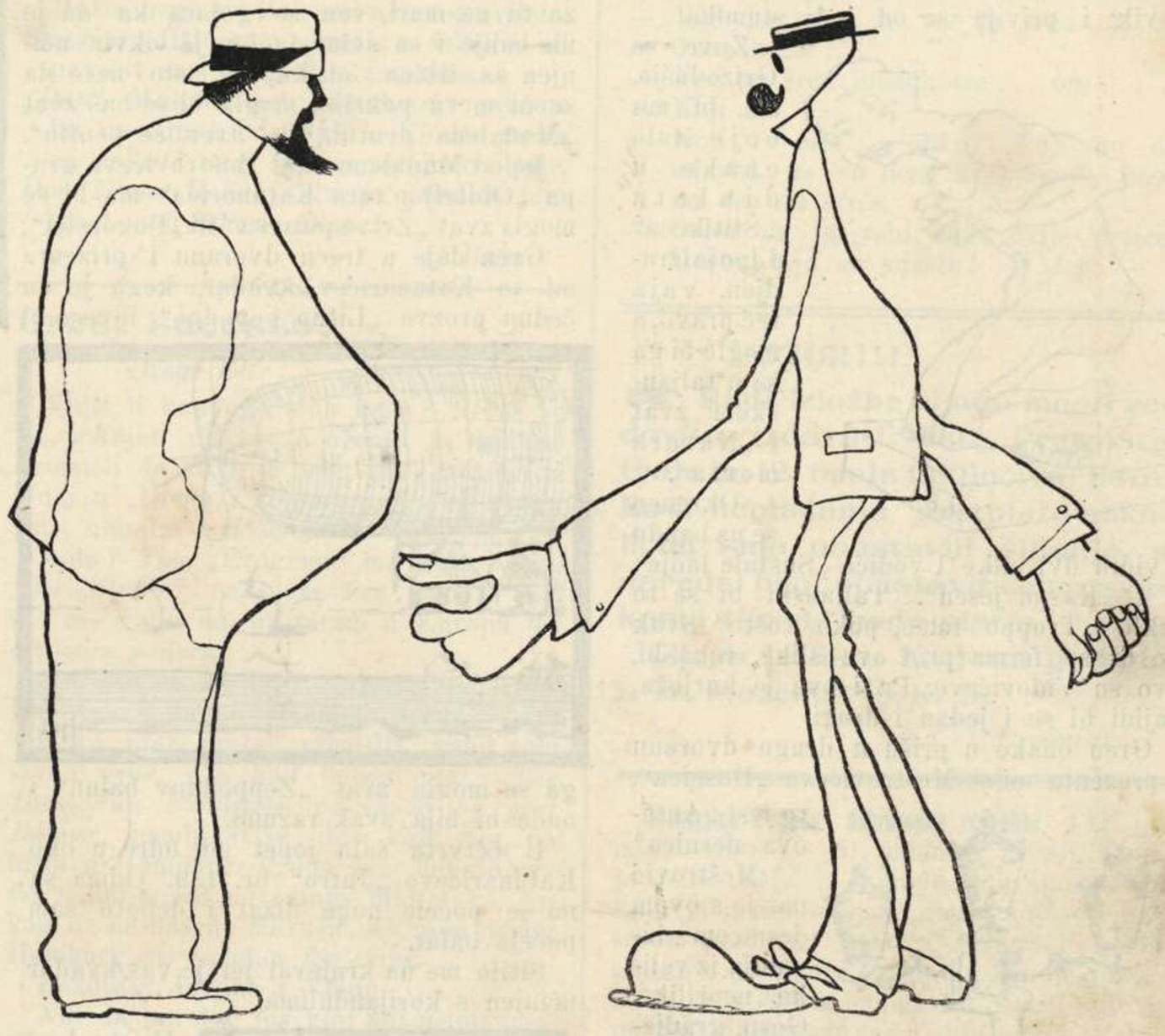

Dr. Klaić (vodja sokolaša): Admirale, vrati mi moje brodovlje.
Neumayer (vodja veslačkog družtva): Generale, jeli, da možeš odmaglit kad budemo imali svesokolski sastanak?
Dr. Klaić: Dakle dioba?
Neumayer: Dioba.
Jedan iz kantuna: Così i svolarà mejo in mar.

Dragi Duje!

Ču sam, da si diventô artišta, i da se sada ne baviš, nego sa ešpozicijunon. Za to, siguran sam, da ti nećeš, ovih dana, štit foje, pa nećeš ni znat ča se dogaja u našoj provinciji. U onomu dragomu foju, ča se zove „Smotra Dalmatinska“ — u lumeru 84. — piše, da je ovih dana bio svečani otvor *Velikog Hôtela* u ... Benkovcu, koji se zove ... *Uzorni svinjak.* Smotra ga deškrivije, i govori: „ ... pred svinjakom je prostrano „polje (biće *park,* op. D.) gdje će *prasad* izaći, da se *„progje,* da se *okupa,* i da se *prošeta* ...“

Kako vidiš, sve je u podpunom redu, samo fali muzika za vrime *šetnje* i *kupanja;* pa te za to, molim, da preporučiš u tvojem foju i to; a onda ti je, brate, ka': ... u Karlsbadu!

Altrochè, da se za nas ne čini ništa!..
Da si mi zdravo! *Tvoj Keko.*

Šalju nam iz Praga.

Noštalgija.

Dragi Duje, čuj i ovu. Niki dan šetamo se onako dosadno po Pragu, čaš, šest miseci da ne vidimo ni mora ni Splita, a željni za reć ti pravo i naše kaštradine s kupuson, ti nas razumiš ča to oće reć. Dakle smucamo se smucamo, kad jedan put zaleti se jedan, pa drugi pa svi ostali ka ludi prama jednoj pobočnoj ulici i kad smo došli k cilju, stali smo ga grlit i ljubit to drago biće, onda tronuti sa suzon na oku svi ka da smo se dogovorili zapivasmo na sav glas „Lipa naša domovina“. — Promisli samo dragi Duje, to je bija prvi put ča smo u Pragu vidili — *tovara.* P a t r i o t.

A ko se nebi na to ganuja, vajalo bi da jema baš srce od kamena. D. B.

I. Dalmatinska Umjetnička Izložba

(Protektor Ivčević)

(Čast!)

Ča se sve ni o ovoj izložbi reklo, kritikalo i iluštralo u najvećim sviskim iluštracjuniman, a di nebi ja Duje Balavac koji se u sve razumin. Ja sam, brate moj, čeka, da se svi isćakulaju i da ji izvalu svakaki, i šerjasti i lipi i grozni i smišni, pa ću sadac i ja reć svoju onako bez rigvarda ma delikano ka uvik. Ne gren ni po vridnosti ni po godinam, bože sačuvaj, neću da tičen u ositlivost, jer su najskoli umitnici škakljivi sa svi stran, vengo onako kako mi ko dojde pod oko.

Čekajte još jedan čas, vaja da van prin rečen dvi o publici: Na primjer, svak će bit mislija da Ivčević vitez etc. i presjednik izložbe neće bit ni doša na izložbu; i zbilja kombinacjun: ovi put su zli jazici pogodili. Svak će na primjer mislit, da naši splitski bogataši nisu kupili nijednu sliku; i ovi put slučajno ste pogodili. Ali vaja reć pravo: nisu krivi, nisu dobro prodali prokurative, a jopet svi su baš sada postali siromasi, samo ji pitajte. Ali kad nima izložbe, onda su najveći bogataši u Evropi, samo ji pitajte. Bilo bi puno toga ma za ovi put dosta. Amo

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA SPLIT

na izložbu! Dakle sam uliza i vidim Rosandićev br. 68. Tot van je jedan goli čovik i privija se od boli stumika.

Zove se Grizodušje, ma bi mu boje stalo onako u dialetu „Štitikeca“ Lipo je izradjen, vaja reć pravo, a moglo bi ga se u taljanskom zvat i „Natura morta“.

Okrenen se na bandu i vidin dvi slike Uvodića „Sustale ladje“ i u „Kasnu jesen“. Taljanski bi se to reklo „Troppo fumo, poko rošto“ Svak ko bi se ferma prid ove slike, reka bi, ovo su Vidovićeve. Pa i ova je kurjoža, najidi bi se i jedan i drugi.

Gren onako u prišu u drugu dvoranu i prezenta mi se Meštrovićeva „Desnica“,

to jest „Anteova desnica“ Meštrović nas je s ovom desnicom izvadija iz velike neprilike. Gosp. gradjevni savjetnik ni zna ča stavit na onu famožu piacu Sv. Mihovila pa evomu jedan projet.

Samo vaja znat da su ovu desnicu kupili u Parizu za 8 iljad, pa vaja krešit cinu za neka nam ostane u Split, ča njanci ne sumjam.

Na drugu bandu napiru se Deškovića konji, da jin sve kosti pucaju, a ča potižu da se tako napiru? Ariju.

Vratim se jopet u prvu dvoranu, jer me bilo ništo u priši upalo u oko. Pogledan boje i to je Vidovićev „Angelus“

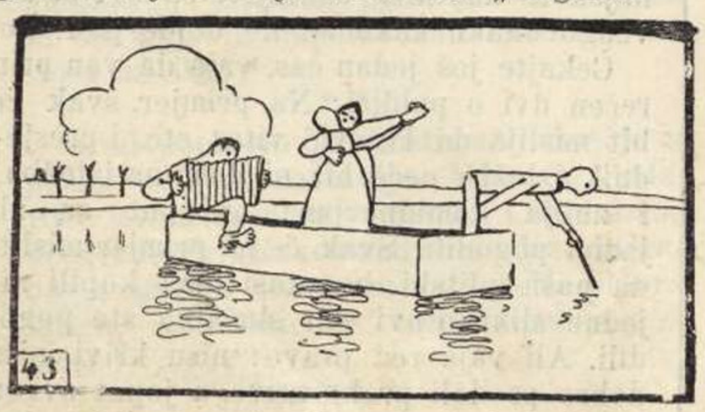

a rvaski oće reć „Mazurka kola kalada“ lipo je učinjeno, ća je triba govorit, ka je učinija Vidović.

Evo me jopet u drugu dvoranu, pô zida pokrije Vučetićeva „Magdalena“. Jugovina puše da te straj gledat a ona ništa za to ne mari, ven se golaca ka da je na banje i sa svim da jon je okvir učinjen sa lišćen od kupusa, isto neće da se ni mrvu pokrije: mogla bi se baš zvat „Madalena pentida de aver še pentio“.

Ispod Madalene stoji Meštrovićeva grupa „Obitelj pitura Katunarića“ ma bi se mogla zvat „Žrtve potresa“ ili „Pogorelci“.

Gren dàje u treću dvoranu i prizenta mi se Katunarićev kvadar, koga je on čedno prozva „Litno popodne“; invece bi

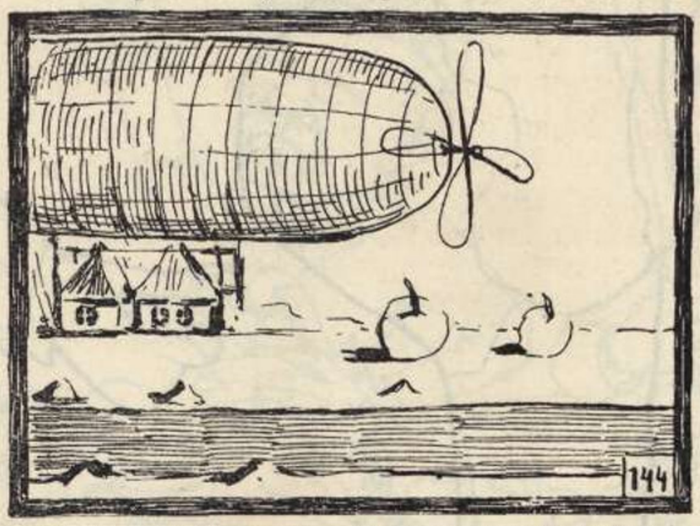

ga se moglo zvat „Zeppelinov balun“ i onda bi bija svak razumi.

U četvrtu šalu jopet mi udre u oko Katunarićevo „Jutro“ br. 139. Odma su mi se počele noge dizat i deboto sam počeja balat.

Sitilo me na krnjeval jer je vas kvadar učinjen s korijandulima.

U istu dvoranu vidi se i slika Meneghella-Dinčića „Prijatelj“ a moglo bi ga se zvat „Fussball“ ili po onoj kako reču „Je čovik i balota“, moglo bi se ovod reć „Je litrat i balota“.

Ne mogu se odovle odalečit, a da van ne iluštran Rendićevu „Plivačicu u neprilici“ *Kara la mia neprilika!*

A kako bi je Rendić prikaza u najgroznijem straju i pogibili? Ja bi n. pr. bija prozva „Muzgavac i divojka“, pa nebi nikor ni jema ča reč.

Čin ulizen u petu dvoranu eto ti odma pod nos Račkijeva „Zla žena“. Zli jazici čin su je vidili stavili su jon ime „Servus društvo“ ma ko bi abadava zle jazike

U šestu dvoranu upade odma u oko Meštrovićeva grupa „Laokon mojega doba“. To ti je borba jake žene i fjapastog muškarca. I ovod su zli jazici rekli svoju. To jest da se „Bidna Mara“ dočepala „Luke Botića“ i neće da jon se i ovod izmakne ka i na spomeniku, di je nemore njanci vidit.

Ove opaske biližin radi kronike.

U istoj šali lipu figuru čini Medovićev „Lebić“ br. 117. Krasna slika za darovat je Gospi o Poišana za zavit. Ja bi je bi prozva „Ex voto“: bija bi je lašje i proda.

U sedmoj dvorani zeleni se Bersina „Prodana robinjica“. Koliko bi se i ona bila puti prodala, da ni toga vražjega titula. Svi mislu da je prodana, kad je tako zabiliženo u katalogu, invece da je bilo pisano „Neprodana Robinjica“, ko je nebi bija kupi, to višje, ča je onako sramežljiva, sva je pozelenila od stida.

Projdimo i zadnju osmu dvoranu. Ovod me baš zaslipila svitlost Beatričine glave, ča je je Bukovac naslika na vrata od „Raja“ a Dante jon čini s kitaron šerenadu i piva:

O beatrice il cor mi dice
Che tu mi metti in cornice.

(Svršit će se).

Duje Balavac.

ZADNJE VIJESTI.

Gosp. Načelnik piva.

Eto nam je baš milo da vam možemo javit ovu lipu novost. Naš simpatični načelnik Dr. Mihaljević, jopet je zapiva u „Narod. Listu“. Bija je dvi tri godine u *mudu* a sada eto naresli su mu perušine pa ciblaje ka frzelin. Mrvu je prominu vèraš, ma ča to smeta, o bela! sad je on isti glavar općine, pa neće proti sebi pivat, vajalo bi bit lud, a on boga mi, ni.

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA SPLIT

Don Franin brzojav.

Zastupnik Don Frane Bulić u očaju šta nemože ništa da učini za svoj zapušteni grad, brzojavio je na Parlamenat prešni brzojav, da se čim prije revidiraju njegovi izbori.

Je malenjazo! Zaboravija je učinit **rišpošta pagata**, *a vi znate kako su bečani špilorci.* *D. B.*

Šta vele pituri i škulturi i ini ljudi za vrijeme ešpožicijuna:

Marinković: Šta je meni, hm! stalo, hm! šta vi velite, hm! Meni hm! Stuck, rekao, hm! da je to dobro, hm!

Dešković: (gleda svoje konje) Ima ura da da fućkam, a još neće da...

Uvodić: Ja sam i u pajesažu karikaturišta! Ili: Vrline mojih slika me mogu se lako vidjeti — magla je!

Paško Vučetić: Stuck je čak i u Srbiji priznat!

Vidović: Moje su slike bile bolje dok sam imitirao Segantina, nego danas kad imitiram sebe!

Katunarić: Neki kažu — Los von Rom! a ja velim: — Los von der Natur!

Meneghello: Jest ono što nije imalo biti — ili — ja sam sve to drukčije zamislio.

Rosandić: Nije baš trebalo toliko potrošiti za prenos Meštrovićevih stvari!

Bersa: Jedan mi je brat muzičar, drugi pjesnik, treći sportman, pa pravo je, da je jedan kipar!

Meštrović: Split je ipak najnapredniji grad na kontinentu! Gleda moga „Laokoona“ i — ne buni se!

Medović: Najprije sam slikao svece, pa onda domoljubne slike, sad *nature morte.* Bogaremi ne bih ja, ma šta ćeš — godine su!

Rendić: Moji su kipovi kao i ja: ljepši su otraga nego sprieda.

Rački: Teško onome, ko ima *Zlu ženu* u kući.

Krajner: Moje bi slike bile više djelovale, da moji split-ki kolege nisu *karonje!*

Begović: Izložba splitska je zbilja znamenit dogadjaj: još jedna takova i ja ću zaboravit hrvatski pisati.

Bukovac: Filozofiranje u umjetnosti je neumjestno, to je moj kredo. Hoćete li dokaza? Gledajte moga „Danta“ i „Spomen jedne obitelji“.

Dr. Smodlaka: Više valja meni jedan Ružić, nego svi Bukovci od ovog svijeta.

Stražičić: Htio sam pisati o izložbi, ali nevješt sam tehničkim izrazima.

„Dan“ Meštrovićev „Laokoon“ srećom bit će odnesen iz Splita. Kô što ne će na žalost! onaj kip na tornju sv. Duje.

Don Frane Bulić: Ova je izložba isto što i moji izbori: Blato!

Baćo.

Great sucesse!

Dragi foter!

Vidiš li kakvoga sina imaš? Nećeš se bit pokajao da si se oženio, ja mislim. Promisli da si prije ove *the exchibition* vidio u „Domu i svjetu“ nešto *by* tvoga sina, učinilo bi ti se da si taka *The ciel.* A sada? *The* „Erdgeist“ me traži *orait! The* „Studio“ ne može bez mene *o jes!* šta ćeš valja da proturam u Europu *the art ours paiters.*

Ala šta će se ljutit *the* Lovrić i *the* Lunaček a da ne imenujem druge. — Ti sam ka otac možeš pomislit, kako sam izvan sebe. Ala kad budeš čitat: *The Dalmatian Exhibition* pa ispod *by prof Begović*, imadjinaj se! Još koji dan, pa idem u Hamburg. Proda sam deboto svu *the* mobilju, još mi ostaje biblioteka, čekam da mi nasede Marušić. Za sada dosta, Hamburg pa London *for ever.*

Pozdravi Jovana i Vladu.

Ala da me doć još koji put učinit partiju na trciljo.

Tvoj the Milan.

Onî . . .

Profesor: Čorović, jesi li naučio na izust pjesmu?

Djak: Jesam, gospodine.

— Da čujem!

— Podiže se četa mala . . . četa mala . . .

— Na Cetinju . . .

— Na Cetinju . . . *onî* . . . na Cetinju Gore Crne . . . Malena je . . . Malena je . . . ali hrabra . . . *onî* . . .

— U njoj . . .

— U njoj . . . *onî* . . . u njoj jedva sto junaka . . . sto junaka . . . ne junaka biranijeh . . . *onî* . . . ne junaka biranijeh po obličju i ljepoti . . . *onî* . . . i ljepoti . . .

— Već po srcu . . .

— Već po srcu . . . već po srcu *onî* . . .

— Junačkome . . .

— Već po srcu junačkome . . . *onî* . . .

— Koji . . .

— Koji . . . *onî* . . . *onî* . . . koji no će udariti, *ne na deset da ih sječe, nego na dva da uteče.*

— Osjeć ću ja tebi sada dvije petice. Dosta! Ajd na mjesto! — *Jcp.* —

POZOR!!!

☛ Radi izložbe nismo mogli redovito izdavati list. Pretplata traje do 12. broja (uključivo) lista. Radi neplaćanja pretplate nekolicini smo obustavili šiljanje, a naredni broj obustavit ćemo svakomu tko ne bude platio.

Cijena je listu K. 4 na godinu, a za inozemstvo K. 5.

Uredništvo.

Spomenica o padu dubrovačke republike. (31. januara 1808. — 31. januara 1908.). Ovih je dana izišla iz štampe ova spomenica, koju je priredio list „Srdj“ pod uredništvom prof. A. Vučetića. Knjiga ima 240 stranica u veličini „Srdja“, kiti je preko 50 slika i sadrži mnogo zanimivih radova posvećenih pomenu pada Dubrovnika. Vanjska je oprema knjige lijepa i ima krasne korice. Pretplatnici „Srdja“ je dobivaju mjesto pet njegovih brojeva.

Svaki ipak može napose dobiti Spomenicu u kojemudrago srpskoj ili hrvatskoj knjižari, (u Spljetu, u knjižari Morpurgo). Gdje se nemože dobiti, neka se iznos za knjigu pošalje *Administraciji „Srdja“ u Dubrovnik,* te će mu se franko poslati. Spomenica stoji 4 K., a u divot-izdanju 5 K. Svaki rodoljub nadamo se da će nabavom knjige u duhu sudjelovati pomenu pada Dubrovnika i poduprijeti ovim svojim malim prinosom plemeniti rad *„Srdjev“* u korist narodne prosvjete.

Izdavač i odgovorni urednik Ante Katunarić.
Tisak „Splitske Društvene Tiskare“ u Splitu.

Svoj k svome!!!!

Prva tvornica na paru alimentarnog i ljepčenog tijesta po uzoru napuljskom

STJEPAN KALITERNA

SPLJET

Častim se staviti do znanja P. n. slavnom občinstvu, da sam otvorio **Tvornicu tijesta na paru** providjenu sa najmoderrijim strojevima, da proizvadjam najbolje vrsti tijesta, te opremam naručbe svake vrsti i kojeg mu drago oblika po zahtjevu mušterija samih, točno i brzo, prema cijenama i vrstama naznačenim u cijeniku.

Cijenik šaljem badava i franko.

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA SPLIT

▲▲▲ ▲▲▲

Volanijeva

Lužina

za pranje rublja.

▼▼▼ ▼▼▼

Pronadjeno je dobro, neškodljivo sredstvo, koje razkužuju rublje od bacila raznih bolesti. Tu su lužinu izpitala 4 učenjaka i kr. zemaljsko-analit. zavoda u **Zagrebu,** predstojnik **Dr. Srećko Bošnjaković,** i pronašli kao najbolje sredstvo za pranje rublja.

Ovom se lužinom pere rublje brzo i lahko bez pepela, sode ili ine primjese, te se time uštedi 50% na trošku i vremenu, a rublje se dvostruko čuva, nego po dosadanjem načinu pranja.

Prednosti su lužine: Pranje bez pepela, sode ili ine primjese.

Prištednja od 50% na trošku i vremenu.

Mnogogodišnje sačuvanje rublja, koje traje još tako dugo, kao kod starog načina pranja sa pepelom, ili inom primjesom.

Posvemašnja razkužba, jer uništuje bacile raznih bolesti kao: kolere, pošaline (tifus), spora bedrica (Milzbrand) i t. d.

Zdravi i ugodni miris, a uz to lijepo, bijelo rublje. — Osim toga ne škodi kod pranja koži, već je čini zdravijom i mekšom, a ozdravljuje u kratko vrijeme i ozebine. — Za vunene, svilene i bojadisane tkanine smije se rabiti samo hladna lužina.

Na patvorine treba dobro paziti Garantiram za dobrotu lužine samo u originalnim zamotcima koji su providjeni mojim podpisom.

Praksa je, kao svagdje, najbolja učiteljica, te se iza 2—3 pokusa pranja polučuje najsjajniji uepjeh.

Ne kupujte, ako nije mojim podpisom providjeno.

Pouka u pranju.

Rublje se na večer, kako to obično biva, namoči u hladnu vodu i preko noći ostavi u njoj. U jutro se propere s malo sapuna, protrlja (prerifla) i ožme. Zatim se nastavi lonac ili kotao, te se na svaku litru vode stavi **2—3 deke lužine** te kad voda sa Volanijevom lužinom zavrije, stavi se rublje kuhati te pusti 10—12 minuta čvrsto prekipjeti. Po tom se izvadi, u mrzloj vodi izpire. Poslije toga se provuče kroz plebu i stavi sušiti.

Treba paziti, da je rublje **uvijek pod kipućim lugom,** da bude lonac ili kotao dobro sa poklopcem pokrit.

U jednoj lužini mogu se tri partije rublja iskuhavati.

Dobiva se u svim specerajskim trgovinama, gdje je nema neka se obrati direktno na tvrdku

Eugen Volani, Zagreb

Gundulićeva ulica br. 29

Telefon 154.

Sapun „Družbe sv. Ćirila i Metoda"
jest najbolji.

Cijene umjerene!

Glavna razprodaja za sve hrvatske zemlje:

Ivan Lentić, Milna (Dalmacija)

HOTEL CENTRAL TROCCOLI = SPLIT

Najveći Hotel u mjestu. Centrum grada na najprikladnijem mjestu gospodskog trga u blizini Diokecijanove palače i mletačke lože. 50 ukusno namještenih soba sa cijenom od Kr. 2.50 do Kr. 5. Najveća Kafana po bečku uredjena sa 4 biljara. Restaurant sa pivarom, finom kuhinjom i dalmatinskim vinom opskrbljen. Kupelji, telefon, ekvipaže za izlete, vodići itd.

Najumjerenije cijene.

Govore se svi mogući jezici.

SPLIT = Gosp. Trg

Prodaja pisaćih i risaćih potrebština - Fotografija, albuna, razglednica Splita i okoliće - Vodja Dalmacije.

PIETRO TAGLIABUE, vrtlar - SPLIT

Dučan na Gospodskom trgu

NA PRODAJU: cvjeća - biljaka - sjemena i lukovica. Kite, koševi i mrtvački vjenci od živog i umjetnog cvijeća. — Svilene blonde - Vrpce za mrtvačke vjence - Košare od vrbovih šiba i od svile.

Bogata zaliha palma za ures salona.

Izradjuje osnove za nasade i preuredjenja parka - perivoja i voćnjaka.

Cijene umjenene!

SKLADIŠTE KOD G. A. MILISICH - SPLIT

Osobiti katalog na zahtjev badava i franko

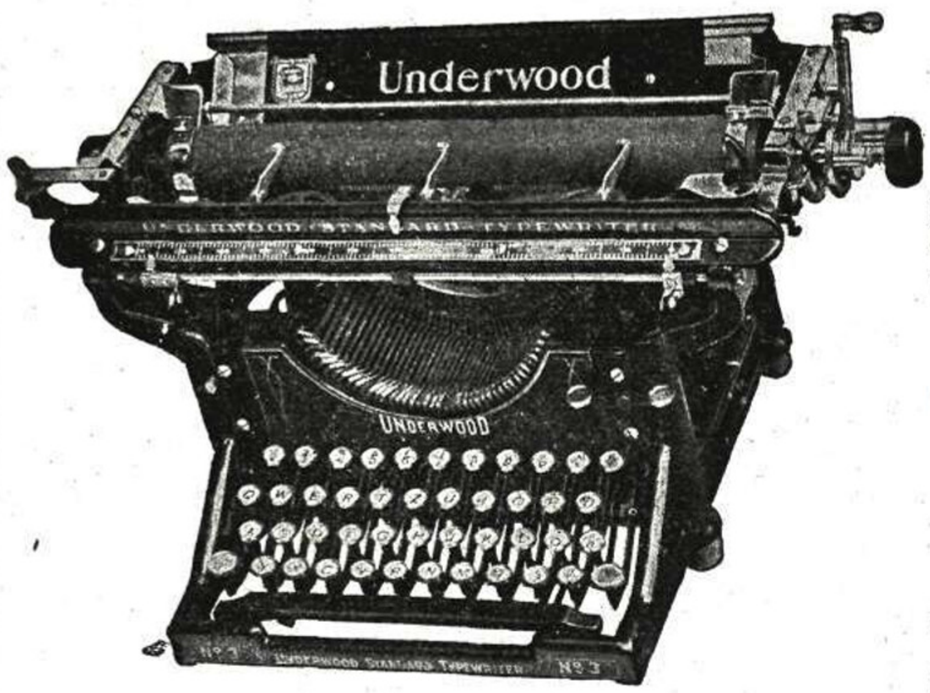

Najbolji dokazda je

„UNDERWOOD"

na polju strojeva za pisanje, za jasnoću pisma prvi i nenadkriljivi, jest činjenica da u 8 godina od kada postoji „UNDERWOOD", petnaest tvornica traže ga imitirati.

Evo *petnaest imitacija*:

CITO	MERCEDES	SMITH BROS
CONTINENTAL	MONARCH	STEARUS
FOX VISIBLE	NORIKA	STOEWER
HASSIA	REGINA	TORPEDO
LLOD	SECOR	VICTOR

Nijedan pako od njih nije perfecijoniran kao „UNDERWOOD". Imitacija ne postizava nikada savršenost originala jer original ostaje uvijek bolji.

Isplata takodjer na mjesečne obroke.

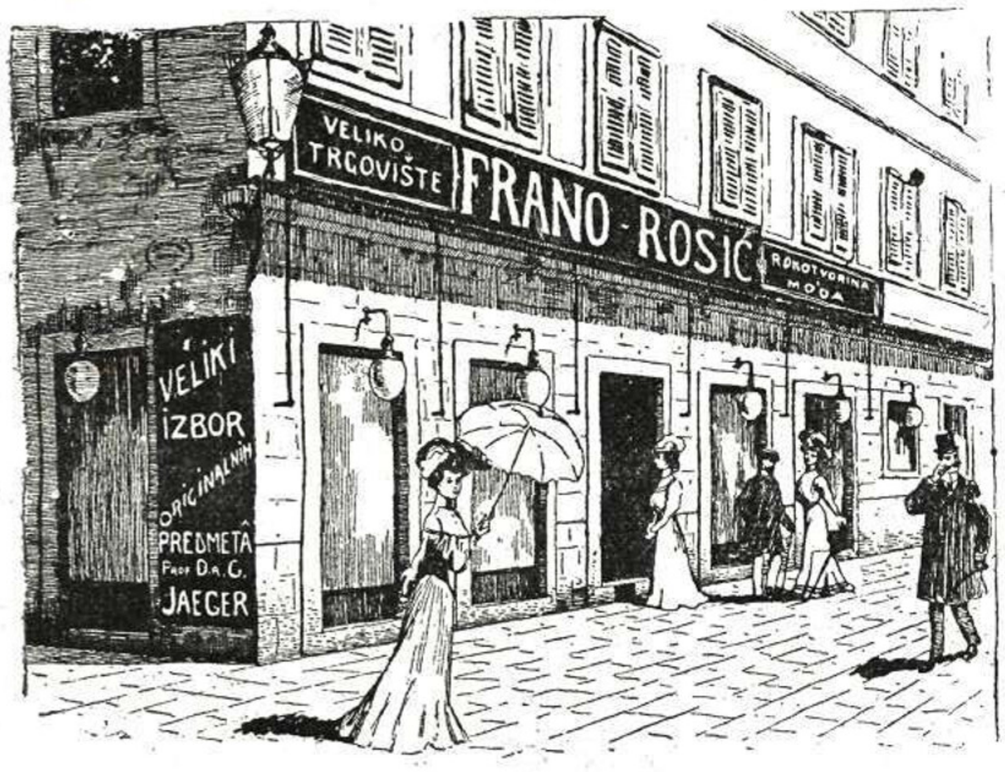

Rublja za Gospodu tvrdke M. Josse Löwenstein, Prag tako isto za Gospodje i Nevjeste po Bečkoj i Pariškoj modi. — Steznika najboljih tvornica. — Kišobrana i Suncobrana — Ćilima za dvorane i hodnike. — Linoleum prve Austrijske tvornice u Trstu. — Svih tkanina za pranje. — Kretona, Chiffona u svakoj vrsti i širini.

Svake vrsti svilenih i vunenih tkanina, Konfekcije za Gospodje: Jaketina, bluza itd. itd. od najboljih tvornica.

☞ Cijene umjerene. Ne boji se konkurencije. ☜

SPLIT - Gospodski Trg. - Kuća N. Dadich - SPLIT.

Mineralno-Sumporno-Jodno-Bromno Kupalište NAGY & Co.

SPLIT, DALMACIJA, AUSTRIJA

Odlikovano na izložbama u Beču, Rimu, Parizu, Bruselju, Londonu i San Louisu. — Lijeći bolesti reumatizma, kostobolje, neuralgjije, ischiasa, tabesa, siphilisa; bolesti skrofuloze i eksudata itd.

Cijene za kupelji u predbrojbi

I. razred K 2.—, II. raz. K 1.20, blatni oblozi K 3 do K 6.

Cijelu godinu otvoreno!

Ljubljanska Kreditna Banka, Podružnica Split

preporučuje se za konversiju svake vrsti papira NISKOG KAMATNJAKA utakove sa NAJVIŠIM UKAMAĆIVANJEM.

Promesse 3 % sreć. zemlj. vjer. zav. l.em na vuć. 16/8 1908. po K 5.

Na uložne knjižice plaća kamatu od

4 ½ %

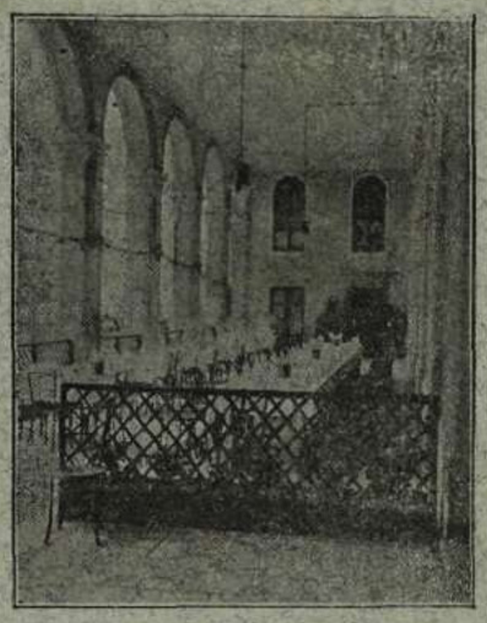

„GRAND HOTEL BELLEVUE“

— SPLIT —

Hotel I. klase, priskrbljen sa najmodernijim komfortom.

Krasan vidik na more.

Najljepša kafana u gradu, sa biljarom. Restaurant i pivara.

Moderno uredjene sobe od Kr. 2.50 unapred.

NIKOLA DEMARCHI

ulica Kambij, blizu crkve sv. Čiprijana SPLJET.

voštarnica i tvornica stearinskih svijeća „**Marjan**“ i „**Jadro**“.

Veliko skladište svih crkvenih potrebština.

Izradjuju se barjaci za Sokolska i druga društva najtočnije i jeftino.

Bogato skladište štrcaljka za peronosporu Patent G. Czimeg.

Izključiva prodaja od tvornice Robert Gugl, Graz.

Ako si bolestan,

idi do Bonačićeve Sanatorij pivare u ulici Zvonika, te nemoj pitati već zahtjevaj jedino Doppel Malzbier mit Schutzmarke St. Stefan, koja ćete spasiti od nervoznosti, pomanjkanje krvi, bezsanice od neprobave a uz to dobit češ bolji apetit. Od velike je koristi za bolestnike i za oporavljenje zdravlja, tako da onaj koji ju redovito pije kroz malo vremena postane Herkul. Osim Gospode liječnika D.ra Elischer, D.ra Herczela, D.ra Liebmanna biva ovo pivo takodjer vruće preporučeno od Gosp. liječnika D.ra Nikole Tommaseo D.ra Edi Karamana.

Pazi samo na Schutzmarku.

Isti preporuča najveći izbor delikatesa ne bojeći se utakmice.

Gospodski trg. — SPLIT — Telefon br. 2.

Najbogatije skladište rukotvorina i mode. ≈ Velika zaliha rubenine za gospodje, gospodu i djecu i prodaja svih drugih predmeta, koji spadaju u tu struku. ≈ Obilati izbor klobuka za gospodje, bogato skladište modernih amerikanskih cipela.

SPECIALNO SKLADIŠTE OPREMA ZA NEVJESTE!!!

Br. 9. SPLIT, u ožujku 1909. God. II.

DUJE BALAVAC

IZLAZI JEDAN PUT MJESEČNO

Dopisi i pretplate šalju se uredniku: ANTI KATUNARIĆU, slikaru u Splitu. Cijena je listu 4 Kr. na god. Svaki broj 30 para. Za inozemstvo 5 kr.

Otvorena korešpondenca.

(Pod ovom rubrikom plaća se za svaku riječ 10 pâra a uredništvo ne uzima na se nikakvu odgovornost).

„Hotel Matas“ — Split.

Naglo otidoh nemogoh platit računa, namiritću uvjetom začepiti rupe. *Dn. R.*

Rebe — Spalato.

Rebe cara, ogni giorno penso se vedrotti o non vedrotti. Se vedoti pianzo, se non vedoti pezo. *D.*

Marica — Knin.

Jò! one lipe rupice, krasne rupice, mile rupice, nevidin neg rupice. *Oni.*

Gospojici M. B.

Jo proklete ove špiritjere ća stanu u kraj od pjace, kako jin ne dodije uvik govorit; uvik san govorila da su mi najdraži Amerikanci.

Očedu da budu špiritožasti, prh! A mene ni voja ni mislit, jer me ovi nesrikni postoli stiskaju, pa mi se vaja gonzilavat ka trabakul. *Putz pomada.*

Draga rodice!

Jo kad promislin na one blažene minute ča smo ji guštali na balu zavrti mi se svitnjak. Promislin omar, da si kunplir izi bi te za salšu ka kukumar. Stavi moretu pa dojdi, rumanijo moja zdrava, dojdi, miša mu potopira, dojdi na moja prsa past. *Maškaroto D. B.*

Gospojici A. M.

Ovo Vam po zadnji put bum poručil, ako hoćete, gut, ako ne ćete meni je vuršt.

Do vidjenja nà melšpeiz.

Buchhalter.

Ja ne balan s onima od koji niman šperance. *A. B.*

(Op. ur. Ča ova na daleko p . . . . .).

Bella Mora — Na plesu Katarivasa.

Najdražestnijoj dijevi šaljem hiljadu pozdrava.

Kako je teško ljubiti bez nade! *N.*

Napredna dama — Split.

Želio bi biti uvjek bolestan samo da me ti liječiš. — A obećanje? ćekam ko ozebli sunca. *Rob.*

NB. Eventualni odgovori šalju se na uredništvo lista. Dame su oproštene od takse. Ur.

Naši advokati.

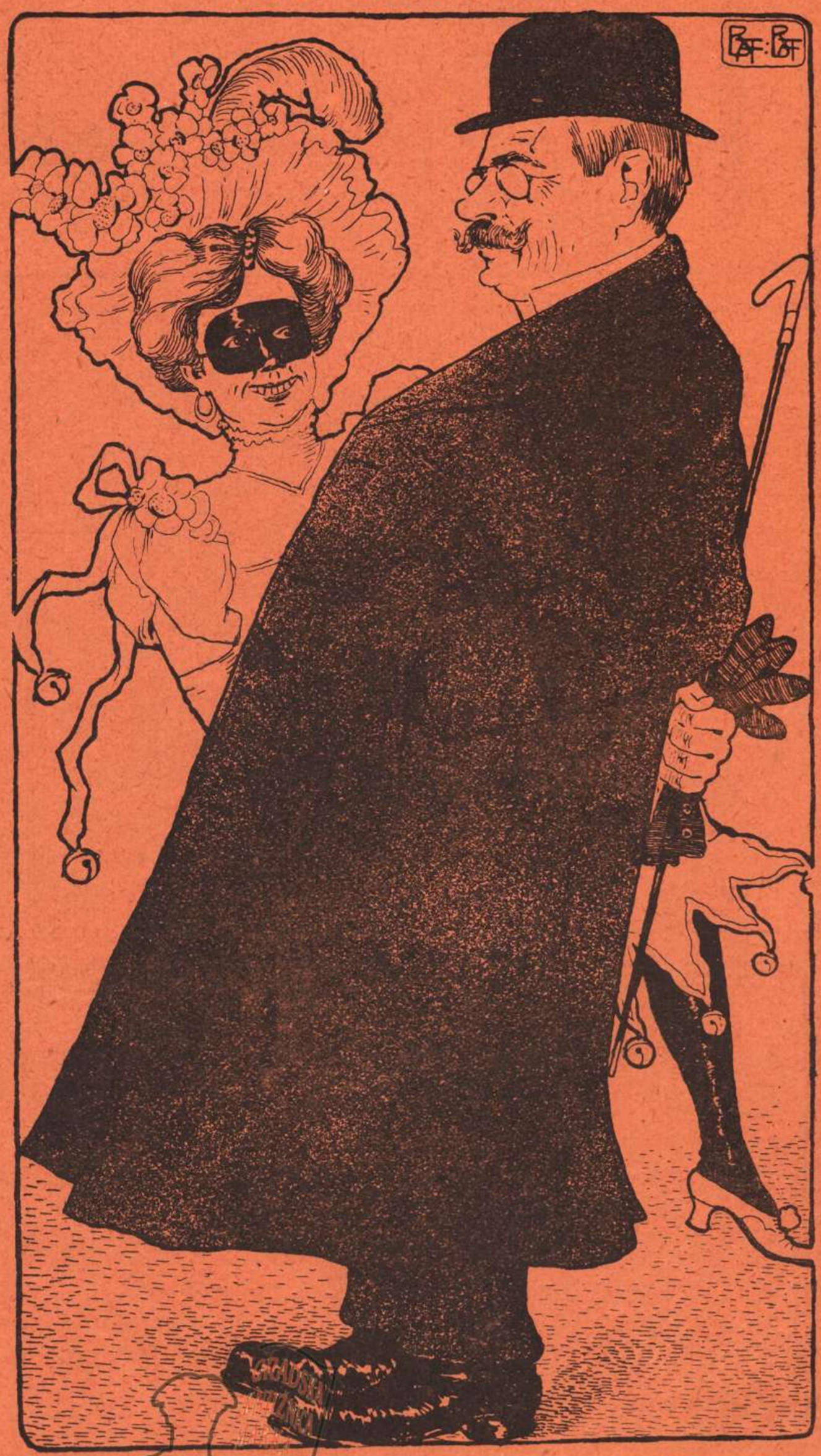

Naš se Mato ne obzire,
On Vam ispod paragrafa
Na krabulje s' ulice;
Radje traži curice.

Kod ovlaštenog agenta prekooceanskih putovanja

JOSIPA RIBOLI u SPLITU

dobivaju se svi nužni naputci, takodjer najjeftinije prevozne karte sa najbržim i najboljim parobrodima i sa amerikanskim željeznicama.

CIJENE ZA PREVOZ:

iz Splita do New-Yorka ili New-Orleansa	Kruna	145
„ „ „ Punta Arenas	„	335
„ „ „ Buenos Airesa	„	165
„ „ „ Antofogaste	„	425
„ „ „ Australije	„	420
„ „ „ Auklanda (Nova Zeland.)	„	450

U ovim je cijenama uključena opskrba od luke, iz koje polazi dotični prekooceanski parobrod. — — —

Tko želi na kojemudrago mjesto Amerike, Australije itd. putovati, neka se svakako obrati na rečenog agenta, koji najsavjesnije i najbolje opremljuje iseljenike.

Polazak iz Splita za Ameriku koncem svake nedjelje; za Australiju svake druge srijede počamši od 12. veljače t. g.

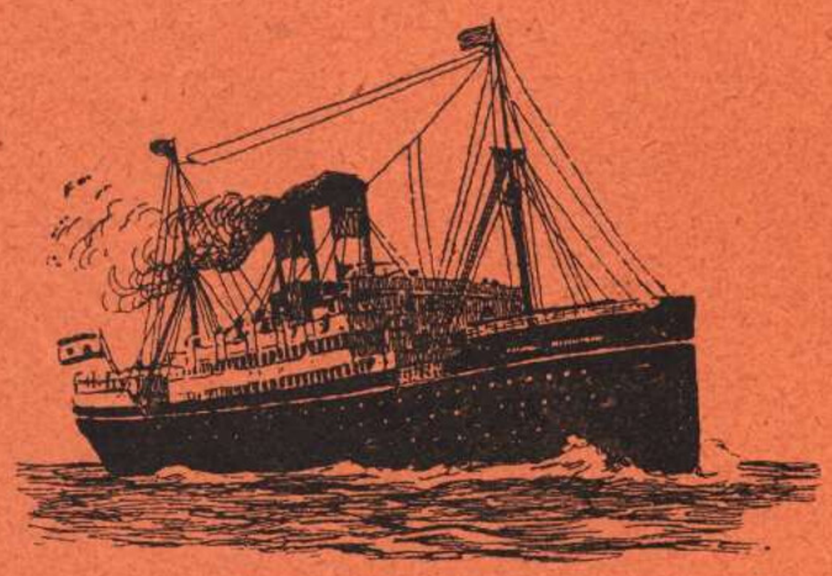

SPLIT - Gospodski Trg.

Proporuča svoje specijalne SIRNICE (pinze) za Uskrs.

Najveća Dalmatinska pomodna trgovina
— Gotovih odiela, Rubenina i Kravata —

JAKOV PAVIĆ - SPLIT Gospodski Trg Nakićeva palača.

HRVATSKA VJERESIJSKA BANKA

PODRUŽNICA SPLIT

Centrala u Dubrovniku - Podružnica u Šibeniku i Zadru.

Prima uložke i obavlja sve bankarske poslove najkulantnije.

Br. 9. SPLIT, u ožujku 1909. God. II.

Duje Balavac

humoristično satirički list

IZLAZI JEDAN PUT MJESEČNO —
Cijena mu je 4 krune na godinu. —
Svaki broj 30 para. ———
Za inozemstvo kruna 5. ———
Dopisi i pretplate šalju se uredniku ANTI KATUNARIĆU, slikaru u Splitu

Veleizdajnički proces.

(Stenografski zapisnik).

Slijedi izpitivanje optuženika.

Državni odvjetnik: Vi ste bili u Beogradu?
Obtuženik: Jesam.
Drž. odvjet.: No vidite.
Obt.: Pa bili su i svi naši umjetnici i isti gosp. Iveković.
Drž. odvjet.: Ali on se je bio pokloniti austrijskom konsulu.
Branitelj: Radi kreance.
Obtuž.: Vjerojatnije radi dinera, dočim je mene konsul uvjek ignorirao, pa sam i ja njega.
Drž. odvjet.: Molim Vas koga vi kruha obično jedete?
Obtuž.: Bome kako se kad namjeri.
Drž. odvjet.: To nije dostatno, naznačite mi bolje, na pr. za kafu.
Obtuž.: Ako Vas to zanima, kiflića.
Drž. odvjet.: Dakle Vi priznajete?
Obtuž.: Ja nijesam ništa priznao.
Drž. odvjet.: Molim Vi ste u kontradikciji; eh! nije Vam čista savjest gosp. veleizdajniče!
Branitelj: Gospodine državni odvjetniče, mjerite riječi.
Predsjednik: Gospodin će branitelj radi neumjestne opaske platiti 50 K. globe.
Drž. odvjet.: Dobro mu stoji, dakle Vi ste priznali da jedete kiflića?
Obtuž.: Da, to priznajem (smjeh).
Drž. odvjet.: Aha! dakle priznajete, a koliko molim Vas na dan, koliko?
Obtuž: E najmanje četiri pri kavi.
Drž. odvjet.: Ohoho! tu smo, molim podbrisati u zapisniku broj četiri. (Prama obtuženiku važno): A znate li vi, da četiri kiflića sačinjavaju srbski grb? To Vam je skrajna propaganda u krilu obitelji.
Branitelj: Imao bi opaziti — . . .
Predsjednik: Odbija se opaska gosp. branitelja.
Drž. odvjet.: Poznajete li himnu kralja Petra?
Obtuženik: Ne obstoji.
Drž. odvjet.: Obstoji.
Obtuž.: Nema je.
Drž. odvjet.: Ima je.
Obtuž.: Ako baš želite, mi ćemo Vam ju dati komponirati.
Drž. odvjet.: Molim ne upravljati mi upite, ja u obće ništa ne želim.
Obtuž.: Ništa neg samo da nas objese: — malenkost!
Jedan iz publike: Je vražki čedan!
Legijonaš iz publike: Evo ovi je rekao gosp. predsjedniče.
Predsjed.: U zatvor šnjime, još jedna slična opaska i dat ću istriebiti sve prostorije a s' novinariman ću preko granice.
Branitelj (Prama publici): — Umirite se, gosp. je predsjednik izrazio samo želju, a nije učinio konkretan predlog.
Predsjed.: Gosp. branitelj će platiti još 100 K globe.
Drž. odvjet.: (Optuženiku). Vi ste se često kući zatvarali u nekom misterijoznom kabinetu?
Obtuž.: Naravski, svaki dan, kad sam bio zdrav.
Drž. odvjet.: A molim, šta ste tamo radili?
Obtuž.: (Češe se i muči).
Drž. odvjet.: No, komu pravite znakove?
Obtuž.: Ja, čime?
Drž. odvjet.: Vi se češete.
Obtuž.: Svrbi me.
Drž. odvjet.: Pa vidite Vi ste to i htjeli kazati. Ne opažate li možda sličnost medju svrbi i srbi?
Obtuž.. Možda je i to veleizdaja?
Drž. odvjet.: Kako se uzme, u nekim slučajevima jest.
Predsjed.: (Važno). Molim gospodu optuženike, da se za vrijeme rasprave ne češu (strava medju obtuženicima).
Drž. odvjet.: Ali Vi mi nijeste još odgovorili na moj prvašnji upit, dakle što ste u tom kabinetu radili?
Obtuž.: Neću da Vam na to odgovorim.
Drž. odvjet.: (Sarkastično). Možda ćete i na to odgovoriti kad dodje Nastić?
Obtuž.: O dragovoljno, dapače ću Vam onda i dati vas materjal. (Odobravanje).
Drž. odvjet.: (Medju se). Figlio d' un cane! i prekine sjednicu.

Od našeg naročitog dopisnika.

GRADSKI VIJESNIK

„Mile Gojsalić:"

Nekidan u Hrvatskom Domu čitali su mladi auktori, N. Andrijašević i S. Perišić novu dramu u stihovima: Mile Gojsalić. Divota je bilo pogledati kršnoga Perišića kako pjesničkim zanosom stihove pije (čast, vaja reć pravo, majstor je u piću), dok je ništa manje kršni Andrijajašević naslonio glavu na ruku i izvrnutim očima prama nebu, tražio udobno mjesto na Parnasu kojega će on s' vremenom zaposjesti. Još je više bila divljenja vrijedna publika, koja je sasvim ozbiljno uzela misiju koju su joj ponudili, to jest da sudi jedno novo umjetničko djelo i namrštenim licem gledala u nevid, kao seljački porotnici, koji hoće da se pokažu neumoljivim i koji se ne dadu prevariti; samo je Jure Kapić malo veselije izgledao, mislio je eh! da ni bilo mene, nebi bilo ni drame. Interesantno je bilo i to što su tu prisustvovali potomci svih tih poljičkih junaka, ali ih je neharna kultura izobličila: evolucjonali su se grozno. Rek bi pak da su se i sami zasramili prispodobe, pa nemogli iztrajat, i prvi pobjegne Don Frane Ivanišević a do malo za njim kanonik Gojsalić. Drugi manje čedni ostali su do kraja. Publika čestitala auktoriman a ja im zaželim, da se ne posvade da se jedan od njih ne bude morao odricati očinstva kao Milčinović i Ogrizović. Vjerujte, — na to će jedan — da je „Proklestvo" bilo vrijedno, nebi ga se Ogrizović bio odrekao.

I meni se to parì, jer Ogrizović i ako je uz Franka, ni to iz gluposti vengo iz kalkula. *D. B.*

Lječnički sastanak!

Imali smo i lječnički sastanak. Učinili su protest na one što mole boga i proklinju razne bolesti, pa tako njima čine nelealnu konkurenciju. Suviše povisili su farmacijama procent na pustu medicinu što je oni narede. (Neka industrija cvate)!

„Sloboda" i brlog.

„Sloboda" je nekidan donijela pikantni opis već poznatog slučaja u „Hotel Matasu". „Dan" opravdano napao na opis tog brloga, kako on kaže, i koji draži strasti do skrajnosti. (To je sve do naravi virujte mi: D. B.) Zbilja, kad se taj slučaj čita, čini se čitati Bocaccia u izdanju za odrasle.

Eh! Da san ja ka „Dan", pročisti bi ja u redu ti brlog.

A čaš kad se rodi dobre naravi „el ga el cor carogna" reka bi pok. Burović. *D. B.*

Kristsocjalna tombola.

Ove je godine kristsocjalna tombola osobito uspjela radi bogatih darova, poslatih od splitski ličnosti. „Dan" je bio najavio imena darovatelja i darova, ali vidi se da su darovatelji to zaprečili (čednosti radi), i „Dan" nije održao riječ. Mi ne htijući da publika ostane „colla voja in corpo", informirali smo se; nismo puno doznali, ali bolje je išta nego ništa.

LIPOTE SPLITA

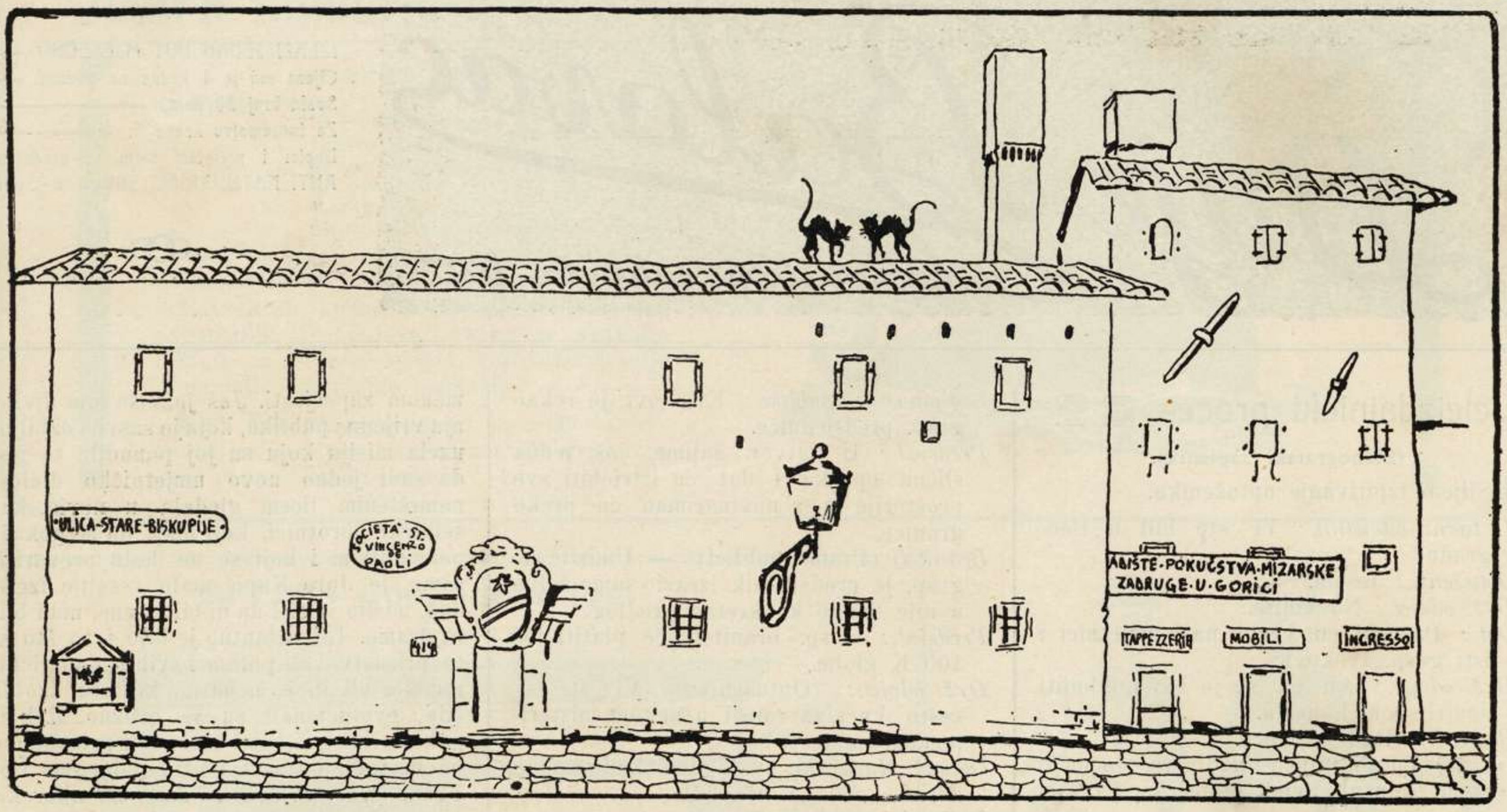

Ove stare karanpane
Mi smo štufi već.

Ako jin je toko draga,
Nek je nosu u Beč.

Vodja, kan. Matošić *3 štapa (jako značajno).*

Načelnik — nisu nam htili očitovat. *(On vaja reć pravo, mora je darovat ništo, da okaje ono ča je bi u maškare).*

Laghinica — dva kraja.

Biskup — stari knjiga. *(Ovo je simbolički dar, znači — drište se stare nauke, ka i ja, pa hvala Bogu vidite kako ja stojin dobro).*

Dr. Trumbić? Ni njegov dar nam nisu htjeli očitovat, bit će sigurno i on nešto simbolična poslao.

Općinska sjednica.

Vijeće je u plenumu, graditelj Celić s' vojskon stoji meju publikom i čeka odpust prireza za gradnju kuća, da aplaudira u zgodnom času. Mùsa tuče šakan u stol kä Bižmark — gospodo varoš je zapušćen, — jedan iz publike — a neznate da je naveći godimenat Bilanov, di more bacit gnjoj prid vrata a da mu nikor ka vićniku nemore ništa reć? Ivanišević govori o velikin potriban u gradu. Kapić, da mu da pod nos, šta bi njega bilo red da brani, stade govorit o zapuščenosti odlomaka. Govori se o gradnji konačišta. Milić ne dâ, — neka se s' onin novcen zgradu barake na pazaru, mularija se isto jema di skitat.

Roje više: Puno smo potrošili za put o Bačvic, ča nan je ono bilo potriba, ča će nan banj, ja evo san ostarija pa se još nisan nikad okupa i fala bogu san zdrav (ala rafe). — Jedan opaža da fali u Splitu stanova — neka se oprosti od prireza baranko za tri godine, — za 6, zaviče drugi, — za dvanajst, treći će. Dosta za boga, neka ostane na dvanajst, uspregne predsjednik zanos vijećnika. Burni — živila uprava — zaori publikom. A kako ćemo i di gradit, opazi bojazno nikor. — Kako je koga voja i di ga je voja, odvrati srdito drugi, svak je gospodar svoga imanja. — A plan? opet će prvi. — Ke plan ča će ti plan: oli ćemo zar čekat jopet pedeset godin. — Vićnik Jankov diže se i štije jednu točku dnevnog reda, gdje se pita pripomoć općine za gradnju p j e v n i c e neke crkve u okolici. Molim, gospodo, prosliedi, da bi se crkovinarstvo te crkve moralo samo brinuti za svoje v i n o, neznam šta ga općina tu ulazi.

Pridsjednik rastumači, da se tu ne radi o pivnici ni vinu, nego o pjevnici i pjevačima. Nezadovoljivši se s' tin ispravkon zaviče: gospodo mi smo pali u velikoj telepatiji — i sede.

Po stenografskom zapisniku.

Nojozni predikatur.

Predikatur stolne crkve, ispočetka bio je strašno nojozan, pa uvidivši njegov neuspjeh a zavideć Lombardu u opereti, pokušao ga je oponašati, pa ga je i prešao. Počeo govoriti o apuntamentima i direktno vredjat prisutne gospodjice koje idu u kazalište, vraćaju se b l i j e d e kući i druge stvari u metafori isto kao i Lombardo samo što ovaj nije nikad vriedjao. Slušatelji se stali križat od čuda, a jedna će pod glas: — chi sa a che s'razza de fameja che apartien sto qua. — A bože prosti, vaja da čovik na zlo promisli.

Concerto Corale.

Jemali smo i concerto corale. Drago nan je bilo da smo čuli nike opere (osin Verdijevih), ča nismo nikad za nji znali. Koncerat je bija dobro izveden, samo nan se činilo bit puno u crikvu Sv. Duje, ali i to je opravdano jer je bija korizmeni koncerat. U nediju smo pak čuli i taljansku mužiku; zvonili su boje veng ikad. A sad se nadamo ako bog da zdravje čut i „Zvonimir". Eto radujemo se toj plemenitoj utakmici.

Jedan brzojav.

Veleštovanom Školskom Vijeću - Zadar.

Držeć auktorom satire tiskane u „Hrvatskoj Riječi" proti uredniku „Jedinstva", prof. Baraća, držim shodnim da ga se po § . . . skine sa profesorske službe, jer je nedostojan da odgaja mladež.

„Sloboda" - Split.

Vražje i te slobode obišene na paragrafske ranpine. D. B.

Afirmacija.

Toliko su galamu učinili, gdje je nekoliko radikalni Hrvata bilo na plesu „Leghe". Prvo svega sa ono malo kruna, neće moći zgraditi niti jednu školu. To me baš jedan od njih rekao, nego oni su išli tamo baš radi a f i r m a c i j e.

Da bome, ti san ja reć da vada bude ništa po sridi; me pareva inposibile. D. B.

Umjetnička evolucija.

Bolje je biti kod velikog naroda tovar, nego kod maloga čovjek.
M. Begović.

Kad je izašla „Boccadoro“,
Tu sam bio ja. *„Xeres.“*

„Mirrha“ kad se porodila,
Tu sam opet ja. *S. Dušić.*

A „Walevska“ ponajviše,
Niko nego ja. *M. Begović.*

Lučeletrika.

Eto milo nan je ča su sada dva bioskopa, radi komotadi naše mularije.

Feral Karamana služi jin za igrat na bružu, a feral Miottov za na kende. Špetakul redovit svake večeri. Rado biližimo ča jin pulicija dolazi u susrit i ne zanoveta jin.

Nova zgrada režije duhana.

Milo nam je, što su zbilja na novoj zgradi režije učinili i vrata.

Inženjeri su bili u velikoj neprilici, jer su tili da ugode Duji a da u isto vrime spase i svoj ponos, i uspili su. Prozor na sridi pročelja razdjelili su u dva diela: dolnji dio su upotrebili za vrata, iskopavši zid do zemlje, a gornji dio su ostavili za prozor, i tako su spasili „kupus i koze“ to jest nas i sebe.

—

Teatar.

Za korizmenu sezonu imali smo taljansku operetu. Vrieme je bilo baš zgodno da malo paralizira one puste predike u Sv. Duji (i tamo taljanska sezona). Umjetnicima se ovdi strašno diga moral, jer ih je publika dvostruko a i više plaćala nego ikad do sad. Sasvim je bio opravdan usklik brata impresarija, kad je gledao, kako se splićani biju da dobiju mjesta u teatru: „Sti m . . . sempre i ziga che non val e sempre xe pien el teatro!“ — Ovoga se puta pak nisu imali za što tužit, a što se tiče cijene, bome, poskupile su i potrebite stvari, pa zašto nebi i nepotrebite!

Rado bilježimo činjenicu šta je za subotu kad je bila primjera operete, predikatur svojim slušateljima dao praznik, obećajuć, da će to nadoknadit u nedilju u jutro.

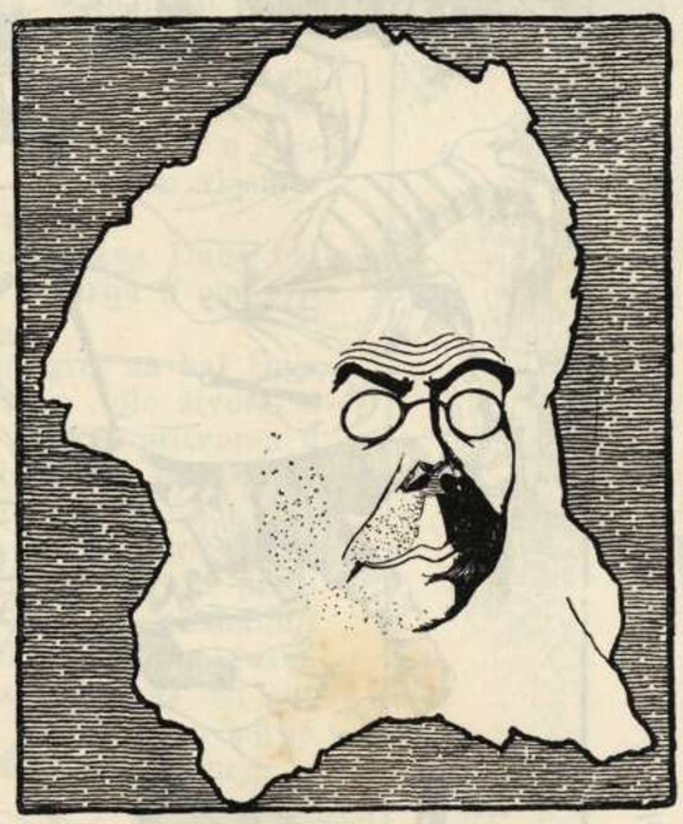

Ali kad ovaki budem,
Ko zna brajo ko zna,
Dal ću i onda ja
Biti ja. *M. Beyssohn.*

Vesela udovica.

Bila nam je prispjela u Split i „Vesela udovica“, a splićani nimalo galantni, poslali su i nju pod z e l e n i f e r a l.

Lijepa Elena.

Kad je gradjanstvo Splita zabranilo „Veselu udovicu“, čujemo iz pouzdanog izvora, da je i kurija tila pokazat svoju moć i dala zabraniti „Lijepu Elenu“, jer da se tu izrugavaju bogovi Olimpa a pošto je ona za toleranciju svake vjere, protivi se predstavi. (Ovo javljamo baš sa zadovoljstvom. Ur.)

„Mamzel Nituš“.

Operetno društvo da dodje u susret i onom dijelu gradjanstva, koje nešto do vjere drži, dala je jednu predstavu u zadnji marčin petak, baš korizmenu operetu „Mamselle Nitouche“. U toj se operети pjevalo Tantumergo, litanije i Gloria in ečelšiš. (Eto milo nam je šta se svakomu udovoljilo. Ur.)

Resultat.

Pohadjanje kazališta? — Uvjek puno.
Poduzeće? — Izgubilo.
Pegula!

Mika Katarivas.

Kad promislimo na one dosadnne korizme šta smo ih provadjali drugih godina, možemo se smatrat sretnim i priznati da se ove godine nijesmo baš dosadjivali. Osim operete došao nam je i Katarivas sa plesnom školom i školom dobrog ponašanja. Tu ti ima curica i mladića svakog staleža i svake stranke. Opazili smo osobiti broj mladih profesora. Zli jezici dapače kažu, (naravski izvan redakcije, u redakciji ih niti nema) da su oni osobito puno toga aprofitirali.

Samo bi dikod gosp. Katarivas s takon žestinom drugoga kreanzu učija, da je višje puti bi u pogibili da i on sam bez nje ostane. Ali se to da opravdat jer jemat posla sa balariniman in spè, nije lak posal.

Kad ti ono zaudara valcer, uzviru se kâ mladi pulci na livadi, dignu ruke uz arju pa udri desno i livo di se kod namiri. D. B.

Zagrebačko kazalište.

Čuli smo da će personal zagrebačkog kazališta doć, ovoga lita na banje. Eto lijepe prigode da dadu i koju predstavu u kazalištu.

S P L I T

Razgovor kuma Jakova mejusobon.

Sve je poskupilo, pa se nezna čovik njanci di okrenut, ma će baranko lunbrele bit cinije. Zavatta i Mayer ne radu višje ispod lunbreluna, vengo u trejatar; lumbreleta je kupija Zavatin lumbrelun pa će iz njega izvadit koju stotinu lumbrelić i prodavat na sudamji.

Sve mi se rugaju, ča nisan stavija sina na skulu na kimiku, ma znaš da su pametni! Poslaću ga učit zanat od težaka sadac kad nas zemja nemože višje hranit. Neznadu oni da nan vajâ višje kar tupine vengo sva njiova kimika, a da je prin propala loza i da su prin izdali preci od vina i prin bi je bili zgradili. Ča će mi kimika kad se više ne prodaje vino a u Pujiza će bit uvik fruti cine; sad se prodaju stine, pa bi vajalo da nas nauču kako će narest tupina i jeli je potriba sumporat oli zalivat.

U Splitu jemamo tri uzorne stvari: uzornu mlikarnicu, uzorni vrtal i uzornu čistoću. Mlikarnicu se može vidit puten Luke i Sutrojstva, vertal na Kopilicu, a uzornu čistoću može svak vidit i čut na Tribunalu, a mašimamente doli na Preturi. Govoru, da je Bilan dava dvi stotine krun, samo da mu dopustu pomest jedan put za da može pognojit vinograde, ma da se ušjeri nisu tili pogodit, jerbo su ostavili da se još malo skupi, a nećedu njanke da molaju vodu u kamarine di judi gredû na stranu, jer da ćoravi i furešti mogu nać Sud odmar po vonju, isto ka mornar porat po napi i po busuli.

Bi san i na Dujin bâl ma me ništa ni komodàlo. Inutile že, kad nima monfrine, nima ništa, a nešmali to ma deboto me Konte od Soca tija istirat iz sale di san obuka jaketun za na misto velade. Bili ti virova ča mi se naš Duje rafinâ.

Govorija san nikidan da bi volija da pukne guera sadac kad mi sinovja dica nisu još pod levu, ma san borami bi zaboravija da san i ja od leševe. Srića da san od Kranfuteri pa mi se ni triba mislit za pušku vengo osvitlat malo šervicjal.

Velika politika.

(U kafani Panachoff).

— Mi me par che i panslavisti voria sfrutar l' Austria.

= I serbi! con quei diexe milla soldai — m . . ., m . . ., m . . ., m . . ., m . . ., m . . .!, — a quanto la ga pagà oggi la carne?

-- Jero in pescaria, ma tutto xe caro, go comprà do barboni.

= Dò barboni, i jera bei? anca mi jeri li go proprio gustai, — e po anca śta Russia, cosa pol far la Russia, ela la ga ciapà dal Giappone.

— La podaria mandarghe un per de centinaja de milla soldai, ma la se tira indrio el daprostite, perchè ge xe de qua la Germania.

= Cosa ne ocoraria a naltri la Germania — piccolo dame el „Dalmata“ (čita) Lega a Spa-la-to Cor. no-ve mil-la, caspita — a Traù tre — andemo magnar.

A eto fala bogu nima rabu, proški su kvarantenu pa je i pravo, da se zdravo vrabu svojim kucan i mrvicu odànu. Rado bižim da za ješku nisu zadovalji stanu. D. B.

Solemnia pacis restitutae.

I mir ljudima na zemlji dobre volje.

Moj delikani Bal.

Pozivjen Vas ako se denjate doć na naš fini i delikani bal i t. d. Ovako je počima invit, ča san ga posla gradjanstvu, pa je vajalo jemat srca o kamena za ne ozvat se, to višje ča san učinija i polakšice. Na pr. judi priko 70 godin i dica mlaja od 6 miseci, plaćali su pô cine. Svak ko je doša na tu lipotu bit će mu se učinilo kâ da je sve to tako s' neba palo, njanke ne sumjajuć na sve poteškoće ča smo ji prije toga jemali. Najpri zlo raspoloženje publike u opće prama velikim maškiranim balima, jer su im prendituri našega teatra ruvinali pjacu, Dosta van je to, da restauraciju teatra i ponpe funebri, drži jedan isti čovik, da ne govorimo od oniman ča su činili veljune. Općina je naravski došla u susrit, pa kako je davala svakomu mukte teatar, dala ga je i Duji, samo uz uvit, da fit i troške unaprid plati. Ovo je bilo za naučit nas kreancu, jer smo mi uvik do sada mukte radili i po misec dan za sve javne i društvene svečanosti. Inšoma prvi priod ča ga je općina za teatar primila, platija ga je Duje. — Samo da bude srično.

Netom se raširi glas da dajen bal, a ča je triba govorit, uzbuložija se cili Split; ni bilo obitelji di se ni pretresalo o ton balu, a ko će bit pozvan, a kako će se moć poć, a očeli bit samo maškarani i ost. Čin se malo boje ustanovilo vrst bala, ko je moga višje odolit; svaki dan u redacjun došli iskat upute i dišenje o koštumi, krojačice se učinile na četvero, u butigan ponestalo svile, (jedna maškareta jemala elegantan koštum od svile razni koluri, a to baš jer nije mogla nači malo oveći komad svile) ponestalo postoli, guanat, muški prsiju, i svega u opće ča za fini ples služi — ovo van je štorija. — Jedan vlasujar me reka, da su pet šest oni bali nebi višje radija.

Prvi upit kad bi koga sriti bija je: oš poć na Dujin bal — naravski, bija je odgovor. Ja mislin da je Austrija u ono vrime učinila mobilizacjun, nebi se nikor ni sitija.

Svak bi naravnin drža, da vas ti svit gre na bal Duje Balavca. Ča se višje vrime približalo to je višje bilo života, a onu večer? Da van je bilo pogledati atrium teatra, pritvoren u zimski perivoj, pa onu vrevu raznobojnu, izgledalo je uzburkano more, samo ča su valovi bili od svile, — a Foyer?

Ovod pristajem, vengo bi se otilo malo oštrije pero vengo je moje za virno opisat, samo ću to spomenut, da su bile predstavjene sve moguće stranke, a prisustvovali svi i malo znatniji judi a govorilo se: Rvaski, taljanski, tudeški, franceski, češki, poljski i španjolski; ovo je ča sam ja ču. Da more vas ovi put svit cirkulavat, vajalo je otvorit vas teatar, i sad mogu mirno reć da kako je Dr. Joze složi vas puk, ja sam svu teligencju, a to je puno mušnije.

D. B.

Duostruki razbojnički atentat.

Kad smo vidili oni ogromni članak u „Jedinstvu“ mislili smo da su jopet ubili Carnota, ma smo se malo umirili kad smo i druge foje prigledali i ništa ne našli. Samo su se splićani uzbunili i stavili velikodušno da branidu moral, pribacivši priko prošlosti debeli bijac, pa i ista „Sloboda“ se ganula.

Radilo se ništa ne manje vengo o jednoj pismici proti Stražićiću, pa je jid splićana bija opravdan, ma srića da jin ni puno duralo, pa počeli nalazit u pismi i dobri stran.

I nas je s' jedne strane afera smutila, kad smo promislili koliko ovi dan po svitu slavu urednika „Novae Vremja“ a za Antonija se ni nikor ozva.

Ovako se plaća onoga koji se izlaže za *ideale*.

NA ZNANJE! Pošto su troškovi za uzdržavanje lista veliki, a većina predbrojnika neće nikako da plati bit ćemo usilovani prekinuti s izdavanjem.

NB. Gospoda koja su platila i za drugu godinu, u tom slučaju bit će im novci povraćeni. **UREĐ.**

Iz činovničkog svijeta.

Na poreznom uredu
On vam puno važi,
Niko njega ne želi
Al ga svatko traži.
Ne uzimlje novaca
Ni manje ni više,
On je svake godine
Drža „prece fiše“.
A sad kad je avancà
Osmi razred čina,
Čeka da ga ponese
Bajnog mirovina.

□ □ □

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA SPLIT

Krnjevalske figure.

Dobar primjer.

Vraća san se jedne večeri s' pjace o šignori kući, u prilično dobron stanju, nisu mi bili s' kunfetiman vengo samo jedan zub razbili i napeli jedan žgorac na čupicu. Ja iza prokurativa a jedan gospodin pristojno obučen, vuče po tleju sina pijana kâ sipa i sve ga kara: Sinko moj, môre te izilo, sinko moj, nesrićo moja, jesu li te tako roditeji tvoji naučili. Ma sin da se makne niti se ni najmanje komovije ven onako raspružen rče i zarunja po koju beštimju. Tobožnji otac nezna ča će od muke neg sve proklinje sina: kankari te rastočili, umetu moj, i navrnu ti mu suze na oči kâ kiša. Ja se smutin na udes tog nesrićnog u bonžuru kaneti i očaliman obučena oca i pogledan ga boje u oči i jeman ča i vidit: bila mu je mater, a plakala je od jida ča ga ni mogla potizat.

Kompanjija dei gobi.

Jema žalibože višje godin da je zamra naš stari krnjeval pa možete promislit koliko nas je razveselila konparša ove naše stare maškarade. Za one koji nisu vidili opisat ću van ovogodišnju. Najprin evo ti barjaktara s bilon bandiron na kojoj je pituran gobavi čovik obučen u ženskoj košuji.

Iza njega gre glazbar s' tanburicon (ovo je novitad jer su drugi godin odili s' armonikon), onda slidi Duje Ponpadur s' konpanjon i onda drugu dvadesetak dva i dva. Svi su od konpanjije obučeni u ženske košuje višje oli manje čiste sa rikamiman razni fabrik. Naravski nižje košuj vidu se gaće razne mode i kolura. Na gubicu jemadu po ogromni nos sa očalima a na škinu veliku gobu. Konpanjija izajde iz kuće oko jednoga sata i tako marčaju sve do devet-deset uri u večer i onda idu na skupnu večeru. Ove je godine pri večeri na žalost bilo malo nereda jer toliki nisu na večeru došli pa je bidan Ponpadur mora izist dvi do tri večere, a niki nisu ni nos platili.

Žalimo ove razmirice i nadamo se da se neće druge godine što takova dogodit i tako ćemo ji moć svaki svetac vidit kako je u staro vrime bilo, a ne samo jedan put kâ ove godine.

IŠTANTANEJE

(SLIKE IZ NARAVI)

Na plesu slagara.

Ujden ti ja u šalu, sve je vrilo. Razdragani plesači vrtili se ká ludi a ja od straja da me u svon zanosu ne sataru, utiran se u jedan kantun i stanen žmirit u jednu signorinu, ča je nadaleko od mene sidila. Ova to opazi i reče pod glas prijatejici: vidi ča me Duje Balavac gleda pa udri u smij, pa kad san ja i dâje pogledava okrene se pa mi reče: — Molim Vas, šta me gledate oli me želite tiskat.

— Eh gospodjice svim srcem, samo kad nebiste imali ništa protiva tomu (uvik šinjorinan toškanedjajen).

— Pa zašto bi se protivila, ona će na to, tiskali ste i bolji i lipši, pa kad se nisu one ofendile, neću ni ja. —

Ča ćete, da jon na to odgovorin; zlamenujen se i otiden da me gjaval ne natanta.

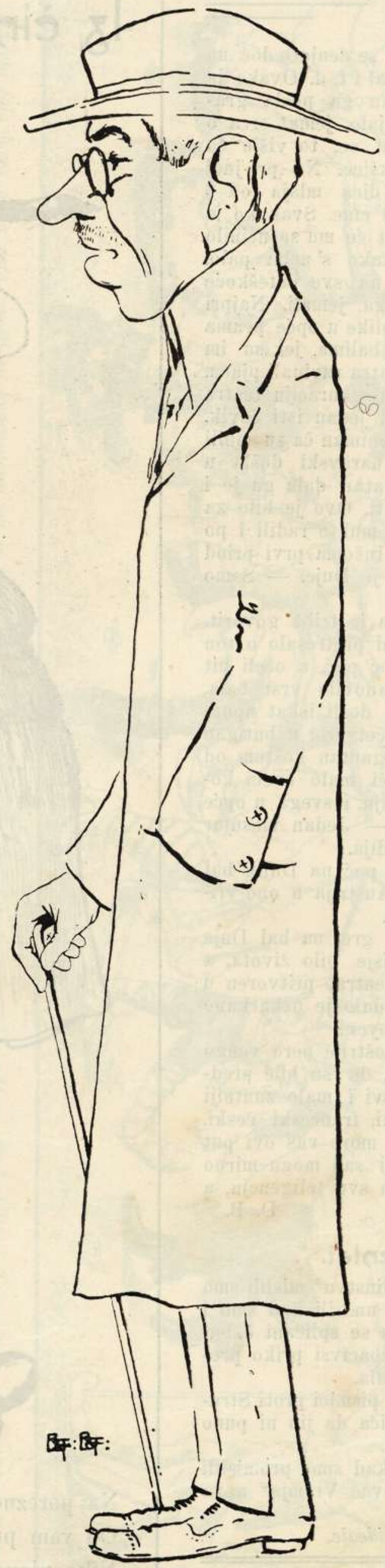

IZ ZADRA. Questo bulo profesor
Rodon splićanin
El xe bravo e per questo
Dičimo se š njin.
A kad piva pod kitaron
Nol xe miga can
Ma pari se da je pravi,
Spuà Napoletan.

Na demokratskom plesu.

(Jopet malo toškanskoga).

— Gospodjice izvolite plesat, Vi me mislim već poznajete.

— Ne, samo po vješti.

Riflešjuni jednoga maškarota na balu od „Leghe“.

Pa evo i ja san ovod, a sapeli bi me da znadu, sasvin da nebi jemali uzroka. Ta ja san stari narodnjak i prvi san se uzdiga uz Trumbića, da zapričin da nebi demokrati jopet potolomašili Split. Altrokè o meni sumnjat.

Pitali bi me da zašto san onda doša. Prvo svega ja radin i s' tolomašiman i arvatiman, to jest ja pokopajen jedne i druge (naravski kad umru), pa promislite kad ja nebi ovi svit poznava i onako ji kopa ala rinfuža, kako koji dojde, ča bi se dogodilo kad andjeli zatrumbu na sujsvita a ovi se budu naticat ko će prin doć? Ubili bi jopet jedan drugoga, kad ji ja nebi lipo razredija po prijatejstvu i naravi, jer ja san od ovoga mišjenja —: Ko je karonja na ovon svitu bi će i na onon. Dakle meni kâ direturu od spliskog grobišća, nemore nikor zamirit ča san ja ovod doša, a jopet za reć pravo, to je moja jedina vicja ča se dikod obučen u maškare. Bome vada se malo rastresen za ono ča se rastužijen pri mojen poslu.

Na balu kristsocjal.

— Signorina la vol balar?

— Non pošo go le bugance e po me še inpica la šangue.

— Allora la vegna šotto el škajo e po faremo do giri in pije.

— Volentjeri, ma šenca malicja.

Na balu „Leghe“.

Jedan della gioventù: E po i dixe che no ghe ne semo.

Jedan maškarot: E da bi se otvorili oltari, vidi bi ti onda.

— Non xe permesso de parlar in crovato.

= Onda reci sviman maškaran i oniman ča su zapocesali katride naokolo šale.

Jedan stari varošanin: Jema tri ure da san ovod, a nisan njanke riči proslovi — ja bi bože prosti, da kvraguc i ovaki divertimenat, a on mi još daje botunade.

Opet na balu „Leghe“.

(Rond i sokolaši).

Jedan maškarot: Čuješ gloga ti!
Drugi maškarot: Čujen.
— A ča ono udaraju.
= A oli ti ne čuješ.
— Čini mi se onu „del Si“.
= I meni se čini.
— A ča ni sramota ovo čut u Splitu.
= E asti gloga: u svojoj su kući.
— Meni sve prsti bižû.

= A mene sve ježuri vataju. —

U to jedan projde pjevuckajuć — La cioghi l' ojo e non La stia seccar.

— Ono je tebe odilo.

= A ni ven tebe.

— Ćemo li sve razbit.

= Amo ća, ja ne mogu ovo podnit.

Diretur o' šale: Al posto signori Rooond.

Oba maškarota: Pronti, favorisa mascaretta.

Mužika: Ta zaza ta zaza ta zazatataaa.

Na plesu Katarivasa.

— Gospodjice ja sam N. N. izvolite li plesat?

= La xe ela legal?

— Si signorina naltri tutti fradei semo legai.

= La vol balar polka o mazurka?

— Se ghe piase balemo un Waltzertraum.

= Prego.

Distintiv.

K. Mare: Luka. ča si to jopet dobavija, ča jemaš to na jaketi.

Luka: Bome ovo je Dante.

K. Mare: Dante, koji je to Dante, njanke da je svetac pa ga držiš na prsi.

Luka: Ča ti znaš, on je višji vengo svetac.

K. Mare: Bog ti prosti sinko ča govoriš, pa nisan nikoga još vidila da nosi ti botun.

Luka: Bravo, a nima ga i kuma Mate sin i strica Mate Ivan i puno drugi.

K. Mare: Pa ča će van dat ti Dante, pa koji je to Dante.

Luka: Nemoj mi ti ticat Danta, neznaš ti ča je Dante, da ti i rečen ča je Dante, ti isto nebi razumila Dante, e da ti znaš ča je Dante, nebi tako govorila.

K. Mare: A ti mi kaži — ali je i on šocjo o ginaštike.

Luka: Ke šocjo, ke šocjo.

K. Mare: Oli ni tolomaš.

Luka: Altrokè tolomaš, neznaš ti da je on — Viva Dante gran maeštro della lega nacjonal.

K. Mare: E! ča se triba toliko steplit, za jednoga meštra o lege.

Luka: A neznaš da je on učinija najveću pismu na svitu.

K. Mare: Onda je pisnik kâ i Kapić.

Luka: Kâ Kapić? — Deset puti, sto puti, ča govorin ijadu, deset ijad puti veći.

K. Mare: E pa će isto umrit kâ i mi siromaji.

Luka: On je jur umra.

K. Mare: Bog mu da pokoj višnji, moj sinko, onda pusti ti pokojnoga Danta u miru a gledaj tvoje posle.

Luka: Ča ti znaš, ča je Dante — Dante, da je tebi znat ča je Dante, vidila bi ti onda ča je Dante. — Čuj mâ, jeli stričev sin dogna tovara.

K. Mare: Je, pojdi ga malo očešjat.

Luka: Nemogu sad, jeman poć na šedutu.

K. Mare: Kraguc ti i šeduta.

POZOR!

Evo sam dosa u Split. Raspolozive modele, neka se prijavu na urednistvo a ako jema ko za umrit, neka se destriga dok san ovod da mu mogu napravit monumenat. **Ivan Rendić**, kipar.

Duje i redacjun na bal.

Vidi se i po glavan da su furbasti. *Op. slagara.*

DUJE U ZADAR.

Zdune mi se jednog jutra, onako bija san dobre vòje, pa da ću u viagj. Di ću promislin, a da di vengo u glavni grad. Ča rečen, ne porečen, uzmen ti jednu valižicu pa drito na vapor. „Hrvatski vozni red" sinjava je partencu na dva bòta i pô, ja na mul, a vapori njanke za likariju. Uvatin ja jednoga o porta, pa udri da ga se cuje, zašto nima vapora, kad je zabiližen u libar. On stane gledat po libru ma nemore ništa razumit, isto kâ ni ja. Nakon veliki študji nikako najde tu blaženu partencu, pa mi rastumači da je ta vridila nazad misec dan. Bacin ja vozni red u more i vratin se s' valižon doma. Nakon dva dana ja jopet valižon na pleća pa u vapor. Prispi san u Zadar. U jutru rano iden ti u jednu prijateljsku kuću i kućegazda me primi da prostite u mudante. Izrukujemo ti se veselo ka pravi prijateji, posluži me kafon, pa ti se onda iden lipo lustravat, jer nisan van još ni reka, jema san ja i jednu drugu mišjun osin kapricja.

Na Zemaljskom Odboru i Namjestničtvu.

Jema san ništa ne manje vengo poć u g. Namisnika i na Zemaljski odbor, da odnesen kupjene umitnine s izložbe i da osobno pozdravin pridsidnika zemajskog odbora i da mu se zafalin, ča ni kâ počastni pridsidnik iste izložbe nikad ni doša da je vidi. Pojden dakle na Zemajski odbor, ma nisan bija dobre sriće i prisidnika Ivčevića nisan naša. Primili me svi ostali.

Pozdravin se s' Meštrovićevin Botićen (onin lipjin vengo je oni u Splitu) koga su napokon stavili na jedan kantunal, porazredimo po prostorijan slike i jako ji požalin di će du ostat, a šnjiman i Marka Cara. Oprostin se pa drito na namistništvo. U prvu antikamaru svuče mi kamarjer lipo kapot; obisin o čaval špalčeru i ujden u sobu. Tot me dočeka jedan činovnik. Pristavismo, se ma kâ obično ime se lako zaboravi. Dok smo se mi malo porazgovorili o svemu i svačem, izajdu iz sobe gosp. Namistnika dva gospodina s' cilindrima u ruke, kâ da ji nisu mogli vanka obisit ka ja, a sdruge strane san jopet čikâ, jer da san zna da se more cilindar odnit unutra bi bi ga i ja i donija. Gosp. me Namistnik fino primija kâ fina osoba, a ni ja nisan bi za bacit pa smo se lipo porazgovorili a nemogu van sve kazat jer san bija uficjozno kâ član odbora izložbe.

Obid sa splićanima.

Lipo se oprostin pa trči na obid: batila me bajuneta, kâ žveljarin. Zovu me u famiju a ja ništa, gren nać splićane, tražin tražin po nikin uličican i najden ti ji u nikon „Palac Hotelu" (arvaski oće reć oštarija), u jednoj sobici na prvon podu. Puna ti ji je kita i sve veselo ka na piru. Interesantno je u ton hotelu svi govoru u metafori. Dojde ti kamarjer i pita koje manistre želu, jedan zapovidi angriza, drugi tajadele, treći makarune a on sviman donese lazanj.

Posli jedan pita meso s bižiman a on njemu donese fažola, drugi pita kumpliri a on njemu kupusa i t. d. Iza obida u lov za Kisićen. Dva puta san ga uzalud iska u redacjun, vidi se da su svi redaturi isti. Napokon ga najden u Bristolu di igra na karte. Tot s ponistre gleda san kako curice po srid nove rive igraju diabola, u nas se to nebi tako moglo, pogazili bi ji konji, ovod nima toga straja: možeš sve spavat po rivi. Zdruge bande vaja reć pravo, zadrani jemadu puno višje patriotizma, pa kad gradu kuće, ne gradu ji samo za se, vengo i za grad. Za to jin čast.

„Zoranić" i „Čitaonica".

U večer san iša vižitat društvo „Zo-

ranić“ i prisustvova provan. Jema vridni guslača, ali strpljivost vridnoga meštra nije za ignorirat.

Iza provi u čitaonicu na bal. Puna dvorana curica sve u čaro ka golubice. Muški malo isto ka i u nas, a ako ji jema, fjapasti su. Radi mankance muški tolike su curice i otišle, a baš kad san ja uliza, izlazila je žalibože s' jednon grupon krasna gospojica Paitoni, ča je u nas na jednoj fešti dobila titul Marjanske vile. Iza ovog plesnog vinčića koji je ipak bija dosta animiran, išli smo se pokripit u Centralu, pa kući. Ovod jeman zahvalit prijatejima, koji su me cilo vrime zabavljali, pa mi i ovaciju prid kućon napravili.

U rondu.

Sutra u jutro u rondu, da vidin malo svita i za reć pravo obazira san se desno i livo da me nebi kokod onako iznenada pokalajsa; invece san se uvirija, da će ono bit zli jazici ča govoru da čovik u Zadru ni siguran. Ja san bome bija dva dana, pa nisu nikoga natukli ča san ja moga doznat. Kad je Zadar iznenada opustija, jer se činovnici razijdu po uredima iden da potražim gosp. Bersu skultura. Pokažu mi jedna vrata i da je tot „realka“. Ujden u jedan škuri portun (misli san da je spliska realka unicum, sad se tišin, naša san joj pandan) i počmen se penjat. Uspenjen se na prvi pod, sve škuro i mrtvo ne čuje se žive duše, učinin drugi isto, treći isto. Parilo mi se ulist u pakal pokojnoga Danta samo ča se ovod odilo gori za namisto doli. Na jedan put mi se ilužjun učinila još istinitijon: na vrj skal mi se prikaže moj „Virgil“ u osobi vel. D.r Granića. Puca od zdravja, vas se sja ka sunce. I ako na takovon mistu nebi jemalo veselo raspoložit čejade u crnon popovskon odilu, ma ča ćeš kad mu veseli izraz lišca zlata vaja, a oči mu se sjaju kâ žeravica. Pozdravimo se i pokaže mi vrata, di „Minos“ stoji. I zbilja iza vrata čuje se debeli glas di viče — tacete! Ilužija perfektna. Zaklapan a iza vrati poviri namisto Minosa, gosp. Bersa. Vizita mu se dopala, ali ga je anbjenat stavija u nepriliku pa me dâ apuntamenat u njegovon ateljeru kad mu se svrši skula (ala proze za jednoga artištu). Oprostin se pa drito u knjižarnicu. Na putu kâ aparicjun proleti Dr. Boxich s bradon kâ patrijarka. Posidija je od kad je iz Splita otiša, puno misli dotur, promislin, i jednu škapeladu pa dâje. U knjižarnici je centralno sastajališće zadarskih hrvata. Lipo uredjena knjižarnica ali sumnjan dali bi se ovako sastajali da ni kasirica onako sinpatična.

U potrazi.

Kad san pomislija da bi bila ura, iden da potražin ateljer gosp. Berse. Iza kad san se izoda gori doli, odvedu me u jednu staru kuću, popucali zidovi, prazi od vrata nakrinjeni, ruvinac vas iskopan: promislin odma na Messinu i biž ja jopet niza skale. Moj se vodič pripane i zaviče: zaboga šta van je? Di ste me doveli? odvratin ja. — Bome na namjestnišvo, ovo su uredi. — A ovo su uredi, a kad će ji zvat neredi, molin vas; ali ne tražim nikaki ured vengo ateljer. Sad napokon svati kojega Bersu tražin i odvede me u kažumatu odgojilišta Sv. Demetrija, Na dva bòta san iša na obid kod prijateja Königa, lipo me pogostija vajà reć pravo. Iza obida iša san na šetnju da malo vidin splićane. Svi pâtu od puste noštalgije. Jedan će mi: bit fakin ma stat u Split. Bit će malo ežadjeran, ma ona naša slobodica — di more svak činit ča ga je voja prez da se misli ča će drugi reć, nije baš za bacit.

Zadnja aventura.

Kad zamrači, opremin se za put, i žaj mi je bilo poć tako brzo ali su me drugi posli doma čekali. Da me vrime tako brzo prošlo, krivi su prijateji ča san ji tamo upozna. Neću da ji imenujen da ji ne konpromitiran, po onoj: „Ko vragon tikve sadi i t. d.“ Iden da ću prama vaporu a po šaližu niki stvor s velikon bukon jedva noge vuče, a prid njim nikor s feralon sviti. Približin se u koliko san moga od svita i vidin ti čovika podpuno obučena od šototajera (ronilca) pa da bude virno kostimiran, navuka je na se sve ono olovo ča je potribito da ga pod more drži kad oče da nori, a i same olovne postole je navuka. Zadivilo me to junaštvo a još višje kad san čuja s kolikon je poteškoćon dobija dozvolu da tako izajde na ulicu. Uz to se vapor približiva a iza mene čujen:

— Ciò butemolo in mar

— chi?

— sto m . . .

Na to se okrene šototajer ča je bržje moga i zaviče: flol d'un can, vien me qua vicin che te agranpo.

Na to će mu prvašnji mulac:

— Ciò m . . . co ti xe palonbar cos ti ga paura de acqua.

Ja brate posumjajuć, da nebi ovod govorili u metafori ka i u onon Hotelu, lipo san se ritira na vapor, i nazva sviman dobru noć.

N. B. Ovo van je opis moga putovanja, a konšeguence ćedu doć malo po malo.

Delikani D. Balavac.

IZ ŠIBENIKA.

Gledajte ga posvuda
Ni mu proprio mande,
Ovo van je diretur
Od Šibenske bande.
On je toga opiniuna
Che se beve e fraja,
pa magari platilo
Društvo „Operaja“

SITNE VIJESTI

Gosp. Gonano je podrezao brkove na englešku.

Velika diškušjun po gradu svi se pitaju jeli lipji sada oli prije, ja mislin da bi on najboje moga na to odgovorit i to po tomu dali višje prima ljubovni pisam od gospoj i gospojic sada oli prije. D. B.

Gosp. Košte K. ne beštima višje.

Ditta „Savo“ je odlučila da neče još ovo lito piturat tabelu.

IZ POKRAJINE

Dubrovačke novitati.

Festa sv. Vlaha ispala je ove godine più che stupendo!

Dobro je učinila naša zauzetna komuna, što je ovoga puta izabrala festanjule già u novembru. Grad je plivo u festi. Standali okićeni stemama i lovorikom. Naš „orlando“ pun iluminacijoni, bandijera i lovorike . . . . pa iluminacijoni na fontanama blizu Male Braće i Komune . . . . pa oni stupendi padiljun pred crkvom sv. Vlaha . . . . pa onaj slavoluk na vratima od Pila . . . . pa . . . . ko bi vam sve pribrojio. A pucanja bilo je i odviše, kanjuli bili su dodijali. (Preporučivamo komuni, da dogodine bude manje, jer što je odviše, odviše!).

Dal lato economico. žalimo, da je komuna onoliko potrošila, ali opet refat će se, kad su dećidali dignut ono 2000 kruna sovenzioni mužici komunalnoj i ono 1000 kruna što se dijeli u kumpaniju mužici srpskoj, pravaškoj, tamburicama i sokolu; i cijelu ovu svotu upotrebljavat u svečanost sv. Vlaha. Tà promisli što će dogodine bit! Evala joj!

Srbi su dečidali gradit i drugu štampariju, jer im ova tremendo dobro rendi. U tri mjeseca, dobili su 90.000 kruna. Tako nam je konfido jedan diurnista s intendenze!

U zadnjoj seduti mužike Gundulića, dećidano je na predlog gg. Iva i Pera, da se muzici promjeni ime i to „fanfara Forno Rolland“. Iz velike ljubavi gospar će Ivo udarat saksofon i sforcat će Tona Grišpi da udara tamburin!

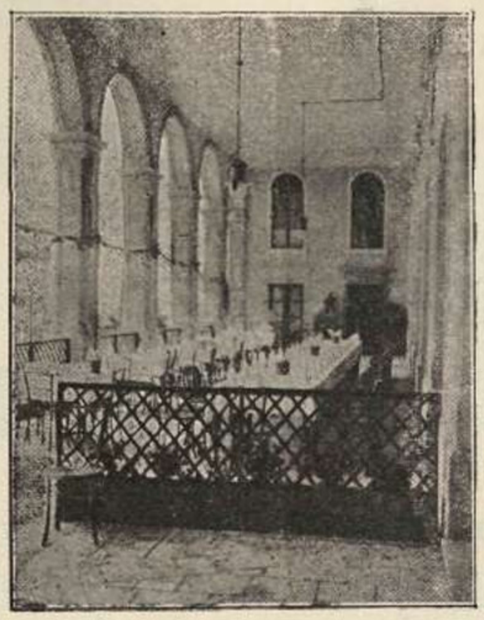

„GRAND HOTEL BELLEVUE“

— SPLIT —

Hotel I. klase, priskrbljen sa najmodernijim komfortom.

Krasan vidik na more.

Najljepša kafana u gradu, sa biljarom. Restaurant i pivara.

Moderno uredjene sobe od Kr. 2.50 unapred.

Da mjesni organeti ne sekavaju o partitu mužike pravaške, meštar obuko se je na Sv. Vlaha u **pravu** monturu. Sad je svak miran. P r a v a Crvena! P r a v i Soko! a sad i P r a v a Mužika!

Buduće predavanje u Boškoviću:

a) Walter barun v o n Ljubibratić: „Uliživanje“ u „Danteovoj Komediji“ i razvoj mozga pri raznim temperaturama!

b) O. U. Talija: Upliv sala na živčani sustav udovicâ.

c) Dr. Puljiz: Politika. Proflt, i Vapòri.

Opereta na Stradunu.

Fratar Tadin — dopo tutte avventure e sventure amorose — tutti fiaschi letterarii, sad se je bacio na — politiku. Mi mu odobravamo, perke politica najbolje rendi, ali njega žalimo, perke on nije interesoz, nego je za „ambicijon“ promjenuo sve što je bandijera. Dunque, vratimo se na stvar, da bolje uzpogrediška svlači se iz fratara a oblači u popove — i počimlje novu karijeru! Prva mu je prova dobro prošla. Zgrabio ti je Giusti pa — puc na Don Rodriga. Don Rodrigo — opet superab — pa — puc po faci („ne“ od opanka) . . . . . i sad su mirni!

Gospar Antikà.

Caro Duje!

Ne šaljem ti interviste, ko što sam ti bio obećo, perke strah me je, da ne panu soto akuza Zipfek i Triva. U današnje doba kod nas lako je aćetat kakav §. u stomak: onomadne per revolucijon bili su akuzani nekolicina, pa se je konfermalo na sudu, da su popili 60 litara vina, 100 bira, 6 botilja spećijalih vinija itd. te su hi suci špediškali doma, perke kraj tolike mišancije u trbuhu i najgori flematik valja da postane revolucijonario! Za kapitanat nije im rebuškalo, da se rekuperaju, jer u politici nema mizerikordije ni botilji ni plitici: dobili su par dana Bachove patente.

Dunkve mi živemo u Dubrovniku u tremendim vremenima: basta da ti partećipam, da te i soldat može arestat, ako s njim ne ideš na lijepe, ma ipak partit srski ne desperavava, kad je soćietat „Dušan silni„ na novo konfermala dotura Gračića i Miha Brangjolicu za svoje direture. Srska ideja neće prećipitat!

Sve sam u mojoj glavi pomišljo cosa vol dir (što hoće rijet), da Ile Peckalović više nas ne divertiška svojim ćakulam! Mislio sam, da mu je dum Antum sigjilo turin, ma nije istina: Ile Peckalović, pripo se da ga ne kupi marina, kad ariva u Dubrovnik. Ko meni ne vjeruje, neka prolega „Pravu“ (br. 204), gdje se protestava, da kad je marina u Dubrovniku, da pokupi sve teliće. Koliko kod nas ima telića, sikur sam, da ni flota ingleza ne bi hi pokupila, pa mi se para, da je strah flin senza fondo. Za njega kupit mogo se samo ardiškat dun Antun i dum Bepo.

Finalmente parlamenat se zatvorio, a kažu da će ga poslat u smokve. Onda eto novih elecjoni i nove gvere; ja proponjavam, da spediškamo u Beč naše gjeneralaške perjanice i sve će ić po loju.

Najnovija novitat: zavadili se ko kundurice Supilo i Zagorac. Arćimentavaju publiku, da jedan drugomu dikjara ko je bio viši traditur. Sjećam se, kad se kod nas zavadila Cvijeta s Konala in persona Antuna Stražičića, koji je sada vama Spljećanima prodava šiencu i soli pamet sa ondašnjim redaturom „Dubrovnika“ Vrčevićem, pa un bel giorno susretnem dum Mata Pištu i pasegjando s njim u diskorsu o Cvijeti i Stevi zapitam ga:

— Dum Mato, što Vam se para?
a on meni botta risposta:
— Da su oba dva tovara!
Ja nijesam reko ništa?!

Tanti saluti
tvoj *Senkilo.*

P. S. Rakomandam ti, ako imaš kakvu knjigu n a d a h n u t u, molim te spediškaj je fratru Tadinu radi errores scientifici et historici.

Skladište Pive „DREHER“

vlastnik

M. JURAS

= SPLIT =

☞ Uvjek pripravna zaliha najbolje pive i mraza. ═══

HOTEL CENTRAL TROCCOLI = SPLIT

Najveći Hotel u mjestu. Centrum grada na najprikladnijem mjestu gospodskog trga u blizini Diokecijanove palače i mletaćke lože. 50 ukusno namještenih soba sa cijenom od Kr. 2.50 do Kr. 5. Najveća Kafana po bečku uredjena sa 4 biljara. Restaurant sa pivarom, finom kuhinjom i dalmatinskim vinom opskrbljen. Kupelji, telefon, ekvipaže za izlete, vodići itd.

Najumjerenije cijene.

Govore se svi mogući jezici.

Dvoboj za Strossmayera.

Koliko je Strosmayer velik i popularan, vidi se po tomu šta se umjetnici biju i život u pogibelj stavljaju, natječuć se ko će ga bolje počastiti i ko će mu ljepši spomenik podignuti. Ta dva junaka su Valdec i Frangeš, čast im, jer bože sačuvaj ne radu iz interesa.

U zadnje vrijeme javljeno nam je da je spor izravnan i da su radnju podjelili. Bedasto je šta „Sloboda“ i „Narodni List“ raspravljaju o tome kakav će se natjecaj otvoriti. Ma kakvi natjecaj bio, oni imaju § 5. koji brani, da kogod izvan Zagreba udje u juriju. Pa kad oni budu u juriju, bilo bi glupo kad nebi oni tu radnju sebi dali, a zakon je zakon.

Dakle novine neće ništa pomoći nego će prisiliti bidnoga Ivekovića da opet svoje dragocjenjeno vrieme gubi, sasvim da je dao riječ da više dalmatincima neće odgovarati.

Bome sve, uvik i lagat nije laka stvar.

D. B.

P. N. Općinstvo!

E da udovoljimo modernim zahtjevima tehnike, te željama dobrog dijela naših mušterija, naumismo proširiti našu

KNJIGOVEŽNICU

uposlivši u naše radione nove i vrijedne radnike, te nabavivši materijal i strojeve koje napredak našeg doba iziskuje.

Uslijed ovih reforma ćutimo se u stanju, da dosadanje CIJENE ZNATNO SNIZIMO i da primamo ma bilo koju radnju, koja spada u ovu struku, jamčeći već sada za točnu i brzu izvršbu.

SPLITSKA DRUŠTVENA TISKARA.

DALMATINSKA PODRUŽNICA

BANCA COMMERCIALE TRIESTINA

Centrala: TRST. (utemeljena g. 1859) **SPLIT - PLOKATA MARMONT.** Podružnica: TRIENT.

AGENCIJE: MEZZOLOMBARDO I CORTINA D' AMPEZZO.

Glavnica podpuno uplaćena: K 8,000.000.—. Pričuva: 660.000.—.

Obavlja pomno i kulantno sve bankovne poslove, a poimence:

Prima novac u svrhu ukamaćenja na knjižice te u tekući ček-računa.

Daje novac na trgovačke mjenice, vriednosne papire i tov. dokumente.

Otvara tekuće račune u raznim vriednotama.

Obavlje inkasso i izvršuje izplate na sva mjesta.

Kupuje najkulantnije čekove, naputnice i strani novac iz Amerike i drugdje.

Izdaje kreditna pisma na sva glavna mjesta tu i inostranstva.

Prima u pohranu i upravlja vriednostne papire svake vrsti.

Osiguraje srećka proti gubitcima kod žriebanja itd.

Glavno i jedino skladište u Dalmaciji za izdavanje **naputnica (vaglia)** Banco di Napoli izplativih u svim mjestima.

Za svako daljno razjašnjenje obratiti se na DIREKCIJU.

Najveća, najsolidnija uredjena sa strojevima, najnovijim slovima i modernim uresima.

KNJIGOVEŽNICA A. FACCHI

SPLIT = OBALA

Samostan sv. Frane (kod Hrvatske Štamparije)

Preuzimlje tvrdo i ukusno vezanje svakovrstnih knjiga. Zgotavlja čvrste uveze za trgovačke i bankovne knjige. Izradjuje korice i fašikle za svako poduzeće. Kašire zemljopise i nacrte. Preporuća se za radnju kutija, port' fogli, port' fotografije, mappe, satula i albuma.

Sa osobitom kožom i uresom veže Misale i ine crkovne knjige.

CIJENA UMJERENA. **Vanjske naručbe opremaju se brzo i točno.**

Najveća jugoslavenska tvornica pokućstva

„mizarska (stolarska) zadruga u Gorici“.

Glavno skladište za Dalmaciju u Splitu.

Stara biskupija kod stolne crkve-

Bogati izbor od najprostijega do najfinijega pokućstva u drvu i željezu: zrcala, okviri, slike, zavjese, sagovi itd.

Preuzima mebliranje hotelâ, školâ, zavodâ, lječilišta itd.

Solidna roba. Ciene niske. Cienici badava i franko.

Slastičarnica S. BERNOT - Split

Gospodski trg (Palača Nachich)

Slastičarnica sa velikim skladištem sladkiša. - Vina inozemna i domaća. - Bogata zaliha bomboniera i dr. - Preuzima kojumudrago radnju Torta, Krokanata i dr. - Izradba dvopeka po engleškom načinu. - Bisquita za čaj desert i dr. - Preporuća svoje specijalne sirnice (pince) za Uskrs.

Izdavač i odgovorni urednik ANTE KATUNARIĆ. Tisak SPLITSKE DRUŠTVENE TISKARE u SPLITU

Svoj k svome!!!!

Prva tvornica na paru alimentarnog i ljepčenog tijesta po uzoru napuljskom

Stjepan Kaliterna

Spljet

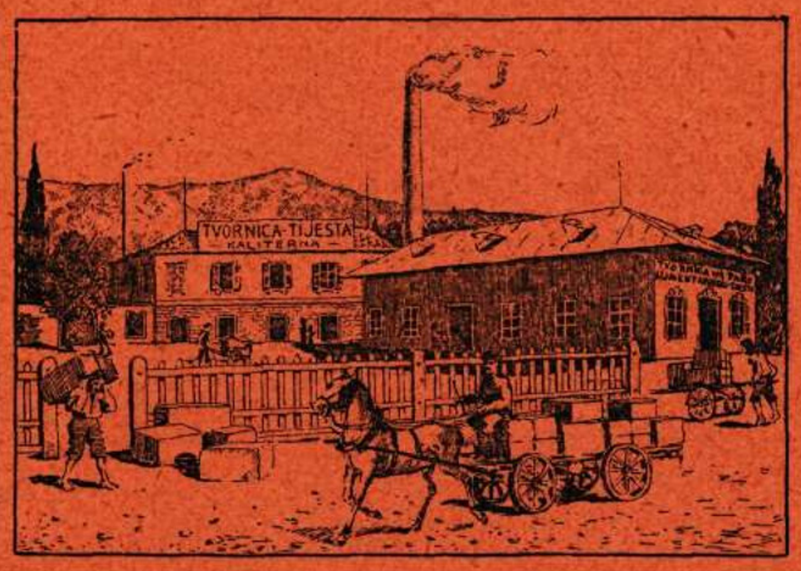

Častim se staviti do znanja P. n. slavnom občinstvu, da sam otvorio **Tvornicu tijesta na paru** providjenu sa najmoderrijim strojevima, da proizvadjam najbolje vrsti tijesta, te opremam naručbe svake vrsti i kojeg mu drago oblika po zahtjevu mušterija samih, točno i brzo, prema cijenama i vrstama naznačenim u cijeniku.

Cijenik šaljem badava i franko.

Rublja za Gospodu tvrdke M. Josse Löwenstein, Prag tako isto za Gospodje i Nevjeste po Bečkoj i Pariškoj modi. — Steznika najboljih tvornica. — Kišobrana i Suncobrana — Ćilima za dvorane i hodnike. — Linoleum prve Austrijske tvornice u Trstu. — Svih tkanina za pranje. — Kretona, Chiffona u svakoj vrsti i širini.

Svake vrsti svilenih i vunenih tkanina, Konfekcije za Gospodje: Jakelina, bluza itd. itd. od najboljih tvornica.

☞ Cijene umjerene. Ne boji se konkurencije. ☜

SPLIT - Gospodski Trg. - Kuća N. Dadich - SPLIT.

Mineralno-Sumporno-Jodno-Bromno Kupalište

NAGY & Co.

SPLIT, DALMACIJA, AUSTRIJA

Odlikovano na izložbama u Beču, Rimu, Parizu, Bruselju, Londonu i San Louisu. — Lijeći bolesti reumatizma, kostobolje, neuralgije, ischiasa, tabesa, siphilisa; bolesti skrofuloze i eksudata itd.

Cijene za kupelji u predbrojbi

I. razred K 2.—, II. raz. K 1.20, blatni oblozi K 3 do K 6.

Cijelu godinu otvoreno!

Ljubljanska Kreditna Banka, Podružnica Split

preporučuje se za konversiju svake vrsti papira NISKOG KAMATNJAKA utakove sa NAJVIŠIM UKAMAĆIVANJEM.

Promesse 3 % sreć. zemlj. vjer. zav. l.em na vuć. 16/8 1908. po K 5.

Na uložne knjižice plaća kamatu od

4 ½ %

▲▲▲ ▲▲▲

Volanijeva

Lužina

za pranje rublja.

▼▼▼ ▼▼▼

Pronadjeno je dobro, neškodljivo sredstvo, koje razkužuju rublje od bacila raznih bolesti. Tu su lužinu izpitala 4 učenjaka i kr. zemaljsko-analit. zavoda u **Zagrebu,** predstojnik **Dr. Srećko Bošnjaković,** i pronašli kao najbolje sredstvo za pranje rublja.

Ovom se lužinom pere rublje brzo i lahko bez pepela, sode ili ine primjese, te se time uštedi 50% na trošku i vremenu, a rublje se dvostruko čuva, nego po dosadanjem načinu pranja.

Prednosti su lužine: Pranje bez pepela, sode ili ine primjese.

Prištednja *od 50% na trošku i vremenu.*

Mnogogodišnje sačuvanje rublja, koje traje još tako dugo, kao kod starog načina pranja sa pepelom, ili inom primjesom.

Posvemašnja razkužba, jer uništuje bacile raznih bolesti kao: kolere, pošaline (tifus), spora bedrica (Milzbrand) i t. d.

Zdravi i ugodni miris, a uz to lijepo, bijelo rublje. — Osim toga ne škodi kod pranja koži, već je čini zdravijom i mekšom, a ozdravljuje u kratko vrijeme i ozebine. — Za vunene, svilene i bojadisane tkanine smije se rabiti samo hladna lužina.

Na patvorine *treba dobro paziti Garantiram za dobrotu lužine samo u originalnim zamotcima koji su providjeni mojim podpisom.*

Praksa je, kao svagdje, najbolja učiteljica, te se iza 2—3 pokusa pranja polučuje najsjajniji uspjeh.

Ne kupujte ako nije mojim podpisom providjeno.

Pouka u pranju.

Rublje se na večer, kako to obično biva, namoči u hladnu vodu i preko noći ostavi u njoj. U jutro se propere s malo sapuna, protrlja (prerifla) i ožme. Zatim se nastavi lonac ili kotao, te se na svaku litru vode stavi **2—3 deke lužine** te kad voda sa Volanijevom lužinom zavrije, stavi se rublje kuhati te pusti *10—12 minuta čvrsto prekipjeti. Po tom se* izvadi, u mrzloj vodi izpire. Poslije toga se provuče kroz plebu i stavi sušiti.

Treba paziti, da je rublje **uvijek pod kipućim lugom,** da bude lonac ili kotao dobro sa poklopcem pokrit.

U jednoj lužini mogu se tri partije rublja iskuhavati.

Dobiva se u svim specerajskim trgovinama, gdje je nema neka se obrati direktno na tvrdku

Eugen Volani, Zagreb

Gundulićeva ulica br. 29

Telefon 154.

Sapun Družbe sv. Ćirila i Metoda jest najbolji.

Cijene umjerene!

Glavna razprodaja za sve hrvatske zemlje:

Ivan Lentić, Milna (Dalmacija)

SPLIT = Gosp. Trg

Prodaja pisaćih i risačih potrebština - Fotografija, albuna, razglednica Splita i okoliće - Vodja Dalmacije.

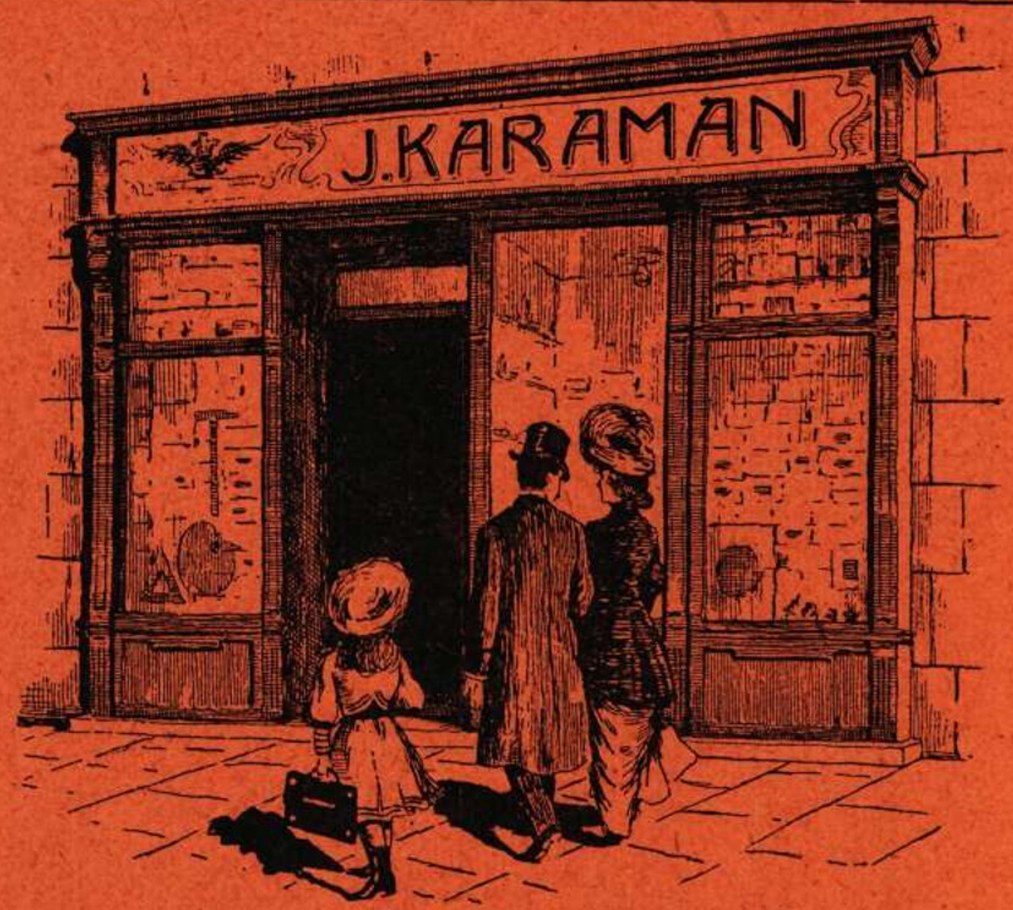

Gospodski trg. — SPLIT — Telefon br. 2.

Najbogatije skladište rukotvorina i mode. ≈ Velika zaliha rubenine za gospodje, gospodu i djecu i prodaja svih drugih predmeta, koji spadaju u tu struku. ≈ Obilati izbor klobuka za gospodje, bogato skladište modernih amerikanskih cipela.

SPECIALNO SKLADIŠTE OPREMA ZA NEVJESTE!!!

Otvorena korešpondenza.

Fraulein Automobil!

Ihre forme ist wunderbare schöne kurz und gut. Ihre Lampen sind gut getroffen und die gummi sehr elastisch gefunden. A! noch die maschine! Die maschine ist in guter Stand. Mit ein wenig benzine kann man gut reisen 40 kl. im Stunde. Wie viele Pferdekraft hat Ihr Automobil?

Alfred.

Br. 10. SPLIT, u svibnju 1909. God. II.

DUJE BALAVAC

IZLAZI JEDAN PUT MJESEČNO

Dopisi i pretplate šalju se uredniku: ANTI KATUNARIĆU, slikaru u Splitu. Cijena je listu 4 Kr. na god. Svaki broj 30 para. Za inozemstvo 5 kr.

Otvorena korešpondenca

(Pod ovom rubrikom plaća se za svaku riječ 10 pâra a uredništvo ne uzima na se nikakvu odgovornost. Dame su oproštene od takse. Ur.).

Oni — Split (odgovor).

Moje rupice nisu za te, možeš za njima samo uzdisat i divit im se, žašto sam ti ipak harna. *Marica.*

Rebe — Split.

Go fatto un sogno, cara Rebe
Che slusavi come una stella,
Che m' a cresù le ale e svolavo,
Verso de ti, Rebe mia bella.
Ma quando credevo, bidan mi,
D' esser ghe arrivà alla mèta,
Purtroppo ti ma persuaso ti,
Che ti jeri una comèta.
E son rimaso
Con tanto de naso. — *D.*

Spagnola — Supetar.

Caras spagnolas!

I tuis ochis sonos due steles, tui capelli sonos d' ebanos e tua presentia come d' una fâtas. Insoma tu es una deas

Un admirator.

Krasna dijeva u crnini — Supetar.

Bio je samo tren, pomolila se i izčezla. Sve što je lijepo kratko je, žalibože.

Obsjenuti.

Frankovac — Split.

Zahvaljujem ti sa čestitka, momu imentan. Fitin da si najmutriji splićanin i ta polje fitiš ot svi nji, Ako nisi skupija pines, pošaji mesa, sve je topro.

Tvoj *Jozef Franck.*

N.B. Kletaj topro ta ja jeman još jetan imentan, poviri u jevrejski kalentar, preporućan se. Pošaji mesa jer ovod telac sve to manje. Bog *Jozef.*

Na znanje!

Pošto su mnogi zlo shvatili našu objavu u zadnjem broju lista, javljamo, da nemamo namjere prestati s listom, ali bi nas mogli na to prisiliti naši nemarni predbrojnici. Zato još samo ovaj put molimo gg. predbrojnike, da podmire pretplatu, inače bi se mogli pokajati.

NB. Ovo vrijedi i za one, koji su primali list do 5., 6., 7. i 8. broja. Ur.

Naši bečani od komišjuna.

Ich bin von Spalato paron,
Mi amare pitoresco,
Alle spalatiner kann nicht
Ben parlare in totesco,
E per questo non sapere,
Quel che val, was non val.

Se mi butar Biskupija
Oggi si morgen nein,
Das ist meine fantasia
Und sie missen geßen hinnein
Perche ich und jene zwei,
Tutti insieme semo drei.

Ich will njanke reć [vam àka,
Nek vam svak učini [rimu,
Jer ste prava tri .....

D. B.

GRADSKA KNJIŽNICA SPLIT

Kod ovlaštenog agenta prekooceanskih putovanja

JOSIPA RIBOLI u SPLITU

dobivaju se svi nužni naputci, takodjer najjeftinije prevozne karte sa najbržim i najboljim parobrodima i sa amerikanskim željeznicama.

CIJENE ZA PREVOZ:

iz Splita do New-Yorka ili New-Orleansa		Kruna	145
„ „ „	Punta Arenas	„	335
„ „ „	Buenos Airesa	„	165
„ „ „	Antofogaste	„	425
„ „ „	Australije	„	420
„ „ „	Auklanda (Nova Zeland.)	„	450

U ovim je cijenama uključena opskrba od luke, iz koje polazi dotični prekooceanski parobrod. — — —

Tko želi na kojemudrago mjesto Amerike, Australije itd. putovati, neka se svakako obrati na rečenog agenta, koji najsavjesnije i najbolje opremljuje iseljenike.

Polazak iz Splita za Ameriku koncem svake nedjelje; za Australiju svake druge srijede počamši od 12. veljače t. g.

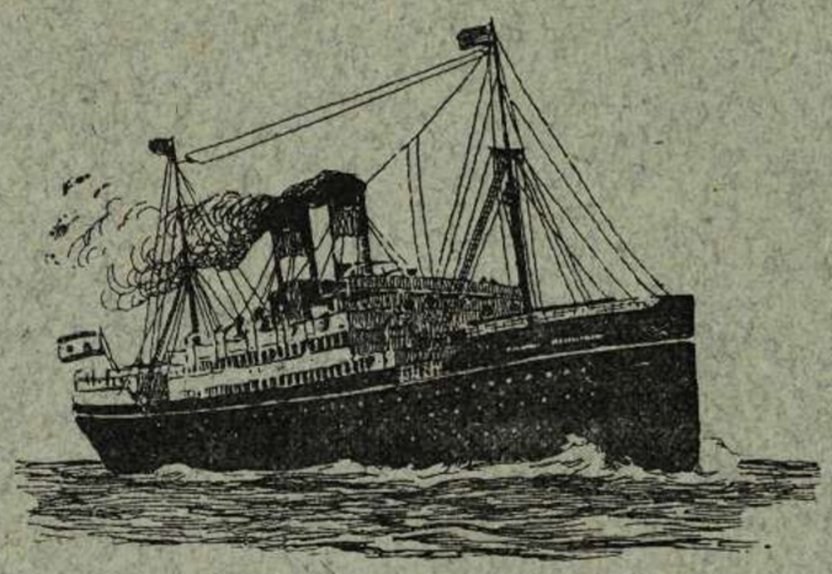

SPLIT = Gospodski Trg.

Najveća Dalmatinska pomodna trgovina

— Gotovih odiela, Rubenina i Kravata —

JAKOV PAVIĆ - SPLIT Gospodski Trg Nakićeva palača.

HRVATSKA VJERESIJSKA BANKA

PODRUŽNICA SPLIT

Centrala u Dubrovniku - Podružnica u Šibeniku i Zadru.

Prima uložke i obavlja sve bankarske poslove najkulantnije.

Br. 10. SPLIT, u svibnju 1909. God. II.

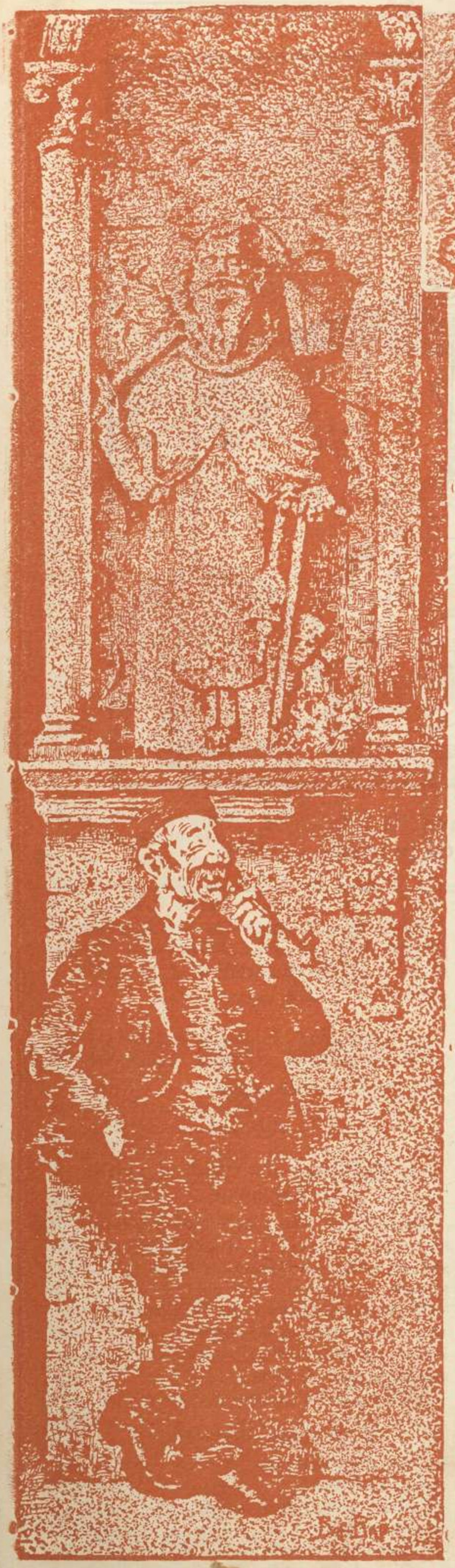

Duje Balavac

Humoristično-satirički list

IZLAZI JEDAN PUT MJESEČNO. —
Cijena mu je 4 krune na godinu. —
Svaki broj 30 para. —

Za inozemstvo kruna 5. —
Dopisi i pretplate šalju se uredniku:
ANTI KATUNARIĆU, slikaru u Splitu

DUJI BALAVCU

(za njegovu krsnicu godine 1909.)

□□□

Nosim tebi vinac iz Mosora,
Od smilja je i kadulje trave,
I na tvòju krsnicu ga stavljam
Slavni Duje, vrh mudre ti glave.

Ti si, Duje, dika od momaka;
Ti si želja mladih divojaka;
Sve su one tebe izljubile,
Kad na balu tvojemu su bile.

Nije im se grustilo na bale,
Što ti, Duje, iz ustiju kàpe,
Jer su slagje od meda i cukra
I od druge slakarije svake.

Ti si, Duje, čarovnik veliki;
Svak te ljubi i vidit te žudi;
Kad ti Duje na svitlost izagješ,
Tad Split cili kao da poludi.

A žele te i na druge strane
Širom naše divne Dalmacije;
Kad zakasniš, svak brižljivo pita:
Balavac nam željni Duje gdi je?

Nitko tebi ne zavigja, Duje,
Kad ga štipneš što ga ljuto boli
Kô divojka — što je gori momak,
To ga ona sve to više voli.

Širi, Duje, sve na dalje grane,
Zeleni se, moj viti jablane!
Cvati, buji, liči rodu rane,
Što su jošter odvec zatrovane!

Vila Zlatokrila.

Razgovor kuma Jakova mejusobom.

Povratak iz militara.

Vratija san se iz lišerve, a sve san moli Boga da me molaju za Sudamju, pa san evo jušto na vrime prispija, ka da su me slušali . . . Zaludu je, nima Splita do Splita! Nikoliko nas je vratilo s vaporon Parangaluč, nikoliko s onim drugim čeleron ča se zove Prickokoli, a nikoliko ji je donila Luštramerikana, ma san se začudija ča nas nisu dočekali s mužikon. Od kad su stavili Duju, za meštra od mužike, zaboravili su stare užance. Ča bi bilo da se nismo vladali ka junaci, nijedan od nas ni pobiga, a ča će bit do jednu tri godine kad pukne prava gvèra, Bog sami zna; intanto je ovi rèful proša. Naša san ti brate moj u Split, u ovo malo dan puno:

novitadi.

Digli su armaduru iz Crikve o Dušic, stavili su kupe, na novu skulu o rejali, sigurali su tri lakta mula, i otvorili su novi čimavitograf. Govoru mi, da su se naši deputati kunbinali radi jazika, bilo je i vrime, ma vaja vidit sadac ča će reč žene.

Novi partid radi Biskupije.

Perikula nima, da će mo mi u Splitu ostat prez partiti, eto ji je Bog pomirija radi jazika a vrag ji je svadija radi stare Biskupije, pa su posli zadnje kiše iznikla dva nova partida: jedni govoru, da se jema razorit stara biskupija, a drugi govoru, da jema ostat kako je sadac, sad ajde ti induvinaj, ako si kapac, na koju je bandu razlog. Ja se ne tendin u antikitadi, ma za pravu istinu reć, kad jemamo novu biskupiju, kad je stara, čini konat, jedina gruba stvar ča jemamo u Splitu, ja bi vota da se razori, perartro kun patti e kondicjoni, da se ne razori vango da ostane za uvike kuća Paripine, koja je de facada stare biskupije, di se stavja za muštru bakalar i tripe pa neka ostane i trejatar, i stara skula od rejali, i sve one lipe kuće ča se mogu vidit i čut u Getu, žudinskom i kršćanskom. Samo neka ji vrag natantà razorit staru Crikvu Svetoga Duje, kad budu zgradili novu, jerbo to nije miga ka staro vino ča vaja popit kad se učini novo.

Najzadnji infišacjun.

Inšoma kad je sve ostalo u redu, dandanas je najzadnji infišacjun samo porad

POZOR!

Pretplata prvog godišta traje do uključivo dvanajstog broja. Preporučamo predbrojnicima iz Amerike, da nam pretplatu šalju s poštom a ne chechovima, koje ne možemo ovdje utjeravati. — Uredn. *Svin dužnicima pripovičon da platidu oli će jin pturat pine, de jin neće bit drago. D. B.*

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA
S P L I T

LIPOTE SPLITA

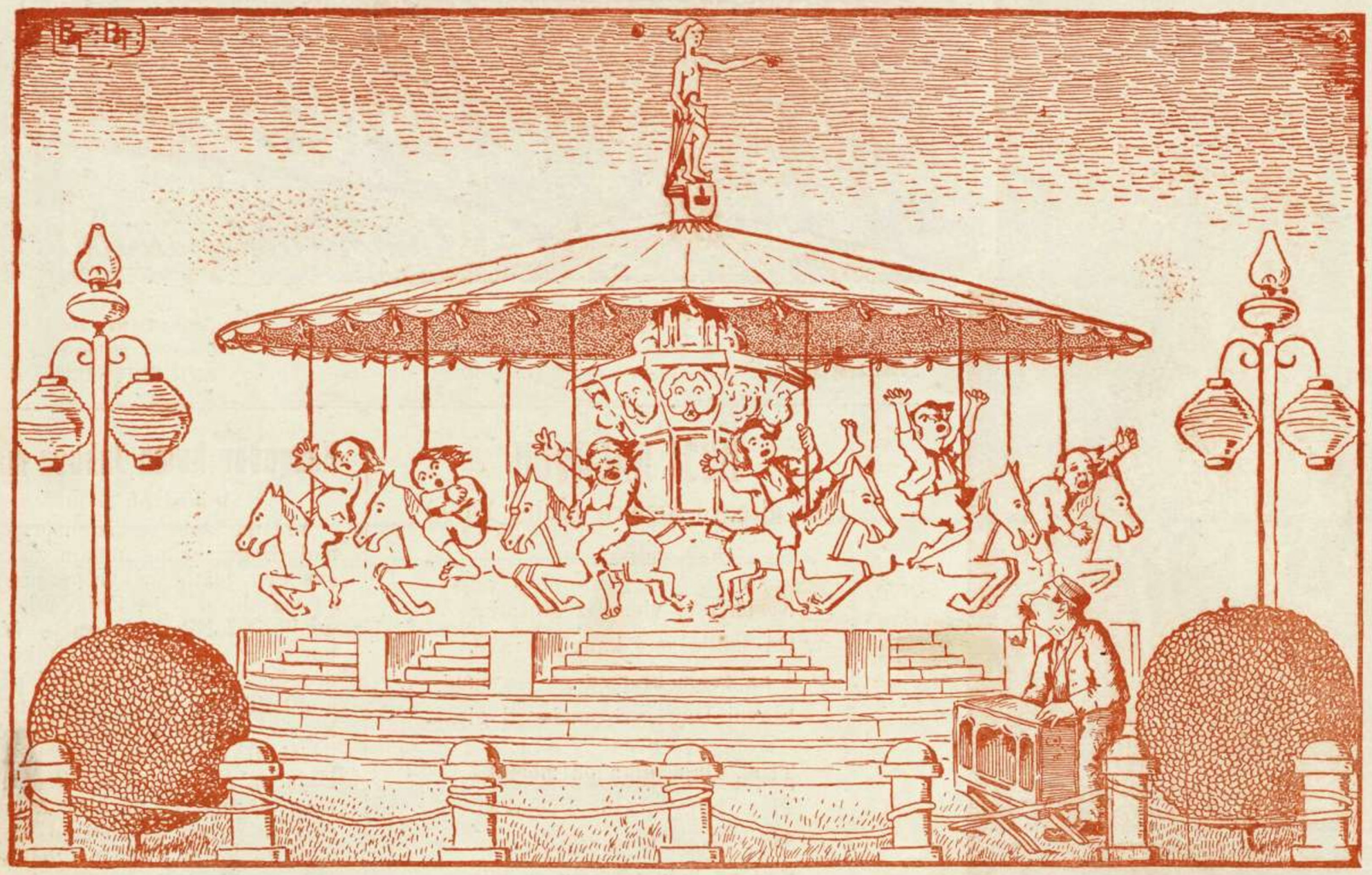

Ovakoj funtani, nigdi pâra nima,
Za splićane, navlaslito špalatrine,
Pa da je tražite, sve do bilog Rima.

I kritika Dûje, parit će jin oštra,
Kada jin dokaže, da je prava gjoštra.

stare biskupije, a brzo će počet pisma prez šorakuverte, oliti lettere aperte. Ma kad se ne mogu pogodit, ja bi reka da komišjun baci brušket, pa ako dignu crnu balotu neka se biskupija razori, ako dignu bilu, neka ostane u miru, kako je. Ako se pak ne mogu ni tako pogodit onda neka se obratu u Zadar, oniman od ž u n t e; tamo će du nan puno dobra, pa kako jin smeta da gradimo u Splitu koju lipu novu kuću sigurno je, da će odlučit da se razvalu i stare, neka, možemo stat višje na arju!

Guvernatur.

Bija nan je Guvernatur, a govoru da će se jopet povratit ako se ni već i vratija; otiša je samo bija za uzest miru nove monture, jerbo su mu onu ča je nosija, lipo uredili na skale od Tribunala. Vaja istinu jubit lipo su ga dočekali, vidi se da za Guvernature nisu Tribunali, za na misto cvića, a oni puff.... škovac! Srića da je domaći sin, pa će kumpatit nike naše debulece, ma da je tudešak reka bi nan niku rič ča na arvaski, talijanski i tudeški počimje sa slovom = s =. Ako induvinate daću van luganigu.

Kecalo.

IŠTANTANEJE

Naš Titz.

— Gospodine kapuralu, — obrati se iznenada, niki kapuralu od pulicije.
— Šta se dogodilo nova?
— Gospodin kapural, stavili su jedan nadpis proti općini.
— Di je taj nadpis?
— Puten Solina, gosp. kapural, dodjite, pa će te vidit. — Gosp. kapural ne budi lin, pozove dva redara i marš na lice mista. Oni tamo, a na zidu se koči lipa nova tabela na visoko začavlana.
— Eto vidite gosp. kapural.
— Vidin, vidin, to je škandal odma namah doli šnjom — doli! zaviću svi u kor.
— Ala šta se ne mićete. — Skaće jedan, skaće drugi, ma nikor da dosegne.
— Skale doneste! — Ponesoše skale i tvoja ti tabela u komadima padne na zemju. Gosp. kapral učini raporat i korporativno odnesu tal corpus delicti na općinu.
— Gosp. načelniče, zapljenio sam tablu gdje se piše proti općini, javi se trionfalno gosp. kapural.
— A šta je sve to napisano?
— Neka vidi komisija, gosp. načelniče. Skupi se komisija.

Dodje gosp. komisar, gosp. tehnik, jedan prisjednik i svi u obće činovnici ča su se tot nalazili. Sastavili komade table i stali čitat:

> Zabranjeno je bacanje djubra pod pedepsom udiljna zatvora ili globe.

Tablcaux.

U Biskupa na obid, u veliki četvrtak.

Don Frane sve pripovida o komisiji, o starinam i o biskupiji, uz to došla manistra svi navalili, kâ gladni. Jedan će uz to svomu komšiji:
— Consigliere, come va la signora?
Ovi u konfužjunu, šta od govora don Frane, šta od apetita, mislija je da ga ovi pita za manistru pa odgovori:
— Un poco calda, ma bona.

U dućanu Karamana.

— Šor Bepo, igrajte mi ovi terno.
= Koliko ćeš?
— Neka gre, fiorin ovi put.
= Numere?
— Dvadeset i dva.
= Piše dvadesetdva, — drugi?
— Dvadeset i dva.
= Jopet dvadeset i dva?
— Jopet naravski.

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA SPLIT

= A treći?
— Dvadeset i dva
= I treći?
— Dvadeset i dva, sva tri, dva-dese i dva, jeste li razumili.
= Molim te sad mi reci, zašto očeš da igraš sva tri ista broja.
— E bome jer nisan lud, samo nemojte kazat drugomu
= Neboj se ti.
— Evo zašto, jer je dosta da izajde jedan broj, pa sam odma dobija terno.

Čuja san, da je poslužnik na nikoj banci, sad razumin, zašto je tako matematički razvijen. D. B.

U Kazalištu.

(Daje se „Mile Gojsalić")

Kazalište se počelo puniti i udje jedan iz okolice a po držanju mu se vidilo, da nije nikada u kazalištu bio.

Okrene se nekoliko puta naokolo, držeći u ruci ulaznicu za fotelj, vidivši to dečko šta je tu nadzirao, pokažemu mjesto i on sjede. Obazrivši se uokolo, opazi da je priko svakoga baren za dvi glave viši i stane o tomu razmišljati; kad uz to neko udje i on spreman opazi, kako je ovaj prije neg je sio, pregibio sjedalo. Naš ti se junak digne i tobož nehajno pregibi sjedalo, a da se drugi ne sjete da je to tekar sad naučio, ostane malo na noge razgledavati, pa onda svon sigurnošću sjede i pûc, najdebljin djelóm tijela o tle, automatično mu se sjedalo. naime, samo gori povratilo. Podigne se ljutito, vas crven od srama i jeda pa bez da je ikoga pogledao, prigibi opet sjedalo i polako sjede ma vidi nesreće, on opet o tle. Digne se ko lav bijesan, pa se ogleda iza sebe, svi se grizu za jezik da ne prasnu u smjeh a on vidivši to pràs jednoga od njih po gubici šta je moga i nemoga pa nadoda: Ja ču vas naučiti komu će te vi potezati sjedalo!

Di se naše ženske edukaju.

Doša je ovi dan u nas gospar namistnik Nardelli, pa vižita sve skule. samo je zaboravija švore. Bit će di je pûto, pa se sramija poć, ma ja ća san ćovik o dice mogu, pa jopet jeman tamo i sestru. Ča promislija, učinija, bila je nedija, put pod noge i puno srca pod pazu, pa u vižitu.

Dojden prid vrata i zazvonin, poviri me kroz jedno kâ rešeto vratarica, otvori mrvicu i zapita me ča ću, kad san jon reka koga tražin, pusti me unutra i uvede u parlatorij. Tri kantuna parlatorija već su bili zapačana, u svakon je bilo po jedna edukanda, otac jon oli mater a sdruge strane po jedna švora, taka je regula. Svi mučû a svaku malo čuje se po koja rić pod glas, kâ da se ispovidaju. U to eto ti mi i sestre a šnjon i švora sedu mučke kraj mene, sada je **congiura completa**, pomislim i zbilja činilo se kâ da su se sastali urotnici, pa se plašu, da ji kokod ne prisluškije.

— Buon giorno fratello — reče mi sestra i pojubi me, švora poskoči ka da da je je kogod uboja jaglon.

Naši deputati.

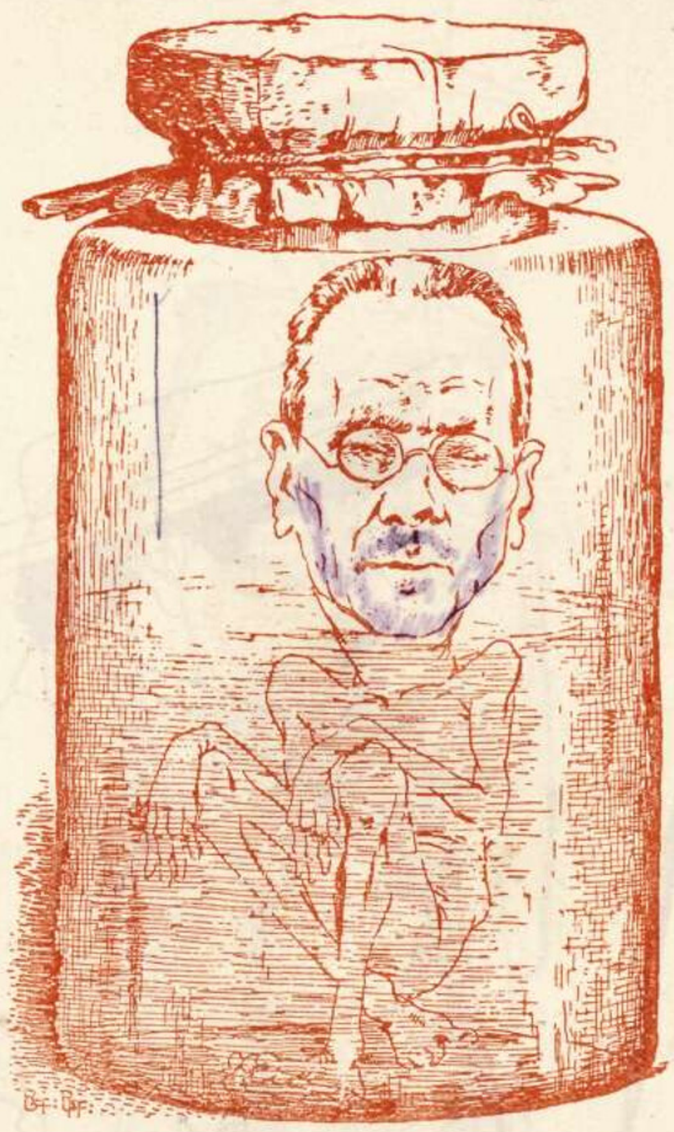

Ja sam konservatur politički.
Konservatur cilog Dioklecjana.
Konservatur stare biskupije.
Ta vlast mi je, iz Beča priznana.
Neprijatelj strašni sam cimenta
I modernog svakog movimenta.
Pa zato me ni briga ne bije
Nek ostane grad Split kakovi je.
Isto me u Beč,
Ni ne zovu već.

Kad se drži u ovu riservu
Stavismo ga i mi, u konservu.
I nek čeka oni sritni dan,
Kad iz Beča, dojde telegram. *D. B.*

= Buon giorno sorella, buon giorno madre. Švora mi se pokloni ma me njanke ne pogleda. —

Slidi dva tri minuta pauze, ja sve čekan da se švora dosadi pa da otide, ma ona ni makac. — — — — — — — — — — — — — — — —

= Kako se nalaziš sestro?
— Bene fratello, e come stanno a casa?
= Tutti bene. —
= Avete molto da studiare?
— Gabbiamo!
= An, gavete — i švora se ugrize za jazik.

Jopet pet minuti pauze — — — — — — — — — — — — — —

= Kako se nalaziš sestro?
— Bene fratello, come in paradiso. —

Drugo nisan ni očekiva, kako bi prid njon drugćije rekla. — — — — — — — — — — — — — — — —

Uvidivši da ne mogu sestron ništa, pokušan nagovorit švoru. —

= Madre, fanno qualche bel lavoro anche quest' anno le educande?
— Fanno sempre. — Ogledan se da vidin komu je rekla jer mene nikako da pogleda, kâ da san bože prosti vrag.

Pauza.

= Madre, quel lavoro che mia sorella aveva fatto l'anno passato, era molto bello, serve forse per posare i giornali?
— No. —
= Scusi e cos'è dunque?
— È un vuotatasche.
= Diffatti. — Zgodno su ga prozvali, jer je sestra kroz cilu godinu mâtala doma pineze za ti pasji votataške.

Pauza. — — — — — — — — — — — — — — — —

= Madre, avete fabbricato una bella chiesa.
— Sì, bella chiesetta.
= Anche una bella casa, madre.
— Si anche bella casetta.
= Avete anche un bel giardino.
— Sì è bello il giardinetto.

Pausa, svi muču. — — — — —

= Madre! uzdanen, avete pure se non isbaglio una casetta ed una chiesetta alle Castella.
— Sì, per la bontà di Dio!
= E volontà della nazione, odgovorin ja. Sestra mi namigne da prominen diškoraš, ja u neprilici neznan ča višje izmislit. Još se višje pogorša moj položaj kad je prodra kroz vrata od parlatorija vonj od itingula, i sve tuču pijatiman ka za dešpet. Od dišperacjuna obratin se jopet švori, na po ozbilno a na po u šali.
= Madre qui dietro deve essere la biblioteca?
— No, perchè!
= Sento sbattere i volumi e poi anche un certo odor di polvere. —

Švora se nasmije, ma me isto ni pogledala, pa mi reče:

— Lei è un buffone, come la sorella.
= Grazie madre obbligatissimo.

Sve san se mislija bili se uvridija oli nebi, ma oni vonj od itingula ni mi da mira i počmen promišjat kako ću odmaglit, obratin se sestri.

= Dunque sorella fra pochi giorni dovrai lasciare le tue care superiore. —

Je me pas tantâ, ča san to iša reč razplakala se moja sestra kâ da je paraju, stane plakat i švora, iz svi se kantuni zdignu da vidu čaje i stanu je tišit. Bome to smutilo i mene, a koga nebi, pa da je utišin rečen:

= Quietati sorella, se proprio desideri, puoi restare un mese anco . . . . — tot zavićen jer me uščinula za ruku, da san sve zvizde vidija. Go capio! uvidi san i ja da jon ni triba od nji višje skule.

GRADSKI VIJESNIK

„Mile Gojsalić".

Gren da ću uzest jednu poltronu, sve je prodano odgovoru mi, bome ni „Vesela

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA SPLIT

Rendić i izjubu se u junaška lica. Jedan predloži da idu popit pô litre, ka ono u Padovi, uvatu se *šoto škajo*, pa u jednu rimsku lokandu i tot su ti do kasne ure gangali baš kako grê. — Eto, drago nam je da je naš gradjanin gosp. Rendić kako se kaže „*rotto el jazo*“ i činija da papa, izajde iz vatikanskog prežuna.

Misli o kući stare biskupije.

Dr. Mihaljević: (u kazalištu) Don Frani, otila bi se „Mile Gojsalična“ pa da užge staru biskupiju. Kazalište, kazalište, odgovori don Frane.
Slažen se s obadvama. D. B.

Piero Karaman: Ma kà je ova vražja stara biskupija tako lipa, zašto je ni oni cukun od Dioklecjana odma zgradija!

D. M.: Don Frane oče da se osveti spličanima, ča nisu zanj votali, pa zato neće da razvali staru biskupiju.

Giòbbe: (del „Risorgimento“) Io sono contrario all'idea della commissione, che vuole conservare la *biskupija*, io dico che non si deve demolirla.
Ovi je iša malo na osto. D. B.

Dr. P.: Ja sam da se stara biskupija ne razvali, jer bi se onako puno vidila ona barbarska zlodila, šta su učinili oko templa. Naime: produženje kora, otvoreni prozorčići i uzidana kapela.
Lipi razlozi, to bi isto bilo, zatvorit sa svi stran ulaz k Portauri jer da se ne vidu oni zahodi. Ja mislin da je naravnije ostranit kondute. D. B.

Dr. Vicko Milić: Ja ne govorin, da moraju baš razvaliti biskupiju; oni magazin, onu grdobinu, neka je užgu, neka pucaju u nju, samo da je višje nî.

Korizmene vijesti

Predikaturi.

Jesmo se i ove korizme naživali taljanski predikatura. Jedan govori o politici, drugi govori šporkarije, treći nas vridja, a naši ti ji popi lipo svake godine zovu, pa ti ji lipo mirni ka janjci! slušaju. Ma jednoga da smo dikod jemali da se mrvu diže; same čakule i čakule, viču, skriću, suju, a da bi ništo rekli da te malo podigne, ma niti slučajno. Ovo je ružna svjedožba za naše svećenike, jer se vidi da oni ne znadu ni tako. Druge će mo godine jednu od ti predik štenografat, da se slušateji uviru kako to izgleda pisano, kad se ne čuje sva ona vika.

Dvojezična glazba.

Mi smo u veli petak već uvidili da će se jezično pitanje riješiti skoro, kad smo vidili hrvatsku i taljansku glazbu za procesijom. Naš načelnik ima dobar nos, pa je znao kako će svršit, samo su vojnici izostali iz protesta što nije niko htio i tudeški svirit. Ala ga „Zoranića“ ove druge godine nadamo ga se ćut u Zadar.

Matcovich.

Milo nam je bilo vidit na presesunu velikog petka našega Matcovicha, odma

Iz Zadra.

Non xe cavra,
ma istesso fa le pirole.

do baldakina, di su prin stali nobili. Eh sve se demokratiziralo, a još višje ča naš Don Andrija ne čini višje od pulicjota, i pravo je, ma neznan jeli mu bilo komodnije, jer je bidan mora cilu večer stat u škufiji.

Baraban.

Bija san i na baraban i puno san uživa ono pivanje u koru iza oltara. To na svakoga diluje ko je i malo sentimentalan a najskoli na me, ća san kako znate i sami, delikan. Vengo, u jedan put počme armonium preludjavat i počmu mene još višje ježuri vatat, ma moja radost ni dugo trajala. Zajauče jedan ka mačak, pa onda cili kor zavîče iznenada ka da jin je kokod ugazija na kale, pa bi onda držali notu dok jin kod ni majkalo dâva i jedan bi po jedan zamra, a najzadnji bi osta jedan *drugitenor*, koji se uvik priko svi čuja pa bi pâra slušatejima uši i utrobu. I ovi bi škòš ponavjali svaki čas, dok kod nisu ispivali cilo mižerere. To ni bilo ni po fešte, svršilo to, pa ugasili i zadnju sviću i višje se ništa ni razumilo.

Nastane buka, vika, tuče se šćapiman po klupam, po vratima da glava puca, onda počme guranje i rvanje s pulicijom koja oče da zapriči; stanu vikat bis i jopet tuć dok ji na silu ne izbacu vanka. Da bi se slučajno naša koji moderni pop, od srca, pa predložija da se ukine ovi zadnji dil barabana, ja bi se okladi da bi bacili nanj *anatemu*, pa zato neću ni ja, da to predložin, ma ono san delikan.

Tempo variabile.

Dale se svršija obid u biskupa, velikog četvrtka, sritnen i dobro raspoložena jednog znanca.
— Come va sign. Z. xe anda ben el pranzo?
= Benissimo, benissimo.
— La me conta qualche cosa, per esempio de cosa se trattava in general.
= La vol che ghe digo? Ogni anno istessa cosa, parla sempre el Don Frane, e spiega tutta la storia dell'archeologia, solamente per cambiar, un anno el dise de butar tutto e isolar tutto e un altro anno de non butar niente e de conservar tutto — (i pobigne kâ vitar).

Inkvizicija.

Milo nam je zabiližiti šta je „Puk“ počeo popularizirati povjest inkvizicije (dolazi mu voda na zube). Kaže da puno toga pretjeravaju — istina da bi dikod mrvicu optuženike porastegli, ali da bi onda to bilo naravno.

Nebi bilo zgorega, da sada odkad zna bit i ilustriran, pa da donese po koju ilustraciju, da se puk malo i u toj materiji izobrazi.

Puk.

Ko bi ovako iz neba pâ, pa u Dalmaciji dopâ, mislija bi, da je naš puk najprosvitljeniji. Koliko ti puk dalmatinski samo novin uzdržaje. Dojdeš u kafu na jednom stolu leži „*Pučki list*“, traži meju novinam nać ćeš „*Pučku Slobodu*“, mišaj daje načeš „*Puk*“, traži još pa etoti „*Mali Puk*“, ajde daje i etoti „*Prave pučke slobode*“. Dojde mi i neoteć na pamet pisma velikoga petka i zapivan — Puče moj! šta učini meni, to sad činu tebi — sad smo pâci.

Obrtna škola.

Čujemo, da će se brzo gradit obrtna škola, traži se zgodno mjesto. Ja mislin da će ova škola, sudska zgrada i nova bolnica, bit tri najlipše zgrade. Dvi zadnje su već zgradjene na *golo brdo*, a tot će i treća.

Začarani Split.

Ustanen se nekidan jednog jutra, osobite dobre voje, a ni sam nisan zna zašto. Obučen se i izadjen, koga san kod srića, svakomu san čita blaženstvo na licu, ogledan se sa svi stran, ma od nikud da bi se moga domislit za uzrok. Svi se žure, svi veselo klikču, pozdravjaju se, čeverjaju po kantuniman u grupe, ma nikomu da pade na pamet, odkle to veselje. Sutradan ista stvar, neda mi se brate radit i ja jopet na šetnju, da uživan u blaženstvu moji sugradjana; ma za reć pravo počeja san ja malo o meni sumnjat, da se to meni samo ne pričinja, i stao san boje opažat, ma bome veselje je veselje, to se ne da sakrit i pade mi na pamet „*Ideja Doktora Oksa*“, da ni i spličaniman kokod učinija slični ešperimenat.

Mislija san i mislija al nisan ništa smislija, treći dan na moje veliko čudo jopet ista stvar, vidin se pozdravjat bivše neprijateje, nike fanatike političare, koji uvik jemadu mrko lice, oni dan su se smijali i pozdravjali političke protivnike. Hvala Bogu! uskliknen ovo se u Split prominula arja; kad me najedan put sa svi stran prene iz mog lipog sna bučni — Don! don! din! din! dan! dan! i tako daje cilu uru vrimena. Ova me zvonjava žalibože sitila jave i kazala uzrok lipog

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA SPLIT

sna. — Bila je naime velika nedija i u Splitu, kroz cila dva dana i pô *nisu zvonila zvona.*

Pišu nam iz Dubrovnika:

Caro Duje!

Kad se naša legija već bila pripravila, da se sakrifika za patriju, i da stane na put Crnogorcima, da nam nebi onaku sentimentalnu, ko nazad sto godišta, učinili vizitu. Srski princip Gjuro, do je nogu svome sluzi u delikano mjesto, gdje ga nije tokalo i pace universale bila je salvana! — Oh, kako smo mi u Dubrovniku respirali! — Ne možeš se imagjinat, perke srce nas boljelo vigjeti onaku junačku legiju popovske volontarije pod komandom Gjure Kovačevića i kompania bela, gdje su svi bili dećidili, da do zadnje kapi krvi proliju za — program Franka i naših Gjeneralaša!

Špagot.

Čeo bi još ovakim tonom, ali se bojim, u malo moj Duje, da radi tebe nijesam imo duel, pa gja su me po Dubrovniku počeli da njuše, te skongjuravam sa sv. Tanasijom, da me ne tradiškaš, jer od velikih svidâ pomahnito bi od superbije ko don Rodrigo „Crvene Hrvatske".

U nas ko da je sve izgubilo glavu. Meni se para, da se to dogagja za to, jer je luće letrika učinila od nas Dubrovčana ko Dr. Ox sa svojom idejom. — Pa molim te lijepo, gdjegod kapitaš po srijedi su grandece i velika pamet, a tamo gladni smo po večeri. — Izgubili su glavu i oni, koji nebi smjeli. Per esempio, ako si sa kakvim soldatom u kompaniji zavirio bolje u dnu žmulu kapitat će ti toliko §§., da se od muke desperaš i baciš niz Boninovo.

U fratre.

Ja sam se dećidio, da se liberam ovakog vražjeg života: pokupiću ono malo solada, što imam na banki, pa ću pod stare dane, da bježim glavom bez obzira. — Kad sve pofrajam fikaću se za sakristana kod male Braće, to će mi rebuškat za rukom, kad fratar Tadin hoće da svuće fratarsku mantiju. Uzeću za svog konfesura o. Evangjelistu Brajnovića, pa nek me impapanava o moralnom paćifikom fratarskom životu.

Dok sam se ovako zamišljen šeto po Stradunu, i u lućidi intervali spominjo se onih liepih starih vremena, kad smo vagigjali sa sartorelam kod gospogje Kate Lučice, meštrinje Markovice, šetnjâ po Ilinoj Glavici i Gracu, pa se svraćo na korpulentnu estetiku Petrušinke doleti k meni komad foja: izvanredno izdanje „Prave". Nel primo momento pomislio sam, da je skopijala gvera, kako mi je dolampao taj komadić, — a kad tamo u Slanome digli srsku bandijeru sa Komune!

Prekoprčim se od čuda, pa bjež u kancelariju na Široku Ulicu.

Kod gospara Melka.

— Ma gosparu Melko, per amor de Dio, što su konsiljeri u Slanome ofabrikali?! Srsku bandijeru su skalali sa komune.

Melko se metne u pozicijon diplomate pa će flegmatiko:

— Moj gosparu, otkad se Lujo sav sakrifiko za ekonomiju Dalmacije, vaja da mu sve ide naopako. — Da se nijesu pripali proćesa u Zagrebu!?

— Ma per dir il vero, prije sam mislio, da će me kolap ufatit, nego da će se to Luju pridesit!

— C' est idiot, n' est — ce pas?

Gospar Pero pogleda me preko očala; lego je poslanicu Tadina don Rodrigu „Crvene Hrvatske", gdje ga inšepjava sa ćitatima od Gjusta, — pa poviće mi:

— C' est moins qu' idiot . . .

Ja učinim riverencu, pa niza skale. — C' est moins qu' idiot! . . . . . je li apartenilo Luja Milića, fratra Tadina ili mene . . . . . to još do danas nijesam spiego . . . . . .

Te riverisco tvoj

Senkilo.

U eri jezičnog pitanja.

Stimatissimo Signorina

Signorina, da molto tenpo me risoniai dessa, ma fin tanto che no mi sono provisto dun uomo atempato quale mia conparso tra imigliori del mio aspetto, cio me afidai sto atto vocale Al Signore quale li riporta â lei Signorina, gia il Signore ebbe una conosenza dani indietro con mia Famiglia cio ebbe tal previlegio che, al Signore mele ho affiidata.

Signorina il Signore mea preavisato che lepreaviso con un scritto lemie ultimate ricerche cio lle incontrai qui tutte.

Signorino io sono un giovane molto e molto conosciuto qui nel paese cio altretanto creder vuoglio che lei ho Signorina molto bene mi riconosciete gia quall' atto li vengo all' incontro ancor più.

Signorina lemie conbbe spiegacioni sarebbe ho Signorino che nutrei un dolce persentimento qual lamia aritacione vuole esprimerci ciaramente tutto il mio persentimento che nutrei perlei ho Signorina.

Dunque noti bene egreggio Signorina ch' io sono franco dal servizio militare dunque per secondo la mia idea ho tenpo franco e diretta per inpiantarmi col mio negocio di profesione nella citta di Lissa, molto piu intenzionato di felicitare in breve una sposa a mia conpania quale capindomi un giusto ed affermato senso di sentimento potra per punto credere cio che in breve potrà dare videnza un conlegale parole definita.

Dunque per cio credo di spiegarmi che Lei ho Signorina come mia prima corrispondente se il sogno mia terrà in risposta che in breve sara eseguito tutto il mio desiderio qual in speciale per prima particolare in atto con a lei, Signorina.

Altre anotazioni non ho da darge, Salutando in fede di vera speranza mi creda il di lei servitore.

I ovi jema botun o Danta. D. B.

Šetnje po Splitu.

GRADSKA KNJIŽNICA MARKO MARULIĆ SPLIT

Evo nan Maj, livade pozelenile, pulci se koprcaju i vajaju po travi kâ pijani pa uvatila i mene tentacjun, zdupiu kodak pod pazu i biž u šetnju. Ma prin svega zaletin se do Panakofa, da povirin u fojiman ča je nova po svitu. Ja uliza u kafu, zaokupili me kamarjeri svi u bilo kâ bilo, kâ bili miši, i oni su čutili

Maj pa i gazda Panakof je ćutija Maj. Evoga jušto luštraje škicet ča je ove zime dižinfetava smrdeća arju, pa ga sad gre ranit za do godine. Seden; mali donesi pivo, zapovidin, — *ain bir* zaviće pikolo, — čuj odkle si ti? iz zagore odgogovori — čast. Stanen štit foj, kad me zaduši jak vonj duvana okrenen se da vidin ko me to davi, bila je jedna dâma — čast! jopet uskliknen. Seden na drugi stol, sad san miran promislin, jòk! zaokružu me oblaci dima a ja ala da se kašje, okrenen se da vidin koji je to novi fumar, bila je je jedna šinjorina. Ma di san ja ovo upâ, pogledan naokolo, — bome ovo je Trokuli u srid Splita, — platit, javin se, — *calen*! zaviće drugi pikolo. Fioldunkan! di si se ti rodija, zapitan i njega, — tamo iza Imoske. Čaš da mu rećen dignen se i gren ća, usput pozdravin u kantunu gospara Mikačića, obisila mu se cigala (brutto segno) kâ da je od voska, sve išće u „Piccolu" noticje od oni tristo žên ča ji je Habdul Hamid ostavija u Carigrad. — Izajden, pa kroz ulicu kanpanela dojden na pjacu dušic, di su otkrili jedan Dioklecjanov lûk, pod njin su zgradili krasan *vespazjanov tempal*, milota je vidit. Vratin se nazad pa zakrenen prama *portauri*, prva stvar ća mi se prizentâ, — zahod, — u nas baranko ni triba ciceruni, kad čuješ malo oštriji vonj, oće reć da su starine blizu.

Zaćepin nos i uspenjen se po skalan, pa u gjardin. Odma na ulazu sritin jednoga

sinpatičnog cozota, bit će čuja za jazično pitanje, pa je sta decifravat tabelu, siguran, da vada bude i ništo taljanskoga. Mrvu se zaustavin a on štije: Naxor, — *dai, deve esser naso* — naxada — *tiò se capisse che col naso se da la nasada* — povjerava — *povje non capisso, rava sì cassa! insoma col naso se dà la nasada ala rava, xe ciaro,* — zgr — zgrb — *tiò questo ultimo deve esser in crovato, perchè*

non me va zozo, no me va. Ostavin ćozota, pa niza bolnicu kad iz ulice Camby izleti momče, kâ momče, srića da mu je otac krojač, ala da je poć šnjin u smokve a bija bi zgodan i za užižat veliku ćoku u teatar, nebi je tribalo doli kalavat. Još se jedan put za njin okrenen, kad mi upade u oko, grupa krasni dama. Sam o sebe mi se podigne kodak i da ću jušto tik! ma promislin, neću da iden u skandal, njihova su gospoda puno šenšibila kâ staroturci, pa bože sačuvaj da jin ofendimo klobuke, a koliko bi to inaće njiman bilo od koristi. Pobignen, da me nebi vrag natanta i ujden popit bićerin „Al vermuth di Torino“ stisnen mu od srca ruku, bravo! rečen ti baranko držiš do tvoje patrije pa i ako si u tudjini, a ovi naši stavu inicjale, da se ne zna u kom mu je jaziku ime napisano. Izajden, pa deboto puf po tleju, zaprla me noga o metar staroga Niemana, bidan milo mi ga

čini. A ća ćeš čovik je infiša. Jema nikoliko godin, da sve miri i miri, kopa buže kâ pantagana, vuće se kroz konale penje se po miriman a sve finton da izmiri Dioklecjanov palac, ja invece sumnjan da on išće Dioklecjanov takujin, ča pripovidaju da ga jema pod glavu. Okrenen jopet na pjacu, kad iz dna ti se žuri brat srbin, vlastnik ditte Knežević-Bogdanovich, sigurno je pun novitadi, ti san ga za koju zapitat, ma čujen iza mene pod glas pivat — Vojo andar in Amerika, vojo andar in Amerika. Ako si bračanin činiš dobro, ma ako si spličanin, stoj doma, boje te, za koga ni ni jer ćeš svršit — *a brukako pisma kaže, pa tiden da vidin toga emigranta.* — Okrenen se to kò! prijatej Franc stavija pod pazu sabju a valižu, u ruku pa vas blažen pivucka. Ča je bolan Franc di ćeš ti — bome di svi gredu, u Ameriku — dobar put sritno — servus do vidjenja — adiè. Ja jopet niz brdo mimo Duva, kraj teatra pa uz šiminarij, tiden okrenut uz krajevu njivu, di soldati vižbaju, pa da ću u Spinut, ali opazin na ulaz tabelu i štijen —

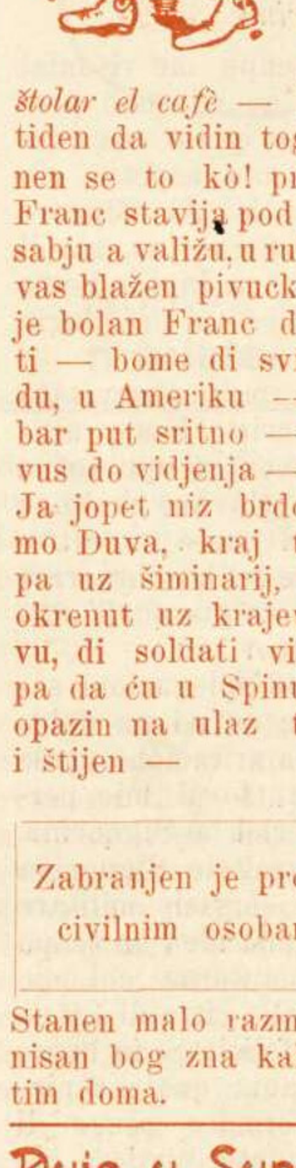

Zabranjen je prolaz civilnim osobama

Stanen malo razmišjat, i uvirin se, da nisan bog zna kako injoranat pa se vratim doma.

Duje u Supetru.

Evo uzimjen pero u ruke pa mi se još ruka trese od uzbudjenja, kad promislin na entusiašti doček, ča mi ga je priredi Supetar. Drugi dan Uskrsa probudilo nas je od sna lipo pramalitno sunce i sva se redakcija i počastna straža digla da se pripravi za put k' dragin supetranom, koji su nas otvorenim srcem čekali. Tako je prošlo jutro u pripravi, i dojde jedan bòt, ura kad se iz spliske luke rastrču parobrodići na sve strane, i mi se ukrcamo u jednomu o ti.

Moji drugovi posedu po kuverti a ja pun slutnja dojuri i zli, sve mislin, šta će nan sve Bendo u Supetru opravit, i ujden u prvu klasu, da mogu neopažen kroz ponistru opažat brojnji neprijateljski tabor.

Razočaranje.

Reka san ja, promislin kad smo se približili Supetru i oblije me studeni znoj. Na mostu nikoliko pučana a svo misto spava. Kad san vidija da parobrod oće da odputuje dàje, izajden i zapitan moje ravnodušne drugove: boga van ča mislite, ali stakin očajon, da su svi moji drugovi prasnuli u smij jer su u ton izrazu, svatili moju zabludu. Ja san naime pogrišno uzea Sutivan za Supetar.

Triumfalni ulaz.

Kad san se malo oporavija od velika straja, opet se ja sakrijen u moje zaklonišće, ali me do malo vrimena prenu moji drugovi. Izajden a jeman - ča i vidit. — Vas Supetar okićen ka nevista, svaka ponistra jema štrat, svaka kuća barjak a sve ča je bilo živi supetrana, istrčali su u susrit. Na mostu pak čekala nas je povorka: najpri batištrada na magarcu, vas u oklopu, kaciga mu je rešila glavu a u ruci je drža junački kopje, za njin egipatski trubljači u kostimu, onda je dolazila fanfara, pak počastna straža spuškan, onda baluni i baklje a zatvarala je povorku grupa crjenog križa sa nosilkan i ličničkon a ti je bi škultur Rendić. Sad smo dolazili na red mi, priobrazili se kako je ko moga, bili smo na to pripravni, pa uz svirku triumfalne koračnice iz „Aide“ uputimo se u grad.

Govori.

O pozdravljanju i klicanju neću ni da govorin, došli smo tako i na pijacu kad se uspenje na jedan stol braški štorik Bepo Janković i počme:

Drôgin naš Duje!

Velika ti fôlà ča si se denjal prvu tvoju vižitu van grôda nami naminit, i ča si dovel sobom tvoje vridne umitnike od redacjuni. Mlogo nam je žâ da ni doša, kakò nam je bil obećâ, onî dični i zaslužnî patrijòt, objubjeni gospodin Milić, nego ostaje vrimena drugi put. Mi u današnjoj tvojôj vižiti vidimo obnovljenje i učvršćenje štôrih veza izmeju ovog otoka i Splita. Brôč je vavik bil, jê, i biće pridgroje Zvonimirova grôda. Za njegâ su naši prabočini — Bog ih raja napojil — krv svojù lili, imônja i slobodù dôli, braneći ga i sa jôkih bedema i sa galijom svojôm od mlogih navâla, a navláš od turćina. Brôč bez Splita nèdâ se ni promislit, a Split bez Brôča bil bi covik bez desne rûkê: nî fajdê, to svak od nas vajâ da prizná:

Zatô tvoja preženca u Supetru, Duje naš drôgin, ni sômo mistu na dîkù, negò svemû otoku i svoj bodulariji.

A vajà reć pravo, nî se til negò ovì naš vesejâk, škultur Juvanin Rendić, dîkà naša i mili bočin ovdi prisutnih dalekò! proslavjenih umitnika, da tèbê i njih ovodir dòvèdê i da nam pripravi ovô veseje.

Oprostičeš, šešni naš Duje, akò te nismò dočekali kakò se tebî pristoji i akò se nećeš noć u svemû zadovojan, kakò bi smo mi želili. Ti si zaslužil i dostojan bi bojega dočeka jer si s tvojim fojom postâ covik na glâsù. A kakò i ne bì?

Sićate li se — judî moji i ženè naše — kakò je Duje duhovito i uprovno pogodil, kad nam je ono prikâzal sliku „Divjih i furbastih naroda“? Spominjete se kakò je názàd malo vrimena skalupil, baš od šešta, onî drogin „Kor lege“ ča su ga priko Velebita ustrojili, tobože na obránu domovine pa zapival: „U boj! U boj!“. Zavirite u

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA SPLIT

Svečani doček „Duje Balavca“ u Supetru.

zodnji lumer i vidit će te kakò je on lipo pomiril i složî sve naše deputote — ča do sada ni moga postignut nijedân diplomatik — i učinî da svi od veseja ùskliknû zagrjeni: „Mir jûdima dobre vòje na zemji!“ A ča kažete o Dujinih rifležjuni s kojima onako lipo i mudro začinja svoj foj?. A ča vam se činî o ritratu škultarâ Juvanina kogâ nam je prikâzâ na po golà? A njegov razgovor sa Mikaelom — ča ga je krstî za Mikulu — pa ga napokon poslâ onamo di je zeleni feral? A ko bi izbrojil sve njegove bravure, ko bi dospil folit svu njegovu kapacitot!

Naš Duje ni samo covik od òkažjuni; on je covik budućnosti. Njemû je vas hrvoski nârod horan, i njegovo će se ime proslavit i ovikovičit kakò mu se pristoji.

Vidiš, Duje, ovè bajunete ovodir?

Nisù onè ni ròpskê ni kupjene da brone tuju moć, niti, sačuvaj nas Bože, namînjene onim modernim legama! Onè su za tebê, za tvojù ideju, za tvoj grod iza hrvosku otačbinu našu, sve sprovne prigorit!

Ostàn služen daklèn drogin i šešni naš Duje sa družinom tvojom, kà da ste doma i budte uvireni da vas mi svi srčeno i iskreno jubimo i prècâmo.

Živio Duje Balavac!

Živili njegovi dični i vridni suradnici!

Živio naš drogin i slovni škultur Juvanin Rendić.

Živili mi svi!

Na ovi govor je odvratija sa par vatreni riči drug iz redacjuňa, slikar Vidović i onda je sva povorka išla prama kući Rendića, di je bija podignut veliki slavoluk.

Prvi banj.

Ovod nam jopet dadu su par riči dobrodošlicu, opisivajuć običaje razni naroda pri primanju gostiju i u jedan put prodre iz slavoluka kroz najvedrije nebo silna kiša.

I ovo je bija Rendićev vitz, okisâ je i Rendić i govornik, ma ne smeta, vitz je ispa.

Ulizli smo u jednu salu svu olićenu s miniom, tako da nan se bliščilo od velikoga crjenila. Stol je bija ka vojniško vižbalište, sve botilja de botilje fine braške vugave i delikatece, da se malo pokripimo. E kad bi iša s' ovin tonon nebi nikad doša na kraj pa evo me da samo telegrafski obavistin. Iza toga slidija je ples u „Slozi“ pak koncerat supetranske glazbe i onda na večeru di je bio i gosp. načelnik i sve ličnosti Supetra. O večeri neću da govorin, jer me odma vata mùka u stumiku. Posli zaredali govori kâ iz vriće a najvišje se istaka gosp. učitelj Bilić on ji je sàsu kâ iz rukava najmanje dvadeset. Sad je tekar počeja naš program, otvorili valiže i ča ni iz nji ispalo — Maškar, nosov, naočali peruk, guanat od škerme, mitri, tunig, kacig, koštumi razni, i sto drugi manji atreci, ko bi sve nabroji, ča je sad slidilo pitajte supetrane, samo spominjen da smo išli spavat na dvi ure i pô. Razišli se, a ja i drug Vidović ušli u kaštil gosp. Dominika Rendića i zakopali se u perušine.

U vižite.

U jutru nas je tratala njegova milostiva, pa onda išli da najdemo našeg supetarskog amerikanca gosp. Vuškovića. U elegantnim modernim odajama, primila nas je gospoja gosp. Marka i gospojica ćer, krasni španjolski tip. Dok su nas oni gostili, razmišja san na naše spliske amerikance, koji ne samo dojdu prez šolda doma, ma dojdu prez ruke oli noge. Nek se uglědaju u bračane. Slidija je svećani oprostni obid u obiteljskom krugu, škultura Rendića. *Cara quella obitelj!* toliko ji jema da svi skupa činu jednu 550 godin života, promislite da si dopušćaju ti luš, jemat staru mater od 92 godine, koja pak je uvik s' nama stala i veselila se. A da van je vidit Rendićeve nepute, ala zdrave i rumene lipote, nji nan je najžalije bilo ostavit. Bilo je i drugog lipog spola gospoja i *udovica*, ma ovi put mùčin bojin se vêta. Iza obida cila redacja položila spomen kamen na kući Rendićevoj i lovar vijenac D. Balavca, pa na parobrod; ni ovod mira na prolazak pogostija nas gosp. Gajo Senković u „Veseloj Kafani“ i izreka nikoliko govora puni žara. Napokon smo se ukrcali, sada zbilja ne gren naprid, jer kad bi opisa odlazak otilo bi še još ovoko da napišen. Uz burnu viku, klicanje i pozdravjanje, ostavismo ovo krasno misto, koje samo da jema zeleno zaledje, bija bi mali raj. Još smo jednom kliknuli — Živija krasni spol! Živija Supetar vàs! Živija Rendić naš!

NB. Uficjoznu zahvalu u idućem broju.

Delikani *Duje Balavac.*

Jezično pitanje.

Telegrami i telefonogrami

Austrijskom Ministarskom Vijeću.

Alles ist ausgezeichnet gebungen. Durch diese Sprachenverständigung ist ein Spalier geschaffen worden, wodurch die deutsche Sprache heimlich und unsichtbar hinunterdringen wird.

Gute Kerle! sind doch diese Dalmatiner! *Bienerth.*

Italiani

Zara

Come ai tre per cento, (dicon loro) non c' è male, basta non conoscere il croato, e tutto avremo in italiano — trattenete espansione giubilo. Vittoria nostra.

Dr. Ziliotto.

Dalmatinskim hrvatima

Zadar

Onemogućeno prodiranje nijemstine.
Zivila braska sloga, Živio Bienerh.

Ivčevic.

I ovaj istorički čin je svršen. Izvojštena slavodobitno pobjeda nakon 40 godišnje lavske borbe.

Živila temeljna načela!

Biankini.

Dalmatinskim srbima

Zadar.

Rešeno i ovo pitanje. Potvrdili slogu srba i hrvata s novom pobedom i dokazali da smo jedno te isto.

Dr. Baljak.

Ovo me spominje na telegrame taljanski uficjozni listov, kad su vodili oni pegulani rat u Africi. — Pisali su:

„Tutti bene, il morale delle truppe è alto.“

Srića da će do malo i kod nas prodrit Esperanto a da ne, ko zna kako bi ovi *visoki moral* svršija. D. B.

Pišu nam iz Trogira.

Da vidis, Duje moj, kako se Trogir rimodernaje, ošta bi, inšenpian. Gradi še levu leva. Lineju palaca od škule tiraju unutra, za da moze ostati mišta za jedan molumenat ša inškricijuňom: „Za njegove merite“.

Bržo će še gradit i šanatorij na puntu Tarce za kretine, i to šamo za fureste, jer šu naši neizlicivi.

Di še god okrenes po Trogiru, švud veliki judi. Už nase žvižde jemamo žamalo švaki dan i tuje. Dosli šu nam i dva biškupa (bidan Don Beppo, izišćeda

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA SPLIT

mu i pošade). Tili su jok docekat škule, al je malo prije dosa oni, ca buni svit za prvi maja, pa šu ucinili sioper i poslali šamo raprežentancu.

Nikidan nam je bija i ministar. Obeća je puno. A bija nam je i guvernatur i ucinili šu mu veliki obid. Niki ašešuri oštali šu gladni, jerbo šu še bojali, da ne progucadu drzalo od rušule, kako še dogodilo onomu na vapor.

Per finirla dajem na žnanje, da šu še nasle u jardin jedne mudante od maćampolama sa merlima, ko jik je izgubija, neka še prijavi na komun. *Blitvar.*

Opet biskupija.

(Kako „Dan" ragjonaje).

Na stvarno i pametno razlaganje gosp. prof. Marcocchie o rušenju biskupije, znate kako je „Dan" odgovorio? — Da kako je on predebeo pa ako ne može kroz tu ulicu proć, da ide u Karlsbad na banje dok smršavi.

Ja bi invece reka da pošaju njijovog furbastog šefa u Karsbad, kad mu Montecattini ne čini nikaki efet. D. B.

Otvorena korešpondenza.

Draga rodice R.!

Da! hvala, ali, da. Ah! . . . da! kao na otvoreno dosta uljudno, ali da je bilo u zatvoreno, vidli bi ste kako bi bilo otvoreno. Ah! . . . Da! Primite mnogo iskreni, skupa indiferentni pozdravah. Ah . . .

Makarot *D. B.*

All Signor A. Ruciska
mahinista

Spalato

Ga loricevuto de fora cvel vaso mi doverebe dirre se oselo grando oselo picolo a cio mi gabia di regolarre per far altra ordinaciom in viena la mia mahinja he se ciama Pfaf la saltaza kume mata nel da drijo e cvela roba pelosa he se tijen soto i piji lo prego Signor Alturo de venjir presto darge una picola toca tina e cio con tuta stimma lo revrisco resta la bli gata

N. N.

E porta con voj anha el skizeto pe skizetarre la mahinja.

Addio

Skladište Pive „DREHER"

vlastnik

M. JURAS

= SPLIT =

☞ Uvjek pripravna zaliha najbolje pive i mraza.

DALMATINSKA PODRUŽNICA

BANCA COMMERCIALE TRIESTINA

Centrala: TRST. (utemeljena g. 1859) **SPLIT - PLOKATA MARMONT.** Podružnica: TRIENT.

AGENCIJE: MEZZOLOMBARDO I CORTINA D' AMPEZZO.

Glavnica podpuno uplaćena: K 8,000.000.—. Pričuva: 660.000.—.

Obavlja pomno i kulantno sve bankovne poslove, a poimence:

Prima novac u svrhu ukamaćenja na knjižice te u tekući ček-računa.

Daje novac na trgovačke mjenice, vriednosne papire i tov. dokumente.

Otvara tekuće račune u raznim vriednotama.

Obavlje inkasso i izvršuje izplate na sva mjesta.

Kupuje najkulantnije čekove, naputnice i strani novac iz Amerike i drugdje.

Izdaje kreditna pisma na sva glavna mjesta tu i inostranstva.

Prima u pohranu i upravlja vriednostne papire svake vrsti.

Osiguraje srećka proti gubitcima kod žriebanja itd.

Glavno i jedino skladište u Dalmaciji za izdavanje **naputnica (vaglia)** Banco di Napoli izplativih u svim mjestima.

Za svako daljno razjašnjenje obratiti se na DIREKCIJU.

Najveća, najsolidnija uredjena sa strojevima, najnovijim slovima i modernim uresima.

KNJIGOVEŽNICA A. FACCHI

SPLIT = OBALA

Samostan sv. Frane (kod Hrvatske Štamparije)

Preuzimlje tvrdo i ukusno vezanje svakovrstnih knjiga. Zgotavlja čvrste uveze za trgovačke i bankovne knjige. Izradjuje korice i fašikle za svako poduzeće. Kašire zemljopise i nacrte. Preporuća se za radnju kutija, port' fogli, port' fotografije, mappe, satula i albuma.

Sa osobitom kožom i uresom veže Misale i ine crkovne knjige.

CIJENA UMJERENA. — **Vanjske naručbe opremaju se brzo i točno.**

Najveća jugoslavenska tvornica pokućstva

„mizarska (stolarska) zadruga u Gorici".

Glavno skladište za Dalmaciju u Splitu.

Stara biskupija kod stolne crkve-

Bogati izbor od najprostijega do najfinijega pokućstva u drvu i željezu: zrcala, okviri, slike, zavjese, sagovi itd. Preuzima mebliranje hotelâ, školâ, zavodâ, lječilišta itd.

☞ *Solidna roba. Ciene niske. Cienici badava i franko.*

Slastičarnica S. BERNOT - Split

Gospodski trg (Palača Nachich)

Slastičarnica sa velikim skladištem sladkiša. - Vina inozemna i domaća. - Bogata zaliha bomboniera i dr. - Preuzima kojumudrago radnju Torta, Krokanata i dr. - Izradba dvopeka po engleškom načinu. - Bisquita za čaj desert i dr. - Preporuća svoje specijalne sirnice (pince) za Uskrs.

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA SPLIT

Izdavač i odgovorni urednik ANTE KATUNARIĆ. Tisak SPLITSKE DRUŠTVENE TISKARE u SPLITU

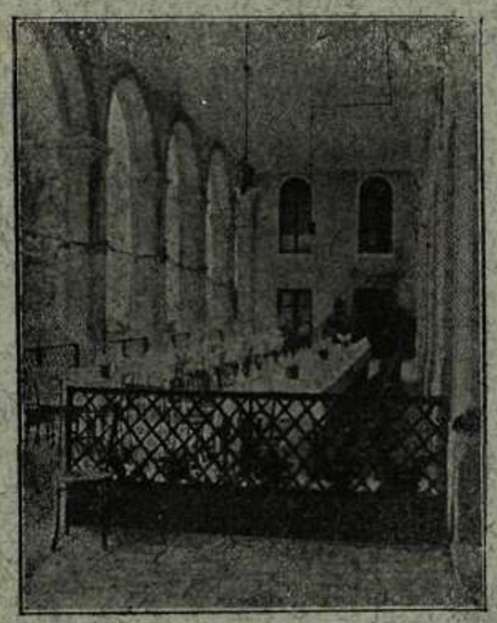

„GRAND HOTEL BELLEVUE“

— SPLIT —

Hotel I. klase, priskrbljen sa najmodernijim komfortom.

Krasan vidik na more.

Najljepša kafana u gradu, sa biljarom. Restaurant i pivara.

Moderno uredjene sobe od Kr. 2.50 unapred.

Rublja za Gospodu tvrdke M. Josse Löwenstein, Prag tako isto za Gospodje i Nevjeste po Bečkoj i Pariškoj modi. — Steznika najboljih tvornica. — Kišobrana i Suncobrana — Ćilima za dvorane i hodnike. — Linoleum prve Austrijske tvornice u Trstu. — Svih tkanina za pranje. — Kretona, Chiffona u svakoj vrsti i širini.

Svake vrsti svilenih i vunenih tkanina, Konfekcije za Gospodje: Jakelina, bluza itd. itd. od najboljih tvornica.

☞ Cijene umjerene. Ne boji se konkurencije. ☜

SPLIT - Gospodski Trg. - Kuća N. Dadich - SPLIT.

Mineralno-Sumporno-Jodno-Bromno Kupalište NAGY & Co.

SPLIT, DALMACIJA, AUSTRIJA

Odlikovano na izložbama u Beču, Rimu, Parizu, Bruselju, Londonu i San Louisu. — Lijeći bolesti reumatizma, kostobolje, neuralgjije, ischiasa, tabesa, siphilisa; bolesti skrofuloze i eksudata itd.

Cijene za kupelji u predbrojbi

I. razred K 2.—, II. raz. K 1.20, blatni oblozi K 3 do K 6.

Cijelu godinu otvoreno!

Ljubljanska Kreditna Banka, Podružnica Split

preporučuje se za konversiju svake vrsti papira NISKOG KAMATNJAKA utakove sa NAJVIŠIM UKAMAĆIVANJEM.

Promesse 3 % sreć. zemlj. vjer. zav. l.em na vuć. 16/8 1908. po K 5.

Na uložne knjižice plaća kamatu od

4 ½ %

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA

▲▲▲ ▲▲▲

Volanijeva

Lužina

za pranje rublja.

▼▼▼ ▼▼▼

Pronadjeno je dobro, neškodljivo sredstvo, kojc razkužuju rublje od bacila raznih bolesti. Tu su lužinu izpitala 4 učenjaka i kr. zemaljsko-analit. zavoda u **Zagrebu,** predstojnik **Dr. Srećko Bošnjaković,** i pronašli kao najbolje sredstvo za pranje rublja.

Ovom se lužinom pere rublje brzo i lahko bez pepela, sode ili ine primjese, te se time uštedi 50% na trošku i vremenu, a rublje se dvostruko čuva, nego po dosadanjem načinu pranja.

Prednosti su lužine: Pranje bez pepela, sode ili ine primjese.

Prištednja od 50% na trošku i vremenu.

Mnogogodišnje sačuvanje rublja, koje traje još tako dugo, kao kod starog načina pranja sa pepelom, ili inom primjesom.

Posvemašnja razkužba, jer uništuje bacile raznih bolesti kao: kolere, pošaline (tifus), spora bedrica (Milzbrand) i t. d.

Zdravi i ugodni miris, a uz to lijepo, bijelo rublje. — Osim toga ne škodi kod pranja koži, već je čini zdravijom i mekšom, a ozdravljuje u kratko vrijeme i ozebine. — Za vunene, svilene i bojadisane tkanine smije se rabiti samo hladna lužina.

Na patvorine treba dobro paziti. Garantiram za dobrotu lužine samo u originalnim zamotcima koji su providjeni mojim podpisom.

Praksa je, kao svagdje, najbolja učiteljica, te se iza 2—3 pokusa pranja polučuje najsjajniji uepjeh.

Ne kupujte ako nije mojim podpisom providjeno.

Pouka u pranju.

Rublje se na večer, kako to obično biva namoči u hladnu vodu i preko noći ostavi u njoj. U jutro se propere s malo sapuna, protrlja (prerifla) i ožme. Zatim se nastavi lonac ili kotao, te se na svaku litru vode stavi **2—3 deke lužine** te kad voda sa Volanijevom lužinom zavrije, stavi se rublje kuhati te pusti 10—12 minuta čvrsto prekipjeti. Po tom se izvadi, u mrzloj vodi izpire. Poslije toga se provuče kroz plebu i stavi sušiti.

Treba paziti, da je rublje **uvijek pod kipućim lugom,** da bude lonac ili kotao dobro sa poklopcem pokrit.

U jednoj lužini mogu se tri partije rublja iskuhavati.

Dobiva se u svim specerajskim trgovinama, gdje je nema neka se obrati direktno na tvrdku

Eugen Volani, Zagreb

Gundulićeva ulica br. 29

Telefon 154.

Sapun Družbe sv. Ćirila i Metoda jest najbolji.

Cijene umjerene!

Glavna razprodaja za sve hrvatske zemlje:

Ivan Lentić, Milna (Dalmacija)

SPLIT - Gosp. Trg

Prodaja pisaćih i risaćih potrebština
Fotografija, albuna, razgledница Splita
i okolice - Vodja Dalmacije.

Gospodski trg. — SPLIT — Telefon br. 2.

Najbogatije skladište rukotvorina i mode. Velika zaliha rubenine za gospodje, gospodu i djecu i prodaja svih drugih predmeta, koji spadaju u tu struku. Obilati izbor klobuka za gospodje, bogato skladište modernih amerikanskih cipela.

SPECIALNO SKLADIŠTE OPREMA ZA NEVJESTE!!!

OGLAS!

Na 15. Svibnja t. g. — tempo permettendo — bit će važna skupština vigjenih lica sviju stranaka, da se odluči o životnim stvarima naše uže i šire domovine. Presjedat će činovnik pulicije.

Skupština će se držati — uvjek pod rečenim presjedanjem — izjutra u kafani Pirolo, popodneva u kafani Bellevue, a u večer, na gospodskom trgu. Preporuča se najviša tajna.

Odbor izvan stranaka.

Br. 11. SPLIT, u srpnju 1909. God. II.

DUJE BALAVAC

IZLAZI JEDAN PUT MJESEČNO

Dopisi i pretplate šalju se uredniku: ANTI KATUNARIĆU, slikaru u Splitu. Cijena je listu 4 Kr. na god. Svaki broj 30 para. Za inozemstvo 5 kr.

Splitski Flachsmann.

Motto: *Per coža la barca sta sovra mar?*
— Perchè že barca.

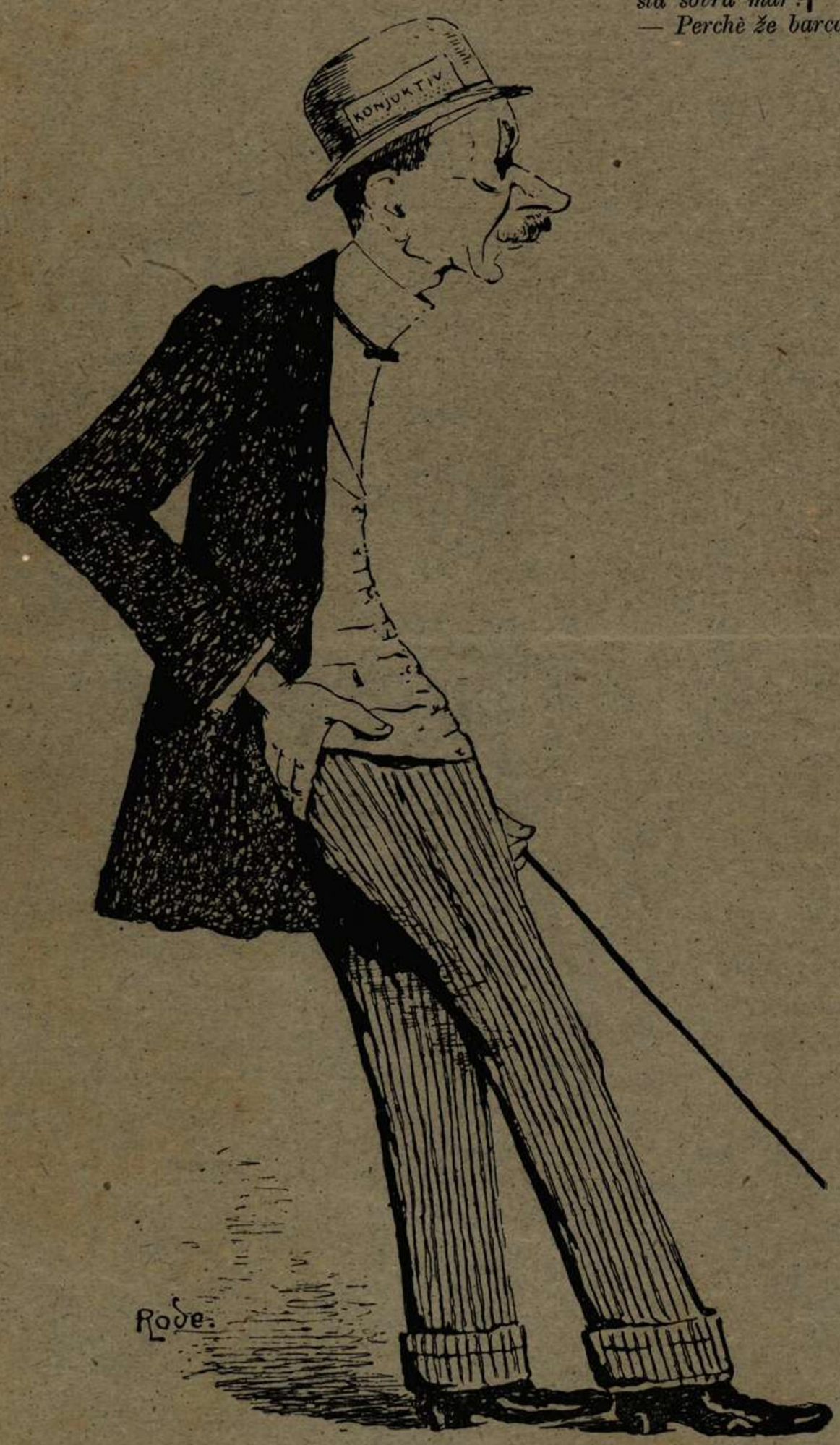

Na me svi vikala i skrikala
Da sam Flašman pa fatu morganu
Ni konjuktiv ni ništa neznala.

Nek to bil za vašu regulacju,
Ja sam sebi pribavio leka,
Dobiti ću brzo dekoraciju.

Ja ti kume želin tu šodišfacjun
Samo da te vidin čin pri na štacjun.

D. B.

Otvorena korešpondenca

(Pod ovom rubrikom plaća se za svaku riječ 10 pâra, a uredništvo ne uzima na se nikakvu odgovornost. Dame su oproštene od takse. Ur.).

Caras Carmen!

Ricevendos tuas cartolinas, le gambes me se piegas de emoziones.

El cor par che me sbalzos de petos. *Admirator.*

Zvizdo moja!

Ne nalazeći zgodnijeg načina komunikacije, odlučio sam se da ti se javim u ovom delikanom listu. Čim ozdraviš, nadam se, da ću te vidjeti. Sjeti se obećanja. Zbogom. Ljubavi moja, stella mia! *Papuća.*

Moderna dama — Split.

Tvoje me oči bodu ko zažareno gvoždje, ali obećanje?

E. M. A.

I tuoi occhi stellari sotto l'arco delle tue nere sopraciglie, le guancie; le tue labbra, le tue labbra di corallo.

Ah, tu succhi una parte della mia anima snervata i tuoi sguardi mi penetrano in fondo al cuore. Nascondi adunque questi tuoi occhi che mi uccidono col loro splendore. — Crudele, non vedi tu ch' io soffro? Io sono moribondo m' amazzi.

Mascarotto della „manica larga“.

R — Split.

Bila i isčezla, kao san. Da te mogu barem vidjeti, ma ni to: baš si okrutna. Jednu samu riječ, barem u listu anonimno, ja ću te razumjeti. *D.*

Cara Cugina

Mi ke šon kozì mramorà de ti, e ti ke ti me škampizi, murtilo moja zelena, kome laltra šera; Jo še non foši šta kvela malenjaza de šjora Marta, te gavevo da dir tante kožace. *Maškaroto D. B.*

Iz Kaštel staroga:

Dragi Antonije!

Milanu Danilu ide na bolje: paraliza malo po malo izčezava; jedino lijeva ruka ostat će mu malo betežna. Da si ga Mali samo malo jače stisnuo svojim gvozdenim mišicama, bilo bi mu se dogodilo ko Pavi Kovačevu, koji je, kako čujemo, osim toga što ne može ni rukama ni nogama — vode ga u karocetu — ovih zadnjih dana izgubio i riječ. — Budi miran.

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA

Kod ovlaštenog agenta prekooceanskih putovanja

JOSIP RIBOLI u SPLITU

dobivaju se svi nužni naputci, takodjer najjeftinije prevozne karte sa najbržim i najboljim parobrodima i sa amerikanskim željeznicama.

CIJENE ZA PREVOZ:

iz Splita do New-Yorka ili New-Orleansa		Kruna	145
„ „ „	Punta Arenas	„	335
„ „ „	Buenos Airesa	„	165
„ „ „	Antofogaste	„	425
„ „ „	Australije	„	420
„ „ „	Auklanda (Nova Zeland.)	„	450

U ovim je cijenama uključena opskrba od luke, iz koje polazi dotični prekooceanski parobrod. — — —

Tko želi na kojemudrago mjesto Amerike, Australije itd. putovati, neka se svakako obrati na rečenog agenta, koji najsavjesnije i najbolje opremljuje iseljenike.

☞ *Polazak iz Splita za Ameriku koncem svake nedjelje; za Australiju svake druge srijede počamši od 12. veljače t. g.*

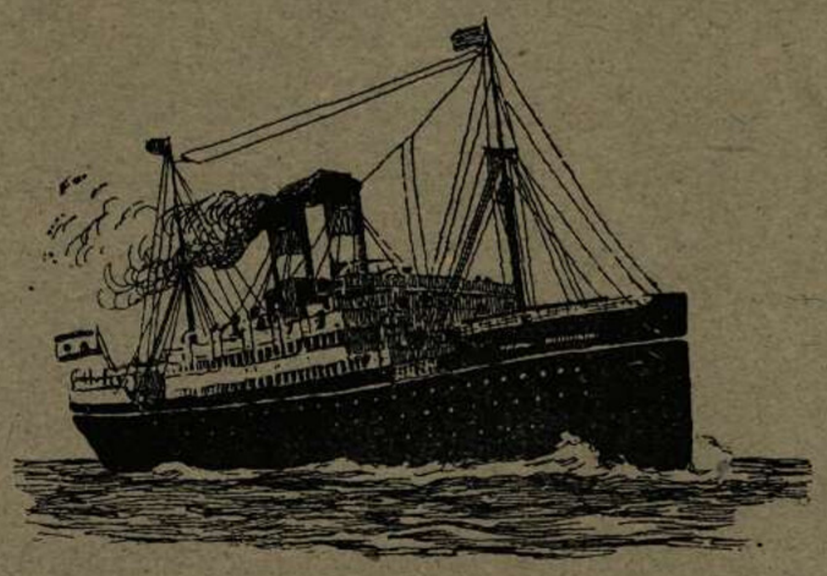

SPLIT - Gospodski Trg.

Najveća Dalmatinska pomodna trgovina

— Gotovih odiela, Rubenina i Kravata —

JAKOV PAVIĆ - SPLIT Gospodski Trg Nakićeva palača.

HRVATSKA VJERESIJSKA BANKA

PODRUŽNICA SPLIT

Centrala u Dubrovniku - Podružnica u Šibeniku i Zadru.

Prima uložke i obavlja sve bankarske poslove najkulantnije.

HRVATSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA

Br. 11. SPLIT, u srpnju 1909. God. II.

Duje Balavac

kamorističko satirički list

IZLAZI JEDAN PUT MJESEČNO —
Cijena mu je 4 krune na godinu. —
Svaki broj 30 para. ——————
Za iznozemstvo kruna 5. ——————
Dopisi i pretplate šalju se uredniku
ANTI KATUNARIĆU, slikaru u Splitu

Poziv na pretplatu!

Još jedan broj i naš „DUJE“ svršava svoju prvu serju. — Nijesmo žalili ni troška, ni truda da „DUJE“ bude što zanimljiviji, a to su nam i naši čitatelji priznali, s drugom serijom gledat će mo da ga još poboljšamo i zauzest će mo se da nam što više iz provincije šalju, a mi isti će mo se više baviti običim stvarima.

Naš program ostaje isti, prez obzira prama svakomu, naravski, u modernom duhu. Primat ćemo kao i do sada vijesti od svakoga, ma koje stranke bio, samo nek su stvarne i prez lične mržnje.

Kako smo rekli ovo je poziv na pretplatu, stoga pozivljemo sve čitatelje da kroz ovaj mjesec pošalju 4 K da znademo na čemu smo, jer smo odlučili šiljati list samo onima koji unapred plate.

Oni pak koji nisu ni prošlu godinu platili, pozivljemo ih još jednom, da podmire dug jer će mo tužiti sve one čije dopisnice posjedujemo, a one što su zadržali brojeve, stavit ćemo u berlinu, da ih upoznade publika, komu je drago mukte čitat.

Uredništvo.

Razgovor kuma Jakova mejusobom.

Vapor „Split“

Doša nam je novi vapor. Ime mu je „Split - Vis“ to jest od Splita nima vengo ime: rodija se je u Trešću a krstili su ga u Visu, pa vaja dat sviću Viškom kuratu, a banice su iz Splita. Ja ga nisan vidija, nisan tija poć kad je prvin put doša, da mi ne reču da san šalvadigast, da nisan nikad komad vapora vidija, ma govoru mi da je bilo puno svita ča ga je čekalo sve do ponoći: to će reč da u nas jema puno šalvadigi. Govoru da je lip, da jema letriku i da trče ka vrag, ja mislim da jema i uši jerbo su mu na ariv poslali mužiku, a on, kako je čuja udarat, sta jin je odma iza lanterne zvižgjat, neka razumu da on gre iz Trešća i da se ništo intendi u mužiku.

Govoru da su invitali sve najveće jude u Splitu za doček i marendu da su dočekali vapor u crni veštit i kânu (etiketa od Sučurca), a invitali su i svu današnju štampu, samo ča nisu invitali našega „Duju“, a za „Velebit“ su ostavili porcjun kad izajde opet na vidilo (samo da mu se puno ne oladi). Jemadu u niku i prav ča nisu zvali „Duju“ to je jedina pametna od navigacijuna Dalmacije ča ga nisu uzeli šul šerjo, vidi se da su čejad od svita. Ma da su ga invitali nebi jin bi Duje za šćetu, perke kako je on denjožast bija bi otiša de puppa via od vapora, bija bi mu reka „kompromešo“ užga feralić. diga mu rep i proštija mu ime i matrikulu di je upisan, pa kad bi vidija varancu bija bi zavika „gveraus“ i protešta odmac, prez mitinga u trejatar, dok nebi napravili stvar. A invece prez „Duje“ sitili su se da su in je fabrikali stopro nediju dan kasnije.

Prokurative.

Evo se napokon spremaju za gradit drugu bandu od prokurativi, ma sve se bojin da jin ne učinu gambarjolu. Kunfinanti su kupili u fratar na rivu stanjadu di su kuvali *pulentu* na dan Svetoga Luke. Do misec dan prin nise vidilo ure kad će se počet gradit i svak je govorija da će bit lipo, a sadac kad je niko bacija glas da će bit grubo, aguantaju mu, malo po malo udicu, pa nebi rada da i za ovu stvar bude radija tejatar i miting. U zdravje dico tako naprid ja se ufan da će te poslat nazad i feratu za koju toliko vičete, ako ji vrag ikad natanta da van je dadu.

LIPOTE SPLITA.

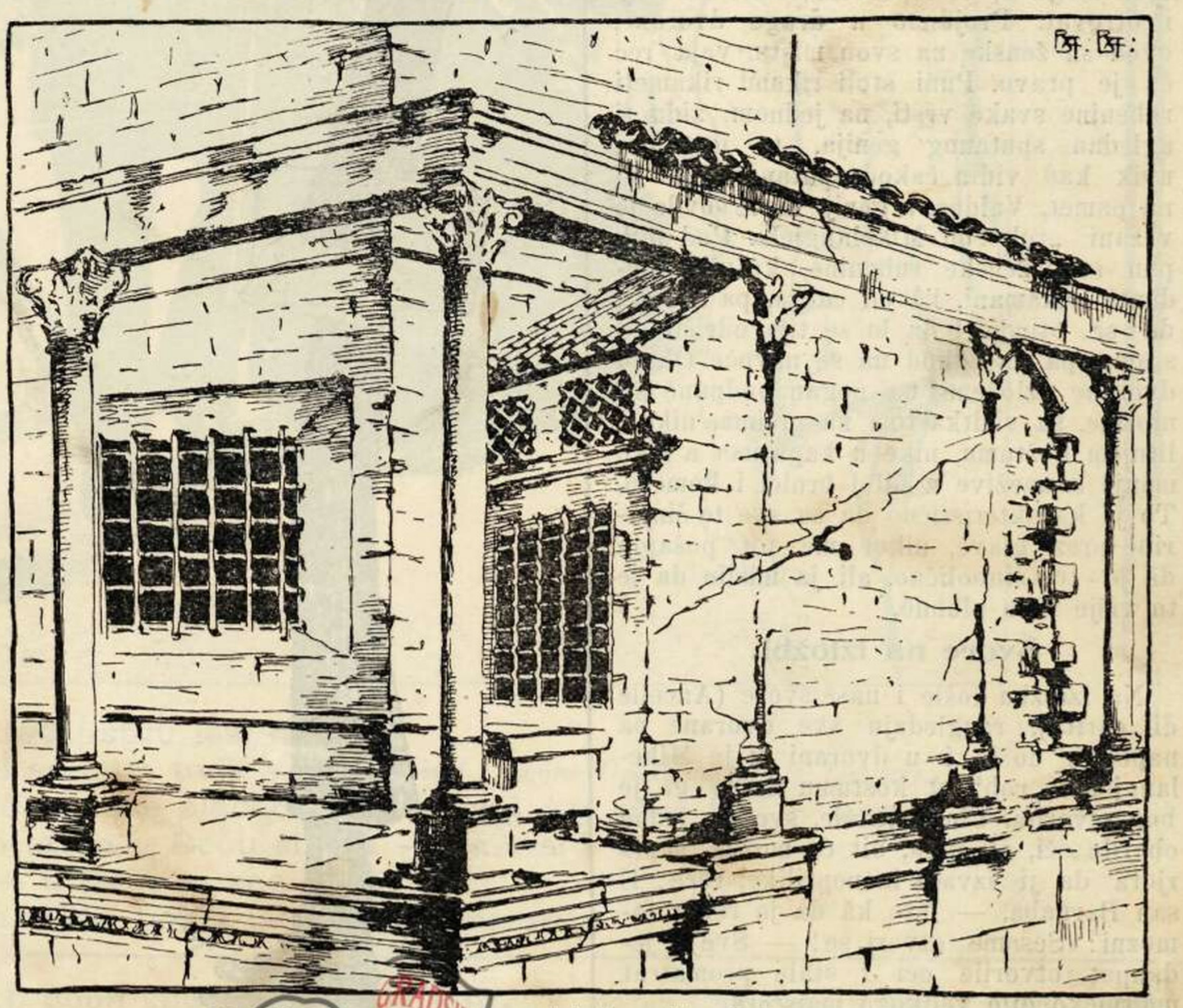

Konšervaturi nam biskupiju falu
I govoru da je prava baš lipota.
A ja ipak kažen, da je zato držu,
Da se posakrije, sva ova sramota. *D. B.*

GRADSKA KNJIŽNICA MARULIĆA SPLIT

Bačvice.

A proposito od ferate, baranko smo naučili čagod od guverna. Mi gradimo naše pute isto ka guveran naše ferate. Jemamo feratu od Splita do Knina, ne manjkà vengo oni komad od Knina do Novoga za jemat komunikacjun sa svitom. Tako isto jemamo novi put od rive do jednu bandu mosta od ferate i novi put od Bačvic do drugu bandu mosta, ma nije još siguran most, pa za ovu godinu a Bog zna jošćec za koliko, nimamo komunikacjuna s banjem.

Intanto su za polipšavanje Bačvic učinili ništo novoga na žalu. Nebi bilo grubo, samo da je turnut onu bankinu jednu pedeset metar u terafermu. Učinili su bankinu isto ka onu na rivu, samo ča je od cimenta za na misto od stinè. Sàdàc ne manjkà drugo vengo da pošaju kavafanga neka malo izdubi, da se dica ne mogu kupat i da mogu akoštat bragoci.

Kecalo.

Izložba obrtne škole

Izložba bez dvojbe uspjela, blažene naše sinjorine, ni jin triba doma kuvat ni spremivat kuću. Rečedu gren ja na skulu pa bog, i pituraju ti ga u svu šesnajst. Ma san čuja, da će ove druge godine i učit kuvat, e onda ću se i ja upisat ne u one ča će kuvat vengo u one ča će jist. oPa da i t bude, nećedu bacivat kroz ponistru ono ča skuvaju. Naravski upisat ću se nakon pet šest miseci. moga bi se ispočetka, bože sačuvaj, i otrovat. Projdimo u druge dvorane, ovod su ženske na svon mistu. vaja reć ča je pravo. Puni stoli rikami rikameti rubenine svake vrsti, na jednom zidu ti ugledan sputanog genija, to jest ne; uvik kad vidin čakod sputana, pade mi na pamet, Valdecov genij. inače ovde je vezani „rob“ od Mikelangjela. Pod njin pun stol ženske rubenine, košujic, mudantic rikamani, kâ od cukra, pa bi reka da se otimje i da bi se tija odrišit od srama, pa da čakod na se navuče. Okolo dvorane izložene na nogan podpune šinjorine, sa vizitkartom na prsima, nike u litnjem koštumu, nike u kaputima a nike manje sramežive u biloj brnici i komešu. To je karakteristično da su sve te šinjôrine prez glave, nikor me tot pošapja da je to sinbolično, ali ja mislin da je to višje reka zlobno.

Švore na izložbi.

Na izložbu došle i naše švore (Ancelle di carità), razgledaju sve dvorane pa napokon došle i u dvorani di je Mikelangjelov „rob“ u koštumu kako ga je bog stvorija. Čin ugledale, sve ka jedna oborile oči, ali nika, bit će možda šuperjora da ji izvadi iz neprilike, reče: È san Barnaba. — Isto kâ da je rekla famozni: Sesame otvori se! — Sve u jedanput otvorile oči i stale promatrat umitničko dilo velikoga majstora.

Ča oće reć, kad se svetim čovikon jema posla, vas sram pojde na bandu. D. B.

Naši literati i kritičari.

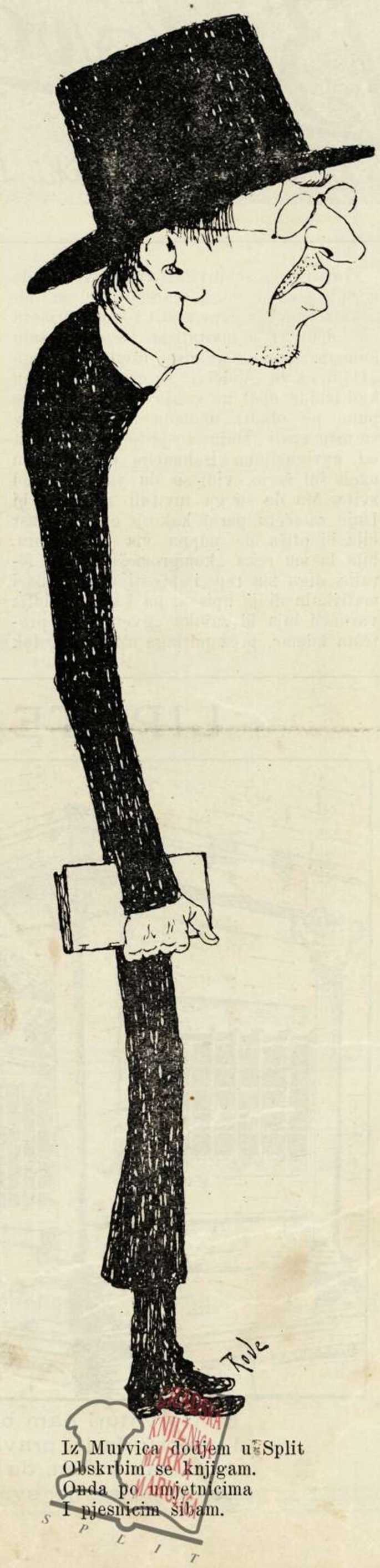

Iz Murvica dojdem u Split
Obskrbim se knjigam.
Onda po umjetnicima
I pjesnicim šibam.

IŠTANTANEJE

U Kafani trećega reda.

Jedan taljanski radnik zabasa u jednoj spliskoj kafetariji i naruči nešto. Navalilo na njega jato mušic ka na Nasradina, da ji se ni moga nikako obranit. Udrezličicon o žmul, kamarjer doleti:

— La comanda šjor?

— Xe una porcaria in questo locał con tante mosche, me par che le me divora. — A kamarjer flegmatično:

— E cože la vol far šior, že la pegola che oggi non ghe že de più aventori e po tutte le mosche le sa sonà su lù.

„Caffè Lose“.

Jedne noći doleti jedna napita klapa u najlipjen razpoloženju u „Caffè Lose“ i toliko su ji tot opravili da je iston gospodaru dozlogrdilo. Opominje ji on sve u lipe ali oni ka da i ne čuju, u jedan put se nićemu dositi, tide baš da ji zasrami, dojde i reče jin slavodobitno: — Molim vas gospodo da vi učinite čakod slična u „Kafi Troccoli“ promislite ča bi van tamo učinili!

Jedan će: — evo ovi čas smo bili.

Gospodar: pa ča su van rekli?

— Rekli su nan da ali mislimo da smo u „Kafi Loše“.

Priša mu je.

Medj Solinom i Klisom, jurila je naša dalmatinska željeznica. Na jednoj od posrednih stanica opazi s vlaka neki zagorac prijatelja gdje torbom na ramenu klipsa. Martine, bolan popni se sustat ćeš. — Nemogu. — Žuri mi se, odgovori ovaj i proslijedi.

Asimilacija.

Otrag koje vrime opazi san na obali u živu razgovoru jednoga varoškoga *soboslikara* sa jednim kolegon iz banovine. Ja kako san kurijož projden blizu nebili ča važna za javnost čuja, tip je puno obećava. I zbilja nisan za ništa proša, ja blizu a moj će ti spliski *soboličilac* drugu: — *Ja sam nekidan namalao s velikon kefon u dva sahata jednu celu špaize salu.*

Obrća san se po ure po rivi nebili dikod vidija našega Duju Ponpadura da mu on kâ kolega dâ škopulu. D. B.

Splićanin u Trešću.

Nazad koje vrime, trevi sam ovode našega poznatoga Peka, a ja tori, te se tori za njin:

— Cosa ti fa a Trieste Peko?

= Son inparcato, fato in Cina.

— E adeso dove ti va?

= Fato in t' arsenal, la me xe la roba.

— Con che vapor ti parti?

= Colla Cisella o col Forfez tel Loit.

— E cosa ti xe a bordo.

= Son racazzo te macchina. —

U to pasaje tramvai, a on:

= Ecco la ferrata, fa fija, sta mattina deboto che la ma schizza.

— Non se ciama ferrata, xe tram.

= Asti che pello che xè, se me fussi a mi antar trento e po che andasse fina Spalatro.

PRIGODOM DOLASKA U SPLIT

D.RA KARLA LUEGERA

„Dobro doša, naš mili Luegeru,
Krist-sociali tebi vinac beru.
Glavnog grada Beča načelniče,
Krist-sociala pravi miljeniče,
Božja sreća na putu ti bila,
Do kuće te zdrava povratila.

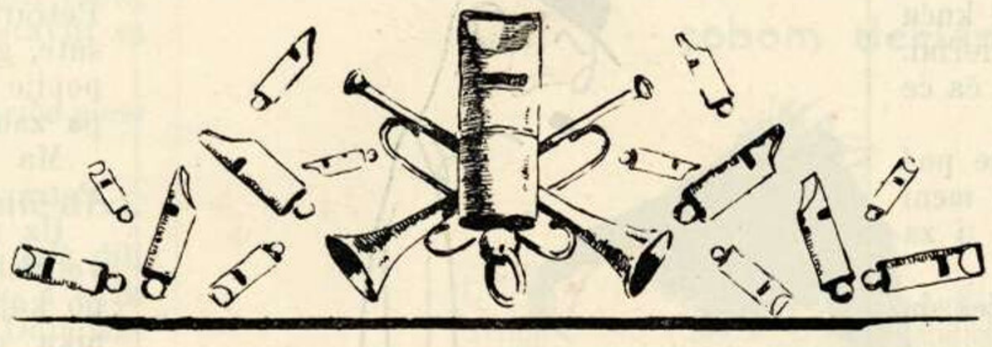

Radosni smo svi sad tebe znati,
Ocem vire možemo te zvati,
Jer ti prvi jesi zamislio
Krist-Socijal društvo postavio,
Društvo moćno, zdravo puno volje,
Da radnika spasi od nevolje.“

Kršćansko socijalno društvo.

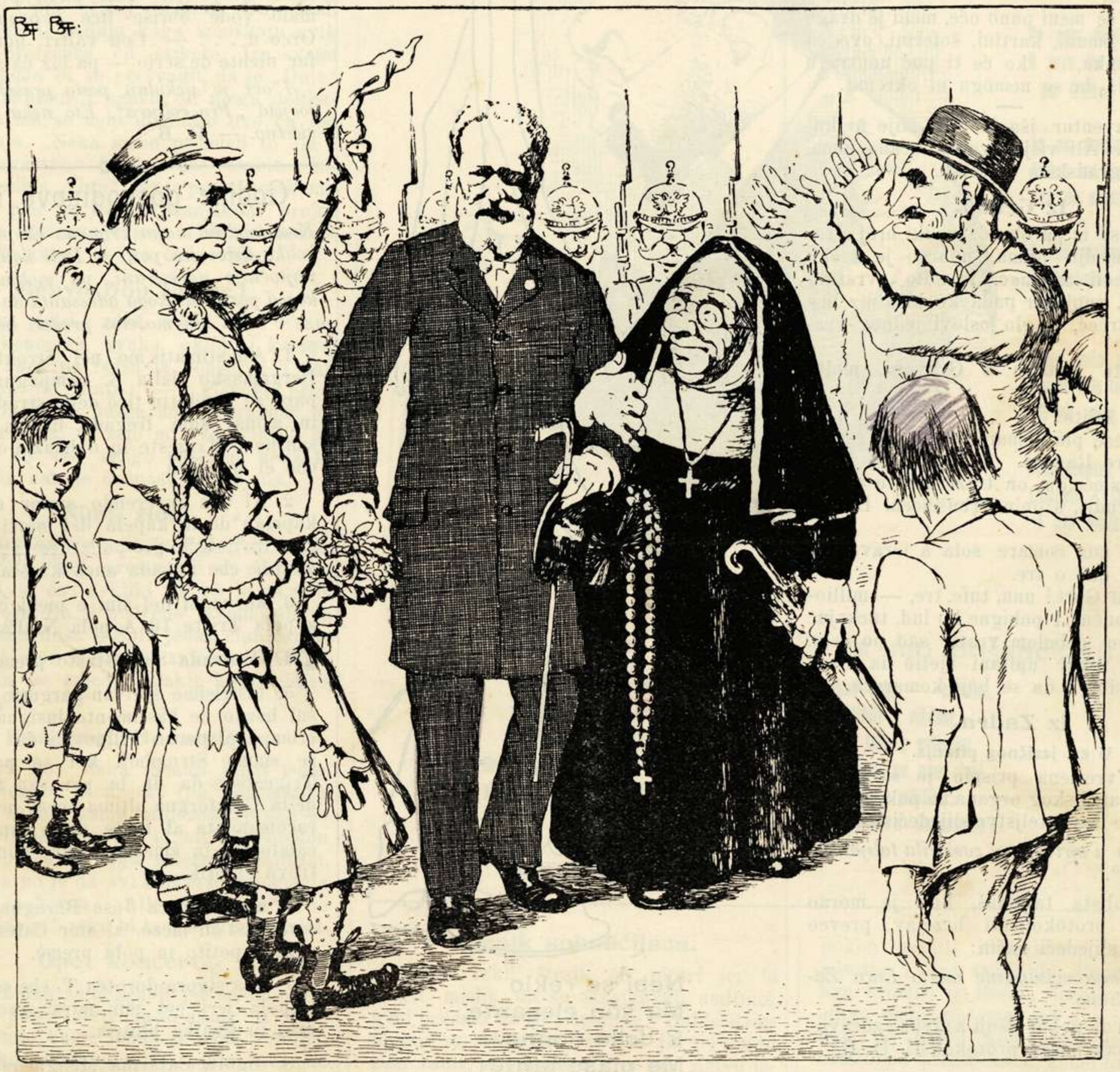

Mala Mande: Da kršćanstvu jesi mio,
Da bi srećom uvik s nami bio! *(Schöne Gesellschaft! — Lueger).*
I-redove naše ojačao, *(Ihr habet auch dazu genug Not! — Lueger).*
Kako tamo u Beču si zna - zna - si - si
zna — u Beču si zna - zna...
Naš načelnik: Ajde, Ajde, basta la bona intenzion!

Odma san tî pobignut, ma me on ferma i intona staru pismu:

— Tame tufe šolti che crompo pan.

Ciuffi.

U doba kad bi svak tija letit.

Ko ne poznaje u Splitu dućan našega Barača kraj ribarnice. Pun dućan blaga božjega od tleja do neba i u svu širin tako da jedva može jedan čovik da na nogan stoji. Kako u dućanu tako i prid dućanom; ali ako oće ko da čakod od toga kupi, e onda je druga stvar.

— Čuj Ivane, koliko ćeš za onu ćibu.

= Koju?

GRADSKA KNJIŽNICA MARULIĆA SPLIT

— Onu ča visi unutra.

= Ajde bolan pa ča će ti ćiba.

— Bome ča će mi, za stavit jednoga gardelina.

= Pa ča će ti gardelin, da ti kuću šporkaje, evo ako oćeš limuni, oli šoferini.

— Ne budi lud, meni ćiba služi, ča će mi limuni.

= Jesi fiša u čibu, ko će ti se poć penjat u nutra, pa more dikod i meni služit. Ajde u Dadića, on će ti dat i za cinije.

= Onda ča držiš stvari kad nećeš da ji prodaješ.

= Oli se meni puno oće, meni je drago prodavat limuni, kartini, šoferini, ovo ča jeman vanka, a ko će ti poć unutra u butigu, viš da se nemogu ni okrenut.

—

I naš aventur iša je a da nije ni kupija čibe. Ali višje ovoga dućana nima, čitajte u gradskom vistniku.

Iz Gruža.

Iskrca se iz parobroda veliki broj stranaca a medju njima, udarao je u oko jedan debeli nijemac. Izvadio ovratnik i kravatu, znoj mu pada ko kiša niz lice i onako trčeć, naglo oslovi jednog gradjanina.

— Molte komare a Gravosa, molte komare!

= Šta želite?

— Essere più komare Gravosa o essere più komare Ragusa.

Ovi misleć da on traži babicu (ni se bilo ni čudit, s' onin trbušćićen. D. B.), odgovori.

= C' è una comare sola a Gravosa e a Ragusa due o tre.

— Mein Gott! una, tufe, tre, — millionen! milionen! i pobigne ko lud, tuckajuc se sad po debelom vratu, sad po čelu. I tad se tekar upitani sjetio da je on puno sensibil i da se boji komaraca.

Iz Zadra.

U eri jezičnog pitanja.

Otrag vremena prispio je sa strane jednog financijskog organa na pokrajinsko financijsko Ravnateljstvo slijedeći brzojav:

„*Danas u mrtvoj luci zasidrila talijanska jedrenjača*“.

Protokolista taljanaš, koji je morao talijanski protokolirati brzojav, preveo ga je na slijedeći način:

„*Oggi improvvisamente morto Luca Zasidrila italiano*“.

Bog mu da pokoj višnji a živima zdravje, najvišje pak našen protokolišti. D. B.

Kako naš velevarošanin pripovida u Trstu o dimonstracijama proti Luegheru.

No me vien nella marmorija se Mijajević poteštato, o kapitanato de Cirkulo že primo andado in vapor, naltri tutti, braćo moja, fišća, fišća, alora el Gašo e Tic de Spalatro i ga škomincjà far rešti, e naltri škanpa fina la fabrika della Regina tabaki . . . alora mi el mio stričević gavemo intanto rišpašà fina S. piero e là gavemo pribido duve — kreštosocjai — perkè mi šon redentišta, mi li gavarija škanjà. E kori lori e naltri, lori va cieža de Doimo e mi el stričević indrijo perkè jera là nonculo. E kušì mi no šo

IZ ZADRA.

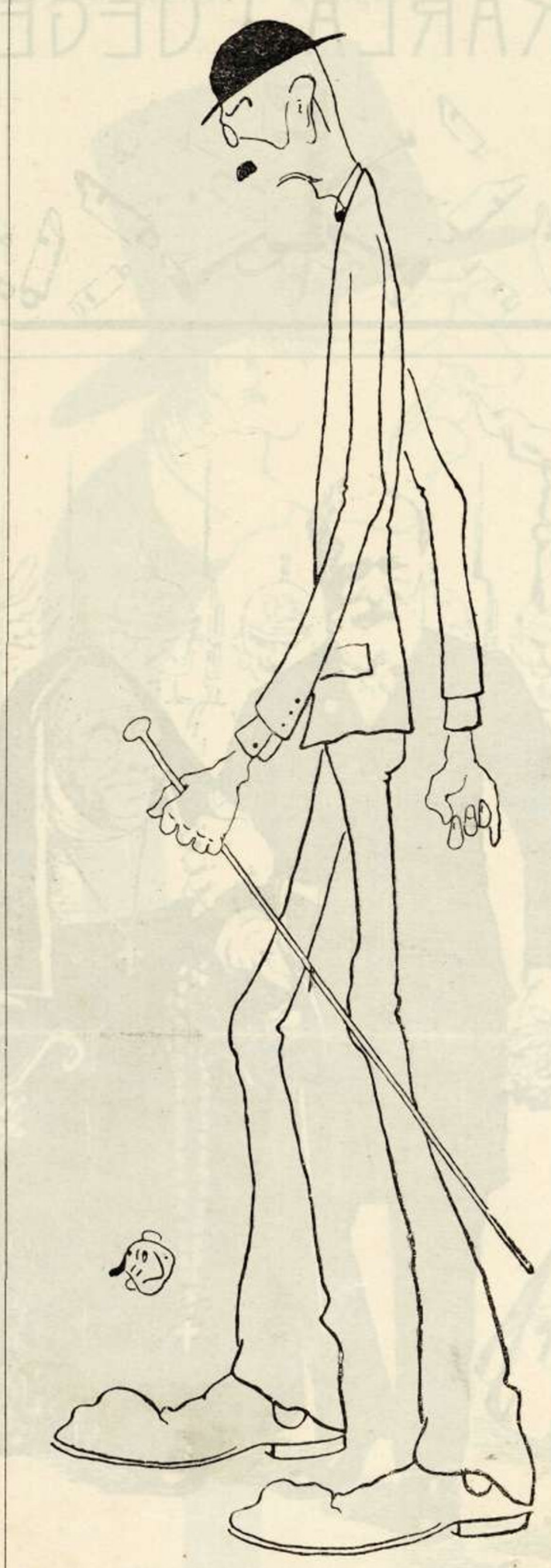

Nebi se reklo
Ma son elegante,
E delle donne
Me piase tante!

più perkè me že pašada la nevista e son dado co ella in Varoš. Inšoma gavemo fato ribalacjun. *Ciuffi.*

„Pro coltura“.

Otrag vremena razaslani su bili pozivi po Splitu za jednu taljansku konferencu šta se je imala držati u mjestnom „Gabinetto di lettura“. Tema je bio Petrarca i sve bolje obitelji išle su da čuju. Na urečenu uru pristupi dostojanstveno konferencijer, zakašlje dva tri puta sgromkim šumom, pijucne malo vode i počme:

Signori! sapete voi chi fù — Petrarca? . . . . . — vlada groban muk, prodju dva minuta pauze i govornik zaori još jaće: Signori! non sapete forse chi fù Petrarca? . . . . . — i opet pausa, svi šute, govornika poče oblivat leden znoj, popije čašu vode otare rubcen znojno čelo pa zaori kao grom: —

Ma Signori! non conoscete il grande Petrarca? . . . . . opet malo pauze. —

Uz to je publika počela sumnjat o govorničkoj vještini konferencijera i čuo se po koji prigušeni posmjeh. Na to govornika oblije još veći znoj, pijucne još malo vode obriše lice i promrmlja — Orco d . . ! — Con valtri non se pol far niente de serio — pa biž ća s' tribune.

I ovi je nekidan posta prešidente della socjetà „Pro coltura“. Eto neka bude beričetno. — D. B.

Godine gospodinove 1873.

Kroz godinu dana vrimena skupilo se nikoliko listov na pošti u Puli koji nisu baš najtočnije adresirani, pa molimo ako bi kogod poznavao koga adresanta da nam javi, da mu možemo predati list.

1. All' stimatis:mo nel Strokfaus Gigi Bergamasko della 6. compagna che el pare se condotto tiro della strada de fero in asinal sula fregada lisa a pola in smirne o Trigeste in dalmazia opur dove che el se trova.

2. Al don reverendo sigior monsigior kapelan de la kapela dei morti per san Zen in italglia per polla una sandà persa, gvardè che novada anca kvesta.

3. ale mani del sini e pieni carta a te a pola Triste 16 A pola N. 12.

4. Contrada San Giusto premi.

5. lustrisimo scrivan gargorio Zamoran sul bordo de bastimento lusignan che ga crompà el paron Filipovici da lusin che se siama Stromboli kel se partio per Trigeste e da de la per san frangesko della Calaforgna ultima posta nellamerica racomandata al fante della sanita della calafornia in america opure done chel se trova el brik.

6. na matrosca Joso Barugna aldrecio sarà cusi in mezo, al sior Catero e casin cazza apetito in pola premè.

7. alla sigora dorotea T. che se arivada a pola jeri col mir mira serchela che sarà in kvalke biraria.

8. Sigora Catarina Menghenoti vedova col 1° letto del miciel fanfuligo, con 2° leto di francesco Barnoti, col 3° leto del andreja Mainoson non trovandosi si prega di sbregarla perchè non so se la se a pola. *(Slijedi).*

GRADSKI VIJESNIK

Čitamo n „Našem Jedinstvu“

Ima na prodaju nekoliko stotina kara gnjoja. Potanje kod administracije lista.

Gloga mi, nisan zna da ga jema i za eksportacjun. D. B.

Uvaženo.

Milo nam je što su uvažili opasku u zadnjem broju našeg lista, pa su na nove vagone naše željeznice promjenili table, mjesto — „*Za ne pušilce*“ — stavili su „*Ne pušiace*“.

Zaludu je, furbaston svitu ni triba puno tumačit. D. B.

Te digo perchè che non ti me dixi.

Bit će te opazili kako Antonije uvik dili lecjune sad na livo sad na desno, i uvik jema spravan po koji savit „Duji Balavcu“. Duje nemoj vridjat, Duje budi fin i t. d. U zadnju koga izčuškaju uvik njega, profešura od etikete. Iza svega ovoga jema bi se peršvadit, da je „Duje“ zbilja delikan i naučit od njega delikatecu pa mu se nebi dogodilo ovo ča mu se dogaja. „Neka samo promisli to da i isto „Hrvastvo“ ča nima baš osobite simpatije prama „Duji“, jer je prama svakomu jednak, piše u jednom lanjskom broju: da ima mirisava cvieća u demokraskom „Duji Balavcu“ — pa čaće višje.

Bravo Don Frane!

Inšoma udri, udri, udri! Don Frane razbi ikonostas, svuka oklop i kacigu, razbija bocu pa izaša iz konšerve i puf, un colpo de stato! — glasova proti vladi. Da je na našen mistu Stražičić, on bi odma reka, to smo mi sve učinili, mi nećemo to reć vengo pušćamo neka to svit sudi, nan je čednost prirodjena.

Nima zledi.

Na strašnu vist, da je don Frane glasova proti vladi, prestravili se od užasa prijateji, aj ća! uskliki su, pâ je za uvik u nemilost. Da ji umirimo javjamo jin da je ovi dan doša u Split jedan član carske obitili i don Frane je zajedno obidva i fotografa se zajedno, dakle kako vidite, nima zledi.

Koncerat Bonamici.

Ovi smo dana jemali jopet jedan internacionalni koncerat (po „Dalmati“). Pozivi su bili samo talijanski, pivali su samo taljanski, ma su pivali u hrvaskon teatru, bit će od toga internacjonalizam. Interesantno je da svi koncerti Bonamicia svršaju sa koron: „Allegri beviam“. Che mattacchione! reka bi koji njegov patriot.

Opet koncerti.

Od nikidan smo jemali po našim prvin kafanan puno interesantni koncerât. Malo judi a puno buke, jedan je sami zvonija, harmoniku, bubanj, rollo, pjate, zvončić i još je puca iz pištole. Ovo zadnje je bilo osobito interesantno za nervozne, i nikad se ni dogodilo da ji je kakod bacija nogan u da prostite. Pa još govoru da smo vruće naravi.

Banda Mascagni.

Evo smo ovi dan dobili i bandu Mascagni. Milo nam je ča je došla, da tako malo odahne „Narodna glazba“

Koliko ji jema, zajedno ne činu grubu figuru, samo je ona trumbita puno incukarana i slušajuć pričinja ti se da nepristano piješ vodu s cukron, koja ti u zadnju izmiša stumik.

Iz Dubrovnika.

(Gospar redatur od „Crvene Hrvatske“ lega foj i sam sobom deklamava:)

Ja sam bio profesurom,
A sada sam redaturom
Ušesne mi „Crvene“

Pa sam posto zastupnikom,
A brzo ću prisjednikom
Na Olimpu zadarskom ..

Ja se mučim za patriju,
Zlobni mi se drugi smiju,
Er da nemam jezika!

A kad stanem u dijeti
Ja diskorse razapeti
Biće čuda golema! ..

Komu gače zatrestiću
Prvom bilo Ivčeviću...
A na pose guvernu

Neću praštat, — nek se žica
Ljepopili i Crnica
I sva družba popovska!

(Čuje ovo „Senkilo“, pa mu prišapćiva:)

Ma skuzaj me don Rodrigo
Odviše si nos svoj digo...
lijepopil, je tvrde kosti!
On ne prašta — ma ni Ile*)
Kažu, da si glave gnjile
Ko i oni — Bože prosti.

Otkad Srbi — katolici,
Pa čifuti i riščani,
Popi, fratri; svikolici
Uza tebe su nam dani,
Da dirigje politiku: — —
Miserere Dubrovniku!!

*) Ile Peckalović, „Prave Crvene Hrvatske“.

Štrajk soboličilaca.

Nismo rekli štrajk od pituri jer bi mogli mislit da su štrajkovali umitnici, a mi nećemo da se pripadete.* Dakle štrajkovali su *soboličilci*, jer kad jin ne dadu zimi radit, a oni nećedu ni liti. Krivo jemadu, jer nikor ne godi radit kâ oni, komore prazne ribunbaju ka grom pa ti ga oni zaslaišu i pivaju ka organj pa se i ne situ da radu. U štrajku su se ipak lipo podnili, nisu vazeli šerjasto stvar, lipo su kupili palamidi i vina pa su išli študirat *plener* i naturu mortu.

**Neće umitnici u štrajk nebojte se, gre jin dobro posal, dosta jin je pogledat na trbuščiće.* D. B.

Štrajk škovacini (pometači).

Bilo je i vrime, u Splitu je bilo tako čisto, da, bože prosti, čovik ni jema di pjunut, bili su baš infišali u puliciju. Napokon uvidili i škovacini ča je odvišje odvišje i sad štrajkuju. Vengo došli su nan krumiri iz Bosne, divota ji je vidit, stavu metle na rame pa sve idu naprid, dok ne najdu koju oveću jarpu smeća, onako po prilici ka u kome turskom selu i onda zavuču metlon. Srića da se najde koji gradjanin dobre voje pa ji malo poduči u teknici.

Tako s pofalon moran spomenut jednoga brijača koji je nikidan pomeja deboto svu ulicu svetoga Križa da poduči bosanca.

Oće naši!

Kronake radi, javjamo da je ove godine u Splitu u modi fraza — Oće naši! — Preporučamo radi solidarnosti, da ostave sve druge fraze na stranu. Da svak dobro svati snagu iste, dat će mo van koji primjer. N. pr. Svak je vika jer je oni prostor do prokurativa zapušćen, svak je

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA SPLIT

vika šta se ne gradi drugo krilo pa i Stražičić. A sada kad ga se počelo gradit, „Jedinstvo“ piše da se već vidi da će falit zraka. — Svak ko je ovo proštija bit će, prez sumje reka: — *Oće naš Stražičić!*

Drugi primjer.

N. Pr. Nijedan taljanski list nebi ti ništa hrvaskoga uvrstija da ga ubiješ. A u nas osnuju hrvati „Obrtnika“ pa pišu hrvaski i taljanski. Ovode će bit svak usklika — *Oće naši obrtnici!*

Treći primjer.

Dojdu taljanci u Split i stavu na dućaniman samo taljanske napise i imena, a naši iz mista hrvaski i taljanski, oli onako da se nerazumi. I ovod će svak reć — *Oće naši trgovci!*

Još jedan primjer.

Kad je koja radnička manifestacija ili demostracija pa kad gradjanstvo š njima simpatiše, to je socjalistima naravna stvar. A kad gradjanstvo čini koju narodnu manifestaciju koja se nikoga ne tiče a najmanje radnika, onda obično socjalisti kušaju da osujete. U ovom slučaju ko neće uskliknuti — *Oće naši socjalisti!* — Za danas dosta primjera.

Jedan štipendij.

Naš Don Frane od oni novac šta će primit od parlamenta, a za koje ne radi, osnovat će štipendij i to za one šta će proučavat povjest.

Je berekin, on već misli na budućnost, kad on bude spadat u povist. Ko će od ovi jemat srca o njemu ča zla reć? Oće naš Don Frane! D. B.

Neorganizirani radnik.

(Intervišta).

Evo jopet štrajk, pri od zidari, maranguni, pa o škovacini a sada od pituri, pa neću ni da ja radin. Invišali su u devet uri radnje, a ove zime? staćedu devet uri u ovicij pa će primat vižite. Šta će meni ščoper, ja momu gospodaru ne činin nikad štrajk, kad me ne komoda, rečen mu, oš krešit banovicu, ako nećeš ja idem u drugoga, ja gospodar svoj, a ti tvoj. E nisu više ona vrimena, mladi jarče tamo, mladi jarče simo sad smo svi jednaci! Evo doša me invit za demokratski ples, pa piše — gospodin Nikola P.... — isto kâ komu impjagatu oli konšiljeru, svakomu isto. Ma me i Smodlaka privari, za votat zanj, dva puta san izgubi žurnatu pa mi nikad ni doša pomoć vuć karijolu. a škužaje se da nisan ni ja njemu pomoga na sud branit. Šočališti me zovu da se garzuniziran, ala mi tot vaja dat, petnajst šoldi na nediju. Ja nadodan još šoldo, pa popijen sam litru dobra. Stavili su mi u glavu da bog ni zna da jema Amerike dok je ni čovik naša, pa briga mene za to ja i tako neću u Ameriku.

Ja znan to da kad moji meštri radu, ne pitaju me nikad šta želin za ručak, a za se me pošaju da jin kupin pršuta i kivlići kol buro vreško.

Štrajk derača.

Ove se sezone nemožemo tužit, jemali smo i štrajk derača u klaonici. Veliko veselje meju volovima, ali jin je malo trajalo pošto su se žalibože i ovod našli krumiri. Zli jazici govoru da su iposlali derače sa poreznog ureda i da je svaki od nji radija za deset.

Satirički list.

Ako nisu Stražičića nasamarili, izaći će ovi dan u Dubrovniku jedan satirički list. Novon kolegi želimo da čin pri izajde, onda bi se i „Duje“ kanija svoji privatni posal pa bi bi točniji.

Škerma.

Osnovalo se družtvo za bit se. Ovo ako uspije bit će najkoristnije družtvo ča ga jemamo, naravski za one ča ostanu živi. Puno nas brate jema, a svi smo od apetita pa ko će napripravit; bit će nas manje, a stat ćemo boje. Dakle sritno. A oće naši škermiduri!

Novi dućan.

Eto se i naš konservativni Barač kraj ribarnice màka pa pročistija i proširija dućan. Ko zna bi li se on bija još na to odluči, da mu nisu miši izili svu merkanciju.

Društvo za polipšavanje Splita.

Iza svi grdobin ča je „Duje Balavac“ otkrija, sitili se naši „ugledni gradjani bez razlike stranaka“ di živu i osnovali

NAŠI DEPUTATI

IZ SINJA.

Zaslužan za marvogojstvo
I pravaš sam ne baš čist
Al je lako da postanem
Austro-klerikalist.

To je nova stranka
Šta će izać vanka,

Oće naši pravaši, oće! D. B.

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA SPLIT

društvo za polipšavanje Splita. To radi već ka nikoje, pa rado iznašamo u javnost, neka jin bude svaćije priznanje.

„*Oće naši splićani, oće*“ !

Se usa . . . (u modi je).

U nas ako se prošećeš obalom ili trgom vidiš toliko gospodja i gospodjica i tako su obučene, da sve misliš da ih je kokod navlaš nasamario samo da smješnije izgledaju. Ako zapitaš koju zašto je kupila tako ogroman šešir za njezin mali stas, — odgovorit će ti — Se usa — a ona ni ne sumnja da ko ju gleda, pričinja mu se, da ova nosi teški teret i da će joj se svaki čas noge polomiti. Ako drugu zapitaš, zašto je učinila odjelo tako plavo ko bengalska vatra — rećiće ti — Celeste se usa — a ona izgleda kao zeleni kukumar. — Pitaš treću, zašto se obukla sva u bilo — Se usa — odgovoriće ti. — Ova pak ne vidi da je crna kao panjoka a s bjelim odjelom izgleda da joj je morska trava po licu izrasla. Pitaš četvrtu zašto je obukla „*komeš od biloga merla*“ — Se usa — odgovorit će i ona A niko joj se kući ni sitija da s onon crnon postavon šta je stavila pod *komes* izgleda da se je zamotala u *koltrinu* oli da je od *pompa funebre*, i t. d. za danas dosta.

I još gospoda neće da ji pituramo, onda neka ji godu. D. B.

Teatar.

Bilo nan je zagrebačko kazalište, mislili smo da će doć samo za banje, privarili smo se i ako je bila litna sezona, nisu se jemali vrimena kupat. Teatar je bija uvik pun, nismo mogli čut „Flašmana“, jer je Split protestirao (a to oće reć Stražičić i politički komisar). Iz arnosti pak bila je ovomu na svršetku prestave napravljena dimostracija a naš Spliski Flašman je ostao iz opreznosti doma.

Istu večer namisto „Flašmana“ jemali smo po drugi put „Hasanaginicu“ teatar pun kâ šipak. Eto milo nan je da smo porušili običaj i tako ova primjera nije ostala samo primijera a mi smo se još višje uvirili da Ogrizović nije Frankovac iz gluposti vengo iz kalkula.

Lična vijest.

Bija nan je u Splitu gosp. Livadić urednik „Savremenika“. Ugledali ga slučajno baš pâr sati pri neg je jema odputovat. A ko bi ga pripozna, izgleda je pravi bodul, i drugi su se privarili o karakteru istoga, naime kad smo se od njega odbili, približi nan se jedan pa će nas lijepo zamolit — Molim vas jeli ono jedan sansir, trgovac u vinu?

Srbi u Splitu.

Uskomeša se cili Split, doće nan srbi neka ji vidimo kako su strašni. O kad je oni vražji proces u Zagrebu nan u Splitu ča ji ritko vidimo pari nan se da srbi jemadu bit čakod strašnoga. Kad pak došli i izmišali se meju nan, ko će višje razlikovat jednoga od drugoga, samo ča malo lipje od nas govoru, ma ča se meni parî jazik je sasvin isti. Izgubili ti se moji srbi u moru spliskog gradjanstva,

Sitni rad.

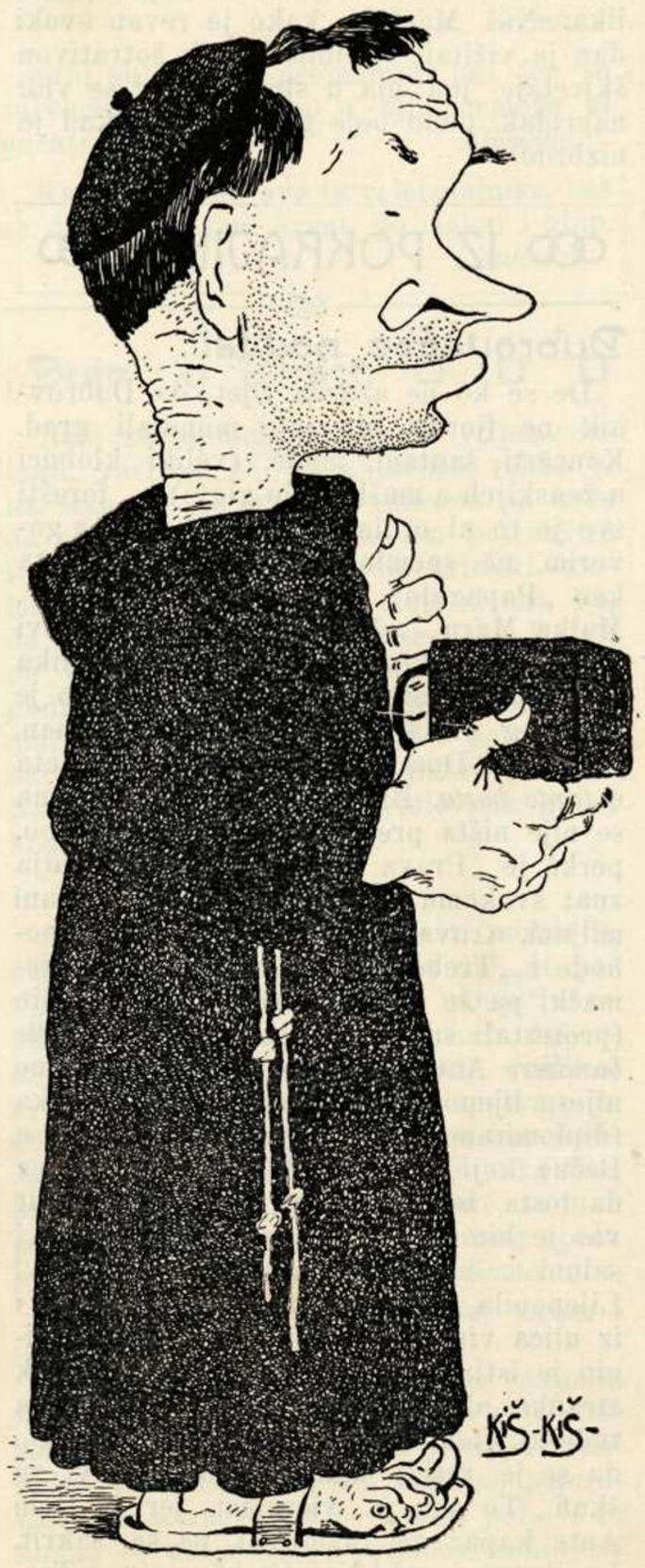

Camminando pian pian a piedi nudi,
Abbiamo una villa a „Paludi“
Io a Voi una presetta
E Voi a me l' elemosinetta.

samo se jedan put sićan da je učestvovalo višje judi i to u protumägjarskoj demostraciji radi zuluma u Hrvatskoj. Dakle došli nan srbi a splićani svi postali pivači i otkrili smo da znadu vas repertoar srpski i hrvaski na pamet. Još jedan lipi slučaj jeman zabiližlt, naime „Ditta Bettizza“ i ako su taljanci narešili svoju palaču barjacima, i oni to svaki put činu kad je koja svečanost u „Hrvatskom Domu“. Eto nan je susretljivost osobito mila.

Bačvice.

Evo su nan napokon napravili „Bačvice“. Natukli su jin obruče baš u redu. Bit će te se sitili kako od kojeg vrimena, jednoga po jednoga razvaliju sve mletaške zidove tako da smo ji se baš zaželili. I eto se gradjanstvu došlo u susrit, učinili

GRADSKA KNJIŽNICA MARKO MARULIĆ
L I T

šu na „Bačvice“ mletaški baščun, brzo je gotov, ne fali vengo mletaški lav i desetak kanuni, a u perikulu moći će se pucat i na morske pase.

Regulacija Splita.

Trasiranje puteva na Bačvicam.

Vidili su naši ugledni gradjani, da dirigjibili još neće da dojdu u Split, pa se odlučili da učinu koji put po Bačvicam da se bude moglo ići po kućam.

Pošto je stvar bila puno važna, izabrali su trideset kompetentnih i jemali su se sastat u prošli prvidan. — Okolo odredjene ure doša je inženjer Tončić, iza malo vrimena načelnik, posli ure Katalinić, iza ure i pô komišjun od ornata a jopet uru iza ovi, uficjozno u karoci, općinski teknik. Pošto je već bilo kasno išli su svi šest doma, oni drugi nisu došli, jer su mislili da neće nikoga nać. — Oće naši splićani, oće!

LUEGER U SPLITU

Primili smo dvi kitice pisme ča su bili prilipili po zidu kristsocjali, samo da se vidi u kaku je mišjun doša Lueger. Naši su gazde tili pofurtimašit i tili dat pit, da dolazi kâ turist, oli kâ načelnik Beča, ma splićani, — neka škuža općinsko vječe, — *che i ga magnà la foja* rastumačili su drugačije stvar i dočekali su kako je miritâ.

Sv. Duje.

Sv. Duje jema dosta merita za ovi doček dva dana pri bija je njegov pazar, pa je bilo fiščoti svake vrsti na prodaju. — Niki pak govoru da nan se Sv. Duje osvetija, jer stavjamo u sumnju da li su ono njegove kosti ali nisu, pa da nas je onin dimoštracjunon činija izgubit tri miljuna i feratu.

Pravi doček.

One ijade i ijade grajana ča su zvižđjali, ono su sve bili furešti — bit će došli s' kojon giton — a onu tridesetak penšjunati s fanfaron — vaja reć pravo, bilo je dosta trumbit, ča su od koji misec u Split, postali su „vetivi splićani“. Oni su učinili pravi doček i oni su prežentavali Split. — Oni momenat san se baš zasrami ča san splićanin ma mi se posli diga moral.

Vodja.

Kristsocjalni vodja je koradjožamente ostavija vojsku samu, a on je čeka u crikvu Sv. Duje zajedno s biskupom „*in pompa magna*“ ka u sridnjemu viku.

Štacjun, pulicjoti i financjeri.

Naša štacjun o ferate pokazala se puno zgodna za prežune, baš je kâ stvorena (gledajte br. 2 „Duje“). Trpali su ti u nutra onako po prilici ko bi jin doša pod ruke. Najvišje su se istakli financjeri, oni naušni obično jemat posla s prajčićima pa mislu da se i judima tako postupa. Pulicjoti su se i oni opoštenili, oni su uvik o srca kad jemadu za sobon bataljun gjendari.

Aereonauta.

Poznati Merighi ča je odija u balun, koji je tot gleda povorku, tidu ga odvest

u pržun, ma on ča je naušan odit po arji, ni tija ni sad priko svoga običaja, i lipo se bacija po tleju pa su ga morali u četiri odvest, i to je prvi njegov put s dirigibilon.

Traži splićane.

Kako su Luegeru svakin čason govorili, ovo nisu splićani, ni ovo nisu splićani, ni ovo. Njemu se protilo da vidi kako izgledaju, pa pokazujuć na grup kristsocjali zapita jesu li ono splićani? Naš načelnik pogleda okolo, jesu — nisu — — nisu baš svi, inšoma i on se zasramija. U večer kad su se vratili iz Solina a obala puna kâ šipak i svi pratu nepozvane goste sa fišćotima — A jesu li ovo Splićani? — Nisu odgovore pratioci — Ma onda di stanuju ovi blaženi Splićani?

Večer u Carskoje Selo.

Na večer je općina dala koncerat na novoj obali, ali za poć na koncerat vajalo je jemat pašaporat, ko se ni dâ vižitat, nije smija proć.

Solidarnost.

Frank je osudija doček i reka je da je barbarizam dočekat tako njegovog prijateja. I naši listovi kao „N. Jedinstvo“ i „N. List“ ujedno sa „Smotrom“ iz giornalističke solidarnosti osudili su takodjer.

„Hrvati vi naroda sluge“.

Naše općinsko viće da opravda gornji citat, požalila je u viječu dogadjaje i zanikala gradjane.

Per finire.

Rimska „Tribuna“ donoseć opis dočeka, pisala je da su gradjani pivali *„l'Inno Mameli“*. — 200 K nagrade ko se u Split domisli ča to oće reć.

RAZNO

Šalju iz Jesenica.

Šaljemo Vam jedno važno prirodopisno iznašašće. U nas u Dalmaciji bilo je pogrešno mišljenje, da su Slatine, Šolta i Jesenice najneplodnija i najnekoristnija mjesta. Obratno. U Slatinama se legu jarebice, u Šolti čuvite, a u Jesenicam deputati.

Poletar.

Iz Knina.

Kapelmajster Kninske Rauchove Orhestre nuđa braći Splićanima doći gratis za dojdući Luegerov koncerat; a to „in corpore“ sa ištrumentima.

Svirko Zvonina
patentirani Bachovon patenton.

Iz Solina.

Kad je Lueger došao u Solin pa prošao preko razorenog mosta, jedan će iz njegove družbe: — Schade um die klassische Architektur. Das haben gewiss die Automobilisten getan!

Ja bi se okladi da su jin naši ciceroni potvrdili da je to klasički most, samo da jin se ne protivu. D. B.

Iz Drniša.

Dr. Marušić književnik, posta je dotur od ferate, i vrime je bilo da jon najdu lika. Naš Marušić kako je revan svaki dan je vižitaje i jednim velikin šotrativon škicetaje jon uja u stumik. Već se vidi napridak, puno boje gre, najskoli kad je nizbrdo.

IZ POKRAJINE

Dubrovačke novitati.

De se kô ne azarda rijet, da Dubrovnik ne fjoriža, da nije mondiali grad. Koncerti, šantani, mode, (veliki klobuci u ženskijeh a muški golo glavi)... forešti sve je to al ordine. Od mužikama ne govorim, ne spominjen one *pece* od efeta kao „Papagalo“ „Sokolaši u Postranje“, Majka Maru... Neki dan čuli smo novi bokun i to Škarić: „Zabranjenc“ velika fantazija iz raznih paragrafâ. Učinilo je strašnog efeta. Autor bi će i nominan, jer mu je Dum Bepo prijatelj od posjeta e *tanto basta*. Bio nam je Lueger, komuna se nije ništa prestala. Učinila je grubo, perkè je „Prava savjetovala, da se valja znat svakomu lizat, pa će kapitat obećani miljuni, a ovako ništa. Bio nam je u pohode i „Trebević“. Govorili su sve njemački pa se je Orlando grubo najedio (protestali su mu *mrčilac* Andrović i *sette bandiere* Antonije!) Opet se od komune nijesu lijepo prestali osim meštra Luka (diplomiranog kod dvorskog muzeja u Beču), koji je upotrebio i *sua forza* samo da festa bolje ispane. Popovski aparat vas je bio arman, uzajmile su se kane i saluni... i gospar pero se je presto...! Lijepopila učinio je grubo, skrio se je i iz ulica virio je *soridendo* povorku. Učinio je istina grubu figuru, kako prvak stranke, ali im se je opravdo, da nezna tudeški. Rekò mi je Mandolfo *in secreto* da se je retiro kad je vidio kakvi su škafi. To mu ja vjerujem, jer je Dum Ante kapać za razmješat, pa se sakrit, Legijonaš je on! Najviše blagosiva „Trebevića“ Čorović, jer su mu izjeli 3 kara „gefrorenesa“.

(Najnovije!) Kapitalo nam je „Pasje kazalište“ i glumac Freudenreich, koji će u našem gradu činit komedije, za malo solada. Garantiška nam Beasić, da će mo za 15 solada na glavu pucat od smijeha 3 ure. Vederemo.

Gospar Antiki.

Caro Duje!

Danas nijesam od estra. — Ma što ćeš, kad se sva dubrovačka politika koncetrala u tomu, kako je naš gospar potestat imo da pričeka svog kolegu iz „carskog Beča“, — pa kad jedna ovaka kvestion može postat di grande importanza, da po svem gradu zavrti glavom, vjeruj mi, caro Duje, vaja da čojek izgubi i ono malo pameti, što mu je gospodin Bog fiko u glavu.

Lueger.

Vi ste dočekali gospara Luegera in ordine, bez ikakve kreance i kompasjuna (to jes nota bene, nijesam hotio rijet baš vi Spljećani, da se ne ofendi Aministracion od Komune), pa ako vam je gospodja „Smotra“ dala u svojoj inoćenci onaku paternalu, nije nikaki mirakuo. — Valjalo je, da imate bar rispeta prama konsiljerima i asesurima, a in massima prama onoj dumni, koja gospara Luegera akompanjava. — I ja sam se imagjino, da se gospar Niko pripo, da gdjegod ne učinu batarelu njegovoj dumni, pa sa onakom forcom zakanto Kasandrić, s onom remenadom, ko, da će, Bože mi prosti, kogod uzeti stvar serio.

Br. 221.

Serio se može uzeti samo artikuo uvodni „Prave“ u br. 221. — A kad ga prolegas, pa se imbatiš, da „Dr. Lueger u velike cijeni Dra Franka, te se diči, da mu je desni prijatelj“, pa se imagjinaš, da Dr. Frank u velike cijeni dum Antuna Lijepopili, te se diči, da mu je desni prijatelj, — a dum Antun Lijepopili u velike cijeni redatura Franu Schicka, te se diči, da mu je desni prijatelj, onda ćeš arivat do konkluzioni, da je Schick veri kumpanj Luegera, Lueger Lijepopila, Lijepopili Franka, Frank Luegera, Lueger Schicka ecetera, pa kad si mi sve ovo prožvako, da ti malo oduši, zakantaj:

Dunkve čoso e kompanjia
Pojte s vragom, — così sia ....
Intonajmo rekviem ....

pa se aćertaj, da gospar potestat Lueger i sva ona kompanjia nije se dala u viagj za politiku, ako su se oni malo potrudili do našijeh strâna to je bilo radi zdravlja i ekonomije kase komunale.

Zadnje novitadi.

Pasaću preko svih novitati, što su se pridesile u ovo zadnje vrijeme: i Freudenreichovu večeru, gdje se nije prolijevalo vino, nego „ogorčenje prama slavosrbima“, gdje se spediškalo telegraf „šibaču naprednjačkog frazerstva“ Matošu, pa ću ti se svratit na aviz Ilije XII. u „Pravoj“. -- Pod titulom „Socijalno pitanje“ gospar Ilija Abjanić, medik u Nerežišću rakomandava se za liječnika kojoj komuni, jer da ga iz „providurskog Nerežisća“ goni mletački duh i njegove sluge. — Skuzaj ga, pati na halucinaciji, kad ga još progonu Venecjani, pa ga i ja rakomandavam radi „socijalnog pitanja“; pa ako ko i ima glavu od skurina, a pravi je gjidija, nek mi denega, da Ilija nema dirita da — žive. — Na ovom svijetu ezisti toliko kukurbaša, pa može i — Ilija! — — — Caro Duje! hitaš li me?! Ne, nemoj se žicat, čombo, spremi veladu, imaj malo kreance, pa kad si mogo toliko faca od kanavaca rakomandat, denjaj se pa aćetaj protetorat nad Ilijom radi — „socijalnog pitanja“, nije on jadan kriv, što ga persegvitava „mletački duh“, ali ni mi nijesmo krivi, što se Ilija inbatio na sluge mletačkog spirita, neka se rakomanda dum Bepu Crnici, on je dobar za skongjurivat spirite.

Te riverisco tvoj Senkilo.

N. B. Sada su me avertili, da je Luogotenenca sebe proklamala „rodoljubnom“ te da je aćetala u servicijo od malarije gospara Iliju XII. Ima pravo, da je ovako dala perdeljusku svim komunam Istre

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA
P L I T

i Dalmacije, kad se ni cigla nije arivala, da se sakrifika za našeg Iliju!

Rakomandavam ti, caro Duje, da u Spljetu istituiškaš kumpaniju za esport jaja. Sada kad Rauch putuje učinila bi se barba d' oro. Kako su u nas svi intraprendenti ja sam propunjavo ovu ideju megju našim gosparima, ma oni od srskog partita neće da se persvadaju. Njih bi više interesalo, da se forma kakva mužika od rožina, vaza petrolja ecetera, mogli bi se ufat, da će se rivendikat župljanima na onom daru, što su hi darovali nazad šesnest godišta.

Senkilo.

Pišu nam iz Kotora:

Lueger u Kotoru.

Kako ste već čitali došao je i k' nama Lueger, *reduce dei successi di Spalato*. Ovde je bio fino dočekan, došla mu je u susrit najača flota na suvu, koja kad je u svom elementu, ne boji se ni engleške flote. Na čelu je bio admiral de Mattei, kojemu još nikad nije more naudilo kad je na kraju.

Uz flotu je bila i čista stranka prava, najčistiji hrvati, evo imenika:

Predsjednik:	Podpredsjednik:
Maks Lui	*Pagnacco*

Članovi puro sangue:

Fiorelli	*Palovineo*
Coloricchio	*Campanella*
Bagatella	*Fonda*
Della Vedova	*De Colle*

Članovi sangue misto:

Robert Reiter	*Schweizig*
Zahltreht	*Fijstös*
Glanz	*Laforest*

Ovo me drago kad mišćani idu u susrit ličnostima a ne furešti ka u Splitu. D. B.

Misli političkih ličnosti o don Franinu istupu.

Ipak je čovjek, ipak karakter, pa u ovakovom momentu, gospodo moja!

Dr. Majstrović.

Sarà per le medaje, sarà per i sassi, ma per parlamento nol xe, — bezzi mal spesi! *V. Milić.*

Mogao je i ostati u Splitu, on u obće nije kadar uživati čar bečke kafane.

L. Borčić.

Baš me diga piz sa stumika. u zadnju bi mi bilo vajalo meni poć. Ja sam uvik za štrapabuži isto ka i u aferi za podeštata. *Dr. Mihaljević.*

Ja čekan da se još jedan put vòta, pa ću van onda reć šta mislin.

Dr. J. Smodlaka.

Kad smo tili da ide, on nije tija. Sad kad on oće, mi ne želimo, jer će nan sigurno pokvarit stvar o staroj biskupiji.

Njegovi izbornici.

Veleizdajnički proces.

Pošto su neki listovi pitali mnenja stranih ličnosti, o veleizdajničkom procesu, doveli su nas do ideje, da upitamo glasovite ljude Frankovog stada i dobili smo ove odgovore:

Kad bi taj proces, proti moji telići bila: koliko bi meni reklame prafila i ja bi puno dopila nofaca.

Dr. J. Frank.

Srbi su previše protežirani baš jer su zatvoreni, pa se tako u njih nemože ni pucati iz revolvera. *Elegović.*

Kad pogledam sve te veleizdajnike, baš se dičim šta sam hrvat, pa makar i glup.

Zatluka

„Duje" u Drnišu □ □ □

Naši zastupnici, kad je za vrijeme izbora, rastrču se po kotarima, rekao bi na srcu im je sudbina naroda pa hoće da se uvjere o svim njihovim potrebama i da zato rade. Čim prodje kritički momenat, nema ih više ni vidit ni čut. Ne, da se falimo, ma tako nije naš „Duje", on otidje u koje mu drago vrime kroz godinu. i nemalo se žrtvuje samo da se može na licu mista uvjeriti o potrebama naroda za koji se on bez interesa brine. Naš narod je pak to uvidio pak ga di kod podje slavljem čeka.

Dolazak.

Vas „Duje", in corpore, u tri sobstva, odlučija se da udje u kupeju za „ne pušilce" (da van je na znanje, „Duje" ni ne puši, da da dobar primjer) naše železnice. Mi prispjeli, a na štaciji drniškoj sve klase prezentirane. U ime kipara pozdravio nas sam Meštrović, u ime književnika Dr. Marušić, u ime učitelja i ostale inteligencije, nadučitelj Dobranić, za njim nas je pozdravio u ime ružnog spola poznati . . . . čiji govor prenašamo.

Duje naš lijepi, kruno naša, radost i veselje naše!

Velika napetost, koja odavna rastavlja našu kršnu drrrr....ništu Zagoru od dalmatinske bodularije, potakla je tvoju izvanrednu plemenitost na ovo naporno putovanje, s ovom sparinom po dugom putu i sa našom — da prostiš — kuljavom makinjom. (Govornik s ovim aludira na železnicu). Rad tolike ljubavi i dobrote, primi ovu ljubavlju ukićenu kitu u ime sveukupnog zagorskog ružnog spola. (Kod ovih riječi govornik uručuje Duji krasno ukićenu kitu, savijenu od najmiomirisnijih petropoljskih trava izmedju kojih osobito se isticala nježna gugutva). Čvrsto sam uvjeren, da će tvoja velika mudrost ovim posjetom i htjeti i umjeti izgladiti sve bodulsko-zagorske opreke, te da će tvojoj velikoj uvidjavnosti poći za rukom uspostaviti nužno ravnonjesje i u ovom dijelu „Sljepe naše . : . ." U to ime dobro nam došao! Budi uvjeren da tvoja proslavljena balavost u našu malu čast, pobudjuje veliku sredinu u našu malu radost.

Nakon toga uširozdrapateljni živio mnogobrojnih nazočnika, ustalasa čitavo Petrovo polje.

Iza govora smo se upoznali sa mnogo gradjana a medju njima simpatičnim gosp. Inž. Prociukiewiz-om i njegovom ljubeznom gospodjom. Gosp. načelnik Skelin se je poslao ispričati jer telegrafski pozvan u Knin.

Povorka.

A sad na put. Najprije stafeta na biciklu, onda kočija pak triumfalna narodna kola, urešena crvenožutim rubcima i raznim nadpisima u slavu „Duje". Kola su vukla šest gorostasni volova i oni sa crvenim rubcima za vratom, iza toga narod pješice.

U Ostavicam.

Povorka mjesto da zakrene prama Drnišu kako smo mi mislili, podje na obratnu stranu i to prama Otavicama rodjeno selo našeg Meštrovića. Poetično mjestance nas je dočekalo sa trobojnicama urešeno, a slikar Krizman baš dogotovljavao slavoluk urešen srpskim i hrvatskim zastavama, dok nam je gospodja Ruža Meštrović još friška parižanka, spravljala bogati sobet. Kad smo se pak malo na livadi pogostili, šta nije tu svega bilo i kola i pjesme. Da ne duljim prelazim preko svih detalja, tekar pod večer išli smo u Drniš.

U Drnišu.

Sasvim da smo došli nenadano i u inkonjitu, gradjani su izvirivali na ulicu i pozdravljali nas sa simpatijom a pred samo mjesto dočekao nas neki sa velikom tablom nataknutom na velikom kolcu na kojoj je bila upisana dobrodošlica.

Na večeru smo išli kod Dr. Marušića gdje se njegova gospodja pokazala izvrstnom kuharicom. Bilo je fino društvo, književnika, kipara, slikara, ižinira, dotura a na čelu stao načelnik Drniški Skelin. Štimung večere je bio fin, što je nemalo doprinio i ambjenat, pravi ambjenat slavena u „okviru", slike što su resile blagovaonicu, bile su: Ruski Car, Crnogorski Knez i Franjo Josip I. Iza večere svi, in corpore, kod inžinira gosp. Prociukiewicza, koji uredjuje Čikolu, tu večer je uredio i nas baš u redu sa neizmjernim flašama i slatkišima uz milozvučno zvonjenje gosp. Dobranića na glasoviru. Kad su se pak svručile glave, onda je Waltzertram igrao glavnu ulogu a gospodje su i gracjozna gospodjica Anuška, letile od ruke do ruke ko pera.

Sjutra dan.

Sjutra dan obašli grad, sudska zgrada nam je osobito pàla u oko. Pravo remek djelo arkitekture, a komfort? Svaki sudac raspolaže sa tri sobe. U jednoj prima, u drugoj misli, a u trećoj sjedi krivo a sudi pravo. Sreća samo da naši sudci ne kroje osude koje bi posvema odgovarale sudskoj zgradi, inače lako da bi svršio u slipić i ministar pravde.

Crkva.

Bili smo i u crkvi, pa se svi od straha povukli, videć na polovicu opali štrop, ali nas je osokolio remeta i osjegurao da nema pogibelji, da se to dogodilo kad je Miškov predikâo, i odkad su mu zabranili štrop ne pada više.

Druge znamenitosti.

Opazili smo da fenjeri u Drnišu jako lipo svjetle, kad je mjesečina, ali imaju tu manu, da kad je pomrčina, nevidi se ništa. Još je spomena vrijedna „Kafana i Hotel Sokol" epur sada imadu dostatno i dobre vode. Obašli smo i „pilole rosa" od Salvia, da imadu još samo dva zrna

GRADSKA KNJIŽNICA MARMONTA SPLIT

soli, nebi imale loš ukus, a njihovu higijeničku sposobnost, za sreću, nismo imali prigode esperimentirati.

Objed i Banket.

Hoću da svršim, jer nemam prostora, ali nemogu da ne spomenem svečani objed kod inžinira Prociukiewicza koji je trajao do večeri. Šnjega uprav na banket što nam ga je priredio gosp. načelnik Skelin za banketom išli smo da vidimo jeli mu se rodilo muško ili žensko, ali nam je babica namignula da se još ništa nezna. Malko razočarani stim nepodpunim odgovorom, razidjemose svak svojim kućegazdom a ja svojim gostoljubivim gosp. Novak da se odmorimo i spravimo za sjutradašnji rastanak, koji nam je doduše bio vrlo težak.

Sjutra uvali mo se opet u kupej „za nepušilce", i odkoturamo se u Split gdje smo doznali da se je gosp. načelniku rodilo muško, na što mu od srca čestitamo.

Skladište Pive „DREHER"

vlastnik

M. JURAS

= SPLIT =

☞ Uvjek pripravna zaliha najbolje pive i mraza. ═══

Preporućene domaće tvrdke

F. MIRČETA - Split

Prodaja trluk

i baškotani kolaći. D. B.

FRANCESCHI - Omiš.

Austro Americana
Manifatture
Coloniali
Ferramenta
Farine
Pellami
Granaglie
Scarpe
Foraggi
Vestiti fatti
Nav. „Dalmatia"
Chincaglie
Assic. Generali
Deposito vino ecc.

E polvere de cipro. D. B.

ČOVČIĆ = Sinj.

Prodaje galatarije i rakije.

i praja za buje. D. B.

DALMATINSKA PODRUŽNICA

BANCA COMMERCIALE TRIESTINA

Centrala: TRST. (utemeljena g. 1859) **SPLIT - PLOKATA MARMONT.** Podružnica: TRIENT.

AGENCIJE: MEZZOLOMBARDO I CORTINA D' AMPEZZO.

Glavnica podpuno uplaćena: K 8,000.000.—. Pričuva: 660.000.—.

Obavlja pomno i kulantno sve bankovne poslove, a poimence:

PRIMA NOVAC u svrhu ukamaćenja na knjižice te u tekući ček-računa.
DAJE NOVAC na trgovačke mjenice, vriednosne papire i tov. dokumente.
OTVARA tekuće račune u raznim vriednotama.
OBAVLJE INKASSO i izvršuje izplate na sva mjesta.
KUPUJE najkulantnije čekove, naputnice i strani novac iz Amerike i drugdje.
IZDAJE kreditna pisma na sva glavna mjesta tu i inostranstva.
PRIMA u pohranu i upravlja vriednostne papire svake vrsti.
OSIGURAJE srećka proti gubitcima kod žriebanja itd.

Glavno i jedino skladište u Dalmaciji za izdavanje **naputnica (vaglia)** Banco di Napoli izplativih u svim mjestima.

Za svako daljno razjašnjenje obratiti se na DIREKCIJU.

Najveća, najsolidnija uredjena sa strojevima, najnovijim slovima i modernim uresima.

KNJIGOVEŽNICA A. FACCHI

SPLIT = OBALA

Samostan sv. Frane (kod Hrvatske Štamparije)

Preuzimlje tvrdo i ukusno vezanje svakovrstnih knjiga. Zgotavlja čvrste uveze za trgovačke i bankovne knjige. Izradjuje korice i fašikle za svako poduzeće. Kašire zemljopise i nacrte. Preporuča se za radnju kutija, port' fogli, port' fotografije, mappe, satula i albuma.

Sa osobitom kožom i uresom veže Misale i ine crkovne knjige.

CIJENA UMJERENA. **Vanjske naručbe opremaju se brzo i točno.**

Najveća jugoslavenska tvornica pokućstva

„mizarska (stolarska) zadruga u Gorici".

Glavno skladište za Dalmaciju u Splitu.

Stara biskupija kod stolne crkve-

Bogati izbor od najprostijega do najfinijega pokućstva u drvu i željezu: zrcala, okviri, slike, zavjese, sagovi itd.
Preuzima mebliranje hotelâ, školâ, zavodâ, lječilišta itd.
☞ *Solidna roba. Ciene niske. Cienici badava i franko.*

Slastičarnica S. BERNOT - Split

Gospodski trg (Palača Nachich)

Slastičarnica sa velikim skladištem sladkiša. - Vina inozemna i domaća. - Bogata zaliha bomboniera i dr. - Preuzima kojumudrago radnju Torta, Krokanata i dr. - Izradba dvopeka po engleškom načinu. - Bisquita za čaj desert i dr. - Preporuća svoje specijalne sirnice (pince) za Uskrs.

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA SPLIT

Izdavač i odgovorni urednik ANTE KATUNARIĆ. Tisak SPLITSKE DRUŠTVENE TISKARE u SPLITU

GRAND HOTEL BELLEVUE

SPLIT

Hotel I. klase, opskrbljen sa najmodernijim konfortom.

Krasan vidik na more.

Najljepša kafana u gradu sa biljarom. Restaurant i pivara.

Moderno uredjene sobe od Kr. 2.50 unapred.

Rublja za Gospodu tvrdke M. Josse Löwenstein, Prag tako isto za Gospodje i Nevjeste po Bečkoj i Pariškoj modi. — Steznika najboljih tvornica. — Kišobrana i Suncobrana — Ćilima za dvorane i hodnike. — Linoleum prve Austrijske tvornice u Trstu. — Svih tkanina za pranje. — Kretona, Chiffona u svakoj vrsti i širini.

Svake vrsti svilenih i vunenih tkanina, Konfekcije za Gospodje: Jaketina, bluza itd. itd. od najboljih tvornica.

☞ Cijene umjerene. Ne boji se konkurencije. ☜

SPLIT - Gospodski Trg. - Kuća N. Dadich - SPLIT.

Mineralno-Sumporno-Jodno-Bromno Kupalište

NAGY & Co.

SPLIT, DALMACIJA, AUSTRIJA

Odlikovano na izložbama u Beču, Rimu, Parizu, Bruselju, Londonu i San Louisu. — Lijeći bolesti reumatizma, kostobolje, neuralgiije, ischiasa, tabesa, siphilisa; bolesti skrofuloze i eksudata itd.

Cijene za kupelji u predbrojbi

I. razred K 2.—, II. raz. K 1.20, blatni oblozi K 3 do K 6.

Cijelu godinu otvoreno!

Ljubljanska Kreditna Banka, Podružnica Split

Gospodski trg - (Vlastita zgrada)

Na uložne knjižice plaća kamatu od

4 ½ %

na tekućem raćunu po ugovoru.

Eskont mjenica-zajmove najjeftinije.

Kupuje i prodaje srećke, rente itd. AMERIKANSKE DOLLARE; unovčuje mjenice kupone i doznake.

Obavlja sve bankovne transakcije najkulantnije

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA SPLIT

▲▲▲ ▲▲▲

Volanijeva

Lužina

za pranje rublja.

▼▼▼ ▼▼▼

Pronadjeno je dobro, neškodljivo sredstvo, doje razkužuju rublje od bacila raznih bolesti. Tu su lužinu izpitala 4 učenjaka i kr. zemaljsko-analit. zavoda u **Zagrebu,** predstojnik **Dr. Srećko Bošnjaković,** i pronašli kao najbolje sredstvo za pranje rublja.

Ovom se lužinom pere rublje brzo i lahko bez pepela, sode ili ine primjese, te se time uštedi 50% na trošku i vremenu, a rublje se dvostruko čuva, nego po dosadanjem načinu pranja.

Prednosti su lužine: Pranje bez pepela, sode ili ine primjese.

Prištednja od 50% na trošku i vremenu.

Mnogogodišnje sačuvanje rublja, koje traje još tako dugo, kao kod starog načina pranja sa pepelom, ili inom primjesom.

Posvemašnja razkužba, jer uništuje bacile raznih bolesti kao: kolere, pošaline (tifus), spora bedrica (Milzbrand) i t. d.

Zdravi i ugodni miris, a uz to lijepo, bijelo rublje. — Osim toga ne škodi kod pranja koži, već je čini zdravijom i mekšem, a ozdravljuje u kratko vrijeme i ozebine. — Za vunene, svilene i bojadisane tkaninine smije se rabiti samo hladna lužina.

Na patvorine treba dobro paziti Garantiram za dobrotu lužine samo u originalnim zamotcima koji su providjeni mojim podpisom.

Praksa je, kao svagdje, najbolja učiteljica, te se iza 2—3 pokusa pranja polučuje najsjajniji uspjeh.

Ne kupujte, ako nije mojim podpisom providjeno.

Pouka u pranju.

Rublje se na večer, kako to obično biva, namoči u hladnu vodu i preko noći ostavi u njoj. U jutro se propere s malo sapuna, protrlja (prerifla) i ožme. Zatim se nastavi lonac ili kotao, te se na svaku litru vode stavi **2 3 deke lužine** te kad voda sa Volanijevom lužinom zavrije, stavi se rublje kuhati te pusti 10—12 minuta čvrsto prekipjeti. Po tom se izvadi, u mrzloj vodi izpire. Poslije toga se provuče kroz plebu i stavi šušiti.

Treba paziti, da je rublje **uvjek pod kipućim lugom,** da bude lonac ili kotao dobro sa poklopcem pokrit.

U jednoj lužini mogu se tri partije rublja iskuhavati.

Dobiva se u svim specerajskim trgovinama, gdje je nema neka se obrati direktno na tvrdku

Eugen Volani, Zagreb

Gundulićeva ulica br. 29

Telefon 154.

Sapun Družbe sv. Ćirila i Metoda jest najbolji.

Cijene umjerene!

Glavna razprodaja za sve hrvatske zemlje:

Ivan Lentić, Milna (Dalmacija)

SPLIT - Gosp. Trg

Prodaja pisaćih i risačih potrebština Fotografija, albuna, razglednica Splita i okolice - Vodja Dalmacije.

Gospodski trg. — SPLIT — Telefon br. 2.

Najbogatije skladište rukotvorina i mode. Velika zaliha rubenine za gospodje, gospodu i djecu i prodaja svih drugih predmeta, koji spadaju u tu struku. Obilati izbor klobuka za gospodje, bogato skladište modernih amerikanskih cipela.

SPECIALNO SKLADIŠTE OPREMA ZA NEVJESTE!!!

ODGOVORI UREDNIŠTVA.

Antofogasta, Petar M. — Hvala na karikaturi, uvrstit će mo u idućem broju.

G. F., Zadar. — Hvala za adrese.

Ilić, Trogir. — Primili smo, u idućem.

SVEUČILIŠNA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA SPLIT

Br. 12. SPLIT, u siječnju 1910. God. III.

DUJE BALAVAC

IZLAZI JEDAN PUT MJESEČNO

Dopisi, pretplate šalju se uredniku: ANTI KATUNARIĆU, slikaru u Splitu. Cijena je listu 4 Kr. na god. Svaki broj 30 para. Za inozemstvo 5 Kr.

NOVI PROFEŠUR. (Monolog).

Eto vidite ja sam bio uvik o sebi uviren, da nisam čovik za bacit a bome u to ni sad ne sumnjan, nego misho san da tako i drugi misle, a kako i nebi. Vidite me, čovo simpatična izgleda imponentan a jeman. ne da se falin, i koji ljubavni grij na duši. Da ne govorimo kâ umitnik, — svak zna da san prvi paesažist na slavenskom jugu. Meni su slike kupovali Kralj austrijski, Ban hrvaski, Kralj srpski, car bugarski itd., itd. dakle slave i banic na pretek.

O mojoj slavi nima diškušjuna, a vaja reč pravo ni se nikor ni usudija raspravljat o tome. Nego u jedan put buden imenovan profešurom, svi se impjegati skočili, kâ da si ji jaglon uboja. Raskolačili oči. rastvorili usta pa viču de-ve-ti raz-red!!! pa prez ikaki študji. Ja glasoviti Vidović, dika Dalmacije! — svi listovi, tudeški, českí, ruski, slovenski, hrvaski i engleški govoru o meni, pa u jedan put doša san tako malašan, da ne mogu bit njanke profešuron. To me ubilo u pojam, mislija sam da ništo višje držu do mene, — da znan, da se neće moj kolega Iveković najidit, jer san se proda Becku, odma bi se odreka.

Pripovidat ću van koju, a propos: Jedan poštarski činovnik kad je čuja za moje imenovanje, usklika je: Deveti razred! koliko ja vaja da godina čekan na to, a koliko san godin učija za doć do ovoga! —

Nemisli bidan na to, da je on učija za jemat svidožbu, a ja evo trideset godina učin da naučin.

Ali vaja reč pravo bilo je i oni ča su se radovali, naravski svak sa svog gledišta. Prvi san telegram primija znate od koga? čujte impjegati, od namjestnika Nardella (zà ve vedo tremar) odma po za njemu od bečkogà krojača i kako vidite lipo me skroji monturu. Sad su tek došli na red splićani. Da van ji karaterišen, pripovidat ću van jednu: Dojde mi ti jedan vas vesel, stiska mi ruku, pa viće — evala Vidoviću! baš me drago, dosta si bidan pripatija nevoje. Drugi me doša: Bravo Vidoviću, baš me drago — šo mi cos' che xe mižerja! I u ovon tonu ji je višje od koga došlo, a ja san se pod brk smija a i kašjer vjeresijske banke. Napokon mi je drago bilo da su splićani odanuli od straja, da jin ne buden na teret. Ko bi sve nabroji ča mi se desilo, ali ću van još jednu vrst judi prikazat, a to su oni ča činu račune koliko ću sad jemat. Jedan me na pr. izračunava da mi ovo imenovanje vridi isto ka da sam proda sliku za 200,000 kr. Nemogu a da ne spomenen nike od arištokracije koji su se popravdali dali ću sada višje radit oli manje, jedni da ću jemat vrimena, drugi da neću, pa me koji ovako dikod uvati šotobraco — in atto di protezion. — Ja ću se u zadnju najidit, pa ću pitat ka i kolega Begović dvi godine permeša i poć ću se perfecjonat, onda će mi doć jušto VIII klaša, pa ću lipo poć u penšjun tako će bit svi kuntenti.

GRADSKA KNJIŽNICA MARULIĆA SPLIT

Kod ovlaštenog agenta prekooceanskih putovanja

JOSIP RIBOLI u SPLITU

dobivaju se svi nužni naputci, takodjer najjeftinije prevozne karte sa najbržim i najboljim parobrodima i sa amerikanskim željeznicama.

CIJENE ZA PREVOZ:

iz Splita do New-Yorka ili New-Orleansa		Kruna	145
„ „ „	Punta Arenas	„	335
„ „ „	Buenos Airesa	„	165
„ „ „	Antofogaste	„	425
„ „ „	Australije	„	42
„ „ „	Auklanda (Nova Zeland.)	„	45

U ovim je cijenama uključena opskrba od luke, iz koje polazi dotični prekooceanski parobrod. — ⁊ —

Tko želi na kojemudrago mjesto Amerike, Australije itd. putovati, neka se svakako obrati na rečenog agenta, koji najsavjesnije i najbolje opremljuje iseljenike.

☞ *Polazak iz Splita za Ameriku koncem svake nedjelje; za Australiju svake druge srijede počamši od 12. veljače t. g.*

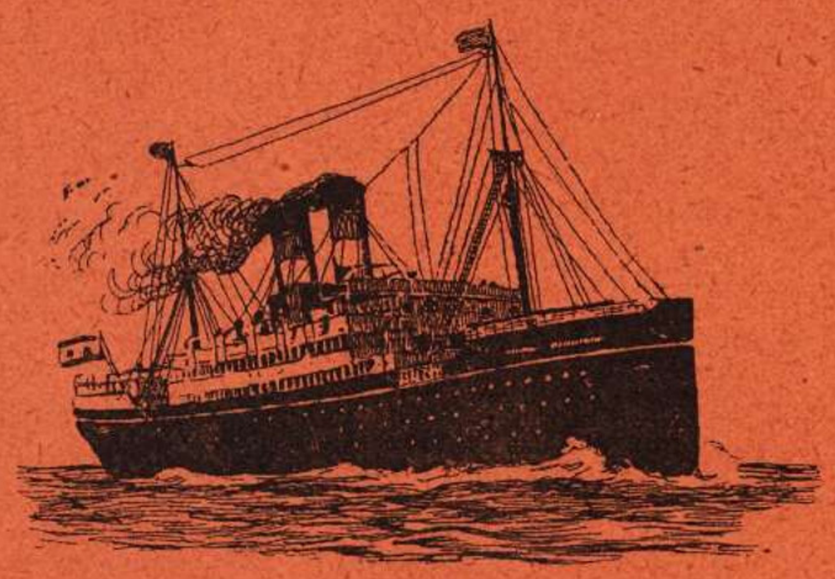

SPLIT - Gospodski Trg.

Najveća Dalmatinska pomodna trgovina

— Gotovih odiela, Rubenina i Kravata —

JAKOV PAVIĆ - SPLIT Gospodski Trg Nakićeva palača.

HRVATSKA VJERESIJSKA BANKA

PODRUŽNICA SPLIT

Centrala u Dubrovnku - Podružnca u Šibenku Zadru.

Prima uložke i obavlja sve bankarske poslove najkulantnije.

HRVATSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA SPLIT

Br. 12. SPLIT, u siječnju 1910. God. III.

Duje Balavac

komoristično satirički list

IZLAZI JEDAN PUT MJESEČNO —
Cijena mu je 4 krune na godinu. —
Svaki broj 30 para. —
Za iznozemstvo kruna 5.! —
Dopisi i pretplate šalju se uredniku ANTI KATUNARIĆU, slikaru u Splitu

Dalmatinske željeznice.

Verweilen auf der Plattform verboten.
Vietato trattenersi sulla piattaforma.
Postajati na ploščadi je prepovedano.
Zabranjeno je zadržavatj se na plosnatoj forme.
Čuvaj se Marine od plosnate forme. D. B.

Jesu li nam preči ekonomički ideali ili politički? — Dr. Tresić

(Na skupštini za željeznički spoj).

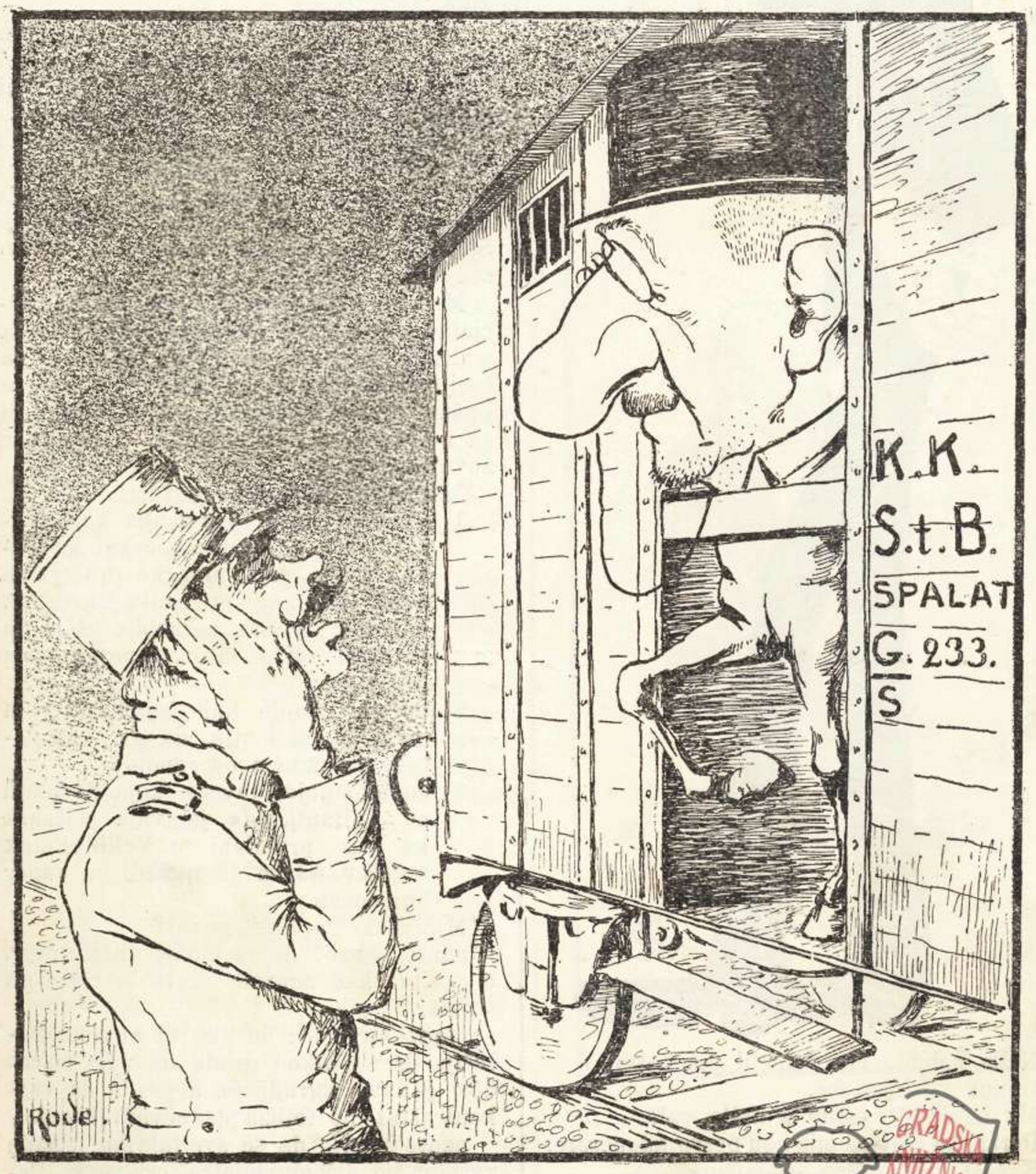

— Hobn's kane zwa lahr'n Waggòn mehr?
= Hom'a kane mehr!
— Gebn's holt zwa Viechwäg'n her.

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA SPLIT

Željeznička skupština.

Veliki proglasi na dalmatince (a ča će reć slikar Iveković), dovukli su u kazalište svita svake bagre, stranke i jazika. Mislin, da tako raznomisleći ljudi nećeš naći na okupu neg još u dvi same prigode i to na sujsvita i na balu „Duje Balavca".

A ča nan je najdražje bilo to je da se i šocjetad od Operaja muževno izložila pod predsjedništvom gosp. Desmana.

Bidan Paripina okrenut će se u grebu od emocjuna, ča su se išli složit s krovatiman.

Skupštinu otvorija je (ča triba reć), Mate Jankov. Reka je u kratko (po mirakulu božjemu), kako je *obor* stvar *promaknuo*. Predstavio je političkog komesara, koji, da je i on za ovu stvar, a da pristavlja vladu. Nadalje predloži, (a ča je i ovo triba reć) starinu Milića za presjednika.

Svitle točke.

Meju svon ovon mašon, odskakale su tri točke (ako ji se može tako zvat) i to: glava Jure Kapića, glava don Frane Ivaniševića i pelica s kanom dra. Tresića. Fina pelica, nemojte mislit ka ona Stražičićeva. Može ko opazit, da ne vridi toliko o pelican govorit, ali vara se. Danas se čovika more sudit po pelici, jer, reci mi kaku pelicu jemaš, kazat ću ti ko si. Pa evo gledajte koja je razlika izmedju Stražičića i dra. Tresića, taka je ista razlika i meju njijovin pelican. Na primjer Rauch nije htio primit Strasnoffa, jer je vidija da mu s pelice opada dlaka i odma se dositija, da ni kavalir.

Dakle vidite koliko je važna jedna pelica. Ćete li još jedan primjer? Evo: dr. Tresić je drža na se pelicu, a kad je dr. Smodlaka počeja govorit, odma je svuka pelicu. Koliko ta gesta vridi, a koliko znači?

Entente cordial.

Pri stolon za štampu sidi Stražičić do Feola i konfidencjalno se razgovaraju. Ja, ča san malo kurjož, ulibin se meju svit i slušan.

Stražičić: Gosparu, šta ti se čini — dobar svijet ovi spljećani, jeli?
Feoli: E ti gha ragion, i xe mejo anca dei Zaratini.
— Čuješ li Ziliottu ovacjuna; nebi tako u vas.
= Lo credo ben, me par de sognar.
— Čuj me, kad si tako dobro razpoložen, šta se tebi čini i vjeruješ li da je mene knjaz potkupio?

= Mi come mi non credo (detto tra noi), cos' ti vol che i te daga per ti — ma gnjanche per mi sa, magari me volesse qualchedun, me daria un' importanza altrochè tua.
— A pur splićani viruju, da sam plaćen, dakle vidiš, da nijesu tako dobri, kako se pričinja.
= Ti non ti ga da lagnarte, co i te tjen, me par che sia anca troppo.
— Tasi, non zigar, questo che parlemo fra naltri, che resta fra naltri, e ti non ghe dar importanza, se qualche volta te pizzigo, ti sà che in ultimo te dago sempre l' onta.
= Non ocore, che ti me spieghi, mi te capisso ben.
— Meno mal, ma xe sempre mejo ben intenderse su certe cose, ti sà che tutto non se pol scriver, e se cominzio a misciar come che me insegnava defunto Bulat, in ultimo non ti me capissi, gnanca ti e po ti me dà la scalzada. Fortuna che mi po sempre la buto in scherzo nelle *šetnje*, se nò saressimo andai cento volte in colera l .., — u to se čuje: dobro, dobro Ziliotto! evala! i višje nisan moga ništa čut.

Načelnik Zadra.

Dr. Ziliotto, govori kâ govori, — dok nebudemo spojeni sa Bosnom, Hercegovinom i Hrvatskom, nima spasa nan ni njiman. Ča nan je pak popâli Split neću da govorin iz modeštije. Simpatični čovo, da su svi zadrani ovaki, mogli bi sutra doć ginaštikanti u gjitu i još bi ji sokol dočeka fanfaron, inšoma živio Ziliotto.

Dr. Smodlaka.

Dr. Smodlaka govori ka gêneral vojsci i borami vojska ga sluša, a ča je najviše, ne od straja. Doša je i on sa maslinovom granom nek se sve zaboravi, ča smo rekli, da nismo rekli, a ča ćemo se (osin ferate) unaprid reć, ta je druga stvar i kud on stupa teatar se ori.

Dr. Tresić.

Govori kâ iz puške, prigovori je simo, prigovori je tamo, pa jopet sve primi. Dâ je botunadu ministriman, pofalije deputate ča su bili prisutni, bacnuja je one ča su bili odsutni, reka je, da je prišnije zbliženje političko, pa je ipak prista na ekonomičko — Prava bečka skula, odma se vidi štofa političara. Bravo Tresić.

Gosp. Gabrić.

Reka dvi tri iz socijalističkog ričnika pametno i trizno, naučni na Dorbića rompi tutto, učinilo je dobru imprešjun, ma je isto urtalo gosp. komesara.

Incidenti.

Gabrić: braćo i milioni za oružanje krivi su skupoći.
Komisar: Gosp. predsjedniče, opomenite govornika, da se drži dnevnog reda.
Milić: Ja se još nisam dositija, da je izašao iz njega. (smijeh).
Smodlaka: Gospodo, vlada je učinjena za narod, a ne narod za vladu.
Komisar: Gosp. presjedniče nek govornik mjeri riječi. (smijeh).

Naši doturi.

Nella colonia che sono il più colto,
Ognun il riconosce.
Ma in questo esilio a nulla vale,
Perchè la coltura mia non posso adoperare.
E così finisco sera e mattina,
Con una cantatina:
„O mia morettina
Vieni con mi in Dalmazia . . . .“

GRADSKA KNJIŽNICA MARULIĆA SPLIT

Ružić: težaci! nek nas vlada brani proti bahatosti madjara.
Komisar. Protestiram. (Još višji smij).
Scotus Wiator: (prama svom susjedu). Ma šta se ovaj svijet smije, ta to je austrijski činovnik, pa naravno ne poznaje jezika. — Tableaux.

Komesari kad nedadu govorit, činu to za avancat, ma ja bi ovega stavija dvi klaše nazad za one ošervacjune. *D. B.*

Razgovor kuma Jakova mejusobon.

Puno je lako uzest sviću za rodakvu; to se ćesto dogaja i pametnin judima, ma uzest zvizdu Danicu za balun rioštatiko, kako smo nikidan mi u Splitu uzeli, to ti je stvar baš smišna i ritka. Bilo je puno kontrašta pa su izašli vanka svi stari kanoćali Splita, tivali su niki i da bude radi toga miting u tejatru, ma ji je umirija Bepo, jerbo da to nisu stvari od tejatra, vango od čimavitografa, i tako se u zadnju, špjegala stvar i razumilo da ni bija balun, vango zvizda.

Naš Split napriduje u godinan, mudrosti i krejanci; ko ne viruje neka se gre šetat po rivi ili na pijaci kad je mužika.

Nikidan je pak niki tija na rivu, iza bankine, učinit ništo ča se ne smi učinit na otvoreno; naša se pulicjot, koji mu je reka da ne vaja tako i neka gre na drugo misto, a on ti je sta vikat: „porco dindio, in sto Spalatro, no se pol piu far niente“! Čoviku ni još dosta sva ona libertad ča se može uživat u našen Splitu, a da ti niko ne reče ni „tamo se„ !

Ma intanto, jemamo sadac još dvi šocjetadi, jedna je za *dočekat lipo furešte*, a druga se zove „*za Split*“ to će reć da šociji jemadu pazit da nan Split postaje lipši, i da se zgradu nove kuće. Napisali su i matrikule, oliti regule, ča ji sadac zovù štatuti.

Matrikula za furešte govori:

1) da ako dojde iz vanka koje društvo, da ga vaja dočekat ka Šubertbunda, prvo pivačko društvo na svitu, koje se ni smilo iskrcat iz vapora, da nan nerazbije uši, i da se nebi otiša intonat po zvonima od Dušic;
2) da ako dojde koje čejade ča se u svitu čagod kontà, da ga vaja dočekat mužikom od ramini;
3) da ako dojde invece koja Šocjetad od Gjitanti, da je vaja dočekat ka ono prikolani u Veliki Petak tudeške, ka su ji opratili na vapor bovanican.

Matrikula *za Split* govori:

punto primo: da se mužej nima gradit u Splitu, kad nimamo mista di ćemo ga stavit;

punto secondo: da ako bi guveran odlučija da se čakod gradi, da vaja mučat dok je sve zgradjeno, a poslin da vaja kontraštat po fojima da nevaja dišenj.

punto terzo: da se sve fabrike jemadu zgradit po dišenju tejatra, crikve sv. Petra, štacjuna i t. d.

Intanto, deboto da nan je mužika otišla „a remengo“ a sve poradi eufonište.

Jema je eufeništa udarat jedan „a solo“ u nikom komadu, a jedan se diletur odazva da je sramota ta špilorcarija, da jedan sami udara kad jemaju četrdeset mužikanti, i da jemaju udarat oli svi oli niko. Bila je poradi toga velika barafuža ma su se u zadnju pomirili, pa se sadac spremaju za šerenadu prvi put kad Zvonimir zapiva.

Bili su nan Francezi škvadron i našli su da se slabo tišću puti ča su nan oni, pri sto godin, učinili. Armirajo se bija najidija malo na konsula di ni stavija trobojnicu na kânu, ma mu je konsul odgovorija da ni nikad bija puntar, a da ni više njanke užanca od trobojnice biankorošoblu, pa ga odveja do narodne tiskare neka vidi tabelu „biankorošoverde“.

Zapitali su Tasu, da ča će reć ta promina od koluri a on jin je reka, da su to učinili bili kad su mislili da će Magjari doć zapovidat u Splitu, ma sadac dok ne dadu feratu, da će jopet stavit modri kolur za na misto zelenoga.

Radi ferate smo jopet jemali miting i tako se barmanko neće višje o njoj ni govorit; nije mogao ni guveran boju izmislit, jerbo se u nas uvik do sadac nakon mitinga stavjalo dva prsta krakuna na justa i ni se govorilo više ništa, kako se ne govori ni o Biskupiji. Vidi ćemo ča će izać sadac, ma intanto ako ne ništa, pomirili su nan se kapurjuni, pa kad smo im razumili muru, svaki put kad se svadu, kupićemo jin u Dadića zjogatul od štradeferate, neka bude mir megju njima, pa tako, novoiendo, i megju nama, i punto fermo, — govorili su stari meštri o skule. *Kecalo.*

IŠTANTANEJE

Francezi u Splitu.

Sritia francuz čozota na obali, pa ga nagovori:

Francez: Monsieur, au est le musèe?

Ćozot: Le musè xe visin le Matcovich.

Francez: Et au est le Matcovich, s'il vous plait?

Ćozot: Tiò cassa! le Matcovich xe visin de musè, ma Silvuplè non sta a Spalatro.

Francez: Mercì (i ode).

Ćozot: Merdà, mi digho per una bona informassion me meritarave dò sghei, cosa ghoggio da savere po mi dove che sta sti Silvuplè del ostregha! Gho dito mi sempre, che coi fransesi non andaremo mai dacordo.

Jopet francezi.

Ovu ću van kazat u točnom prevodu, neka svi razumite. Bože moj, ne more svak bit furbast ká ja. D. B.

Sriti me dakle jedan francez, pa će onako lipo delikano zapitat me:

— Molin vas lipo, ma nemojte se ofendit ni uzest na zlo, jedna me velika kurjožitad konšumaje.

= Primilostivi i pričasni (lipo san mu reka) vi se nemojte konšumavat, vengo recite ča jemate na duši.

— Molin vas nije ništa velikoga, samo san tija znat, zašto u Splitu svuda puno viču kad govoru, ka da se karaju.

= Bome na prvi maj ostanen otvoreniman justiman i nisan zna ča reć, ma u tili čas, brate, zagrmi bunbal sv. Križa, da se sve orilo, a uz to ga privati zvon sv. Petra.

Parble! zaviče moj francez, začepi uši i pobigne na brod.

Vidiš, fiol d' un can! Izija je list i još pri vengo ja. D. B.

U kafani „Belle Vue“.

Stoji meštar Luka u kafetariji s gjornalon u ruke pa sve napeto štije i meju sobom mrmlje: Oslobodi bože, ča mi se ovo dogodilo, — pur nisan popija ven čašu vina i to vodna . . . bome je „Narodni List“ ka obično, štijen ga svaki put kâ ništa, a danas, nemogu agrampat njanke jednu rič, — ali ako jednu i razumin drugi deset ništa . . . . hm! lipo Boga mi! Aha! evo dotura Mazza, pitat ću ga — ma ne, straj me, kozna ča mi more reć (otare dobro šudaron oči). — Zaludu me čistit oči, nerazumin pa ne razumin. Lipo bome ma valà, . . . e nima druge oli san zaboraviod jučer štit, oli san izgubio bušulu, oli su počeli pisati foje šececjun .. a·an pače ši! nisan ni promislija, — da ni ova jatra kometa, pa izmišala možjane, — ma onda će bit i drugiman — šjor Ive! (javi se prijateju ča je tuda prolazija) dojdite jedan čas. — Molin vas provajte ovo štit.

M. I.: Bome ča ću provat kad neznan štit českі.

M. L.: Kako českі?

M. I. Nevidite da je to „Narodni Listy“.

M. L.: O jatre u pakal a ja svud iska noticju o balu „D. Balavca“ i boja san se da će mi vajat poć u Šibenik, invece ću ipak poć na bal.

Historična.

Udje u dućanu Pavića jedan gospodin da nešto kupi, kad je platio trgovac mu dade natrag nešto sitniša on predbrojivši u ruci novce opazi trgovcu: Sigurno se i Stražičić kod Vas služi.

— Da, odgovori trgovac, po čemo Vi to znate? —

FINALE.

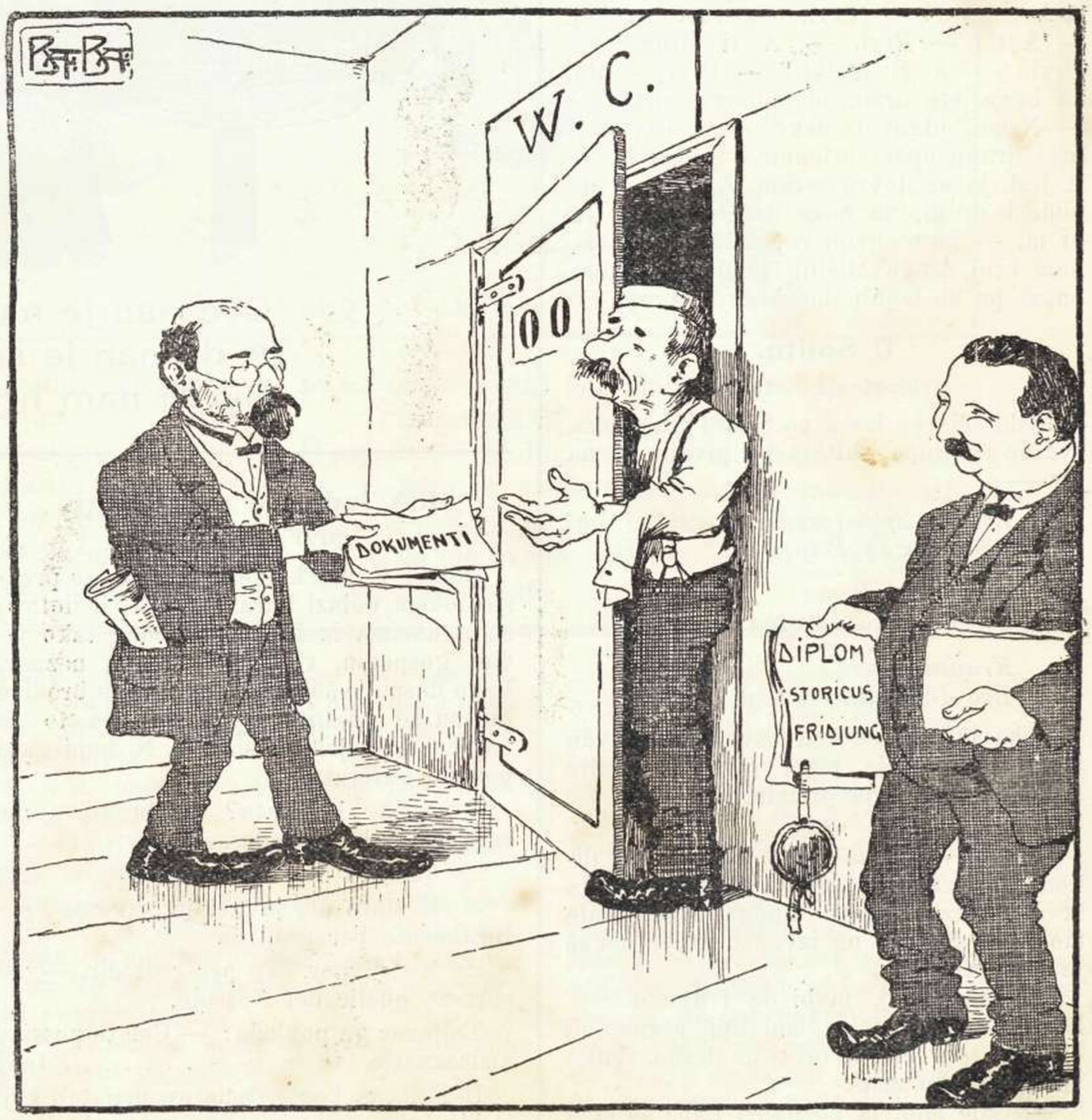

Duje: Molim vas šjor Fridjung, dajte mi bokun karte, ma brzo, velika me priša.

Fridjung: (ganuto) Na Tuje! nisi nikad skupja karta tuperâla.

Supilo: A lošije, evo ti i ove Duje ako ti služi.

Duje: Ne, to daj njemu, ja san puno delikan za tu kartušinu.

GRADSKA KNJIŽNICA MARKULIĆA
S P L I T

— Tako, evo ste mi dali jednu crnogorsku banovicu. —

Baš me drago da san ovu čuja jer san tako uviren, da je pelicu kupija u Pavića kako on sam u „Jedinstvu“ pripovida, i da mu je nisu poslali sa Cetinja. — Volevo ben dir! Knjaz bi je u svakon slučaju bija još koje vrime dupera. D. B.

Rauch-Bauch.

ili

(Obljubljeni Ban).

Baš se smrklo, nekoliko varošana zaustavilo se pred dućanom urara Bauch-a i sve nešto živo raspravljaju. Uz to izadje dučanžija da vidi šta je to, a jedan će mu iz družtva: — Nu ti . . . . . ! da si Rauch ča si Bauch, ala ča bi smo ti deštrigali butigu.

Patriotizam.

(Na Cetinju).

Uskomešalo se na Balkanu, bilo je baš u najkritičnijem momentu. Kupe se Crnogorci pod hrastom i čekaju naredbe. Brigadir ih stavlja u redove pa sve glasno broji i naznačuje rukom. Prvi, drugi, prvi, drugi, prvi, drugi, kad ih je sve nabrojio pita jednoga, da vidi jesu li upamtijo koji si ti? — Prvi, odgovori vojnik. — A koji si ti? — Prvi, odgovori i ovaj. — A ti? — Prvi. — A ti drugi? — Prvi. — A ti u dnu? — Prvi — Ma, za boga, šta nema ni jednoga, drugog? — Nema, odgovori neko. — A baš si ti broj drugi, opazi brigadir. — Nesam. — A jesi, ja se dobro sećam. A ja neću da budem drugi, da boga daš, — ni ja, — ni ja, — pa u cijeloj vojsci se nije mogao naći broj drugi. Mislili su da će odma pucat pa se bojali doć kasno na red.

U Splitu.

(Novačenje — leva).

Približuje se leva, po Splitu vika buka, sve se u grupe skitaju pa pivaju ka na pir —:

Zbogon Splite grade
Partit ću za Polu.

═

Sarajevo i Bosna
Svaka majka žalostna

═

Krajica govori
Evo Dalmatinci i t. d.

Reka bi, vas će svit osvojit, a evo van jedne istantaneje posli leve da vidite kako se onda arja promini:

═

Čale mo-o-oj! zašto se ne okreneš dikod da izvadite vašega zlatnoga Roka iz militara, vašega lipoga sina. Čale mo-o-oj! ako me ne izvadiš, utopit ću se ja i moja mlada.

— Sinko moj, ja bi da i dvisto bankanoti ma se, sinko moj lipi, neznan di okrenut, oli na livu oli ti na desnu, vengo učini ti kako znaš.

— Čale moj, ja poznajen kâpa od škovacini, on je isto na općini pa će me uputit.

— Dobra ti je ta sinko, ono su veliki pasi, općina i kapitanat su — *k . . . e kamiža* — pa mogu učinit ča ji je voja.

Naši maestri

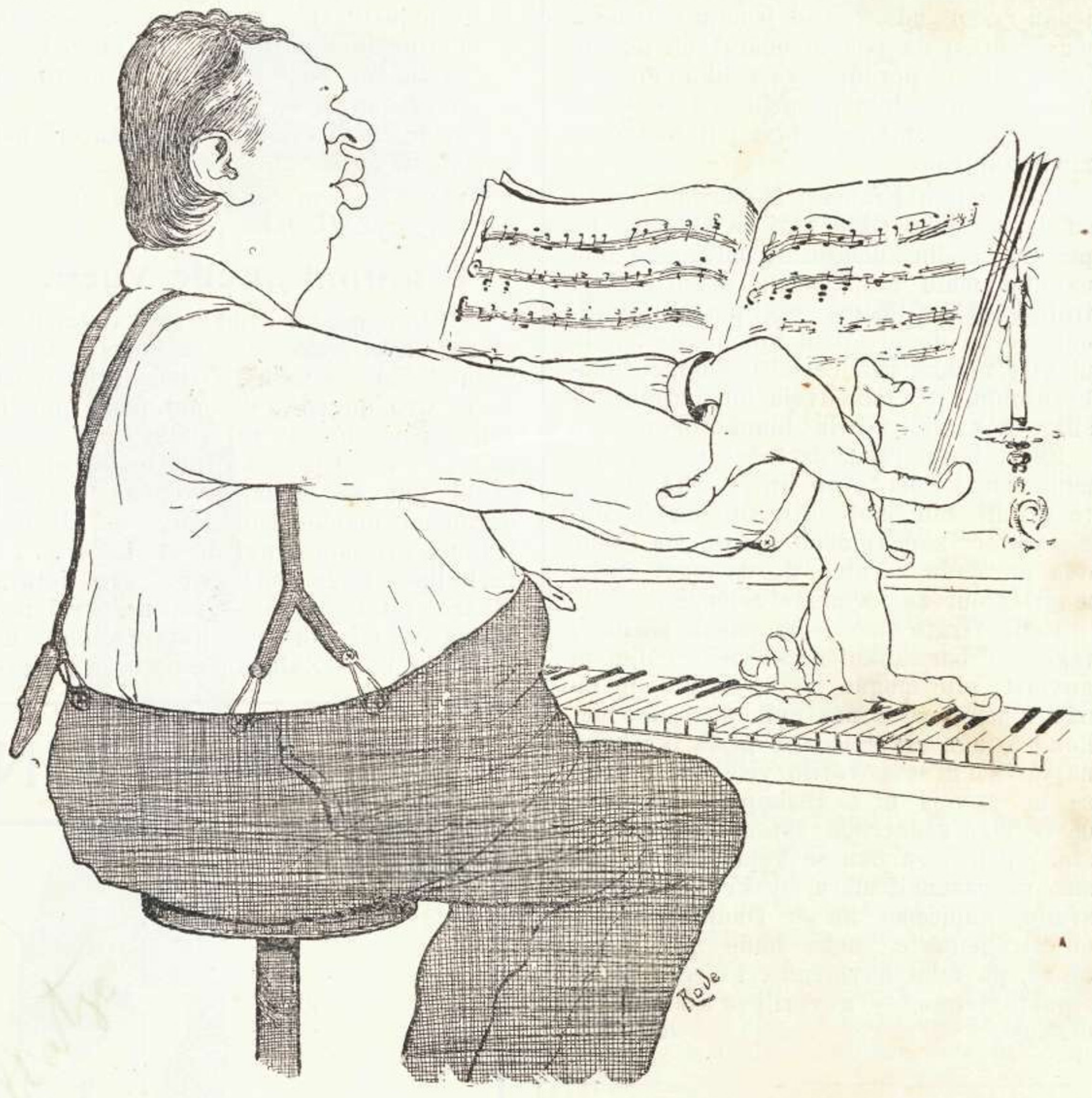

Ovo nan je naš primali Wagner,
A da nan je samo zeru tanji,
Bio bi nam hrvatski Mascagni.

Još jedna o prešidentu pro cultura.

Odkad je naš konferencjer postao predsjednikom dolazi naravski više u doticaj sa strancima iz Italije. Nekidan tako jedan gospodin, rimljanin mislim, neznam kako došao je šnjime u dodir išli u brodicu on mu se prestavi taj i taj. Na to će mu konferencjer: Io sono N. N. impjegato postale letterato.

— Anche letterato? ma bravo, e che cosa fa di buono adesso?

= Correzo „Le mie prigioni“.

— E stato anche Lei in prigione? naturalmente per politica.

= No signor, xe per cosi dir, — mi correzo quelle del Foscolo.

Taljanac ga pogleda: — Che te possino ammazzatte, te e li m . . . . . tua!

U isti čas konferencjerov prijatelj koji je bio šnjima u brodici podigne veslo da ga bombizâ ali se na vrijeme sjeti paragrafa.

Da je baranko onoj ptici correzo *pridpostavi slovo s onda bi baranko bi reka jušto.* D. B.

Kometa (repatica).

(Kuma Mande i kuma File).

— Jo kuma File moja! jo muko iziklisusova! ča sve ove pegule dolazu na našu dalmaciju.

= Ča je jopet nova, oli mislu jopet stavit letriku.

— Ma ča! ovo je još gore ven lučeletrika, od nje nas je bog sačuva, ali od ovoga se bojin, puno bojin, virujte mi.

= Jo meni govorite, ma brzo jema dvi ure da san u spižu, neće mi nikad meso uzavrit.

— E i ja mislin dok je u cesti, — a čaš bože prosti, rič simo, rič tamo pasti projde jutro u jedan čas.

= Nemojte mi govorit oli ja neznan ča je spiza, vengo ča ste mi tili kazat o nikoj dižgraciji.

— Jo meni bila san i zaboravila, dakle za reć a ne lagat, čujte, — da od nikog vrimena leti pe arji nika zvizda kometa ča jema rep, pa da će, bog nas oslobodi, udrit stin repon po Splitu, pa da ćemo svi šnjon u arju.

= U ime oca i sina i duva svetoga amen! rekla san ja da vada se čakod dogodi s' ovon puston režijon (ne od du-

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA SPLIT

ZA SPOMENIK.

Strossmayer: — Ala ga junaci moji, majstori s mora, ili se bojite granica?

Duje: — Ne poznaju, veličanstvo, oni granica, ali su tamo ona dva gruba graničara — čuvaju *domaću umitnost*, pa bi te ubili za šoldo.

Frangeš, Valdec: (A duo) Ko na našu zemlju stupi oblit će ga smrtni znoj!

Duje: (Pjevačima) Započnite molin vas tu kiticu iz početka.

Frangeš: — Molim, mi smo magjarski podanici, lako je vama austrijancima tako govoriti.

Duje: — E ni bi lud „Pokret“ kad je govorija da je višja potriba od skul vengo od monumenti.

---

vana. Op. sl.) vada nas bog pokara.

— A jopet ovi vražji gaštronomici, vidi se da nimaju posla pa gredu izventavat ove perikulane zvizde.

= A oni niki nesriknjaci ča su počeli po arji letit kâ viščuni? mislite, da i oni isti ne pritežu one zvizde?

— Jemate prav, a pače si, spominjete li se onoga pasjega Meriga, on je najprvi počeja odit u balunu, pa ni dobro svršija, jeste li ga vidili, kako sad grè na krocule.

= I jos jemadu srca stavjat u glavu našin judima od niki eroplani i baluniman nikoga vražjega Pampelina, pa da se i naši inšpiritaju.

— Ćula san čula, jè i oni Karaman učinija onu šalu letriku za izgubjene duše i tila, a ča se najvišje čudin to je onomu malomu iženjeru Marku, je rečeno meju nan, malašan je, ma furbast, pa se grè gubit u one m . . . . .

= Kriv je najvišje ko daje šalu i dopušća da svake nedije činu nike predike.

— Ja držin, da neće bit puno zla u tomu jer mi govoru doma, da je Smodlaka prvi počeja.

= A onda možebit da ne bude zledi ni od one zvizde.

— E i ja bi to mislila, ma u „Kažamiji“ stoji čisto i bistro.

= Da ni kuma Mande i to manja beci.

— A ja san čula još jednu veršjun i to da su niki išli u balun i užgali zvizdu.

= To je najsigurnije, neznadu ča činit od svoga života.

— Znate ča, ja ću se sestro ispovidit i pričestit pa ča bude!

= A bome i ja ću ništa me ne zapada.

Jedna ča je ni voja.

(iz naravi)

Signorina N. čeka prijateljicu s kojom ide na ples i čini pred zrcalom toaletu

— Asti viru! cos' che me divertirò, ma lo farò ciccar! — fiol d' un can! balarò con tutti del ervatski dom, ma con lù no, (gleda nestrpljivo na sat) zà le nove, che el diavolo la porta! — dove la xe, (sprama vratima sobe) ciò senti! — la va detto de sicuro che la vegnirà? jo! che al cancaro ghe vegna, — al se no la vien, ghe romparò quel brutto muso. — Tasè, tasè — eccola (viče prama stubam) An-na-a-a, ti xe ti! — — — Jo svetu jon njezinu — Savevo mi maledete creature che non ghe savarè spjegar ben. (stavlja škufjun na glavu) in malora tua! — me par una pignatta, jo ste maledete sarte, ma non ge pagarò njanche un boro, e se la me vien dimandar, ghe ficarò i corni nei occhi (gleda na sat). Jo bruta creatura, che te fusse ultimo, zà le nove e mezzo — (čuje se buka po stubam) — Ana-a-a! ti xe la ti? sî — jo mišu moj credevo che non ti vegnirà. I poleti niz stube, da se sve orilo. Na plesu sreti je prijateljica.

— Anca ti quà, a rekla si da nećeš doć!

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA SPLIT

MODERNI SPLIT

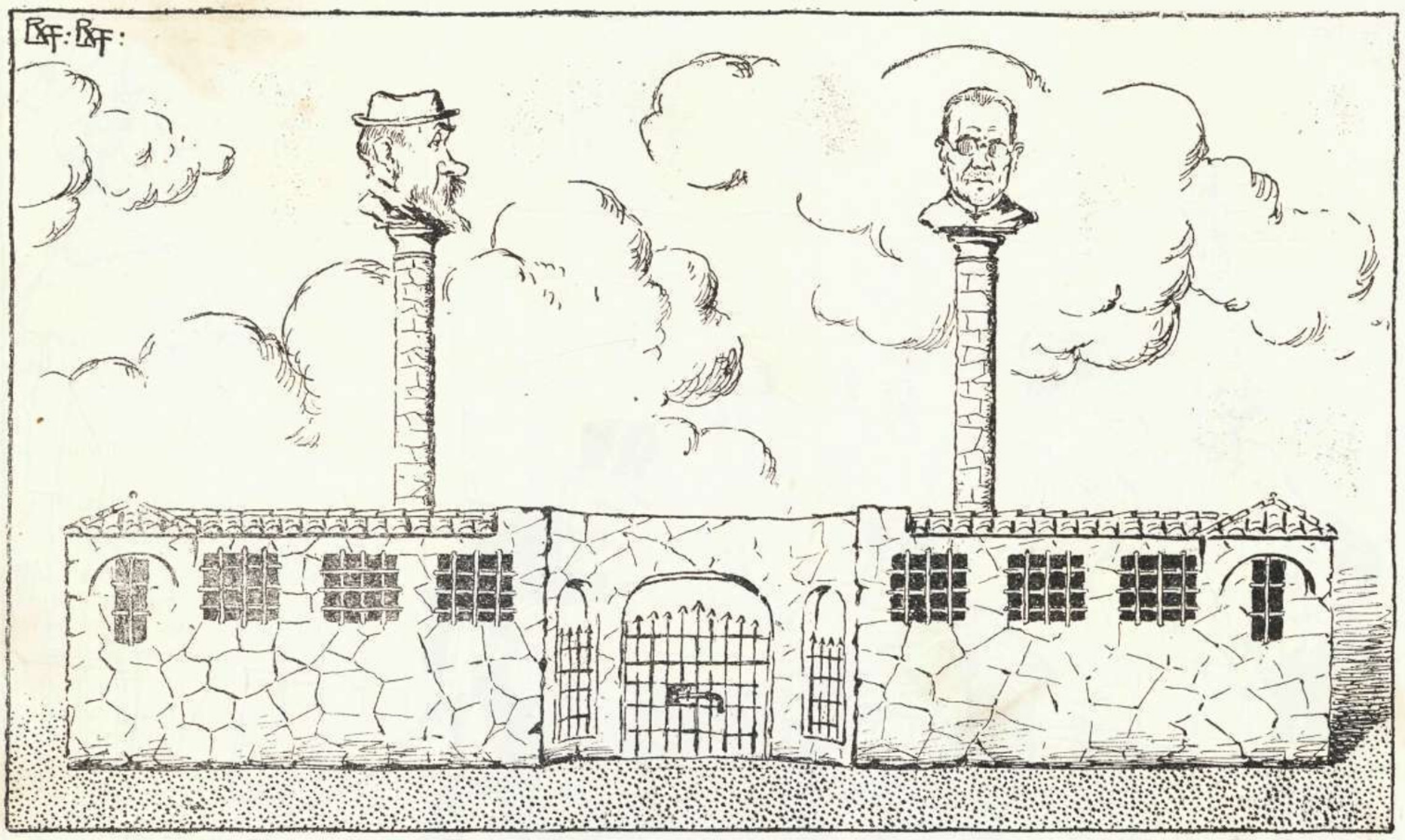

Evo splićani jedan primicij
Donosin van novi edificij
Niki kažu da je to muzej,
Djoklecjanov novi mauzolej.

Al sudit po onoj galeriji
Mi ča se puno ne intendimo,
Višje nan sliči minažeriji.

= I ma tirà per forza, ni me bila voja.
— E al „Balavac“?
= E là magari crepar.
Promislite ča će bit onda, kad je bude voja. D. B.

Špekulant.

Tete — (oblači maloga Jašicu): Sad se lipo znamenuj i moli božu.
Jašica (trogodišnji) ma tete, — prošla je Sv. Lucija.

RAZNO

Dvi karakteristike.

Raspravljali u Zagrebu dva o svačemu pa došli na Dalmaciju, pa naravno i na Split. — Jedàn je sa simpatijom o njemu raspravljao, a drugi (zagrebčanin) rek bi da nije u svemu š njim slagao pa će naglasujuć: Hoćeš li, da ti karateriziran Split? — ? — karakteristika je Splita Stražičić jer ga mogu trpiti. — Imaš donekle pravo odgovori dalmatinac, a oćeš li da ja tebi karakteriziram Zagreb? —? — Onda je karakteristika Zagreba je Franck.

Paci pagaci. D. B.

„Jovo tražiga“.

Čuli smo da je ovi dan izaša niki „Jovo tražiga“ i mi ga zbija nigdi nemožemo nać, pa ako ga ko najde neka ga pošaje da vidimo kaki je. Jema bi bit da se nemože sama pod nikakovu cinu kupit.

Dalmatinske željeznice.

(Sasvim ozbiljno).

Ugarska: Dalmatinci grade željeznice!?
Austrija: Nije, jest!
Ugarsku: A odakle im milijuni?
Austrija: Dobili su ih s' klauzulom . . .

Gospodarsko unapredjenje Dalmacije.

Zotti: Čudnovato! Bergamske ovce u Dalmaciji imaju rogove.
Basiliscum: Što ćete. Kod nas vam ide sve naopako.

Radostna vijest.

Čujemo da nan Antonije ide za urednika dubrovačkog humorističnog lista koji će, kako je on kazivao sić i s liva i s desna. Tako će Split za koje vrime odahnut a Dubrovnik će se prenut.

Meni je u toliko ta vist draga, jer sad barango znan da ga nisu nasamarili, kako san bija u zadnjen broju posumnja. D. B.

Mir medju ljudima dobre volje!

Došli i Božićni svetci, pa se i naš Matoš ganuo na angjeoske usklike, ispovjedio se, pitao za oprastenje i pomirio s neprijateljem svojim, kažu istina neki, da se nagoluzio na Krančevićevo divot izdanje pa se nada, da će i njemu tako — ako bude dobar, — ali zlih jezika ima svugdje.

Mi se nadamo, da kad se svakim pomirio, pomirit će se i s „Dujom Balavcom“ a kao znak maslinove grančice, čekamo od njega jedan dopis za „Duju“ o tamošnjim prilikama.

Xeres de la Maraja.

Naš Xeres kupija pelicu i kanu pa iša u Hamburg učit za čelebra. Od onda nikor o njemu ni slova a reka bi da mu ne grè baš dobro jer evo su dvi godine da je u jednu klašu, a bojat se da ga ne bacu u mufu. Uz to ga ovod zaminuje prof. Barač (vražje sudbine) poslali su ga u Realku za kaštig ka u Kajenu. — Čujemo da kad Realka predje u novu zgradu, Barač će opet na Gimnaziji.
Srića da se ni rodi na Cetinju. D. B.

Automati.

Na željezničkoj stanici ima nekoliko automata. Možeš dobit štakod želiš samo baci u rupicu deset para.
Ti baciš deset para a obično ne izadje ništa, ti poteži i poteži a ono ništa te ništa i nema druge nego obisiti nos i otići. To jest tako je bilo prije, sada su stvar uredili, kad ti platiš a ništa ti ne izadje, tješi te jedan oglas koji kaže da: za reklamaciju valja se obratiti na direkciju društva za automate u Beču.

Zaludu je tudeški su stvoreni da činu sve stvari u redu, promisli za pet šoldi, ča ši izgubija dojde komišjun iz Beča da konstatira ščetu i platu ti pet šoldi a ti spize.
D. B.

SVEUČILIŠNA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA SPLIT

Iz pomladka

Ostriga sam brke po ingleško
Postol me ingleško-amerikanski.
A odjelo ne treba da kažem,
Po ingleško skrojeno je fanjski.
Pognù sam se malo po ingleško
Po ingleško dikod lulu pušim
Ali kada curicu ugledam,
Ond' Ingleštvo moje iznebušim.
I zapivam „Che la vegna quì
Piano piano a brasset de mi".

GRADSKI VIJESNIK

Nedjelni počinak.

Koliko se radilo, dok se uspilo u nediju zatvarat butige, a sad su žalibože, jopet niki počeli radit. Tiši nas ipak, da tih nije puno, a mogli bi i oni jemat malo tatike. Na pr. niki krist-socjali isto radu, ma baranko zatvoru butigu, dosta je aparenca.

E jemadu dobru skulu. D. B.

Novi omnibus.

Kad su ovi dan bili francezi ovde, najvišje ji je smutilo, kad su vidili naš omnibuš. Sitilo ji na Napoleunovo doba i jedan je proplaka od ganuća. — Jema je i zašto, jer ovaki slični omnibuš nima ven samo Čoza, a i oni ga držu za uspomenu, jer su još pod Austrijon odili š njin u Beč, u ono vrime kad ni bilo ferati, ka u nas ni danas.

Novi urednik.

Doša nan je Milan Marjanović, urednik zagrebačkog „Zvona". Bog koji ga je stvori i posla nan ga je ovde. — Eh, kad bi nan uredija po sreći i ova naša zvona (bože omutavili!). Bija bi za nas veći vengo Štrosmajer.

Šikanacija.

Austrija je fermala cirkulaciju crnogorski banic. Govori se, da je to učinjeno za uništit Stražičića. Ako je tako, protestiramo proti takoj šikanaciji, a do kega je, nek providi.

Nove prokurative.

Skupili su se inžinjeri, pa inženjaju, kako čedu sagradit drugo krilo Prokurativi. No najteže je, ča nikor ni ni promisli, ko će inženjat Letinicu za drugo krilo.

Novi muzej.

Don Frane dao je gradnju novog muzeja talijanskom poduzeću. Pošto neki mrmlju, izjavljujemo, da je to opravdano, jer kako bi hrvatska radnička zadruga mogla svatit rimski stil?

Za kulturu.

Kako su lani bršaljeri učinili kurs u skuli „Leghe", tako je ove godine naša općina stavila žendare u gradsku bibljoteku. — Eto, milo nan je, da se i u nas počelo mislit na kulturu.

Ali će ji bit lipo vidit, kad budu šetat po rivi oli po pjaci s čitankon u ruke, svakako boje, vengo s oniman ražnjima, ča ji sad nadiju. D. B.

Razbolila se grongona (sfinxs).

Ovih dana, jedne večeri uzbuložio se svit na trgu Sv. Duje. Svi pitaju šta se dogodilo, ali niko nezna odgovoriti samo se komisija znoji oko nje, pa ona svijetlost svijeća činilo je tu šenu još tragičnijom. Svak se u brizi, pita šta se to grongoni dogodilo? — uficjozni razjašnjenja nemožeš da dobiješ, a možda ni oni jasno ne znadu za bolest. U jutro je pak osvanula sa šenapižmima na glavi; ja i tad upitam šta jom je, odgovore mi sa jednim zabrinutim: hm! i tako je eto još tajna.

Ja bi jon brate posta babicu, kozna može bit da je u blagoslovjenom stanju. D. B.

Ko od druge, ko od treće.

„Jedinstvo" javlja da je bila na licu mjesta komisija za gradnju električne željeznice Solin-Trogir.

Ko o' druge bote, ko o' treće; ma se naš Antonije domisli uvik o' prve. D. B.

Važnost štampe.

„Jedinstvo" javlja da će se u Veljači o. g. otvoriti umjetničko obrtna škola.

Ča oće reć jemat giornali, baranko čovik sve zna ča se po svitu dogaja. Na pr. u nas je svit mislija da se ova skula otvorila nazad četiri godine, dapače su šavali i dicu na skula, invece vidite ča oće reć ne štit foje. D. B.

„Mrkodol".

„Dan" je napisâ dugu i stvarnu kritiku o Simunovićevom „Mrkodolu" pa u zadnju kad je svakoga peršuadija, pita Šimunovića, dali je on to za vrčeve napisa. Jedan stari spličanin štije u kafani kritiku sve mrmlje pa kad dojde na ovi upit zaviče: Ma sti stupidi, co i ga visto che non xe scritto per bucai, no i doveva njanche leger.

Meni se pari da ni triba da jin Šimunović ni odgovara. D. B.

Elektra.

Ono ča je kuma Mande oševala, da je Karaman učinija onu šalu za izgubljenje

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA SPLIT

duše i tila, opazija je i naš „Dan“ i žigosa je nemoralne projekcije. Ali ča mu se najvišje jemamo divit, to je njegova požrtvovnost jer je obeća od kad su počele takove prestave da će češće tamo zalazit.

Brijači.

Otvorila se polemika meju spliskim brijačima, pa je iz toga izašlo, da ji jema od tri reda.

I.oga su reda oni ča rižu kâle.
II.oga su reda oni ča znadu samo obrijat, dikog stavit pijavice.
III.ega reda su pak oni ča dikod a *tempo peršo* obriju mrca.

Tako jema svak komoditad da se abona koji mu je komodniji, ja bi van priporučija onoga trećega — za svaki slučaj. — *D. B.*

Dva izdanja.

Kako oveće svjetske novine izlaze u isto vrijeme u dva centruma a i u dva jezika. N. pr. London-Paris, onda New-Jok-London, tako će kako čujemo i „Naše Jedinstvo“ izlaziti Split-Cetinje. Samo naprijed, bilo beričetno.

Rimorsi di coscienza.

Antonije i ove kao svake godine obećaje da će izdat humoristički prilog, za one novce šta su mu ih poslali za istu svrhu. Ako ga savjest toliko grize, onda neka te novce da za fond „D. B.“ i svak će mu begenat.

Ala Antonije, evo ti jedini način da otreseš sa duše baranko jedan dil grijov.
D. B.

Avancamenat.

Naš je prisvitli avanca-solus — proslavili sva zvona u sviman crikvan. Svak pita šta je, pa i ja, ma nikor mi ni zna rastumačit. Napokon iden u palac, zaustavim prvoga popa šta sam sritija ma i on zinuja, posli me ništa zamiša: Salus, salibus consalis od salis, to oće reć od solis, ma ja nisam razumi ništa. Idem dalje unutra kad eto ti ekonoma, — molim vas reko sam, rastumačite mi ovi blaženi avancamenat. Evo šta je odgovori mi on: U istinu naš je prisvitli i do danas bio solus, to jest jio je, bio sam. Bili gosti ili ne bili, on ima na pose jiće i boje vino, a sada je suviše dobio i titul.

Lecijuni iz Šibenika.

Jema koje vrime da je „Hrv. Riječ“ počela davat Splitu lecjune. Konstatiramo vidite koliko su se uzolili di jemadu jednu klašu realke, a ča će bit kao budu jemat sedan klaš?

Nemojte nikad zaboravit, ko vas je eduka!
D. B.

Trattoria al Palazzo
≡ di Diocleziano. ≡
Questa sera concerto con
= risotto al polo! =
I meni je ova mužika draga.
D. B.

Naši avokati.

Šalje Dlo. **IZ ZADRA.**

Chi che son, chi non son,
Non occore che ve digo,
Per dimostrar come sento,
Ancor meno mi sfadigo.
Ma savè „che quelle cavre“
De croati i ma miscià,
Nell' italiche mie vene,
Certo sangue bastardà.

Stoga bidan u Italju
Svaku štadjun grè na banje,
Da opere te maganje.

D. B..

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA SPLIT

ŠPORT

Lovačka izložba u Beču.

Primili smo poziv odbora lovačke izložbe za sudjelovanje, pošto u nas ima dosta toga, rado smo se odazvali, pa evo vam popisa šta smo do sad po gradu skupili.

Šior Romeo — Jednu trščiću za vatat čučine, — dvi panule svaka po četrnajst paši, jednu dvocivku za veli i mali lov, jednoga vrduna i dva faganela.
Gosp. čin. B. — Svoje dobro izvižbane čorave rečame.
Gospodin D. — Svoga do duše malo čorava ali iskušanog — Urana.
Gospoja Z. — Svoju izvižbanu mašku, per ciapar oseletti.
Gospodin M. — Svoj stari štuc, za tuč iz balote, ne duperâ ga višje.

Ovo je prvi popis, ko što još ima neka nam javi, uz to će mo im poslat i opis načina kako se u nas lovi.

Lov u blatu.

U subotu u večer (u nas se gre u lov samo od nedije) ide ti lovac na gosposki trg. Pošto je tu uvik kongres pâsa, može izabirat koga oće, kad je učinija izbor, namata ga na stranu, veže ga i odvede kući. Tu mu večer dade založit, za da ga bolje posluša i legne ga u koji kut. U jutro ga opet veže i odvuče izvan grada, izmuči se šnjim tri četiri sata i vrate se obično prazni i gladni kući. Kad su blizu grada udre lovac pasa s nogon u rebra i pošaje ga k svojoj kući, da do druge nedije čeka drugog lovca.

„Šport Klub“.

Evo nan je uša u „Sokolu“ „Šport Klub“. Jemadu ča vas je kod voja. Za utopit se, jemadu „Water Polo“; za razbit žnjute, jemadu „Foott Ball“; za slomit noge jemadu „Pattinagio“; za žbužat pluča jemadu „Fiorete“; za slomit vrat jemadu sve sprave „Sokola“. Samo kad se zbilja na dvoboj tuču, onda su u najmanjen perikulu jer jemadu na se štramace.

U ovon slučaju dogodi se dikod, da straj učini škerac i onda vaja platit lavanderi duplu tàsu i to je sve. D. B.

SPLITSKI KONTRASTI.

Glasoviti njemački književnik Herman Bahr, napisao je knjigu o Dalmaciji i pišuć o Splitu izrazio se o redakciji „D. Balavca“ najsimpatičnije. Naravski iza peristila to je najinteresantnije šta ima Split. Najviše piše o splitskim kontrastima i n. pr. kaže: mala plokata provincijalnog gradića, a udješ u kafanu tu cijeli — quartier latin —, u Splitu je venecijanski plemić, vodja hrvatski demokrata, — do Splita malo selo Solin pun stari rimski ruševina, udjem u jednu kuću, tu pokućstvo u skroz modernom štilu, na zidu se koči slika Tolstoja, a na glasoviru udara moderno naobražena žena, orijentalnog tipa Bethovena; itd.

Pošto Herman Bahr nije u tako kratko vrijeme moga opaziti sve splitske kon-

trakste, evo mu šaljemo mi nekoliko, da popuni njegovu knjigu. —

U Splitu: — Otac socijalista šalje sinove u kadetenschule

„ „ — Težaci pjevaju „Marsiljezu“, a sutradan u procesiji „Puče Moj“.

„ „ — Hrvati ne znadu hrvatski, a taljani ne znadu taljanski.

„ „ — Politički komesar svakim prijatelj, drugamo, svak biži od njega ka od vraga.

„ „ — Dr. Marinković vodja pravaša, sa Stražičićem u velikoj ljubavi, uvjek uz stol zajedno, dočim ga njegov list drži za najvećeg *funcuta*.

„ „ — V. Milić je predsjednik za polipšanje Splita, a on je uvik šporak i neobrijan.

„ „ — Komercjalnom gradu, a parobrodi dolaze uvjek po noći.

„ „ — „Jedinstvo“ hrvatski organ, a srpski list.

„ „ Impresario od svečanih pogreba, ima i restauraciju kazališta.

„ „ — Grad trgovine i budućnosti ima za zastupnika arkeologa.

Iz Dubrovnika:

Diskoras izmegju Dum Bepa Crnice

i njegove perpetue Kate

u okazijoni, kad se imala festegjat dekoracijon, što je don Bepo za svoje merite primio.

(Ovu je pjesmu konponio **Senkilo,** pa je regalava **Duji Balavcu,** da je štampa i publika):

Dum Beppo:

Čuješ Kata — baš solene
Okitit će brzo mene
Dekoracjom velikom.

Za tu festu importance,
Valja spremit od užance
Jednu finu večeru!

Sinorita Kata:

Poslušajte, o dum Bepo,
Baš ne treba odveć ljepo
Za tu festu paricat.

Basta Vama par jagnjića,
Malo dobrog finog pića,
Pa kuhanog pršuta.

Što će više za tu fraju,
A ne da se opijaju
Radi jednog križića!

Dum Bepo:

Muči Kata — nevaljala,
Oli misliš, da sam hala,
Zar nijesam' kanonik?

Vaja činit svu paradu,
Neka znadu svi u gradu,
Kada slavi Crnica!

Sa funjestra nek rokete
Cijelim Pilam posvijetle.
Kada neće Komuna.

Pa baluni na teraci,
Neka gore, ko na pjaci
Eletrične bumbete.

Te muziku militarsku,
A nijednu neću grasku,
Frajuni su veliki!

Kad bi sve tri ja pozvao,
Od burdjela ko bi stao,
Kada počnu stonavat!

Tako ćemo mirno stati,
Mužikanti — jer soldati
Sviraju na komandu,

Sinorita Kata:

Ma para mi — nije pravo,
Da se zgjonfa svaki gjavo
Na Vaš konat, gosparu!

Dum Bepo:

Sinorita — aj, ne šokaj
I ti ono veče lokaj,
Samo nemoj previše.

Doće znaš li i gjenero
A on nije gracki lero,
Nego gospar veliki!

I kapetan od ćirkula,
Oficjala cjela skula,
I naš Biskup presvjetli.

Upri Kata — dobra budi,
Da ti vino ne naudi,
Jer bi bilo škandala.

Sinorita Kata:

Što gosparu čakulate?
Il zar Katu nepoznate?
Nije ona pjandura!

Nemojte se Vi žicávat,
Niti Katu ofengjavat,
Postali su superbi!

Vavjek sam Vam pravo dala
U svem sam Vas kontentala,
Što sam mogla jadnica!

Da ćete se azardati
I pjandurom ne nazvati
Nijesam nigda mislila!

Nu otkad ste Vi u Beču,
Stali davat rog za svjeću
Duše mi ste sfaćani!

Pa s toga Vam prosto bilo
S Ećelencam far il chilo
Dokle se ne štufaju

Ili s Ninom — zna to Kata
Kala brage na karata
Igrat cijele večeri.

Ako ćete baš s Pazara,
Invitati i tovara
Kati ništa ne prema!

Diference baš je male
Kanonika il' od hale
Kad se tikva ugrije!!

Dvi beside.

Evo me i s' dvanajstin brojen, — ja san održa moju rič u cilom mom programu, ma predplatnici nisu učinili isto. Naravski isključujem oni mali dil ča su svoju dužnost učinili. Ja san u istinu žgarâ malo u vrimenu, ma nisan sasvin tomu kriv. Ni to tako lako izdavat „Duju“ kako ko misli, nek van kažen u kratko štoriju sa jednog gledišta, da se uvirite. — „Lepovi“ su na početku bili u „Duji“ i umra jin je otac — ritirali su se. Kasnije „Rodi“ umrla je mater, „Tambuku“ kašjeru umrla mačuha i on se ritira radi posli. „Duji“ posli umra otac. „Baf bafu“ nakon malo dan isto. Ča van se pari? Nakon svi ovi pegul, predplatnici neće da plaćaju da ji obisiš, pa čujte i ovu: ni isti trgovci za reklame (ne svi).

Ja držin, da smo ka za ovu godinu bili previše koncani, pa jemamo prava nadat se, da će mo ove godine bit mirni i tako moć redovito izdavat list. Ovo zadnje vrime bili smo odlučili ne izdavat višje baš radi nemarnosti pretplatnika, ali su nas ganuli molbe pravi Dujini prijatelja. Jemamo punu rpu listov i dopisnic sa svi stran Dalmacije, Austrije, Hrvatske, Srbije, Amerike, Australije i Afrike, ovo govorin prez ežadjeracjuna i svi zahtivaju da Duje gre naprid.

Još dvi tri o moralnom uspihu, jeste li štili glasovitog Hermana Barha? Jeste li štili članak bečkog doktora o Splitu? — Taj pesimistički dotur sve vidi zlo u Splitu, a same svitle točke su Dr. Račić sa svojin ragjiman x i „Duje Balavac“ koji da je kâ „Simplicisimus“, a ja govorin i boji je, jer je delikaniji pa ga baranko svak razumi.

Iz modeštije neću njanka da van spominjen francusku reviju i puno drugih uspiha, kao i onu o dr. A. u „Narodnim novinam“ koji govori, da „Duje Balavac“ dok ga god čitaš uzdržiti navraskane usne na smijeh, koji blaži. — A sada dvi šerijaste pretplatnicima: Ko plati kroz veljaču, šiljat će mo mu i dalje list, ostalima ništa. Dužnike koje smo mogli, dali smo odvitniku, one ostale stavit će mo u berlinu počamši idućim brojem.

Moj program je isti, kritikavat svakoga prez razlike stranak, a ja nisan kriv ako koja stranka pruža višje materjala vengo druga. Ja san do sada prima dopise od klerikalaca, pravaša. narodnjaka, naprednjaka, socijalista, talijana, srba i hrvata i ča je najlipše u tomu, svak je svoju stranku kritikava, a da vas svi još boje uvirin, o mojoj visini, evo van kako je primoran da piše literat, koji je na Duju strašno geložast.

= Izišo je spljetski Duje =!
= Evo nama kuma Duje =!
Silna jagma u knjižari,
Papirnari, duhanari,
U kavani i na dvoru.
Je l' za ručkom je l' u zboru,
Svatko Duju željno čita,
Dujinom se šalom pîta:
Djeve, gospe, djece, starci,
Momci, djaci, stari jarci,
Naših knjiga što ne štiju,
Sad se s Dujom revno smiju.
Spljetska glupost — na stran' šalu!
To se gleda u zrcalu.

Izo Lanov. (M. Hrvatska).

Izo moj tiši se, evo ja glavu ako ti puno milije Duju ne štiješ od tvoji libar. D. B.

☞ Ko želi da Duje izlazi, neka nemajka doć na

DELIKANI BAL.

Ko nemore doć na bal, more isto poslat za Dujin fond.

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA SPLIT

Mnenja velikih ličnosti.

Komu da se dade izvesti Strosmayerov spomenik.

Slikar Auer: Um Gottes willen! šta je treba to pitati, naš direktor ima u Pariškom muzeju mlat i plaketu, pa ko će bolje od direktora Frangeša to učiniti? — Ja nijesam za konkurs.

Kipar Valdec: Ja sam zato da se meni dade, meni bi morali dati patent jer ja imam Strossmayerovu masku i učinio sam ga u sve poze. A ona ideja o trikornu na glavi? šta vam se čini. U slučaju da meni nebi dali, šta ne vjerujem, zabranjujem svakomu da si tu ideju prisvoji. Najviše što bi mogao dozvoliti je to, da moj direktor Frangeš s namon suradjuje. Konkurs? to nas vriedja.

Kipar Frangeš: Moja je ideja da se meni dade i nikomu drugomu. Ko će bolje od mene to uraditi? Valdec mi može pomoći a ako baš dalmatinci oće da učine spomenik, neka ga slobodno urade, ali mukte, mi smo prešniji da živemo.

Pitate me za konkurs, — ti su tako bedasti, gdjekad izadje na vidjelo koji novi kipar, bez renomea, molim vas!

Vratar slikarske škole: Ja bum dal monument gospon direktoru Frangelešu, on tak feš zna svoj zanat.

Slikar Crnčić: Znate li vi šta je to supa? naravno — *die Suppe.* — Pa volite li vi francusku supu od engleške? Ja najvolin domaću supu. Dakle logični je zaključak da se bez konkursa dade Frangešu a Valdec mu može pomoći a opet Frangeš je naš direktor.

I ja držin da se tot radi o suppi ali nan nije Crncić razjasni koja je to njegova domaća supa jeli tudeška? D. B.

Lepirica — Split.

Zašto me odbijaš? ipak sam vas tvoj i samo tvoj. Uvjek si mi bila mila!

KORIŠPONDENCA

Gospojica A. — Split.

Balarino prigizdava, ča si mi na lanjskon Dujinon balu, ka trotul u ruke zacenuvala. Tija bi te cilu godinu trotulavat i tija bi se stvorit u škuriju za zvecat te po tvojin fjankima. Asti mušicu još me ježuri vataju kad promislin na naše škerce.

Spominješ li se kad san ti od dragosti škinu zagančava i ti si se koprcala kâ mlada mazgica.

Rano moja, lani san ti griza šesnu čupicu, a ča ću ove godine?

Dojdi sunce moje na „Dujin" apuntamenat, ako misliš doć, ugazi mi kad projden mimo te na nogu, samo mi rišpetaj kal. *Tvoj Bene.*

Moja lipa Crnogorko A. M.

Makarska.

Jo da znaš kako te čekan višje vengo repaticu novu ća se jema ukazat u Maju misecu; makar me jemala zaosinit repon po mutrijalu, dojdi, dojdi, glavinušo moja pucalice? dojdi na Dujin Bal, pa ćemo se vrtiti, pa ćemo se zavrtiti, pa onda jopet okrenut pa čemo girovat i girovat.

Doviđenđa !!!

Al sempatico Signor

N. N. *Spalato.*

Cvando il tui occhi cari cadresi sta cartulina rispondite una volta della tuva amante prima adio coci mio ti prego rispormi subito ricevi mile pacci dela tuva Ana salume i tuvi mici e tuvo conja per adeso noso cosa de scriver Anna N. Via Vittoria colonna lumero 7 bone feste pjano II.

Moja udovičice — Split.

Iza našega zbliženja u cinematografu, nijesam te vidio nego samo jedan put i to si proletila kao pojava. Molim te aprofitiraj ovih poklada, tako su kratke.

Crni.

Gosp. Mužić — Split.

Dragi moj Mužiću, da je ko drugi pisa ono pismo, nebi mu ni odgovorijo, ma ti pošto si mi sinpatičan, reć ću ti tri beside, vajat će ti za unaprid. Najpri pošto vidin, da ti još nisi opazija, avizajen te da u Duji dolazi samo svit od importance, — dakle prva te rič: Nemoj se umišjat višji vengo si. Druga; kad koga pitaš za jednu ljubav, nevaja mu pritit, a treća: drži na pamet, da kad bi „Duje" bija plašiv, kako ti misliš bilo bi boje da ga nima, a inače pošto držin da mu ne želiš zlo, budi za se miran i ostanimo — *amici come jerimo* — Tvoj delikani

D. Balavac.

Cara — Spalato.

Più che ti me disi che non ti me vol, (anzi ti disi in plural, che non le me vol, ditto fra naltri, questo non xe vero — ma zà delle altre non me importa sola ti ti me interessi) più ti me piasi, sarà forse come donna inteletual, la qual gaveva sempre un fascino special per mi. Insomma te vojo ben e te miro da lontan finchè per conbinazion ti te volti e allora — casco! vacillo! e mi sento morire! — Creppa! me par de sentir te dir. Si dimme magari creppa! ma che te sento la vose. — *tuo adorator.*

Mio Fausto. *Spalato.*

Me gano deto la Rosa che ogi medemo la gjera in tua spilzieria e che te son furiamente imfuriotto co cvei del balavac perche ifa el balo, duncve non te vien o te vien balare mi saria molto dolente perchè lanno pasà gabbiamo in vidiatamente balato con ti il valcer seks e boston e anche la mazurca co la calata vien mio Fausto ti scongjuro bona note tuva — Margherita.

„DUJE BALAVAC"

PRIREDJUJE ZA FOND LISTA,
SVOJ KOSTIMIRANI I KRABULJNI

DELIKANI BAL

U OPĆINSKOM KAZALIŠTU.

Tri najljepša kostima ili krabulje, dobiti će po jedan umjetnički dar. Jedna će dobiti svoj portret u bojama, izradjen po Meneghellu, a ostale po jednu sliku izradjene od Vidovića i Katunarića.

Slike biti će izložene koji dan prije. Za nacrte kostima, obratiti se uredništvu. Ko želi, da „Duje Balavac" i dalje izlazi, neka svakako dodje na ples. □□

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA SPLIT

Izdavač i odgovorni urednik ANTE KATUNARIĆ u Splitu. Tisak Splitske Društvene Tiskare.

GRAD HOTEL BELLEVUE

SPLIT

Hotel I. klase, opskrbljen sa najmodernijim konfortom.
Krasan vidik na more.
Najljepša kafana u gradu sa biljarom. Restaurant i pivara.
Moderno uredjene sobe od Kr. 2.50 unapred.

MASTIONICA, PRAONA I KEMIČKA ČISTIONA

M. DOMIĆ - SPLIT

(VAROŠ LUČAC).

Virujte mi žmačaje, kâ žmačaje; Svaki i najšporkiji čovik kad iz njegove butige izajde, bil je kâ golubica. D. B.

Mneralno-Sumporno-Jodno-Bromno Kupalšte

NAGY & Co.

SPLIT, DALMACIJA, AUSTRIJA

Odlikovano na izložbama u Beču, Rimu, Parizu, Bruselju, Londonu i San Louisu. — Lijeći bolesti reumatizma, kostobolje, neuralgije, ischiasa, tabesa, siphilisa; bolesti skrofuloze i eksudata itd.

Cijene za kupelji u predbrojbi

I. razred K .—, II. raz. K 1.20, blatni oblozi K do K 6.

Cijelu godinu otvoreno!

Ljubljanską Kreditna Banka, Podružnica Split

Gospodski trg - (Vlastita zgrada)

Na uložne knjižice plaća kamatu od

4 1/2 %

na tekućem računu po ugovoru.

Eskont mjenica-zajmove najjeftinije

Kupuje i prodaje srećke, rente itd. AMERIKANSKE DOLLARE; unovčuje mjenice kupone i doznake.

Obavlja sve bankovne transakcije najkulantnije

▲▲▲ ▲▲▲

Volanijeva

Lužina

za pranje rublja.

▼▼▼ ▼▼▼

Pronadjeno je dobro, neškodljivo sredstvo, doje razkužuju rublje od bacila raznih bolesti. Tu su lužinu izpitala 4 učenjaka i kr. zemaljsko-analit. zavoda u **Zagrebu,** predstojnik **Dr. Srećko Bošnjaković,** i pronašli kao najbolje sredstvo za pranje rublja.

Ovom se lužinom pere rublje brzo i lahko bez pepela, sode ili ine primjese, te se time uštedi 50% na trošku i vremenu, a rublje se dvostruko čuva, nego po dosadanjem načinu pranja.

Prednosti su lužine: Pranje bez pepela, sode ili ine primjese.

Prištednja od 50% na trošku i vremenu.

Mnogogodišnje sačuvanje rublja, koje traje još tako dugo, kao kod starog načina pranja sa pepelom, ili inom primjesom.

Posvemašnja razkužba, jer uništuje bacile raznih bolesti kao: kolere, pošaline (tifus), spora bedrica (Milzbrand) i t. d.

Zdravi i ugodni miris, a uz to lijepo, bijelo rublje. — Osim toga ne škodi kod pranja koži, već je čini zdravijom i mekšem, a ozdravljuje u kratko vrijeme i ozebine. — Za vunene, svilene i bojadisane tkaninine smije se rabiti samo hladna lužina.

Na patvorine treba dobro paziti Garantiram za dobrotu lužine samo u originalnim zamotcima koji su providjeni mojim podpisom.

Praksa je, kao svagdje, najbolja učiteljica, te se iza 2—3 pokusa pranja polučuje najsjajniji uspjeh.

Ne kupujte, ako nije mojim podpisom providjeno.

Pouka u pranju.

Rublje se na večer, kako to obično biva, namoči u hladnu vodu i preko noći ostavi u njoj. U jutro se propere s malo sapuna, protrlja (prerifla) i ožme. Zatim se nastavi lonac ili kotao, te se na svaku litru vode stavi **2—3 deke lužine** te kad voda sa Volanijevom lužinom zavrije, stavi se rublje kuhati te pusti 10—12 minuta čvrsto prekipjeti. Po tom se izvadi, u mrzloj vodi izpire. Poslije toga se provuče kroz plebu i stavi šušiti.

Treba paziti, da je rublje **uvjek pod kipućim lugom,** da bude lonac ili kotao dobro sa poklopcem pokrit.

U jednoj lužini mogu se tri partije rublja iskuhavati.

Dobiva se u svim specerajskim trgovinama, gdje je nema neka se obrati direktno na tvrdku

Eugen Volani, Zagreb

Gundulićeva ulica br. 29

Telefon 154.

Sapun „Družbe sv. Ćirila i Metoda“ jest najbolji.

Cijene umjerene!

Glavna azpodaja za sve hvatske zemlje:

Ivan Lentić, Milna (Dalmacija)

SPLIT = Gosp. Trg

Prodaja pisaćih i risačih potrebština Fotografija, albuna, razglednica Splita i okolice - Vodja Dalmacije.

Gospodski trg. — SPLIT — Telefon br. 2.

Najbogatije skladište rukotvorina i mode. Velika zaliha rubenine za gospodje, gospodu i djecu i prodaja svih drugih predmeta, koji spadaju u tu struku. Obilati izbor klobuka za gospodje, bogato skladište modernih amerikanskih cipela.

SPECIALNO SKLADIŠTE OPREMA ZA NEVJESTE!!!

Odgovori Uredništva.

Dopise što smo primili kroz ovo vrijeme, izgubili su aktuelnost pa nijesmo mogli uvrstiti. Preporučamo se unapred.

Primili smo i karikatura iz Zadra, Šibenika, Trogira, Dubrovnika i Amerike, sve će doći po redu kroz godinu. Samo dalje.

DUJE-BALAVAC

HUMORISTIČNO-SATIRIČKI-LIST

Blaženi siromasi duhom, jer je njihovo kraljestvo nebesko — i zemaljsko. Filip Biskup.

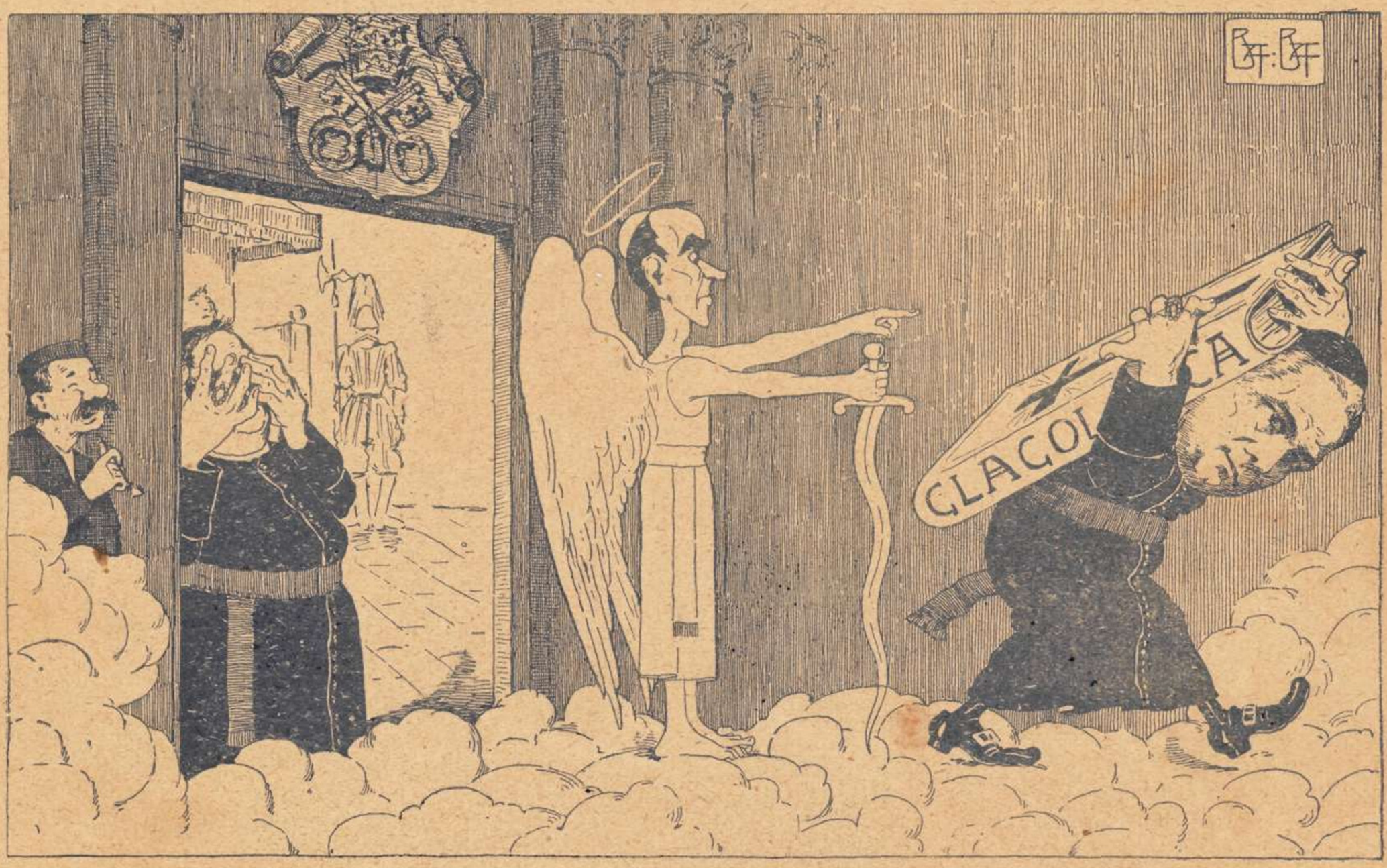

Duje Balavac: Filipe! Filipe! Gledaš kroz grilje, kâ da tvoj posli nisu. Istira si ga iz raja zemaljskoga, a šaješ ga u Šibenik. — E nisi za ništa avanca „solus“!...

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA
SPLIT

Volanijeva
Lužina
za pranje rublja.

Pronadjeno je dobro, neškodljivo sredstvo, doje razkužuju rublje od bacila raznih bolesti. Tu su lužinu izpitala 4 učenjaka i kr. zemaljsko-analit. zavoda u **Zagrebu,** predstojnik **Dr. Srećko Bošnjaković,** i pronašli kao najbolje sredstvo za pranje rublja.

Ovom se lužinom pere rublje brzo i lahko bez pepela, sode ili ine primjese, te se time uštedi 50% na trošku i vremenu, a rublje se dvostruko čuva, nego po dosadanjem načinu pranja.

Prednosti su lužine: Pranje bez pepela, sode ili ine primjese.

Prištednja od 50% na trošku i vremenu.

Mnogogodišnje sačuvanje rublja, koje traje još tako dugo, kao kod starog načina pranja sa pepelom, ili inom primjesom.

Posvemašnja razkužba, jer uništuje bacile raznih bolesti kao: kolere, pošaline (tifus), spora bedrica (Milzbrand) i t. d.

Zdravi i ugodni miris, a uz to lijepo, bijelo rublje. — Osim toga ne škodi kod pranja koži, već je čini zdravijom i mekšom, a ozdravljuje u kratko vrijeme i ozebine. — Za vunene, svilene i bojadisane tkanine smije se rabiti samo hladna lužina.

Na patvorine treba dobro paziti. Garantiram za dobrotu lužine samo u originalnim zamotcima koji su providjeni mojim podpisom.

Praksa je, kako svagdje, najbolja učiteljica, te se iza 2—3 pokusa pranja polučuje najsjajniji uspjeh.

Ne kupujte, ako nije mojim podpisom providjeno.

Pouka u pranju.

Rublje se na večer, kako to obično biva, namoči u hladnu vodu i preko noći ostavi u njoj. U jutro se propere s malo sapuna, protrlja (prerifla) i ožme. Zatim se nastavi lonac ili kotao, te se na svaku litru vode stavi **2—3 deke lužine** te kad voda sa Volanijevom lužinom zavrije, stavi se rublje kuhati te pusti 10—12 minuta čvrsto prekipjeti. Po tom se izvadi, u mrzloj vodi izpire. Poslije toga se provuče kroz plebu i stavi šušiti.

Treba paziti, da je rublje **uvjek pod kipućim lugom,** da bude lonac ili kotao dobro sa poklopcem pokrit.

U jednoj lužini mogu se tri partije rublja iskuhavati.

Dobiva se u svim specerajskim trgovinama, gdje je nema neka se obrati direktno na tvrdku

Eugen Volani, Zagreb

Gundulićeva ulica br. 29

Telefon 154.

Sapun „Družbe sv. Ćirila i Metoda"
jest najbolji.

Cijene umjerene!

Glavna razprodaja za sve hrvatske zemlje:

Ivan Lentić, Milna (Dalmacija)

SPLIT
Gospodski Trg

Prodaja pisaćih i risaćih potrepština. - Fotografija, albuma, razglednice Splita i okolice. - Vodja Dalmacije. - Poduzeće za javno oglasivanje. - Zastupstvo tvornice pisaćih strojeva „ADLER" Skladište muzikalnih instrumenata na strune, Mandolina i t. d. - Zastupnik glasovira.

HOTEL CENTRAL TROCCOLI - SPLIT

Najveći Hotel u mjestu. Centrum grada na najprikladnijem mjestu gospodskog trga u blizini Diokecijanove palače i mletačke lože. 50 ukusno namještenih soba sa cijenom od Kr. 2.50 do Kr. 5. Najveća Kafana po bečku uredjena sa 4 biljara. Restaurant sa pivarom, finom kuhinjom i dalmatinskim vinom opskrbljen. Kupelji, telefon, ekvipaže za izlete, vodići itd.

Najumjerenije cijene.

Govore se svi mogući jezici

Lorenzo Mazzanovich & fratello.

Izpod novoga Hotela Salonae.

Prodaje pinjate svake veličine a napravja one razbijene. Oštri od brijača pa sve do najvećega noža na svitu.

Prodaje rompiškatule (gramofone) svake cine. Za šporki svit, prodaje bluje i necesaire, za koliko vas je puti voja.

Najtoplije se priporuča.

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA SPLIT

GOD. III. SPLIT, U OŽUJKU 1910. BR. 1.

„DUJE BALAVAC"

Cijena mu je 4 krune na godinu. = Za inozemstvo 5 kruna. Svaki broj 30 para. - Pretplate šalju se Administraciji lista, a dopisi i ostalo uredniku A. Katunariću, slikaru, Split.

- IZLAZI JEDAN PUT MJESEČNO - Izdavač i odgovorni urednik: Ante Katunarić, u Splitu - Tisak „Splitske Društvene Tiskare" u Splitu. ==

Izborna borba.

Ovih se dana sastao odbor stranke „Duje Balavca" i raspravljalo se o raznim kandidatima. Iza izmjene misli proisteklo je ovo:

LOVRU BORČIĆA ne nalazimo shodnim, jer je on već u penšjun.

Proti GABRIĆU ne bi imali ništa protivna, ali je sada promjena sezone, pa ima u krojačnici dosta posla.

GOSPODNETICHA nitko ne poznaje.

Dr. MARINKOVIĆ štije samo političke novine, a onda bi mogli i nas birat.

Savjet. TOMMASEA ne ćemo, jer bi mu sigurno djeca zaboravila hrvatski.

Dr. MIHALJEVIĆ bolje da ostane kući, jer bi bez njega zapustili Split.

Za nadara KAMBERA nismo oduševljeni, jer bi sve novce razdijelio siromasima i crkvama, a zapustio bi druge stvari.

Dr. TARTAGLIA bolje da ostane još koju godinu, dok dobije malo klijenata i neka malo naraste.

Za Dr. ALFIREVIĆA se bojimo, jer on, kako je pretjeran, uveo bi katekizam i u općinskim uredima, na sudu itd.

Onda koga ćemo? Po svim ovim zaključcima hotio bi se čovjek:

Koji nije u penšjun, a to je Dr. SMODLAKA;

Koji nema posla u krojačnici, a to je — Dr. SMODLAKA;

Koga svak poznaje, bogme Dr. SMODLAKU;

Ko ne samo čita političke novine, nego se politikom i bavi, a taj je Dr. SMODLAKA;

Komu ne će djeca zaboravit hrvatski, a to je Dr. SMODLAKA;

Koji ne će zapustit Split, a taj je Dr. SMODLAKA;

Koji ne će razdilit sve crkvan i siromasiman, a taj je Dr. SMODLAKA;

Kojem ne služi više da dobije klijente, a taj je Dr. SMODLAKA;

Koji ne će uvesti katekizam po uredima, a to je Dr. SMODLAKA;

Dakle ne ostaje nam drugo, nego svi glasujmo za Dr. J. SMODLAKU.

IZBORNA UPRAVA STRANKE „Duje Balavca".

(Odbijamo zlobnu insinuaciju „Slobode", da naša stranka nije proglasila kandidata. D. B.)

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA SPLIT

Naši kanunici titulari.

(Iz korizme).

Je l' za funerale,
Je l' za presesune,
Je l' za kapelana
Je l' za pulicjota,
Je l' na veli petak.
Ol' na Božjidan
Oli za Sudamnju,
Uvik sam ja zvan!

Ali, kad se napravja bilanac
Uz rakije žmul i šaku fritul,
Onda oni skupu patakune,
A za plaću meni dadu titul!

D.r Lueger pred rajskim vratima.

Pokojni Lueger, čin se odilija od ovoga svita, a di će, vengo uprav prama rajskim vratima. Bome, bija je vodja krist-socjala (tako će i naš don Erkulan D. B.). Takne u jedan električni botun, zapali jedan grom i.... pùm! pukne kâ top. Sv. Petar izleti naglo vanka: odma se sitija, ko je za vratima. Ko bi se inače usudija učinit mu oni škerac ako ne Lueger, čovik od konfidence; da je koji drugi, bi bi ga očepija ključima po ćunci. Čim je Sv. Petar otvorija vrata, Luegher da će drito u nutra. — „Stoj!— reče mu Sv. Petar, ko si šta si, koliko ti je godina, jesi li oženjen, i šta si dobra učinio?“ — „Ajde, bolan, ča si pâ na ditinstvo, ča je otriba meju nan ovi ludarij; njanke da san liberalac?“ — „Oli liberalac, oli neliberalac, moraš mi odgovorit, barem radi formalnosti“. — „Ajde, kad baš oćeš da se držiš formalnosti. odgovorit ću ti, ma me pusti u antikamaru; vas san se smrza ovako golon dušon proć svu ovu visinu“. — „A ko te zvâ, opazi Sv. Petar i nasmije se pod brk“. — „Odma bi ti bî doša, još se jemaš prav rugat, zbilja nimate ni malo riguarda s nan, kâ da smo socjališti.“ — „Ovod su svi jednaci, a sad odgovaraj: Prvo svega jesi li okaja sve grije“ = „Jesan“ — „Jesi li oprostija svojin neprijateljima“ = „Jesam“ — „Nemoj lagat, dobro se promisli, jesi li zaboravija sve uvride?“ = „E sve, baš ne“. — „A skin ga to jemaš, ne znaš, da s tin grijon ne može u raj. = „Splićane ne mogu nikako zaboravit...“ — „Zar one, ča su ti učinili mačju deraču?“ = „Ma ke one, ol me to bija prvi put? vengo one druge, ča su me dočekali pismicom i cvićem“. — „Ne razumin“. = „Razumin“ ja, skupili su ništo splitske mižerje, pa san činija onu lipu figuru prid mojon bečkom pratnjom; nikor me ni tako uvridija. — „Sad te i ja razumin, ma vaja da jin isto prostiš; sad nisi višje mizerni umrli čovik“. = „Žalibože!“ — „Jer ne prostiš li jim, moraš da odsidiš u purgatoriju“ — — (pogleda u tarifu) „iljadu godin“. — „Iljadu go - din!“ — „Da, iljadu godin.“ = „Čuj Petre, reći ću ti dvi u konfidenci: nebi me ti moga poslat, da tu iljadu godin kaštiga pojden izvršit, di san do sad bî, tamo je pravi purgatorij“.

— „Žaj me, ma si se tamo već usmrdija“;
= Neću bit još, inbalsamali su me.
— „Ne pomaže, dakle oli jin oprosti oli u purgatorij“.
= Ne mogu.
— „Šta?“
= Oprostit.
— „Onda?“
= U pur-ga-to-rij! — Sv. Petar mu bugne vratiman u gubicu, a Lueger zakrene na livo.

□ □ □

Općinska sjednica.

Vijeće je u plenumu. Svi se držu prilično ozbiljno, ali ipak raspoloženi: dobro se ispavali, popili kafu, pa je čovik odma dobre voje. Tako je tačka o konačnom proračunu išla bez protivštine. Ovde me pala u oko, anci u juvo, svota od 20.000 krun za umitnost: ča se kod višje mislin, sve se manje dosićan, di su vraže, svršili onu 20 ijad*); inšoma: priupitatću se. A sad da čujen daje. — Velika debata oko sirotišta Martinis-Marchi, da ga općina kupi za novu obrtnu školu, za višju djevojačku i za pučku žensku itd. Don Frane viče, da se ne ruši *pia memoria*, da se polako o tome raspravlja, da u nas sve gre brzo (i je sve se u nas ori od priše!), da se razdilu sve te skule i napose raspravja.

Podeštat: Nima se tot ništa dilit, vaja cilu pirulu u jedanput progucat. (Svi vićnici viču: "progucajmo pirulu").

Don Frane: Šta će nama kuharice?

V. Milić: Kuharice imadu višju plaću vengo ministri. *(E sa incertiman! D. B.)*

Don Frane: Nek se ne ruši *pia memoria*!

Papaive: (iz galerije) Nek se ne ruši, to je sve manja beci.

M. Jankov: Ostavimo *pijo memorita* i gradimo lipje. I ja se

*) Za našu bandu (op. slagara).

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA
S P L

slažem sa gosp. Grgićem (i za rinfreškat memoriju opetuje sve ča su drugi rekli).

Don Frane: Radi higijene, neka se odijele muški od ženskih, (uvik su popi malicjožasti), šivanje rubenine ne spada u obrt.

V. Milić: Šivanje spada, (ali se ne pravda puno, jer je trudan od korizmenog plesa, ča ga je „Marjan“ one noći priredija).

Napokon, da se ta stvar riši čim prije, digne se Dr. Mangjer i svojin govoron svi peršuadi. Samo njegova je gramatika puno podsjećala na esperanto, i don Frane kâ bivši profešur, instinktivno zabiliži na programu dnevnog reda: posve nedostatno u gramatici. Približaje se podne, Pojičani se počimju mišat, nisu ručali, i sve činu načelniku mòte, da ferma sidnicu,

Dr. Mihaljević zaklinje, da se još malo uzdržu.

Dr. Mangjer ronja, i njemu je priša.

V. Milić: Neka se trgovačka škola podigne na višju, a viša ženska nije potribita. *(Kâ su non puno ženske edukane, dok jemamo švore, dosta je. D. B.)*

Papaive iz galerije je sasvim dakordo s Milićem. A i meni je milo to o trgovačkoj skuli: tako će naš Flašman avancat. — Čuje se zvonit podne, u vićnici veliki škonbušolamenat, Poičani se digli na noge i glasno protestiraju. Dr. Mangjer priti jednomu šakon, jer kad neće da njega pustu, neka i oni stoju. Sad počne debata o novoj kužini obrtne skule; nikad u gore, sve jin ruje u stumiku i voda gre na zube. Bilo mi ji je milo, ja bi predložija, da se občinske sjednice držu Velikoga Petka ili na Badnjak, kad se nesmi jist, onda bi bili mirniji.

Udre pô bota a Pojičani — biž. dr. Mangjer se zaleti sa njiman pa i on žmigne (kuel ke že tropo, tropo). — Sad zo govori o gostionicama i hotelima. M. Jankov se opire novin dozvolama, jer da sad ima u postejan 50% praznine na godinu.

Kotećanti pitaju, da se Bonačiću dozvòli raširiti pivaru, jer nimaju mista za igrat. Pošto se konstatira, da i medju vićnicima ima članova toga *koteća*, rado se pristaje. Čulum očituje bojazan, da to ne postane *San Carlo* (veselost).

Sidnica postaje sve to višje *gemütlich*, tot jema višje od sto molba za krčme i rakijašnice; svak nalazi koju ispriku, zašto je traži. Občinski tajnik ovdi se osobito ozbiljno drži i preporuča simo, opravdava tamo, ovde ih je premalo, tamo ih je previše (a jedan će iz galerije: kâ da nije jedna dosta za opit se) i bora mi, šta tajnik reče, tako je, opazija san, da jema upliva.

V. Milić: Nek se protestira proti neprijateljima glagolice, osobito radi afere Mns. Dvornika.

Don Frane: Nije istina ništa!

J. Kapić: Latinski pape uvik su bili proti glagolici.

Don Frane: Ja se protivim, to nije istina! I sam vota za svoj protupredlog kâ i za sve svoje predloge.

Čudnovato, svi oni ča su na izbore za nj votali, šta kod on predloži, votaju proti. Jemadu baš o njemu opiniuna.

Načelnik javlja, da iz vanka želu znat, zove li se naš grad Split oli Spljet! Bome. Split, odgovoru svi.

Don Frane: Neka se pita u Beču i u Zagrebu akademija, i šta oni reču, ja primam.

V. Milić: Za nas je pitanje rješeno, a akademija neka govori šta ju je volja. Ča ću ja drugoga pitat, kako je meni ime; pa pobigne i on a ostali za njim.

Bilo je i vrime! Da je šeduta durala još uru, ne bi polovica vičuikov živa izašla.

□□□

Malo riflešiuni

Ah! — bija je sveobći uzdah po Splitu, kad je izaša moj proglas za drugu šeriju, a po vistiman osigurali su me, da je u provinciji bilo isto. Još mi suze dolazu na oči od ganuća, pa bi sve, i moje neprijateje zagrlija, jer sam siguran, i oni se isti uviru, svaki put, kad oglas Dujin izajde, da su proti Duji, samo zato, jer češće ne izlazi. Jopet je svak uviren, da Duje nikoga ne mrzi. Ako se dikod skin mrvicu uvatin, ni to iz malicje vengo od morbina. Kad ko čini pajacade, vaj da se nasmijen. Nima gore stvari, kad se ništo smišna dogaja, a niki sa visoka ostanu ozbilni. To je glupa poza, a ja neću da projden za pozera, a naravski, nasmijen se prama mojem rangu, fino delikano, višje ili manje, prama šodjetu. Ovaki san bija prošle šerije, ovaki ću bit i unaprid i s ovon san tatikon uvik razoruža moje neprijateje, začuditi će te se na ovu rič, — „Duje“, pa jema neprijatej?

Iz žurnalističkog svijeta.

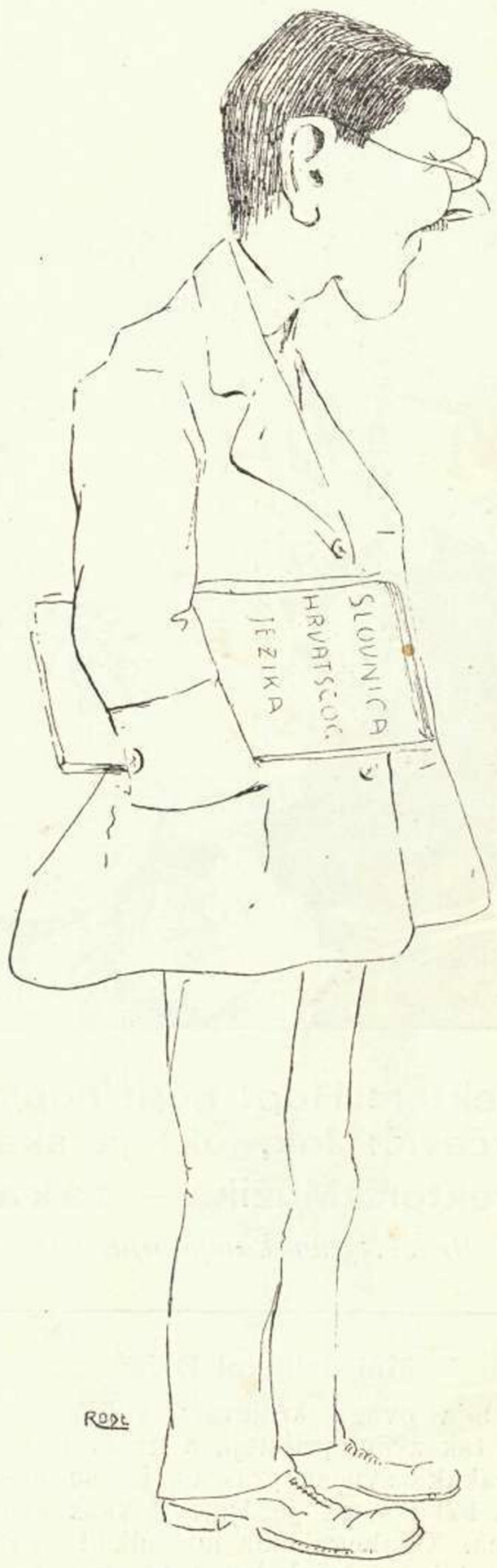

S onon gramatikon
Parî profešur.
A ni vengo
Scottus Viatur,
O jes! O rait!

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA
SPLIT

Veliki Dalmatinski Cirkus „DRINKOVIĆ-IVCEVIC“

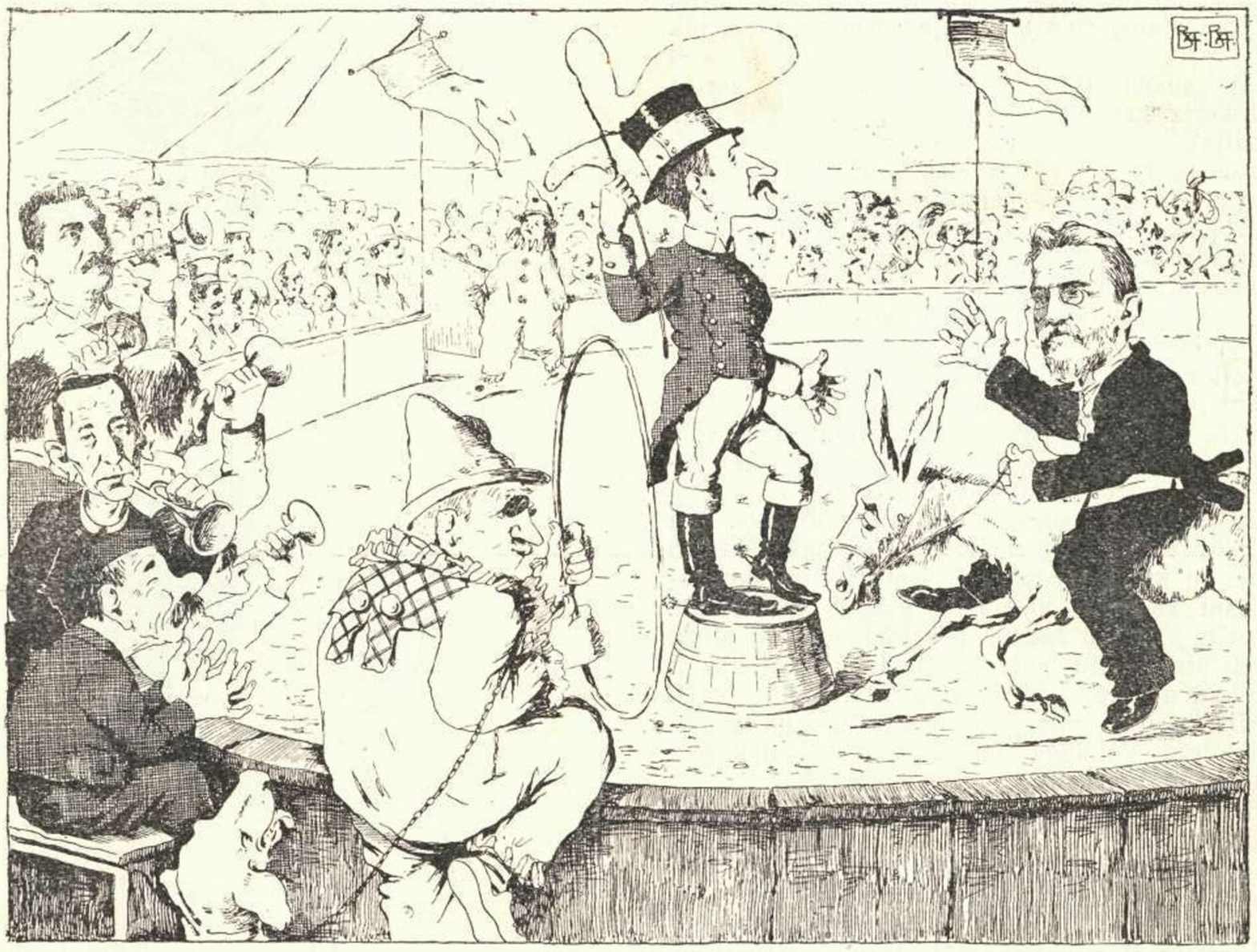

Cirkus direktor: Hop! hop! hopla! là e là.

Ivčević: Jok, jok! ja skačem, di je mene volja, pa i magarac se kocjutâ.

Cirkus direktor: Mužika — tàka!

D. Balavac: Bravi! fina kumpanija, baš ste se afjatali.

Moj delikani Bal.

E ko je bija ovoga krnjevala, vidija je, to jest neprijateji su bili takozvani prijateji, a uzrok je bila geložija i impotenca. Svakako sviman praščan, jer su jopet svi ti neprijateji bili na bal i s tin je Duje dokaza svoju moralnu snagu nad svima. Onakoga bala nije nikad teatar vidija i sasvin tin da je bija drugi bal u gabinetu, ove je godine bilo sto osoba višje. A sada pošto su priko naši plečiju učinili bog zna koliko puti račune, da budu na čistu, dajemo im koji podatak. — 700 osoba po 3 kr., 20 djački po 2 K suviše milodari zabiliženi na drugom mistu. Istina je da su nas ove godine koncali sa troškovima, n. pr. občina 200 K za samo kazalište (drugiman mukte) glazba 300 K i ono rešto. U zadnju bit će čisti oko 850 K ča sa pretplatama ča će moji primit, (nadan se), i ova je serija osigurana. Ne mogu da govorin o balu, a da se ganut ne zafalin našen krasnon spolu, koji se je natica, ko će lipje i bogatije koštume izradit za naš bal. A sada javjan dražestne gospojice, koje su po sudu gradjanskog jurija, bile najelegantnije. Premirane su bile: Pjerotić, Matulić i gospodjica Mikačić, a darovi su bili tri umjetnine Vidovića, Meneghella i Katunarića. Kako vidite, sve naše stvari činimo u redu i sjajno, ne govorin za falit se, ma je tako, a sada

Mojim štiocima i dopisniciman.

Sad je red na vas, moji prijateji, da nas poduprete i osokolite, mi radimo sa entuzjazmom, jer radimo radi stvari; a mukte, ma, mislin, nećete od nas zahtivat, da još i iz žepa plaćamo; to, bogme, ne, ali svaki, koji plati predbrojbu, mi mu garantiramo, da će primit svu seriju, pa magar za to i iz žepa potrošili. Za one pak ča bi htili mukte štit, pobrinuli smo se. Za prvi put jin samo imena po redu biližimo pa ako isto ne platu, onda će mo ji češće spominjat ma na drugi način. One pako, koji su pismeno naručili, tužit će mo sudu. Još dvi dopisnicima pa san svršija. Javjan van. da je svakomu slobodno poslat Duji dopis oli karikaturu, pa koje on stranke bija, samo ako je stvarna i prez lični uvrida, pa ako ko ne uspije prvi put, neka kuša drugi, treći. Lani su niki došli na red nakon pet šest miseci. Stalnin pak dopisnicima i karikaturistima, najlipje se zafalijemo s nadon, da će nas i unaprid častit svojin dopisima i radi interesa njijovi misti, jer mi ne moremo svuda bit:

Vaš delikani Duje Balavac.

GRADSKI VIJESTNIK.

Hrvatsko dramatsko društvo.

Naše diletantsko društvo bilo je nekidan promovirano na pravo dramatsko društvo. Gradjanstvo se je osobito uzradovalo uspjehu tog našeg društva, ali ta radost nije, žalibože, dugo trajala, kao ni sve lijepe stvari. Društo je naime nenadano opet imenovano diletantskim. Kola po gradu više

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA SPLIT

versija o uzroku te promjene. Kad doznademo pravu, javit će mo; uz to preporučamo, do koga je, neka providi.

Zli jazici govoru, da nisu tili slušat Pompu, pa da jin je on za dešpet zdiga titul. D. B.

Porez na vino.

Naši se deputati pravdaju u Beču, da nam ne stave porez na vino, ali reka bi, bez uspiha. Oni svakako oće jednu zadovoljštinu i pitaju, da jin pridadu našega podeštata, koji je svemu kriv, da se na nj švogaju. Ako se spominjete, on je, kad su došli fračeži, činija fešte i posla jin mukte pun karatil vina; istina, posli se pokaja, pa posla i auštrijanskoj škvadri; ma *„el takon jera pezo del bužo“*; i oni, puf!... nan tašu, za neka nan poskupi, i tako ga ne mogli svakome mukte dilit.

Umjetničko-Obrtna Škola.

Došlo nam je do ruke nekoliko svjedočaba djevojčica obrtne škole, i konstatirali smo nekoliko petica u ponašanju. Ove se počele buniti: Prije im očituju godine, a sad opet, kako se ponašaju. To je užasno za udadbene kandidatice. Čujem, da će im majke učiniti memorandum, da se ova dva predmeta dignu sa programa.

One, kâ one, jemadu prav! Ma koja blagodat za muškiće. Jedan se oće da ženi. Prvi uvjet: Certifikat obrtne skule — Predmeti: Godine, kuvanje i ponašanje. U sve druge predmete može jemat petice, nek te nije brige; oženi se! D. B.

Skola za kuhanje.

Napokon se i ova materija otvorila u obrtnoj skuli Fina materja; intinguleti i pašticade tiraju svoje vonje po svoj skuli, pa kad je nika ura, djaci, kâ mušice, padaju u afan. Naš požrtvovani diretur trče od pinjate do pinjate i svaku oće da provonja. Popipa jednu piplicu, oguli zaostale dlačice koje mlade tučice itd. Impozanta učiteljica ozbiljno predaje dugon kašikon u ruci mišajući razne šalše kâ starinske vračarice, koje su pripravljale ljubavni elixir. I zbilja jedna dobra šalša kadra je da zaljubi muža, pa kako bio indiferentan. Ne mogu da svršin, a da jopet ne pofalin marnoga diretura, koji se ne žaca ni da potribu po gradu kupuje. Dapače san ga nikidan vidija odit s pazara sa dva operušana šanteklera. Eto sritno!

* * *

Naknadno preporučamo, da nebi zaboravili na naša narodna jila. Zarad krapfeni nemojte zaboravit pršurate, zarad niki sôsi nemojte zaboravit bakalar po našu itd. U tomu smo konservativni i dakordo smo s Don Franon.

— Alea jakta est.

=(Et cum spiritu tuo. D. B.)

Alea jakta est! reka je Don Frane, ča arvaski oće reć: — nisan višje deputat. Sad, kad je stvar svšena, reći ćemo dvi po pravici. Vaja reć pravo, Don Frane je od svi naši deputati najzaslužniji. Istina, ni iša u Beč, ma baš zato nî ni zla učinija, a jopet ostavija je gradu zasluženi petnajst iljad. Ugledali se i drugi u nj! Čujemo, da neće ni'na općinu više poć, ako mu dadu plaću. *Ja bi mu je, brate, dâ, isplatilo bi se četverostruko.*

„Madri pie“:

Predikaturu je došla ove godine, krasna ideja. Konstatirajuć da su u nas organizirane „Le figlie di Maria“, promislio je zašto se nebi mogle organizirati i „Pie madri“. Promislite s kojim je entuzjazmom uzela na se tu organizaciju gospojica Bratanovišna. Stavila je dekoracjun na prsi pa ala od kuće do kuće. Ali vidi pegule, opazila je da one koje su *pie*, nisu *madri* (baranko ča se zna) a one koje su *madri*, nisu *pie*, pa nikad na kraj.

Neka prova sa „padre pijiman“ sigurno će uspit. D. B.

Pô korizme.

Ovde smo krasno prošli pô korizme, šta jemamo zâfalit upravi „Marjana“, koja nam je spravila onu lipu feštu. Ma vaja reć ča je pravo, nî sve ni zasluga uprave, zafalu

NAŠI LISTOVI.

Salta el fosso.
O rosega sto osso.
Nar. poslovica.

„IL DALMATA“

D. B. Caro consenziente:
Ghe semo o non ghe semo?!

---

zaslužije „Dan“ za reklamu. ča je je mukte činija, iza njega dolazi predikatur, i on je učinija, ča je moga: najpri je govorija o fešti, pa je i prediku oni dan svršija malo ranije, da šinjorine jušto prispiju. Sada malo o fešti. Dvorana krcata ka u najveće prigode, deboto ni na „Dujinu“ plesu ni bilo višje svita; prestavjene su bile sve kaste, osim taljanac, a ča me bilo osobito milo, bila je i fabricerija Sv. Duje. Konšorcij pivački društava pivâ je kâ piva; tamburaši odtamburali sjajno! Oće naši tamburaši, oće! Doležal zapiva ka Karužo, kad postane bariton, samo, kad piva arvaski, ne zna izgovorit *š* ni *ž*, ma nî on kriv, ven di se rodija.

Drago nan je, ča je pivâ „Credo iz Otela“; tako će i „Dan“ bit zadovoljan; bome u korizmi smo! Dramatičari su prestavjali tombolu i za onu večer kâ diletanti. Osobito su se iztakli oni, ča je zvonija trombu i oni ča je vikâ brojeve. mogla je uprava aprofitat pa prodavat i publici kartele; bilo bi se i tot utiralo banic. Od sve fešte najlipje tačke su bile dvi žive slike ili apoteoze. Grijota, ča ji ni bilo višje, onako

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA
SPLIT

Naši literati.

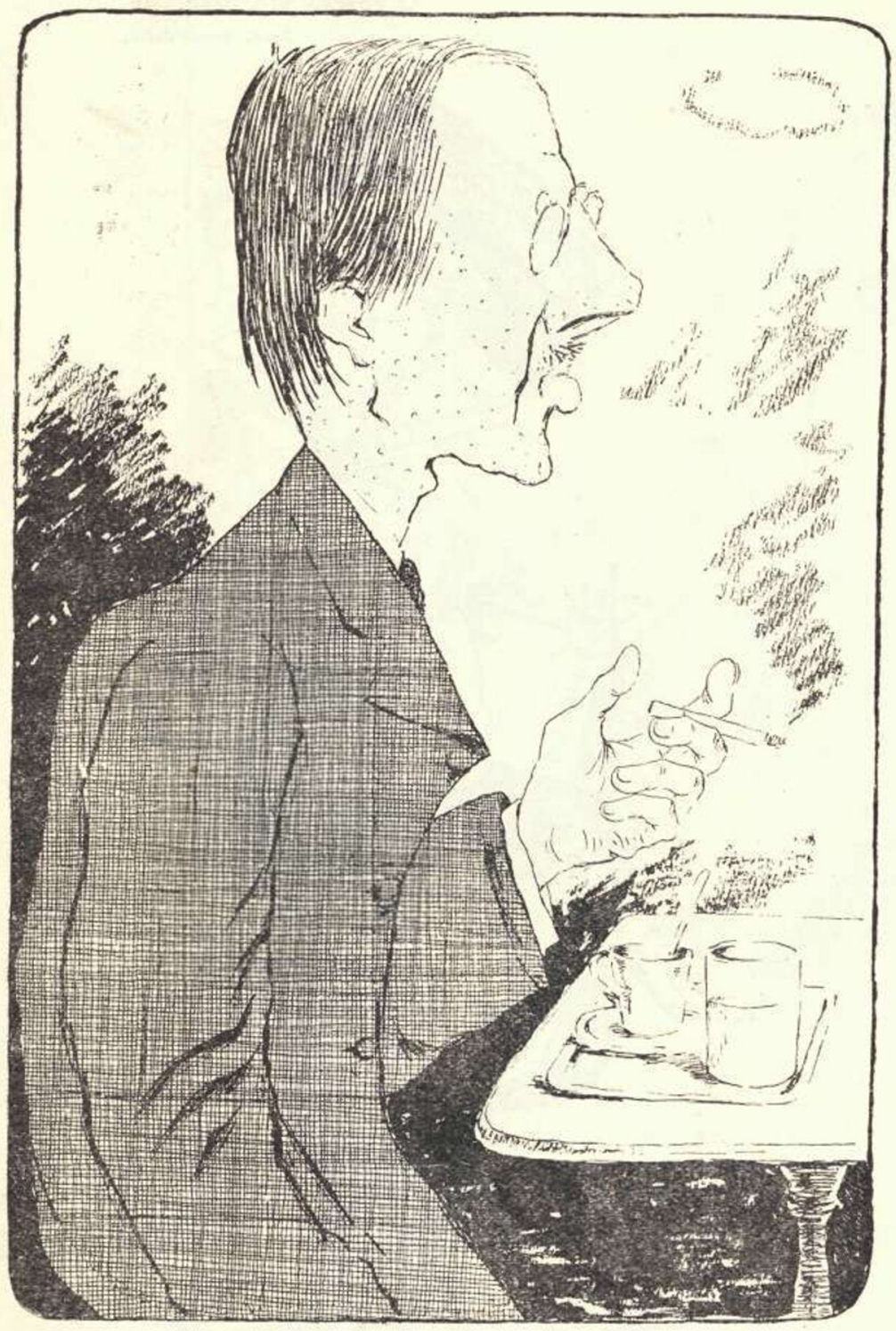

Ja sam kritičar,
Ko još to nezna?
A i literat,
Ko i to nezna?
„Slobodu“ upravljam,
Marjanov sam sin,
Do malo ću postat
I ja Spalatrin.
Zaletim se dikod u Lumbarde,
Neki misle, da lovim lokarde
Al ja ne bum tako velik osel,
Bez kešefta da bi tamo pošel.

---

lipo rasvitljene bengaliman, bila je divota; još jedna od ti živi slik, i bila bi se sva ta masa svita zadušila.

Iza svi ovi a i drugi lipi stvari, na programu je bilo pisano *in zergo:* u Fojeru veselica, ča arvaski oče reć — bal. Ta se veselica tako publici svidila, da se ni moglo ni plesat od mase. Kad malo prin ponoći nagrnuja svit u restauraciju za da može na vrime izist rižot i janjčevinu i onda su mirne savjesti jili iza ponoći, bakalar i niki po koju bisteku; ma vaja reć pravo, pečenu na uju. Bili smo ulizli u petak, pa onda jopet na veselicu sve do zorê.

Nevaja svud nos zabivat.

Netom se kostituisalo društvo umjetničko „Medulić“, sve novine prijazno razglasile i živo preporučile to društvo; samo je Cretinetti zaprijetio, da će nas držat na oko. Šta on s time misli? ili bi htio zavirit po atelierima, da li modele odgovaraju regulam estetike? *Ne misli on to, bidan, vengo su ga figure Bukovca, Meštrovića, Medovića, Rendića etc. stavile u kurjožitad, pa bi tija i daje provonjat: bome, „že debulece dei vivi“* D. B.

Iz kolonija.

Kad velevlasti učine po koju parcijalnu ili generalnu izložbu, obično prenašaju u izložbeni grad po koje pleme iz Afrikanskih ili Australskih kolonija i čine, da se tu produciraju i time namame silu stranaca. Austrija, u sličnim prigodama, dovede dalmatince. Tako i ove godine, prigodom **lovačke izložbe,** zove **„Sinjske alkare“.** Milo nam je zabilježiti, da ipak, materi zemlji, Dalmacija nešto doprinaša.

Ja se nadam, da neće izostat ni „Bokeška mornarica“ — Falit će du ga falit! D. B.

Primicija.

Naknadno nam javljaju, da će ići u Beč s barjakom novorodjeno „Društvo proti psosti“.

Ti su, baranko, na mistu; ala ča će se furešti divertit! D. B.

Okružnica.

Arkeolog Don F. Bulić poslao je okružnicu po svim mjestima Dalmacije vruće ih moleć, da sačuvaju umjetnički karakter naših gradova. Eto, milo nam je, da čujemo i koju dobru, a još milije nam je to, što je odlučio razvaliti svoj Tuskulum u Solinu, da tako pokaže dobar primjer. Evala, Don Frane! *Fora dente, fora dolor. D. B.*

Sloboda u svačemu.

Čitali smo u „Slobodi“ krasan reklam Markovinovih klozeta u dvojezičnom sustavu. Markovini je slobodno pisat talijanski, „Slobodi“ je slobodno primit, kad je Markovina slobodno plaća i . . . . *sa veleštovanjem preporučam se, con stimma mi raccomando M. M.*

Nova šocjetad.

Ovi se dan konstituisalo novo „društvo proti psosti“, (che macie) pa da vas mogu potanje obavistit o ovin veseljakovićiman, bija san na skupšćinu, i evo van u kratko, ča san čuja.

Sidnicu je otvorija jedan stari beštimadur, sad govoru, da ne beštima višje, i imenova je za pridsidnika jednoga popa, koji da će ji u svemu obavistit i rastumačit, o čemu se radi. „Istomisleća gospodo, započme ovi, reći ću van dvi tri u kratko, da znate, šta vam je nuždno znati, za ostalo će se misliti uprava. (Živio! Živio!) Po titulu našeg društva, već možete svatiti, kakvi bi imao biti cilj društva, ali se nemojte preplašiti, stvar ne treba uzeti tako tragično, — (Živio!) — Ja znam, mi svi znamo pljucnut po koju beštimicu u naglosti, pa nećemo bit tako ludi, sebe štapom po prstima. (Veseli smiješak.) — Naprotiv, neke liberalne novine počele su vikati proti psosti i zvati policiju u pomoć i tako je ugrožena sigurnost nekih naših istomislilaca, stoga mi moramo da se organiziramo.“

— Koliko smo se puti ovo mi organizirali? — Koliko jesmo, jesmo nije nikad previše. — Ali smo sve isti članovi — Ne smeta ništa, osiječe govornik i proslijedi:

Gospodo! naš je barjak, bjelo žuti, — A zašto ne trobojnica? — Molim muk, nije ovo političko društvo, pa mi moramo biti tolerantni, jer i talijanci beštimaju — I jemadu vot. — Molim, ne činiti neumjestne opaske, dakle naš je barjak, bijelo žuti. — Non ga sostanza — Ma che non ga sostanza, molim gospodo, žuto je žumanca, bijelo znači bjelančevina. a zajedno jaje, a šta vam drugo više šoštance daje do jaja? (Burno povladjivanje i veselost) — Živila jaja! — Gospodo, mi će mo morati i za se jedan mali kućni red napraviti, barem sa dva tri paragrafa. N. pr. § 1. Zabranjeno je članovima beštimati na ulici sa inten-

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA SPLIT

cijom, § 2. član iza svake psosti, mora se pokajati, § 3. članovi koji čuju nečlanove da psuju. neka na svaki način nadju načina, da ih ozloglase. Ja mislim, da je za psost to dostatno, nego ima još i druga stvar ne manje važna a to je, evo što: Na Našem je barjaku natpis „Društvo proti psosti“ to je, gospodo, titul, kao koji mu drago titul, ali mi imamo na barjaku i vrbcu a na njoj su samo početna slova „D. P. P.“ a znate li što to znači? — Jedan će iza ugla: „Društvo Proti Peronošpori“ (veselost) — I meni se drago malo našalit, ali domislite se. — Opet će neko: „Društvo Puši Palte“ — Jok! Jok! — Treći će: „Društvo proti popovima“ — Molim šala je šala, ali nas ne valja ticat — onda: „Društvo Posa Piano! Ha ha ha! ta nije loša, sva su naša društva takova, ali ne pogadjate. — Društvo jako raspoloženo, svi plaću od smija, jedan se na to osokoli pa će: „Društvo Pipaj Piplice“ — Molim, molim u korizmi smo sad, sad se samo ribe mogu opipavat. — Onda: „Društvo Proti Posti“ — Još ne pogadjate! — „Društvo Peri Pinjate“ — Dosta, dosta vidim, da niste domišljaci, ili hotimično nećete da se domislite. Dakle ja ću vam reći: Ona tri slova na vrbci znače: „Društvo Pitaj Pinez“. Dakle preporućam sakupite čim više članova.

Tako se u lipoj jubavi i ovo društvo ustanovilo. Eto vidite ča oće reć bandira. Sad znam zašto „Zvonimir“ ne more da se višje uputi, nima bandire, eto ti ča je. D. B.

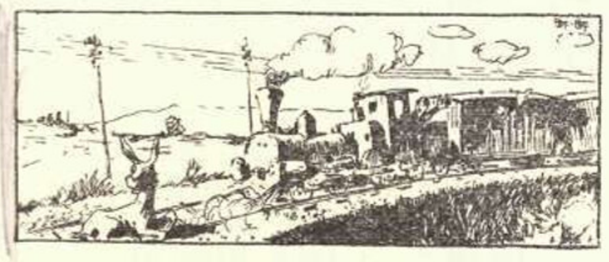

Iz pokrajine.

Dubrovačke novitati.

Našoj „Kati“ s novom godinom sve ide naopako. Nešto, što joj je gospar Gjuro otkrio karte, nešto što je Mali impampanô, da će je vjenčat. Nešto baluni, nešto operacijon u glavi — insoma, izgubila je glavu sasvim. Sad ti je za Srbiju, sad za Crnu goru, sad kontro njima ..... Nazad vremena, učinila je bulikan u gradu. Infisala je, da će, Crnogrci na dubrovnik. Svak se pripo, i počeli se armavat, ... Grad se je apeno kvjeto, kad je gospar Marko esponjo u vetrini fotografiju onijeh, koji će branit grad. Svak je trčo u čudu, da vidi te ratoborne ... Nasukali su i Dum Mata; kad ih je vidio, sit se je nasmijao i uskliknuo: Grehota, da ove nije imala republika, ne bi bila pala ...!

Odkad je pukla vjera izmedju „Maloga“ i „Kate“ Mali ogni tanto trkno do Dubrovnika, pa onda s automobilom onamo .... onamo .... Prvi put, kad sam ga vidio učinijo mi je grubu impresijon: Pocrnio, kô da je živio u špiljama na Lovčenu; brekle mu oči, nakostriješili mu se brci, navukao rečinu .... pravi crnogorski hajduk!

Mužike, komunala i popovska, počele su se vagigjat. Amori ide dobro. Već je velika ljubica .... „Pravaši im zaimali barete, a oni njima pjedestal (podium) ..., Politika je ..... reko bi Frano Supilo!

Feste veljuna i balâ, bilo ih je na pretek, i ako je karnevô, bio malešan. Odnijeli su *record:* Akademija u Teatru za popovsku muziku (oficalitet i uredovni jezik za onu večer: tudeški) i bal u Štionici (svakoga, najmanje Srba, a najviše „prijatelja“ Srba). Regale za popovsku mužiku primô je Miće Milišić, a za *srpsku* primaće Mato Beašić. To je dobro!

Dopo tanto, i srski deputati organizirali su se, kako nigda do sada. Svi stari i retirani, sad su u prve file. Manjifiko ih je bilo vigjet, kad su pasali. Toni Puljiz nosio je barjak, Mato Šorić je trumbetô, a Leso Mitrović ih je foto-

Naši podeštati

Iz TROGIRA.

Vidite me, judi iš Trogira,
Kako šan van lip!
Je li lipši u Dalmaciju
Koji drugi kip?
Ja šan prvi meju van,
Vaš šan poteštat,
Žašto nišan moga i ja
Bit vam deputat?
Ja šan glava o partita,
Mudriji neg vi!
I princip me paži, šluša,
I miništri svi!
Švak me traži, švak me išće,
Jer mi glavu žna:
A tudeški žnan govorit,
Oh, bigec, ja ja!
Svi še ža to mene boju,
Viruj, Rašpe moj;
Dok je tvoga poteštata,
Ti se niš ne boj!

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA

grafavô . . . . . Na banketu ste su grlili i ljubili. Puljiz je plako u gorke suze od kontenece, lupô se je pestima u prsi i govorio: Mea culpa, mea culpa. Gospar antiki.

□□□

Caro Duje!

Kad mi je postijer donio onu tvoju proklamacijon, gdje serijo avizavaš, da još ezistiš, i da hoćeš ezistiti, u malo, da od veselja ne skotrljah se u afane. — Kad sam se malo raztraveljo, uhvati me neko veselje, te sam sto po kamari skakati i vikati, ko do sam pomahnito: O, mondo cane! Duje resurexit! Nijesam falio, brzo ćemo festegjat Uskrs; a o Uskrsu svak ima soladâ, pa se mogu pop'pat u špag i abonat se. — Nu sve mi para, da si ti, Duje, veliki berekin i amerikanac: gjuro bi se, da si prijatelj gospara dentiste Gjivovića. Dobro se intendiš u reklamu!

Onako sav arajdan izletio sam na dvor i trč u redacijon „Prave“. Našo sam Ilu Peckalovića, gdje vas u afanima traži svoju pamet, bio se imagjino, da je izgubio. — Zagrlim ga, pa mu povičem: Ile, Duje resurexit! Njemu se pričini, ko da sam mu reko, da je Frank uskrsnuo, pa me u momentu poljubi. — Zapeklo me, i malo skombusulalo!

— O naš stari dunkve supero je boles?

— Ma koji stari? — zapitam ga.

— Ma Frank!

— Ma kakav Frank i smokve! — Duje iz Spljeta, intendi me, hoće opet, da remenava desno i lijevo.

Ile ostane, ko da si ga polio ukropinom vrućom od kupusa, a ja ga u tom pozicijunu impjantam, pa u redacijon „Crvene“.

— Gosparu Medini! — Duje resurexit!

— Ajte, molim Vas, što mi prdoklačite! — rekne mi — Što me sekavate, oli to meni prema. Imam i drugih pro glave: zar ne vidite, kako je Dr. Melko po na škinu, a razbio nos ko deputat Konavala!

— Tako mi duše, taki salto mortale, da zna Dr. Melko učinit, nijesam se imagjinavo! — Sluga Vam se!

Evo me u redaciji „Dubrovnika“.

— Gosparu redaturu: Vaš kolega „Duje“ opet se probudio! (nijesam imo koragja, da reknem latinski, perke ovgje sve vonja po srsko-pravoslavlju).

— Kakav naš kolega? — redatur će mi.

— Ma zar nije Duje Balavac kolega vašem foju?!

— Krsti te se. Malo mi stoji, da Vam jednu zalampam.

— A ja na ulicu. I sa fjakom (bio sam se vas zapjeho!) pogjem do sakristije Velike Gospe. Gospari kanenici pjevali su antifone (a za ovu veliku rabotu, moj Duje, primaju svakog godišta kruna 4000 pro choro et timpanis!) — Kad su svršili, dočekam ih, pa da ću im pripovigjet tvoju novitat, ali me fermaju, taman kad sam mislio, da očepim. Dum Antun, pum Bepo i dum Mato,

— Znamo, znamo!

— Ma što znate?

— Arćibiskup Dvornik vaja da svakako pogje u pensijon.

— Ma, oli komu se megju vama štuca? — zapitam i malicijozno namignem okom.

— Oli ne znate, da je u Zadru kanonik Gjivoje!

Umuknu, a ja onda ih imponencom avizam, da ćeš ti, Duje, uskrsnut.

Dum Bepo se zamisli, pa mi d'un tratto povikne: Hoće li jope ona karonja štogod smrleiskat o mojoj Kàti? — Da znam, ko je, do bi mu jednu po turinu.

— Tante grazie! Complimenti! — pa na Stradun.

Sve sam zaboravio: i srsku bandijeru, i Dušana Silnog i novog deputata Konavala; sve mi je spariškalo iz tikve, kad sam čuo, da je Lueger umro. Smolio sam mu i ja jedan očenaš za dušu, a biće sikuro dum Antun zakanto mu „De profundis“! — Još ne znam, što misli Ile, ma dobru ću tendit „Pravu“. Kurioz sam, kako će ona proplakat!

Ma batalimo ovo. — Ja ti, caro Duje, baš iz srca čestitam, da ćeš opet provirit na sunce ispod onog kamenog sveca na Gospodskom Trgu, a opet ti zafaljujem, da si se denjo i mene komemorat. — Moju najveću riverencu, supli-kavam te, konsenjaj Antoniju, perke, kad si ti spavo, on pas je zno katkad divertiškat mjesto tebe (molim te nemoj se ofengjat!) i ja te sada coram publico proklamavam, da si u Dalmaciji najserijastiji foj, — A ovomu neće ni niko kontradiškat, jer, ako jedna elecijon jednoga popa za deputata u Dalmaciji može onako skonbusulat našu politiku, kako što je ona kanonika Ribičića, vjeruj mi, najpoštenije i najpametnije je, smijati se i rugati . . . rugati se i smijati . . .

Caro Duje! — Tout cela va finir dans un èclat de rire! . . . i tad će vaša i naša politika arivat do superlativa serijetati. —

Intendiš li me? Te riverisco tvoj **Senkilo.**

Naši komisari.

(za uredjenje bujica).

Od Mojsije i mene
Bila mala razlika:
On udrila po kamenu
I postala bùjica.
Ja naprotiv odma sam
Postavila balvane,
I onda je durch und durch
Ponestala bùjica!

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA

Ištantaneje.

Iz korizme.

Siora Zanze: Dove la core così in pressa.

Siora Tone: La me lassa star, botiza, vado al domo alla predica, se nò vado presto i me agrampa el posto più bello. Štačete Siora Zanze, ovo je sve ča godin. Jo dà Vi znate moja lipa siora Zanze, kume kel predica jo meni da van je ćut, el xe propio un bombon, un cocolo.

Siora Zanze: Ma i me dise (parlandola fra naltri) che l' altra sera el ga ofeso tutte le donne, che el ga detto che semo de quele .....

Siora Tone: Jo! Bože nas sa čuvaj non xe vero gnente affatto, ghe giuro che me vegna le crne patule, Šiora Zanze mia non xe lu capace, quelo xe una perla de omo, lu xe un cocolo. Jo come chel parla ben, ako ne virujete, pitajte alla Laghinica, ela ve savarà dir mejo perchè capise mejo talian.

Siora Zanze: Ma i me dise che molta gente vien.

Siora Tone: Puno puno, Siora Zanze ali oni indiavulani e nesriknji de studjenti i fa un burdel del djavulo tutto i sona trumbete e po i sridazza kun quelle porche de ragazze, el bidan de don Andrija Matas el se rabia kume mato. Oh staćete ono su sve krivi oni vražji sučalisti.

Siora Zanze: E la ga inteso cosa i ga fato certi ladri in cesa a Santa Crose . . .

Siora Tone: Bože sačuvaj. (čujes ebrecat) Vidićemose drugi put Šiora Zanze, no pošo star ribbate in cesa, trčen trčen, ovo je sve ča godin.

Ustrpljivost opravdana.

C. K. notar K. ima u susistvu dvi babe, koje ga ni najmanje ne zabavljaju sa svojim prepirkam (najskoli od kad čekaju repaticu) pa i svaka opomena bila je uzaludna. Jednom je pričao ovu stvar jednom klijentu, koji ga je pitao za uzrok zle volje i isti mu opazi, zašto ne providi na koji način. Notar će nato Čekaj ti, kume, dat ću ja svakoj po nogu u onu stvar, samo čekam da suca Orebicu* premjeste sa kontravencijuni.

*) *Poznat radi svoje strogosti.*

Meštrovićeve skulpture.

Zapravdali su se u općinskom uredu o Meštrovićevim radnjama i jedan fratar koji je debatu prouzrokovao, zaključi: Zaludu je, mogu hvaliti Meštrovića, koliko hoće, ali mene njegove stvari ne mogu zagrijati. Jedan će činovnik na to: Naprotiv, meni se čini, da baš Meštrovićeve stvari ugriju ljude!

Istina je, da su često cure prez rukuj oli noguj, ma jemadu toliko druge gracje božje. D. B.

Korizmen projekt.

Sad kad smo u vrime posti i pokore, misli san višje puti na malu dicu, koja još nezna jist i tako se ne mogu držat regul, pa piju mliko svaki dan. Jednog dana misleć na to, došla me je jedna ideja pa, evo, aprofitajte. Radilo bi se o tomu, da se babam (dojiljam) ostavi na jednu stranu mliko a drugu navrne na kafu i tako bi dica izminivali po propisu a od nedije bi mogli popit i kapucin.

Videant consules. D. B.

U jednom splitskom hotelu.

Otvore se vrata sobe 69; jedan gospodin proviri i zaviče:

Freulein Mizzi!

Portier iz svoje gabine: „Bessezt!"

Odgovori=razgovori.

Br. 81.

„N. Jedinstvo" je nabrojilo u Splitu 80 družtava, a izostavilo, jedino ono, di Stražičić ima glavnu rič a to je „Družtvo Splitske Klike". Bit će iz čednosti, ali mi dajemo javnosti kao odgovor „Hrvatskoj Riječi" koja zlobno insinuiše da toliko uvaženi (el diže lu) Stražičić nije u nijednom odboru od tih 80 družtava.

Ali je u 81.om. D. B.

Dva Chanteclera.

Prof. Matematike: Caro Izolanove, voi non sapete scrivere e scrivete roba vecchia amuffita.

Prof. Literature: Dragi kolego, ti si zloban, a kriva je tvoja impotencija, pa kao ko ti mene sudiš?

Prof. Matematike: Tu non hai letto i competenti che ha letto un Marcocchia, e queli dei quali ti sei servito, li hai plagiato.

Prof, Literature: Matematičaru moj — dokaži.

Prof. Matematike: — — — (muči).

Merlo iz ćibuna: . . . Plus fier qu' un Toulausain qui chante: „O moun Païs!"

RAZNO.

Flašmanijada.

(Istinit dogodjaj).

Ravnatelj: (Djaku koji se pred njim libio niz stepenice) Hajde brzo, brzo!

Djak: (Glasno) Muči, Toni pajaco, ako se vratim dat ću ti pest, da ćeš se zavrtit dva tri puta.

Ravnatelj: Šuti, šuti, samo da ne čuju drugi učitelji.

D. Balavac: *Ganz gemütlich.*

Novi Hotel.

Svi se tuže, fàli nam hotela, jer puno stranaca sada dolazi; mislite da je to laka stvar otvorit hotel. Evo se i sad našlo pâr hrvata i oni restaurilali meblirali i uredili hotel i kažu da ne stoji poteškoća u tome, to je još najlakše a sada kad je sve svršeno? Tu vas hoću, ime mi dajte, bez toga ništa. Koliko su se oni jadni trudili i mučili; najprvo htjeli mu dati ime - „Hotel Marjan" pa se pokajali, naravno dobro su i učinili, ko bi unišao u hotel

HRVATSKA KNJIŽNICA MARULIĆA

sa tako prostim imenom. Kašnje su promislili: „Hotel Jadran“ ali ni te nije zvučilo baš sladko i u zdvojnosti htjeli zapustiti ideju, kvragu i hotel. Ali u dobar čas doletio naš don Frane (i on hrvat) i dao im krasnu ideju za koju su ga vlastnici, hrvati, izgrlili i stavili mu na razpoloženje mebliranu sobu dok kod bude živ. I sad se napokon zove: „Hotel Salonae“.

D. B. *Još bi niki zanikali kad nan kažu, che semo cavre.*

ŠPORT.

Praćice.

Evo nam je počeo po koji pramaljetni dan i s lijepin vrimenima oživio i naš pučki šport. Milota je viditi našu mulariju, kako se je fino izvježbala pa cilja kao iz puške. Predmeti su ciljanja razni n. pr. fenjeri, gnjezda lastavica, stakla na prozorima i spomenik Botića; ovaj najviše vabi, jer je najveći gušt ćuti kako ono po bronzu zaklapa. Naša se pulicija privikla na to, pa ne obadaje puno, dapače smo ćuli, da će i njima dati po jednu pračicu, da se na straži ne dosadjuju.

Mularija, koja nema praćic, zadovoljavaju se i kamenjem, pa udri jedan u drugoga a ne u strance, kako je neki list zlobno pisao. Ako gdjekad opale kojeg gradjanina, to se slučajno dogodi a bez intencije. Kadkad ti berekini znadu biti i duhoviti. Tako nekidan neki stranac stane psovati nekoliko njih, pa im reče, kako se to samo u Splitu dogadja i ostalo, (sve ono što se svakom gradu prišije u sličnim prigodama), na koncu ih zapita: Preko, perke non Viena, perke non Parigi mularija butare šasi? — Jedan će berekin na to, imitirajući ga: Perke Parigi ne Viena non avere šaši, delà mularija amazzare nove diese persone e rupare tuti peci.

Forza e coraggio.

„Forza e coraggio“ u Dubrovniku su puno furbastiji od naši ginastikanti. Oni su stavili gornji titul, i ni jin triba ništa drugo radit, jer forza e coraggio more svak jemat i prez da se vidi, a ginaštiku i škermu vaja činit, ako neš da ti se rugaju. Istina je, da oni gori se digod mogu nać u neprilici, kad se slučajno sukobu s judima, koji nisu u šocjetadi, a jemadu gorispomenuta svojstva, pa jin vaja, forzu e coraggio, stavit na stranu. Ma to se često ne dogaja, n. pr. odkad su se ustrojili, dogodilo jin se samo jedan put. Eto i ne ponovilo se.

„Dušan Silni“.

„Dušan Silni“ pozva je na akademiju „Forza e coraggio“ naravno po tituliman oni su kâ arištokracija u športskim društvima, pa je i pravo ćini mi se ništo kâ: „Impresa pompe funebri primo ordine“, ćuli smo, da će sastavit uzajamno i tarife za velike funerale.

Živila braća po silnosti, forci i koradju!

MASTIONICA, PRAONA I KEMIČKA ČISTIONA

M. DOMIĆ - SPLIT

(VAROŠ LUČAC).

Virujte mi žmačaje, kâ žmačaje; Svaki i najšporkiji čovik kad iz njegove butige izajde, bil je kâ golubica. D. B.

Za čistionu prima naručbe i predaje KLEMENTINA GOLDSTEIN, pod satom, Gospodski Trg.

Primili za fond lista.

Prof. G. Z. Split . .	K	20·—
Cicin Karlo inž. gradj. savjetnik	„	6·—
Braća Klein Split . .	„	10·—
Ivan Sisgoreo financij. nadstražar	„	6·—
I. Posch	„	10·—
M. T. Šibenik . . .	„	10·—

Oni koji su „Duji Balavcu“ *„bružali pajun“.*

(primali a ne platili)

Prof. Alberto Kuzmanich, Zadar.
Prof. Petar Macanović, Zadar.
Sladić Bare, Betina.
Ivan Mikić, Betina.
Mirko Kolombani, Imoski.

(slijedi).

GRAD HOTEL BELLEVUE

SPLIT

Hotel I. klase, opskrbljen sa najmodernijim konfortom.

Krasan vidik na more.

Najljepša kafana u gradu sa biljarom. Restaurant i pivara.

Moderno uredjene sobe od Kr. 2.50 unapred.

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA

Marino Bettiza & Figlio - Spalato

Casa fondata nel 1840.

Prva splitska tvornica tjestenina na paru

- - Suvlasnici nagradjene parne tvornice „GILARDI & BETTIZA“ - -

proizvoda Cementa Portland i Romana bojadisanih pločanica, cijevi, uresnih predmeta za gradje itd.

SKLADIŠTE: Drva i materijala za gradje, dužica bukovih i hrastovih za tavane. stakala, svakovrsne boje, kistova (penelli) vrniže, asfaltiranih pappendecka razne vrsti za pokrivanje krovova.

PREUZIMLJE: Poduzeća novih zgrada, - - takodjer koju mu drago popravu. - -

ZASTUPNICI: Opekarskog Društva iz Pasiana kod Pordenona prije Mletačkog društva. Tvornice opekarskih radnja Lovra Zarotti pok Petra iz Pirana te raznih drugih talijanskih tvornica, takodjer od tvornice Lavagna di Eternite patente Hatschek, novost za pokrov kuća, dugotrajne i podnosljive proti svakom ledu i vjetru.

KLESARSKA RADIONICA: pod upravom kipara Gaetano Voltolini, preuzima svakovrstnu radnju oltara i spomenika u kamenu i u raznim mramorima.

Odpravljamo franko obala ili splitski kolodvor.

Gospodski trg. — SPLIT — Telefon br. 2.

Najbogatije skladište rukotvorina i mode. ≈ Velika zaliha rubenine za gospodje, gospodu i djecu i prodaja svih drugih predmeta, koji spadaju u tu struku. ≈ Bogato skladište modernih amerikanskih cipela. -- Mehanička praonica.

SPECIALNO SKLADIŠTE OPREMA ZA NEVJESTE!!!

Skladište pive „DREHER“

vlastnik

M. Juras - Split

Uvijek pripravna zaliha najbolje, pive i mraza, te ugljične kiseline.

Podružnica Ljubljanske Kreditne Banke

≡ SPLJET ≡

- - Centrala u Ljubljani, podružnica u Celovcu, Trstu i Sarajevu. - -

Prima uloške na uložne knjižice i na tekući račun, kamate prama ugovoru. Kupuje i prodaje srećke, rente, valute i divize itd., unovčuje mjenice, kupone, doznake. Sve bankovne transakcije najkulantnije.

Eskont mjenica. Zajmove najjeftinije.

Dionička glavnica . . . . K 3,000.000

Rezervni fond . . . . . K 400.000

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA SPLIT

Najveće jugoslavensko skladište pokućtva!

Mizarske Zadruge u Solkanu.

P. LIN & MAKAROVIĆ, Spljet, stara biskupija kod stolne crkve.

Bogati izbor pokućstva od drva i željeza, zrcala, okvira, slika, zavjesa, sagova, (tapeta) itd. — Cilimarska radionica. — Preuzima mebliranje hotelâ, školâ, zavodâ, lječilišta i t. d. - - - -

Solidna roba. — Cijene nizke. — Cijenici badava i franko.

Pisma i novce neka se šalje na naslov:
P. Lin & Makarović, Spljet

Kod ovlaštenog agenta prekooceanskih putovanja

Josipa Riboli u Splitu

dobivaju se svi nužni naputci, takodjer najjeftinije prevozne karte sa najbržim i najboljim parobrodima i sa amerikanskim željeznicama.

CIJENE ZA PREVOZ:

iz Splita do	**New-Yorka**	**Kruna**	**240**
„ „	„ **Buenos Airesa**	„	**209**
„ „	„ **Australije**	„	**400**
„ „	„ **Auklanda** (Nova Zeland.)	„	**430**

U ovim je cijenama uključena opskrba od luke, izkoje polazi dotični prekooceanski parobrod.

Tko želi na kojemudrago mjesto Amerike, Australije itd. putovati, neka se svakako obrati na rečenog agenta, koji najsavjesnije i najbolje opremljuje iseljenike.

☞ *Polazak iz Splita za Ameriku koncem svake nedjelje; za Australiju svake druge srijede počamši od 12. veljače t. g.*

HRVATSKA VJERESIJSKA BANKA

PODRUŽNICA SPLIT

Centrala u Dubrovniku - Podružnica u Šibeniku i Zadru.

Prima uložke i obavlja sve bankarske poslove najkulantnije.

NB. Imamo u zalihi nekoliko svezaka ukusno vezenih I.e serije, pa ko želi neka pošalje na administraciju lista 4 krune, a više poštarske troškove.

UREDNIŠTVO.

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA SPLIT

DUJE-BALAVAC

HUMORISTIČNO-SATIRIČKI-LIST

Na presesunu.

Naši inžiniri.

Oće naš Dane!

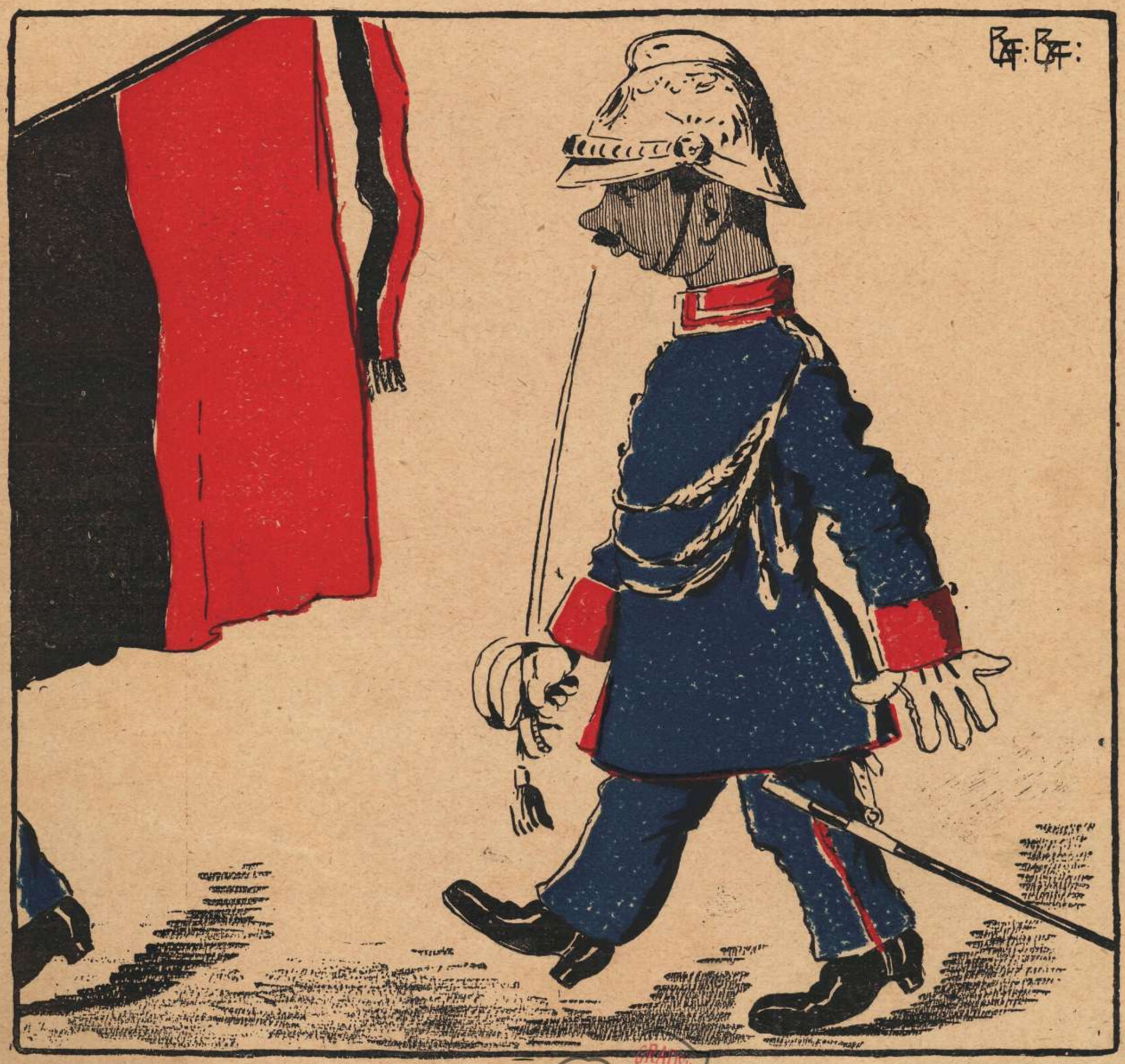

Jok! nisan višje bečanin
Ven, općinski inženjer;
Ako niste i ćoravi,
Vid' te da san i punpjer.

Po kàfani ne prigovaran
Višje, općinskom **mančaftu,**
A Prokurative ravnan,
„Union Baugeselšaftu“:

Stavjena je tabela,
Svak je more vidit,
A nikiman govorin,
„Ča se triba jidit“!

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA SPLIT

Volanijeva
Lužina
za pranje rublja.

Pronadjeno je dobro, neškodljivo sredstvo, doje razkužuju rublje od bacila raznih bolesti. Tu su lužinu izpitala 4 učenjaka i kr. zemaljsko-analit. zavoda u **Zagrebu,** predstojnik **Dr. Srećko Bošnjaković,** i pronašli kao najbolje sredstvo za pranje rublja.

Ovom se lužinom pere rublje brzo i lahko bez pepela, sode ili ine primjese, te se time uštedi 50% na trošku i vremenu, a rublje se dvostruko čuva, nego po dosadanjem načinu pranja.

Prednosti su lužine: Pranje bez pepela, sode ili ine primjese.

Prištednja od 50% na trošku i vremenu.

Mnogogodišnje sačuvanje rublja, koje traje još tako dugo, kao kod starog načina pranja sa pepelom, ili inom primjesom.

Posvemašnja razkužba, jer uništuje bacile raznih bolesti kao: kolere, pošaline (tifus), spora bedrica (Milzbrand) i t. d.

Zdravi i ugodni miris, a uz to lijepo, bijelo rublje. — Osim toga ne škodi kod pranja koži, već je čini zdravijom i mekšcm, a ozdravljuje u kratko vrijeme i ozebine. — Za vunene, svilene i bojadisane tkaninine smije se rabiti samo hladna lužina.

Na patvorine treba dobro paziti Garantiram za dobrotu lužine samo u originalnim zamotcima koji su providjeni mojim podpisom.

Praksa je, kao svagdje, najbolja učiteljica, te se iza 2—3 pokusa pranja polučuje najsjajniji uspjeh.

Ne kupujte, ako nije mojim podpisom providjeno.

Pouka u pranju.

Rublje se na večer, kako to obično biva, namoči u hladnu vodu i preko noći ostavi u njoj. U jutro se propere s malo sapuna, protrlja (prerifla) i ožme. Zatim se nastavi lonac ili kotao, te se na svaku litru vode stavi **2—3 deke lužine** te kad voda sa Volanijevom lužinom zavrije, stavi se rublje kuhati te pusti 10—12 minuta čvrsto prekipjeti. Po tom se izvadi, u mrzloj vodi izpire. Poslije toga se provuče kroz plebu i stavi šušiti.

Treba paziti, da je rublje **uvjek pod kipućim lugom,** da bude lonac ili kotao dobro sa poklopcem pokrit.

U jednoj lužini mogu se tri partije rublja iskuhavati.

Dobiva se u svim specerajskim trgovinama, gdje je nema neka se obrati direktno na tvrdku

Eugen Volani, Zagreb

Gundulićeva ulica br. 29

Telefon 154.

Sapun „Družbe sv. Ćirila i Metoda"
jest najbolji.

Cijene umjerene!

Glavna razprodaja za sve hrvatske zemlje:

Ivan Lentić, Milna (Dalmacija)

SPLIT
Gospodski Trg

Prodaja pisaćih i risaćih potrepština. - Fotografija, albuma, razglednice Splita i okolice. - Vodja Dalmacije. - Poduzeće za javno oglasivanje. - Zastupstvo tvornice pisaćih strojeva „ADLER" Skladište muzikalnih instrumenata na strune, Mandolina i t. d. - Zastupnik glasovira.

HOTEL CENTRAL TROCCOLI - SPLIT

Najveći Hotel u mjestu. Centrum grada na najprikladnijem mjestu gospodskog trga u blizini Diokecijanove palače i mletačke lože. 50 ukusno namještenih soba sa cijenom od Kr. 2.50 do Kr. 5. Najveća Kafana po bečku uredjena sa 4 biljara. Restaurant sa pivarom, finom kuhinjom i dalmatinskim vinom opskrbljen. Kupelji, telefon, ekvipaže za izlete, vodići itd.

Najumjerenije cijene.

Govore se svi mogući jezici

Lorenzo Mazzanovich & fratello.

Izpod novoga Hotela Salonae.

Prodaje pinjate svake veličine a napravja one razbijene. Oštri od britvic, pa sve do najvećega noža na svitu.

Prodaje rompiškatule (gramofone) svake cine. Za šporki svit, prodaje banje i necesaire, za koliko vas je puti voja.

Najtoplije se priporuča.

GOD. III. SPLIT, U SVIBNJU 1910. BR. 2.

„DUJE BALAVAC"

Cijena mu je 4 krune na godinu. — Za inozemstvo 5 kruna. Svaki broj 30 para. - Pretplate šalju se Administraciji lista, a dopisi i ostalo uredniku A. Katunariću, slikaru, Split.

- IZLAZI JEDAN PUT MJESEČNO - Izdavač i odgovorni urednik: Ante Katunarić, u Splitu - Tisak „Splitske Društvene Tiskare" u Splitu.

Delikanom kumi Duji za njegovu feštu.

Kume Duje, Zenzo moj pošteni!
Olâ! lipi böru moj zeleni!
Mùškardine fini, delikani,
Fićfiriću, mišu **kokulani!**

Doškali smo opet tvoju **fjeru:**
Skidam kapu i klak i **španćeru!**
Klanjam ti se dvornim **komplimentom,**
Jer te vidim s našim **paramentom.**

Vidi mi ga! Jê ga silen, **štrambav,**
Žveltast, oštar-makar malo gambav —
Al' je dika našeg **presesuna,**
Neka **mu** je **abit** od **montuna!**

Neka, Duje! Oštro stupaj sada;
To je naša domaća **parada!**
Domaće je tvoje krsno ime,
Nami drago, milo nada svime!

Tuniga se tvoja **lašti,** bili,
U te gleda **furešt** i Split cîli:
Oštro, Duje, stupaj **s presesunom!**
Stòbom stupa **Cirkul** sa **Komunom!**

Skule muške, ženske, **impiegati,**
Konte Gire, biskup i soldati,
Pompjer, Glazba, **švore,** pulicija
I **šantoće,** fratri, Don Andrija!

Naprid, Duje, splitski „kapetane!
Kud god projdeš, gledaj na sve strane;
Sve biliži, pamti, kritikáji
A **figure šporke** ne **bádaji!**

Počmi baš kod **„Stare biskupije",**
Koju sunce bečko još nam grije;
Tû pozdravi srićne **pantagane,**
Šta ih čuva dobri naš Don Frane!

Kada skule Svetog Antu mite —
(Duge brade kâ u Moškovite —)
Drekni Miloš-Stipi, šta mo' š boje:
„Marš! U kafu š njim! Nek štije foje!

Kada dodješ baš ispod **Komune**
I ugledaš naše **kapurjune,**
Migni brkom i zaškilji okom
I prišapći delikanim srokom:

„Oćo. Vice, Musa i Martine,
Oćo, Luka, Jure kumašine!
Oćo, nije pisma više stara:
Nikomu će s glave past **maškara.**

Po Rivi ćeš puno vidit svita:
Far i Šoltu — osim polak Splita —
Muć i Solin, Sinj i svu Mojanku,
I Šibenku, Višku, Kaštelanku.

Čut ćeš **pištalice** i **trumbete**
I **Širene,** bubnje **organete,**
I balune ' š vidit žute, modre
I karoce kâ pokojnog **Zlodre!**

Kada budeš tote usrid **fjere,**
Onda žmirni tamo put **Piškere,**
Pozdravi mi Antu od Trmbušca
I reci mu: „Sokole iz Lučca"!

„Moj Trumbiću, ča barjak ne viješ
Vengo tôte kod Piškere gnjiješ?
Al' se nezna, ko se **kortegjaje,**
Haje l' Joze za te ol' ne haje?!

Neće više, viruj, skakat žare,
Za vôte se neće bacat pare
Ni po Muću ni po Dugopoju:
Svak će **stimat** našeg puka **voju".**

*
* *

Tako **s bande** pamti sve po tvoju
Pa ćeš sve **naštampat** po tvom **foju:**
Neka **glenda** bistri mutnu vodu,
Kad **šerjasti** neće pomoć rodu.

Tako, Duje! Šesni naš šjor Duje!
Ko se jidi, neka uzme uje!
Ko se mrdi, ubija ga **kamen**
Oštro, Duje! Čestito ti! **Amen!**

— *Ko je spiva?*
— *A ča ' j triba govorit.*

Izašao je šaljivi monolog Duje Balavca: „NIMA SPLITA DO SPLITA", a cijena mu je 20 pâra. — Prodaje se kod knjižara i trafika, gdje se prodaje i list. — Ur.

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA SPLIT

Iz muzikalnog svita.

Ovo je naš violiništa,
Pravi koncertišta.
Konpožitur i aranžer
Soaré i koncerti,
Al' mu za tu ativitad,
Ne fàlu incerti.
Jer mùžika a i bura
Kada nan zapuši,
Onda našen mužićaru,
Odebjaju uši!

Razgovor kuma Jakova mejusobon

Govorija je pokojni Foscolo: „ai generosi, giusta di glorie dispensiera è morte“ a to se verifikàlo i na sprovodu našeg vridnog starine Milića, sasvim tim da su mogli jemat malo više milosrdja s onim bidnim tilom. Možemo bit tenti ča ga nisu dovukli i na vrj Marjana. Ma kad sam mu vidija sprovod promislija san sam sobon i ovu drugu: oli san ja lud, oli su svi ovi drugi ludi, jerbo bi tija znat samo ovo: kad su ga toliko stimavali zašto ga nisu ostavili za poteštata, vengo su mu učinili barketu, kako mi se on isti toliko puti tužija!

Kad san bia mlaji nismo jemali vengo jednu skulu, u Sveti Dominik, ma smo rišpetavali i meštre i bidela višu, a sadac se ne rišpetaju višje nikoga i ništa osim patakuni, a jema ti skul i skulari ka špuži, pa bili ko virova da jemamo perfin i skulu za naučit kako se jema skuvat dobar obid. Ma za poć na obid u tu skulu vaja bit guvernatur oli, Bože mi prosti, deputat; — nikad da bi pozvali siromaja da se pošteno jedan put nasiti.

Ako će du se pak peršuadit ne samo kako se dobro kuva, vengo i kako se dobrin apetitom jidu pjatance, neka invitaju jedan put bassflügelhorna i F. Bass-a od naše glasbe. Nije fala Bogu ni drugima potriba apšincja ni bikarbonata ni druge varance, osobito nakon procešjuna oli zafestra a, ma su ova dva štrumenta za intonacjun od stumiga najboji. Neka jin učinu ježame pak će vidit.

Intanto su novi lecjuni in višta, niki od komitata gredu po kućan zavirit koliko je muške čejadi, za kalkulat vote; pulitikanti koji bi radali u Beč pozdravjaju po prijateljsku, a u oči Sv. Cirila za na misto nikadašnje bratske svetkovine, bi će ti bratske barufe koliko te kod voja; Hoće naši, hoće! A do onoga dana priporučijemo se kumu Fili za marču od sokolaši i o' banovac. Nismo ji o davna ćuli a valjalo bi ji naučit na pamet per ogni bon riguardo. **Kecalo.**

□ □ □

Gradski vijestnik.

Medaje, diplomi i važi.

Kud se kod okrenete po Splitu, zablišću vas velike medaje i diplomi. Vas je Split dekoran, pa ni drugi ni treći premij, ven svi zlatnu medaju prvoga reda, *počasni* diplom i *počasni* važ. — Jedan pošaje štrucu kruva, dobije zlatnu medaju i važ! — Drugi pošaje postol, ča ga je bog zna koja Beška fabrika učinila, a on pùf! zlatnu medaju i važ! Treći uvali u tangu bokun fanele i pošaje na ešpožicjun, a on ti lipo dobije zlatnu medaju i počasni važ! Četvrti pošaje jedne gradele od gozda, a njemu diplom, zlatna medaja i — važ i t. d., i t. d. . . . i sve to iz . . . Italije! Reći će kokod: „ala su tukci u Italiju, kad sve te ludarije premjàju.“ Pa da ne falite indiric, javjan van da taljanci za svaku premjacjun dobiju 500 krun, ča ji plati svaki diplomirani. Zato oni ne budi lini, premjàju u obće svakoga, dapače i ko neće da bude diplomiran, jer mu je teško potrošiti 500 K. Oni ga prisile putem pravde, jer je tako ugovoreno.

Još jedan primjer: Jedan poslâ jednu spugu, pa je dobija zlatnu medaju, počasni diplom i počasni važ (kupu). — O važi! važi! koliko vas jema diplomani!

Posljedice.

Čujemo, da se više niko ne služi kod nediplomiranih trgovaca i tako ovi malo po malo propadaju. — Naša je vlada poslala protest taljanskoj, jer tako dozvoljava robiti neupućene. Taljanska vlada, za odgovor, diplomirala je svoje, jer su tako *furbasti*.

I dobro je učinila, kà da je mene pitala. D. B.

Skupština „Hrvatske stranke“.

Imali smo i skupstinu „hrvatske stranke“, a došao je i pomladak: ma „*buže*“ nikako da žačepe! Dr. Vice neće da služi više za „*tapun*“ oliti „čep“. Svi u sto jada! Valjalo je naći za „*štropabuži*“ jednoga, koji je barem onako debeo kao Dr. Vice Mihaljević; i nekako ga na pipali u ka petanu Dubokoviću. Opire se stari kramenjak i nikako da

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA
S P L I T

se podvrgne operaciji; ali oni: drž simo, drž tamo, omotaju ga stupom, pa u tapun! Sutradan na trgu srete *„rašenjanoga“* kapetana jedan prijatelj i uzdahne: „Kapetane, kapetane! ti, koji si u mladosti vodio samo čile brodove, sad si pod starost uzeo da ravnaš tu *„karkašu“* — „Eh! odvrati kapetan, kakav brod, taki i kapetan!“

Korot za Milićem.

Istina je, da su neki talijanaški trgovci u zabuni zaboravili izložiti i obične osmrtnice, ali su zato hrvati nadoknadili. N. pr. „The Fonobiograf“ je stavio korot i na same reklamne balone, koji su gorili i vabili svijet unutra, gdje se je najljepše zabavljalo.

Ova je krasna ideja i služit će kao uzor za budućnost, na pr.: „u pokladima umre koji zaslužni muž: eventualni ples ne treba više odgoditi; dekorira se dvorana u crno, i pleše se dalje.

Ja bi brate Bepu da patent, že proprio una dele šuve.

D. B.

Banket Scottusu Viatoru.

Nakon dužjeg prisustva otputova nan je naš simpatični Scottus. Aristokracija duva (*nemojte mislit na kanunjere Sv. Duva*) i pinez, dala mu je oprosni svečani banket. U ovo zadnje vrime bilo je dosta finî banketî i ministriman i governaturiman ma *banketa* do onoga *banketa*, nije bilo *banketa*. Bilo van je umitnika, književnika, političara i bankjera. Dekoracjun stola bila je baš otmen: nisi jemâ na stol njanke di ruke naslonit. Naš se banket isticâ od drugî i u tome, ča nî bilo zabileženo, di će ko sest. To činu drugi, jer uvik jema svita, ča se jedan drugog krivo gledaju, pa ji apošta razdilu, da se ne pobiju oli da jedan ne uzme duplu porcjun, samo da drugoga manje dojde. Kod nas nî bilo toga straja, pa kad je Scottus sê na počasno misto, svi su redon seli, kâ da su svaki dan na banketu. I vidi čuda: likar do likara, avokat do avokata, umitnik do umitnika; samo su se bankiri razdilili: bit će i to slučajno; svak do svojî klijenat! Di će suza veng' na oko?! Pitat će te: — „a ča smo jili?“ Provat ću da van rastumačin; ma nî laka stvar! Inšoma, ja ću van presentat zlatni „Menu“, ča smo ga svaki prida se jemali, i nike ću van stvari rastumačit, za neka boje razumite. —

„Menu“.

Arvaski oće reć *„meni“* i to je naravno: jer, ka se jî, svak pita: „daj meni, a drugomu, ča dojde!“

Hors d' oeuvres.

To bi značilo ništo kâ *„coro delle opere“*, jedna umitnička *pijatanca*; ma su, brate, svi operirali in koro, kâ jedan, i najslaje, jer prvi pijat.

Consommé royal.

To razumite i sami: oće reć: *„konšumani krâj“*, a jema gušt ka naša kamomila su dva tri bokunčića unutra, to služi za malo prelomučat stumik.

Branzin á l' hollandaise.

Ovòd se vidi, da u Olandiju ne koncàju ribu, vengo je uzavru u vodu, pa je jidû. *Ke gušti!*

Filet de boeuf aux Trüffles à la jardinière.

Ovo su filet od volov sa tripican po giardinjersku, kako užâ jist Tagliabue i općinski giardinjer. Dakle, pjatanca ne baš fina, ma je dobra za napunit stumik, a bilo je i vrime.

Ponche à la romaine.

Arvaski oče reć *„gelat“*.

Dindon rôti — Compate — Salade.

To su van *razbijeni tukci*, inkapotani salaton. Vrag bi se izumislija: za gjelaton jist salate! pa jopet donit na stol tukce ča su jin se razbili!

[Charlotte la russe.

To znači, da *Karlota rušaje*, oliti van spava. I zbilja, nî se micala, dok je mi nismo počeli rušavat zličican, i tako je je nestalo. Bora mi, nikad guštožastije Karlote nisan obašâ!

Naši profešuri.

Ovo vam je geolog,
Filolog, panteolog.
Književničar, fizičar
Uz stô drugi hira;
Samo kadkad zapita:
Molim malo mira!

Fuits — Dessert.

„Voće“, razumite i sami, a *Dessert* to van je simbolična rič; jer, pošto dolazu bonboni, raznesu ji, na sve strane, a niki, *kola škuža* o dicê, stavu po malo u kartu i tako zbija postane na stolu *deserto*.

Mecca.

Nî van triba ni tumačit: — Kad se reče: „to je prava Meka“, oće reč *obilancija*, a bilo ti je, brate, šanpanje kâ bevande! A donili su i kafu prez *anuncija*. A diškorši ?? Na sve strane! Kâ svit se steplija! Grijota, da je Stražičić, kâ giornališta. morâ iza vrat virit, a s druge strane — jopet bòje, jer bi se bî našâ u inbaracu — bit na ovakon finon banketu!! Tako se isto dogodilo i Dr. Marušiću. Ča' š? Čovik dojde iz Drniša, pa past, onako iznenada, meju *rafinane* grajane! Zaludu je, vaja ga dovest u Split, — *a ča je triba govorit?* — on bi se s vrimenon učinija; jema štofe!

'Ščeta, ča se Dr. Majstrović ispriča. Konbinacjun! On se na sve bankete obeća, a nikad ne dojde! — E otišla su ona vrimena, kad je bija mladić.

Ne mogu, a da ne spomenen našega gazdu Panachoffa, koji je svojom veselom prežencon dobro i nas raspoložija, i trsija se, da nan nikad žmuli od šanpanje ne ostanu prazni! *Perla* o čovika! A konat?! Pitat će te, ali van ovo neću kazat, da mi ne krešu *tašu peršonal*. Samo van mogu reć,

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA

Sudci.

Iz Kotora.

Evo srbo-rvata
Po inglešku.

Od noštalgjije, dovle — Pa da ne pàti odveć,
Čujemo mu viku, — Stavjamo mu sliku.

---

da san mogâ platit abonamenat za misec dan. Ma ne žalimo! Arčili smo, ma smo i godili! Uz to našemu simpatičnon *Scottusu* šajemo srčan pozdrav, i do skora vidjenja!

Repatica.

Iz Beča šalju slavodobitno telegrame, da su repaticu golim okom vidili. Ala novosti! U nas se već dica i stinam u nju jitaju!

Za Split.

Pošto će društvo za polipšanje Splita ovih dana početi da diluje, preporučili bi im, da uspostave one stare dobrovoljne pometače, šta bi kùpili u vrićicam *jarpe*, pa onda po cestam igrali *hazardne* igre, i niki odnili pune vriće, a niki prazne. Onda je barem bilo čišće po gradu. A nebi bilo zgorega da učine za javne pometače jedan *kurs*, (jer nemaju nikakove teknike) i *Stipi Igra-igra* da povrate aktivitet.

Akademija uzrasta Sokola.

S umjetničkim plakatom, pozivalo se je publiku da prisustvuje akademiji uzrasta. Akademija fino uspjela, krasnom spolu zapinjale oči u kršnu mladež sa *„acalnim miješicama“* reka bi naš Mate Jankov. Vani obučeni izgledaju djeca, (za nike nebi da dva šolda), a kad su tu goli, ne možes o dragosti. Izgleda da će im koža nad mišicam popucati. Ističu *Tomaseovi*, mali *Buić* i neznam kako se svi to zovu, pravi *Atleti*. Konačno, u Sokolu radi *pomladak, uzrast, prirast, nadrast, suci, impjegati*, ženski pomladak, ženski uzrast, a samo ne rade ništa sokolaši, osim prednjaka, koji vježbaju prve.

Govori se, da jin ne da dr. Majstrović jer se on trenira za slet, pa neće da prid njima švigurâ. Već uzdrži 80 kg. a brzo će i više. D. B.

Ministar Weiskirchner.

Bio nam je u službenom putovanju ministar *Weiskirchner*, i nadati se je, da pohod ovog puta neće biti jalov. U Sptitu je bio u crkvi na Dobromu na blagoslov a u Omišu na prvu misu. Htio ga je Dr. Alfirević ispovijedit, ma toliko naivan nije bio; na najlipši je način odklonio ponudu, jer da se on samo u Bečn ispovijeda.

Tantalova muka.

„Medulić“ se osnivao, organizirao, a Stražičića ni najmanje da se to taklo! I potpuno ignorirao! Nego, počele sada dolaziti u „Medulićevu“ kašu bankanote: član utemeljitelj taj, član utemeljitelj ovaj, a to su sve po 200 krun. Eh! takli su mu *debulecu* i sada od potpunog *ignoranta* postao je *protektor. Čast!!*

Mutuo soccorso.

Narodna glazba stavila je u modu jednu zgodnu novost. Kad se dosjeti, da je nekomu od bivše, sadašnje ili buduće uprave imendan, pošalje mu pod kuću glazbu, da koncertira. Na taj način obvezuje i potiče indirektno druge, da je *pošalju i njemu*. Stranci se propitavaju, koji su to glasoviti muževi, pa gdjegod i zabilježe u notes ime. Tako, eto, uzajamno učine jedan drugoga glasovitim, ... a mukte!

Jemâ bi i Zvonimir stavit nu provu ovu skulu: more: bit bi onda našâ bokûn pišjive uprave! D. B.

Picigamorti.

Opazili smo na Milićevu sprovodu, da još obstoji „klub picigamorti“. „Zvonimir“ naime ima tri vrsti pjevača. Prvi su: pjevači koncerata, i najgori su, jer se za svaki novi koncerat promijene barem tri četvrtine. Druga su vrst: „Gitanti“, a to su oni, što dolaze na kušnje, samo kad je u izgledu koji izlet, a reflektiraju, da im društvo plati troškove, jer sebi umišljaju, da su vrsni pjevači, i dolaze, da figurira društvo. Treća su vrst: „Picigamorti“; to su oni, koje nikad nećeš vidjeti u društvu nego samo, kad se pjeva pri kojem sprovodu. Oni onda dolaze prvo svega, jer drže do toga, da ih cijelo gradjanstvo čuje, (i oni jemadu veliku pretežu.... kâ fini pivači); — drugo, jer ne treba dolazit na kušnje: poznaju oni „pokoj višnji“ od godina i godina; a treće, da ne izgube *dirit* na pivanje, kad oni otpuše.

Ajde da! pivali i daje, a bili zdravi; samo bi svitovâ upravu, kad je budu jemali, da učini za sve pivače po jedan znak. Oniman od prve vrsti: *jednu kometu,* jer dojdu i pojdu. Oniman druge vrsti: *jednu ankoru,* ča znači *„nada“*. I oni se zbilja uvik nadaju poć u Zagreb, oli u Sarajevo, mukte, a jopet se i društvo uvik nada, da će doć dikod pivat i prez toga. Trećoj vrsti pak, *mrtašku glavu i jedan žrtvenik*, jer osim ča gredu na sprovode, i oni se dikod žrtvuju poć u gjitu. *D. B.*

Zagrebačka opera.

Kad nam vlada zgradi novu koju zgradu, stavi nam ne jedan nego po dva uklesana austrijska grba (gledajte poljodjelsku školu) kao *Memento pulves* i t. d. Tako nam i iz Zagreba poslali velike trobojne plakate, neka se sjetimo, da smo hrvati, a zaboravimo na pet kruna ulaznice. Kašnje

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA
S P L

Iz vojničkog svijeta.

Sinj.

Ovo je nedjelna aparicjûn.
Svega krasnog spola amiracjûn!

---

se uvjerili, da je hrvatstvo stara stvar, o kojem nas ne treba uvjeravati, a da je džep uvijek aktuelan, a da bi neopaženo prešli preko njega, pa snizili na četiri krune. Ali je i to još preveć za nas, to više, šta će mo morati slušati ponajviše opere, koje već i *merlo tangara Ermesa Bassi* zviždje na pamet.

Ovo ne govorin za me: „**non že par la flika**“! *isto ću ja jemat ulaznicu i katridu mukte kâ gjornališta!* „**Ma že par l' onor**“, *jer bi tija da bude teatar uvik pun.* D. B.

Beč i repatica.

Poslali su nan poslanicu iz Beča na kurate i vlasti da nas mîre, da se ne pripadamo od repatice i da ne prodamo jeftino imanja od straja prid svršetkon svita. — Evo ča san jin odgovorija:

„Dragi moji bečani! — Primili smo vaše pismo i ganula nas je vaša briga; samo van javjamo, da ste falili indiric. Pošajite naime vašu poslanicu vašiman furbastim Mikulan po svoj tudeškariji i usput po koju u madjarskoj, jer se tamo ubiju od straja i cila sela kroz noći ženu sestran i rodjacima i frajaju sve ča jemadu, od straja prid repaticon. Provajte vi samo doć ovod kupit po koje imanje, pa će te vidit: — pitat će van višje za fit vengo bi vi za kuću! Altrokè repatica. A propos! Spominjete li se, kad je lani bila mobilizacija, sarčilo se miljuni i milijuni. Vàs je svit sa strajon o tomu govorija, a ovod, di se ta mobilizacija sprovadjala, ko se škonponija? Osin malo višje pivanja vengo obično, nî se ništa opažalo, a tudeški su bižali iz Dalmacije, kâ da ji višćice tiraju.

Zato evo van pri svršetku jedan savit: dajte nan feratu! Ne zaraj nas, jer i tako mi poznajemo vas i vaše sve do košćice. Ali bi ste vi lašje k nan dolazili i poznali nas, a i naučili čakod. S ovin svršijen uz želju, ako repatica misli koga pomest, neka pomete one, koji je se boju, ča želin i van i pozdravjan Vas

Duje Balavac.

Klozetovica kod Panakofa

(Ekonomska psihologija.)

Kad se koji gost lipo opremio i dade ženi-čuvarici samo dva *šolda*, ona ih primi u ruku, pogleda ji i okrene se na drugu bandu. Kad joj daš tri *šolda*, reče ti: „*grazie!*“ — Kad joj daš pet šoldi, onda se nasmije *gjentilasto* i reče ti: „fala vam, moj lipi gospodine!“ — Ako si se, po vragu, prevario pa joj da *banicu*, digne ruke i usklikne: „*Ke Dio ghe daga mille komplimenti!*“

Svršena kazna.

Radi kronike javljamo občinstvu, da je prof. Barač izvršio kaznu, radi ode Stražičiću, koju su njemu pripisali. Jer je evo realka prešla u novoj zgradi.

Što karakterizira V. Milića.

Prošao je sprovod Milićev i, naravno, svi govore o njemu. Jedan će gosp. splićanin da ga karakterizira pa reče: „Milić nije nikada prao ruke a bile su mu čišće nego u koga!“

Šalju nam iz Mostara.

Pogleda uska,
Trbuha tusta,
Hrvatski on je kandidat.
Svugdje se tura,
Štadlera gura,
Fratarski on je kandidat.
Za narod radi,
Vjeran je vladi,
Za sabor, imat će mandat!

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA
S P 5 I T

Iz Dubrovnika.

Fílologúbac,
Korenodúbac,
Az-buki-vjedar,
Nešto govedar.
Nas puritanac
I Kaštelanac
Ostavi Mosor,
Podje u Kotor,
Zatim ga víla
Gurne do Pílâ.

Za gimnazijalce
I za realce
Učitelj djakâ
I advokata,
Mladih esteta
I arhitetâ:
Sada naš Joze
Uči matroze,
Vele i male,
Za admirale.

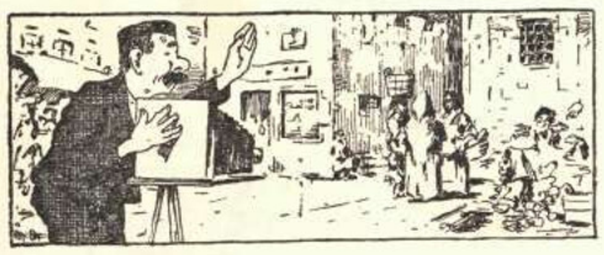

Ištantaneje.

Zašto se gosp. Duboković primio vodstva stranke.

Znajući za njegovu protivnost u početku, zapitali prijatelji gosp. kap. Dubokovića, zašto se je napokon primio presjedništva.— „Eto, kad drugi žele, pa hoću da i ja pokušam, sve šta mi se u životu narine, jer ne bi rada, da mi se dogodi kao pok. *Gamulinu*, pa da se i ja nebi prije smrti kajao. — Ali, čekajte, da vam pripovijedam —: Moj prijatelj, pokojni Gamulin, bio veliki slobodnjak, proputovao cio svijet, pa vjerovao samo u ono, što je vidio, ili si barem mogao rastumačiti. Kad se i njemu približile zadnje ure, „*uzbuložili*“ se „*sumišćani*“; ta znate, kako je u malim mjestima! I naumili da ga pomire s crkvom, a kao posrednika izabrali mene. Mislili su: ja, kao stari njegov prijatelj, imat ću toliko upliva, da uspijem. Ja, da ugodim mjestu, prihvatim se toga neharnog posla i uprav k njemu. Nadjem ga u jako lošem stanju; vidilo se očito, da mu neostaje dugo vremena da se misli. Otidem upravo na stvar; stanem mu pripovijedati, kako su „*sumišćani*“ uznemireni radi njegove tvrdokornosti, kako se boje, da će se iza smrti vraćati kao vukodlak i ne dati mira mjestu, koje mu nije ništa na žao učinilo, dakle da se svakako pomiri sa crkvom i pokaje svoje grijehe. On me na to onako ispodoka pogleda i reče: „Dragi priatelju, čekaj da ti pripovijadim nešto .... Kad sam ja otrag više godina na mom putovanju odsio u jednom hotelu, jedne noći kasno se vrativši, sretnem u *koridoru* jednn krasnu curu, koja je imala baš junonske forme i svojim me pogledima i uopće ponašanjem, baš huncutski dražila. Ja neznam ni sâm, što mi je bilo u tom času, ali sam prešao preko toga i ušao mirno u svoju sobu. Hoćeš li mi, prijo, vjerovati: ja nikad više u životu nijesam mogao tog slučaja zaboraviti, i svaki put, kad mi na um padne, uvijek se kajem i kajem i kajati ću se i baš se od srca kajem ..... i *izdahne!!*

Istina, da narodna stranka nima junonske forme. Pomislite, kad je je isti Dr. Vice abandonâ! ma novitad uvik mâtâ! *D. B.*

Verfluchter Reflex.

Krasan zimski dan kao u pramaljeće. Nekoliko članova športkluba golacaju se pod žarkim suncem na Bačvicama, i prêdu kâo udobrovoljeni mački kraj ognja. Zabasaju dva stranca tamo, i po govoru bio je jedan magjar a drugi nijemac. Začudiše se ovi, gdje se naši klubaši u veljači kupaju ali ne tidoše odati svojeg začudjenja, i jedan ravnodušno upita:

— Essere caldo mare?
= Krasno, odvrati jedan.
— Quanto durare sesona panji qui?
= Za strance, šest mjeseci, a za nas koji ostajemo, cijelu godinu.
— E potere noi fare un pagno atesso?
= A zašto ne, ako samo želite?

Od riči oni. Svuku ti se u dva minuta i prvi magjar skoči, ka da će u postelju pod perušine, a on zapan nena-

Iz Poglavarstva.

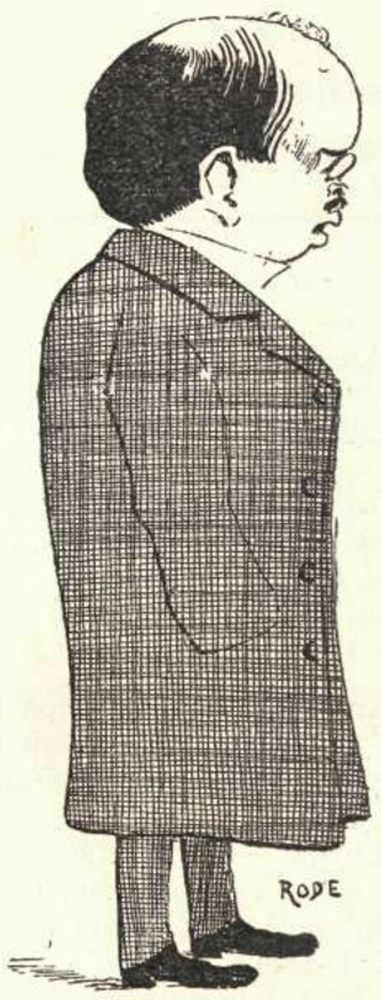

Ja sam novi komesar
Vi to znate već,
Da san i ja tudešak,
„ča je tríba reć“!

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA SPLIT

učan u vodu od 8°Celsiusi. Ukočene ti se bijdan magjar, koža mu se naježuri kâ na operušanom tukcu i vas pomodri od studeni. Grize se za jezik, a neće da se pokaže kukavicom, a opet, kako je karonja, htio je da i druga nasamari, pa sve prodaje brokvice i muči, dok ga njemac ne upita:

— Aber Sie sind ganz blau, was haben Sie?

= Aber nein, tas ist nur tenger reflex, wissen Sie!

Na ovo se nijemac osokoli pa se i on hitne u more, kâ da nije njegov posal.

— Sakra bleu! zaviče i grč mu ukoči nogu, pa ni makac dalje, nego gleda srditim okon druga bez riči.

Onî će na to:

= Was haben Sie, cosa Lei mi guardare così?

— Ich guardare, *ihren Verfluchter... Eselreflex,* wissen Sie

Quartetto Triestino.

Siora A. — Signora, come la sta? la jera jeri in saletta?

Siora B. — Si, jero, ma cosa la vol? Una miserija; non ghe xe che quatro soli, e po i sona sempre una.

Siora A. — Inveze i dise che jera tanto bello.

Siora B. — Non la ghe creda! I dise così; zà, cosa la vol? Poveri diavoli, i fà quel che i sà! bisogna ajutarli! Ma, per dirghe la verità, no i me cucca più.

Siora A. — Savevo mi; per questo non son gnanche venuda. E come ghe va el putelo? El sona ancora el violin?

Siora B. — No ghe digo njente; una delizia! Mi me la godo tuto el giorno che xe un piacer! Bisogna sentirlo; la vegna, la vegna!

Siora A. — Oggi vojo proprio vegnir. Insoma, se i me domanda dei triestini? La sa, a casa i vol saver tutto.

Siora B. — La ghe diga pur: „poveri bezzi"!

U Hotel Salonae.

Došlo nikidan svita iz okolice za skupštinu Hrv. Stranke, i nabasa jedan u *„Hotel Salonae"*. Gospodar ufati prigodu i provede gosta kroz hotel, da mu pokaže, kako je moderno uredjen, i, faleć svoj rad, stade se tužiti na nike zle jezike.

— *La ga visto, che carogne?!* Jer san Splićanin, pa udri po meni!

= Baš Vi, jer ste splićanin, imali ste dati primjer strancima. Kako će te, da drugi poštuju Vaš jezik, kad Vi stavljate tudji?

— *Koža la vol che meto?* Podrum „Krajevića Marka"?

= Vi nemate u tomu pravo.

— *Koža* niman pravo? *Kvešto že fato per i forešti! Nijanke per Ebrei! La ga višto la krože abašo in porton?* Oli je ovo za naše každrafe?

= Fala na komplimentu.

— *Natural, že per gente pulita. tedeški, ingleži che vjen de fora; še šà che non že, quešto per i noštri.*

I gost je zbilja otišao s uvjerenjem, da hoteli nisu za každrafe.

Historična.

U Solinu vašar, vrijeva svijeta, da se ne možeš ni okrenuti. *Organeti* i zvona vabe svijet u ćadore, da se naužiju svega mogućega i nemogućega. Nije falio ni kinematograf. Iz jedne rupe, odrezane na platnenoj stijeni čadora, virio jo oznojeni vlasnik i teškom mukom odolijevao publici, koja se bila, da dodje do ulaznice. Približim se i ja s djecom i pitam ga za ulaznice, a on će na to glasno, da ga uzmognem kroz buku čuti: — „Molim vas, vratite se kašnje, bit će lipe slike; sad se daje Muka Gospodinova, *za prostake,* — i proslijedi dijeliti karte. —

Pitat će te: „A šta su solinjani na to?" Bogme, ništa, jer je i sami vlasnik bio solinjanin. D. B.

Split i Dijoklecijan.

Raspravljalo se o Dijoklecijanu. Jedan opisivao, kako je isti on poslao po svem svitu glasnike, da izaberu najljepše mjesto, gdje bi sebi mogao sagraditi veličanstvenu palaću i tu svršiti u miru svoj život. Pri svršetku pak pripovijedač reflektirajući začudi se, što je Dijoklecijan baš Split za to odabrao. — „Ma baš za to, jer onda nije bilo splićana", začepi jedan Lučanin iz *kantuna.*

Penšjunani.

Mi son zerbinotto
Muscardin,
I pod stare dane
Uvik fin.
A pošto se držin
Kâ bòkul
Ne bojin se njanke
Ni kòtul!

Fra due intellettuali.

(Audizione di poesia Ofelia Mazzoni).

— La jera alla seduta jeri sera in saletta?

= *Ah! la lavora ben!*

Jedna otmica.

Došao nam je slučajno u ruke original ovog lista, pa pošto smo razumjeli da se radi o jednoj ljubavnoj otmici; dajemo je javnosti, pa neka nadležni provide.

Mijo Nasazio

Dopo che vemo višto kuvela note koške time vevi dito ke škampo kun ti, mi šempre penso ke vuria škanpar ma bisogna ripeco kamiža e poplate del kalce, Keldjavulo de midja parona me trumenta e no me paga, šenpre idiže kepрešto i ćiapara el merlo per šuafija e kelže legal e onda me pagaratuto, Keldjavulo el lega, lanterona lafija eoželeleto, ma kvando me pakera imii beol garompo granda lume koške konprava de Ruliška koške

HRVATSKA KNJIŽARICA MARKA MARULIĆA SPLIT

VICKO MILIĆ

Nad gradom Splitom ugasila se sjajna, snažna zvijezda.

Čisti narodni elemenat, zbor domaćih intelektualaca, cvijet neodvisnoga sudstva . . . ljubitelji svega što je lijepo i plemenito, narodno i slobodno . . . svi izgubiše odlična predstavnika!

Zaj čovjek bijaše Vicko Milić.

Ta njim plaču i široka masa i tanki redovi izobraženih karaktera!

Zadahnut jezgrovitošću starih klasika, napojen na živom izvoru narodne knjige, njegova je duša zahvatila sve vjekove, što prohujiše nad ovim klasičnim gradom i nad kolijevkom stare hrvatske kraljevine: i Dioklecijanov grad i kraljevski Dvori na Bihaću nadjoše mjesta u njegovom harmoničnom duhu!

Otvoreno njegovo oko, vruće njegovo srce, ambjenat grčko-rimskih starina i svježih motiva narodnoga genija, učiniše od njega zorna estetu, tankoćutna umjetnika u svhaćanju i razlaganju, obožavatelja ljepote, svećenika svjetlosti.

Stoga se i jest toliko zaljubio u naše umjetnike, u nas, koji se bijasmo sjatili oko njega, bez straha i obzira, bez konvencionalne ukočenosti, posmjehom i gotovo bohemjenskom drskošću, iz koje se je ipak još snažnije zrcalila odanost i poštovanje prama starcu mladenačkog srca.

Nije bilo pitanja umjetničkoga, koje nije zanijelo njegov poletni duh: pero njegovo — meko kao srce pjesnikovo, lagano kao mladenčeva fantazija, ali trijezno i ubojito — ustajalo je u obranu *slobode, istine, ljepote i svjetlosti!*

Pa i naš list — koliko je god čedan — bijaše prigrlio Vicko Milić! osobitom simpatijom, odobravao sočnim krilaticama, sokolio zgodnim i finim sarkazmom i koloritom izobražena pučanina.

Čekao je on „Duju“ svaki put, kad bi imao izaći: nije imao ustrpljenja da dodje do kuće. Na trgu i na ulici ga čitao.

Svak je počastio dičnoga pokojnika, a mi se, eto, odužujemo ovim toplim riječima svome *zaštitniku i branitelju, krepostniku i prijatelju.*

Vječna ti pamet, Vicko Miliću!
Slava ti, vrli Splićanine!

Uredništvo.

---

vende mačine e dopo ti vederà keda rider, sara pertuto kuelo keme baštunava. ge fago in mezo lakužina lamemoria freska. te rakumando salva beci jerbo nogavaremo dove dormir. te voleve skriver prima ma le bugance me sega sgionfà te mandaro kun kokijun del vin te mando tua Jelina tanti baki sutue belolice tc digjo ke te vogjo tantoben. Bona note

tuva Jelina.

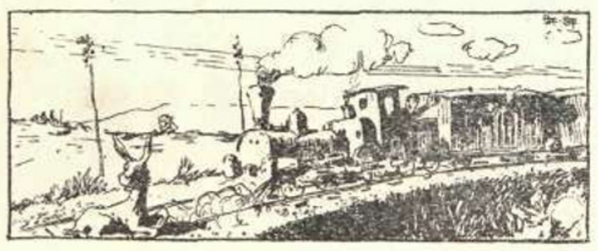

Iz pokrajine.

Dubrovačke novitati.

Mato Šarić bio je nominan konsulom Belgjije. Arajdan je più che mai, ne bi se s papom zamjenio. Čeka prije obuć uniformu . . . On je di bella presenza, pa promisli se, što će figurat još u klobuku *pontà* a sablja mu se po kaldrmi vuće . . . Dobro je učinio što se je ostavio svijeh igricâ i partitâ s razloga, da ne će moć odoljet od velike fatige, perche svake godine dogje po koja hiljada Belgijanaca u Dubrovnik. Armava se asta, uči se francezi, kroji se uniforma . . . . . ! Rakomandavamo Brkića za *kavaza*, a Adra Cara za portinjera.

Došla nam je opera. Teatar pun kô da je mukte entrata. Počeli su s „Karmenom“. Svi su fedeli suditi, što se kupe okolo „Kate“ bili. Njih najviše Karmen gusta. Tako da su dečidali ovoga ljeta poć u Karmen, da se odmoru od fatige čuvajući da „Dušanovci“ ne ocjepe neke zemlje, koje oni pretengjaju, da su njihove.

Počela je vručina, sve što je upravano ustaje, ili kako govoru naše žene: sve se živinice miću, tako mužika popovska i komunala: poćele su se micat dopo lunga pauza..... Kô zna puhat u strumente per poki soldi (perke nema solada abundanto) neka konkuri.

Ultimi „Dubrovnik“ zove Srbe da se probudu jer je proljeće in vista . . . . (sad se prohudjivaju gušterice i zmije). Ima pravo, perke onomadne, kad su marširali „Dušanovci“ toliki su rendali kako iza sna. Sva sreća da su im naokolo svijetlile sviječice, i da je komuna užegla lampijune.

Onomadne je prediko Dum Ante ono iz šv. pisma: Pustite k meni malene jer . . prst na usta i pssss . . .!

Gospar antiki.

□ □ □

Šalju nam iz Starigrada:

IŠTONTONEJE.

Kraj Sv. Stipana.

— Eto se finalmente korščo talijonski!
= Tako svak razumi!
— A zač su joj stavili ono niko smišno ime?
= Da se ne zno, kako joj je bilo ime nuoni.

Kraj sv. Lucije.

— Je l' istina, da je pitol u guveran, da će se ovuod ukopat, kad mu se gospodin Buog smiluje?

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA SPLIT

= Jie da bude i posli smarti daleko od judih i od karščanih.

Po noći na rivi (puro sangue).

Prolina: O ke bel giovine mese!
Verdo: Guarda là! Eko la stela kodale.

Ispred „Unione“.

— Ča zlameniju one dvi ruke na tabeli?
= Ona veća, sa dugim parstima, indikoje ruku presidenta i gospode! a ona mola, istisnuta od veće, ono je molega puka.

Seduta „Unionese“.

— Averzo la seduta.
= Jo ću ništo reć!
— Ma guovor talijonski.
= Mi propongo, che Menego Keco non deve pju vestir, la tunika u frator, jer su oni krovati.
— A kod hoćemo, šjora ši!
= A kod nećete, šjora nò!
— Na rìlo!
= Na rìlo tebi!

Barufa generale. Talalale zvoni, ali se od vike ne čuje. — *Viculi:* Ricordatevi di essere italiani! „Vroga smo ti!“ i pùf u cakla, okvire, zrcala i t. d. — Sutra rano tarčidu Vice i Niko na žandarmariju, da su Sokolaši porazbijali „Unione“. — Spravili brzojavku za Rim: *Sciolto comune e Sokol. Commissario governativo „Gab“. Parroco vinta causa vescovo, frati; nominato, abate mitrato. Gloria fratelli!* (telegram nisu još špedili; govoru, da je bolje kasnije, ma sigurno).

Sad se pravdaju za karike na općini, kad se pogodu, javit ću. — *Bodul.*

□ □ □

Šalju nam iz Zadra.

Bin von Tennis ich Champion,
Ein lust'ger Compagnon
Von der ganzen Garnison.
Oft fühl' ich in der Prison
Nostalgie nach Bataillon.
Viruj, Duje, tak je on!

Znam, znam, ali „kaution“! D. B

Šalju nam iz Zadra.

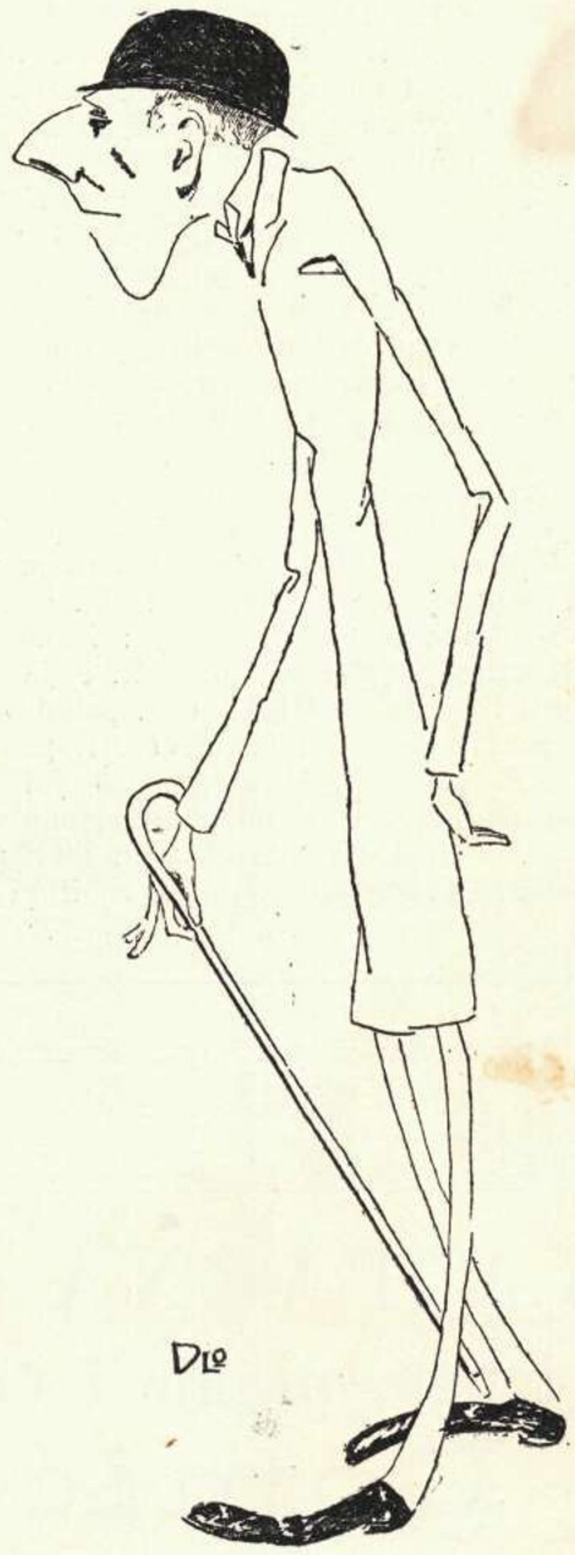

Quando i copa un crovato.
Tuti pensa: xe ben fato;
E alora, digo mi,
Be-be-ben ghe sta cussi!
Per sto quà ficcarme in buso?
Sta giustizia xe indecente:
Si che i leze dal mio muzo
Che son poco intelligente!

KAFANA PANACHOFF (Split).

(Od nedilje).

Čim ujdeš u kafu Panackoff, a nedija je, uvati se mrvicu za vrata, oli za zid, da te ne *afanâ* ona vruća i teška arja. Činiti se, da si ulizâ u *barbiriju*. To je vonj, ča gospodar špricaje po kafi, da malo razbije arju. Kad si se malo razbistrija i *oči ti*, počnu po dimu razabirat, onda, evo, ča vidite: — Razdilit ću po stoliman, da se boje orjentate, a kako je ovi put, tako van je svake nedije, bez pogriške!

Stol br. 1. — To su van škakišti. Svit ozbiljan, i pravi domokrati u pratici. Sididu zajedno: jedan dotur, jedan *butigir*, jedan urar, jedan posidnik, jedan dekoratur, jedan zubar i jedan profešur i t. d. Svi su fišali u jednu tačku na stolu, kâ da činu špiritizam! Samo se čuje mukli glas: *„Magno! magno! Te lo magno, te lo magno, te digo mi che te lo magno!“*

Čut ovi magno, magno, na nike ure, stavu te u debulecu. U zadnju jin želiš, da jin prisede, ne iziliga, neka jidu ma neka činu kuco.

Stol br. 2. — Zapocesale četiri babe. Uputile se brate, i jazici jim trepeću kâ na *čerčajike*. Zajedno jemadu najmanje 300 godin, a pripovidaju, kako jin muževi nisu gjeložasti i kako su dobri. *„Ma le serve, jo! meni!, No la me parla! Che afari seri! E i affitti! La ša! stemo là, in posizion, pervia de le putele: ma ghe digo mi xe impossibile!!*

GRADSKA KNJIŽNICA MARKO MARULIĆ

Stol br. 3. — Stoji štato magior, a dominira *Štessel*, koji tragičnim okom gleda naokolo.

Stol br. 4. — Tot bi jemali bit muž i žena, ali ji ne vidiš: pokrijeni su gjiornaliman kâ i braća Jugovića lješinam na Kosovu. Kad oni ujdu u kafu, moreš učinit križ na *foje* iz Banovine; za oni dan ji sigurno ne štiješ. A činû ti imprešjuu, da su uvik u svadji.

Stol br. 5. — Jedna šignorina sa neviston. Kasnije dojde brat, odnosno muž. Gospodin, šerjast čovik od naravi, štije foj; ženske čavrljaju pod glas: sigurno kritikaju druge po kafi; a kad koji novi gost ujde, okreću se skupuo za njim, kâ Girašoli, dokle god ne sede. — Onda ... *komenti*, pa čekaju da jin kamarjer donese pun snop, stari ilustracjuni, ča su ji svagdanji gosti kroz sedmicu štracali.

Stol br. 6. — Tot sidû umitnici. Oni se malodanè uvik smiju, sasvim da od nedije nisu toliko raspoloženi, baš zarad ovi *sontagskafetjeri:* jer nemogu stat komodno ni štit komodno. U zadnju se ipak *rašenjaju* i, da ubiju vrime, kupû materjal za *„Duju Balavca“*. Kraj njih sidî diretur *„obrtne skule“;* samo se dikâd pod brk nasmije; inače izgleda, da ne sluša nikoga, a u zadnju *sve znâ*. Kad je 8½, svaku večer tačno gre doma. Ča se toga tiće, *„modelo de omo“*.

Na tu uru Milošević čini svoj četvrti pižolot.

Stol br. 7. — Šerjasti doturi; samo jin kad i kad dojde kokod pošapjat u juvo, onda dikod naglo pobignu.

Stol br. 8. — Tot sidü onî, ča vodu dicu, pa cilu večer *šekaju* svit; i ča se višje dreču, to jin roditelji višje godu. Mislu u sebi: *„ala će svit reć, da su furbasti!“*

Stol br. 9. — Mladi ingjenjeri, najveće šperance spliskî curîc, govoru o športu jer su svi u *šport klubu*.

Stol br. 10. — To vam je kompanija *nomade*. One svu večer gredu od stola do stola, kako kod koji ostane prazan, dok ne dojdu na metu, a to je stol kraj ponistre. Od onud mogu gledat i vanka i unutra, a vaja reć pravo, jazikon ne zaostaju za nijednim stolon. Uvik su prez muškići!

Ako se slučajno najdeš sam na stolu, išći rinforac; jer će te zaokružit i prez pitat te, pa će te malo po malo istirat.

Stol br. 11. — *Bankarsko-politički stol.* Tot vlada velika ozbilnost, najskoli, dok je bija *Scottus Wiatur*, jer je i on tot spadâ. Kadikad se od toga stola odcipi urednik *„Slobode“* pa k' umitnicima, navlastito ako ji vidi, da rišu koji novi projekt po stolu, jer je on u tomu špecjališta.

Stol br. 12. — *Taljanska arištokracija* narupi u kafu *u màšu*. Parî *kompanija od oporête*. I, od kad se velika šala demokratizirala, oni sedu u *antikamaru*. Pa kad se uzčakulaju, parî glavna *šeduta kojega konšorcija*.

Stol br. 13. — I ti stol je baš u kantunu antikamare; tot su stari konšiljeri, nebudi jin urok! Kako su daleko, teško je čut, ča govoru; samo se dikod čuje glas jednoga im prijatelja: *„Ah! che boni barboni! ma i jera caretti. Cosa la ga magnà de bon oggi? — Agnello? grazie! ma come quello che go comprà jeri* .. a tot ga prekine buka iza *moligina*, svi skoču ne noge; čuje se po koja *beštimja in zergo;* Čovik nevišt pita: *„ča se dogodilo?“* — *„A ništa zla! Jednostavno, igraju na karte!“* —

☛ *Radi pomanjkanja prostora, izostali ovaj puta oni, šta su Duji* **„bružali pajun“,** *slijediti će u idućem broju. — Uredništvo.*

PRVA PARNA TVORNICA

za tangu, pranje i čišćenje na suho

M. Domić - Split

Lučac, kod Biskupije.

Virujte mi žmačaje, kâ žmačaje; i ako još ni dobija dekoracjune.

Za čistionu prima naručbe i predaje KLEMENTINA GOLDSTEIN, pod satom, Gospodski Trg.

A. RUZICKA

SPLIT - Gospodski Trg.

Skladište šivačih strojeva, gramofona, gramofonskih ploča

GRAND HOTEL BELLEVUE

SPLIT

Hotel I. klase, opskrbljen sa najmodernijim konfortom.

Krasan vidik na more.

Restaurant i pivara.

Moderno uredjene sobe od Kr. 2.50 unapred.

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA SPLIT

Marino Bettiza & Figlio - Spalato

Casa fondata nel 1840.

Prva splitska tvornica tjestenina na paru

- - **Suvlasnici nagradjene parne tvornice „GILARDI & BETTIZA“** - -

proizvoda Cementa Portland i Romana bojadisanih pločanica, cijevi, uresnih predmeta za gradje itd.

SKLADIŠTE: Drva i materijala za gradje, dužica bukovih i hrastovih za tavane, stakala, svakovrsne boje, kistova (penelli) vrniže, asfaltiranih pappendecka razne vrsti za pokrivanje krovova.

PREUZIMLJE: Poduzeća novih zgrada, - - takodjer koju mu drago popravu. - -

ZASTUPNICI: Opekarskog Društva iz Pasiana kod Pordenona prije Mletačkog društva, Tvornice opekarskih radnja Lovra Zarotti pok Petra iz Pirana te raznih drugih talijanskih tvornica, takodjer od tvornice Lavagna di Eternite patente Hatschek, novost za pokrov kuća, dugotrajne i podnosljive proti svakom ledu i vjetru.

KLESARSKA RADIONICA: pod upravom kipara Gaetano Voltolini, preuzima svakovrstnu radnju oltara i spomenika u kamenu i u raznim mramorima.

Odpravljamo franko obala ili splitski kolodvor.

Gospodski trg. — SPLIT — Telefon br. 2.

Najbogatije skladište rukotvorina i mode. ≈ Velika zaliha rubenine za gospodje, gospodu i djecu i prodaja svih drugih predmeta, koji spadaju u tu struku. ≈ Bogato skladište modernih amerikanskih cipela. -- Mehanička praonica.

SPECIALNO SKLADIŠTE OPREMA ZA NEVJESTE!!!

Skladište pive „DREHER“

vlastnik

M. Juras - Split

Uvijek pripravna zaliha najbolje pive i mraza, - te ugljične kiseline. -

Podružnica Ljubljanske Kreditne Banke

≡ SPLJET ≡

- - Centrala u Ljubljani, podružnica u Celovcu, Trstu i Sarajevu. - -

Prima uloške na uložne knjižice i na tekući račun, kamate prama ugovoru. Kupuje i prodaje srećke, rente, valute i divize itd., unovčuje mjenice, kupone, doznake. Sve bankovne transakcije najkulantnije.

Eskont mjenica. Zajmove najjeftinije.

Dionička glavnica . . . . K 3,000.000

Rezervni fond . . . . . K 400.000

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA SPLIT

Najveće jugoslavensko skladište pokućtva!

Mizarske Zadruge u Solkanu.

P. LIN & MAKAROVIĆ, Spljet, stara biskupija kod stolne crkve.

Bogati izbor pokućstva od drva i željeza, zrcala, okvira, slika, zavjesa, sagova, (tapeta) itd. — Ćilimarska radionica. — Preuzima mebliranje hotelâ, školâ, zavodâ, lječilišta i t. d. - - -

Solidna roba. — Cijene nizke. — Cijenici badava i franko.

Pisma i novce neka se šalje na naslov:
P. Lin & Makarović, Spljet

AUSTRO-AMERIKANA

Kod ovlaštenog agenta prekooceanskih putovanja

Josipa Riboli u Splitu

dobivaju se svi nužni naputci, takodjer najjeftinije prevozne karte sa najbržim i najboljim parobrodima i sa amerikanskim željeznicama.

CIJENE ZA PREVOZ:

iz Splita do New-Yorka		**Kruna**	**240**
„ „ „ Buenos Airesa		**„**	**209**
„ „ „ ustralije		**„**	**400**
„ „ „ uklanda	(Nova Zeland.)	**„**	**430**

U ovim je cijenama uključena opskrba od luke, izkoje polazi dotični prekooceanski parobrod.

Tko želi na kojemudrago mjesto Amerike, Australije itd. putovati, neka se svakako obrati na rečenog agenta, koji najsavjesnije i najbolje opremljuje iseljenike.

☞ *Polazak iz Splita za Ameriku koncem svake nedjelje; za Australiju svake druge srijede počamši od 12. veljače t. g.*

HRVATSKA VJERESIJSKA BANKA

PODRUŽNICA SPLIT

Centrala u Dubrovniku - Podružnica u Sibeniku i Zadru.

Prima uložke i obavlja sve bankarske poslove najkulantnije.

NB. Imamo u zalihi nekoliko svezaka ukusno vezenih I.e serije, pa ko želi neka pošalje na administraciju lista 4 krune suviše poštarske troškove.

UREDNIŠTVO.

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA SPLIT

DUJE-BALAVAC

HUMORISTIČNO-SATIRIČKI-LIST

Izborna repatica.

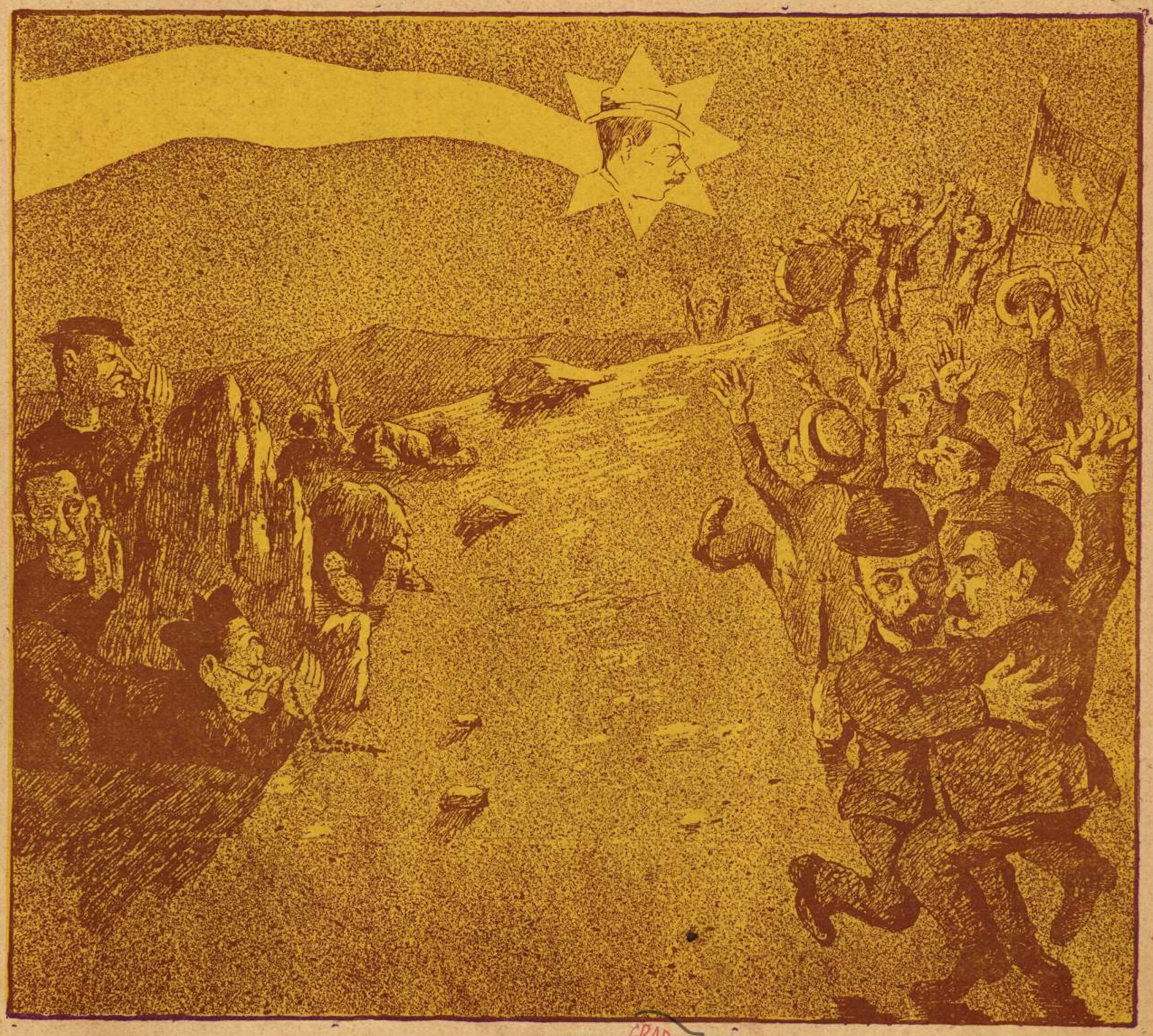

S tom blaženom repaticom, plašili nas strašno
Kao da će sva proletit kroz zemalisku os.
A kad tamo, *došŀali* je s plesom i muzikom
Samo neki iz *ŀantuna*, obisili nos.

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA SPLIT

Volanijeva
Lužina
za pranje rublja.

Pronadjeno je dobro, neškodljivo sredstvo, doje razkužuju rublje od bacila raznih bolesti. Tu su lužinu izpitala 4 učenjaka i kr. zemaljsko-analit. zavoda u **Zagrebu,** predstojnik **Dr. Srećko Bošnjaković,** i pronašli kao najbolje sredstvo za pranje rublja.

Ovom se lužinom pere rublje brzo i lahko bez pepela, sode ili ine primjese, te se time uštedi 50% na trošku i vremenu, a rublje se dvostruko čuva, nego po dosadanjem načinu pranja.

Prednosti su lužine: Pranje bez pepela, sode ili ine primjese.

Prištednja od 50% na trošku i vremenu.

Mnogogodišnje sačuvanje rublja, koje traje još tako dugo, kao kod starog načina pranja sa pepelom, ili inom primjesom.

Posvemašnja razkužba, jer uništuje bacile raznih bolesti kao: kolere, pošaline (tifus), spora bedrica (Milzbrand) i t. d.

Zdravi i ugodni miris, a uz to lijepo, bijelo rublje. — Osim toga ne škodi kod pranja koži, već je čini zdravijom i mekšem, a ozdravljuje u kratko vrijeme i ozebine. — Za vunene, svilene i bojadisane tkaninine smije se rabiti samo hladna lužina.

Na patvorine treba dobro paziti Garantiram za dobrotu lužine samo u originalnim zamotcima koji su providjeni mojim podpisom.

Praksa je, kao svagdje, najbolja učiteljica, te se iza 2—3 pokusa pranja polučuje najsjajniji uspjeh.

Ne kupujte, ako nije mojim podpisom providjeno.

Pouka u pranju.

Rublje se na večer, kako to obično biva, namoči u hladnu vodu i preko noći ostavi u njoj. U jutro se propere s malo sapuna, protrlja (prerilla) i ožme. Zatim se nastavi lonac ili kotao, te se na svaku litru vode stavi **2—3 deke lužine** te kad voda sa Volanijevom lužinom zavrije, stavi se rublje kuhati te pusti 10—12 minuta čvrsto prekipjeti. Po tom se izvadi, u mrzloj vodi izpire. Poslije toga se provuče kroz plebu i stavi šušiti.

Treba paziti, da je rublje **uvjek pod kipućim lugom,** da bude lonac ili kotao dobro sa poklopcem pokrit.

U jednoj lužini mogu se tri partije rublja iskuhavati.

Dobiva se u svim specerajskim trgovinama, gdje je nema neka se obrati direktno na tvrdku

Eugen Volani, Zagreb

Gundulićeva ulica br. 29

Telefon 154.

Sapun „Družbe sv. Ćirila i Metoda"
jest najbolji.

Cijene umjerene!

Glavna razprodaja za sve hrvatske zemlje:

Ivan Lentić, Milna (Dalmacija)

SPLIT
Gospodski Trg

Prodaja pisaćih i risaćih potrepština. - Fotografija, albuma, razglednice Splita i okolice. - Vodja Dalmacije. - Poduzeće za javno oglasivanje. - Zastupstvo tvornice pisaćih strojeva „ADLER" Skladište muzikalnih instrumenata na strune, Mandolina i t. d. - Zastupnik glasovira.

HOTEL CENTRAL TROCCOLI - SPLIT

Najveći Hotel u mjestu. Centrum grada na najprikladnijem mjestu gospodskog trga u blizini Diokecijanove palače i mletačke lože. 50 ukusno namještenih soba sa cijenom od Kr. 2.50 do Kr. 5. Najveća Kafana po bečku uredjena sa 4 biljara. Restaurant sa pivarom, finom kuhinjom i dalmatinskim vinom opskrbljen. Kupelji, telefon, ekvipaže za izlete, vodići itd.

Najumjerenije cijene.

Govore se svi mogući jezici

Lorenzo Mazzanovich & fratello.

Izpod novoga Hotela Salonae.

Prodaje pinjate svake veličine a napravja one razbijene. Oštr od britvic, pa sve do najvećega noža na svitu.

Prodaje rompiškatule (gramofone) svake cine. Za šporki svit, prodaje banje i necesaire, za koliko vas je puti voja.

Najtoplije se priporuča.

GOD. III. SPLIT, U LIPNJU 1910. BR. 3.

„DUJE BALAVAC"

Cijena mu je 4 krune na godinu. — Za inozemstvo 5 kruna. Svaki broj 30 para. - Pretplate šalju se Administraciji lista, a dopisi i ostalo uredniku A. Katunariću, slikaru, Split.

- IZLAZI JEDAN PUT MJESEČNO - Izdavač i odgovorni urednik: Ante Katunarić, u Splitu - Tisak „Splitske Društvene Tiskare" u Splitu.

Malo riflešiuni

Reću van par besîd, sviman štiociman, komu jedno, komu drugo svak će nać čakod za se. Reć ću najprin dvi o sebi. Naravski, govoru da je i bog, najprî sebi bradu napravija, pa drugomu. *Inšoma,* počeli smo s novom šerijon, i drugi dan, svo je izdanje bilo razpačano. Broj drugi ove šerije, štampali smo šestotin komadi višje, pa je isti dan, ča je izaša, bija rasprodan. U provinciji isto, i ako smo dvostruko poslali. Niki su nas jopet pitali, ma jin nismo mogli udovojit. Usput molin, ako je komu priprodavaocu koji broj ostâ, da nan ga pošaje odma, da udovojimo novim abonatima, ma lipo pakirani, drugačije će mo jin stavit u račun sve brojeve okaljane i prodrte. Kako vidite „*Duje*" sve to višje *šučeša,* a vaja reć pravo, i miritan, jer uvik višje i arčin, zada buden lipji. Jeste li vidili, kako lipo u kolure izgledan? A čaš, kad jeman višju debolecu prama van vengo prama mon žepu. I *Antonije* mi to priznaje, nebi ste virovali, on ga najprvi ugrabi, kad izajde. Dikod ga po uru nestrpljivo čeka. A propožito, jeste li vidili, kako ga je nasamarija intendant Treščec? Poslâ mu priznanicu, a on sa divičanskon bezazlenošću tiskâ bez promine. Pa još govoru, da je Antonije berekin! Bome nije.

Nepogrešiv.

Ješte li opazili i ove šerije!? Ča „Duje" reče, to se zbije. Repaticu san ignorirâ, samo san jon se malo narugâ, pa, kako vidite, ni boje ni miritala. Jeste li štili u pridzadnjen broju izborni proglas, a jeste li u zadnjem pismu? Vidite li, da se sve tako dogodilo.

Ća vajadu Fridjungovi dokumenti, ča enciklike? Vidili smo: sve falije, samo „*Duje*" ne falije.

Mogu čisto reć, a neću da se falin, da je na ovon svitu jedini „Duje" nepogrešiv.

Priplatnici.

Zovu se priplatnici, a toliki nisu priplatnici, pa jin evo uzpu, napominjen, da nebi upali u red *bružapajuni,* jer njiman spravjamo još jedan škerac osin publicitadi, a „Duje" je o' beside. Vi pak, božji judi, ča ste primišćeni, pošajite novu adresu, da znamo, di ste, i javite, di ste prî bili, da vas ne iščemo po svon imeniku. Niste *miga* svi *ćelebri,* da vas napamet držimo, I vi, ča reklamirate list, prvo svega, ne triba stavit marke. Samo se na komad karte napiše, „Reklamacija lista", onda adresu i broj foja. Ali držte na pamet, da mi svima predbrojnicima šajemo svaki put list i svaki put, na novo šajemo od 30-40 brojev. Mi ćemo drugi put zabiližit sve poštarske urede, di su izgubljeni brojevi bili adresirani, da tako budu boje nadgledali oni, koga je red.

Niki pak pošaju reklamaciju, a ne stavu misto. Poštarski timbar je obično izmrčen, i onda va'da se mi domišjamo, oklen nan ovaj piše. Lako je meni take indirice davat, ja ča san *ćelebre.* Oćete li jedan primjer?! Nikidan san primija pismo iz New-Yorka a na adresi bilo je pisano:

„*Duje Balavac, Austrija*".

Amerikanci.

Čekajte, kad me pàla na pamet Amerika. Braćo amerikanci, od vas priman najljubazniji pisan, kâ svojoj dragoj, ali osin časni iznimak, malo Dolari. Braćo amerikanci, za vas najvišje trošin, pa je i pravo, da se i vi mene sitite. Pitate me za način? po kojoj banci, koja ima posla sa ovdašnjima, kako su već niki učinili, oli u asikuriranon pismu. Oniman u Australiji javjan, da oni čekovi vride samo za tamošnju banku, ovde ji nisan mogâ nigdi unovčit. Priporučan, providite.

Sviman oniman u Americi i Australiji, koji nisu ni prošlu seriju platili, zaustavit će mo šiljanje, ako do novog broja ne platu. Uz to preporučam, da šire „*Duje*" meju zemjake. Predplate se šaju, na *Administraciju lista,* ostalo na *Uredništvo.* Pozdrav sviman van od drugoga svita i pozdravite mi puno balavoga kolegu kuma *Rosovelta.*

Vaš Delikani **„DUJE BALAVAC"** za se i svoje.

HRVATSKA ANTIKVARIJA MARKA SPLIT

Gospodin Intendant

(Hrvatski Rottolo *).

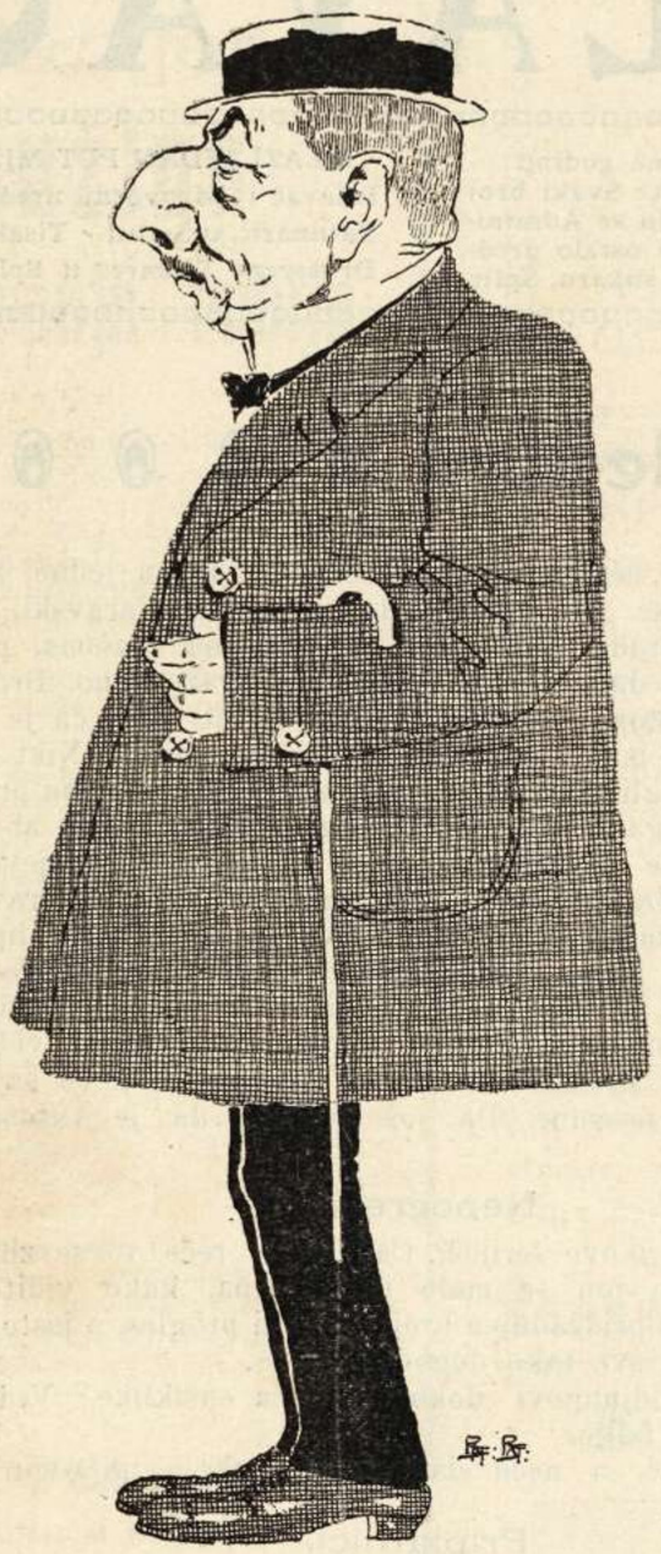

(Po ariji Flotidora i operete „Mamsel Nituš).

Neki kažu da sam mali Miletić,
Dalmatinci pako, da sam Rottolo,
„Duje“ opet kaže, da sam kokolo.
Miletić,
Rottolo,
Kokolo:
Ja vas ipak svih uzimam okolo.

*) Taljanski impresario jevrej, poznat u Splitu radi svoje škrtosti.

Razgovor kuma Jakova mejusobon

Ostavite me stat; neznan ča činit o jaspri. Bi san van dva puta u 'Merike, a kako znate svi se mi Splićani vraćamo iz Amerike puni pinez, pa san donija i ja oba puta pun badanj fiorini. A sadac neznan ča bi učinija od pustih rendit. Prvi put kad san se vratija kupija san acjuni od *nologjike* a bacijedu mi jednu petnajst na sto. Sadac kad san se vratija po drugi put, impiegâ san ništo kapitala u navigacjun od *Dalmacije*. Inamorà san se u ovi navigacjun jerbo su jednom vaporu stavili ime „Split“, i ako su ga regjistrali na Vis, to ne importa ništa. Bacije mi dobitak da te Bog sačuva, dosta da van rečen da je direcjun od fote ča daje acjoništim 20% dobitka, pitura sve vapore u crno, sadac su ka gavrani a prin su bili ka labudi. Ništo sa pak inpjegà u vapore od „*Jadrana*“ jerbo jidu malo garbuna a daju puno rendite. Nisu tili Splićane u direcjunu, ma vajâ istinu jubit gredu i Jadranu posli da ne mogu boje, a i oni su jednom vaporu stavili ime „Split“, neka kurù boje acjuni.

Per no farghe torto anche a quei altri, uložija san ništo kapitala i u Dubrovački navigacjùn, a infatti, brate moj, gredu lipo stvari i tamo, dva vapora, di san ti ja inkaratan „Dubac“ i „Gradac“ gredu a gara ko će ti više bacit dobitka.

Da se vratimo na suvo, kupija san ti acjuni od naših fabrik o *cimenta*; ništo san uzeja u Sveti Kaja, ništo u Omišu a ništo u Majdanu. Brate moj, jedna boje o druge; mali kapitališta može živit s renditom, a veliki ti se može vuć u karocu priko pjace.

Da mi ne rečedu da san kanpanilišta i da sam koncentrà sve u naš Split, kupija san acjuni o *šufite* u Šibenik i ništo na *Gubavici*. I njima gredu posli dobro, rendite jema koliko kod očeš, acjuni krešili na duplo, kâ si ji omisijakvason.

Insomma delle somme, puni su mi žepi od rendite i još gre priko, pa je ovo dobar inkoragjamenat da impjegamo sve kapitale u naše Dalmatiske stvari, osobito ako mi vladamo š njima.

A od onoga ča mi još ostaje vaja nabavit koji acjun od tramwaya na letriku Kaliterna & Valle neka i oni živu u jubavi, kâ do sadac i neka ne uznemirivaju štampu.

Još dvi, tri, kuma Jakova.

Protivnici hrvatske opere.

Vajâ nan razdilit protivnike hrvatske opere *u klaše*, kâ činovnike, ili, Bože nan prosti kâ beštije.

I. klaša svi oni koji nisu jemali buletin gratis.
II. „ svi ča nisu jemali njanci pô bulentina.
III. „ dosadašnje ipreže.
IV. „ direcjun od tejatra, jerbo ne razumi hrvatski.
V. „ deboto svi oni del sì e del nò.
VI. „ injoranti od oba spola i od oba nacjuna.
VII. „ Arvati ča nimaju promeš od žene drugoga partida za poč u arvaski tejatar.
VIII. „ Isti, ča jemadu promeš da gredu samo tri puta u stagjunu, i urdin da reću da nevaja ništa.
IX. „ Šototajeri.

Can no magna de can: Preporučamo Hrvatskoj operi da nam druge godine ne dade „*I Pagliacci*“. Prije svega kada se čuju Pajaci valja čuti i neizbježivu kavalariju a s druge strane dok nisu dali Pajace naš je Antonije bio mal da ne miran, ali nakon toga sasvim mu je zavrtilo u glavu. Zaludu, nemože bidan čovik da podnese pajaca, „can no magna de can“, pak evo valjà da ga zadovoljimo.

Glazba nam javlja da će kroz ovo ljeto udarati svakog utorka i petka. Slične su pritnje i prije izrečene bile ali se nisu obistinile, pa ih nemožemo ni sada uzeti ozbiljno; ako se pak izvrše, nitko radostniji od nas.

Ja bi van reka jednu ako van se pari. Kako bi bilo stavit u glazbi po dva prisidnika, dva podprisidnika, dva tajnika, dva blagajnika, četiri revizora i osam odbornika. Promislite koliko fešt na godinu i koliko mužik. D. B.

Internacjonalna kueštjun.

Reka je Flamarjon da će repatica donit, škonbušolamenti i nesrić. I zbilja u nas smo zlo počeli, osin drugi, dogodila se jedna osobito teške naravi. Promislite, arvati pa kupili u taljanca zlata, jer govoru — — da je bilo cinije. To je prvi put ća se ovo u nas dogodilo, pa ni ni ćudo da su naše šerjaste novine otvorile svoje stupce pravdačima, pa nas evo, fala bogu, gnave višje o miseca dan i ko zna ka će svršit. Priporućamo publici da pozorno prati ovu stvar, da jin nebi, bože saćuvaj čakod izbiglo. *Kecal.*

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA
SPLIT

Gradski vijestnik.

„Dan“ 1910

Ima riječ Torkvemada: |

Ova je zastava našega „Domagoja“, čitave naše hrvatske omladine, koja će vam satrti glavu, aždajo pakla! To je barjak, pod kojim ona kreće u boj proti tebi, Lucifere! Dà, boj na život i smrt! Strepi, Sotono, jer je na toj zastavi zapisana tvoja smrt!

Šćeta, ča družtvo „Puši Palte“ ne opstoji višje, jer bi ovod moralo uredovat. D. B.

Repatica.

Mi joj nismo davali nikad važnosti, dapače smo ju sasvim ignorirali, i, kako vidite, nije bolje ni zaslužila. Nije nam ni mrvu stresla zemljom! Barem koji bengal užgala, da nam je koju roketu poslala na sve te muzike, s kojim su je dočekali. Ala da je „Dan“ prije znao, da će stvar proći ovako *lišo*, šta bi bio oprâ astronome! Onako je vajalo da muči -- *fra sì el nò* — oče li biti *sujsvita* ili ne. Sada kad je stvar prošla, dao se u beštimju kao madjar.

Špirit i repatica.

Jedini efekat vidljivi na publiku bio je taj, da su onu večer izgubili sasvim *špirit*. Svi su činili *„viceve“*, i to neprestano, ma gorih gluposti nisam nikad čuo. Da se za svaku plaćalo po deset pâra, mogla je slobodno repatica uništit zemlju; jer bismo sakupljenim novcem, sigurno mogli drugu napraviti. Jedino po koja upadica bila je zgodna i to iz *„Dujina monologa“*. Jedan bi, na primjer, nešto ozbiljno pripovijedao, što bi sve mogla repatica učiniti, pa kad bi došao sa pripovijedanjem na najozbilniji položaj, jedan bi mirno upao: *a ča je triba govorit!*

Repatica i incidenti.

Naravno, kao po svem svitu, tako ni naš grad nije prošao *franak* prez incidenata. Na pr. onu noč je naša, glazba mukte svirala (ne kalkulajuć bire ni janjca u šor File) svu noć.

I opet, jedna se udala onu večer u priši sa *škužon* da će isto do koju ura umrit. Pegula! a oni, pûf! ostali živi!

Novi komesar.

Donila nan repatica i novoga općinskoga komesara. Straj i trepet zavladala našon mularijon. *Ko lù non se škerca:* stavi te u slipić, a ča je još gore, čini te postit. Oni pak ča ne viruju toliko u duševno dilovanje posti, to ji grozno juti. Niki su nan pak *dižartali* Split a nike su poslali u kolegj. Sad se ne jitaju iz pračic vengo samo po varošima, pa nebi bilo zgorega, da se koji redar malo i tamo prošeće i da izvršuje zapovidi komisara; jer san vidija nikiman otet pračicu pa ji pustit na slobodu, oli mu onako *in škerco* dat *škopulu.* — U slipić, u slipić pa koje kôd kaste bija!

Videant consules.

Bidan Koščina, sasuli se na nj komišjuni od *ornata* i higijene. S jedne bande, neće mu naudit, a jopet oće reć, da mu daju *importance.* Ča 'š u njega se kupa sve ča je bojega u Splitu i ča bojega iz vanka dojde. Naravno, nijedna peršona pulita neće se poć kupat, di plivaju po moru *incerti*, kâ iza matejuške. Nebi bilo zgorega, a propožito, da i na *„vele poznati Bagno Polo“* ne *pašaju* po koju komišjun i da ji obligaju, da držu dva tri inpjegata sa špurtiliman i da istiraju buje iz kamarini, kad ji ženske na 11 uri ispraznu.

Videant consules bujas feminaes. D. B.

Hrvatska Opera.

Imali smo hrvatsku operu, bilo je vike, neki rad skupoće, neki rad drugih uzroka, pa se dogodilo kao i „Dujinim“ plesom, isto sve krcato. Znak je, da se dobroj stvari

Naši baritoni.

Ja sam Toreador, Zrinski, Lohengrin,
Pajaco, Leteći Holandez,
Onjegin, Radames, Don Carlos,
A dikod sam Alfio kalabrez.

Ali kad se ovako nakečim
Ko me vidi, priznati mi mora
Da sam *dečko feš* i imponentan,
Pa naravno, jer sam majstor s mora.

ARABSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA

Iz administracije.

„Šport klubu“ van je na direcjunu,
A „Duji“ je n' aministracjunu.
Ja pak mislin, po mom opinjunu,
Da je curan na dišpožicjunu

S pasjin rodulican
Gre se vanka *vade*.
Vaja ga oženit,
Da dikod ne pade.

---

ne može vikom nahuditi. Istina je, nebi bilo loše pošteditи male zepove gradjanstva. Patriotizam je dobar, kad sa obe strane dolazi.

Nećemo na dugo, jer je stvar poodmakla, spomenuti ćemo samo nekoje važnije točke.

Što se pjevača tiče, *Vuškovića* je bez dvojbe najbolji i puno bolji nego smo se u opće nadali. Glas ugodan i jak, pjevanje sasvim korektno a dramatska strana jako dobra. Gospodjica *Šugh* i *Polakava* izvrstne ova potonja osobito u opereti; a kao glumica, sjajna. Gospodjica *Reiss* imala je dobrih momenata, gosp. *Jastrebski* isto u nekim komadima. Gosp. *Camarotta*, jednom je bio dobar, sad je najbolje što može učiniti: spavati na lovôru; što dulje pjeva, više škodi svome renomeu.

Orkestar jako dobar i precisan, šteta da nijesu imali vremena da nam dadu koji sinfonički koncerat. Siguran sam, da bi bili još više uspjeli nego sa operom. Kad su u Dubrovniku našli vremena, onda su ga ovdi morali stvoriti O dirigentima ne treba ni govoriti; u tome je svak složan, osobito gosp. *Zuna i Albini*, njih sam imao više prigode da opažam.

Zborovi dobri, šenarija bila je dobra, *kad su bili nazad devet godina*. U nekim komadima, bilo je momenata, u kojim neke pjevače nebi bili propustili kod drugih društava, a neke uobće ne bi; ali s druge strane, tu manjkavost nadoknadjuje nam sigurnost *ansambla*, koju nikad nećemo naći kod talijanskih društava, kod kojih često stojiš u napetosti cijelu večer; sve u strahu, da koji ne pogreši, da zbor ne počme u nevrijeme i ostalo. — Svakako sada poznaju splisku publiku i kazalište, pa do vidjenja do godine!

Nova industrija.

Čujemo, da će kraj kupališta „*Polo*“ sgradit fabriku sapuna.

Već su počeli filtrat more i dobro se isplaćuje; ima 25% masla, 27% ulja i drugu 30% raznih tustih nečistoća. Ostalo je voda i sol.

Ni bome ni Nugy-eva voda šporkija. D. B.

Jopet komesar.

Zgražaju se naše ženice, na *fišacjune* novoga komesara. Promislite, ča mu je udrilo u glavu: vajâ da *perfin* bràve pokriju *veliman*, kâ da, bože prosti, gredu za presesun. A jopet bidne mušice ča će du jist? Govoru da će prisilit one ča prodaju *kulinčiće*, da učinu *veltrinice* pa da u njiman prodaju, ka oni turčin *slakusariju*.

Karamei čučadei.

On neće da kûpi veltrinicu, jer da bi mislili, da je on šporak. — A *invece* nije; samo cili dan pjuca na nje; mrvu se prašine zalîpi i koja stotina mušic, i drugo ništa — a naša dica jidu.

Društvo „Za Split“.

Bilo bi vrime, da se malo okupaju, pa da počmu radit. U zadnju će se skupit puno posla, pa neće moć odolit, a jopet mogli bi članovi uprave i zaboravit, da su se konstituisali, pa onda, eto ti, vraže, posla! Vajalo bi učinit jopet jedan meiting.

Kolor sangjoto.

Ne bi bilo zgorega, da dadu i drugu ruku kolura zgradi lučkog poglavarstva, jer s onin *kolor sangjoto*, parî od kartuna. Prije se baranko vidila arkitetura, i činila je lipu silhuetu na onom položaju. Piturajte, piturajte, kako je prin bilo, da nebi i drugome došla ideja onako omrčit.

Ištantaneje.

Pulicija u civilu.

— Muzgavac!
= Ča je.
— Jesi li vidija Falovića?
= Jesan, pa ča je?
— Istirâ ga je novi komesar, jerbo nas je škopulizava.
= Je ti g — — — — ! Ono se priobukâ, za fintu.
— Evo da nî!
= Okladimo se, da je.
— Evo, da ga je istira?
= Evo, da nije, — — — Asti gloga, evo ga.
— Biž'mo.
= A ča bižiš, ka' su ga istirali?
— Jeman poć kupit materi petroja.
„Je špijun“! promrmljaju, pa, biž uz varoš!

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA SPLIT

Šalju nam iz Zadra.

Levatrice approvata e diplomata.

Gospodja X, dobila sina. Kad to dozna kućni prijatelj, dodje da se propita i čestita. — Zazvoni i otvore mu se vrata.

— Ghe xe el signor a casa?
— No, in sto momento el xe andà al telegrafo.
— Come sta la signora?
— Ben, grazie.
— E come sta el neonato.
— Ma mio signor, non scominziemo coi soranomi.

Dlo.

Mularija i komisar.

— Takinko-o.
— A!
— Jesi li vidija novoga komesara.
— Asti mrtve! a kako?
— Bome a kako! lipo, s očiman.
— Je-e! ako si ga vidija, jur si u pržun.
— Mrtve očevine! — — —

Kraj muzeja.

Stoji stara Kate, i prodaje malo naranač, koju višnju, koju kruškicu i još koju pošpeticu. Odavna ona tot stoji, pa jema, u niku, i dirit. Ma novi komesar neće da poznaje diritî, vengo kako on oće, oće. Tako jedno jutro i tot bàne.

Komesar: Šta je stara? Ti si ješ tot? Nisam li ti zabranio tu prodavat? Pijaca je za prodaju.

Stara Kate: Škužajte, šor komisarijo, ma ja se ne mičen odavle.

Komesar: Ne mičeš, — oćeš, da te dadem odma' zatvorit!?

S. Kate: Nećete vi mene zatvorit, mene je ovde starija Don Frane, i jeman dirita.

Komesar: Koga to dirita ti jemaš i od kad?

S. Kate: Ja čuvan Don Frani muzej i ovo grebov okolo, da se kokod da prostite . . . . . ., vi znate, ča je ove karonjske mularije.

Na ulici.

Lipa litnja večer. Bit će bilo okolo deset i po jedanajst. U jednoj ulici živa prepirka. Jedna, gospodjica. sreddjega stasa, odebela, raspravlja sa jednim, u crnom odijelu i tvrdom šeširu. Evo na što sam prispio:

Gospodjica: Molim Vas, kako možete Vi tvrditi, da ono, što ja radim, nije korisno za vjeru?

Gospodin: Ni najmanje? Šta će te Vi uraditi sa tim *madre piima, filjam de Maria* etc. etc. — A šta smo onda mi drugi vjernici?

Gospodjica: Eh! noi lavoremo per nojaltre. Mi će mo i sada otići, *in un viagio d' istruzion, che le ragazze se coltiva.*

Gospodin: Ma che istruzion! Odvedite Vi njih u pustinju, jednu dva mjeseca, neka malo *meditaju. altrochè, viagio d' istruzion!* Ja bi rekao točnije, *viagio di distrazion.*

Gospodjica: Don Frane mio, *non andemo da cordo.*

Okrenem se naglo, na to ime, pa pogledam bolje, prodjem mimo, da se uvjerim i zbilja, ko se to prepire? — Don Frane i *Sospirante* ona, ča je dobila dekoracjun *pro fidei.*

Bišeš doć na konferenciju!

Podne je. Zaselo nikoliko radnika u ladu, i ručaju, šta su jim žene donile. Bilo ji je svake dobe. Medju njima isticâ se jedan mladić, po izgledu vruće naravi. Na svaki njegov micaj, skakâ bi mu njegov crni *ćuf*, iz desna na livu i obratno. On sam, mavâ rukam, primišćâ se s mista na misto, kâ da jema crve u sebi, pa onda počme. —

Mladić: Ma ča, da jema boga? — ne, da nima, nî ga nikad ni bilo.

Jedan radnik: Ma ča, da nima boga?

Mladić: Ne, da nima!

Jedan radnik: Ajde muči! ča ti znaš?

Mladić: Ča ja znan, bišeš doć jučer na konferenciju.

Drugi radnik: Onda nima ni gospe!

Mladić: Ne, da nima, bišeš doć na konferenciju, asti....

Prvi radnik: A onda, ko je sve ovo stvorija, ka' nima boga?

Naši doturi.

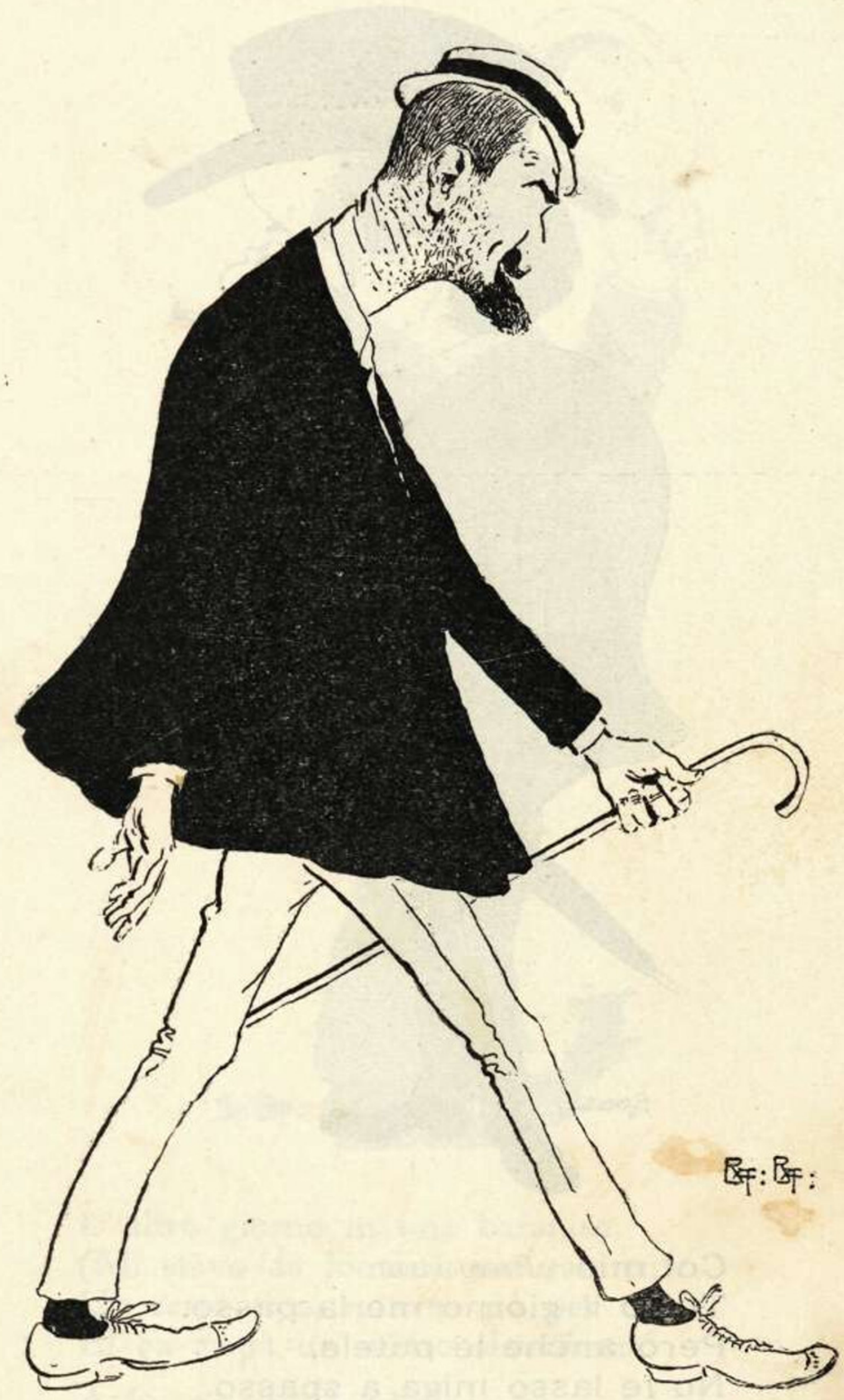

Elektrike i oštetricije
Prvi san van ja dotúr,
A kad tamo, ja, Splićanac
Nisan njanci ašešúr!

Sad babice, sad šjor File
Mene zovu simo tamo,
Ne znan, koga ću kuntèntat,
Che noi me sporcasse i' amo.

Ne' ntendin se puno u glazbu,
Ma poznajem tamburùn,
Pod prozor kad mi ne udara
Znan dat kvragu i direcjun.

Na plokatu il na pjacu
Kada prodjen stanovati
Onda će i oni šeštjeri
Malo glazbe uživati

Ne bojim se automobila
Niti novih invencijúni
Evo mene, in quatro salti
Od stagnjê do Spalacjuni

□□

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA SPLIT

Iz intendence.

Col mio „*Ercegovina*“
Tutto il giorno me la passo.
Però anche le putele,
No le lasso miga a spasso.

In uficio son zelante
Ma libero co son, ecco:
A Vragnizza coi compagni,
Qualche ostrega me sbecco.

Mladić: A ko je stvorija sve ono, prin ven je doša bog?

Drugi radnik: Asti . . . ., kâ da ga nî uvik bilo!

Mladić: Ne! da nî, bišeš doć na konferenciju.

Jedna žena: Jô! sinko, sapet će te bog!

Mladić: Ma ča će me sapet, kad ga nima? A di je, kad ga jema, ajde kažite?

Jedan radnik: Ma ča, di je? — ma ča di je? . . . . . toga očeva.

Mladić: E di je?! pa bišeš doć na konferenciju, asti...

Jedna žena: Ma, kad si nikidan krepava u posteju, vikâ si: „*ajme meni, gospe moja!*

Mladić: Je ti . . . ., anci san razbija sve kvadre po kući! Eno pitaj barba Jakova.

Drugi radnik: Bàli ti, bàli, dok ti prisvrne. Lako li je govorit: nima gospe, nima boga. Onda asti g . . . ., ča jema, ajde reci?

Mladić: Asti toga! bišeš doć na konferenciju, pa bi vidijâ.

Audizioni di poesia.

Kad je gospodjica O. Mazzoni svršila čitanje, približi se jedan, *della gioventù*, prestavi se gospodjici i reče joj: — Ma sa, che la parla ben!

Ova ne odgovori ništa, nego kad se ovaj odalečio, zapita dr. S.: — Scusi onorevole, chi è quel giovine li, è stupido, oppure mi prende in giro? — Proprio, proprio, nè uno nè l'altro, è il nostro *bollettinajo.*

Kometa i žendari.

Naši žendari, koji se, iz športa, svakidan šetaju po gradu sa bajunetam na puškama, promislite, koliko ih je bilo na doček repatice! Kad su prolazili mimo varoš jedna će žena iz puka: *Muko božja! ne pušćaju nas njaci umrit u miru.*

Na jednoj probi opere.

Slušalac: Šteta što Jastrebski ima tako veliki drob.

M.o Albini: E moj dragi, da nije onoga trbuha, nebi ni njega bilo ovdi!

Uzbrdica.

Kad se prevažala zagrebačka opera iz Dubrovnika u Split, pričinilo se na jednom maštajućem umjetniku, da parobrod ide polakše nego obično. Obrati se stoga bližnjem drugu i —

Bas: Ne činili ti se da idemo polaglje, no, a zašto?

Tenor: (ozbiljno). Pa da, jer sad idemo uzbrdo.

Bas: A tako! — i proslijedi s maštanjem.

Još jedna o umjetnicima.

Stoji tenor pred kazalištem, zabrinut, — barem se tako kolegi *Basu* pričinilo — prebacujuć kamenčiće iz ruke u ruku.

Bas: (približivši mu se). Šta si tako tužan, ili si bolestan?

Tenor: E nije mi lako, danas sam se sjetio.

Bas: (upade) Ma šta? pripovjedaj!

Tenor: Evo vidiš, (pokažavši mu piljke, što ih je u ruci držao) imam *kamenu bolest.*

Bas: Za boga! nemoj nikomu kazati, dočuje li uprava, odpravit će te s mjesta. Ja, evo ti ruke, neću nikome reći! Do pô sata bile kušnje zborova; uleti naglo Bas.

Bas: Znate, sto je nova?

Zbor: Ne znamo, prepovjedajte.

Bas: (Važno). Onaj tenorski pas će krepati.

Zbor: Oh! — i prasnu u smijeh.

Bas: Tu se nema što smijati, ima kamenu bolest.

Zbor: Ha! ha! ha! — nasmijaše se još sladje, jer je njima već tenor pripovijedao stvar. Bas otide, u atrium, sretnu *Baritona* pa će *Bas*: Čuj, onaj će pas krepati!

Bariton: A koji to pas?

Bas: Tenor, ima kamenu bolest.

Bariton: Ha! ha! ha! (i on je već znao).

Bas: Ma što se svi smijete, — i otide uvrijedjen, što niko ozbiljno ne uzima njegovu noticu.

Sjutra dan, sretnu opet Tenora pred kazalištem, pokunjene glave; približi mu se i upita ga *Bas:* No, kako ide, jesi li bio kod liječnika?

Tenor: (Zabrinuto). Jesam.

Bas: Pa?

Tenor: Evo vidiš — i izvadi iz žepa kamen od dva kila.

Bas: Beno! nijesi mogao naći većega magarca, da ga nasamariš.

Tenor: Bome nijesam.

Moderni djak.

Profesor: Molim te, ajde mi kupiti deset cigareta.

Djak: (Izvadivši kutiju). Izvolite „profešure“.

Profesor: (Zbunjen) Molim, molim, fala ti, ajde ti meni kupiti.

Djak: Uzmite, *oli* se ne *denjate.*

Profesor: (Uzme). A sada, da ti ih platim!

Djak: Ajde, ostavite *boni*! Oli ne biste i Vi meni dali, da *niman.*

Novi komesar i kompravende.
(Piljarice).

Kuma Mande: Kate, toga ti, jesi li vidila, ča se ovo s'nan dogodilo? Pa su se još repatice bojali!

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA SPLIT

Kuma Kate: Muko isiklisusova! Još je naš splićanin. Oće naši, oće!

K. Mande: Pa zvat nas sve u kažermu prida se, kâ da smo od onî, bože prosti, nepoštenî!

K. Kate: Činija nas je stavit ove lumere, kâ da je tumbula. Kad se to vidilo, da nemore čovik prodavat pošto ga je voja, i krešit kad ga je voja??

K. Mande: Ja san mu Kate isto našla škerac, ma nemoj nikomu kazat.

K. Kate: A ča je triba govorit? Meni i nikomu, sveisto!

K. Mande: Znaš, ja stavin skupu cinu odma izutra.

K. Kate: Ih! stara stvar, to već sve znadu.

K. Mande: Ahn! znate, ma ja znan još i drugi škerac.

K. Kate: Kažiji, na besidu!

K. Mande: Ja zakupin stvari puten Solina, pa Kaštelani i Vlasi prodaju na moj konat i pošto ja rečen.

K. Kate: Eh! to je još starija skula, još se odonda užala, kad su Sućurke prinašale meso o' kontrabanda u mudante.

K. Mande: I to znaš, ala si stara lupežica.

K. Kate: Isto kâ i ti.

K. Mande: Ma ja znan još jedan škerac — ma novi iz fabrike.

K. Kate: Govori bôna, oli t'ê čir na jaziku.

K. Mande: Njanke na lazu! — — ma pukla bi, da nebi kazala — ča 'š, kad ne mogu mučat. Inšoma, na pritač: višnje su po 20, a fažoleti po 40; ja stavin na fažol 20 a ma višnje 40. Ako pita pošto su višnje, ja rečen: ali ne vidite i platu ji duplo.

K. Kate: A jesi furbasta, ako ti pita fažol po 20?

K. Mande: Onda se udren rukon po čelu i zavičen, bog budi svan! vidite da san fàlila stavit lumere. Pa onda i ako ni tija kupit, kupi. — Muči, toga ti, evo nan grê?

K. Kate: Jê pravi muzuvir! (glasno): Dobro van jutro, šor komisarijo!

Ne smi se pipat.

Kum Antula: Pošto van ovo trbušćića (opipava ga).

Trgovac: Nesmi se pipat.

K. Antula: Ajde ne, šalajte se, vengo mi recite, pošto je.

Trgovac: Govorin li van, da ne tićete trbuj, ne smi se.

K. Antula: Svratruc! Eto van ga, kâ da ga ne mogu nać, di me voja. *(ode).*

Šora Tere: A quanto la carne? (prevrće ga prstima).

Trgovac: No xe più permesso palpar, šora Tere, indrijo le man.

Š. Tere: O. . . . la vada al diavolo! njanche che senta qualchedun. No la pol scherzar con qualcheduna dei sui pari. (Otide).

Ženska Pravda: Šor Pečenko, pošto van meso?

Trgovac: Prvo svega, nazad prste!

Ženska Pravda: Oh! la vada a remengo! mi non so, per chi el me prende.

Trgovac: Per chi che la prendo?! Ne smi se pipat; eto ča je. To je tebi kâ i drugomu.

Ženska Pravda: *„A mi zuccaro garbo, che son spezier". La gha sbalgià de grosso!* Morete iskat na drugo misto, *mi no son de quei.*

Trgovac: *So, lu xe de quei altri,* ma ča ga sve to ulazi, to je novi zakon.

Ženska Pravda: Novi zakon? O vraže svratruc! *Scola moderna, xe vero? Sì,* muke mi, molite boga, da jema ovode svita, rekâ bi van ja dvi tri.

Trgovac: Ala, ala, *va via, se no te dago un paton che t' insempio.*

Ženska Pravda: A mi? „No gho paura de bruti musi, so nato in carneval". — I otide, culjajuć se koketno, kâ mlada patka.

Kuma Vicula: Kume Pečenko, pošto van ova mršavoga?

Trgovac: Intanto, kad je mršavo, ča ga kupuješ, pa onda nemoj meso pipat.

Spacamontagne.

L' altro giorno in una barafusa,
(Mi stavo da lontan), naturalmente
Un certo tipo, non so pô per cosa,
El ga ciapà un matto slavadente.

A lù, pô ch' el scherzo nol ga piasso,
S' a messo infotà zigar per piazza;
Ga fatto in caffè po tanto ciasso,
Solevando noi tutti della razza.

Me avicino, e indignà protesto;
Domando, chi xe stà questo malvagio?
E, *gloga mi,* zigavo così forte,
Che me stupivo mi, del mio coragio.

Ma un matto che là, lezeva el fojo
Salta sù, — che ghe venisse lâ creppa!
Con impeto me dise in tel viso:
„Vol saver? — Ben! Mi go dà la slepa!"

Dirè dopo, cosa mi go fatto;
Mi! no che del corragio me mancasse,
Ma no son miga m . . . a darghe gusto.
Si, perchè po el scherzo rinovasse.

Son certo, valtri me darè ragion,
Pulito l' o guardà d' abasso in suso,
Go levà el capello fin' a terra,
E: *„sousa, col xe lù!"* go ditto in muso!

Ben cazzada! Quel là el la ciapada; ma lù el ga la anca detta. D. B.

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA

K. Vicula: O, bože prosti, tentacjuna, pa nebi čejade išlo u napast. Ovo je treći, da mi to govori. Jeste se dogovorili za rugat se sviton.

Trgovac: Nije to za rugat se, višje nije dopuščeno pipat.

K. Vicula: Ma zašto to?

Trgovac: Pitate, zašto? Popipaj, kuma Vicula! popipaj, kuma Antula! popipaj, šora Tere, u zadnju meso pade, da je i o' gozda.

K. Vicula: A kako van to do sad ni smetala, ni kuma Antula, ni kuma Vicula, ni šora Tere?

Trgovac: Do sad smo trpili i mučali, a sada ne dâ višje novi komesar.

K. Vicula: Jopet on, — kvragúc i novi komesar i ko ga je stavija!

Diplomatska kriza.

(U kafani Panakoff).

— Cosa xe sto movimento de militari?

= Sarà per quel disgrazià de serbo. La ga visto quel povero de Veresanin, bon omo, che brutta che l' a passada. Disgraziada de gente! Un canon dell' Austria e adio Belgrado, ma lori finchè non ghe scotemo i dei no i se vol quietar.

— Ma no; me par che sta volta l' Italia gabia qualche brutta intenzion, per via de sta benedeta università de Trieste.

= Bravo! Pezo 'l tacon del buso! Cosa vol Italia intrigarse nele nostre cose, che i ghe daga l' università dove che i vol. O i vol ancora qualche lezion!

— Ma come se fà parlar cosi, ella come italian?

= Italian italian, va ben esser italian. Ma la vada ela a tirar le quietanze in Italia po la me savarà dir.

— Ma bravo, che patriotismo.

= Eh! no la me parla m . . . . anzi — co la me vol provocar — ghe dirò che noialtri non semo miga italiani — nè mai stai — ma sempre *Dalmato-slavi!* La ga capio?

— ??!!

= E tutti quei disperai, che i se vol intrigar nelle nostre cose, mi ghe digo abasso! Ciapè sù, e portè a casa.

— Dai, dai! no la se scalda. Femo pase!

= Ma, *dušo mia*, ela xe sta el primo a provocarme.

— Ben, ben! Eviva el nostro partito! Viva la Lega.

= Ben, benedeto omo, che la vada! La podeva esser anche senza de questo.

— La ga visto, anche el cavalier ga da la ridada a vederlo così scaldà.

= E caro lù, mi me par che qua non ghe xe njente da rider. — — —

— Senta, la iera oggi in pescaria?

= Oh! son pasà e go tirà dritto. — Una caristia che no ghe digo.

Sa pozornice.

Šaptač: Za stalno će grof nasjesti . . .

Glumac: Za stalno će se grof *najesti* . . .

Šaptač (glasno): nasjesti!

Glumac: najesti, i to baš dobro . . .

Šaptač: Jer ga njegov ortak vara.

Glumac: Jer ga njegov *otac* . . .

Šaptač (glasnije): ortak!

Glumac: Dakako! njegov *oltar domovine* . . .

Šaptač (počima se znojiti): A mlada grofica ima osobite ideje fikse . . .

Glumac: A mlada grofica imade osobite *dvije tikve* . . .

Šaptač (viče na vas glas): Ideje fikse?

Glumac: Jest, i *dvije više.* S toga je momenat kritičan. Glavno je . . .

Šaptač (blijed ko krpa): . . . da njezinu sobaricu odavle istisnem . . .

Glumac: da njezinu sobaricu *pritisnem.*

Šaptač (promuklim glasom): Istisnem! i to odmah.

Glumac: Da, *pritisnem*, i to idem odmah.

(Šaptač se onesvijestio).

— *Jep* —

□□□

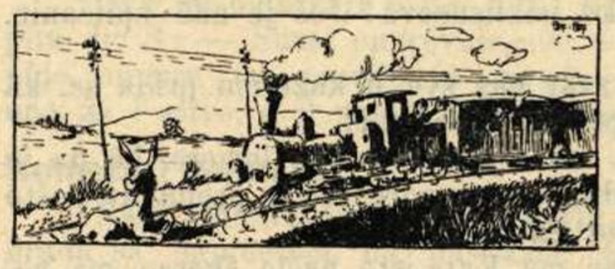

Iz pokrajine.

Dubrovačke novitati.

Bili su nam internacijonali gjornalisti. Pričekali su ih naši gospari s mužikom, samo da im pišu in favore o Dubrovniku. Bili su kontetni jedni i drugi, ali su se infontali redaturi naših *organeta*, perke nijesu bili invitani: Šalju im protest: Kelez, Zipfer, Schick, Brkić, Šapro i Dominković. Imaju pravo jedit se, kolege su im, pa govorio svak kô što hoće!

Naši impiegati *bonkulovići* imponjali su, da ne mogu živjet, da je sve skupo, hrana, kuće, *lusi*, pa su našli da je najbolje rimedio, da se ovomu *zlu* doskoći, poslat un protesto a Vienna, naturalmente in *tedesco*. Folji su to kritikali . . . tako da su se oni našli ofengjani. Pretengjaju: da se može pisat *tudeški*, kad se trata jesti. Lasno je — govore — kad si sit, govorit naški. Ben fatta! Brkić morao im je dati „viteśku“ (od Don Kihote!) zadovoljštinu. „Pravoj“ se je namiglo, da se u to ne prti, perke kad se trata tudeškoga, može se **kokod** najedit u Vienu, pa onda kuku njima i njome. O ćirilici može abundanto . . . . Sve se može, kad se trata jesti!?!

Kontra Srbima i Dušanu Silnomu izišo je befel da se može zviždat i krivit se. Sad je garantiškano da se neće nikome ništa dogodit. Ako koga zatvoru, to je samo pro forma. Komuna valja da muči i da se ne prti . . . ! Na znanje!

Došo nam je jedan „lord inglezi“ . . . Vrag ga je natančo poć se šetat po noći na konalu. Gruba ga je tokala . . . potego ga je „neko“ kamenom u glavu. Hotio je reagirat ali su mu dali pit, da je to neka šala ili bolje reći „atto di attenzione“. Da ga persvadaju o tim pazarima počeli su zvonit po kućama, ali se je grdja dogodija, omalo

---

Šalju nam iz ZADRA.

Po ariji „Geishe“.

Per un tema assai facile
Mal fatto e . . . . pro'umato
Mi trovo al tribunale,
Per sempre condannato.

Invece la ragione
Per cui non vo all' appello,
Lo dice sì, il tr . . . . . .,
È che son troppo bello.

Kin, kin, kina, kin.

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA
S P L I T

svida. Što ćeš svak ne razumije pazar. Dobro je učinio Lujo (ma ne Guska!) što je spjego u „Dubrovniku“ te pazare . . . . . Insoma finulo je da toka Luja poć u Blato a Aringa u Metković . . . činit pazare! *Gospar antiki.*

Pišu nam iz Dubrovnika:

Caro Duje!

Ćirkostance stvaraju ljude; a ljudi stvaraju ćirkostance! — Ako ne znaš spijegat ovu filozofiju, onda nemožeš ni doć na kraj velikoj novitati: U nas jedan komesarić od ćirkula frajo u kompaniji sa nekoliko svojih prijatelja; pa onako, kad su se imali brzo razić, da se malo prodivertiška potegne u gluho doba noći za zvono jednom svom prijatelju. — Ovaj skočio infurijan (ma, caro Duje, ne bi ni ti osto flegmatiko, da kad mirno spavaš, da te kogod potegne za — zvono, pa da te probudi!) prolego onako u gaćicam i u košulji gosparu komesariću tremendi „diskoras na poljani“, te iza nekoliko debljih spiegacijoni skjariškalo se „qui pro quo“.

Sada po fojima publikavaju se „priposlana“ perke redatur „Dubrovnika“ hoće da dimostra, da kapitanat od ćirkula u Dubrovniku in prima linea ima da nas poteže za zvono. A moj gosparu ne šokaj! Potežu nas in ordine, a mi latamo!

Druga je novitat: — U Dubrovniku — Šuavissima Urbs — najliberalniji je kapetan od ćirkula . . . Per dir il vero to baš nam nije komplimenat, ma tako ti je! — Možeš žviždat, burdelat koliko hoćeš, nemoj se strasit Bachove patente, a nada sve, ako tu svoju mužiku indiricaš na Silne Dušane. — U nedjelju ima bit gjita u Kotor; ja sam telegrafo gosparu Tončiću u Zadar ovako: Sumnjam, da će bit u perikulu naša skladnost, ta moja sumnja ima klicu u sumnji da Dušani Silni idu u Kotor na divertimenat, pa molim skongjurajte, perke sumnjam, da će bit sekvestra.

Još neznam, što je dećido Guveran.

I drugo ti nemam što da pišem: čekamo soldate da nas oni inteligjencijom i moralom malo konsolaju. Caro Duje! nemoj se čudit: strombulavamo se con tutta forza niz Mrtvo Zvono. Te riverisco

tvoj *Senkilo.*

P. S. — Baš kad sam išo impostat ovo pismo susreo sam svega zapjehana dum Bepa.

— Dum Bepo, što vam se pridesilo?

— Zar ne znate? Che disgrazia! Che disgrazia!

— Ma što?

— Pucali su na Varešanina u Sarajevu: Pet tira. Che disgrazia!

— Pa . . . .

— Pa nijedan ga nije shvatio, a oni se nesretnik ubio. Bogu fala . . . Bogu fala! . . .

ŠPORT.

Pračice.

Ovaj šport je u nas sada baš u cvatu i svaki dan se opažao vidljivi napredak u našoj *inklitoj mulariji.* Nego naš novi općinski komisar, rek bi da nije pravi *športsman* pa bi htio da se opre tom napretku. Ne znamo, što on navadja, da opravda svoje postupanje, ali, ako je uzrok kolikoća — što mi mislimo — neka barem štedi one bolje gadjače. Da pak postigne obadva cilja, naš i njegov, evo mu jednog projekta:

Na pr. kad ufati dva praćara, neka ih stavi u dalečinu od dvadeset koraka, jednoga prama drugomu, i onda neka gadja jedan u drugoga, pa ko prvi drugu razbije glavu, neka ga pusti na slobodu, a drugoga neka zadrži. I ovako dalje, dok se ne eliminiraju svi slabiji. Nek se ovo pokuša, pa evo ja glavu, ako ne bude uspjeh potpun.

Šalju nam iz MOSTARA.

Negda je i njemu bio vakat
Stvoren za ministra u gabinetu.
Sad izćeznu a javlja se kadkad,
Pa bilo to samo i u panfletu.

Figlie di Maria u gjitu.

Bile su neki dan „Figlie di maria“ u gitu, i miritaju bidne, iza nego su se toliko konšumale od veliki funcjuni. Vodila ji je simpatična madre nobile . . . a bile su tri kategorije, *coi rispettivi distintivi.* — **Aspiranti,** to su one ča nisu još za udaju, jemadu *nastro rosa,* one sve vidu ružičasto. Druga kategorija je: **Effettive,** te su gotove za udaju i *quasi sicure,* one jemadu, *nastro rosso.* Onda: **Sospiranti,** to su one *signorine,* ća su jin pobigle godine, ali još nisu izgubile nadu. Ove imadu, *nastro verde speranza.*

U Solinu su se krasno zabavile, popile su 30 litar vina (*dico trenta*) *e fra un goto e l' altro,* pivale: *Una madre abbiamo in cielo,* a kad bi se, *madre badessa, sospirante,* okrenula svršile bi kâ po dogovoru, sa valzertraum-om. Iza marende jin je Don Frane, na konju (da stoji daje o tentacjuna D. B.) tumučija starine, a pošto je bilo već kasno, užgali su *šterike* pa su kâ dusi odili oko grebov. Iza toga su se vratila kući, jako dobro raspoložene.

(Vidite ištantaniju — „Na ulici“ D. B.).

Gulenje-šport.

„*Hrvatski Šport Klub*“ osim raznih izleta, učinio je jedan osobito lijep. Bio je odio mornara, ciklista, podista i karocista. Predjel krasan, uz rijeku, šumice, vodopadi, livadice, planina, svega po malo; uz to stanovnici sela simpatični i mirni. Dan krasan, hodilo se u eskursije, igralo se *foott baal, handbaal* i drugo. Objed smo pak imali u gostioni na cesti i, šta se kolikoće tiče, dobar. Nego kad smo račun pitali, bilo nas je tridesetak. Znate, koliko je svaki na glavu morao platiti? (bez šampanje, naravno,) po $7^1/_2$ kruna. Domislite se, gdje smo to bili? Mislit će te sigurno, A*baciji, Montecattini,* ili gdjegod slično. Ne! Jednostavno u *Žrnovnici* kod nekoga Sinovčića. *Šport-klub* je odlučio ići svake nedjelje, pa preporučaju i drugima.

Ja bi ga stavio u odbor za promicanje stranaca, naš je čovik neka ga. D. B.

HRVATSKA KNJIŽNICA MARULIĆA

RAZNO

Narodni dan.

Bila je sjednica u „Hrvatskom Domu“, da se odluči, kako bi se imao svetkovati narodni blagdan. Prama raznim idejama svi se pak jednoglasno složili u jednu, koja se činila najbolja. Kad najednom izašli iz jednog ugla dva eunuka, pa stali vikati, jer da nima mise, pa da oni neće ni novčića dati (eh! ka da bi jin i tako kurija dala za tu svrhu D. B.) Svi se stali smijati na taj smišni ispad i oni kad su vidili koji su efekat polučili, pobižu ka opareni. To je interesantno da su oni tako prisilili i Don Erkulana da pobigne, koji prije nije držao to nuždnim. (Gori poturica od turčina.) Ova su dva govori se, oni šta u „Danu“ prijete da će držati na oko one šta su iz protesta proti papinom barjaku, dali za sv. Čirila i Metoda. *A propožito, ja san čuja, da su ona dva onu večer bili jidna, jer da jin papa neće da primi bandiru, pošto ga je, pokojni Lueger informa, kako su, grubi svit, naši kristsocijali, a jopet i on je bidan ovi dan infotan, ča mu vaja ritirat iz korša encikliku a još višje ča su ga na to protešanti prisilili; D. B.*

Snaga u muzici.

Pitali smo jednog dubrovčanina na prolasku, kako idu tamo stranke, pa evo, što nam je odgovorio: —

Općinska glazba je propala, pravaška se još drži, ali svira kô fanfara.

— Iz toga smo mogli zaključiti, da srbi stoje još najbolje.

„Imenovanje“.

Čitamo u „Smotri Dalmatinskoj“ da je gosp. *Vicko Katalinić* bio imenovan živinarom. — Čestitamo!

Dependans Tusculum-a.

Gospodar „Hotel Salonae“ da ugodi Don Frani, što mu je našao zgodan titul njegovom hotelu, misli preuredit i sve ostale nazive, po uzora Tusculuma, to jest u latinskom jeziku.

Da se pak putnici glagoljaši ne nadju u neprilici, stavljamo ovde po želji vlastnikovoj tumač tih naziva.

Oželus peregrinus	=	putnik
Januarius craniolinus	=	portier
Thermae Belotianae	=	kupke
Cella cacatoria	=	zahod
Saldatorum	=	podmireno
Puella culinaria	=	kuharica
Parlatorium longum	=	telefon
Ancella dormitoria	=	sobarica
Piscina humana	=	W. Cl.
Barca fumicata	=	parobrod
Calenda graeca	=	željeznica

Ova će nomenclatura ući u praksu petim Srpnja, i to jer će se taj dan najviše proti latinštini govorit, pa on hoće da uzdrži ekvilibrij.

Lućeletrika u Imoskome.

Kad nemamo željeznice ni automobila; osim *diligjence*, hoćemo da imamo elekrično svijetlo. Došao elekrotehnik iz Beča, izradio plan i trebovnik, ništa nije falilo nego početi sa radnjom. Svi veseli, još koji dan i Imoski će vas sjati, kad u jedaput sve prekinuto. Pitaju se, što je? — — Naš načelnik sjetio se, i Bog je dao na vrime, da preventiv nije podpun, promislite nije se bio unj stavio trošak za one, koji će nosit skalu i užižat *ferale*. **Tableaux.**

PRVA PARNA TVORNICA

za tangu, pranje i čišćenje na suho

M. Domić - Split

Lučac, kod Biskupije.

Jema san crnu špančeru, kako je je žmaća, došla je bîla kâ kapa od kôga (kuvaća). D. B.

Za čistionu prima naručbe i predaje KLEMENTINA GOLDSTEIN, pod satom, Gospodski Trg.

A. RUZICKA

SPLIT - Gospodski Trg.

Skladište šivačih strojeva, gramofona, gramofonskih ploča

GRAND HOTEL BELLEVUE

SPLIT

Hotel I. klase, opskrbljen sa najmodernijim konfortom.

Krasan vidik na more.

Restaurant i pivara.

Moderno uredjene sobe od Kr. 2.50 unapred.

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA SPLIT

Marino Bettiza & Figlio - Spalato

Casa fondata nel 1840.

Prva splitska tvornica tjestenina na paru

- - Suvlasnici nagradjene parne tvornice „GILARDI & BETTIZA" - -

proizvoda Cementa Portland i Romana bojadisanih pločanica, cijevi, uresnih predmeta za gradje itd.

SKLADIŠTE: Drva i materijala za gradje, dužica bukovih i hrastovih za tavane. stakala, svakovrsne boje, kistova (penelli) vrniže, asfaltiranih pappendecka razne vrsti za pokrivanje krovova.

PREUZIMLJE: Poduzeća novih zgrada, - - takodjer koju mu drago popravu. - -

ZASTUPNICI: Opekarskog Društva iz Pasiana kod Pordenona prije Mletačkog društva, Tvornice opekarskih radnja Lovra Zarotti pok Petra iz Pirana te raznih drugih talijanskih tvornica, takodjer od tvornice Lavagna di Eternite patente Hatschek, novost za pokrov kuća, dugotrajne i podnosljive proti svakom ledu i vjetru.

KLESARSKA RADIONICA: pod upravom kipara Gaetano Voltolini, preuzima svakovrstnu radnju oltara i spomenika u kamenu i u raznim mramorima.

Odpravljamo franko obala ili splitski kolodvor.

Gospodski trg. — SPLIT — Telefon br. 2.

Najbogatije skladište rukotvorina i mode. ≈ Velika zaliha rubenine za gospodje, gospodu i djecu i prodaja svih drugih predmeta, koji spadaju u tu struku. ≈ Bogato skladište modernih amerikanskih cipela. -- Mehanička praonica.

SPECIALNO SKLADIŠTE OPREMA ZA NEVJESTE!!!

Skladište pive „DREHER"

vlastnik

M. Juras - Split

Uvijek pripravna zaliha najbolje pive i mraza, te ugljične kiseline.

Podružnica Ljubljanske Kreditne Banke - Spljet

Centrala u Ljubljani — Podružnica u Celovcu — Trstu — Sarajevu

Prima uloške na uložne knjižice i na tekući račun, kamate prama ugovoru. Kupuje i prodaje srećke, rente, valute i divize itd., unovčuje mjenice, kupone, doznake. Sve bankovne transakcije najkulantnije.

Eskont mjenica. Zajmove najjeftinije.

Dionička glavnica . . . . K 5,000.000

Rezervni fond . . . . . K 600.000

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA SPLIT

Najveće jugoslavensko skladište pokućtva!

Mizarske Zadruge u Solkanu.

P. LIN & MAKAROVIĆ, Spljet, stara biskupija kod stolne crkve.

Bogati izbor pokućstva od drva i željeza, zrcala, okvira, slika, zavjesa, sagova, (tapeta) itd. — Cilimarska radionica. — Preuzima mebliranje hotelâ, školâ, zavodâ, lječilišta i t. d. - - -

Solidna roba. — Cijene nizke. — Cijenici badava i franko.

Pisma i novce neka se šalje na naslov:
P. Lin & Makarović, Spljet

AUSTRO-AMERIKANA

Kod ovlaštenog agenta prekooceanskih putovanja

Josipa Riboli u Splitu

dobivaju se svi nužni naputci, takodjer najjeftinije prevozne karte sa najbržim i najboljim parobrodima i sa amerikanskim željeznicama.

CIJENE ZA PREVOZ:

iz Splita do New-Yorka	parobr. Martha Washington	**K 229**
	ostalim parobrodima	**„ 209**
„ „ „ Buenos Airesa		**„ 209**
„ „ „ Australije		**„ 400**
„ „ „ Auklanda (Nova Zeland.)		**„ 430**

U ovim je cijenama uključena opskrba od luke, izkoje polazi dotični prekooceanski parobrod.

Tko želi na kojemudrago mjesto Amerike, Australije itd. putovati, neka se svakako obrati na rečenog agenta, koji najsavjesnije i najbolje opremljuje iseljenike.

☞ *Polazak iz Splita za Ameriku koncem svake nedjelje; za Australiju svake druge srijede počamši od 12. veljače t. g.*

Hrvatska Vjeresijska Banka

PODRUŽNICA SPLIT

Centrala u Dubrovniku - Podružnica u Sibeniku i Zadru.

Prima uložke i obavlja sve bankarske poslove najkulantnije.

NB. Imamo u zalihi nekoliko svezaka ukusno vezenih I.e serije, pa ko želi neka pošalje na administraciju lista 4 krune suviše poštarske troškove.

UREDNIŠTVO.

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA SPLIT

DUJE-BALAVAC

HUMORISTIČNO-SATIRIČKI-LIST

Prvi župski slet „Vojvode Hrvoje“.

ZDRAVO!

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA SPLIT

U desnici snaga, a u misli domovina!

Volanijeva

Lužina

za pranje rublja.

Pronadjeno je dobro, neškodljivo sredstvo, dojc razkužuju rublje od bacila raznih bolesti. Tu su lužinu izpitala 4 učenjaka i kr. zemaljsko-analit. zavoda u **Zagrebu,** predstojnik **Dr. Srećko Bošnjaković,** i pronašli kao najbolje sredstvo za pranje rublja.

Ovom se lužinom pere rublje brzo i lahko bez pepela, sode ili ine primjese, te se time uštedi 50% na trošku i vremenu, a rublje se dvostruko čuva, nego po dosadanjem načinu pranja.

Prednosti su lužine: Pranje bez pepela, sode ili ine primjese.

Prištednja od 50% na trošku i vremenu.

Mnogogodišnje sačuvanje rublja, koje traje još tako dugo, kao kod starog načina pranja sa pepelom, ili inom primjesom.

Posvemašnja razkužba, jer uništuje bacile raznih bolesti kao: kolere, pošaline (tifus), spora bedrica (Milzbrand) i t. d.

Zdravi i ugodni miris, a uz to lijepo, bijelo rublje. — Osim toga ne škodi kod pranja koži, već je čini zdravijom i mekšem, a ozdravljuje u kratko vrijeme i ozebine. — Za vunene, svilene i bojadisane tkaninine smije se rabiti samo hladna lužina.

Na patvorine treba dobro paziti Garantiram za dobrotu lužine samo u originalnim zamotcima koji su providjeni mojim podpisom.

Praksa je, kao svagdje, najbolja učiteljica, te se iza 2—3 pokusa pranja polučuje najsjajniji uspjeh.

Ne kupujte, ako nije mojim podpisom providjeno.

Pouka u pranju.

Rublje se na večer, kako to obično biva, namoči u hladnu vodu i preko noći ostavi u njoj. U jutro se propere s malo sapuna, protrlja (prerifla) i ožme. Zatim se nastavi lonac ili kotao, te se na svaku litru vode stavi **2—3 deke lužine** te kad voda sa Volanijevom lužinom zavrije, stavi se rublje kuhati te pusti 10—12 minuta čvrsto prekipjeti. Po tom se izvadi, u mrzloj vodi izpire. Poslije toga se provuče kroz plebu i stavi šušiti.

Treba paziti, da je rublje **uvjek pod kipućim lugom,** da bude lonac ili kotao dobro sa poklopcem pokrit.

U jednoj lužini mogu se tri partije rublja iskuhavati.

Dobiva se u svim specerajskim trgovinama, gdje je nema neka se obrati direktno na tvrdku

Eugen Volani, Zagreb

Gundulićeva ulica br. 29

Telefon 154.

Sapun „Družbe sv. Ćirila i Metoda"
jest najbolji.

Cijene umjerene!

Glavna razprodaja za sve hrvatske zemlje:

Ivan Lentić, Milna (Dalmacija)

SPLIT
Gospodski Trg

Prodaja pisaćih i risaćih potrepština. - Fotografija, albuma, razglednice Splita i okolice. - Vodja Dalmacije. - Poduzeće za javno oglasivanje. - Zastupstvo tvornice pisaćih strojeva „ADLER"

Skladište muzikalnih instrumenata na strune, Mandolina i t. d. - Zastupnik glasovira.

HOTEL CENTRAL TROCCOLI - SPLIT

Najveći Hotel u mjestu. Centrum grada na najprikladnijem mjestu gospodskog trga u blizini Diokecijanove palače i mletačke lože. 50 ukusno namještenih soba sa cijenom od Kr. 2.50 do Kr. 5. Najveća Kafana po bečku uredjena sa 4 biljara. Restaurant sa pivarom, finom kuhinjom i dalmatinskim vinom opskrbljen. Kupelji, telefon, ekvipaže za izlete, vodići itd.

Najumjerenije cijene.

Govore se svi mogući jezici

Lorenzo Mazzanovich & fratello.

Izpod novoga Hotela Salonae.

Prodaje pinjate svake veličine a napravja one razbijene. Oštri od britvic, pa sve do najvećega noža na svitu.

Prodaje rompiškatule (gramofone) svake cine. Za šporki svit, prodaje banje i necesaire, za koliko vas je puti voja.

Najtoplije se priporuča.

S P L I T

GOD. III. SPLIT, U KOLOVOZU 1910. BR. 4.

„DUJE BALAVAC"

Cijena mu je 4 krune na godinu. Za inozemstvo 5 kruna. Svaki broj 30 para. - Pretplate šalju se Administraciji lista, a dopisi i ostalo uredniku A. Katunariću, slikaru, Split.

- IZLAZI JEDAN PUT MJESEČNO - Izdavač i odgovorni urednik: Ante Katunarić, u Splitu - Tisak „Splitske Društvene Tiskare" u Splitu.

Naprid Sokole!

Ala naši lipi Sokolovi!
Na dobro nam došli u grad ovi:
Zastave se viju i barjaci
Na kućama, ponistram i pjaci!

Split se koči za vas i po rivi,
Na Šperunu i soldatskoj njivi:
Sve je za vas: puk i srca naša,
Demokrata, popâ i pravaša!

Danas ću van popit litru više!
Neka grê! Kad bratskim duhom diše
Cili Split, i težak i gospoda,
Videć slavu našeg dragog roda!

Zdravo, moji momci ponositi!
Kvraguc sad nek pojdu svi partiti!
Sokolski se barjak danas vije,
Hrvasko nam srce složno bije!

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA SPLIT

Naš starešina.

Ja sam župski starješina
„Vojvode Hrvoje“
A vječni sam tajnik k tome
Svaki istitucjuni
Al jedino što mi rendi
To su peticjuni.

Ištantaneje.

Medju aristokracijom.
U kafani Panackoff.

Na jednom stolu sjedi gospodja, gospodjica i dva gospodina. Na drugom stolu, dvi gospodje i dvi gospodjice.

Prva gospodja, glasno: *A certe signorine, che le cambia cinque cappei in una stagion, bisognaria meterghe vicin cinquantamilla fiorini de dote. — Anzi centocinquanta* — nadoda jedan od gospode.

Druga gospodja, još glasnije prama svojoj drugarici: — *La sà, signora, le nostre putele no le gavarà magari un soldo, ma se ghe metemo anca scatole de carton, le fà istesso figura e nò come certe tracanotte.*

Ovod baranko ni triba komenti. D. B.

Koja anegdota s naše Realke.
(Stara zgrada).

Pošto je sada s novom zgradom Realke počeo i nov život, jer i ambijenat djeluje na ljude, donijeti ćemo nekoliko anegdota profesora i djaka stare zgrade, to više što su neki umrli a nekih nema više u Splitu, te držimo, da bi bila šteta, a da i drugi za nje ne znadu.

Magare i fotografija.

Simpatični prof. K. (već pokojni) imao je običaj osloviti nemirne djake sa *„magare“*.

Jedno popodne, kad je profesor bio osobito dobre volje, a ipak bijaše podjelio nekolicini gornji epitet, jedan bezobrazni djak reče mu onako u šali: *„Profesore, Vi bi ste se imali gdjekod fotografirati s jednim magarcem“*.

Profesor će na to hladno: *„Imaš pravo,* ali šta ćeš, kad dok si ti sad ovdje, nema fotografa.

Mrjan bez trave.

Prof. K. bio je veliki ljubitelj Mrjana, i nebi bilo dana, a da ga nebi obašao. Kad se jednom tako šetao, susrete ga jedan djak, pridruži mu se i počmu se razgovarati o ljepotama Mrjana, koje je prof. uzveličavao. Djak, da ne bude morao sve potvrdjivati, htio je da nešto prigovori pa opazi, da po Mrjanu nema ništa trave. Profesor ga pogleda u nakriž pa će mirno: „e, ovo, od kad ti dolaziš!“

Gospodar svemira.

Pri lekciji prof. P . . . a stajao je djak pred tablom, i reklo bi se, da nije bio baš najbolje pripravljen. Sve je miješao kredom po tabli: *„Ovo je Venera,* — i zabilježi točku — *ovo je Marte, a ovo Saturn, ovde stoji Mjesec!“* i tako dalje sve nabrajao, a ništa da zaključi. Prof. P., koji je sve to ustrpljivo podnašao, na jednom usklikne: *„Ajde, bolan, učini još šunce, pa ši gošpodin Bog!“*

Jedna djačka.

Jedne večeri bili u *„gangu“*, kako ono mi zovemo, pak ih svakakvih opravili, naravno, ne na radost iskrnjega. Medju ostalim pred jednom radionicom bile drvene skale, mi, ne budi lijeni, dignemo ju pa biž šnjom u grad: služila nam je za izmjenu trgovačkih tablâ. Na dućanu brijača, stavili — *„Ovlaštena primalja“* a brijačev tanjur na kanceleriji jednoga odvjetnika i t. d. O sutrašnjoj konfuziji neću da pripovijedam; možete si zamisliti. Nego mi zaboravili vratiti skalu na prvašnje mjesto pa sutradan gospodar napisao kredom na svoju tablu: — *„Ti, ča si mi uzeja skalu, donesi mi je, jer te znan, koji si, bòje tê“*. — Mi, jedva noć smrkla, napišemo na tablu: — *„Kad znaš, koji san, pošaji je uzest, ja niman po komu“*.

Idila na mostu.

Lipa litnja noć, stoji ona, naslonjena na stupu i zuri u more. Uz to prolazi on, opazi je i nagovori:

— Košti fa là šula kolonja?
= Go sogno.

Nekulturni inženjer.

Skupilo se lijepo društvance na Mrjanu pod borom, i punim plućima dišu noćni zrak. Bilo ih je svake dobe i staleža, gospodja i gospodjica; pa od jedne na drugu, povratili se na djetinstvo i započeli igru:

— Nell' orto del mio padre furono rubati, tre cuccuzzi.
= Tre cuccuzzi no!
— E quanti?
= Tutta la cuccuzzera, i t. d., i t. d. —

Svima i ako nisu odavna igrali tu igru, išlo je nekako, samo jednom od inžinira, koji su igri sudjelovali, nikako da ide, pa svaki put kad bi se njega dotakli i ako su mu dva tri puta oprostili, pogrešio bi.

Tako jednom vodja igre zaviče nenadno:

— Nell' orto del mio padre furono rubati, cinque cuccuzzi.

A moj ti inženjer što je brže mógao:

= Tutta la cuccuzzera nò!

Na taj njegov ispad zaori smjeh stolom a iz jednog ugla jedan varošanin opazi:

Ala ga jè inženjer, a nezna njanka igrat na kukuce!

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA SPLIT

Od Splita do Solina feraton.

Ukrcan se jednu popodne u treću klašu naše ferate pa da ću u Solin. Vagun je bija jur pun. Upala me u oko jedna debela dama, zavaćala je dva mista a izgledala je uprav kâ one, ča po kažotiman kažiju zmije. Protiv nje sidija je gospodin koji je izgleda kâ njezin šegretarij i koga je ona uvik pod okon držala. Uza nje na drugoj strani. sidila je lipa curica Klišanka i razgovarala se sa prijateljicom iz Solina. Meni na livo sede jedan stari fratar i čin se ferata uputi, izvadi iz baulića knjigu, povirin na titul? — „Put u raj". Vidilo, se da se ni čutija sigurnin. Čudnovato, svi ovi ča najvišje kvalifikacjuni jemadu za poć u raj, najvišje se smrti bojû. Uz to naša ferata puše ka vol i muči se da nas izvuče iz štacije, parilo je, da jema bolest od srca. Dok je ona tako klipsala, uleti u nju jedan žandar sa svin oružjen kâ na karijolu i srića ponj, ča nan je taka ferata, a da nè vajalo bi mu bilo poć u Sinj na noge, služba je služba. Sada rekâ bi, da se našoj debeloj dami pričinilo puno svita u vagunu, oli jon je smetala blizina lipe curice, inšoma stala je nagovarat, recimo, njezinoga šegretarija, da oće u drugu klašu, — mi će mo platiti diferencu, zaviče da i drugi čuju. Gospodin je poslušno uvede u drugu klašu, a on otide da išče kondutura, da mu plati. On dale otiša, otvoru se vrata druge klaše, i izviri glava naše dame, pa nestrpljivo traži očima po kupeju i jopet izčezne; ne projdu ni dvadeset sekundi, eto ti je jopet kâ misečina iza oblaka, izbulila oči kâ da je ko davi. Pošto se još gospodin nije vratija, jopet ulize ali za čas, pa jopet izviri i to sve strašnija pa kad napokon ugleda svog kavaljera na vratima, grozničavo zaviče: di si višje! ovde sam sama s jednim muškićem! — Tableaux! — Svi se okolo nasmiju pa i fratar promišjajuć, koliko je ogromna ženska taščina! — Uz to smo prispili u Solin i žalostno se odilin od interesantnog putovanja.

Krojač i odvjetnik.

Zadnjih izbora zapita jedan gospodin nekog radnika:
— Za koga ćeš ti votat?
= Ja naravski za Gabricha.
— Zašto naravski?
= Jer krojač će me obući a advokat svući.
Jedan demokrat prolazeć: *Ajde provaj ti u njega učinit veštit.*

Sa izbora.

Jedan gospodin: — Čuj, prijo, za koga ćeš ti glasovati?
Jedan pravoslavni: — Bome za Mladinova.
Gospodin: Kako to ti riščanin?
Pravoslavni: Bome lijepo, Mladinov će branit vjeru, a Smodlaka je proti.

Skupe fritule (uštlpci).

Prodao zagorac jaja, dobro pazario, pa sve hoće li, neće li da popije čašicu rakije. Gleda on kroz vrata jedne slastičarne, kako se drugi goste, i opazi na stolu baš finih fritula. E to je bilo odviše; nije se mogao više uzdržati, pa bjež unutra. „Daj ti, gazda, čašicu palenke, dok ja smečim jednu", zapovjedi, i uhvati se bližnjih fritula. „Bome dobre vritule" opazi, kad je prvu pojeo. „E kad su take, daj još jednu". — „Sad druga zove treću", promrmlje i uvali još jednu u usta. Napije se i da će otići, — „Boga mi! usklikne; ovakih vritula nisam nikad jio", pa opet uzme jednu; sad je ova četvrta po njegovom mnijenju, zvala petu, peta šestu, šesta sedmu, doh ih se nije sit nabubao i još je dvije stavio u džep, da ženi pokaže, kakve se vritule u Splitu prodaju. —

— „Račun gazda, — zaviče: četrdeset vritula: četiri banovice, tri šolda rakije, to je četrdeset i tri, daj mi od, krûne nazad.

= Šta, bolan kume, govoriš? četrdeset krapfena zapada četiri krune.

— Šta si gazda pobenavio? Ja sam vritula, jio a ne ono šta ti govoriš.

= Molim te, ti si mi sve krapfene izio.

— Zovi ih ti kraveni, koliko te volja, a vritule su vritule i svud zapadaju šoldu.

Nije bilo druge, morao je posredovati redar i bidan ti zagorac plati četiri krune i deset para za rakiju. Odoše bome sva jaja, i već promisli kako će ženi reći, da mu se po putu živo prestrašilo i jaja porazbivala. Pa izadje iz dućana uzdišuć: o kraveni, kraveni, i krava vas mîsila, eto bože postâ i ja vol, kad vas više u usta stavio, pa hitne i ona dva iz džepa.

U omnibusu.

Nagrnulo svita sa kupališta, omnibus već pun ali svak oće da se ukrca, tako da omnibusi u nekim satovima primaju dvostruko svijeta nego bi smili. Buka, tiska u to se ustane dama, elegantno odjevena, imala bi biti iz naše aristokracije. Viče: *putele quà vegni! ghe xe ancora posto,* — uz to se dva jadna muškarca odaleče, da dadu *putelan* mjesta — *grazie i podeva restar* — a vidi i sama da ne mogu ostati, na njih je baš i računala. *No te schizzar el vestito, vara costi ga fatto de lu, stramba!* — *Ciò varè quel belinbusto, cosa sta aspetar al sol, el ga la pretesa d' esser un bel omo. Che antipatico! Non posso soffrir quei omini che i ghe la fà alle mogli.* — Svi muče i slušaju, a ko bi se usudio protuslovit. — *Varè, varè, ecco el Dane in bicicletta, piccolotto ma ga bei ocetti, xe furbetto el Dane, sinpatico, zà in-*

Još jedan dotur.

I ja sam vam starešina
Spliskoga „Sokola"
Auktor sam negda bio
„Seoske dangube"
A sada se trsim da se
Više to ne zbude.

Iz Drniša.

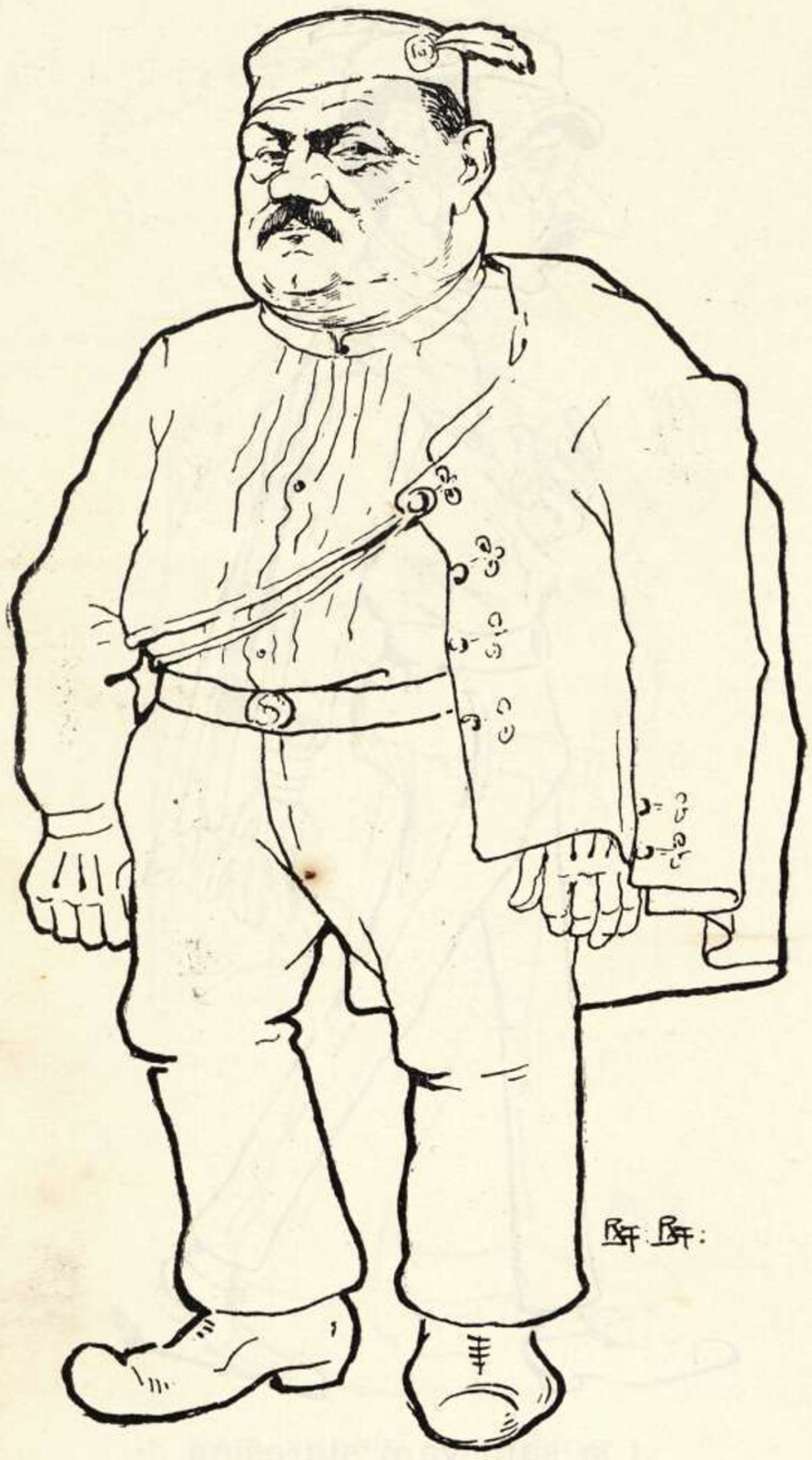

Drniški sam načelnik,
Automobilišta,
Imam komad Bosne
Pa isto ko ništa,
Nisam zato ohol.
Nego, što sam Sokol.

---

gegner. -- — — — Gavè inteso de quella, poveretta. Mi, la me fa compassion perchè za in ultimo i marii ga senpre colpa. — Tùù, tùù, prekine srićom trublja omnibusa i stane, a svit se razbježe ko simo ko tamo, još preko sve buke čuješ viku: *Putele, da questa parte, no ve avicinè ale rode, vegni-i-i-i . . .* —

Malo literature.

Dnevu 28 — — — Seget.

dragi prijatelu Jate

Požedravami puno Vasi Ivašu Gošepoju Ivašu švu diču Ivašu šlugu Ivaniču Ijamišelini dasete učinili dobaro Sveče Jabiva Molija Sjori Toni dame oženanite Imateli Perača koji Nije ušekopeleni dogenalibi dvi 2 perašiče Ako imate dami odema pisete i kazete imali Nimali Pišite Mati S . . . u Šegeti pišitemi odema Neka zenani očeli Biti jer šu Perašiče počele biti nestrpelene tako želine i van Ivašaj gošpoji. Zedaravlje i Šrčeni požederavi odi Vasega perijatela Mate. Bogi Bogi.

Ala Sinjora

N. N.

Salona de mode

Spalatro

Cale dele campanelle

Sel jera el mijo sinjor mario filanzier de filanza per or dinarre uno capelo ma nò capelone tropo. Che el capelo gabia gallo o galeto perchè se moda assai te Parigi. Preco mija senjora kel prezo sija caro ma nò carisimo perchè penso comparare anhora uno cole piumaze ala bersalgera. Preco mija senjora me lo manda perchè go voja de metermelo con tuta stima.

A rivedersi **M. L.**

TELEGRAM

Meštre Milan P. . . . . .

Porco Grande

Spalato

Oggi arrivo vieni a covarmi al Bellevue

tua Violetta

Gradski vijestnik.

Vrućina.

Kupanje.

Ala je vruće; nikad kâ ove godine!

Jo che fiacca! — Nî m'e ništa vaja radit. Ovo su van obični razgovori po gradu, samo Košćina gleda u oblake kâ višćun, pa sve moli boga, da još bòje stepli, uz to kùpi *banice u škafetin.* Vaja reć pravo u njega na Bačvican je jedino misto, di jema malo blaženstva. *Tot* se bar niko ne tuži; nimaju ni vrimena. Rastegnu se kâ mački na suncu, pa predu od *gušta.* Tot ti je prava ešpožicjun ko izloži trbuj, ko glavu, ko *škinu,* ko poplate, *inšoma* ko ča bojega jema. Oni pak, ča jemadu *fišacjun* bit lipi šetaju se, da ji se vidi u svoj njijovoj graciji, oli ležu na *salbun,* pod most, baš di ženske prolazu, i oni se fâlu, da je to za činit jin *gôlu.*

Javna gabina.

U javnoj gabini svuku se obično oni, koji ne najdu male gabine, ali uz te, jema javna gabina i svoje stalne *aventûre,* a to su oni, ča jemadu od svile mudante, kâ *bože prosti!* neke sumnjive žene, pa sve šuškaju šnjiman neka se svit *ošerva.* Ako se ovi slučajno u koju malu gabinu svuču, onda ostave vrata otvorena, a *mudante* zapinju izvan gabine.

Samoživci.

To su oni, ča se nebi, bože sačuvaj! svukli u društvu s drugima. Ti ustrpljivo šetaju obučeni i peču se na suncu, dokle god se koja kabina ne isprazni, a odlučno odbijaju svačiju ponudu.

Ja san se višje puti mislija za uzrok i nisan mogâ dokučit, dok mi nije razjasnija jedan, ča je bija još *kurijožastiji* od mene. Ti naime jemadu običaj nosit ženine mudante sa *merletiman.*

Ženski odio.

Čini mi vas se vidit, jur van dolazi voda na zube. Ko od vas ne uzdane i ne pažmiri željno kroz vrata ženskoga odjela? Pa nî se ni čudit, i pokojni Dante je uzdanija, kad

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA
S P L I T

SPLIT POLIPŠAJE

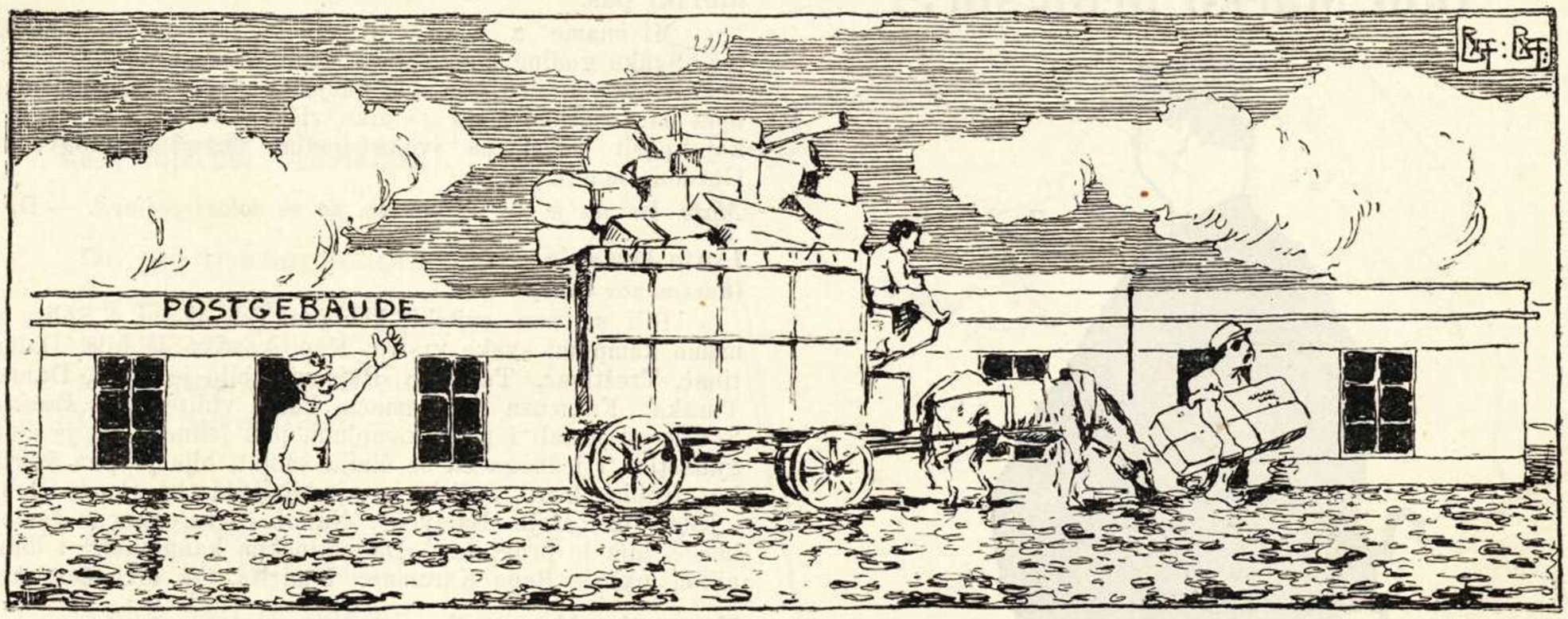

Evo na amiracijunu,
Baš pandan čini štacjunu.

A da ne mislite štošta,
Ovo vam je nova pošta.

Historične uspomene.

Projektirana natrag 50 godina, kad u Split nijesu dolazili parobrodi, izvedena god. gospodinove 1910.

---

se jedan put u Firenzi iša kupat. Anci je u toj prigodi i počeja svoju „*Divinu komediju*“ :

Per me si va, nella città dolente.
Ove la terribil pulce con fervore,
Morde le polpose . . . . [1]) costantemente.

DANTE, canto 1.

Naravski, *komentaturi* su posli malo prominuli, a i višje toga, oni pripovidaju, ča se Dantu nî ni snilo.

Vratimo se na naše. Ja bi van tija višje toga pripovidat o ženskon ôdjelu, mâ, jema *mà*. Jema prav Antonije, da u nas štampu malo štimaju, pa mi njanke ne dadu povirit, di je mene voja. Ma ja, ča san pravi *giornališta, arangjà* san se sâm. Lipo jedno jutro iša san malo ranije, žmignuja u jednu žensku gabinu, zaključa se i dušu u se. I evo ča san iz moga prežuna opazija. Čim san naša jednu zgodnu bužicu, stavijâ san oko, pa mi se činilo, da gledan Betlem kroz one križiće od bilokosti, ča su ji u niko doba, orjentalci prodavali, još me višje dalo o tome iluziju, kad je mimo rupu prošla jedna gospoja, prava madona ; lipje glave nisan nikad vidijâ i proletila kâ *vižjun*. Za njom je *marćala* kâ sokolaš jedna *signorina u koštumu* od banja, u bičvan i postoliman, i tako gori doli uru vrimena a sve to, jer je jemala *rekamane* bičve i nove postole. Uz to ti projde jedna sva u crno pokrijena od glave do pete i tako se kupala *(brutto segno)*. — Ala da van je tako naprid jednu po jednu, bilo bi van drago, ja znan! Ma ja oću da se malo mučite domišjat se se sami, pa ću govorit u opće kâ i o muškom odjelu. —

Ben fatte.

Dakle, jema nikî *signorina*, ča jemadu mrvu gracje božje. One se lipo smoču, pa kad jin se tanki koštum prilipi uz lipe forme, onda se, kâ indiferentno, izložu, a sve se namišćaju, kako će jin bòje oskakat . . . . *koštum*. One činû *fintu*, da ne znadu, kako ji' iza dasak, kroz bužice, viri mlajarija, s višjin intereson, nego u panorami raj i pakal, ča se plaća pet šoldi višje.

[1]) *Ovu san rič izostavija, za neka jemate ča komentavat, jer ča bi vaja Dante prez komenti.* D. B.

Fiocchi e pizzi.

Jema i niki gospoj i gospojic, ča dojdu na kupanje pune *fioki, fioketi, naštri* o' svi' koluri, kâ nike, ča se gredu vižitat u likara. I ove svršu svoju toaletu vanka na otvoreno. Nike se pak pokriju tako gusto, da ji' jedva pripoznaš (*fra l' usco e brusco)*. Ta *prekaucjun* nije suvišna, jer more pere i najfinije kolure.

Na kupanje dolazi još jedna vrst aventuric. One su van svaki dan na kupanje, a nikad se ne kupaju : one *kibiciraju*.

Jedan sâvit.

Kroz sve ove vrste morski širena, opazija san. da su nike lipe, i iza kupanja, dapače, i još friškije izgledaju. Zato savitujen one mladiće koji *mislu* žrtvovat slobodu, da poviru svoju dragu, iza kako se dobro iskupala, a neka je uvatila i koju *kacadu*, jer ako jon je glava suva, ne viruj joj.

Skrupolozna mlikarica.

Obično se uvjek viče na mlikarice, da su bez savjesti, lupežice, da uliju tri dijela vode a jedan mlika. Dočim nije istina da su sve takve. Nekidan sam prisustvovao prizoru, koji me je o tome uvjerio. Jedna je mlikarica naime, javno ulivala vode u posuđe, pa nadolivala mlika, ni malo se nije ženirala što smo ju nekolicina gledali ali valja reći istinu, ona je poslije svaku posudu mjerila *sprovinom* da se uvjeri imali mliko toliko stupnjeva, koliko vlast zahtjeva a da joj ga ne prolije po ulici. Ta me skrupolozuost ganula i na uhar istini, javljam na ugodno znanje.

Električni tramvaj.

Imati ćemo brzo na papiru i električni tramvay i mislimo skoro, to više što su u poduzeću sami splićani. Mi smo famozni za inicjative, najskoli ako nešto kogod poduzme, onda odma tri četiri istu stvar, pa onda svi u mufu. I električno svijetlo ćemo brzo imati isto po splićanima. Srića šta je naša općina ladne naravi pa stane na vrime nogom na vrat, tim spliskim *pretežan* a da nè, kud bi išli.

Ovi put se i ja bojin da će bit čakod, jer Valle prodaje i karoce. A i čaćedu mu višje. *D. B.*

HRVATSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA

Šalju nam iz ZADRA.

Don Marko profesur.

E da Cattaro fino a Zara
Go . . . . . .
Amor, amor, amor,
Che Zara xe un bel fior.

Nova industrija.

Osvanula nan je evo još jedna nova induštrija. Pojavilo se puno niki poljski *guaštapani,* pa jidu cabla i druge biline. Naša zemaljska vlada da stane tome na kraj a još višje da nezaposlene zaposli, dâje za svakoga *guaštapana* 1 hl. A to nije šala, jedan koji uvati miljun guaštapani, posta je miljunerom. Jopet je zgodno za govorit *in zergo,* kad nećeš da svak zna tvoje posle. N. pr. pitate prijatej, koliko te to zapada? ti mu odgovoriš 60 guaštapani, — a to oće reć tri banice, jako zgodno jeli? Naše uredništvo prima upisivanja za ovu novu induštriju, do sad su se prijavili gosp. Milošević i fratri od Poljuda jer za sada nimaju ča ćinit. Slidi upisivanje.

Ideja novoga komesara.

Naš komesar je aprofita ovu zgodu, i misli prisilit našu gradsku mulariju na ovi novi rad, dapaće misli jin dat svaki dan *tašku* n. pr. po sto guaštapani na dan, a koliko je manje uvatu, toliko uri pržuna.

Ova ideja ni loša, ma jema jednu malu debulu stranu. Bojat se je, da s guaštapaniman nestane s poja i grozja i smokav i svega drugoga. D. B.

I. dalmatinski arkitekt.

Eto vidili smo i novu tabelu arkitekta Celića, i osobito nas veseli jer eto i mi dalmatinci napokon imamo jednoga arkitekta. Bilo beričetno i na korist našoj novoj arkitektonskoj eri a straj i trepet staroj Biskupiji, novom Muzeju, novoj Posti i sličnim nakazan.

Morski pas.

Mi imamo u Dalmaciji jednoga famoznoga morskoga psa. Svake godine u ovo doba učini *rundraise* po Dalmaciji pokaže se vlastima, one jave uficjozno njegov dolazak, i onda opet mirno otide, a da ga niko više ne vidi. Bit će sjegurno koji pasji baron, pa svake godine putuje iz zabave kao Gordon Benett.

Može bit da je još od riserve, pa se dolazi prijavit. — D. B.

Lotta-Hrvanje.
(Karamanov dvor).

Bili su nan svitski kanpjuni (kâ da mi u Splitu nimamo kampjuni svake vrsti). Kapo komiko je bija, Dalmatinac, Treštinac, Taljanac Rajčević, bilo je Rusa, Danaca, Turaka, Francuza i Njemaca kako vidite lipa *komitiva.* Sobom su jemali i pasji kampjuni, pak jednoga ča je činija gjinaštike i jednoga ča se činija smijat, bija je pun špirita, kâ utrobica kosti. Spliski jury je bija jedan iz „Šport Kluba" i jedan iz „Duje Balavca". Nakon četverodnevne žestoke borbe, bija je proglašen „Dalmatinskim kanpjunon" i dobitnikon oklade Bepo Karaman. I mirita. Od srca čestitamo.

Koncerti s Harmonikon.

Mi fala bogu, u Splitu nemoremo se tužit. Jemamo uvik po koji divertimenat a da služi u isto vrime za edukat nan duh. Tako i ovoga lita naše dvi od prvi kafana, Delić i Prezzi dobavili koncertištu na harmonici, a uz nju se dreči jedna curica, da ti čini milinje te uz to se prati sa najdosadnijin štrumenton na svitu, s kitaron. Ovi končertisti su se sada uzolili pa neće višje da gredu udarat po oštarijan kâ prin. Isto kâ i Šorin tovar, kad je jedan put vuka u „Pagliacciman" karijolu na palkošenik, nije višje nikako tija poć u poje.

Priporučijemo se do godine da dobavu jednoga šonadura od okarine.

Koncerat „Mladosti".

Po velikim avižiman doznali smo, da „Mladost" iz banovine čini koncerat. I lipo je ispa, da ni moga boje, samo jin jemamo zamirit jednu malu nekorektnost i to da su u zadnju zaboravili doć.

Mladost ludost, reka bi moj pokojni dida. D. B.

Velikodušnost.

Naši glazbari, rakbi, *štufi* današnje uprave, dali su razglasiti i po novinam svoje nezadovoljstvo. Uprava naravski uvridjena u svojem upravnom ponosu dala dimisije. Kad prvi vidili kako su kadri baciti sa časti njihove upravitelje, dobri po naravi, smilovali se i sa podpisima dali pouzdaniicu. Ova nam se velikodušnost svidja, naravski s' indinjacjom odbijamo zle jezike koji kažu da su se pobojali da im ne raspuste glazbu, pak u tom slučaju da *kašjeri* običavaju ne plaćati mjesečine. — U to ne možemo vjerovati.

Società del tiro.

Ovi dan su izaći će na ariju baršaljeri, kad otangaju monture. Jemadu pet stari pušak ča su jin kolege veterani iz Beča poslali sa relativnim crnožutin botunima. Ajde neka bude sritno. Ipak, čujemo da su mrvu u inbaracu; na nikidašnjoj šeduti su raspravljali, u slučaju konflikta izmedju Austrije i Italije, na koju bi stranu potegli, — kâ taljance, krv ji vuče tamo a jopet na ovu ji stranu vuče zafalnost i veterinarska kolegijalnost, inšoma vidit ćemo. —

Novi dekoracjuni.

Bili smo vidit toliko proslavljenu i na novo pituranu crikvu od Poišana, ča su je naši iz kurije darovali kapuciniman. A vajalo je da bude čakod lipa, kad su *perfin* iz Trešća piture dobavili. E u nas nima onako fini; kad smo se nasitili onako lipi krafeni, reka bi naš Karara, ča bi naš Popadur, kako on govori rukon pod nogu učinija, stali smo tražit firmu i zbilja našli smo je pod kor, to je pitura niki Kenda, sad razumimo, zato je sva ta dekoracjun prava kenda.

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA SPLIT

Šalju nam iz ZADRA.

Naši mjerači očevidnosti.

De stè triangolazioni
Te se gobba i ossi,
E ancora i dise:
Se **pappa** commissioni
Come **fava** fossi.

Lipi moj Nino
Ja te nisam iska,
Kako su te poslali,
Tako san te tiska.

Skužaj tvoj Duje Balavac.

RAZNO

Onorevoli koji pàpaju ča ji ne toka.

Na primjer, da jedan dojde u niko arvasko društvo pa da stane kùpit za „Družbu Sv, Ćirila i Metoda" i naprimjer skupi jednu desetak krun, pa u zadnju da ji pošaje „Leghi". Ča bi ste na to rekli? — Najmanje, da je lupež, i po svoj prilici bi ste ga utirali u prežun, a ipak ti čovik nije *inbroja* na svoju korist, niti je *pàpa* te krune. Invece jema niki *onorevoli* deputati koji ližu jednu stranku dok ji ne izabere, onda jon posli okrenu škinu i papaju sami *sedam iljad i pô kr.* na godinu koje mu je ta dotična stranka pribavila.

Sad pitamo naše štioce svi stranak, kaki bi se jemalo titul dat timan *onorevoliman?*

Zgodne odgovore štanpati ćemo u idućem broju. *Ured.*

Iz Kazališta.

(Uspomene).

Bila je operna sezona. Medju ostalim operama davao se je Verdijev „Otello"; ulogu Desdemone pjevala je španjolka *Clasenti;* krasan tip i gojna kao gròm *(ovo je ona, ča jon je Kapić spiva: „Jedva su ti osamnajst godina, ma su ti se napupile dojke". Morete odma' promislit, kakâ je bila.* D. B.). Jedne večeri, baš se je „*Otello*" pjevao, i predstava je bila već pri svršetku, kad dva derača dolazeć sa klaonice s vrećom pod pazuhom, zaustave se pred otvorenim vratima kazališta, i ne videć nikoga na kasi, upute se dalje i dopru sve do partera. U kazalištu i ako je bio dupkom pun, bilo je tako mirno, da bi se i muha čula proletiti. Na pozornici se odigravao prizor, kad Otello ulazi u spavaonicu, pun ljubomorne osvete, a uz pratnju samih kontrabasa. Naše je došljake frapirao taj prizor i ostali na mjestu kao okamenjeni. Nego, kad se počeo prizor dalje razvijati i Desdemona se digla ustrašena na krevetu, u košulji sa golim Junonskim laktima, počeli se kolege derači pogledavati i žmirkati jedan na drugoga. Uz to Otello pun srdžbe uhvati naglo Desdemonu i baci ju na krevet, a naš ti kompanjon sa *mažom* pod pazû glasno usklikne: **A! — ha! — alca la ganba Marice!** pa biž iz Teatra.

Još jedna uspomena.

Impresije jednog seljaka pri prvoj operi. Otvorilo se ništo velikoga, velikoga, i nî prošlo dva minuta, eto ti nje, pa zapivala kâ slavić. Onda ni prošlo njanci minut, kad eto ti njega, obučen lipo, vas kâ arlekin i pivâ je kâ pivâ, *altrokè* strica Mate sin, ma ča, *njanke Veško* ne piva onako. Uz to se stvorilo trideset četrdeset judî, a nikad ne znaš, oklen i onda u najlipju počela udarat mužika pa se vragu ni višje ništa razumilo.

Mali parlamenat. **Iz Sinja.**

U nas u općinskim sjednicam uveo se *bufet*, ko u Beču, samo što se u nas može jesti i u istoj dvorani. Inaugurirao je pop *Lučić*, sa bilom kafom, tako da je svim vijećnicima hodila voda na zube. Bilo je divota gledati Don Ivana, kako je slakousan i kako elegantno supa *baškotine.* Taj dan niko drugi nije smio, ali od sada svak će moći doniti u torbi *marendu.* — Jedan iz galerije.

„Evala Sinju, ja san uvik govorija, da to i u Splitu uvedu, tako nebi vićnici bižali". D. B.

Novi vodja.

Došao nam je *uficijozno* u pohode novi vodja internacjonalnih kristsocjala. Došao se lično predstaviti da znadu, ko im je sad gospodar. Don Erkulana lijepo susreću njegovi podanici, a osobito krasni spol, jer su opazile kad i nebi bio pop, da bi isto bio lijep čovik. *Neretvanac.*

Uskoci u pravaštvo.

(Prigodom zadnjih izbora).

Alessandro Belli, taljanac i remeta Sv. Duje — Fašetić, poslužnik — Matošić, bačvar — Don A. Matas — Kubaška, slovenac, kositlar i gosp. Pjero Šperac.

HRVATSKA KNJIŽNICA MARULIĆA

Iz DUBROVNIKA.

Naši kanonici.

Dragi moj Joso
Grub je tu poso.
Tako netko veli,
Iz Bosne-„Bezbeli“...

Banket svojin suradnicima iz štamparije.

Da van se ovako lipo prizentan, jemate puno zafalit i mojin suradnicima u štampariji. Koji me ustrpljivo slažu, razlažu, namišćaju, primišćaju pa opet iznova namišćaju, kako mi se god zdune, a često me dobro i savituju. Ja da se do nike odužin toj njihovoj požrtvovnosti, učinija san jin jedan počastni banket, na kome je bilo takovo raspoloženje da nebi bija dostatan cili list, za sve interesantnog spomenuti. Ipak da ostane na uspomenu baranko nećega, publikajen van „menu“ i učestnike sa žejom da se i šerjasti kolege ugledaju.

Prvi čovik (ne Adam)
Desmann Emilio.
— *Schwanzer Lorenzo*, comico caraterista (oće reć: slaže karatere i čini se smijat). (Asti mande je pravi gnjavator! op. sl.)
— *Ogrisech Michele*, mekaniko, športman, dantista, marca stella d' Italia.
Strmski Stanko, Jurčić Stanko, Kusak Joža, Penzo Mario, Radeljak Josip, Pijević Ivan. — Ovi su vam infišali, pa cili dan stavljaju slovo do slova a sutra dan jopet razvrgnu.
— *Hayer Hubert*, vežije libre, kad se drugi ne dadu a čini se i smijat kad ga je voja. Naučija je tudeški, ma nezna druge jazike.
Martić Ane, Kaliterna Tonka, Borović Stefanija, Vrdoljak Barbara. Ovo su più o meno, krasnog spola.
Erceg Nicolò, Luštraje cilindre, i ča drugo kad mu se namiri.
— *Centis Angelo*, primo amoroso, galetto della stamparija, a tempo perso, Dantista.
Giurgevich Giov., *Romanutti Ettore*, *Schwanzer Emilio* } mezimarineri.

MENU

AIRE DE DIEU
(Hors d' oeurs)

PRIERE:

Cicero naš koji jesi, di jesi. Sveti se Garmontsko ime tvoje, pridji žmule tvoje na usne moje i neka bude voja tvoja kâ i moja, kako na nebu tako i na zemlji. — Kruh naš svagdanji stvori ga u makarune, pa dajmi ga i danas, odpusti duge moje kako ja praznen žmule tvoje i uvedi nas u napast i neizbavi nas od ovoga zla - Amen.

□ □ □

Macarunè a la Cicero

BUM

Agnelè inpirè su la bija - Salade

BUM-BÙ

Carciòf pour boir
(komu ne gre srcu vino)

BUM-BU-ĆI

Formage pour le tirage
(pase in fameja)

BUMBÙ-U-U

Charlotte a la Gutenberg

BUMBÙ FIN CHE ŠČOPÈ
(a ča je triba govorit).

ZA DICU

Ovu san rubriku otvorija za svoje vršnjake, pa, ako jemate koju tiradu, pošajite.

„*Sin Duje Balavca*“.

Matematički izgovor.

Mali Jašica zna brojit do deset, a dikod i dalje, ali mu uvik ne ide kâ po loju. Jednom ga otac upita: ajde Jašica, da vidim, dokle znaš brojit. Jašica mali stisne obe šake, digne palac i zaviče: jedan! digne drugi prst i zaviče: dva! pa treći, četvrti sve do sedmoga; tu stane. „Nu što je? upita otac, ajde dalje, šta dolazi iza sedam?“ — Misli se mali Jašica i sve pod-glas izgovara: Sedam, sedam, sedam. Na jednom pogleda u prste i reče: Pape, kako ću dalje brojit, ne vidiš, da me ovi prst boli?

Grubi običaj.

Mali je Vitorijo imao ružan običaj: Kad bi došao s ocem u kafanu, uzvirio bi se kao mladi pulac na livadi. Njegov otac, koji se bio privikao njegovoj buci, jer ga je, vidi se, i kući tako zabavljao, nije se toliko na nj obazirao a moj bi ti Vitorio mavao rukama po zraku kao mahnit, trepljao nogama, i ustîma oponašao željeznicu — šš, šš, šš, šš.... pa trči oko stolova. Dozlogrdilo to svakomu, ali ko će, s mališen na kraj? Napokon jedne večeri privabi neko od gospode maloga Vitorija jednom *paštom*, i dok je on tu slatko jeo, objesiše mu na ledja papir, na kom je bilo napisano: *Ja sam mali magarac, pape; vežite me*! Svi gosti stali izsmjehavati maloga Vitorija, koji je i dalje s papirom na ledjima trkao, dok ga nije i njegov otac opazio. Taj isti čas bio je mali Vitorijo odveden kući i nije više nikad dolazio u kafanu.

Boris nije salata.

Malom je Borisu otac dotur, pa ga kadikad ponudi žlicom ulja, da uzdrži svoje račune u redu. Malom Borisu ne ide nikako to u tek; on bi na pr. volio bonbona, pa kad samo i pomisli na ulje, okrene mu se u trbuščiću sve naopako. Promislite, kako mu je onda bilo pri duši, kad je jednog dana opazio na stolu bocun od litre pun ulja. „Grubo mi se piše“ promrmlje mališ, ali mu se napokon učinilo pretjeranim, da sve to on mora da popije, pa htijući biti na čisto, zapita mamu: čuj, mamo, šta je ono u bocunu na stolu? — Bome ulje; odgovori mama — Počeše se mali Boris za čupicu. Taj odgovor, i ako ga je očekivao, smuti ga, pregori se, pa opet upita: A čuj, mama, zašto služi ono ulje? — Za salatu, dušo moja. — Sad se mali Boris ohrabri i veseo se zaputi, ali opet se zaustavi i, da bude sasvim na čistu, prama mami će: *Jeli, mamo, ja nisam salata!*

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA SPLIT

Brbljavi Nikica et comp.

Dobio gosp. A. nenadano gosta izvan Splita i naravno pozvao ga na objed. I objed tekao dosta u redu, kažem u redu, u toliko, koliko se može zahtjevati, kad za stolom osim maloga Nikice, ima još petero braće, ništa manje brbljavije od njega. Iza objeda, gost i otac zapušili, pa došla i crna kafa. Izbuljili mališi oči, kao tele u nova vrata. Nemojte misliti, da ih je crna kafa začudila. Jok! pili su oni i za drugih svečanosti crnu kafu, ali su povod njihovom čudjenju bile nove šalice. „Pape — reći će glasno jedan mališ: — di si kupio ove lipe *čikare?*“ — „E, ima toliko vrimena, da ih imamo“, promrlje otac. — „Nije istina — reći će drugi — mi ih nismo nikad vidili“. — Otac htjede ponovno da se nekako izvadi iz škripca, kad mali Nikica slavodobitno odsječe: „Ja znan, ovo ji je mama zajala u one gospoje na drugi pod“.

□ □ □

Razgovor kuma Jakova mejusobon

Nije višje za poznat naš Split. Doša je velik ma ja san ga volija kad je bija manji i kad smo jemali kafetariju od Šolitra. Ovakon Split ni višje Split a sve zlo ča nakaze furešte u njemu činu, pasáje, kada činimo mi a dobro ka da činidu oni. A čekaj ti da nan dojde nova ferata — vaguni su prontani u Dadića — lipo će nas kunfetat, tokat će nas bižat iz Splita. Z Bogon Splite Grade!

A isto je u njemu sve poskupilo, nemožeš se deboto njanjci višje kupat, a nešmali živit. Spominjen se kad su bile Bačvice kako ji je Bog dâ — a bile su onda puno lipje vengo sadac, kad ji je čovik ruvinâ — spominjen se da je sva spiza za kupat se bila dva šolda, a to samo za one ča nisu znali plivat, pa bi afitali tikve u staroga Pindolice. Tikve su bile obisene, in fila, na čavlima zida njegove kuće, a niko se nebi u nje jita stinan vengo bi se platija pošteno fit, i pošteno bi mu se tikve vratile, jer je ondašnja mularija bila malo boja od ove sadašnje.

A sadac? Sadac ako se oš kupat na Bačvicam, i jemaš fameju, vaja da sarčiš po žurnate i ako ti je dosta, jerbo vaja, osin onibuša platit sunce, more i nebo; vaja da daš Košćini 5 šoldi za more, 5 šoldi za sunce, 5 šoldi za jariju i 5 šoldi za kažot a to sve u uru vrimena, ako mu stojiš višje ajme ti ga se tebi. A ura banja sadac nije ništa, jerbo vaja stat barmanko uru na suncu, i vajalo je da dojde tudešak na more da nas nauči da sunce ne udi.

Kecal.

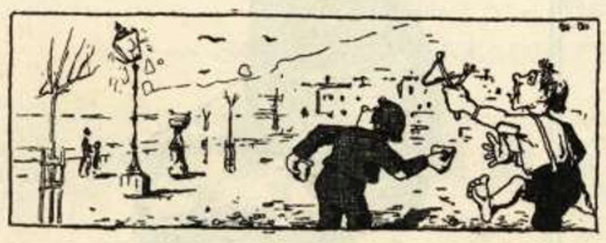

ŠPORT.

„Figlie di Maria“.

Milo nam je što smo bili sasvim točno obavješteni o zadnjem izletu „Figlie di Maria“ u Solinu, samo su nas zamolili, da ispravimo jednu malu netočnost, što mi eto dragovoljno radimo. Javljaju nam dakle da nije istina da su one svu trideset litara vina kupile nego, da su im deset litara darovali, iz toga proizlazi da su one potrošile za deset litara manje nego se moglo razumjeti iz zadnjeg dopisa.

Čednost.

Javila nam je pak njihova „*Mudre badeša*“ da ona ne drži do toga da o njoj pišemo, a da će isto raditi za tu stvar i pripravljati nam, dobre žene i majke (alla larga). Mi se divimo njezinoj čednosti, ali na žalost nemožemo joj u tome udovoljiti jer je ona postala javna žena i javno radi, pa nemožemo da taj njezin rad ignoriramo, bili bi baš nezahvalni. To više što smo sjegurni da je ona uvjerena da je njezin rad koristan i ako se Don Frane š njom ne slaže. I naravno je jer su naše cure i žene i tako odveć kulturne, a da bi im po koja mala supersticija škodila, a ono koje šoldo što ga dadu za potrebe družtvene organizacije i za izlete, one uštede a da se u obitelji i ne opazi.

Salju nam iz ZADRA.

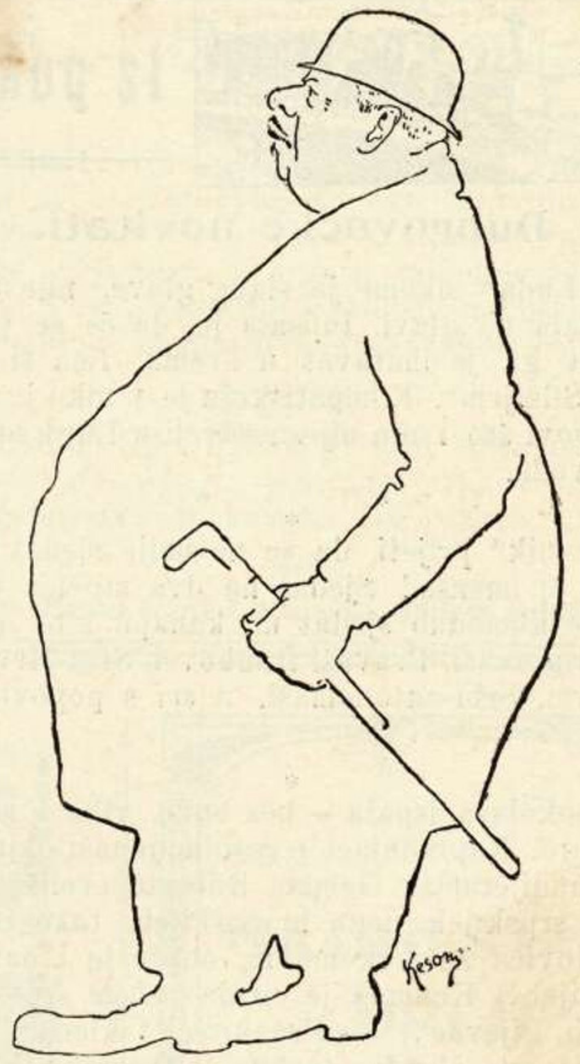

Non son ingordo, come se pretende
Me infiscio dei pranzi e delle cene,
Me contento de semplici merende.

E chi di voi è senza peccato,
lanci la prima pietra.
S. Luca XXII.

Jedna exkomunikacija.

Da našu publiku bolje upoznamo sa tom novom istitucijom, opisat će mo im njezine unutrnje funkcije i regule. Za danas ćemo početi sa jednom exkomunikacijom.

Bilo je to prošle korizme, „Mrjan“ je dao pô-korizmenu zabavu sa plesom i naravno cijela četa tih *figlie di Maria*, poplavila plesnu dvoranu, nije krv voda, i tu ti se brate plesalo, baš od srca, bome voće izvan štadjuna uvijek je sladje. Ali žalibože osvanulo i sutradan, naše ancelle di carità *„senza nessunissima carità,* navalile na *šocje* i na jednoj o kojoj su imale podataka, obavili su sljiedeću funkciju:

Pri misi u crkvi švora, bile su pozvane sve „figlie di Maria“, onda stavili klečati pred oltarom osamljenu curicu od jednu četrnaest godina. Okrene se ježuita, uozbiljio lice, htio se malo igrati Torkvemade pa počeo sa muklim glasom pripovjedati paklene muke, tako da se je maldanè svima koža naježurila kao na operušanima guskama. Stade joj predbacivati, kako je mogla za tako malo izgubiti vično blaženstvo, da je okaljala marijino družtvo i otrgne joj sa prsiju vrbcu, koje da ona više nije dostojna, curica stade jecati od strave a šnjome tolike drugarice.

Kako vidite jako zabavno društvo, preporačamo ga našim domačicama. Krasan šport.

Jemali bi pisat a Španiji da jin pošaju ono stari ordenji i tako ji ovi dan spremiju za bacit u smeće. D. B.

Prvi slet župe „Vojvoda Hrvoje“

□□ □□

VELIKA SKUPNA VJEŽBA

I. Tribina 3 kr. - II. mjesto 2 kr. - III. mjesto sa sjedalom 1 kr. - IV. mjesto na nogama 60 para.

GRADSKA KNJIŽNICA MARULIĆA

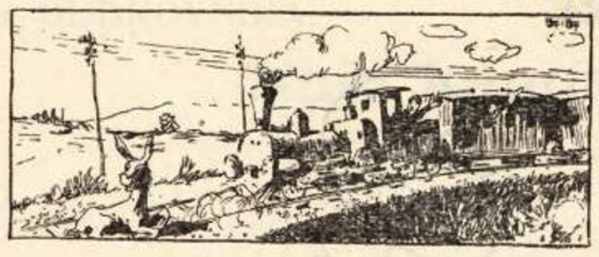

Iz pokrajine.

Dubrovačke novitati.

„Kate Luda“ sikome je slabe glave, nije čuda, da joj je vručina dala po glavi. Infisala je, da će se vjerit za Nastića. Počela ga je imitavat u svemu. Ima ti ga a morte s „Dušanom Silnijem“. Kompatiškuju je i niko je ne obada..! Falili su popovi što i nju nijesu odveli u Lurd, da je ozdravi čudotvorna voda.

* * *

„Dubrovnik“ prijeti, da se ne smije sjedat na dva stočića. Ta mu je imensa! Sjedat na dva stočića boli . . ,. ma zato se može komodno sjedat na kanapu i to *u kumpaniju!* — — Hrvati-pravaši, Pravaši-frankovci, Srbi-Hrvati, Naprednjaci-frankovci, Srbi-autonomaši, a *svi* s popovima, socijalistima ecc. ecc!

* * *

Festa sokolaša ispala je bez buke, vike i *mužikâ*. Svak se je opoštenio: Naprednjaci i resolucijonaši okitili sve kuće srpskijem bandijerama. Gospar Roberto (veliki slogaš!) na Hotelu više srpskijeh nego hrvatskijeh, tako isto i Dotur Baldo . . . (Jovica se je komovio, obečo je i on stavit onoliko hrvatskijeh!) Komuna je virala *nehote* srpsku za dubrovačku (vražji Pijevac!) — Frankovci i klerikalci upravo su se opoštenili, sve okitili, osobito „Hrvatsku Katoličku Tiskaru“, „Prava“ izišla je od fešte, puna je sva o sokolaškom sletu, poslali su i mužiku (svladavši sve „tehničke zaprijeke“) — Srbi okitili kuće i dali koju krunicu za festu. In comdlesso: svak je dokazao kako *misli i osjeća.*

Iz TROGIRA.

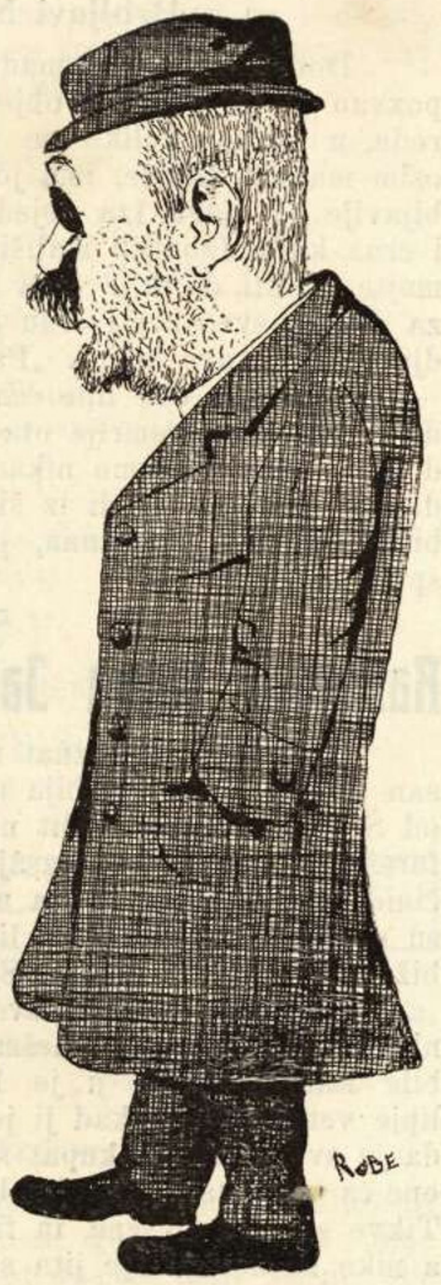

Quando io dottor Giovanni dico,
io dottor Giovanni che D' Annunzio
nostro è di Sofocle più grande,
di Sofocle e Racine, ne potete
esser certi. Poichè non il mondo
nè il mondo, neanche la luna,
nè la luna, nè anelar saturno,
non possiede uomo approfondito,
nei misteri di cotanti genii.
Io del profestor Lubin nipote,
il più grande comentator di Dante
E se per la barba del Nicola!
Non credereste a me, lo domandate
al Benedetto Croci, mio amico,
oppur' dottor Antonio, mio fratello.
Ma voi di Traù, o per nuzial l' avello!
cittadini degeneri, non arrivate,
le idee chiare del dottor Giovanni,
a comprendere, nè del dottor Antonio,
mio fratello, nè Benedetto Croci,
mio amico. Perciò non per la vostra
verso di me l' ingratitude piango,
ingratitude, ne malvagità vostra,
malvagitá, nè frivolezza vostra.
ne per frivolezza nè per altri fini,
ma per l' ignoranza vostra cittadini.

Prva Parna Tvornica za tangu, pranje i čišćenje na suho

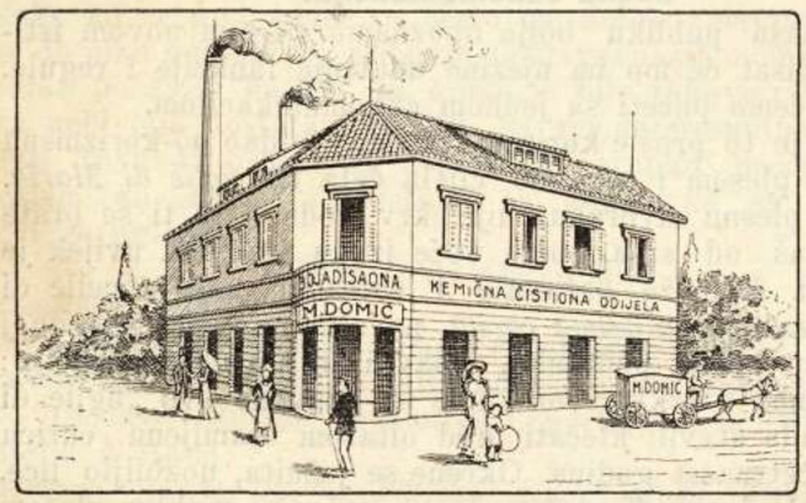

M. Domić

Split - Lučac, kod Biskupije.

Čiste se odijela, uniforme, rukavice, tapeta svilene oprave krzmetine i t. d.

Uspjesi izvrstni, sve se to radi bez odparati i bez da izgubi svoju gumu.

Za čistionu prima naručbe i predaje MARIJA ud. FABJAN - Gospodski Trg.

A. RUZICKA

SPLIT - Gospodski Trg.

Skladište šivačih strojeva, gramofona, gramofonskih ploča

GRAND HOTEL BELLEVUE

SPLIT

Hotel I. klase, opskrbljen sa najmodernijim konfortom.

Krasan vidik na more.

Restaurant i pivara.

Moderno uredjene sobe od Kr. 2.50 unapred.

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA SPLIT

Marino Bettiza & Figlio - Spalato

Casa fondata nel 1840.

Prva splitska tvornica tjestenina na paru

- - **Suvlasnici nagradjene parne tvornice „GILARDI & BETTIZA“** - -

proizvoda Cementa Portland i Romana bojadisanih pločanica, cijevi, uresnih predmeta za gradje itd.

SKLADIŠTE: Drva i materijala za gradje, dužica bukovih i hrastovih za tavane. stakala, svakovrsne boje, kistova (penelli) vrniže, asfaltiranih pappendecka razne vrsti za pokrivanje krovova.

PREUZIMLJE: Poduzeća novih zgrada, - - takodjer koju mu drago popravu. - -

ZASTUPNICI: Opekarskog Društva iz Pasiana kod Pordenona prije Mletačkog društva, Tvornice opekarskih radnja Lovra Zarotti pok Petra iz Pirana te raznih drugih talijanskih tvornica, takodjer od tvornice Lavagna di Eternite patente Hatschek, novost za pokrov kuća, dugotrajne i podnosljive proti svakom ledu i vjetru.

KLESARSKA RADIONICA: pod upravom kipara Gaetano Voltolini, preuzima svakovrstnu radnju oltara i spomenika u kamenu i u raznim mramorima.

Odpravljamo franko obala ili splitski kolodvor.

Gospodski trg. — SPLIT — Telefon br. 2.

Najbogatije skladište rukotvorina i mode. ≈ Velika zaliha rubenine za gospodje, gospodu i djecu i prodaja svih drugih predmeta, koji spadaju u tu struku. ≈ Bogato skladište modernih amerikanskih cipela. -- Mehanička praonica.

SPECIALNO SKLADIŠTE OPREMA ZA NEVJESTE!!!

Sklad šte pive „DREHER“

vlastnik

M. Juras - Split

Uvijek pripravna zaliha najbolje pive i mraza, te ugljične kiseline.

Podružnica Ljubljanske Kreditne Banke - Spljet

Centrala u Ljubljani — Podružnica u Celovcu — Trstu — Sarajevu

Prima uloške na uložne knjižice i na tekući račun, kamate prama ugovoru. Kupuje i prodaje srećke, rente, valute i divize itd., unovčuje mjenice, kupone, doznake. Sve bankovne transakcije najkulantnije.

Eskont mjenica. Zajmove najjeftinije.

Dionička glavnica . . . . K 5,000.000

Rezervni fond . . . . . K 600.000

GRADSKA KNJIŽNICA MARULIĆEVA SPLIT

Najveće jugoslavensko skladšte pokućtva!

Mizarske Zadruge u Solkanu.

P. LIN & MAKAROVIĆ, Spljet, stara biskupija kod stolne crkve.

Bogati izbor pokućstva od drva i željeza, zrcala, okvira, slika, zavjesa, sagova, (tapeta) itd. — Ćilimarska radionica. — Preuzima mebliranje hotelâ, školâ, zavodâ, lječilišta i t. d. - - -

Solidna roba. — Cijene nizke. — Cijenici badava i franko.

Pisma i novce neka se šalje na naslov:
P. Lin & Makarović, Spljet

AUSTRO-AMERIKANA

Kod ovlaštenog agenta prekooceanskih putovanja

Josipa Riboli u Splitu

dobivaju se svi nužni naputci, takodjer najjeftinije prevozne karte sa najbržim i najboljim parobrodima i sa amerikanskim željeznicama.

CIJENE ZA PREVOZ:

iz Splita do New-Yorka	parobr. Martha Washington	**K 229**
	ostalim parobrodima	**„ 209**
„ „ „ Buenos Airesa		**„ 209**
„ „ „ Australije		**„ 400**
„ „ „ Auklanda (Nova Zeland.)		**„ 430**

U ovim je cijenama uključena opskrba od luke, izkoje polazi dotični prekooceanski parobrod.

Tko želi na kojemudrago mjesto Amerike, Australije itd. putovati, neka se svakako obrati na rečenog agenta, koji najsavjesnije i najbolje opremljuje iseljenike.

☞ *Polazak iz Splita za Ameriku koncem svake nedjelje; za Australiju svake druge srijede počamši od 12. veljače t. g.*

Hrvatska Vjeresijska Banka

PODRUŽNICA SPLIT

Centrala u Dubrovniku - Podružnica u Šibeniku i Zadru.

Prima uložke i obavlja sve bankarske poslove najkulantnije.

NB. Imamo u zalihi nekoliko svezaka ukusno vezenih I.e serije, pa ko želi neka pošalje na administraciju lista 4 krune suviše poštarske troškove.

UREDNIŠTVO.

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA SPLIT

DUJE-BALAVAC

HUMORISTIČNO-SATIRIČKI-LIST

Kraljević Marko i Žabe

(Medulićeva izložba u Zagrebu).

Nejunačkom vremenu uprkos!

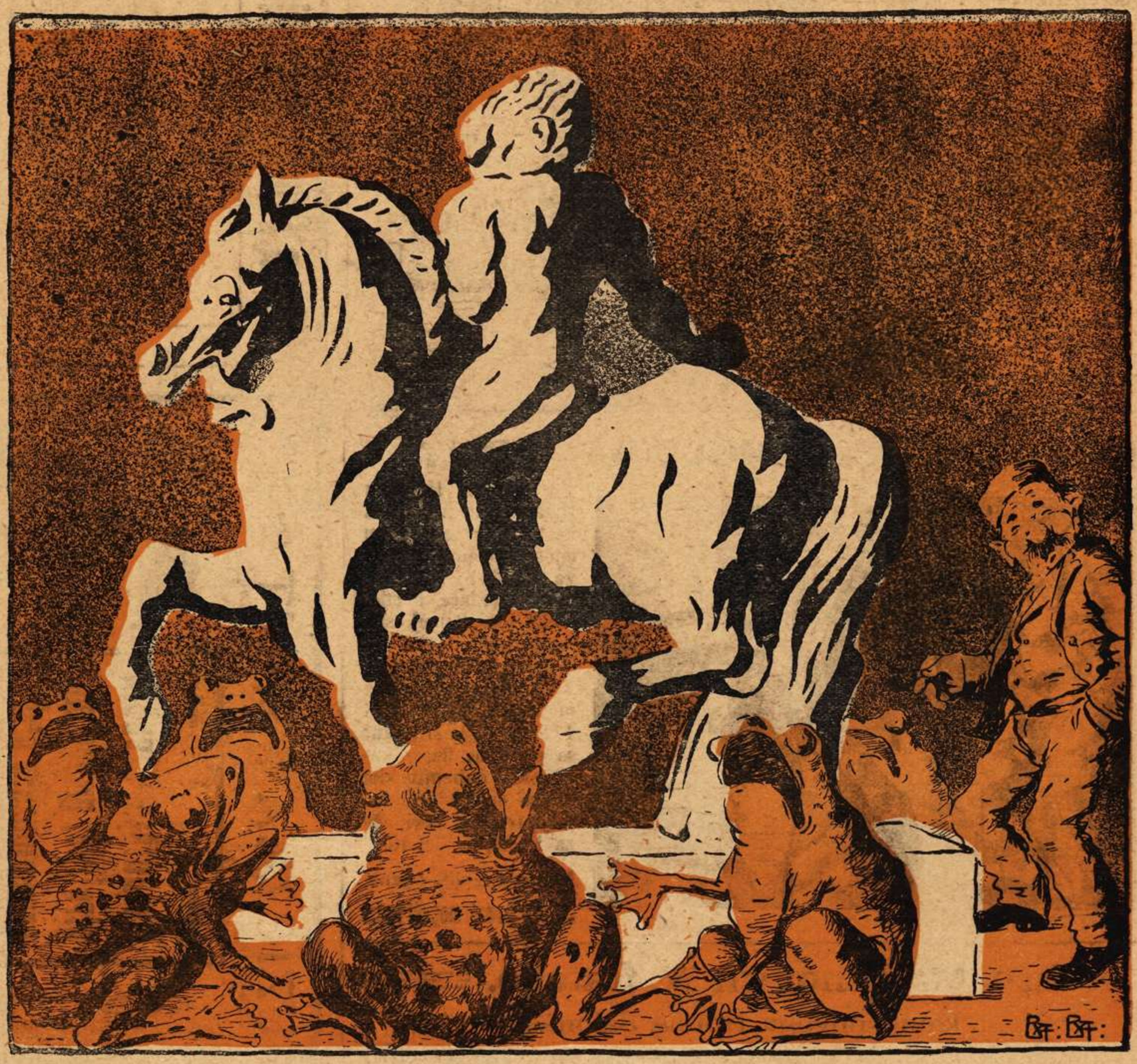

Žabe: Krra, krra, krra, krra.
K. Marko: Šta to čujem Duje?
Duje B.: Pusti Marko neka pušu, popile su uje.
Žabe: Krra, krra, krra, krra.

Duje B.: — *(Ju pogani beštii, da se ne bojin izmejat moje delikane postole, ala ča bi jin dâ škioadinu).*

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA SPLIT

Sapun „Družbe sv. Ćirila i Metoda“
jest najbolji.

Cijene umjerene!

Glavna razprodaja za sve hrvatske zemlje:

Ivan Lentić, Milna (Dalmacija)

SPLIT
Gospodski Trg

Prodaja pisaćih i risaćih potrepština. - Fotografija, albuma, razglednice Splita i okolice. - Vodja Dalmacije. - Poduzeće za javno oglasivanje. - Zastupstvo tvornice pisaćih strojeva „ADLER“ Skladište muzikalnih instrumenata na strune, Mandolina i t. d. - Zastupnik glasovira.

HOTEL CENTRAL TROCCOLI - SPLIT

Najveći Hotel u mjestu. Centrum grada na najprikladnijem mjestu gospodskog trga u blizini Diokecijanove palače i mletačke lože. 50 ukusno namještenih soba sa cijenom od Kr. 2.50 do Kr. 5. Najveća Kafana po bečku uredjena sa 4 biljara. Restaurant sa pivarom, finom kuhinjom i dalmatinskim vinom opskrbljen. Kupelji, telefon, ekvipaže za izlete, vodići itd.

Najumjerenije cijene.

Govore se svi mogući jezici

Lorenzo Mazzanovich & fratello.

Izpod novoga Hotela Salonae.

Prodaje pinjate svake veličine a napravja one razbijene. Oštri od britvic, pa sve do najvećega noža na svitu.

Prodaje rompiškatule (gramofone) svake cine. Za šporki svit, prodaje banje i necesaire, za koliko vas je puti voja.

Najtoplije se priporuča.

Prva Parna Tvornica za tangu, pranje i čišćenje na suho

M. Domić

Split - Lučac, kod Biskupije.

Čiste se odijela, uniforme, rukavice, tapeta svilene oprave krzmetine i t. d.

Uspjesi izvrstni, sve se to radi bez odparati i bez da izgubi svoju gumu.

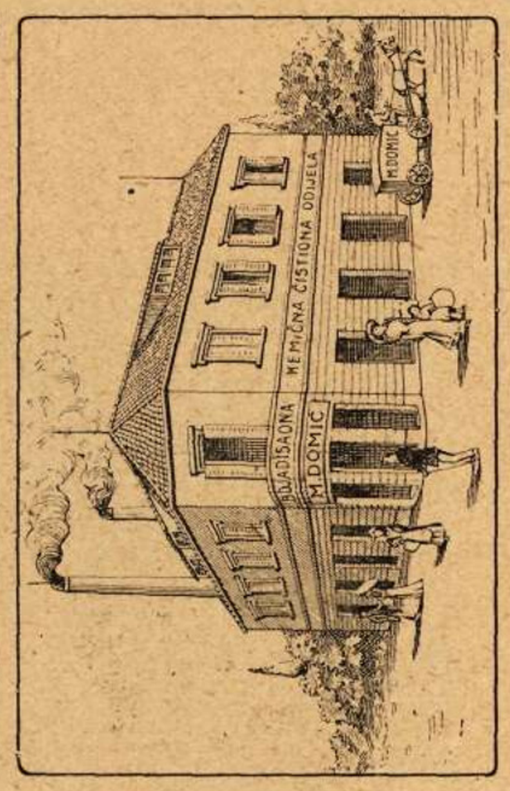

A. RUZICZKA - SPLIT Gospodski Trg.

Skladište šivaćih strojeva, gramofona gramofonskih ploča.

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA SPLIT

GOD. IV. SPLIT, U SIJEČNJU 1911. BR. 5.

„DUJE BALAVAC"

Cijena mu je 4 krune na godinu. — Za inozemstvo 5 kruna. Svaki broj 30 para. - Pretplate šalju se Administraciji lista, a dopisi i ostalo uredniku A. Katunariću, slikaru, Split.

- IZLAZI JEDAN PUT MJESEČNO - Izdavač i odgovorni urednik: Ante Katunarić, u Splitu - Tisak „Splitske Društvene Tiskare" u Splitu.

Malo riflešjuni.

Najpri, na dobro van došlo počelo nove godine, van u zdravju i vašoj fameji, a mrtviman, da bog pokoj višnji! Aha! reće te, evo ga jopet iz buže. — Škužajte, ma se ja u bužu nisan nikad ni utira. Jema čovik dikod i svoga posla, pa eto ti. Lani izložba, prilani izložba, ove godine izložba, a tako se nadajte i dogodine. — Evo sad je ovogodišnja svršila, pa jevo me jopet svam sve do lita.

S druge *bande*, neznan kako ste jemali srca *pretendit*, da izlazin s ovin vrimenima, kad s *abonamentima* nemogu ni galoše kupit, pa da me reumi uvatu. Kâ da će te mi vi plaćat banje u Nagja, e kako ste žvelti, čast onoj manjini ča su pošteni. Ali ne mislite, da san na one druge zaboravija, sićat će se oni kad su ga tili Duji opravit, ja jin kažen. — Jopet i ovo napominjen za one ća su tvrdoglavi. Da svaki koji plati *abonamenat*, primit će cilu seriju, pa kad Duje izaša, izaša. Ja nikomu ne pitam abonamenat dok nije primija dvanast brojev.

Stara godina.

A kako ste prošli staru godinu? Nadan se dobro, osim ono malo skupoće, ma ništa zato. Kad svit plaća oće reć da jema. Pa to najboje zna naš guveran, vidite da je i ove godine povisija *taše*. Bome i njiman bidniman je poskupilo meso, pa zato i oni krešiju. U zadnju svak krešije, samo „Duje" ostaje iste cine, a sve boju *kvalitad* daje, nije za da se falin ma čaje pravo, pravo!

Matrimoni.

Najvišje me žaj da kako je skupo meso, malo će se ko i ženit, ovoga krnjevala; sa svim tin da jema dosta vrimena, jer je fala bogu ove godine dug.

Užaju reć: Že impjegato, el ga el pan in man! Dobro je jemat kruv u ruke, a ko će mu dat meso? Istina jema sada dosta i ženski ča učidu, na realku, na ginazij, u obrtnu skulu i u trgovašku, još jin ne majkâ vengo odit u *kadetenšule*, pa će onda sve znat. Pa kad sve ove ženske svršu? Uvatit će i one kruv u ruke, pa kruv ona, kruv on, jist će suva kruva. — Ma dà, u ovon se slučaju mogu pogodit, na pr. ona donese kruv, a on jon dâ ono rešto ča je grê. Ostavimo ovo sad na bandu, a vratimo se jedan čas jopet na me.

Novosti.

Kako ćete danas vidit i sami, dobija sam jopet jednoga novoga karikaturištu. Ma je baš vajal, samo me našega Xapulu odveć portretira, ma učinija je otoć da ne reće da smo zlobni. Da van malo boje, prikažen ove naše vridne suradnike, mislimo jin posvetit po jedan broj, da se švogaju, kako ji je voja i na koga ji je voja. Idući broj će nan iluštrat naš vridni „Dlo" iliti van „Žvidulin" iz Zadra, dakle zadrani *all' erta!* Posli ćemo daje po redu.

Ponajvišje svi ovi karikaturišti, prije nisu ni sanjali o karikaturi dok „Duje" ni poće izlazit. Kad su dobili pobudu i prigodu da mogu upotrebit svoje radnje, dali su se na rad i baš lipo uspili. Neću ni najmanje *ofendit* moju čednost ako ustvrdin da je „Duje" osnova u opće karikaturu kod nas u Dalmaciji. „Duje" će i naprid sokolit svakoga, ko i malo dara za to jema. Naprid karikarurišti, ne samo osobe vengo i zgode, običaje, društvene *vicje* i t. d. i t. d.

Konklužjun.

Sada neću da vas višje gnjavin, vengo van čestitam dobar krnjeval, pa ako friško meso proslidi sa skupoćon kupite dobre kaštradine i kupusa kiseloga u glavi, — ma zaludu je da ga iščete, nima ga nikor ča naš Matkovich. Dakle svi u njega, — jopet je stavija *aviž*.

Vaš delikani **"Duje Balavac"**.

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA SPLIT

Gospodin Upravitelj.

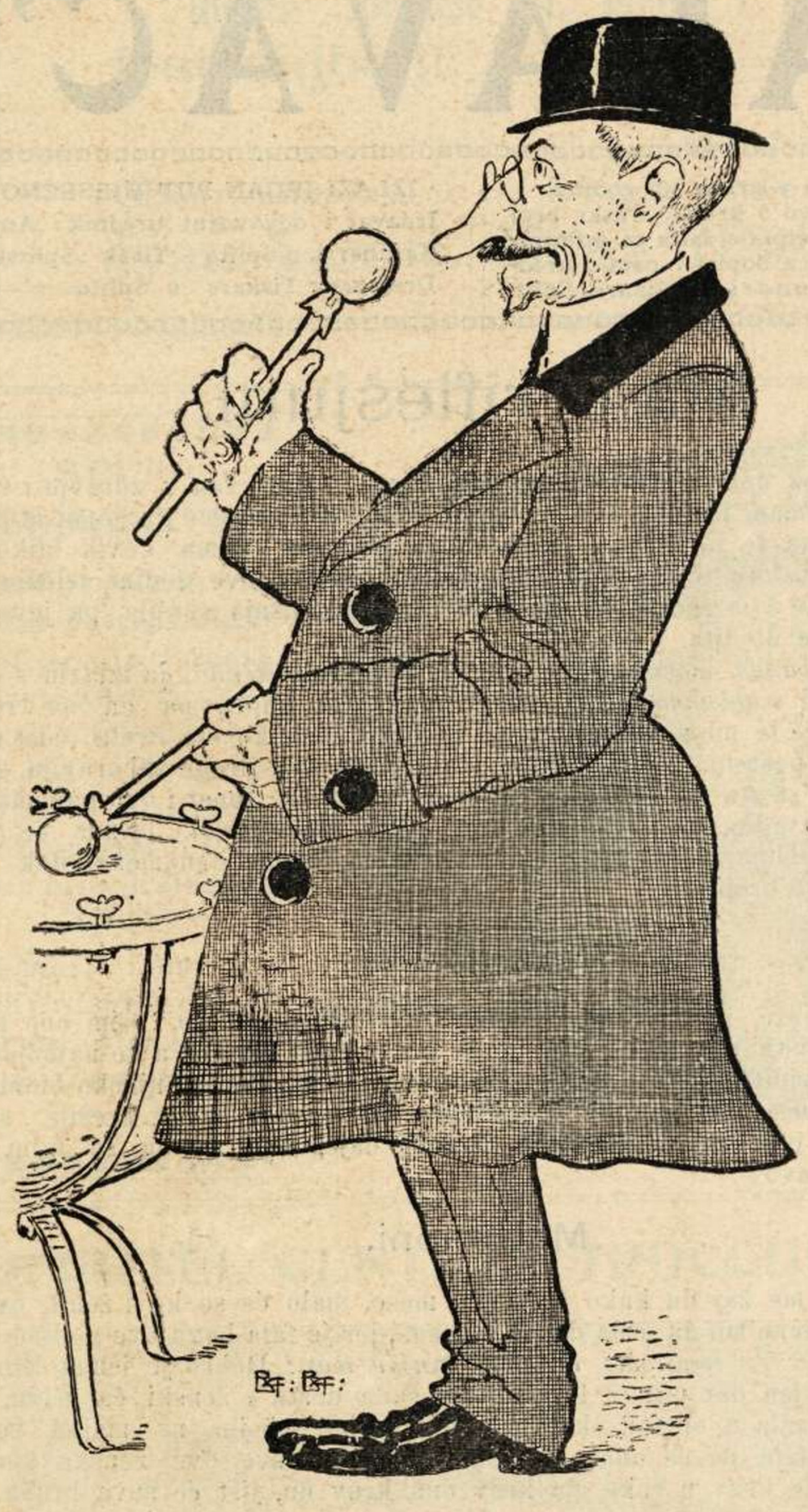

Zna upravljat poljodjelskom školom,
I kemičkim lambikom ko niko.
Ali samo ima jedan *vicij*,
Mlikaricam obajdivat mliko.

Ništa zato, ima i jednu kripost
Bit ćete se sjetili *a volo*,
Kad se onako ćûti dobre volje.
Na *timpane* udara *a solo*.

Onda strašno lupa, sad po desnoj,
Sad po livoj koži, asti Mande!
Kâ da mu je svekrvina škina,
Te sve letu *note* na sve *bande*.

Anagrafa.

Činovnik: Dobro jutro.

Kuma Mande: Dobro jutro, ča ste tili?

Čin.: Ja sam od anagrafe, . . .

K. M.: Ča će meni palagrafe, oli van je još malo, ča van *taš* plaćan.

Čin.: Šta ga to ulazi, vi meni ništa ne plaćate, ja san doša da učinin popis.

K. M.: Popis? oli te čačino, da bi se samo azardâ, vidiš ono šorače.

Čin.: Ajde bona, umirite se neće van niko ništa odnit. Kažite mi samo, kako se vi zovete?

K. M.: (Srdito) Ja? ja sebe nikad ne zoven, oli san bome luda. Ja kad jeman ča učinit učinin, prez da mi se javin.

Čin.: A onda kažite mi kako vas drugi zovu.

K. M.: A ča ja znan, — niki kûma, nike zavo, nike nevisto, susido i ča ja znan.

Čin.: Sveto ustrpjenje, ajde ostavimo za sada, kažite mi koliko van je godin.

K. M.: Ko će se to spomenut, — čekajte, . . . ja san se rodila u *adventu*, baš kad je moga strica sin iša u soldate, uvik se spominjen da su mi to govorili. Onda je moj pokojni otac jema trideset godin! sad učinite *konat*.

Čin.: Božja ženo, kako ćete da ja po tomu učinim račun.

K. M.: A ča ću van ja. Kad vi neznate ča znate štit kako ću ja, i zbogon van, ja niman višje kad stat, jeman i prišnijega posla ven se svan pravdat.

Činovnik: — Vi ste u ovoj kući?
= Sluškinja.
— Koliko ti je godina?
= Dvadeset i pet.
— Dvadeset i pet? — Daj donesi krštenicu — ova donese, — Zašto lažeš? — opazi činovnik, ovde se vidi da ih imaš trideset i osam.
= Ja trideset i osam, oslobodi bože, nisam ji nikad jemala, to je pogriška; — sigurno je kurat ufalice stavija moje godine i sestrine zajedno.

Činovnik: — Vama je godina?
= Sedandeset manje dvi.
— Jezik općenja hrvatski?
= Tolomaški.
— Kako to, — jeli taljanski?
= Ne, ni krovaski ni talijanski, vengo dalmatinski; — bog mu da pokoj, dok je bija naš Bajamonti, ni ovoga bilo.
— Jeste li rodjena u Splitu?
= Nè nè! — son de Parigji.
— Zašto vam kuća služi?
= Evo, za činit tumbule po podu, oslobodime bože!
— Imate li životinja u kući?
= Eh! liti bude po koja, a sada osim koje pantagane, fala bogu, nima.
— Ne pitam ja za tê, nego imate li, kokošâ, konjâ i ostalo.
= Jeman za trkat alku, a jeman i dvi kokoši, a treću na putu.
— Kako na putu.
= Lipo, jedna me kokoš noseća, eno kokodače, čekate li još dva minuta, snit će jaje. — Lipo morete marendat i poć u miru božjemu, a meni će te učinit veliku jubav.

Činovnik: — Imate li još koga u kući?
= Ne, osim što sam vam kazao.
— Imate li živina?
= Eh! ovih dana, bila bi koja.
— Konja? — volova?, ovaca?
= Konja ne, ali imam šest volova, tri krave, dvi duzine ovaca, nekoliko svinja, dvi deve i jednoga slona.
— ???

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA
SPLIT

= Čudite se? ili možda sumnjate?

— Kad kažete, ne usudjujem se sumnjati, nego mi izgleda u istinu malo čudnovato, sa ovom skupočom, pa i nema gdje da se kupi.

= E, ja sam se na vrijeme providio za božić, *(pokazujuć na božičnu špilju) u Laghinice, nikad toga ne fali.*

Činovnik: — Vi se zovete?

= Duje Perkić.

— Jezik opčenja?

= Mi šon al Loyd.

— To vas ne pitam, nego kako u kući govorite.

= Znate ča ću Van reć, ja niman partita, meni je Loyd partit, jer mi daje jist.

— Božji čovječe, ja Vas ne pitam za partit, nego moram zabilježiti koji je Vaš kućni jezik.

= Čekajte ja ću Van sve *špjegat:* Moj stariji sin je srb, anci govori da će se poarkačit, bog me o toga oslobodija; drugi me u Zadru na tudešku skulu, znate i sami da se prez tudeškoga ne gre u svit. Ja san u Loyda, a treći me sin arvat, ma ja nisan kriv, bogu duša.

— Ja svakako valja da nešto napišen, dakle izjavite kako govorite.

= Znate ča je, vaja reć pravo, ja san u Loyda i Loyd je moj partit, onda zabiližite . . . .

— Kako?

= *Per taljan!*

Činovnik: Koji jezik govorite?

Kum Duje: Koji jazik govorin?

Činovnik: Da koji jezik govorite!

Kum Duje: Molin Vas a koji Vi jazik govorite?

Činovnik: Bogme hrvatski, ili ne čujete!? ali, toga ne ulazi nego ja Vas pitam, koji jezik govorite.

Kum Duje: Ja tudeški, oli i Vi ne čujete.

Činovnik: — Vi se zovete?

= Samuel Meyer.

— Vjere?

= Hebrej *(a ča je triba govorit.* D. B.).

— Koliko Vam je godina.

= Tridešet i pet.

— Molim Vas donesite mi krštenicu.

= *Mi krštenica, mi no gho krstenica.*

— A ja hoću da ju vidim.

= *Ma mi son ebreo.*

— Bravo, još više. *Ne virujen njanke krščaninu a altrokè ću žudiju!*

Činovnik: — Kako se vi zovete?

Stara gospodjica: = Mi non so, come che me ciamo, perchè no ve capisso.

— Allora come la se ciama, la me capisse adesso?

= Va ben, me ciamo „*Koke*".

— Koke? — a quell' età?

= Per cosa el se stupisse.

— Così, me par un nome piutosto da putela.

= No xe vero, allora me ciamavo *Kokice.*

— Per dirghe la verità, non so come scriver, no me piase ecco.

= O ghe piasa o no ghe piasa, i me l' ha messo così e ch' el staga. Anzi a mi el me piase.

— Va ben allora. E quanti anni la ga?

= Disdotto pasai.

— Lo vedo ben, che i xe pasai, ma mi vorio saver giusto.

= E, proprio giusto, non savario la sa, no se pol tener tutto in amente.

— Allora la me la mostra, che vedo.

= La misuri le parole.

— Mi fazzo el mio dover, e po cosa la se vergogna, za prima o dopo se vien saver tutto.

Naši kipari.

Koliko san izdila *skalini,*
Dok san dopra d' ove *balature.*
I prez da me *njanci* nikor tura,
Evo san se uspe do škultura.

= Cosa la ga savu tutto, o la vol che la butto zò delle scale.

— Mi ancora no go savù gnente, ma vojo saver, la me mostra la *fede*, e saremo boni amici.

= A mi queste proposte, a mi che jero guardada come un boccolo nel piter, hu! hu! hu! (stane plakat).

— Bella questa, così anche un ebreo el ga ciapà la fòta per istessa ragion.

= La se vergogna! anche al ebreo la ga domandà.

— Ella inveze la se calmi, cosa La vol che me vergogno de domandarghe la *krščenica,* xe mio dover.

= Ma a mi nol m' à domandà la *krščenica.*

— La dise, che no la capisce, e mi gho domanda, la fede di nascita.

= Jo meni! la scusa, mi gho capio altro.

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA

Iz autonomne pulicije.

Da je ovo novi komisar,
Svaki bome, i čoravi vidu.
Straj i trepet naše mularije,
I svî drugi ča na *bandu* idu.

Ali da se i oni nam bidni
Barem dikod na njega nasladu,
Dajemo jin tu *šodišfacjun*,
I stavjamo jin ga u *paradu*.

— Finalmente, insoma la xe persuasa che mi no go pensà a quello che la ga pensà ella?
= Purtroppo.
— Va bene, e la me mostrarà adesso la fede?
= Proprio quella di nascita, no go.
— E allora come faremo coi anni?
= Ghe li dirò mi, — disdotto.
— Son pochi, almeno trentacinque.
= La xe matto?
— Non creda; anzi l' ho detti scarsi, la se fazza coraggio, la cressa un poco.
= Al più podaria dir disnove.
— La sa cosa, ne a mi ne a ella, scrivo trenta e la pol esser contenta.
= Santa Veronica!!
— Basta la prego, — la xe zitella?
= Ma la scusi, parlemo ciaro, la gavaria forse ela qualche bona intenzion?
— Per carità no la se rabia, per ora no go tempo. — — La scusi del disturbo e bona sera.
= Ancora solo una parola.
— La parla.
= La sà, no me piasaria ch' el disesse fora de quel equivoco, chissà cosa podaria pensar la gente!
— Dio me deliberi, anzi per carità no la conti ella!

Činovnik: — Kako vam je sinu ime?
= Ivan.
— Koliko mu je godina?
= Devet miseca.
— Oženjen?
= ??
— Pitam jeli oženjen.
= Eh! može bit da bi se i oženija, ma se još srami žene, znate zaradi onoga vicja.
— *Vicja?* — koga *vicja.*
= A znate i sami, da prostite dikod mu onako *zbrišja* u gaće.
— Dakle, neoženjen, a imate li kokoši?
= Jeman dvi, obe neudate.
— Molim Vas ne šalite se, imate li drugi životinja?
= Sve me pitate a samo me ne pitate jeman li apetita — *Intanto* na stolu mi se razdružija angriz kâ kiflići. Molin Vas vratite se na zgodniju uru, a usto mi se može sin i oženit.

RAZGOVOR KUMA JAKOVA

Nakon rivolucjuna u Ližboni, kum File govori uvik portugiški. Pitan ga nikidan: „Kume File, come le fui“ a on mi odgovara: male, ombre, mas male; — mužika ciencia maestro; capitanado de cirkulo ciencia capitanio; Sanitad marittima ciencia capitanio, curia ciencia bescopo, hoteli ciencia pasajeros, trabajo de tupina fermado, todas las cosas a remengos. I tija me još dàje pripovidat, ma u jednu ne razumin dobro oni govor. a s druge bande me bila priša za poć vidit sprovod biskupa pa san ga pozdravija i otiša put rive.

Jušto san prispija za vidit akompanjamenat, a izmeju prvih stvari dala me in occio nika smišna montura jednoga impjegata. Kad je vidiš de facada montura je od komisara, s desne je bande montura od guvernatura a s live bande od cirkula.

Pitan za kurjožitad nike od onih škribi i farižeji ča su bili blizun: koji je oni čovik i koja je ona montura, a odgovoru mi da je ono jedan komisar, a da se montura zove „*esperanto*“ i da je nosi jerbo da su ga guvernatur i cirkul inkarikali da jih jema raprežentavat na sprovod, pa neka se tako po monturi zna i kalkula ka da su i oni onod.

Bidan čovik! zavičen ja, a jesu li mu barmanko dali za danas plaću od cirkula i od guvernatura, kad jih jema nosit na rame, kâ da je, Bože mi prosti, niko trojstvo! A zašto nisu došli oni in persona, oli nemože naš Split podnit ränag od guvernatura?! A zašto se fanat od špadi denjà doć, a on je još lašnje moga, da je tija, komandirat na stotine drugi da ga raprežentavaju!... U to me zdupi pulicjot i alontana tri paša nazad a kako san malo tvrd na uvo, a zaboravija doma kontrafineštre. nisan moga višje ništa ni čut ni vidit, vengo čujen samo, kad se približija, glas kuma File di govori pulicjotu „no star entregar omo ne la prision, él esté des nostros“. Bog mu dà zdravje.

Kecal.

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA
S P L I T

Ištantaneje

Na telefonu.

Bio san nekidan na telefonu i videć zaposlenu gospodjicu, pomislio sam kako će gdjekod biti znatiželjna da doznade za osobe, koje ona stavlja u kontakt. Upitam ju u tom smislu, a ona mi rastumači, da govor može uvjek čuti, kad samo hoće, a po tome dozna zanimanje i osobu koja govori.

— Gospodjice, čini mi se da se ipak previše u se uzdate.

= Ni najmanje, a nije ni teško, počekajte i uvjeritî će te se. — Drrin-drrrin.

— Allò". = Broj 121. — Počekajte zapremljen je. = Uvik je zapremljen kad ga ja tražin . . . Drrin-drrrin. — „Allò". = Broj 121, stavite mi ga višje, ima po sata da čekam. — Telefonistica me pogleda značajno. — Jeli to gospodja . . . *i posapćen jon u juvo.*

— Domislili ste se.

Drrin-drrrin. — „Allò". = *Vežite me* sa kapitanom o porta. — . . . ? — To je sigurno Ivanko šta radi brodove. — Baš je tako.

Drrin-drrrin. — „Allò". = „*Takajte me* Doturon Salvon."

— Ko bi ste rekli da je to?

= Bit će koji karocjer, odgovorin na pr. Kezić.

— Pa naravno, čekajte još.

Drrin-drrin. — „Allò". = „Molim Vas skladno, *prilipite me* Don Raimundu."

— Aha! to je Antonije, zavičem i ne čekajući da to gospodjica potvrdi.

Drrin-drrrin. — „Allò". = Stavite me u komunikaciju s Bečom. — Nema molim Vas još te sveze. = Sramota, onda kako ću ja funkcjonirati? —

— Vidite, opazi gespodjica, ovo je Hoffliferant.

= Jakasović?

— Ne, onaj drugi, Jakasović nije još platio četiri hiljade kruna za patentu.

= Eh! prez šoldi ni u raj.

— Naravski! Mislite li da bi naš pokojni biskup bio onako *drito* išao u raj, da nije ostavio crkvama toliko hiljada kruna? . . . .

= Eto kad smo sašli *s argumenta,* pozdravljam Vas i *avizajen,* da neću nikada telefona staviti na mojoj kući. Dosta je šta za moje posle zna i komisar poreznog ureda.

(Ala ča će se ovi čas splićaniman ščucat, isto kâ da si jin stavija papar pod nos. D. B.).

Ča je ovo u Split došlo.

Noć je, izajde iz jedne kafane kum Marin, okisa je brate, da jedva na noge stoji. Pa onako zlovojan počme kresat sve u šesnajst. — J . . . . ovoga, j . . . . toga, — j . . . . onoga i tako cile litanije beštimji. — Eto ti redara.

— Odma muči! mir i kući.

= Ča to! tiš mene doma šavat? j . . . . toga, tebi i ko te posla.

— Muči ili češ u aps.

= Mene u aps — da ću ti dvi po mutrijalu, oli san ča ukreja. Paško simo dojdi.

— Što na pomoć zoveš? Odma da si kući išao ili češ na daske.

= Ma ča na daske, gloga ti očeva!

Uz to pristupi jedan detektiv, pa ti moga kuma Marina za rame: Vi ste uapšeni, — pulicijot ga uvati za drugu ruku pa ala š njim kâ u svate. — Kad se moj kum Marin peršvadija da nî višje šale, okrene se publici, šta se kroz to bila nakupila, i usklikne: O toga ti! ča je ovo došlo, da se, asti miša potopira, nemore višje u Split njanci beštimat.

Prva misa.

Ovi dana je mladi popić, već glasovit, rekao mladu misu. Pir je trajao po običaju tri dana. Kad je bilo na jednoj od ovih gazba, i govori već zaredali, odluči se i svečarev otac, pa počme: Sinko moj eto si posta ča si tija. Nikor te ni tira, sam si izabra ča te komodalo. Ali nemoj mislit da

IZ POMLADKA.

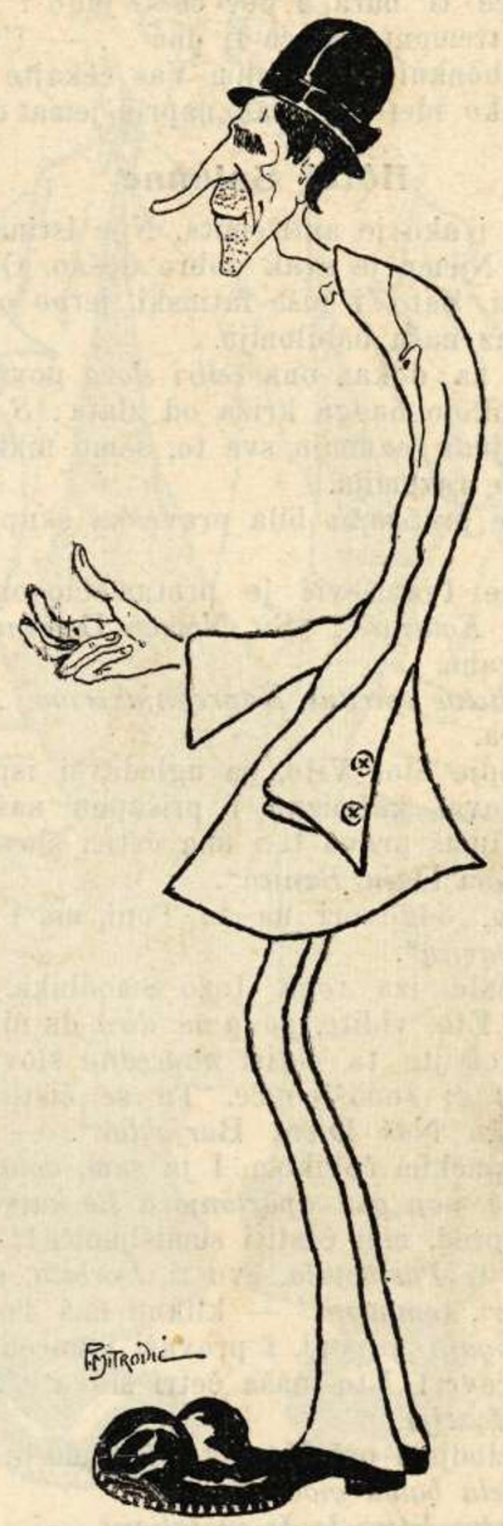

Zoven se Zuppa, pa čaje!
Ja san pravi muškardin.
Znan se uvik činit smijat
I u veštitu **parin** fin.

□ □

Samo dikod svit se čudi
Kad me sritne ulicon
Ča se pratin s ingjenjeron
Šoron i Kapulicon.

□ □

A čaš kad su diplomani
Judi športmani.

GRADSKA KNJIŽNICA MARULIĆA SPLIT

je to tako, i tebi će u tvon životu — — — — u tvon životu . . . . doć bure . . . . u tvom životu bit će bure . . . . (i od emocjuna nikako da ide naprid, pa da uvati *votu* proslidi): i doć će ti bura, i doć će ti jugo . . . . doć će ti lebić . . . . i tremuntana će ti doć . . — Uz to upade iz kantuna jedan bonkulović: Molim Vas čekajte jedan čas dok obidvamo, jer ako idete još malo naprid, jemat će mo *sujsvita!*

Hôtel Salonae

nije klerikalan, i ako je antisemita. Nije istina, da on neće naše *každrafe.* Njemu je svak dobro došao. On je liberalan i izvanstranački. Zato i piše latinski, jerbo ovaj jezik pristaje najbolje uz našu babiloniju.

Eno vam za dokaz ona *četiri slova* povrh „*volta*“ što su *prilepetana* okolo onoga križa od zlata: *S N D B.*

Pametni ljudi razumiju sve to, samo niki ter niki *každrafi iz mista* ne razumiju.

Nikidan je *prežempio* bila pravaška skupština u Hotel Salona.

Don Frane Ivanišević je protumačio ona slova popu Lučiću i *fratru Kotarašu:* „**S***it* **N***omen* **D***omini* **B***enedictum*“, pročita Don Frane.

„*Et maledictus spiritus Naprednjakorum, Amen!*“ zavapiše ova dvojica.

Poslije dodje Šior Vito, pa ugledavši ispod očala ona četiri sveta slova, zažmiznu i prišapnu našemu Bellotu: „Bravo, Toni! Imaš pravo ti i ona četiri slova, koja znače: „**S***amo* **N***arodnjaci* **D***aju Banicâ*“.

„*Jê, istina,* odgovori na to Toni, *ma i vi imate pred koritom puno pravicâ*“.

Eto ti malo iza toga Jozo Smodlaka. „Živili, dični naš zastupniče! Eto, vidite, *po la me dirà.* da nisam dimokrat. Molim Vas, proštijte ta četiri *napredna* slova!“ — „Vidi, vidi! Evala, dragi sumišljeniče. Tu se čisto razabiru ove riječi: „**S***modlaka* **N***aš* **D***ični* **B***arjaktar*“. — „A mi ćemo uvik za našim pučkim čovikom. I ja sam, *doture,* iz Veloga Varoša. *Dunkve non ghe apartonjo a šte kavre de Šinjori*“.

„Samo napred, moj čestiti sumišljeniče!“

Onda evo ti *Pasinovića,* evo ti *Dorbića,* evo ti još dva tri šocja. „*Alegri, compagni!* — kliknu naš Toni — *lezè,* pa pa neka se *frigaju* i popi, i pravaši i narodnjaci i demokrati i Trumbićevci! Eto naša četri slova: „**S***ocialisti.* **N***aprid!* **D***oli* **B***uržoazija.*“

Napokon dodje i onî Marinko, šta mu je otac tremendi tolomaš a on *dela balda gioventù.*

„*Kvele kvatro letere le že in taljan*“.

— „*E, asti Mande!!*“

— „*E koža le vol dir?*“

— „*Ecco!* **S***iamo* **N***ati* **D***almati* **B***astardi.*“

— „Prego di non offenderci nei nostri sacri sentimenti!“

Onda se naljutija i naš sior Toni pa se prodere: „*Aremengo, monton!* i baci ga na dvor *de bombizo* nogom *u* „*Daprostite*“*!*

Gradski vijestnik.

„Vidila žaba di se konj kuje.“

Imamo opet jedne, Pučke Novine, a uz to Jure *štampaje* priznanice šta mu ih čitatelji šalju. I mi smo mu tili poslati jednu ali kad smo pročitali „Pučke Novine“, uvjerili smo se da mu nije od potribe.

— Dragi Jure! samo ti šajemo jedan savit kad pošaješ kome na ogled „Pučki List“, priklopi i jedan broj „Pučkih Novina“ to će ti učiniti najveću reklamu. Tako je i „Duje“ činija kad se kokod usudija činit mu *koncurencu.* Efekat je osiguran. Kokod, pročita Božični broj „Pučkog Lista“ pa prvi broj „Pučkih Novina“ i neoteć će promisliti na priču, o „Žabi i konju“.

PENKALA. (Najbolja automatička olovka).

Ja san bija šočjališta,
Demokrat, kritičar.
Nobile san od familje,
Pa san djak novinar.
Ali bome da van nisan
„Penkalu“ rabija,
Neznan pravo dal' bi bija
Išta oli ništa.

Vanka s komendom!

Od kada je Stražičić javio da je postao komendaturom, još mu manje *importance* daju nego prije. Mi da se ta stvar na čistu stavi, iztražili smo uzroke tog slučaja i doznali da uobće niko ne viruje da je on komendatur *(tako ti je kad ko često laže.* Op. sl.). Mi ga zato, u njegovu korist savitujemo, da izloži dekoracjune u Rosića *veltrinu,* kako je izložija *tintur* Lunazzi, *pečar* Božić i t. d., i t. d. Dakle vanka s komendom!

(Ča ti vaja, da ti dekoracjune nosu na blazinji za sprovodon, kad nemoš vidit kako se invidjoži jidu. D. B.).

Jubilej.

Nikidan se slavila desetgodišnjica diletanskog rada, kazališnog družtva. Iz novina pak vidi se, da je rizultat toga rada, 30,000 kruna. Dakle ipak posjedujemo jedno aktivno družtvo. Bila je i glavna sjednica, iza duge debate, promijenila se uprava, ali se još nije čisto odlučilo, dali će sada unapred raditi kao diletanti ili kao umitnici, uz to su dali dozvolu novinama da ih se odsad smije kritizirati.

(*Fala bogu, da smo i mi gjornališti dobili ustav. Aprofitat će mo prez malicja.* D. B.).

Zlamenita ritkost.

Naš mladi inžinir s općine, Dane, vratija je *monturu,* i dao je dimisije, vatrogasnog podkapetana. Pošto se on u odori nije nikad na žalost fotografirao, to ga se jedino može vidjeti u „Dujinu“ trećem broju, druge serije. Na znanje gospojican i amiraturiman, cina je trostruka, a pošto u *depožitu* ima samo malo brojeva, može još višje poskupit; maknite se koga interesira.

(I ovod se vidi koliko ja vridin za štoriju. D. B.).

Jedna novost.

Ovih dana je palo malo kišice. *(Na zdravje.* D. B.).

„Jug“.

Osim jugovine, izašao nam je i novi Marjanovićev štampani „Jug“. Stavili smo ga na kušnju, (izložili jugovini) pa kad je jugo odputovalo priloge, pročitali smo ga i našli

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA SPLIT

IZ ZAGREBA.

Uvatili u **trapulu**
„Xir Xapulu“
Specijalista u šalama,
Ali više,
Svijet se smije kad ozbiljno,
Ono piše.

---

ga dobra. Nadamo se da će u drugom broju biti bolje broširani prilozi.

Veliki uspjeh.

Antonije pobudio senzaciju sa njegovom reklamnom kritikom o „Vojnovićevoj Odi“ (bidan Vojnović). Razne novine prenijele ciele stavke, a osobito se bavi „Pokret“ u cijelom podlistku pod naslovom „Neukusna reklama“. Čestitamo; takovi smjeh nije pobudio do sada s nijednim njegovim brojem i svak se sada uvjerio da je pravo rekao Oto Krauss o svome dopisniku da je „*ein tüchtiger journalist*“.

Naknadno doznajemo da je Vojnović tužio Stražičića sudu za uvridu poštenja a i da Hatze misli uraditi nešto slična. — A zašto?

Tramvay.

Nazad koje vrime su se bili, ko će nas po ulican vuč. A sada u jedanput, kad nima čovik di ni nogom da stane, nima višje nikoga. Oni su se kâ za *fintu* zakarali i onda jedan na drugoga bacije krivnju. *Invece* vidit će te kad malo sunce zapeče, i splićani počmu vrvit kâ ludi na bačvice, složit će se u jedan put i ča je bilo, da ni bilo, a banice će dilit na pô. Oni jemadu prav, kad je općina taka; da je ona druga jemala bi dat vozit liti, ko vozi i zimi. Nima li pak nikoga da zimi vozi, neka liti općina kupi dva stara tramvaya neka stavi unutra dva činovnika za kontrolu, pa neka vozu. Volit će i oni, vengo stat u *oficij*, a banice će dobit općina.

Neka općina čin prije to učini. pa evo ja glavu, ako do godine nebudemo imali barem četiri tramvayska društva.

Preporuka.

Preporučamo općini, da nebi slučajno dala očistiti onaj trg, na raskrižju pred ježuvitiman, i da nebi makla smjesta one stare razlupane kočije, omnibuse, karove i ostalo. Preporučamo pak, da svak ko posjeduje takvih stari razlupanih stvari, da ih tu donese na istom mjestu, jer to lipo monumentalno izgleda i blaži oko strancima koji s kopna dodju. A opet može služiti i Karamanu za cinematografat iz naravi koji željeznički sukob ili koju drugu dežgraciju — Eto, ne budi van u zapovid!

Družtvo za polipšavanje Splita.

Ova pasja kiša i pusti glib po gradu, uzrokom je da ovo koristno družtvo još nije počelo dilovat. To jest, izrazimo se jasno, na otvoreno dilovat, u zatvoreno ipak rade; čednost im ne dozvoljava da sve vanka rastrube. Ja ću ih ipak izdati, pa makar se dotakao i njihove čednosti: traže, naime jednoga *prešidenta*. Živili! samo naprid.

Natjecaj.

Imamo namjeru potrošiti koju desetak hiljada, da učinimo koju probu za uredjenje naših puteva. Ako ko zna za jednu novu ideju, neka se javi. Isključeni su sve metode što ih drugi gradovi rabe. Najlakše je imitirati mi hoćemo ništo nova, *se la và, la và;* — Općina. —
Samo nek se radi, nismo od davna ništa *provavali*.

Ne pipa se višje.

Spominjete li se koliko je bila buke prouzrokovala ona naredba, da se ne smî meso pipat? Pa dobro, sada i prez

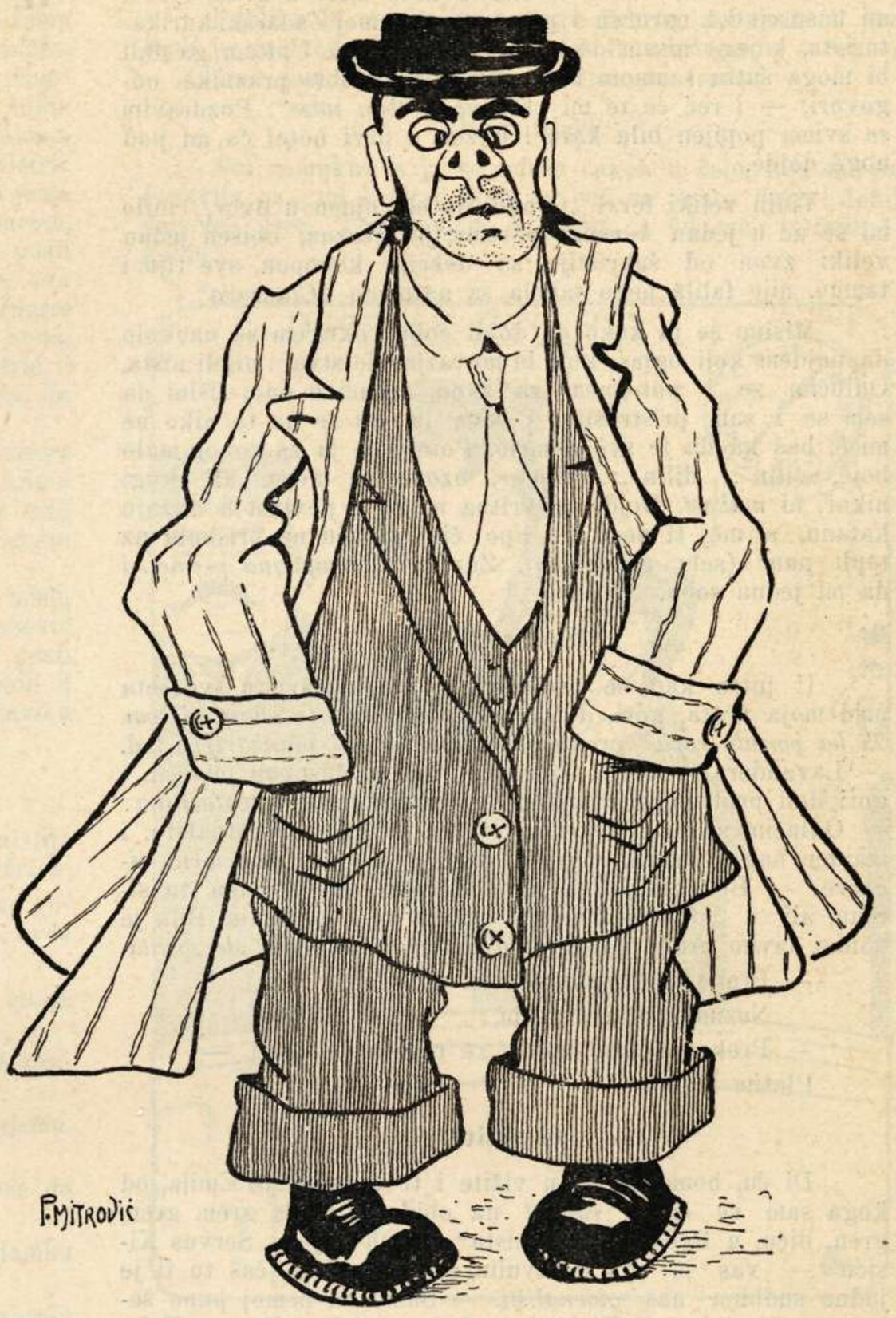

naredbe, nikor se ne *azardâje* popipat. Tako je poskupija, da svi jemadu *rišpeta* od njega. Jedva ga timidno podoko pogledaju i pod glas zapitaju pošto je.

Iz pokrajine.

Duje u Zadar

Od kad nisam bi, u naš glavni grad, promislim i *detto fatto*, ukrcam se na prvi *celere*. Bio je to „Lovrijenac“, Dubrovaćke Plovitbe, ukusno uredjen parobrod i manje pleše nego oni visoki Loydovi. Činilo mi se bit „lord“ pa da putujem svojim jachtom, tako je bija prazan, ali ni se čudit, bilo je pri božić pa se onda svak kuće drži, ja naravski ne držim se nikad obćeniti običaja, nego ća mi se zdûme to i učinim, ča ćeš kad sam *kapricjožast*.

Dolazak.

Sasvim da sam prispija u Zadar na bòt u noći, isto me dočeka moj prijatej sa familjon i ako mi se nije ni najmanje nuda, i to je jedna moja *špečijalitad*.

GRADSKA KNJIŽNICA MARULIĆA

Kad smo se malo provukli kroz ulice u grad, eto ti mi u susrit kâ naručen i prestavi mi se moj Zadarski karikaturista, kojega nisam do sad lično poznava. Upitam ga dali bi moga sutra samnom bit, — baš sam dobio praznike odgovori, — i reć će te mi *„che no go bon naso“*. Pozdravim se svima popijen bilu kafu i ulizen u prvi hotel ča mi pod noge dojde.

Vidin veliki feral „Grand Hotel“ ujden u dvor, činilo mi se uć u jedan *kuvenat* portinerija prazna, obisen jedan veliki zvon od šakrištije sa debelin konopon, sve tijo i tamno, nije falila nego tabela sa natpison *„Clausura“*.

Mislim se ja kako ću dobit sobu, okrićem se naokolo da najdem koji oglas, koji bi mi razjasnio stvar: nigdi ništa. Odlučim se i potegnem za zvon, zabući u onoj tišini da sam se i sam pristrašija. Čekam ja, ali se na to niko ne miče, baš kâ da je sve pomrlo. Potegnem ja za konop malo boje, dilin . . dilin . . dilin . . ozove se zvon, ali drugi nikor, ni *mukaet*. Dojde mi sritna misal, i povirin u bližnju kafanu, a moj ti portinjer lipo čini partiju na briškulu uz tepli punč (sehr gemitlüch). Zapita u *kompagna permeš*, i da mi jednu sobu.

Sutra dan.

U jutro kad se probudim, čujem kamarjeru sve šeta prid moja vrata, gori, doli, raspravjajuć uz to s *lavanderom*. *Ti ka portato ropa? prenti sukamani, prenti piankarija* i t. d. — Lavandera otide, a ona sve dàje mejusobon *predikâ*, i gori doli prid mojin vratima. — Promislim, vidi *tentacjuna!* — Odlučim se na režistencu, svršim u brzo moju toaletu, i izajden naglo vanka. Čim ja vanka a ona: *ponciorno signore!* — Bon giorno! ja ću i okrenem se da vidim tu sirenu, ali u isti čas, vratim jon u misli poštenje. Bila je naime davno prišla paragraf *d' entratu;* ma i oni *de sortita*.

— Preko. Lei resta ancora quì?

= Neznam, prama poslu.

— Preko pacare supito, xe regola de hotel. —

Platim i odem.

U vižite.

Di ću, bome najpri u vižite i to u prijateja Emila, od koga sam se činija *invitat* na obid. — Onda gren, gren, gren, diću, u Redacjun „N. Lista“. — Oh Duje! - Servus Kisiću — vas je upâ u tavulin pun kartušine, čaš to ti je jadna sudbina nas *giornališti*. — Samo mi nemoj puno šekavat, reće mi mali Kisić, jer mi danas izlazi list. — Fala, na isti način, odgovorin, i put pod noge. -- Sedem u „Bristol“ i stanem prebirat po listovima stare *novitadi*, kad iz jedni vrat izviri: **Pappa** *come* **fava** *fosse*, sa svojim imponentnim nosom. — Nisam ga još vidija o kad sam ga tiska. — Ča je Nino? = A evo dobro. — Jesi li se *rašenja*? = Pa jesam, a oli mi ča drugo i ostaje. — Izajden na zrak da uvatim malo sunca, nakon toliko namrdjena neba, prošetam se po novoj obali, divin se dobrom *intenziunu* ali za reč pravo, ne čini efet kaki su graditeji mislili. Ipak me ništo žaj reć, ali vaja priznat, koliko bi i koliko jema Split od Zadra naučit, ča se tiče gradnja, dučana, ulica i još ništo, možda mi nećete ni virovat, a to je da devet desetina ča sam svita sritija, govorili su arvaski. Reći će te, u Splitu govore i višje, — da, ali kad bi jemali razmirno govoriti prama Zadru? — Baš ja bija u tim mislima, a iza mene bàne veselo lice maloga Danila. Ufatimo se pod pazu pa gremo, gremo, gremo, di ćemo na „Zemajski Odbor“ a vaja bome poć vižitat naš *„ufficium magnum“* ča će se Don Frane uvatit za vlase, — a ča ću mu ja, on me učija latinski.

Pregleda sam naše umjetnine lipo postavjene na *pjedestale* i okvire. Tot se radi u svu prišu, svak je na svom mistu, u jednom *koriduru*, bugnen se s Kisićem br. 2, dàje Machiedo mladji študira po planovima na širokom stolu. Naš savjetnik Tommaseo, trče od sobe do sobe pune ruke spisa, pedantan do skrajnosti. Nebi tija da mu i neoteć koji piz pade na *košijencu*. Pobignen brže boje, bojeć se da ne buden i ovo.i za *šekadu*.

IZ ZAGREBA.

Dante, Virgil, Caronte,
Farinata.
Ugolino i druge
Beštije iz pakla,

□ □

Ko pliva lete
S moje **palete.**

Na sudu.

Di ćemo upitam moga vodića. — Danas je osuda procesa ubojstva u Polešniku, interesirali Vas? — Dapače, odgovorim, da vidimo i taj ambijenat. Uspnemo se uza *skale* krasne sudske zgrade, onako po prilici kaku će mo i mi jemat do pedesetak godin, možda. Udjemo u lijepu jednostavno i ozbiljno dekoriranu dvoranu, koja je bila dubkom puna, čekajući pravorijek *gjiurati*, koji su se bili već od pô ure povlačili. Seli smo na mjesto. Za *gjornalište*, i opaža sam moje Zadarske žrtve, koje još nisam u naravi poznava i uvirija sam se da zadarski karikaturišta jema dobro oko. Naravski da su i oni mene pod okom žmirili, jer se bija prosu glas po auli da je „Duje“ na procesu.

HRVATSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA
S P L I T

O procesu ću Van reć u par riči, jer će svak bit o tomu obavišćen po drugim novinam. Glavno je to: pop je tužen, da je ponutka slugu Kovačevića da dâ njegovoj teti Rančigaj *škicadinu* a pošto kad se gre na drugi planet, šolde se sobon ne 'nosi, zna je da bi vajalo da se on šoldiman misli, ća mu rekló bi se nije bilo žaj. — Šinjorina Oštrić tužena je, da je preporučivala sluzi Kovačeviću, da ča jema činit, nek čini brzo, uz to pak da je, *con permesso del paroco*, da prostite izjalovila dva puta. On je je naravski posli odrišija po sviman regulam. — Vengo razumimo se, ovo govoru, oni zli jazici, naši sudac i *prokaratur o štata. Invece* pop Tomašević, a jema i prav, govori da ni istina ništa, (ol je lud) da je čist kâ karanfil. — Šignorina Oštrić, i ona nezna za ništa, nî vengo samo jedan put muškića, da prostite, vidila.

Kad oni tako tvrdu, veći dil zadrani jin je i virova a š njiman i njiov načelnik. S jedne strane nimaju ni krivo, kad oni tako govoru, mogu znat boje, vengo oni ča nisu vidili. S tin uvirenjem, čekali su da ji *gjurati* rišu i pustu na slobodu.

Uz to izajdu *gjurati* i vidi se da su bili druge misli, pa proglasili krivim jednoga i drugoga. Don Tomašević osta ladan ka da se to njega ne tiče, dapače sam posli dozna, da je iza toga u pržunu psova ča mu nisu donili u redu obid. — Šignorina pak stala proklinjat u oba jazika neka je svi razumu i protestirat da je čista i nevina.

Prestava.

Slušajuć te njezine *proteste* i niki, slušalac, promislija sam da bi se dâ izvest krasan *prežepij*, od ti nevini žrtav.

Svak zna da se u nikom mistancu Nimačke svake godine pristavja, velike nedije, Muka Gospodinova, *bene*, ovde bi se moglo pristavjat Božić.

Kovačević bi moga činit *partu* od Angjela, jer on je nastavija dite.

Dite jemamo, istina samo u košćican ma kâ za prestavu je dosta.

Pop bi moga činit *partu* Jozipa, i zbilja on po njemu, o ditetu ni ništa zna.

Državni odvitnik, bija bi krasan Hirud, koji oće da se nevini pobiju.

Gjurati bi bili farizeji, koji drugomu vidu u oku slamku a ne vidu u svome gradu.

Gjornališti bi zgodni bili za pastire, koji se veselu rodjenju . . . . — svakoga skandala — i sviru u diple za svaku malenkost.

Publika bi mogla činit ulogu židova, a napokom *prežepij* je već tote na sudu — Polešnik uradujen u sadri. — Dok sam ja ovo smišja, prekine me fraza:

Dvor ulazi.

Svi zamuknu a ja se udren šakon u čelo, bija san zaboravija na „tri krâlja“, koji su baš na vrime došli i donili darove: Don Tomaševiću 5 godin, a šinjorini Oštrić 10 godin.

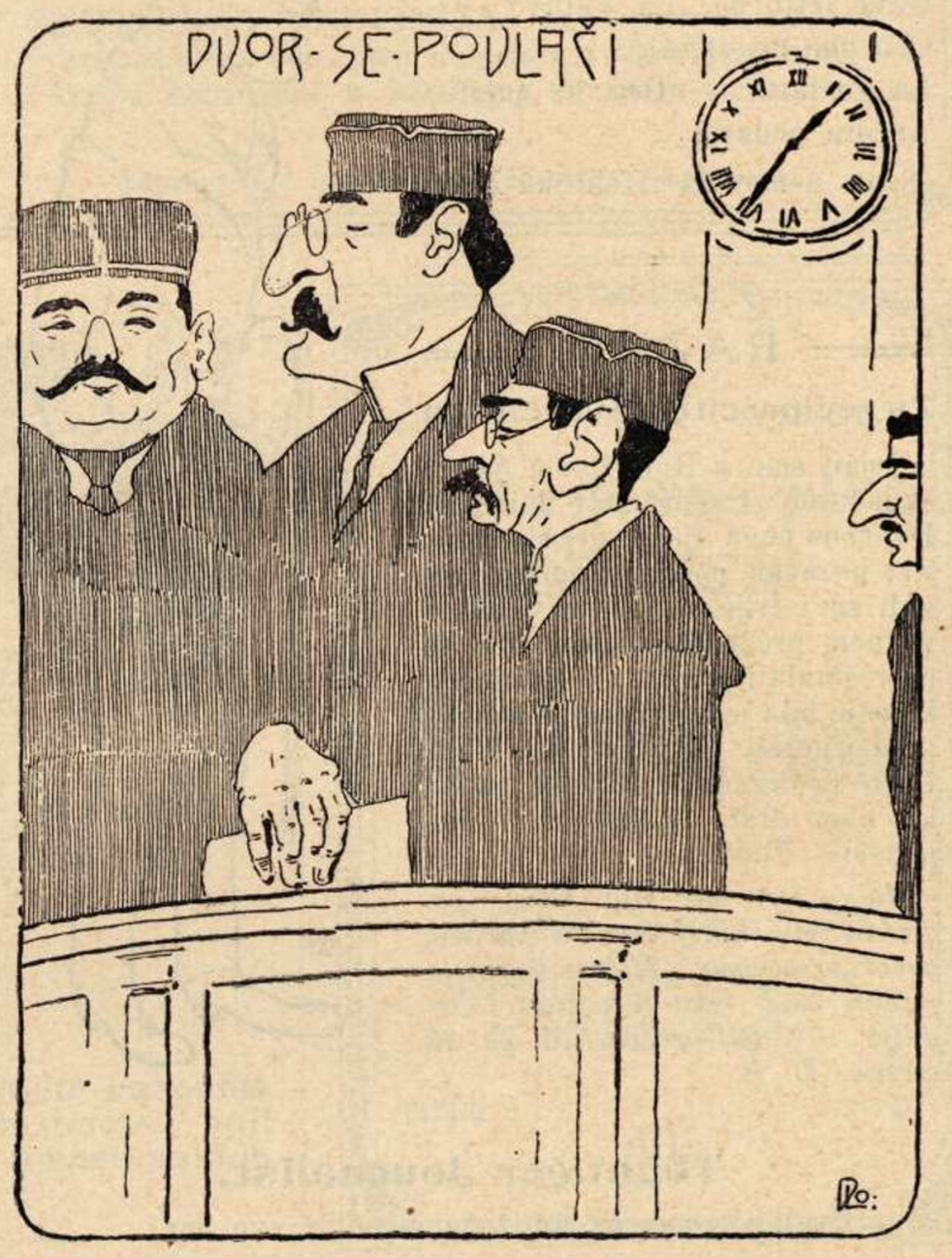

I sad se jopet — Dvor povlači —, . . . na obid — a činu fintu da ji od *emocjuna ni njanke voja!* **D. B.**

Dubrovačke novitati.

(Piše nam **Penaturski**): Dunkve „Forza e Corraggio“ odnjeli su pobjedu u Zadru! Mi se tomu sinćero arajdavamo, što je naša balda gioventù tako serijo dimostrala, da gdje toka, zna dobro manovrati nogama. — Ovgje je stvar svakoga na da sve od njihova partita razveselila, a najviše gospara Boža, presidenta, koji sad može sa svim diritom dimostrat, da je presidente u redu, a ono što ćakulaju zli jezici o nekoj njegovoj gjinastici salto mortala kroz funjestru, to nije bila nego prova ili ezam za mjesto na kojemu sada sjedi.

Električna željeznica.

U nas je (po spirito intraprendente) počela funcijonat „dubrovačka električna želježnica“, a ne tranvaj, kako hoće rijet oni, koji nijesu vigjeli svijeta. I „Prava Crvena“ je kontenta, a po ovome ima se konkludit, da je sve u redu, perkè altrimenti naša bi, kako ju Srbi zovu — prosti Bože! — „Kata luda“ bila učinila kakvu solitu rimostrancu.

Pali su i tremendo pali karoce i karocjeri, ma ja u mojoj glavi dubitam, da najbolji reklam za ovu feraticu čine sami karocjeri, perkè je s njima perikulozo viagjat. Eno nazad malo vremena jedan je karocjer izvrnuo popa i njegovu prijateljicu i pop se u toj novoj situacijoni našo poviše gospogje. Naturale, da je naš presvijetli biskup imo sacrosanto diritto, da ga spediška u smokve, i da mu digne misu. — Per Bacco, ovakove se stvari (govorim onoj disgraciji od popa i gospogje) ne čine — coram popolo! — Poslije ove aventure, ja se čuvam karoca, ko gjavla, a još više, ako je u karoci kakva gospogja!

Avancamenat.

Dum Bepo Crnica sve mi se para, finiva svoju karjeru. Pošo je s kapelanom, a sad je opet posto kapelan! Čakula se po gradu, da sinorita Kàta to nikako ne može da intendi, ma Nina ju persvadava, da Dum Bepa to i toka, perkè, da je ostario i iznemogo i ne može više da čini servicije kao kad je bio u forci!

Ma to su sve čakule! reko bi gospar Luko, naš konsul na Stradunu — ma fakat je, — istina per dir vero imali smo dosta kučaka, — ma odkad su došli oficjali, više u Dubrovniku ima kučaka no u — Parigju!

Ovo nije sentencijo gospar Luko, nego ja, — pa, ako pošlje redacjunu peču retifike, ko što je njegov solito, ne treba, da ju publikate!

Universitad.

Nota bene: U zadnji čas obazno sam, da su predestinani za profesure na novoj universitati talijanskoj, što se ima istituiškat u Triešću, naš Bajo za moralku, a Pavo Bakara za literaturu. — Ko pravi Dubrovčanin sikur sam, da je ovo za nas velika onoranca!

HRVATSKI NARODNI MUZEJ MARULIĆA
SPLIT

IZ ZADRA.

L' origine no ve digo
(Vegno dai monti)
El sentimento lo savè,
Senza che ve conti.
El „Dalmata“ senza de mì
Star non podaria.
Gavè letto de „La Vallì?“
Con che maestria!
La go fatta. — Ben, de quelle
Ancora podaria.
(Samo nemoj da ti škrokâ *D. B.*)

RAZNO

Za reciprocitet Sveučilišta

Imali smo u Hrv. Domu, javnu skupštinu za reprocitet universa. Dvorana puna djaka, gradjanstva. Svi nazočni poslanici prisustvovali su i trijezno raspravljali o važnom predmetu. Nakon što se prorešetala i predložila rezolucija koje je bila jednoglasno primljena predsjedatelj zaključi skupštinu. U to se digne — *ko?* — a da ko, nego Mate Jankov, i — *zapita rič! Tableaux!*

Ja ča sam mu bija blizu, pogledan mu kurijožasto u karticu, govor jo počima: Moltus bordelus, picolus mus“ reka je pokojni Virgilije .... baš grijota ča ga ni svršija. D. B.

Tüchtiger Journalist.

Zvali ste nas na književnom polju, evo nas!

Jaša i Antonije.

Prije nego stavimo i zadnju stranicu pod stroj, došla nam pod oko cijela hrpa novina o uspjesima Stražičića, njegove reklame i njegova kritičara Jaša Hauptmanna. Pošto njega možemo žalibože smatrati kao sugradjanina, (*kad ga nikor neće)* rado bilježimo ove vesele vijesti i čestitamo.

Samo me žaj, ča su bidnoga Gargaševića izgargašali, ali je on bidan kriv, da arvati štiju „Carriere della sera“ i nikoga Haupttmana. D. B.

Duhovitost naše t. zv. mularije.

Neki dan bio je najavljen velikim oglasima: „Grandioso concerto vocale e di pianoforte“ u *šaletu.*

Na dan koncerta izadju drugi oglasi sa nadpisom: — *Per indisposizione* . . . — dalje neko iztrgao i nadodao — *della cassa.*

Drrrrrin . . . . drrrrrin . . . , izdere se jedno zvono na vratima jedne nove kuće.

Bàne ko bijesna nervozna gospodarica i kad iza vrata vidi jedno derište, izviče se nanj: koga češ vraga, pa toliko zvoniš. — Neću ništa, odgovori ovaj ladno, tot piše: „*Molim pritisnuti*“, a ja san toga ti pritisnuti.

Telegrami:

Primamo ovaj telegraf iz **Dubrovnika.**

Protestavam najserijastije o neserijetati Zaratina. Naše vrijedno društvo „Forza e Coraggio“ bilo je pušteno, da pobjedi, jer nitko drugi nije pretendio, da odnese kopu na mjestu pazaru, gdje se prodavaju montuni i bleke. Za Komunu zadarsku balda gioventù bila je shvaćena ko neka kvalitat bestijâ. *Senkilo.*

□ □ □

TROGIR — Digli su bažamenat Kraljevu spomeniku, još fali *lumbrela* pa je, *glorjet* za mužiku. Bidan Rosandićev Kralj, izgubija se sasvim. Govori se da će *balauštradu* produžit k moru pa će lipo služit za lovit ribu.

Ovde su digli pandan, vašemu bivšemu sv. Frani. Fumar kapelica, i pulpit za predike diže se veličanstveno na novoj školi. *(Litratat će mo van je u iducem broju D. B.)*

Govori se da će se bacit kula Kamerlenga, samo brzo preporučite, jer nam smeta višti. *(Onod morete zgradit štacjun za novu feratu D.* B.*)*

OTVORENA KOREŠPONDENZA.

Gosp. Udovica — Ovdje.

Kad vidin komin, fumar, špacakamina, angriz sa sipan, kurata, oficij impošte, — uvik vidin tebe — tebe moja garko, crna, kokošice moja gaćasta, — u jednu rič sve šta crnoga vidin — čini mi se vidit tebe — al u toj crnini ipak vidin malo crjenoga, a to je nada da češ mi ipak jedan put pružit svoje srce i reć mi: na žderi ga vraga izija.

Tvoj Miško.

□ □ □

Dvima gospojican ča smijaju jedna na drugu po glavi i po veštitu.

Oli vas je kiša razvodnila — Pa se niste dosad dikjarali
Oli su vas zeci priskakali — Oli za nas, oli za drugoga.

Do vidjenja naše mile šarkice piplice, tučice.

Vaši amateri.

GRAND HOTEL BELLEVUE
SPLIT

Hotel I. klase, opskrbljen sa najmodernijim konfortom.
Krasan vidik na more.
Restaurant i pivara.
Moderno uredjene sobe od Kr. 2.50 unapred.

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA SPLIT

Marino Bettiza & Figlio - Spalato

Casa fondata nel 1840.

Prva splitska tvornica tjestenina na paru

- - Suvlasnici nagradjene parne tvornice „GILARDI & BETTIZA“ - -

proizvoda Cementa Portland i Romana bojadisanih pločanica, cijevi, uresnih predmeta za gradje itd.

SKLADIŠTE: Drva i materijala za gradje, dužica bukovih i hrastovih za tavane. stakala, svakovrsne boje, kistova (penelli) vrniže, asfaltiranih pappendecka razne vrsti za pokrivanje krovova.

PREUZIMLJE: Poduzeća novih zgrada, - - takodjer koju mu drago popravu. - -

ZASTUPNICI: Opekarskog Društva iz Pasiana kod Pordenona prije Mletačkog društva, Tvornice opekarskih radnja Lovra Zarotti pok Petra iz Pirana te raznih drugih talijanskih tvornica, takodjer od tvornice Lavagna di Eternite patente Hatschek, novost za pokrov kuća, dugotrajne i podnosljive proti svakom ledu i vjetru.

KLESARSKA RADIONICA: pod upravom kipara Gaetano Voltolini, preuzima svakovrstnu radnju oltara i spomenika u kamenu i u raznim mramorima.

Odpravljamo franko obala ili splitski kolodvor.

Gospodski trg. — SPLIT — Telefon br. 2.

Najbogatije skladište rukotvorina i mode. ≈ Velika zaliha rubenine za gospodje, gospodu i djecu i prodaja svih drugih predmeta, koji spadaju u tu struku. ≈ Bogato skladište modernih amerikanskih cipela. -- Mehanička praonica.

SPECIALNO SKLADIŠTE OPREMA ZA NEVJESTE!!!

Skladište pive „DREHER“

vlastnik

M. Juras - Split

Uvijek pripravna zaliha najbolje pive i mraza, te ugljične kiseline.

Podružnica Ljubljanske Kreditne Banke - Spljet

Centrala u Ljubljani — Podružnica u Celovcu — Trstu — Sarajevu

Prima uloške na uložne knjižice i na tekući račun, kamate prama ugovoru. Kupuje i prodaje srećke, rente, valute i divize itd., unovčuje mjenice, kupone, doznake. Sve bankovne transakcije najkulantnije.

Eskont mjenica. Zajmove najjeftinije.

Dionička glavnica . . . . K 5,000.000

Rezervni fond . . . . . K 600.000

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA SPLIT

Najveće jugoslavensko skladište pokućtva!

Mizarske Zadruge u Solkanu.

P. LIN & MAKAROVIĆ, Spljet, stara biskupija kod stolne crkve.

Bogati izbor pokućstva od drva i željeza, zrcala, okvira, slika, zavjesa, sagova, (tapeta) itd. — Cilimarska radionica. — Preuzima mebliranje hotelâ, školâ, zavodâ, lječilišta i t. d. - - -

Solidna roba. — Cijene nizke. — Cijenici badava i franko.

Pisma i novce neka se šalje na naslov:
P. Lin & Makarović, Spljet

AUSTRO-AMERIKANA

Kod ovlaštenog agenta prekooceanskih putovanja

Josipa Riboli u Splitu

dobivaju se svi nužni naputci, takodjer najjeftinije prevozne karte sa najbržim i najboljim parobrodima i sa amerikanskim željeznicama.

CIJENE ZA PREVOZ:

iz Splita do New-Yorka	parobr. Martha Washington	**K 229**
	ostalim parobrodima	**„ 209**
„ „ „ Buenos Airesa		**„ 209**
„ „ „ Australije		**„ 400**
„ „ „ Auklanda (Nova Zeland.)		**„ 430**

U ovim je cijenama uključena opskrba od luke, izkoje polazi dotični prekooceanski parobrod.

Tko želi na kojemudrago mjesto Amerike, Australije itd. putovati, neka se svakako obrati na rečenog agenta, koji najsavjesnije i najbolje opremljuje iseljenike.

☞ *Polazak iz Splita za Ameriku koncem svake nedjelje; za Australiju svake druge srijede počamši od 12. veljače t. g.*

Hrvatska Vjeresijska Banka

PODRUŽNICA SPLIT

Centrala u Dubrovniku - Podružnica u Šibeniku i Zadru.

Prima uložke i obavlja sve bankarske poslove najkulantnije.

NB. Imamo u zalihi nekoliko svezaka ukusno vezenih I.e serije, pa ko želi neka pošalje na administraciju lista 4 krune suviše poštarske troškove.

UREDNIŠTVO.

HRVATSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA SPLIT

DUJE-BALAVAC

HUMORISTIČNO-SATIRIČKI-LIST

Zgodan čas.

D. Balavac: Je ga drpaju, bome ako ovi put ne istegnu feratu, neće nikad.
Bienerth: Potisala vi putale, na sve pante potisala, tako ja ostala uvik u ekviliprio.
D. Balavac: Šior Joze, a ča i ti ne potegneš dva dima.
J. Smodlaka: Vidiš da nima višje skuti; pa bi ja mali u ovakom šituacjunu malo i pomoga.
D. Balavac: An! sad razumim jedni potižu na jednu, drugi na drugu, a ti na treću, ča slavjanski oće reć — jednota. —

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA SPLIT

MARINO BETTIZA & FIGLIO - SPALATO

Casa fondata nel 1840.

Prva splitska tvornica tjestenina na paru

- - Suvlasnici nagradjene parne tvornice „GILARDI & BETTIZ" - -

proizvoda Cementa Portland i Romana bojadisanih pločanica, cijevi, uresnih predmeta za gradje itd.

SKLADIŠTE: Drva i materijala za gradje, dužica bukovih i hrastovih za tavane, stakala, svakovrsne boje, kistova (penelli) vrniže, asfaltiranih pappendecka razne vrsti za pokrivanje krovova.

PREUZIMLJE: Poduzeća novih zgrada, - - takodjer koju mu drago popravu. - -

ZASTUPNICI: Opekarskog Društva iz Pasiana kod Pordenona prije Mletačkog društva, Tvornice opekarskih radnja Lovra Zarotti pok Petra iz Pirana te raznih drugih talijanskih tvornica, takodjer od tvornice Lavagna di Eternite patente Hatschek, novost za pokrov kuća, dugotrajne i podnosljive proti svakom ledu i vjetru.

KLESARSKA RADIONICA: pod upravom kipara Gaetano Voltolini, preuzima svakovrstnu radnju oltara i spomenika u kamenu i u raznim mramorima.

Odpravljamo franko obala ili splitski kolodvor.

Gospodski trg. — SPLIT — Telefon br. 2.

Najbogato skladište rukotvorina i mode. — Velika zaliha rubenine za gospodje, gospodu i djecu i prodaja svih drugi predmeta, koji spadaju u tu struku. Bogato skladište modernih amerikanskih cipela. - Mehanička praonica.

SPECIALNO SKLADIŠTE OPREMA ZA NEVJESTE!!!

Skladište pive „DREHER"

vlastnik

M. Juras - Split

Uvijek pripravna zaliha najbolje pive i mraza, te ugljične kiseline.

Podružnica Ljubljanske Kreditne Banke - Spljet

Centrala u Ljubljani — Podružnica u Celovcu — Trstu — Sarajevu

Prima uloške na uložne knjižice i na tekući račun, kamate prama ugovoru. Kupuje i prodaje srećke, rente, valute i divize itd., unovčuje mjenice, kupone, doznake. Sve bankovne transakcije najkulantnije.

Eskont mjenica. Zajmove najjeftinije.

Dionička glavnica . . . . K 5,000.000

Rezervni fond . . . . . K 600.000

GRADSKA KNJIŽNICA MARKO MARULIĆ SPLIT

GOD. IV. SPLIT, U OŽUJKU 1911. BR. 6.

DUJE BALAVAC

Cijena mu je 4 krune na godinu. = Za inozemstvo 5 kruna. Svaki broj 30 para. - Pretplate šalju se Administraciji lista, a dopisi i ostalo uredniku A. Katunariću, slikaru, Split. - IZLAZI JEDAN PUT MJESEČNO - Izdavač i odgovorni urednik: Ante Katunarić, u Splitu - Tisak „Splitske Društvene Tiskare“ u Splitu.

RAZGOVOR KUMA JAKOVA MEJUSOBON.

Od kada judi letù po jarji, misto da gredu po zemji, sve se prominilo. Gren nikidan kroz krajevu njivu (sadac je zovu *plac*), vidin di trču kâ ludi za nikon baloton, pa je tuču nogàn, ako je ne ufatu, udru jedan drugoga u prsi, u bubrige, u glavu, slomu kadikad ruku oli nogu, padaju kâ torbe. Judi božji govorin ja njiman: a nî van boje igrat na *kende*. Kende su ti zjog od veselja, možeš kad i kad opočinut, moš se rugat, moš se smijat i uvik se prominije kapa, sad jednoga sad drugoga; — Ča ti znaš! odgovori mi jedan mladić, ovo ti je *flachfuterball,* ovako se igra u Ingliteri i u Tudeškoj.

Zjogarela.

Gren tri paša naprid, i vidin di ništo dice skače na jednu nogu, i bacivaju stine u niki dišenj ča ga zovu *„zjogarella“*. Govorin ja njiman; ma dico božja kad van je Bog da dvi noge, zašto šparanjajete jednu, a ni van boje uzest *klic i palicu* pa se š njiman igrat! Pogledadu me ka da san izaša iz purgatorja pa mi se stanu smijat.

Gren malo naprid i vidin da nika druga mularija tuče šoldiman u naranču; ko zabije šoldo u naranču njegov šolad i naranča; šoldo stavi u žep a naranču baci ća, ne denja se mladić izist je. Ma ča ste to izventali govorin ja njiman, kad san ja bija mlad, zabili bi šolde u jabuke i naranče. Igrajte *nu bružu*. Svi me gledaju ča je ta bruža, kâ da san pa iz baluna. Gren jopet malo naprid i vidin dva štracuna di se karaju ko će prvi počet na balote. Ma ča je ta sramota, govorin ja njiman, a di van je „par, dišpar“ „Marko-gospa“; — pogledaju me ka da su vidili majinjorga, i biž ča!

Okrenen put Lovreta i čujen di jedna mala ča je sušila robu govori drugoj: „izvolite gospojice“. Ma ča izvolite, tako ti Filipa i Jakova govorin ja njiman, kad san bia ja mlaji ni se govorilo tudeški, vengo arvàski: „an-tan - tuta-me - slin slon - kompanjè - are - štare - kum - paštare - slin - slon - là - kà - tùš! Kad su čule to stanu trkat, ka da san pobiga iz trapule.

Gâre.

Gren mojin puten naprid i vidin tri, četiri, mladića di trču ko će prvi doć do jedne smokve. Ala ste pametni rečen ja njiman, a zašto se ne igrate na *šćave*. Mi nismo *šćavi* odgovori mi najstariji muškardin, mi smo slobodni judi, ajde ti za tvojin poslòn. Evo gren, dico moja, ma kad nećete na *šćave*, a onda zašto ne igrate malo na *sòldasku*. Ke soldaska zaviču mi svi zajedno, mi nismo soldati, mi smo kontra armamentu, mi nećemo da se gradu *Drangutane,* marš ća! i uputin se dàje da me ne bi udrili, kad se ništo dice igraju *„na franje“*. Meno mal, promislin u sebi ovi su od stare škule, ma kad vidin di igraju nikako moderno zapitan jednoga, „a zašto ne govoriš *„che la te vegna senza mazar?““* Pogledame kâ makako, siguro me ni razumija, perkè čujem di govoru jedan drugome „namišćalo“, „pritišćalo“ i vrag ti ga zna još koje druge smišne termine ča se nisu prin užali.

Doša san uz to blizu vile Ane i one druge puten od Solina i vidin di igraju na balote, izmeju dasak, kâ da igraju na biljardo — ne manjka drugo vengo da turaju balote šćapiman. — Sve ti je sadac, *„fra le šušte“*, promislin ja, di ti je naša stara sloboda, kad nismo govorili o slobodi ma smo je jemali!

Trotul.

I gren naprid smučen, a sve se nadan da ću joščec vidit di se kogod igra *na probivaće,* za koncat dobro kapu oli šparćeru novu. Obaša san cili grad i varoš ma nisan vidija ni „probivače“ ni „škargabarile.“ Prispija san tako ispod *kurativi* i vidin desetak mularije di se igra na *„trotul“*. Barmanko si mi ti osta trotule moj! zavičen, zdupin prvi trotul ča me intra, i pojubin ga! Isti trotul, ista frušta ka pedeset godin nazad kad ji je činija Piero Prezzi u Calle Cambjo.

Kecal.

Naši ličnici.

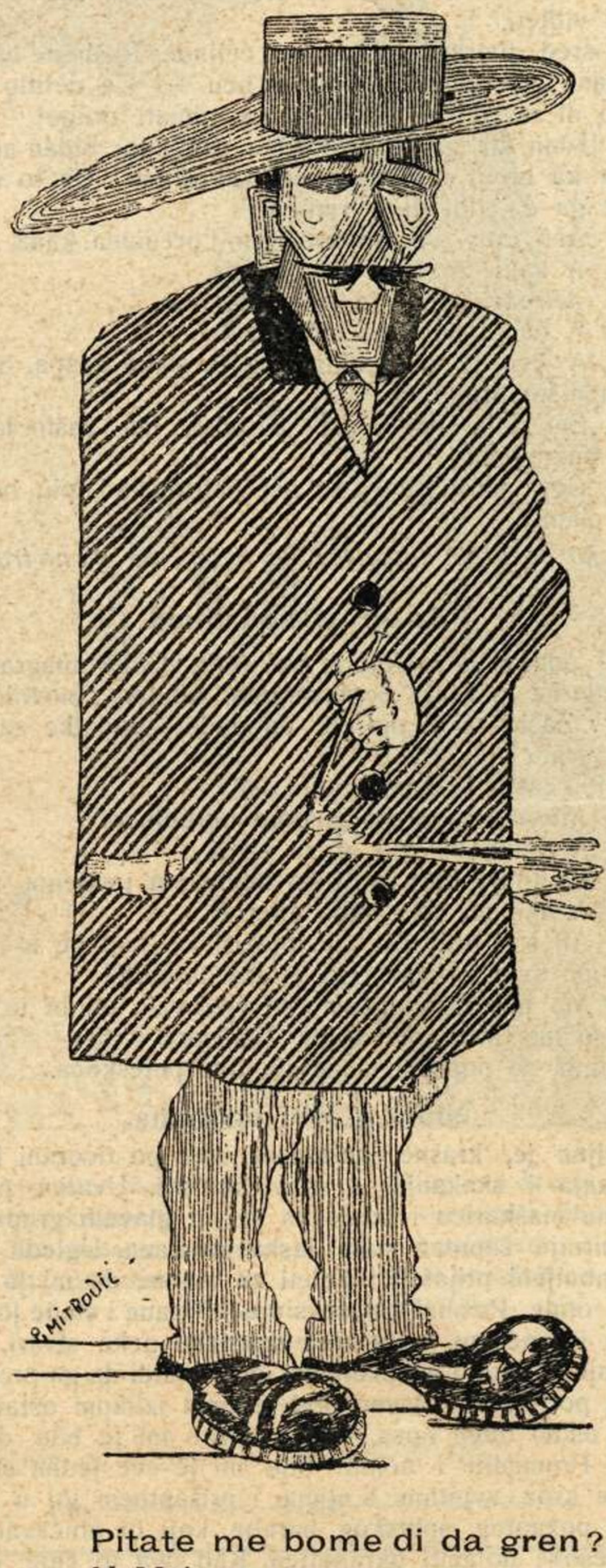

Pitate me bome di da gren?
U Mrjan;
Od koga san prešidente.
A još k tomu,
Varoški sam konšulente.

HRVATSKA KNJIŽNICA MARULIĆA SPLIT

Ištantaneje

Patriotizam.

U nedilju u jutro iza plesa, dodje sluškinja da pomete sobe leghine škole. Netom udje na vrata, skoći natrag prestrašena i zaviće: u pomoć ljudi, u pomoć!

Svit iz blizine pohrli da vidi šta se je dogodilo, a imali su šta i vidjeti.

U sred dvorane leži mrtvo čeljade. Raširene noge i ruke raskuštrane kose, vas šporak u licu. — Un delitto politico! — Odio di razza! — Ubili su ga, nimati druge! — bili su poklici, Jedan šta ga je pripoznao usklikne: bidan mladić bija je dobar kâ kruv, nebi za glavu zabeštima! Uz to se približi i okrene ga da vidi di je ranjen.

— Asti uru, evo ispošoto šor Lorencina kâna.

= A kako znaš da je njegova.

— *Altrokè*, noćas je je svuda iska.

= A ča je od toga mrtvoga?

— A evo je malo okisâ, pa je slako zaspa, a kânu je uzeja za ništo drugo.

= Eto fala bogu, kâ je tako, ma zašto ta blažena mladost tako loče.

— Cosa valtri šavè, xe per patriotismo, più beve, e più la lega ciapa.

Kako se probudija neću da kažen, da ga ne tradîn. D. B.

Anagrafa kod Sinja.

Iza ponovnih uzaludnih pokušaja da se anagrafa u selu popuni, dodje iz Sinja poglavarstvo, žandari, činovnici i fratri.

Komisar: Zašto se vi opirete da dadete podatke za popuniti anagrafu?

Seljak: Pa zašto bi smo mi to dali?

— Morate, to je po zakonu odredjeno.

= A odkle bi smo mi to znali.

— Pa to je bilo svud po novinama javljeno.

= A ako mi ne znamo čitati?

— Ali sad mi više ne bježiš, — kud će te više, kad su fratri po svim crkvama sa oltara naredili!

= Ma baš zato nijesmo ni vjerovali, oli bi to bio prvi put što su nas fratri prevarili? *Tableaux.*

I onda se popisala anagrafa bez poteškoća.

Nima o sebi opiniuna.

Veljun je, krasne maškarice vrve po dvorani kazališta. Od ijukanja i skakanja, u glavi se vrti. Uvatim pod ruku jednu finu maškaricu i odalečim se od glavnih grupa, da joj mogu mirnije šaputat malo laskavih fraza. Ugleda to jedan moj okrabuljeni prijatelj i poleti za mnom, da mi ju po mogućnosti otme. Približi joj se s druge strane i stade joj brbljati o svemu i svaćemu, i slučajno spomene neke stvari, tako da je kod nje pobudio znatiželjnost, ona u nadi da ga prepoznade, uvati ga pod ruku a mene pod jednom izlikom ostavi.

Ja ostao duga nosa, i prva misao mi je bila da mu se osvetim. Promisliti i učiniti bila mi je sve jedna stvar, približim se kroz svjetinu k njima i prišaptnem joj u uho ime, jednoga poznatog splitskog barabe, koji bi običavao na sve javne plesove dolaziti okrabuljen. Kad ova to čuje, oštro ga pogleda i s gnjušenjem mu okrene ledja. Ja veseo s upjeha protarem ruke i hineći indiferentnost, prodjem mimo prijatelja da vidim kako je nanj to djelovalo.

On mi se ljutito približi pa će mi: zašto si joj kazao da sam ja!

U društvu kristsocjali.

Agitatur: Jeste li ćuli šta se „Sloboda“ ljuti, kaže da sam bio u Imoskoj u agitaciju.

= Neka se ljuti neka, a šta još piše?

— Posli se tješi, da nijesam ništa opravio i da sam morao pobjeći.

= A šta ćeš ti na to?

— Nisi ćitao u listu? u dvi riči sam ih ušutkao. — *Ja sam zabio klin,* rekoh, a sad ga vi tražite.

= Dobra je ta, a kod koga si bio tamo?

— Bogme kod švora.

= Ta je još bolja, a sad neka ga zbilja idu tražit.

„Hanako“.

(Impresije meštra Marina).

Fabjan: Ča je meštre Marine, jeste li dobre voje.

M. Marin: Jesan vraga, sinoć su mi izili u tejatru krunu, za ništa.

— A ča je bilo tamo dobra?

= Tognja ti, bilo je ništo japoneške nakaze, malašna kâ *pupa*, nebi da dva šolda za nju.

— Ma ča su bili japoneži, jeli grub svit.

= Grub? — jesi li vidija onoga ča Karamanu takaje aviže, *ben,* još su grubji od njega, a smijadu mu.

— Pa ča su činili.

= Ča su činili, činili su vraga i pô, ma ko je ča moga razumit.

— Pa zašto ni kokod to rastumači.

= Jesu dilili nike kartice, a jopet ča na mote, a čakod bi i razumija, *inšoma*, ostalo me ništo u glavu.

Balda gioventù.

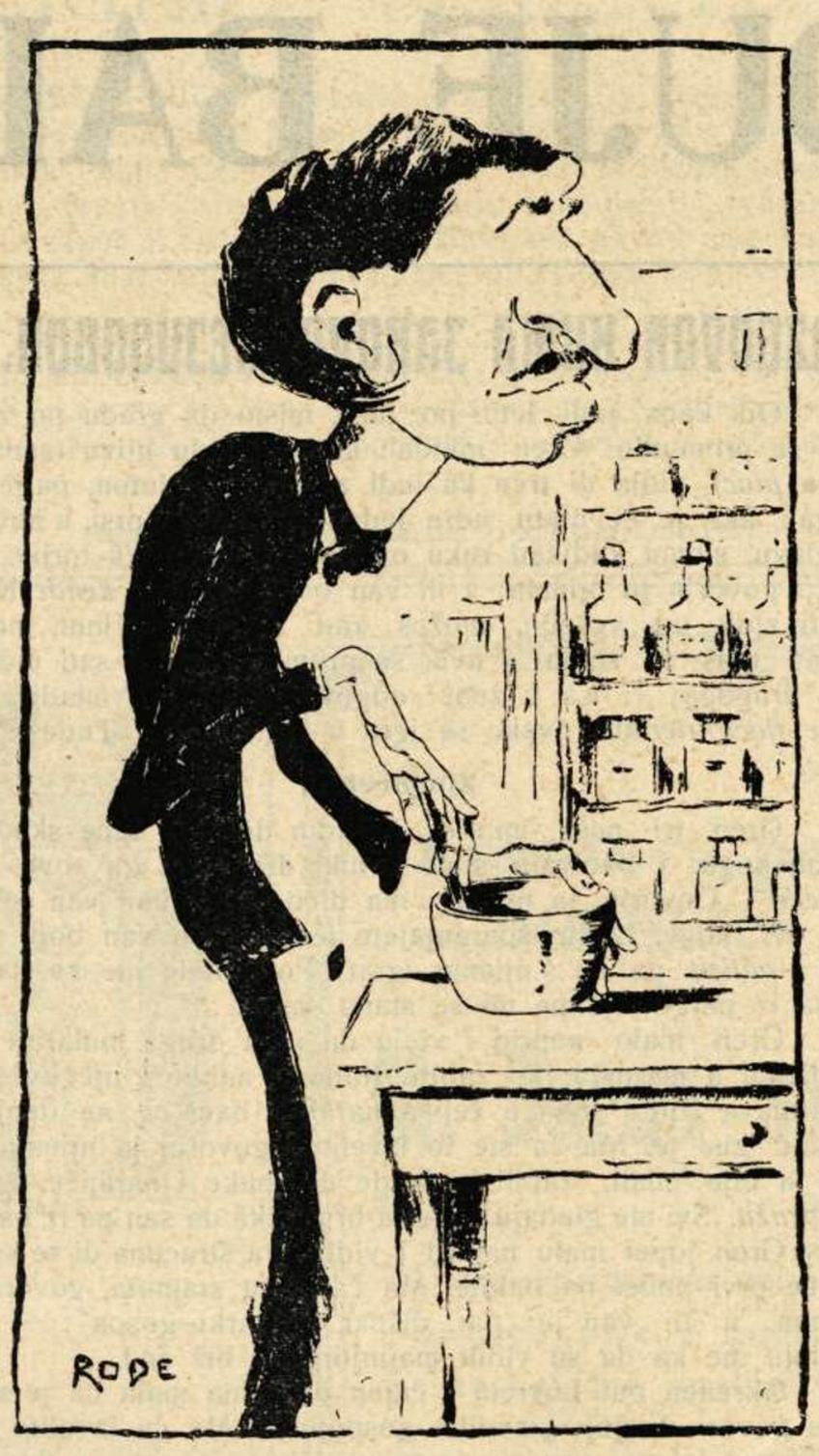

Varè mi giuraria
O si, per san Toma,
Che qua se fa le pirole,
Come da naltri a Roma.

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA
SPLIT

— Onda mi recite u dvi beside, da znan i ja čakod doma pripovidit.

= Evo reću ti u kratko, da moš odma svatit. Najpri dojde Kanako, ona čini *partu* od Mijrasaki, dojde i zavrti se kâ trotul. Onda ulize Tosa, — oće reć curica — i reće Kanaki: Murakara!

— Je jon je *pètala*, baš u redu.

= Vidiš da nerazumiš, a ipak je jasno, znači *mula cara*. Onda Tosa zapita Kanaku, bili moga ulist Cho-cho-san. — Kanako reče: cha-cho-koi?

— To znan, govori da more ulist kakokoji, a ne komudrago.

= Eto i ti si počeja razumivat. — Ma uzto ulize Dampe, pa zaviče Otjo!

— *Ocio la vita!*

= Baš tako; na to se Kanako najidi pa zaviče, kâ žaba kad je uvatiš za grlo, prama Dampu: ti-ti-kaka!

— *Ben cazada*!

= Onda Dampe njoj: ti-kaka! A ona Dampi, da prostiš roge u oči i — Otake! zaviče, Otake Dampe-o-Sumaraj!

— I to se dobro razumi — otale Dampe oli ću te stavit u *salamuru*.

= Vidiš, jemaš prav, u prvu nisan ni ja bi to dobro razumija. — Na to skoći Cho-Cho-San — pa se raskokodaće: Yogogi — To kugava — Yü-jing — Magi — Tambous. — Ma-cha-cho! i izvadi andjar. — Kad to Dampe vidi, reče mu pod glas glog' očeva, pa biž, i zatvori se *tendun*.

(Ovo je za one ča nisu razumili japoneški. D. B.).

Prvi snig u Splitu
(i zadnji).

Privilegij.

Kočija gre, a kočijaš se koči i sidi kâ na pristolju i šiba smrznute konje. Ugledala ga *klapa,* i ča je triba govorit, kâ krupa se nanj sasula rpa snižni *krafeni.* Moj ti kočijaš ne uze to za dobro, pa ošine koji mu se prvi namiri s drvenom stranom *škurije.* Ali i športmani uzmu to s loše strane i povajaju bidnoga kočijaša u snig. Na to će jedan iz puka filozafirajuć: A ča ti se bilo triba jidit, da si governatur, isto bi ti se dogodilo, pa i krâja se more tri puta udrit.

Običaj.

Snig pada, jedan stranac izlazi mirno iz kafane. On na vrata a lopta u glavu pif! — Okrene se srdito da vidi ko je taj bezobraznik. A jedan će iz družtva: to je u nas običaj. Okrene se da i toga srdito omjeri, uz to mu doleti druga puf! u glavu. On nebudi lin pa paf! po gubici najbližjeg, uz dodatak: ovo ju u nas običaj.

Svejedno.

Gre Baščin brat ponpozno sa tronbunom na kosti niz obalu. Kum Duje gleda na prolazku svit, pa bome i njega, još višje ča je smišan, ma prez malicije. Ovomu ali ni to ni bilo drago, pa mu reče: Ti vol che me volto el dadrio, se ti vol veder.

Na to će mu kum Duje mirno: *No ocore* xe tutto istesso.

Na sudu.

Dvorana razprava, puna. Gjurati, avokati obtuženici svi na svome mjestu. Publika nestrpljivo čeka, predsjednik već davno sam na pristolju ćeka i onda nestrpljivo zaviće: Bariću, zovi te sudce!

— Pošli su svi u avokate — odgovori ovaj *rašenjan.*

Na balu „Leghe".

Ujde ti naš vlajo zagorac imponentno u šalu. I ako su u gabinetu naušni vidivat, braće srba, čeha i hrvata, ti zagorski koštum udarao je odveć u oko pa onako prez maske Da ne bude zamire, približi mu se jedan od uprave i upita ga kako je on doša na tom talijanskom plesu. — Pa nu! zašto ne bi bognjareti, ja sam Bošković, a moji su predji Bosco iz Italije, šta sad kažete? — i stavi na stol deset kruna.

Viva la lega nazional! bija je odgovor, samo je jedan pošapja u juvo malome Poduji: jo che macia che ti xe! — On je naime doveja svoga sunarodnjaka na bal.

Gospodin Komisar.

Naš sjor komisario
Ovi krnjeval,
Bija nam je prez vas
Kâ i funeral.

Žalile vas dame,
A cure još višje,
Ali pašticjeri
Naši ponajvišje.

Pa smo vas žnjakali
De sotoman via,
Da ostane kod nas
Bar fotografija.

Priporučijem ga u Supetru Grbavcu. D. B.

„J U G"

Ilustrovani mjesečnik. Izdaje ga i uredjuje Milan Marjanović u Splitu. Izlazi svakoga prvoga u mjesecu.

Godišnja pretplata iznosi K 12 - za djake i učitelje K 10.

Svaki abonenat dobiva za svaka dva nova abonenta koje pribavi listu *na dar po jednu knjigu* „Matice Hrvatske", „Društva Književnika" ili „Moderne Biblioteke".

Pretplaćujte se na „Jug"! — Sakupljajte nove pretplatnike! Tražite predbrojne ovrhe! □ □ □ Tražite „Jug" na ogled!

GRADSKA KNJIŽARA MARKA MARULIĆA

Antun Danilo.

Prije *Dlo*, sada *Žalac*.

Zadnjih godina Dalmacija je postala jako plodna — *karikaturom*. I to na svim poljima javnoga života. I privatnoga! Nije dakle nikakovo čudo, ako ničU karikaturisti kao gljive iza kiše. Svaki naš inteligent, ako ima talenta za crtanje, najprije će se ogledati u karikaturi, jer je umjetnost u prvom redu — neka mi oproste dvie zagrebačke karikature: Arnold j Kršnjavi! — *odraz života*.

Za to je „Duje Balavac“ tako sjajno uspio. Kad vidim, kako nestrpljivo čekaju da izadje i kako se jagme, tko će ga prije dobiti, sjetim se liepih gospodja, koje hlepe za — zrcalom. Svaki čovjek, svaka skupina, svaki grad naći će nekoliko *svojih poteza* u „Duji“. Jedan je narodni zastupnik kazao: da je „Duje Balavac“ *najozbilniji* list u Dalmaciji. Jest jednako „ozbiljan“ kao naše društvo, naša politika, naša knjiga, naša umjetnost, naši veliki i naši — mali.

„Duje“ je palestra naših prvih karikaturista. Medju njima je i *Antun Danilo* iz Zadra. „Duje“ mu namienjuje ovaj broj i zamolio me je, da napišem nešto o Danilu. Težak je to posao!

Mnogo je lakše pisati nekrologe nego li biografije. Mrtvi nisu više u stanju, da šalju izprava, pa se o njima smije i lagati. O živima ne, osim slučaja da ih se hvali! Pa to najbolje zna i sam urednik „Duje Balavca“, koji je dosta mrtvaca portretisao i izložio, ali živih bome malo.

Danilu je stopro 26 godina. Ne znam, da li se je do sada u ičemu iztakao (prije karikaturâ) do li u — jakim mišicama. Dobar sokolaš i izvrstan veslač!

Rodio se u doba krivošijskog ustanka, dakle u ozbiljan čas. I za to postade — karikaturist! Bio je sin profesora i ravnatelja mužkog preparandija u Arbanasima. Otac mu je odgajao hrvatski pomladak u učiteljištu i za to je sin naučio hrvatski stopro na — zagrebačkoj universi. Kad ga je na prvom državnom ispitu u Zagrebu profesor upitao, kako se zovu one knjige, u kojima se bilježi posjed — kandidat je smjelo odgovorio: „libri tavolari“!

I tako je prolazeći iz jednog kontrasta u drugi, Danilo svršio pravničke nauke i izabrao je kao vječni „bollettario“ — financijsku struku! Uz prazne džepove (i bez adjutuma) voditi računa o državnim milijonima... i to je nekakav užitak.

Danilo se za djakovanja u Zagrebu istakao i kao izvrstan vatrogasac (rečeno bez malicije!), U jednom slučaju, pri gasenju požara, padoše mu vratnice prozora na glavu i ne bje mu ništa. „Spasio me ljetni šešir“, pripovjedaše on; „spasila ga tvrda glava“, uvjeravahu drugi.

Nu tom je prigodom stekao on i jednu veliku zaslugu za našu domovinu. Spasio je arhitekta g. Holjca, koji je danas — magniticus Zagreba, da onda ne bijaše Danila, danas ne bi bilo Holjca. Možda bi to bila šteta za Zagreb, ali bi svakako bila korist za „Duju“, jer je bivši magniticus (trbušasti Amruš) bio mnogo podesniji za knrikaturu. Vidi se, da onda Danilo, kad je glavom odbijao vratnice, ne pomišljaše na buduću karijeru... portretiste, t. j. karikaturiste.

Pred nekoliko mjeseci Danilo se zaželio lagodna rada na zemaljskom odboru, pa se natjecao na mjesto pravničkog pristava. Imenovaše drugoga! Zašto? Za to jer plata pristava iznosi oko 4000 K, a oni obično za umjetnost imaju godišnje na razpolaganju samo — 1000 K. Zlobni jezici opet vele, da im nije bilo milo imati u blizini — karikaturistu. Bolje da nas karikira — pomisliše — kad smo na ulici zakopčani, nego li da nas gleda u uredu u rukavima od košulje.

I tako Danilo mora i dalje da piše državne cifre i da se naslađuje jedino karikaturama.

— Kako si došao na ideju, da praviš karikature? — upitao sam ga jučer.

— Nije bila ideja! *Šetajući Calle largom*, instiktivno sam osjetio tu pobudu.

Onda mora da uspije...

Zadar, 14. II. 1911.

— v —

Naš delikani bal.

„Misleć na delikaniji svit ča ga jemamo u gradu, pàla nan je misal odma na Vas, pa Vas zato i zovemo sa svon famejon na naš „Fini i delikani bal“ etc. etc. na kome će pristupit uficjozno naš lipi „spliski krnje prez natruhe tudjinštine itd. itd.“

Tako je glasija naš invit, koji je uzbuložija naše splićane i nesplićane. Odma se u početku vidilo da će uspit, jer su se niki odma počeli jidit. Na prve aviže odanuja je Split, jer su misliti, da nećemo dati bala; eto mi smo ji zadovojili. Na prvi oglas, odma se počelo micat, kad se pak Duje pokaza u Ševejevića veltrinu, u elegantnom koštumu sa još

IZ ZADRA.

(ŽALAC).

Cor contento.

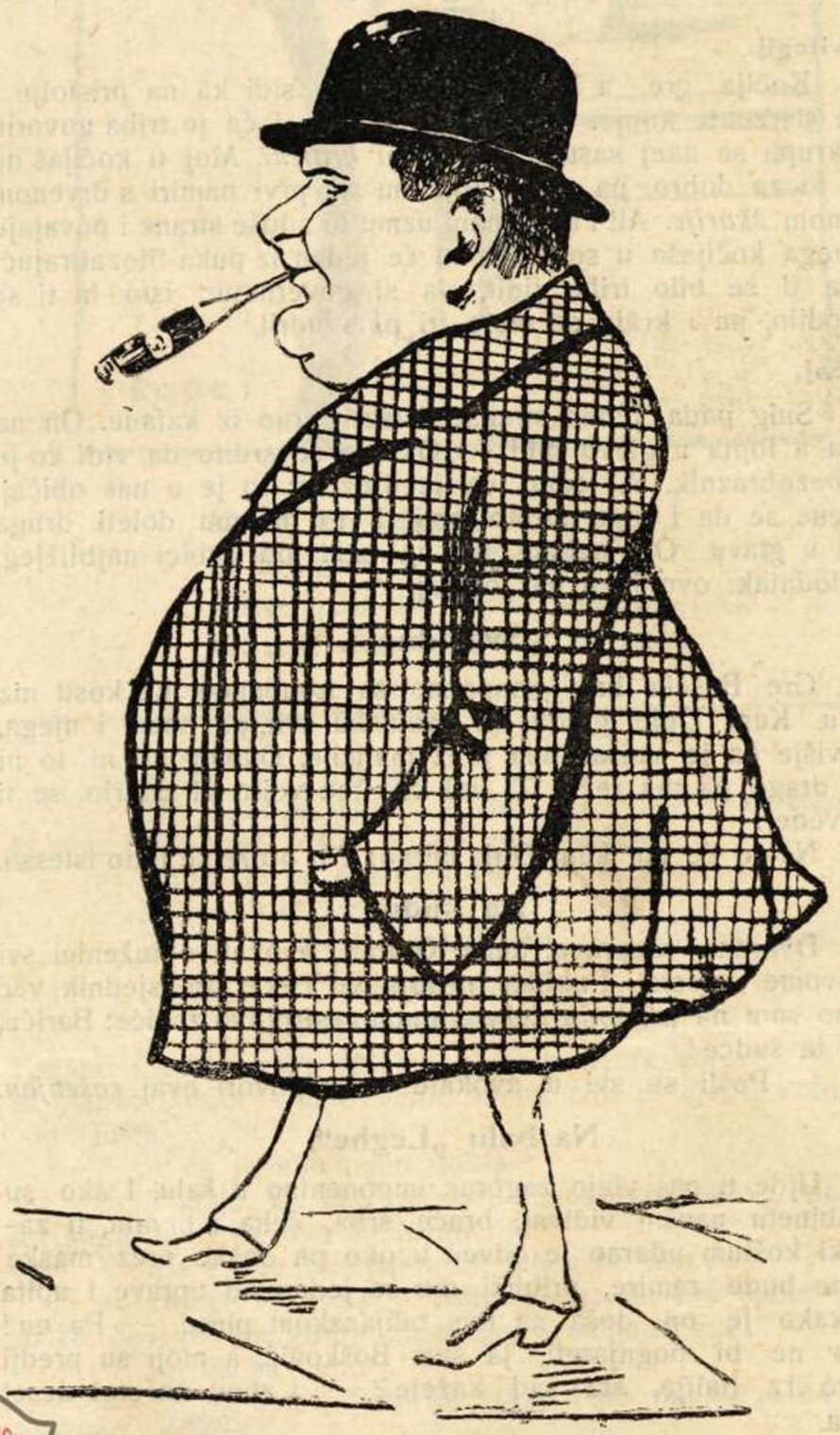

Evo sam vam tondast ka bokul.
I još bi vam debji bija,
Ma me morî noštalgjija.

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA

elegantnijom sinjorinom, nestrpljenje je bilo veliko. A promislite kad se prošeta u automobilu sa njegovon kumon Dujkon oba u paradu po našoj rivi? A ča je triba govorit. — Pitat će te a kako je uspija? Ko je u Splitu ni mu triba čekat odgovora a ko je vanka, neka čita arvaske novine, a očeteli još bòji dokaz? Oni koji su se prin bala jidili, sada iza bala mučû. Ipak, evo ću van i ja reć par besid da jemate malu ideju. — Okolo jedanast uri, kâ *bali di corte*, poćele su vrvit prve grupe maškar, i onda jedna vuče drugu i poplavilo prostorije našega teatra isto kâ *inondacjun*, pa dok se orkestra spravjala da razvoni prvi balcer, pritvorija se naš teatar u štionicu. Po palkiman, po atriumu, po koriduriman, na pozornici, svak se udubio, pa čita Dujin specjalni broj. Isto kâ da čekaju primjeru koje glasovite opere pa proučavaju libretto. Valcer prekine čitanje i uzkomeša šalu kâ bura plivu.

Malo prin ponoći ujde sa trionfalnom mužikom na glavi, naš genujin spliski krnje, sa svojon mnogobrojnom pratnjom. Kad se nije od buke razorija teatar, oće reć da je čvrsto sagradjen. Oživile sve stare spliske maškare, uzmišali se *„cocchi“, gobbi,* doturi, inženjeri, Rapeta, turci, koji su divanili, glasovita spliska guska, koja je prestavljala krasni spol, onda bùle, varoške glasovite maškarade, koje bi vajalo po jednoga opisat, ali mi fali prostora. U zadnju je pristupija gospodin krnje sa glavon od tikve na dražestnoj ugoti Tereži, koja je kad je povorka svršila, ne žaleć truda, pohodila sve veće spliske ličnosti, te je sa očitim zadovojstvon micala svojin dugin ušima, kad bi sa palketa pogledavala u dvoranu.

A večera? a sve do zore? ko bi to opisa, cili broj mi nebi dostaja, pa svršavan sa — nima plesa do Dujina plesa. — Čekaj još van jeman jednu reć; kuma Dujka bila je proglašena od svi maškar „kontešon de acqua dolce“ eto sad će te bit svi uvireni, da je bilo sve u redu kâ u kuriji.

Vaš delikani Duje, za se i svoje.

Gradski vijestnik.

Željeznica.

Eto će mo napokom imati željeznicu, u jednu nam je milo a opet s druge strane nam je žao što željezničko vijeće neće više imati što da radi. Dr. Ziliotto je vikao: lavoro, lavoro, lavoro, lavoro a njima baš radnju nose iz ruku.

Neka sada malo opočinu, pa neka jopet sazovu jednu šedutu da odredu u što će uložit svoje sile. D. B.

Opet štrajk.

Pravda nam je u perikulu. Avokati su odlučili štrajkovat, za protest proti savjetnicima. Da bi se organizali baranko za godinu dan, koliko bi se stanje dalmatinac poboljšalo. Ali nan isto ni mirna duša, jer bi smo jopet mogli mi treći dobar dil spiza platit iza štrajka. Štrajk je isto kâ i krupa. Kaštig je božji, ma otuče virnika i nevirnika.

Skrupoloznost.

Na narodnom plesu odbili su na vratima neke strance nijemce, jer su dolazili sa plesa „Leghe“. To je nepravedno, talijanci su na pr. pustili na bal Leghe sve arvate i sokolaše šta su došli i primili na vrata od njih po dvi krune a unutra ono *rešto.* Čast talijancima a našima za *lecjun.*

Ako mi ne dojdemo jedan drugomu u susrit, a onda komu će mo. D. B.

Nemoral.

Škandalizali su se prisvitli oko „Dana“ na naš plesni plakat. Oni su se škandalizali i na Botićevu bidnu Maru. Ma je sasvim drugačije kad jim koja živa pod ruke pade.

E da oće Orle da jasnije govori. D. B.

IZ ZADRA.

(ŽALAC).

Odvjetnički kandidat.

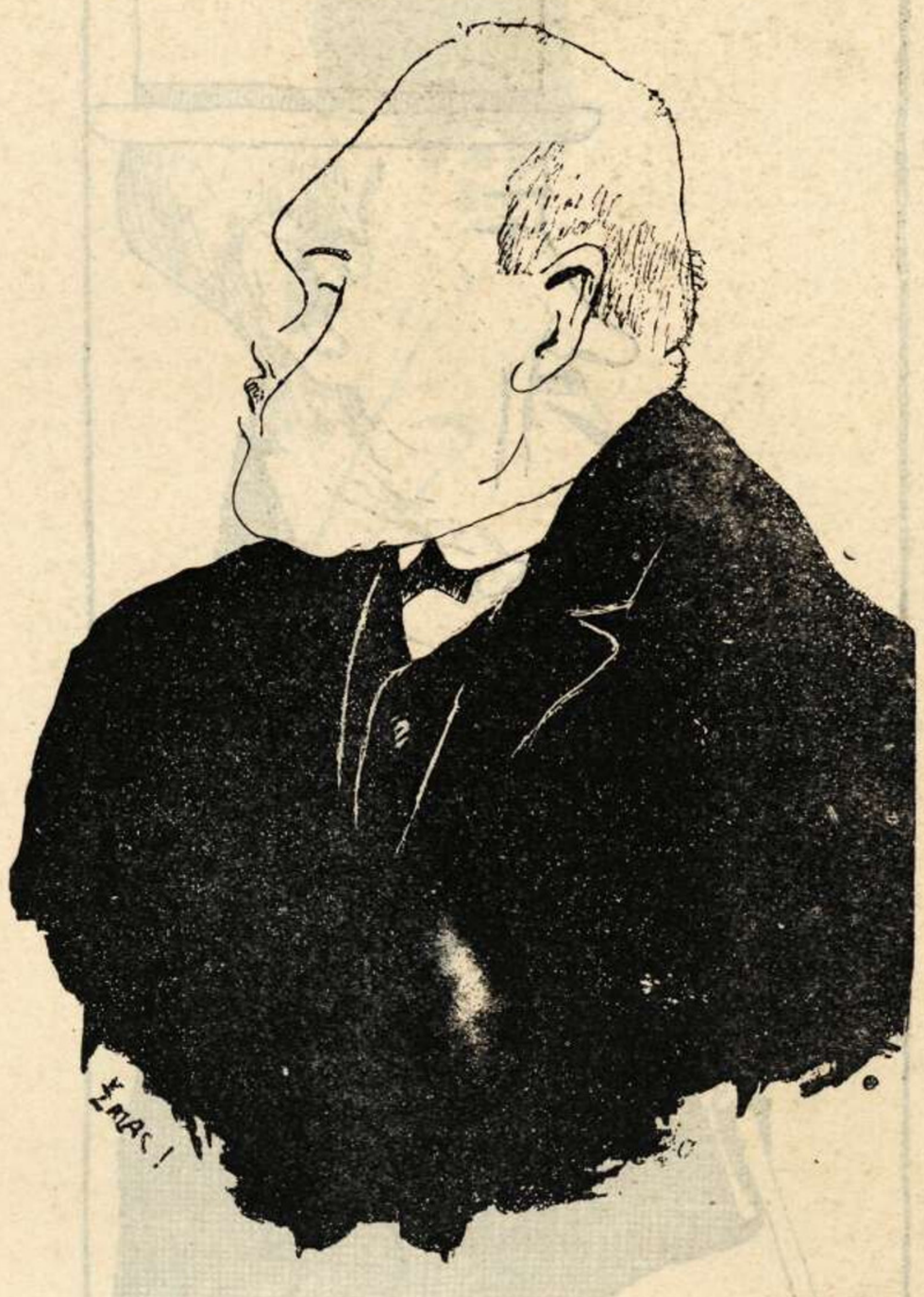

Čuvajte se, puknut ću!

Udrija grom u kuću o ševara.

Promislite, i Antonije se škandalizâ na nemoral. A znate li ko je taj nemoral u našem plakatu odkrio i Antonija upozorio? Jedna stara bekrija, poznat u Splitu zaraj njegovoga treniranoga jazika, di se kod namìri; a vidi kombinacjuna, samo se na *štanpane cure škandalizâje.*

Riješeno pitanje.

Koliko ima da se borimo radi imena našeg lipog Splita, i po izgledu rek bi da ne namjeravaju tako skoro svršiti. Dočim imamo u istom gradu riješenje povoljno za obje stranke, jer ne daje ni Splitu ni Spljetu pravo i mislim da bi se s ovim moglo ovo pitanje riješiti. Bolestnička blagajna naime ima tablu natpisom: — Splijet — a mi koliko smo se trudili i mislili.

Hanako.

Bila je i kod nas Hanako, japanska Bernarth, kako je svjetske novine zovu. Da je splitsko kazalište dubkom puno, o tome ne treba ni govoriti, dapače je bilo svijeta, koji nisu nikad u kazalište bili, pa isti šor Romeo je bio; nego smo se začudili maldanè sveobćem razočaranju. Bidna Hanako! Bili smo s jednim hipom preneseni u sasvim novi svijet. Nova lica, novi običaji, nova ćućenja. U očima one male lutke prozirao je duh kao kroz staklo, i da nije ništa govorila, gledalac je prisiljen da š njome ćuti i da š njome uživa.

Skroz umjetnički užitak. Dočim splićani (velika većina) prvi put se našli sasvim suglasni sa Stražičićem, koji je u zadnju da opravda svoje neznanje, rekao da je Hanako patvorena, (ka Franckova kava). Sud spliske inteligencije bio je

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA

IZ ZADRA.

(ŽALAC).

Da sam mladi inženjer,
Vidi mi se po mutriji.
Profil mi je ma baš fin,
Čeho špalatrin.

isti kao i najnekulturnijega težaka. Svi su se naime začudili, što nisu razumjeli japanski!!!

Ko nije razumija japoneški, neka štije istantaneju. D. B.

Na Dujinu plesu.

Turci spliskog krnjevala sastali se i divane, jer kad se po tursku obuću, ne govore više.

— Šta je bòlan, kako ti cura.

= Dobro a ti? — odgovori cura, koja kod spliski turaka uživa podpunu slobodu i ne pokrije lice.

— Ajde bôna, divani štogod i ti, a čuj, ako ti se jubi, slakusarije.

= Vâla, volim vina.

— Pa èto, nisan intrâ!

Mnogo vike ni za što.

Vas se Split zgraža, „Država" je učinila toliko buke i vike za to, jer je Stražičić pisao biskupu pismo, di mu očituje kako se krunicom prid gospon moli, da ga priobrati i da mu ljubi blagoslovjeni prsten na svetoj mu desnici. Prvo svega valja stvari dobro razlikovati. Ono je pismo pisao kad je bio škrivan u avokata, a ne sada, kad govori *skladno* u ime *ideala i slavenstva pred Evropom.* Ako se ipak on sada prominio, kriv je biskup. Inače šta se sada bori s „Danom" bio bi sam na „Danu" a tuka bi na „Jedinstvo". Njemu je to sve *vuršt,* čoviku je zanat, pa dosta.

Jo ne bilo jin prošćeno, jesu izgubili pravu štafu od krščanina. D. B.

Novi komendatur.

Naš don Raimondo, za zasluge, dobio je iz Vatikana komendu. Bi imenovan — Cavaliere della trombetta — Od srca čestitamo. Samo naprid, ko zna da ga svrimenom ne usposobe za pivača kapele Sikstine.

Iz pokrajine.

Pišu nam iz Zadra:

Dragi Duje!

Puno se govori o tom vašem spliskom krnevalu i vašim gjetiman na pijaci. Pa da se nebi odveć uzoholija, reću ti da ima i u nas toga. Ove godine sam se nakon toliko vremena opet našao u Zadru, pa evo da ti pošljem dvi *righe* o našem krnevalu.

Palombaro.

Ovo ti je maškara, koja svake godine nadje kojega bidnog gradjanina, *che gentilmente si presta,* i koji taj križ na se uzme. Taj ti se bijednik obuće i poteže se po gradu, vukuć olovne postole za sobom, dokle mu sile ne smalaksaju. Iza toga otide kući zadovoljan, što je učinio jednu patriotsku dužnost. Zadarski krneval bez *palombara,* nebi bio krneval.

Tantalova trstika.

Druga neizbježiva zadarska maškara je, Tantalova trstika. Sastoji se u tome: jedan „*mulac*" uzme jednu trstiku, za koju veže dva metra špaga, na kraju kojega objesi jedan *pandolet,* pa stime vabi ostalu *mularíju,* koja mora da taj *pandolet* ustima ugrabi. I taj *divertissement,* potraje po cijelu popodne.

Zadnji dan.

Cloù zadarskog krnevala je pak, zadnja večer u Centralu. Kafana dupkom puna; evo ti malo statistike: 75% ženskih, od kojih 70% od trideset i pet godina unaprjed. Muških 25%, od kojih 22% oženjenih, a koji nisu, ti su blizu četrdesete, ostalo djaci. U jedanajst sati, donese gospodar košaru konfeta, pa ih rasproda po stolovima, i to je zaira za svu večer. On zna koliko njegovi gostovi trebaju, a da se ne *ruvinaju.* Sada počima borba, i dvorana se zapuši i lica se ožare. Promislit ćeš ti, moj Duje malo je zaire, pa će borba brzo prestati. Varaš se, ovde se i tomu mudro doskočilo. Svaki stol ima po dva dečka i ovi igraju najveću ulogu te večeri, kupe naime pod stolovima bačene konfete i tako svaki *fornira* svoj stol. A taj teški i nezahvalni rad, čine ga nešto iz patriotizma a najviše iz dužnosti, jer nisu ih za ništa roditelji doveli u kafanu i platili im punč. I hvala tom pomladku, borba dugo traje, naravski nevalja baš potanko gledati dali su bijeli konfeti postali crni a bojadisani izgubili boju, to je sudbina svega što se dugo rabi.

Ponoći

Približiva se ponoć, i svak postaje nestrpljiv, čeka se jedna senzacija. Vatrogasni je ples, i na ponoći, pa ma koji ples bio, maškare moraju da se pokažu u Centralu. Dvanaest udara i evo ti maškara, svi se dižu na noge, čini im se mjesta, otidu do *banka* i svi ih gledaju sa amiracijom. Nego ove godine imali smo još jednu novu senzaciju, koja nam je malo pokvarila veselje. Na ponoći dodje neka ne-

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA

poznata četa sa kacigama i zauzmu mjesta općinske pulicije uz vojnički pozdrav. Poznaješ li Duje onu frazu „sesame otvori se“? dobro, ovde se dogodila u obratnom smislu. Svi se *ruleti* lokala počmu sa velikom bukom zatvarati, ko nije imao dozvole, pokazao bi se na vratima novi gost, a vrata kao začarana trrrrr, a po ulicam se čulo, *eccolo*, ciò eccotelo. — Okrene se jedan stari zadranin i zagleda se u novog stražara pa će pod glas: Gavemo voludo . . . e ben ne stà. — Così sucede sempre co i putei comanda.

— Oprosti moj Duje da san *quasi* tragično svršio, ali takova je prilika.

Tvoj Žviždulin.

Iz okolice šibenske:

Dragi Duje!

Od ovih stran ti se nije još niko javija. Mi smo vamo boduli čakavci ka i ti, pa se moramo boje poznat meju sobom. Dunkve čuj! Ti u Splitu imaš 90 društav pa nisi nigdi „šocjo onorarijo“. Sramota, da za te ne mare. Dogji Duje vamo u Murter i u Betinu, pa ćeš vidit kako u čitovnici stoji lišta, a na njoj se štije, da ima

79 članov počasnih,
75 „ mrtvih, i
9 „ živih.

I za danas dosta. Nimam vrimena a grem batit telegraf zastupnicim Dulibiću i Drinkoviću i vjagjaturu (kampjuništi) Jakovljeviću, da im javim radostnu vist, pošto su i oni na zadnjoj skupštini bili imenovani, **počastni članovi!**

Dindo.

Priporučijen da ji po malo pripraviš na stvar, da ne bi pali u afàn od emocjuna. D. B.

FESTA Sv. VLAHA U DUBROVNIKU.

Kako u Dubrovniku sve ide nase, nije ni čudo da i festa Sv. Vlaha ne fjoriža kako negda. Da se ko ne ofendja, spjegaćemo, da je ipak ovega puta Sv. Vlaho dočeko i progresa: In primo ordine: Dubrovnik kô mondijali grad ima i — detektive, nijesu tajni perkè ih i djeca poznaju. Zovu ih kumovi, a problematični su i misterijozni tipovi! Fra Jakob ili kako ga zovu Toni teško je iznać n koju ljucku pasminu spada; i Lombrozu dô bi muke, da uči poviše njega. Perikoloz je, kapać te je arestat, ako se samo ombra, da si ga krivo pogledo. Njegovijem meritom, kapitanat je zabranio kantat po javnim lokalima. Sva sreća, da je sad sve skupo pa nikomu ne dolazi ni na kraj pameti kantat, kad kanta meso do fjorin kilo! Kô može jesti mesa, i ostaje mu još koja šestica imamo i *tramvay*. Punijem stomkom sjedi u tramvay — pa kô u sred Beča, specialmente sad kad su perikoloze karoce za otkrivat sekrete . . . . Eto u tim čirkostancama arivo nam je Sv. Vlaho. Drugije godina užala bi bit lijepa festa, grubo vrijeme, ove godine al kontrarijo . . . . Od tri mužike, udarale su *jedna i pô*. Dva-tri tira od kanjula, pet-šest roketa, deset-dvanest bandijera, bilo amomenti sve! Festu je upravo ingrandiškala pravaška mužika t. zv. Gundulić. Foresti su se divili milozvučnom udaranju . . . . . Ona pusta korneta, izvijala je kô ljuta guja na ognju, a trombon sa njegovim zig-zag, paro je oprosti mi Bože, da se para kambrik. I nota bene, „Kate Luda“ je rakomandavala, da ova mužika može stat u sred Beča. Sad kad se je svak uvjerio da je tako, proponjavamo da je se odma pošlje, ma subito dok je karnevo! Rakomandavamo, da bude obučena onako kô na Sv. Vlaha: monturu ispod, svak svoj tabar, oli stari paletun, a meštar i kapobanda u mantelini za kišu. Dunque neka se Dum Bepo odma zauzme, i neka ovu *valjanu* mužiku spediška, u Beč, samo da mu ne pogje in zbužo kako one godine s tamburicama. Vratimo se opet na festu: srska mužika, bolje bi bila učinila da nije ni izlazila, perke prama festi mogla je stat samo pravaška, pa neka ih je i osamnesterica!

A festanjuli? Gospar Andro splendida figura! Primio se je za festanjula coi patti condizioni, ako bude lijepo vrijeme, perke da on neće tratit kanu per amor della patria! Pripovjedaju da se je pomamio, kad su mu na komuni proponjavali, da se on krive numere na tombulì. Ofengjo se je za koga su ga uhitili. Isto mu je prisjelo za pročesjunom. Gazile su mu noge župke. Svaki ih je čas isavo u ariju od bolesti i molio letanije u sebi. Jedva je čeko, da se vratu s Gorice i dečido nigda više ne primat se. Grad je bio okičen i srpskim bandijerama. To pravašima i ako nijesu za slogu nije smetalo. Marčali su pod „Rado ide“ i „Vesela je“. Neki govoru, tratalo se je uhitit solada, drugi opet neka se ukaže i naša muzika i tako su ti pravaši ako nigde ovi put prestavili se svijetu u potpunom svijetlu. Evala im! *Gospar antiki.*

IZ ZADRA.

(ŽALAC).

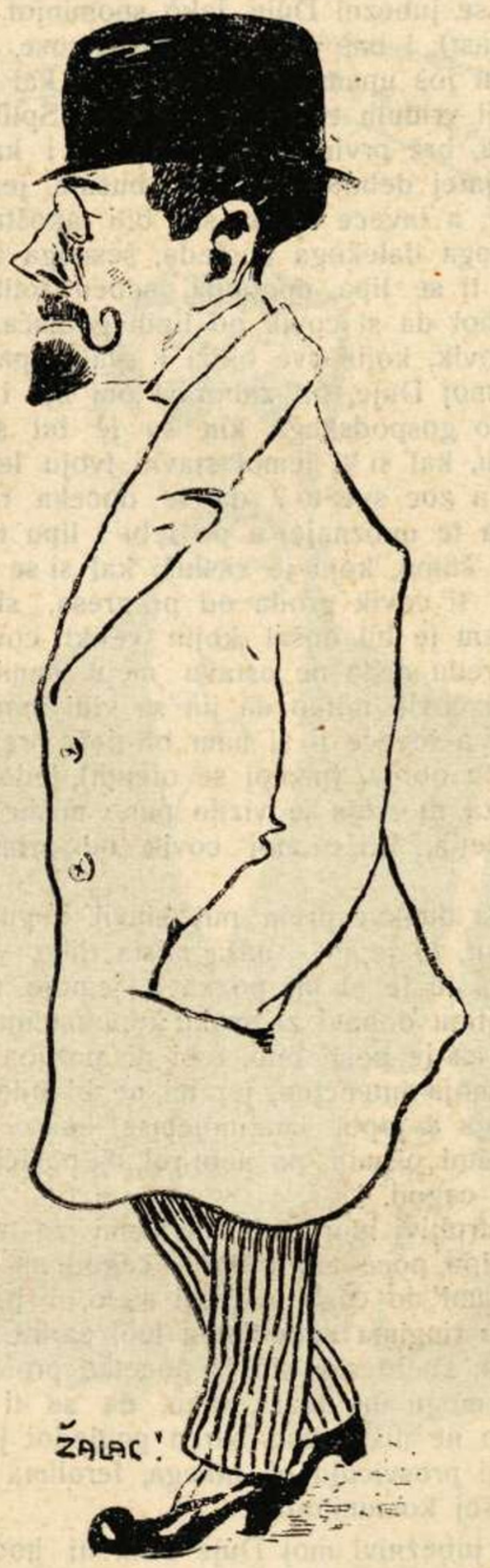

Per tener ordine,
La polizia de stato?
Come che qua mi
Non fossi stato!!

SUPETAR, na Fridrikovo, Morca miseca.

Sempatičnì moj Duje!

Prostićes ca pri nisom stobom jemol konošencu, rad cega kapit ćes da je ovo pervin put u mom viku, a ol kal si ti došа na svit, da ti se jovijem sovih stron su malo rici.

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA

Ako bi, pre žempijo, urtô tvoju dobru voju, bul tako dobar kompatit me, i lipo proštij obocemu ću ti pisat.

Ti ćes se jubezni Duje, lakò spominjot ovih naših stron (jer si finčukast), i baš ol dvo godišća nose, ako se ne varom.

Bit će ti još upamet osto tvoj put, kal si se u to vrime a u kompaniji vridnih tvojih prijatej, iz Splita-Groda svrnul knom u vizite, brž prvin put u tvoj vik, i kad je jedon ol tih tvojih prijatej deboto bi izgubi busulu, jer mu se parilo bit u Supetar, a invece apena ste bili akoštali Stivon, tako da ni bilo tvoga dalekoga pogleda, šesnoga tvoga oka i lipe viste, bila bi ti se lipa dogodila, seben tolika sramota tebi nebi bila, zobol da si covik od lipih godišća.

Kako covik, kojin sve biliži i svaku pameti, voldir da nećes, šesni moj Duje, bit zaboravi oni lipi i juskin svit, bilo težoškega bilo gospodskega, kin se je bil skupi ono posli podne na rivu, kal si ti jemol staviti tvoju legontnu nogo u našu zemlju, a zoc sve to? da te doceka rukon rašir jenih, da te vidi, da te upoznaje, a po tebi i lipu tvoju svitu, tako da ti stumaci štimu, koju je zasluži kal si se denjo past meju našu pupliku, ti covik groda od progresa, slulicom u justa! Altrokè da nam je bil došal kojin veliki covik ol guverna, jer oni kal gredu ništa ne ostavu meju nami za sobom, a gredu reka bi covik toliko da jin se vidi montura kako svitli i drugo ništa, a invece ti si nam bil doša brez monture, somo si jemol duplin obroz, (nemoj se ofendì), jedon Splita, a drugi Supetra, ma za to tvoja je vizita puno mistu koristila jer si covik lipih idejih, Bože moj covik od vrimena, kako ćes posli cut.

Kad ti si dunkve prvin put stavil nogu na našu rivu, meju toliki svit, bi je i — naša mista diko — skultur Rendić kojin zobol da te je ol pri poznavo jemoje toliku krejancu, da ti i portantinu dobavi za svaku konbinacijun, na tvoju voju.

Insoma, ca je posli bilo, tebi ni potriba da stumacijen svaku nit je moja intencjun, jer mi ne bi bilo dosta tvoj cilin foj za napuniga a jopet imajinojemse kako si pun posla i vidim ti pun stol pismih, pa nebi rol, da pocića mene, drugima ostaješ dužan cagod.

Za to, strpljivi moj Duje, ne uzmi za zlo i ne zamir mi ako sam lipo poce „introibo“ i cagod na drugo iša. Ma ti češ bit razumi do cega je meni stalo, i baš do toga da s' ovima dvima ringima uzbudim u tebi zarku jubav za moje misto na novo, za to san stò iz pocetka prošasno vrime spominjot, da te mogu ingolužat, tako, da se ti i tvoja svaća persvadite ako ne ništa, ono baren pogledot još kojin put na ove kraje, koji prosvicuju ol nikega, ferolima od mijor svić force, fola našoj komunitodi.

Virujmi, jubeznivi moj Duje svak ti hoće dobra, svak godi i svak te foli kad vidi tvoj uistinu delikoni foj, ma zobol da ih se nikad ne sićas barenko sjenin pozdravom, stali su pensat šerjamente da ih ti nisi posve zaboravi. Nego, kal im se stumacije rozlog svi te kumpatiju, pak cuju da i ti bidan trpiš na koronjitod (pigriciju) jer te u svako i pravo vrime ni, puno puti vidi vonka sfojom, a jope razumimo da si covik velikih misli pa da ti svi nismo uvik pri pamet.

Radi tega, da ih alinkontrarijo uviriš, pa da bude meju nom unaprida razgovora, posli toliko vrimena ca je pašalo, nebì bilo zgorega, ili da ti glovom, ili da pošlješ koju glovu tvoje svaće meju non, za informat se kalgod koje novitodi usput, i da tvojima ocìma vidiš koliko nam je koristi tvoja prvo vizita donila, jer ti nisi bi, parimi se, kal smo jemali novega poteštota, covika koji govori svuda da žive boreć se za ašešure i konsiljere od komuni, potkojin se ucinila peškarija, napravila pijaca stinima, da ti se ni boja kalih, kupi ferol, kako sam ti pri reko, a sve to u godišće i po, brž malo veće njegovoga guverna i sve to kal je nôso sve ucjeno — na karti. A ca neće ućinit za drugih šest godišć, kako je preventivono?

Nego sam ti zaboravi spomenut da je invišta za ucinit ono misto di se ne moge poslat drugoga, zbog cega se već furesti veselu jer im neće bit triba unaprida doma vodu i još cagod iskrenjivat, kako oni govoru. Sad rezumin zoc su naši odlucili brzo i veliku gustirnu ucinit!

Sve je ovo plod tvoga puta, a fola budì i judima koji su providili sve gornje lipe stvori, nego sal kal su judi počeli uživat u borbi za ašešure i konšiljere, mogli bi zaboravit

Trogir polipšaje.

Ko še domišli ca je ovo, pošlat ce mo ga na škùlu mukte. *Rašpe.*

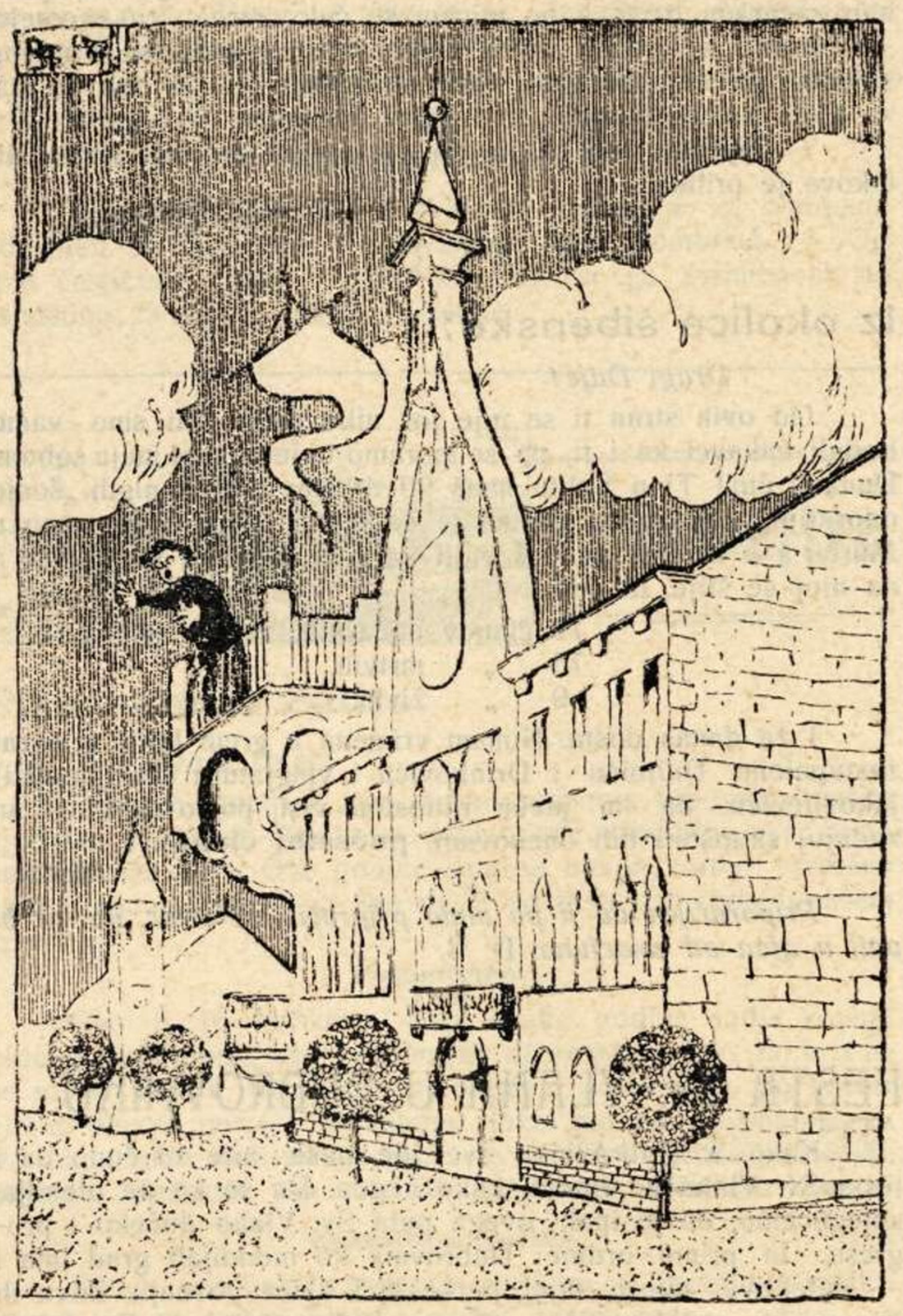

O moj rašpe za slavu ti velu.
Poslali ti da je amiraješ
Svetog Frane iz Splita kapelu.

---

borit se za druge lipe i korisne našemu puku stvori, cega ni u našen mistu a cege bi vajalo da bude, buduć se pritendijemo svi judi ol noprida.

Dojdi, mili naš Duje, ako si nam provi prijatelj, kad budeš komod, ti ili kô ol tvojih, da se uviriš obo cemu ti pišem, pok sastantese sjediman, provima mišćanima, i reci njim, po tvome modu, kako su prošla ona lipa vrimena kad se je borilo i nôse išlo rad ovega ili onega poteštota i ašušura te jin dozovì upamet vrime današnje, di misto ne napriduje i prasvičuje s feroliman, i damjoniman, a reci im kako ni lipo ni vidit, za tin konat, zagrljene posvadjene i omražene figure meju sobom.

Hrvatski ti pozdrav od tvog
Egipatskog trubljača.

A eto žrtvovat će mo se, pa će mo doć. Ne more nan srce od milinja podnit. D. B.

RAZNO

Neprilika.

Stražičić javlja, da mu je gospodaru krvoliptenje???
A komu gospodaru, a da ni možda gospodarici? D. B.

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA
S P L I T

Ženske gaće.

Javljamo radostnu vijest, da je rimska kurija dozvolila ženskima nositi gaće. Svijetska štampa komentira tu popustljivost prama modernizmu.

Neki kažu stoga, što su i tako enciklike *fuori corso;* drugi pak; da bude lakše ženskima ići u pelegrinagje, — manje kontrole.

Ja invece mislin da je to papa učinija, za neka se popovi razlikuju od judi, a i pravo je. D. B.

Čujemo da će prvim presesunom sve naše, figlie di Maria, obući gaće, da tako udovolje rimskoj kuriji. — Zatvorite oči, pa se *imadjinajte* naše madre badeše u gačam.

Donit ću u buduće koji škic a propožito od aspiranti, sospiranti i effettive. D. B.

Dobra vijest.

Pišu „Jedinstvu" da Rikard Wagner stoji bolje, dapače da se stavio da komponira Lohengrina, a grad Cosima ga je učinio počastnim gradjaninom. Milo nam je.

Neurednost pošte.

Za Sokolski ples u Zadru, poslali su niki naši umitnici po sliku za tombulu, ali od nji ni traga ni glasa, ni privatno ni po pošti. Pošto se to još jedne godine u istoj prigodi dogodilo i jednoj dami, priporučili bi nadležnima da dadu pretražiti po depožitima da se nisu izgubile.

Državna pulicija.

„Jedinstvo" javlja da je u Zadru počela uredovati državna pulicija pa opaža, da im još fali trobojnica.

Javno je mnenje, da bi isto u puno boljim rukama bila, nego u njegovim.

Ja bi se okladija, da njemu ni gospodar nebi svoju bandiru povirija. D. B.

Malo literatura.

Angelo mio!!!!!

Son tuto de strutto tuto skonkvasato e rufignada, penso e ripen so a ti che lei mi xe kara e kari na kume lagni ma mija?

Oh oh oh non fedo loro che fegna el ciorgno ke andremo a Kosofo.

Jo meni majko moja Iipa ti se ti sempre mija frafalu, penso kume nu jaltri in pizai jerimo. Jo meni kafemo salticato kume mato kubile ke delicja jera se fero mija mula? te se recordi, te me ga zapato in tel snjut ke la go uno kalo ke me diol cume diafolo ma pasjenca mišu moj lipi pitomi. Fedo e fojo ti far felicije. Ari federci

Kvesti jorni tel porta re la rusula. *tufo Fincencijo.*

Stimatissimo Signor Sskurancerd
Stanpadore in Stanparia Dalmata
Spalato.

Signor Sshuranred

Ab suo diciaro di Letera e sotocrita Con suo Pungnal preco di esegviri il debito verso di me segno esegviro i pasi altri dunche e melglio esere di puoni amici per ultima scrito
Con Stima
Luka Kalinić Karraio Sinj.
Perco di Gesegvire i ordini Artistigi Con pugna e Fronte.

Ovome baranko ne gredu dica ne legu uzalud. D. B.

NA ZNANJE.

Novim predbrojnicima koji su se javili, poslali smo samo zadnja dva broja. Kad podmire pretplatu, poslati će mo im ostale brojeve druge serije, jer kod nas ne počima pretplata sa novom godinom, nego sa novom serijom. □

Ovu istu stvar javljamo i Amerikancima novim i starim predbrojnicima. *Uredništvo.*

IZ ZADRA.

(ŽALAC).

Nel ziogo de carte
Lu sempre **ga l' asso,**
Prendendo i compagni
Intanto a spasso.
De spesso poi
Ghe fa el salasso,
Assicurandoli sulla vita,
Che no ghe vegna la pipita.

Odgovori uredništva.

R — Šibenik. — Karikatura nije loša i može ući, po redu, ali ju nijesmo mogli staviti uz one uvjete, jer ličnost bez važnosti. Tekst ne vrijedi i odveć je personalan.

Trr. — Split. — *Mladi orle,* karikatura i tekst indecentni. — *Djetinjasti nadri kritičari* — zgodno, ali ne zaslužuju toliku važnost. Možda, kad otvorimo rubriku za mladež. Uz to radite,

Tonculi — Split. — Pisma „Contessa de acqua dolce", u idućem broju.

Finćukast — Split. — „Splitska tavola rotonda". Ublažit će mo malo, jer personalno.

Ptić, Trogir. — Vaša karikatura u idućem broju. Nepropustite zgodne prigode.

GRADSKA KNJIŽNICA MARULIĆA SPLIT

S općinske sjednice.

(Pismo iz Imotske delikanome Duji).

Dragi Duje! Mnogo sam čuo pripovijedati o našoj općini, pa kako nigda nisam bio na općinskim sjednicama, tako sam iz zvedljivosti pošao, da vidim te vajne općinske ljude i o čemu raspravljaju. Uvučem se u vijećnicu, pa ti se udegenčim i dušu u se. Okupljale se pučke starešine pune tri ure, kad zvonce zazvoni. Pogledam, to za stolom malen čovjek u očalima, na glavi mu je saruk, a glavu s vratom zavukao u kapuč, okolo pata mu je crven pas, a nad njim razapeta crvena lumbrela. Naokolo njega okupili se fratri, popi i kanonici, doli niže 6—7 seljaka i dvoje lacmančadi. Galerija pocrnila od popa i fratara a medju njima zastupnik Mladinov ceri zube i klanja se desno i ljevo.

Napokon poče onaj pod crvenom lumbrelom govoriti, a sve mu nešto u grlo zapinje. Kaže da mu je pop Perić dao pofalu za dobru upravu i da mu je poručio po fra Dani, da će se urediti polje graditi tribunali i velike škole, te željeznica, tvornica duhana i sto drugih stvari, a napose živinogojstvena postaja za uzgoj prasaca i magaraca. Falio je i Mladinova, da je puno dobra učinio krajini, osobito preporučujući u Zadru koludrice da im se dade pripomoć, pa da će im i općina dati obilatu potporu, neka i dalje šire nijemštinu i uzgajaju curice za komedijašice. U to doveli fratri malena čovjeka od duhana sa fratarskim konopcem oko pasa a prikrili ga plastem. Njemu iskazaše velike časti, a drugima stadoše dijeliti darove u novcu, u muši i u službama, na što ustade otresit star čovjek, pa oštro prosvjedova. Ali oni ispod lumbrele dozva redare i dodje ih pet oružanih do zubi, te opkoliše onoga staroga, da će ga vezati, ali on im nekako šmignu. Uprav stadoše da dijele po staru pletu Lupiši, Gjigji i Nikači, kad zazvoni podne, fratar se diže i prikrsti, te pozva sve na molitvu. Svi poklekoše s kapama u ruci, a Mladinov se junački tuče u prsa. I s tim prekinuše raspravljanje, pa odlučiše, da će poslîje podne nastaviti, pa uz poklik: doli Srbi! krenuše u manastir. Kad uligoše popi, fratri i lacmani, zatvoriše se vrata, bijedne seljake, koji su im sve glasovali i odobravali, ne pustiše.

Evo ti, moj Duje, kako je u nas. *Bodac.*

Štrajk kamarjeri.

Jemamo i štrajk kamarjeri, i bojimo se da bi gradjane stavili u velikoj neprilici, samo kad bi se ovi sitili tomu. Prvo svega jer se nije lako odučiti ne pohadjati kafane, drugo vrlo je teško naći pravi zanačija u zaminu.

A kako govore nî ni gospodariman lako, nemogu se još bidni priučit na ideji da jin svaku večer kamarjeri gledaju u libre, i uzimju 10 %; govoru da jin je dosta ča jin oni od impošte činu konte.

U zadnju svi štrajkuju, samo zvonari neće — da bi bog da — da *malo* Split odane.

Šfido mì, njiman dobro rendi. D. B.

JAVNA KOREŠPONDENCA.

Signorina Babbarosa - Spalato.

Moje srce je feral ča svitli u škuro i čeka da mu ti primakneš tvoj paver — moja bila tajadelo — za ništa drugo nego za činit konkurenciju Gasu i Gubavici i jubavi šiore Dantove Beatrice. — Dodji, Dodji moja landovino —

Tvoj feral Br. 32.

Signorina di Traù-Spalato

Vorrei esser una gallina grassa,
Perchè mi spelassi mia bella carcassa.
Vorrei esser una scova de camara,
Perchè tu mi tenissi in man mia dolce anara.
Vorrei esser una pezza bagnada,
Perchè tu mi strucassi come el limon per la limonada.
Vorrei esser un litro de birra,
Neću dalje — moja ti je vira,
Tvrda, tvrda, sva od sira. *Tvoj Et, Et, cetera.*

Gospodjica Prekomorska Vila — Supetar.

Zdravo da si čućinice mila,
Moja garko zdravo, zdravo bila,
Pozdravlja te vjeran čiko tvoj.
Iz bližnjepa hladnoga plaudovanja
Jedva čeka da se opet klanja,
Na sami tebi — fali srok na oj —
Na po korizme uz čisti zrak,
Gdje muti more obotnice trak. — Tvoj Ricasti

IZ ZADRA.

(ŽALAC).

Auf der Spitze dieses Säbel
sützt sich der europäische Frieden.

Viso di melagrano Loco.

Fui! fosti! fummo!!
E tutto andò in fummo!

Ti ma lasà, senza pena
O crudele!
E subito giorno dopo
Berechina.
Cosichè la mia luna
De miele,
Ga durado quatro ore
De benzina.
E adesso ogni volta
Me se *šćuca!*
De benzina quando sento,
Quela spuza.

— *Desolato consorte* —

Važna vijest.

Došao nas je jopet Katarivas učit krejance. Pridlani su aprofitali svi mladi profešuri, ove godine priporučujemo legalima.

N.B. Usput se malo i balâ.

ZADNJA.

Joùppe-Culotte.

Trče dotur, žuri mu se.
Šior File: Doturu, kad će mo u gaće?
Dotur (smijući se): Presto, presto — i odjuri.

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA SPLIT

Sapun „Družbe sv. Ćirila i Metoda“
jest najbolji.

Cijene umjerene!

Glavna razprodaja za sve hrvatske zemlje:

Ivan Lentić, Milna (Dalmacija)

SPLIT
Gospodski Trg

Prodaja pisaćih i risaćih potrepština. - Fotografija, albuma, razglednice Splita i okolice. - Vodja Dalmacije. - Poduzeće za javno oglasivanje. - Zastupstvo tvornice pisaćih strojeva „ADLER“ Skladište muzikalnih instrumenata na strune, Mandolina i t. d. - Zastupnik glasovira.

HOTEL CENTRALE TROCCOLI - SPALATO

Najveći Hotel u mjestu. Centrum grada na najprikladnijem mjestu gospodskog trga u blizini Diokecijanove palače i mletačke lože. 50 ukusno namještenih soba sa cijenom od Kr. 2.50 do Kr. 5. Najveća Kafana po bečku uredjena sa 4 biljara. Restaurant sa pivarom, finom kuhinjom i dalmatinskim vinom opskrbljen. Kupelji, telefon, ekvipaže za izlete, vodići itd.

Najumjerenije cijene.

Govore se svi mogući jezici

Lorenzo Mazzanovich & fratello.

Izpod novoga Hotela Salonæ.

Prodaje pinjate svake veličine a napravja one razbijene. Oštri od britvic, pa sve do najvećega noža na svitu.

Prodaje rompiškatule (gramofone) svake cine. Za sporki svit, prodaje banje i necesaire, za koliko vas je puti voja.

Najtoplije se priporuča.

Prva Parna Tvornica za tangu,-pranje i čišćenje na suho

M. Domić

Split - Lučac, kod Biskupije.

Čiste se odijela, uniforme, rukavice, tapeta svilene oprave krzmetine i t. d.

Uspjesi izvrstni, sve se to radi bez odparati i bez da izgubi svoju gumu.

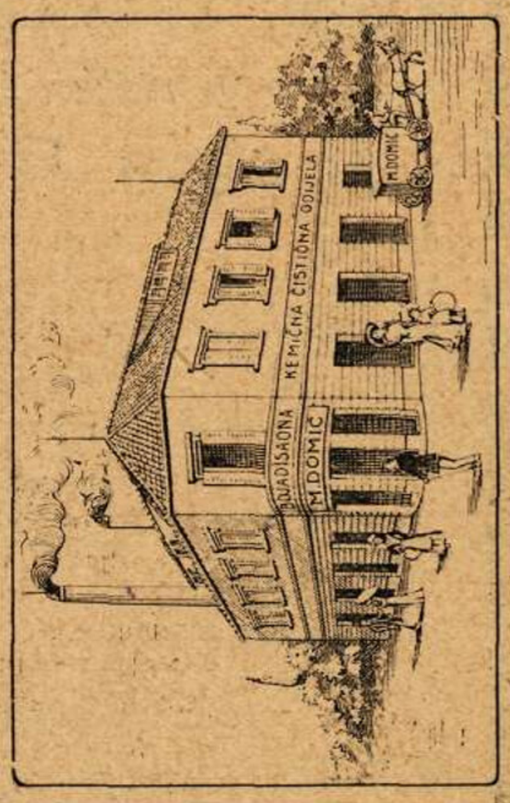

A. RUZICZKA - SPLIT

Gospodski Trg.

Skladište šivaćih strojeva, gramofona gramofonskih ploča.

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA SPLIT

Najveće jugoslavensko skladište pokućtva!

Mizarske Zadruge u Solkanu.

P. Lin & Makarović, Spljet, stara biskupija kod stolne crkve.

Bogati izbor pokućstva od drva i željeza, zrcala, okvira, slika, zavjesa, sagova, (tapeta) itd. — Ćilimarska radionica. — Preuzima mebliranje hotelâ, školâ, zavodâ, lječilišta i t. d. - - -

Solidna roba. — Cijene nizke. — Cijenici badava i franko.

Pisma i novce neka se šalje na naslov:
P. Lin & Makarović, Spljet

AUSTRO-AMERIKANA

Kod ovlaštenog agenta prekooceanskih putovanja

Josipa Riboli u Splitu

dobivaju se svi nužni naputci, takodjer najjeftinije prevozne karte sa najbržim i najboljim parobrodima i sa amerikanskim željeznicama.

CIJENE ZA PREVOZ:

iz Splita do New-Yorka	parobr. Martha Washington	**K 229**
	ostalim parobrodima	**„ 209**
„ „ „ Buenos Airesa		**„ 209**
„ „ „ Australije		**„ 400**
„ „ „ Auklanda (Nova Zeland.)		**„ 430**

U ovim je cijenama uključena opskrba od luke, izkoje polazi dotični prekooceanski parobrod.

Tko želi na kojemudrago mjesto Amerike, Australije itd. putovati, neka se svakako obrati na rečenog agenta, koji najsavjesnije i najbolje opremljuje iseljenike.

☞ *Polazak iz Splita za Ameriku koncem svake nedjelje; za Australiju svake druge srijede počamši od 12. veljače t. g.*

Hrvatska Vjeresijska Banka

PODRUŽNICA SPLIT

Centrala u Dubrovniku - Podružnica u Šibeniku i Zadru.

Prima uložke i obavlja sve bankarske poslove najkulantnije.

NB. Imamo u zalihi nekoliko svezaka ukusno vezenih I.e serije, pa ko želi neka pošalje na administraciju lista 4 krune suviše poštarske troškove.

UREDNIŠTVO.

HRVATSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA SPLIT

DUJE-BALAVAC

HUMORISTIČNO-SATIRIČKI-LIST

SERIJA II. BROJ 7.

USKRSNO JAJE.

D. Balavac: O šocjaa! ča van se ne da poć doma na sirnice.

Jednota: Če-ka-mo feratu-u-u!

Koke Vlada: Ko, ko, ko, kooo.

D. Balavac: Evo nan gre, gre, gre, gre . . . jope **jaje!**

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA SPLIT

MARINO BETTIZA & FIGLIO - SPALATO

Casa fondata nel 1840.

Prva splitska tvornica tjestnenine na paru.

Suvlasnici nagradjene parne tvornice „GILARDI & BETTIZA“

proizvoda Cementa Portland i Romana, bojadisanih pločanica, cijevi uresnih predmeta za gradje itd,

Skladište: Drva i materijala za gradje, dužica bukovih i hrastovih za tavane, stakala, svakovrsne boje, kistova (penelli), vrniže, asfaltiranih pappendecka razne vrsti za pokrivanje krovova:

Preuzimlje: Poduzeća novih zgrada, takodjer koju mu drago popravu.

Zastupnici: Opekarskog Društva iz Pasiana kod Pordenona prije Mletačkog društva, Tvornice opekarskih radnja Lovra Zarotti pok. Petra iz Pirana te raznih drugih talijanskih tvornica, takodjer od tvornice Lavagna di Eternite patente Hatschek, novost za pokrov kuća, dugotrajne i podnosljive proti svakom ledu i vjetru.

Klesarska radionica: pod upravom kipara *Gaetano Voltolini*, preuzima svakovrstnu radnju oltara i spomenika u kamenu i u raznim mramorima.

Obavljamo franko obala ili splitski kolodvor.

SPLIT

Gospodski trg.

Telefon broj 2.

Najbogatije skladište rukotvorina i mode. — Velika zaliha rubenine za gospodje, gospodu i djecu te prodaja svih drugih predmeta, koji spadaju u tu struku. — Bogato skladište modernih amerikanskih cipela. — Mehanička praonica.

SPECIALNO SKLADIŠTE OPREMA ZA NEVJESTE.

Sapun Družbe Sv. Ćirila i Metoda

JEST NAJBOLJI.

- Cijene umjerene -

Glavna rasprodaja za sve hrvatske zemlje.

IVAN LENTIĆ - MILNA (Dalmacija).

Podružnica Ljubljanske Kreditne Banke

SPLJET.

Centrala u Ljubljani — Podružnica u Celovcu — Trstu — Sarajevu

Prima uloške na uložne knjižice i na tekući račun, kamate prama ugovoru. Kupuje i prodaje srećke, rente, valute i devize itd., unovčuje mjenice, kupone, doznake. Sve bankovne transakcije najkulantnije.

Ehkont - - - -
mjenica - - - -

Dionička glavnica K 5.000.000
Rezervni fond . . K 600.000

Zajmove - - -
najjeftinije - -

GRADSKA KNJIŽARA MARKA MARULIĆA SPLIT

GOD. IV. SPLIT, U TRAVNJU 1911. BR. 7.

„DUJE BALAVAC“

Cijena mu je 4 krune na godinu. Za inozemstvo 5 kruna ▫ Svaki broj 30 para. ▫ Pretplate šalju se Administraciji lista, a dopisi i ostalo uredniku A. KATUNARIĆU, slikaru, ▫ ▫ ▫ ▫ ▫ SPLIT ▫ ▫ ▫ ▫ ▫

▫ IZLAZI JEDANPUT MJESEČNO ▫
▫ Izdavač i odgovorni urednik: ▫
ANTE KATUNARIĆ, u SPLITU
Tisak „Hrvatske Štamparije“ Trum-
▫ ▫ ▫ ▫ bić i drug ▫ ▫ ▫ ▫
▫ ▫ Rukopisi se ne vraćaju ▫ ▫

?

Јован Миловановић
Министар Кр. Србије

Драги Душане
Упознао сам твога колегу и пријатеља Др. Бакотића. Згодно дете. Могао би и он служити; истоцили га мало. Нисам тео још све да му кажем, бајаги!
Твој Миловановић

Ovo na hrvatski prevedeno, znači:

JOVAN MILOVANOVIĆ
Ministar Kr. Srbije

Dragi Dušane

Upoznao sam tvoga kolegu i prijatelja Dr. Bakotića. Zgodno dete *(djete)*. mogao bi i on služiti; istocilji *(oktjašri)* ga malo, Nisam teo *(htio)* još sve da mu kažem, bajagi! *(Ovo se neda prevesti)*.

Ovo par riječi dokazuje:

1. Da su naši „Srbi“ u najužoj vezi s Beogradom i s beogradskom vladom.
2. Da su s ministrom izvanjskih posala Milovanovićem u najintimnijim odnošajima.
3. Da im je srpski ministar u koječemu pri ruci.
4. Da je istina, što je „Hrv. Država“ dokazivala, da je Dr. Bakotić bio kod ministra; što je on htio zanijekati.

Dalje komentiranjem ne idemo, jer stvar je po sebi jasna.

N. B. *Prodaje se original, za dobrotvorne svrhe, da ne bi kokod mislio da je za špijat.* D. B.

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA SPLIT

Ištantaneje

U ŠKOLI LEGHE.

Učitelj čita: . . . E invaso da spirito gueresco, prese il fioretto . . . . . Dimmi la qiù Marinko, con tue parole, per vedere se hai capito.
Marinko: Ši, šjor maeštro. — In un vaso de guera, che jera pjen de špirito, ghe jera dei fiori, e lù ga preso un fior.

▢

JUPPE CULOTTE.

Šora Mande: Tonculi, donesi doli te gaće da ji šunprešan.
Tonculi: A jesu li ovo tvoje oli očeve?
Šora Mande: Bome, poviri na koju je bandu *tâj.* — Cukon!

▢

U DUĆANU.

Kupac (splitski odvjetnik): Quanto xe?
Kasirica: Šesdeset pâra.
Kupac: Quanto?
Kasirica: Rekla sam, šesdeset pâra.
Kupac: La me vol dir si o no, quanto che xe?
Drugi gospodin (splitski taljanac): Gospodjice, to je stari narodnjak, pa ne razumije, recite Vi meni i ja ću mu rastumačit.

▢

SA C. K. REALKE.

Pred školom čeka infanterist, sa dva druga, da mu otvore vrata. Prodje mimo kolega vrajter, pa će u čudu:
Šta, bogu ti, radiš tu?
= Evo idemo učiti študjênte, — i provešure, nadoda drug.

▢

Kateheta: Koja je peta zapovjed Božja?
Djak: Ne ubij!
—: Zašto smo dužni izvršivat ovu zapovjed?
=: Jer je veliki grieh, i niko nema prava na to, nego samo gospodin Bog.
—: Dobro, tako je.

▢

Infanterist: *Fajer!*
Djak: Bum!
—: Gdje nišaniš? četiri metra povrh.
=: Nišanim uprav.
—: Lažeš, da je tot bio *faind,* nebi ga ni bio ubio.
= Nesmije se nikoga ubivat, to sam Bog može.
— Moraš ubit, kad zapovidam, bogu civilskoga, Erštelt, fajer!
= Bum!
— Tako je dobro, bio bi mu baš bubrige izvrtio, ali u prsa ciljaj, on mora pod hitcem ostati, to je majstorski.

▢

Djak — Gospodine kateheta, smije li se ubiti?
Kateheta: Magare, kako možeš što slična i pomisliti. Šta kaže peta zapovjed božja? — Sam gospodin Bog je gospodar ubiti jer, nas je i stvorio i niko drugi.
Djak: Ali naš fanterist kaže, da se mora ubiti, kad on zapovjeda.
Kateheta: Niko ne smije ubiti, ali u potrebi, — to jest niti u potrebi, ili, ili — ne govorimo više o tome. Kad gosp. infanterist kaže, to je druga stvar.

IZ SPLITA.

Bija san po svitu,
Kâ čela po cvitu,
Po svuda sam znanja
Kùpi mrvičiće,
Nelle ore d' ozio,
Pisâ novelice.

Odvitnički pako
Sad sam kandidat,
Još mi malo fali,
Pa sam advokat.

A čaš moj baldo giovine, ka si doša na jitac. D. B.

IZ SLOVNICE.

Prof.: Koliko u našem jeziku ima spolova?
Djak: Tri:
Prof.: Koji su to?
Djak: Muški, ženski . . . i . . .
Prof.: Muški, ženski i?
Djak: Muški, ženski — ženski . . i . . i . . i *žip kilot.* (Juppe culotte).

▢

SENZACJONALNI BRZOJAV.

Nekidan u bioskopu Karamana bile su na programu najavljene svečanosti u Rimu priredjene, kralju Srbije. Nu na ulazu bioskopa iznenadio publiku ovaj izloženi telegram:

Spiacenti causa ritardo spediremo re Pietro secondo cameriere Sultan.

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA SPLIT

MUZIKALNA BOLEST.

Prizenta se ličniku jedan mladić, dosta glupoga izgleda i pokažije rukom na glavu.

Ličnik: Šta ti je?

Pacijent: *Signor dotor me fišča.*

— Što to ti ćutiš?

= *Go dito, me fišča in te la tešta.*

— Molim te odkle si ti?

= *Mi?* — iz varoša.

— *Go capio!* — ajde ajde, govori kako govoriš doma, isto ću te razumit. — Možda te boli glava?

= *No savario,* sve mi ništo zviždje ka da me u glavu *banda ćitadina.*

— Da nis i dikod pâ, pa se udrio, a na koju te stranu boli?

= Neznan ni ja, samo čujen da mi zvoni unutra, a pâ nisan nigdi.

— Onda mi lipo kaži, kad te počelo bolit i kako si se prije ćutio.

= Sta sam dobro, i lipo san gleda svit i onda me ništo kâ udrilo.

— *Inšoma,* jeli te ništo kâ udrilo, ili te zbilja ništo bugnulo.

= Asti uru, sve oćete znat.

— A onda kako ću će lićit.

= Dakle, dakle — — ja san bi ništo reka nespominjen se ča, a jedan šibenčanin mene pùf po tikvi.

— An tako! a s čim te je *bombizâ.*

= S jednin klarineton.

— Ha, ha, ha, bišeš mi odma to reć, zato ti se čini da čuješ u glavi *bandu ćitadinu.*

= Asti graju, vi se smijete, — a da mi ni, bože sačuvaj, možjane taklo.

— Ni *perikula* kod tebe, nego znaš šta. Ajde se ti *informat* u koju je intonacjun bija klarinet, pa onda ću ti dat *ricetu.*

□

NA OBALI.

— Jesili je vidija? pari jedna konteša, ja nikad nerazumin okle joj pinez za take luše.

= E bolan, ma *šparenjaje na bjankariji.*

□

UBOJSTVO.

Noć je, bit će skoro bot i pô, vas grad spava tako i u kući dogadjaja.

U jedan put začuje se vika iz jedne sobe — Napomoć! *aiuto!* trčite za boga, ubili su nan Bortula! — i prva skoći s postelje jedna žena raspuštene kose na pô odjevena. Za njom svi ukućani i susjedi.

— Zà boga, što se je dogodilo.

= Ajme meni, povero Bartolo, jo meni ča jin je bidan učinija, na pomoć! trčite, šta se ne mičete.

— Ma di je, ko je, ko ga je ubio — i svi nagrnu za njom u sobu Bortula. Ali vrata zaključana, ko će se usudit u nutra, zovu, tuču na vrata, — Bortolo, Bortolo! — ma Bortolo se ne ozivlje.

— Rekla sam vam ja bidna, da su ga *deštrigali,* njanke mu nisu dali besidu reć, sunce moje, *jo che bon giovane.* — Nije bilo druge, razbiju ključanicu, uz to su poslali po žendare. Ovi dodju uprav kad su vrata razbili, i prvi nahrupe u sobu. Kad su se uvjerili da su ubojice žmignuli, obrate se svi prama postelji i ala da se viče: Bortolo mio, ko mi te ubija nevidili raja. — Ma moj ti se Bortolo ne ozivlje. — Raspružio se na postelji, obisila mu se ruka sve do poda, mrtav kao mrtav. — Kroz to uz viku i skriku, neko mu podigne ruku, a Bortolo se gane. Živ je još, svi zaviču, na ti poklik Bortolo otvori oči i pogleda okolo u čudu, jedni viču.

— Ko mi te ubija, drugi,

= di su te ranili, treći,

— još je živ. — Skoči ti se Bortolo obliven ladnim znojem pa stade i on vikati: — Ajme meni, ubili su me, ča san jin ja učinija, majko moja mila. — I stade se opipavati, rodjaci mu pri tom pomognu, us to dodje i liječnik s punim rukama povoja; ma rana krvi ni *buži,* nijedne, osim ča mu je bog da. —

Svi se u čudu nučke pogledaju i jedan napokon upita, — ma ko je te vražje lupeže vidija? Niko ne odgovara, ma svi i nehoteć pogledaju na ženu koja je dala alarm, Ona pogleda u pod stidljivo. — *„Izili su list“*, — to jòj se bilo snilo. —

□

HOTEL BELEVUE.

Kelner: Bitte suppe?

—: Ši, supe kulote.

□

A PROPOŽITO O DEKORACJUNI.

Otrag koju godinu živio je jedan od splićana staroga kova. Bavio se svačim, i sa literaturom i zakonima i t. d. a pošto se znao verati simo i tamo, dobio je više od koje komende. Sasvim tim splićanima nije ni najmanje imponirao, naprotiv

NAŠI REDATURI.

Ja poznajem
Sve općine naše.
I vas njihov
Vasioni rod.

Pa se digoh
Na junačke noge,
Da uzdrmam
Kod svih „Preporod“.

HRVATSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA

držali ga za neku vrst bedaka, i ko bi se š njim pratio, činio bi to samo iz zabave. On je naime uvjek o sebi i o svojim komendama govorio i veliku važnost sam sebi davao.

Napokom taj i umre, bio mu je sjajan sprovod (bio je bogat čovjek) a za odrom nosio neko punu *blazinju* dekoracija. Iza sprovoda vraćao se ovaj pompozno sa izloženim dekoracijama, kad ga jedan radnik opazi, zaustavi ga i onda promatrajuć sve te križeve okrene se ozbiljno naokolo i reče važnim tonom: E po i dixe ch' el jera m . . . .

□

U ŠANATORJI.

— Come ti sta Enrico?
Mal, assai mal, non pol pezzo!
— Arcia via, ti t' immagini; non sarà proprio cosi.
Ma credime mal, me sento mancar . . .
— Non paura Rico, finche non te vien trovar el Colano è 'l Bubi non ghe xe nissun pericolo.
Ah bravo che ti ma messo in a mente, se caso mai capitasse i successori Casotti buttili fora!

IZ DUBROVNIKA.

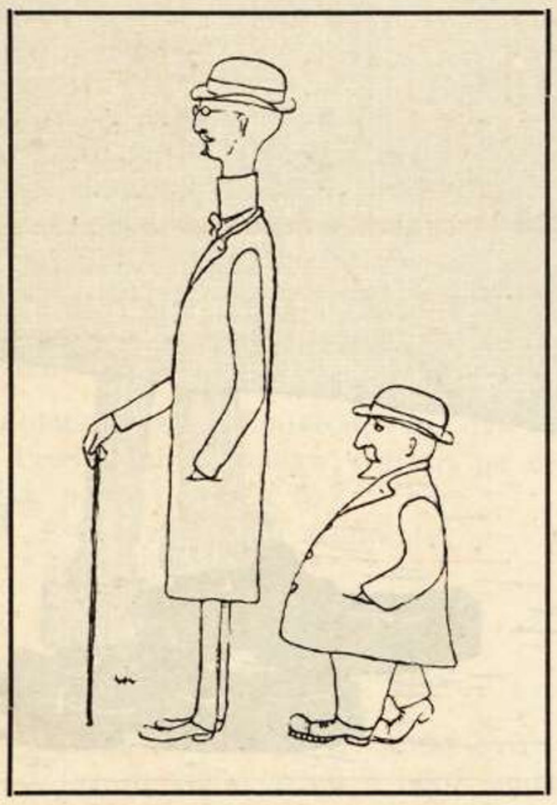

Da nas niko ne tuče po ruci,
Mi smo ti vam „nezavisni suci".

Agrarno pitanje.

(AGITAC ' GOVOR).

ćo!

Ja ča je likar, kâ ča je avokat, kâ ča je kristsocjal, ! je tepnik, svako po sebi je jedna struka, tako je i agr tanje jedna struka.

U ovu struku izostali su svi težaci.

Braćo! — znate ča, sastavi se jedan obor od devet liješća, pa za ovu indeju se svi boridu zajedno.

Evo ja uzimjen lapiš sa ova tri prsta, opjunen unj i pišen imena toga obora. — Prvo svega ja.

= Ma ča si ti?

— Ja san bija u oboru stranjke, pa se razumin.

= Bija si remeta u kristsocjališti. — Doli š njin.

— Braćo sad san vaš, i ja san težaški sin, čujte me.

= Doli š njin! — — Dàje neka čujemo.

— Braćo! Ovi je obor princip, pa stojeć na ovoj bazi, va da dojdemo do svoga prava. Nikor ne smi bit indiferentan. Klobučari sidu u ladu, pa ka dojde prvi o miseca svaki potegne po 200, po 300, po 400 kruna a nije u misec dan sarčija vengo jedno pero, a težak jema motiku od sedan libric; od nje more ućinit tri sto pêr, pa ne može dobit fiorin na dan.

Neka se klobučari i mrtva ruka rugaju, baketirali smo mi vladu, pa će mo baketirati i gospodare. S ovon skupoćon, da se ma kako ustegnemo, ala mižerarija nan se oće fiorin na dan, na glavu; pa kako će mo ovako izać? —

Pritu oni s' apeticjuniman; neka pritu, ja sve to znan ča san bi u kristsocj . . . to jest u stranjki, a vidit će se u zadnju.

Svak mora šćitit svoje hinterese, a jopet van kažen, ja ča san bija s mrtvon rukon, kako se ono reče — . . . . *e kamiža* —, znan čega su oni dobri, pa zato u borbi nije lipo da ova naša rištauracija tira mac na konak.

Vaja jemat malo ljubomora na ovi naš jadni mali puk.

IZ SPLITA.

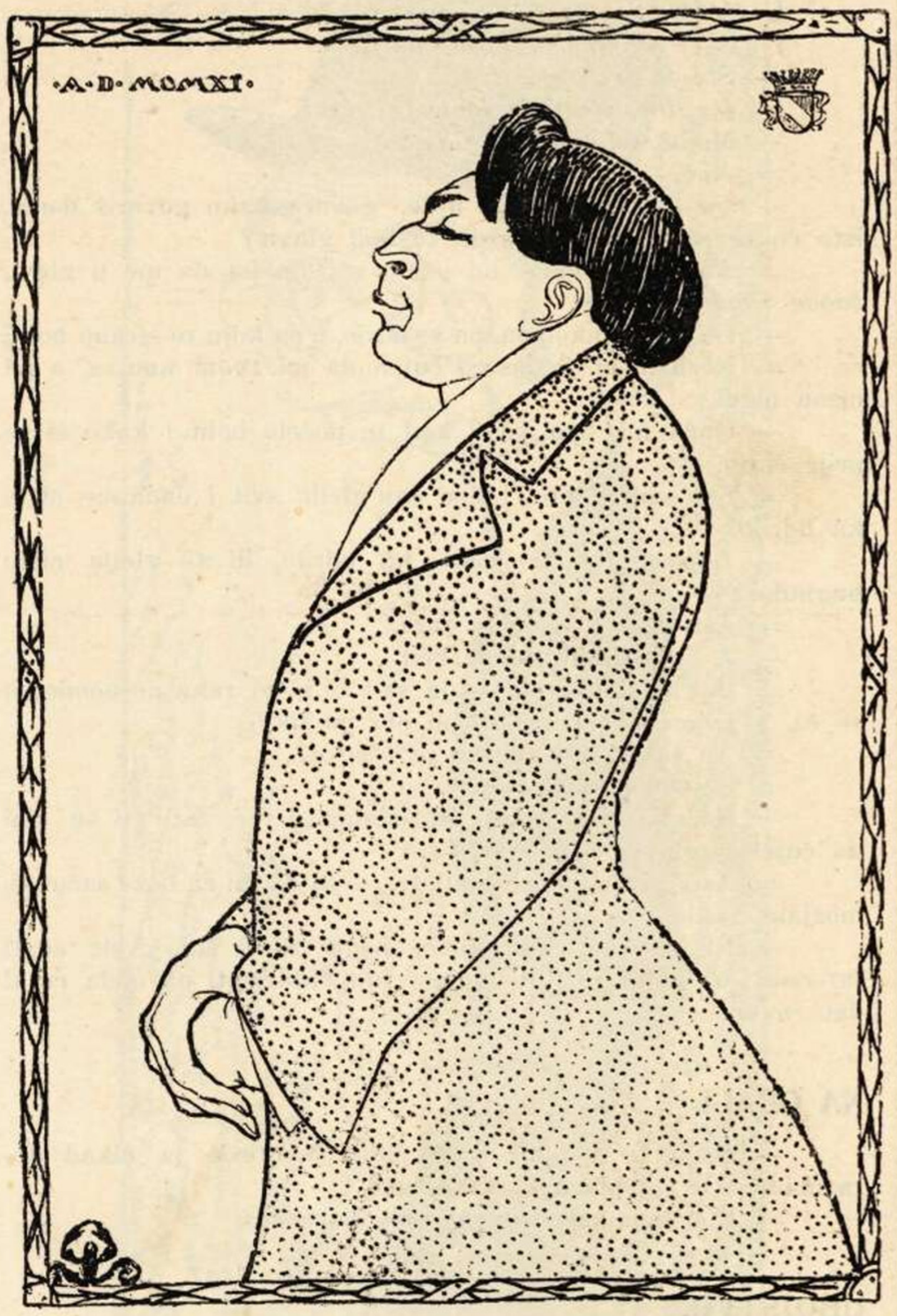

Bin mittglider
Von Flottenverein
Kandidat sam
Filosof, hinein.
Son agente
Del Loyd perbacco,
Baron Lulić
Svak me zove tako

Ja nisam kriv
Da imam prežencu
I prid svakim
Činim imponencu.
Colle donne
Poi, non go dito
Che, mi mai,
No son sta sconfitto.

Sovra de più
Go la villa al molo,
Basta così?
All' asalto volo.

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA

U malom puku je snaga svačigova. Obor gospodari i mrtve ruke šaju rižolacije u Zadar, pa jin svi aplamiraju, ma ko jin aplamira, oni ča su isto ka i oni. Maloga puka nimaju sa sobon, a prez maloga puka ništa ne vaja. Zato braćo živila kapa i opanak, živili naši potomci. Držte na pamet da smo mi velika maksa, a po fižiki, velika maksa tira malu maksu, ja to znan ča san bija u stranjki. —

A sada ću ja jopet opjunut u lapiš i zapisat devet liješća obora.

= (jedan od slušalaca): Meni se sve čini da se ovi ništo puno maskari! — kako bi mu bilo dat mrvu po čunkalu?

RAZGOVOR KUMA JAKOVA MEJUSOBOM.

Je ti ga naš guveran sve ća hoćeš, samo ća nije lud. Počeli su jin u Bosni čakulat puno po fojima i rafinavat se u pulitiku, a on ti je stavija in armo štrajk štanpaduri, pa su štamparije zatvorene. Ben fatta! nima bojeg načina za umirit svit, vengo da ne štiju ove vražje foje arvacke.

Spominjen se kad je bia nazad godin u Splitu štrajk od štampaduri; durâ je misec dan, a judi su već počeli bili bit judi i stimavat jedan drugoga, a da je štrajk durâ samo još dva miseca, odnija bi bija vrag sve partide, oli bi barmanko bilo krejance izmeju našeg svita.

Za to ću ja stavit gori novi partid, tasaćemo se svaki po 2 krune na misec, pa neka štampaduri štrajkuju cilu godinu dan, neka se lipo šetaju i igraju na balote, a neka zatvoru ove vražje štamparije; vidi će te mira i jubavi u Splitu a to bi bilo od potribe najskoli sadac kad su ti in višta lecjuni i voti. Bože nas oslobodi od ovoga, a kuga je još daleko.

Kecal.

Gradski vijestnik.

DEKADENCA.

Izašle ženske u Parizu, Beču, Milanu i t. d. u gaćam i svjetina ih izviždala, dapače su magjarski kavaliri jednu i ubili.

Svemu se tomu nijesmo začudili, masa nenaučna to vidjeti, *urtalo jin nerve,* i *šfogala* se. Nego samo smo se začudili našem bilom Splitu, zanj to nije bilo ništa nova. Ima četrdeset godina a možda i više, da je naša Marta u gaćama hodila sve do svoje smrti, i još s puškom na ramenu, pa nikomu nije ni na um palo da je izvižde. Prava dekadenca.

Eh! da i ova naša gaćašica izajde spiškom na ramenu, kozna da je i nebi izviždjali. D. B.

ZABAVNI PREDIKATUR.

Svake godine u korizmi nas *konfetaje,* po jedan predikatur iz Italije, i teško bi bilo odrediti, koji je bio dosadanji i nesmisleniji. Ove godine napokon dobili smo jednoga, koji zabavlja publiku, i tako čovjek prodje malo vrijeme. On ti vam govori o svačemu. O ženskim gaćama, korsetima, o beletavanju i to u šaljivom tonu a i na početku javi da je to za smijati se, i oni se brate smiju. Neke večeri najavi da je ozbilna predika, jao ti ga se slušaocima pomislih onda. Ipak su oni zgodno riješili stvar. — Sve one postarije šta su prišle paragraf civetavanja, pozaspu, dok se on, opazivši ih, ne razdreči kao u krčmi, pa izgleda da će svaki čas puknuti. Onda svi okriću glavu na stranu, da u tom času ne gledaju njegovu ružnu pojavu. — Evo vam pak jedan primjer njegove logike: — Fedeli, tutto quello che io ho detto, è pura verità. Volete che ve lo dimostri? volete? ebbene: Quell' uomo che oserebbe dirmi, che quelle parole non sono vere, gli risponderei, che è un mascalzone, un vigliacco, un asino.

Per coža la barka šta šora mar? — Perke že barka D. B.

SPLIT POLIPŠAJE.

Dr. I. MAJSTROVIĆ
NEISPITANI BAUMEISTER I PODUZETNIK.

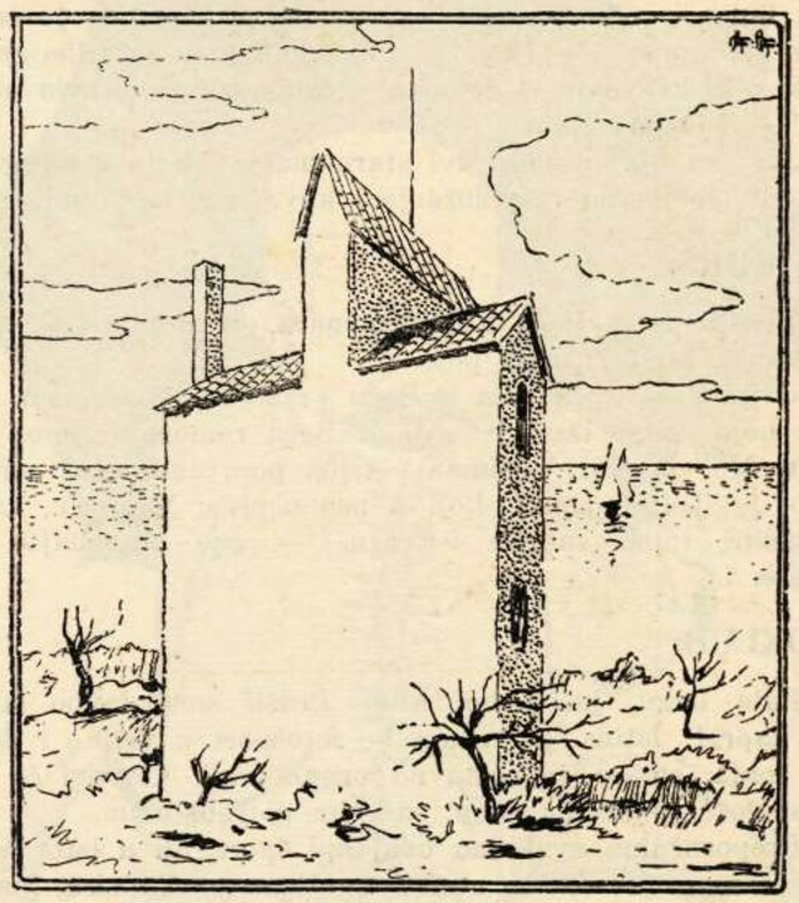

STROGO JE ZABRANJENO U BLIZINI PUŠITI.

Nosimo vam prvi model
Na novoj rivjeri.
Neki kažu da naliči
Malo, polverieri
Ja govorim nek čakula,
Čaje koga voja;
Pa da sada na depožit,
Smija od petroja.
Ipak će mo mi dočekat
Da će na 'von mistu,
Više od koga posagradit,
Baš ovaku istu.

TOVARIŠ ŠUSTERŠIĆ.

Evo nam grê Šusteršić, zaviče remeta sv. Duje, a Ženko Donadìni instiktivno biž, na zvonik i da ga don Matas ne uvati za jaketu, bija bi zaslavi kâ zaslavi u sva zvona. Prizentaju mu kašnje črčajiku, zavrti dva tri puta, i baci je u kantun. Je se, Bože moj, ova narav igra sa sudbinom čovika. Kad je pokojni biskup umra, u najlipji momenat sprovoda, baš kad su ga ukrcavali, zaslavila va zvona, don Raimondo je uz to tra ruke od veselja. Sada pak dolazi pravaški politički biskup tovariš Šusteršić, a svi barjaci po Splitu na pô *ašte* i dočikaju ga črčajikon. — Čujemo da su mu dali u počast za *šeratu* jedan baraban i ulogu od Iškarijota, pri pranju nogu u veliki četvrtak.

Ajde da, milo nam je. Kad mu nisu znali oprat glavu, neka je barem iša čisti noguj.

ANALFABETA.

Borami slično niste nikad čuli. Ko bi od vas bija ikad pomislija, da jedan biskup nezna pisat, a ipak je to štorija.

Nikidan čitam po gradu oglas, izdan iz naše biskupije, pa znate kako je bija podpisan? sa križem, a pod njim nikor nadomistija biskupovo ime.

GRADSKA KNJIŽNICA MARULIĆA SPLIT

. *Ovo će bit slučajno,* ali san čuja da će unaprid *zahtivat,* da popi neznadu pisat, tako da nebudu mogli štit libre ni foje.

FLOČEN FERAIN.

Evo se i u nas sretno ustrojio odijel Flottenverein-a. Ajde bilo sretno. Evo vam uzto imenika iz „Flagge“ — Tri brata Taratajeva, — to jest, ča govorin, tri brata Valina, Baron Lulić, cand. filosof. — Je ovi Loyd, počeja je stavjat filožofe za agente. — Naš lipi Panachoff i ča je triba govorit, amerikanski Gjivović. I čekajte, deboto san zaboravio našega Danu, — òće naš Dane! —

Jur su jin poslali dvi stare maone za lovit ovoga lita špare. Bit će jin na raspoloženje i kavafang, kad bude u luci.

NOVI KURS.

Otvorio se u Beču kurs remenara, pa nudjaju splićaniman i štipendije, ko želi tamo poć.

Uvireni smo da ima u Beču vajali remenaduri, a to mi znamo bòje vengo ikor, jer nas iz Beča remenaju, jema godin i godin. Ma da se i našiman potriba poć tamo učit, nemislin, jer to je jedini zanat koji u nas uspiva. Naprotiv, naši se remenaduri tamo sasvim iskvaru, — eno pogledajte naše deputate.

FOTOKLUB.

Fala bogu, još jedan klub. Prošli smo davno stotinu, samo naprid. Istina je u nas se fotošport u velike i do sad gojio, sada su se jednostavno organizirali. Članovi će imati na raspoloženju tamnu sobu, sa svim potrebštinam.

Preporučamo svakomu ovaj lipi šport, ali u isto vrijeme preporučamo upravi, da neaktivne članove eliminira, inače bi fotclub mogao postati impotentnim, a to bi zbilja bila ironija.

SEXAGINTA DEPONTANOS.

(*Arvaski će reć, izgubit bušulu.*)

Ima tomu godina, da se, Hrvatska veresijska banka bori, da dobije i kupi uz skupe novce kuću Borelli na obali i svak se ljutio, što se nije moglo doći do nagodbe. Sada nakon toliko borbe, sporazumjele se stranke, uresno povjerenstvo odobrilo nacrte, preselili se stanari i kuća se već počela da ruši. Kad kò izadje na vidilo?

Don Frane Babau! oni šta izletu iz škatule kad je se otvori. Pitat će te zašto i kao kò *on* to sprečava. — To jest on misli da može spričiti. Naprosto, neće da se *peršuadi,* da se ni dica više ne plaše na *babau iz škatule,* a uzrok opreke je onaj isti, radi kojega bi se on i obisio, samo kad bi mu neko htio dokazati, da je živ i zdrav.

Don Frane priselite se u Vaš lipi Tusculum, pa živili ijadu godin. To Van želi Vaš delikani. D. B.

MORAL.

Niki klerikalni foj, nikidan me denucirâ vlastiman, da san ja nemoralan. Promislite, — ako ja ne šiban nemoral, onda nî ni more slano. Lako li je oklevetat, ali dokazat je druga stvar, — pitajte dotura Krstelja kako mu se stiskla, kad su mu deboto izmuzli priznanje na procesu. — Neka ti foji slobodno iznesu, sve ča je u meni nemoralnoga, da može svak znat o čemu se radi, kad nije sam čitajuć opazija.

Samo da se ne bude radilo o kakvom njijovom specjalnom moralu, kâ na pr. čekajte evo vam jedne anegdote:

Šeta sam se jedan dan s jednim mladićem, odgojenim u jednom šeminariju. Šnjim nisi moga o ničemu govorit. Na svašta bi obisija nos, zacrvenija se i t. d. samo bi se na politiku uzčakula. Naravno neke izraze kao, prostituirana politika, i slično, valjalo je eliminirati; prolazeć mimo jedan izlog dopisnica, zacrvenija se kâ rak, jer je vidija na jednoj, Rodu di nosi u kljunu dîte.

Ja nisan zna ča višje od njega radit, i pošto smo bili na pjaci di prodaju voće, kupin dvi lipe jabuke i darujem mu jednu, da se koje vrime zabavi a da sebe izvadja iz neprilike. Mislite li možda, da san *indovinâ*, vraga, za malo da mu ni jabuka iz ruke pàla, kâ da je od ognja.

IZ ZAGREBA.

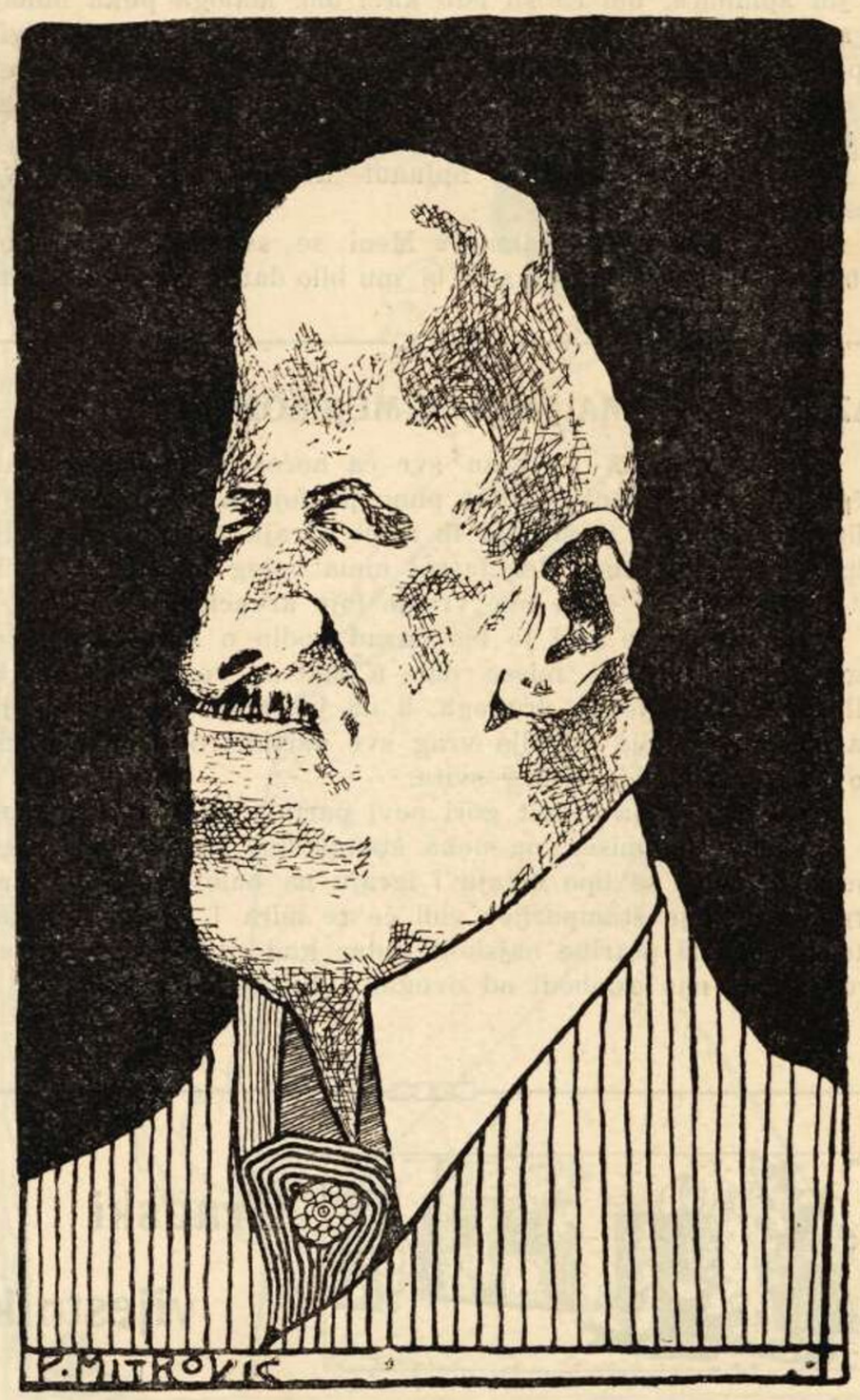

Naš div — Naš pisnik — Naš artista.

Bože moj, ko bi reka. D. B.

Pogledan ga čudon u obraz, bija je crjen kâ rak i nije jema srca da me u oči gleda. Ma šta ti je, upitan ga,

— Ništa, sram me je.

= Ma čega, molin te.

— Nije ničega, to jest, kad sam vidio jabuku, pomislio sam na Evu i Adama.

= Molin te, ne bandaj. Zašto bi se sramija tvoji praotac.

— Ne, to jest dà, kad promislim da su bili goli. — i okrene se stidljivo.

Od onda nisan nikoga sumnjivoga ponudija jabukon, ako je nebi prin izriza i to rečen uvik da je kunplir. D. B.

Fastidi d' un gran omo.

Načelniku je imendan, nije šale, uzvrpoljilo se cijelo činovništvo, na osobiti način pak općinski tajnik. Bome i naravno je, on je najvažnija osoba iza načelnika. Spravio je i govor, uspio mu je i svakako će djelovati. Uputi se muškim korakom, da preteće druge, kad nu *pegule*, pred vratima već ćeka, općinska baba (primalja). *Tutta vestia de festa.* Ljutit što mu je ta pokvarila *štimung*,

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA

obaturne ju ljutito glavom ko bik, i udje naglo, zatvorivši joj negalantno vrata pred nosom. Taj ga incident malo zabuni, ali samo za kratko vrijeme, i započme: Gospodine načelniče! Naš gospodine načelniče! Gospodine.

— Uz to se načelnik počme osmjehivati i u isto vrijeme začuje gosp. tajnik za sobom glasić. — Bon giorno sor Vice. — Okrene se i s užasom opazi opet tu vražju babu. Ne *abadajite*, osokoli ga gosp. načelnik, ona me sitila moga rodjenja, pa me to razdragalo, slidite vi samo. — La se acom di — ponudi babici sjedalo.

Gospodine načelniče, naša odanost prama Vašoj cijeloj cijenjenoj osobi, moja odanost i svih općinskih činovnika . . . . — Na to opet iza tajnikovih ledja neko otvori vrata — . . . naša odanost rekoh . . . — uz to se načelnik vidljivo gane i tužno namršti čelo. — Gospodinu se tajniku srce od veselja usklopotalo, što je njegov govor tako na njega djelovao. Nu u isti čas prene ga glas: Čestitovan gosp. načelniče! i pristupi pruženom rukom općinski grobar, — naš Luka.

Gosp. tajniće, stanite jedan čas, jer me ovaj *memento* baš uzrujao. *Pegula!* usklikne tajnik i metnuvši napisanu karticu na stol, oprosti se sa načelnikom.

Izadje u predsoblje, a tu čekaju dva od *„pompe funebri“* . . . — Sapramentl che cativo augurio! pomrmlje gosp. tajnik i pobiže.

□

U Solinu se osnovala posebna župa, spravljaju se velike svečanosti, i općina mora da šalje dostojnog raprasentanta. Di će suza neg na oko, i morao je poći gosp. tajnik. On se rado odazvao toj žrtvi, to više, što je bio sjeguran da kako svi *psalmi* svršavaju sa *gloria*; tako i sve svečanosti svršavaju sa *papamus*. Tako se i zbilo, vrati se naš gosp. tajnik pun jančevine, kâ boca vina i razdragan na pô sanjiv, uvali se u poltronu popustivši malo gaće, da lakše obavi *kîlo*.

U onom času ćutio se baš blaženim, kad ali — nema blaženstva na ovom svitu — javi mu se neko naglo: odma da idete kući kod gospodina načelnika. Uzdahnuvši tužno, veže gaće, ogladi se i trči, kud dužnost zove. Gospodina načelnika nije bilo kod kuće; nakon dva sata čekanja, dodje napokom i načelnik, koji nije ništa znao za taj poziv.

Dosjeti se odma jadu, poznavajući nenavidnost svojih općinskih kolega, ispriča se, poslavši na njihovu adresu par kletva.

Za tri dana iza toga imao je gosp. tajnik, *kancenjamerung*, kako ga je ispričavao općinski poslužnik.

□

Brzo su općinski izbori, spravljaju se u žurbi izborni imenici. Po mnenju jednih, listine su u potpunom redu; dočim po drugima, ne valjadu, falsificirane su. Kako svaka, tako i naša općina ima nezadovoljnika, koji su protestirali proti sastavljenom imeniku. Svakako, manjkavosti treba urediti, a ko će, nego gosp. tajnik. I zbilja je uzeo stvar na dušu i poslije marnog dugog ráda, imenik je bio opet publici izložen.

— Gospodine načelniče, zaviče triumfalno on, jeste li vidili, kako sam ja sve fino uredio; svi zadovoljni!

= Ne bih rekao, odgovori načelnik, čini mi se, da neki listovi ipak proti tome brbljaju.

— Prvo svega niste sigurni, pak da i je, biće koji bablji listić, na čije brbljanje ne valja se obazirati.

= Imate pravo, ali da znate, taj je list Vaš organ, Vaša „Država“. — Tableaux! —

(I gospodinu se tajniku razdužio nos do tleja! D. B.).

MODERNIZAM.

Čitamo u „Hrv. Pravu“, da je hrvatska katolička mladež otvorila u Zagrebu svoj *kasino*.

Tako valja! a kada će naši klerikalci svoj?

Bilo bi bòje, vengo da se dimudrago vanka ruvinaju D. B.

IZ ZAGREBA.

(DALMATINSKI PODRUM).

Agitacjoni govor u magjarskom jeziku, našega solinjanca, pisnika, političara, dalmatinskog konzula; s kojim uvjerava, da je vino ipak jaki vez, koji nas spaja s braćom preko Velebita.

Iz pokranjine.

Dubrovačke mizerije.

U nas velika skupoća. Sve kanta: afiti od kućâ, meso, vino, ulje, pa perfino i *lusi*. Ne može se više živjet. Čini se tutto possibile. N. pr. inventali su furbi franćezi modu ženske u gaćama. To je dobro, za to smo mi odma kopijali. Ako si oženjen nikud bolje: Žena obuče muževe gaće i pođe na misu. Muž u toliko čeka doma, dok mu se žena vrati. Kad se vrati, muž opet obuče svoje gače, i tako vestit valja obojici. Djeca

RADNIČKI MUZEJ MARKA MARULIĆA

i studenti, što ne znadu što je sparenj zviždu, ali i to me se došlo na kraj. Kapitanat izleti s nekakvom starom patentom od 1858 pa puc, puc . . . po 48 ura u Karmen. Kad naša komuna ne umije, da se movi (moviće se samo agosta, kad budu elecijoni) kapitanat se je odma zaintereso da do 200 čeljadi uzimaju mukte *panatiku i mondo netto.* Alì nijesu ni oni na kapitanatu ludi, znadu, ako ovako uzfatigaju, njihovi će ih superiori zato masno nagradit (ako im se ne izvrne svijeća naopako!) Zli jezici svega govore po gradu. Cirkuo nervoz . . . od velike fatige, sve mu se vrti po glavi pension. Da malo odahne, iziđe se prošetat. Ali vraga, đe kapita sve tabele: Pension Petka, Pension, Adria, Pension Lakroma, Pension Gradac . . . sve *pensioni.* Opet se najedi. *Čoro* kalmava se što može (najedi se svakoga prvoga, ali se konsola: ki ga gusti . . .). Njemu kako je straloč sve mu se para duplo, pa od fatige vrtu mu se zvijezde pred očima. Bacio se je u lov za miljunaricama! Kumovi kako mazakani per 30 fjorini hitaju čeljad u lac po Placi. Ne boju se suda . . . !

Miho Prazat pošo je u Beč na operacijon. Oboče je zauzet se za njegove gospare, da im osigura pozicijoni. Meritaju perke se znoju od fatige, puknuo bi koji, da ih za sreću ne divertiška gobo u činematografu raprezentacijonima *„da ti se razbije duh od smijeha.* *Gospar antiki.*

RAZNO.

NARODNI OBIČAJ.

Pod ovom rubrikom tiskati će mo naše narodne običaje, stare i nove. Bila bi šteta da predju u zaborav, pa preporučamo našim čitaocima, da nam iz svojih mjesta pošalju po kojega, ili barem podatke. Ur.

Iz Supetra 1906.

Jere je točio vino u konobi Noštroma, i neznam kako u jedan put mu se smuti, obli ga tamno rumenilo i pôt nizanj ko kiša. Amja Mare, koja ga je u ovom stanju zatekla, sazvala je brže bolje babu Toninu iz Glavice. Ova naglo dodje, otvori Jeri trbuh, i stade palcem kružiti po njemu, govoreći teškim i muklim glasom čudotvorne rijeći:

Tondo, tondo, vero tondo
Perchè Cristo nato al mondo
Per quelle tre messe principali
Che se dize el giorno de Nadal.
Questo male che gavete
Che se possia rastrampare,
Come el sale in tel magnese
Al giorno de Nadal.
Tondo, tondo, vero tondo
Perchè . . . etc. etc.

E tondo, tondo e tondo, tondo, to ti je išlo dobre pô ure. Kad vidješe, da Jere sve gore hropće, nije ostalo drugo nego se uteći najzgodnijemu i najmogućnijemu sredstvu: ako mu kurat ne pomogne, onda već nî za njega. I pop je ozbiljno nad njim šaptao, štolom ga po obrazu tukao, svetom vodom škropio, paklene duhove kleo, ali zaludu, Jere samo hropće.

Već su se bojali, da će Jere umrijeti u griehu i bez pokajanja kad neko (u nevolji vrag i muhe ždere) sjeti se ljećnika. Ovaj ulije Jeri u štumak neke ljekarije, Jere izbaci iz sebe jednu damejanu vina i sutra . . . opet ga je točio kod Noštroma. *Hahamenego.*

Iz . . . *1911.*

Učarali su ih! nima druge. Jadni, mlada oba, oženili se od malo dana, prije bili zdravi veseli, dapače su zli jezici koješta o njima šapčali; sad na jedanput, iza ženidbe zlo, pa obadvoje, tako da su primorani ponajviše vremena u postelji provesti.

Učarali ji polboga! — šta će, jadni, obratili se roditeljima, ovi svatili svu težinu situacije i dali se odma na posao, da im pomognu.

Polboga svucite se, zaviče stara, i nije bilo druge, za nevolju je, svukoše se oba do kože. Stara skupi svu njihovu *bjankariju* i sve po redu složi u jednoj kutiji: *Malju* njezinu, malju njegovu; — košulju njezinu, košulju njegovu; — hlače njezine, hlače njegove i t. d. Onda brže bolje u Split, da te stvari blagoslove po regulam u tri manastira i tako da dignu čare.

I zbilja ta, *corpa delicti*, bila su blagoslovljena u crkvama Sv. Frane, na Dobrome i Sv. Dominika.

U idućem broju nadamo se donijeti vam risultat.

Još **1911.**

Bit će se koji pomljivi a znatiželjni čitatelj upitao: A šta je bilo istine u onim čakulam što su zli jezici o mladencima, prije ženitbe šaptali? Rado Vam evo odgovaram i to: da su se bili prevarili, posli su se i sami uvjerili o tome. Pitat će te kako? Eh! to je u gradu teško, ali kod nas u nekim mjestima najlakša je stvar. — Kad župnik sam oženi mladence, znači da su proživjeli do sad u čistoći, kad pak pošalje kapelana, to je nepogrešiv znak, *che gatta ga la maganja!* Fino jelte? — Sad se svi gledate, i ja već znam, na ustima vam lebdi još jedno i zadnje pitanje. — Kako naime parok za to zna? *Puno ste kurjožasti, no isto bi van kâza, ma bi me mogli onako po gjavlu i šekveštrat, zato se domislite sami.* D. B.

EVO JOŠ NEKOLIKO NAPREDANIH LISTOVA, JER TOČNO NE ADRESIRANI:

9. mi mando sta letraala mia madrea segia, preme raku mandada al Plovjan de se segia in Hravazia.

10. Con fuga mandame sta lettera che se impenida de due peki de un fiurin alla 24 innovnin Garia; perchè i speta.

11. Ve prego de consegiar sto paceto con tuta furia perchè andria de mal. e porte apian, e non bute atorno come el solito che non se rompi la fiascela che se drento del valor di f 1 car. 30 per la migia figia alle sue proprie mani sulisola di vegia.

IZ TROGIRA.

Nekada je bî naš Pjero
Lička korenika.
A šada je prâvi rašpe,
Kâ da je 'vod nikâ.

Parla arvaški i tudeški,
I talijanški isti:
Šalutando kontrafaci
Ala riveriški.

Kad nan dojdu tudeškari
U neš lipi Trogir,
Tad van sretan naš šjor Pjero,
Cini kavalir.

Pa evo ti Duje litrat
Šior Pjerova lica,
Da ga vidiš u kolure!
Parî bukarica. *Ćuk.*

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA SPLIT

12. Al si jorac ri kotu pics re ki manda ala si je ma teyk ti jena a pola.

13. Signor indericio per Spedizione Lessango komprator de zogatuli per Trieste ultima posta via del teatro deposito karbon raknmando al portaletere baubor opur al sior zuvani.

14. Viena al Donan Regoliro.

15. alja sigsiora Menegal scarlotich che la se alla via dei Pali del telegrafo.

17. Kvesta paco se ingravià de cinkve. se no ti ga borl scrivi al barba spiro, al signor Marco Polomaz che quosta letera non se mova dala posta perchè el vegnarà torsela a san piro dela braza.

17. Ponta della Veneta marina per andar al ca stello a Venezia.

18. preme al sigor luca lavorante in pola impress.

19. Gospodina antune Margetić u dalmaziu.

20. Na ruke od mornara od 12. cumpanie u kasarmu u pole zadnja posta u Split-lu balestan.

Pola, 1 Gennaio 1874.

Matieo Zorteo — *Giovanni Bernabe porta-lettere.*

„PICCOLO“ I NO.

Tršćanski „Piccolo“ svukud istražuje i pita se odakle trieštiniman onaj vječni *„no“* u govoru: — Ti va in teatro *no?* — Mi, no, vado (ono *no*, ne znači ne). — Mi jeri sera, *no*, go zenà a bonora, *no*, e po, *no*, son andà in corso. i t. d. Svaku treću riječ, umeću taj *no*, bez da išta znači, dapače kad bi ga se čitalo, promjenio bi izreci sasvim smisao, i „Piccolo“ je istraživao izvor u Mletačkom dialektu, pa i u drugim talijanskim, naravno bez da ga je našao.

Taj blaženi „Piccolo“ ko ga šalje tako daleko, — neka upita slovence, oni će mu rastumačiti. — To je ono slavensko upitno *„no?“* a ako ga želi čuti, neka se prošeće po Hrvatskoj, Slavoniji i Kranjskoj i medju tršćanske slovence od kojih su ga i uzeli. — To bi isto bilo kad bi „Piccolo“ tražio po Italiji izvor dijalekta, kada dalmatinski taljani govore: Mi še lavo, mi še ziogo, mi še rido. —

U „Kafani na Strosmayerovoj Obali“ bilo je jedno taljansko družtvance, famozni Carrino. Bilo je pjevanja i malih prestava. Jednom osvane na plakatu, da će blagohotno sudjelovati jedan splitski diletant. Poznavajuć tipa, dohrlilo nekoliko mladeži, veseleći se unapred tom *debutu*. — Prestava počme —, radilo se o nekim lopovštinama i kapokomiko, pokazujuć u uglu punu vreću, naredi blagohotnom diletantu, da on na svoje vrijeme predade svom ortaku vreću da ju na *kosti* prenese odavle. Dodje čas, svi vise o ustima sugradjanina i on napokom napoleonskim tonom zapovjedi drûgu: *čapate guesto šakko, e metilo šui oši!*

(A sada neka „Piccolo“ traži *origine*. D. B.).

JAVNA KOREŠPONDENCA.

Maloj Maci

Bedminton-platz

Hrv. Šport Klub Split.

Proturam glavu gledeć,
Kroza uličicu,
Tvoju dražestnu, malu,
Lipu, gubičicu.
Tvoj ti srebrni posmih
Kâ u kerubina,
I poslušat ga samo,
Vaja pâr fjorina.

Da gaziš cili dan me
Sve kâ po tapetu;
I jopet jubio bi
Tvoju lipu petu.
Čuj — nočas snilo mi se
Dragi mali mišu.
Sve da san po komori
Letî na svu prišu.

Kad pak se zacrjeniš
Tot pri *Bedmintonu,*
Stvorija bi se makar,
U cement-betonu.

Ti da si svud mavala,
I za nos me vukla,
Pa sve *raketon* tobož,
Po tikvi me tukla.

I ja san vesel bija
Na ti moj lipi san,
Al kad se probudija?
Naša se tužan sân.

Tvoj Pantofelheld.

IZ ZADRA.

— Vidiš li oni nos, ne pari li ti se da je ćutija . . . . .
= Vonj od praja? (baruta).
— Ma kè, — od sirnic.

Gospodjica Dora — Split.

Ma ni na putu, ma ni na rivi,
A na pjaci, njanka per sogno,
Kroz prozor ti uvijek glava viri,
O moj lipi pomo kodonjo.
Za zagrlit te ja bi prigorio
In orto del mio padre tutta la cucuzzera.
Jô moja rikamana bjankarijo
Ti moj škottadei; moja bracera,
Galeggiante in basso mar;
Nemoj mislit da je ova stvar
Interkalar, kalamar oli bakalar,
Ovo ti je ljubavna kobasica
A engleški će reć — Amerikan-Bar

Tvoj Bafar.

MALO LITERATURE.

Charisimo Amicio

Valagrande.

Vi prego di spedirme quanto primaže pošibile col patron Marko Malić 36 bârtvele di tuta longeza come qui il spago con compagni cipdi con testa grossa e femene korišpondenti.

GRADSKA KNJIŽNICA MARULIĆA SPLIT

Anchora 24 bârtvele fina el gropo senza ciodi e senza femene i bezzi li bandarò col segno postalle e così spero de ela ve saludo e sonno, *sor Giovanni . . .*
Za che me vjen inamente aproposito. No me dimentica le bârtvele.

ŠPORT.

HAJDUCI.

Nogometni klub „Hajduk“ daje sutra Meć. „Šocjetà della Pejada“ za sada škivaje inkontre, osim koga incerta ča uvati koji nespretni igraé u daprostite. — Svi na nogometlište!

GINNASTICA E SCHERMA.

Vaja reć pravo, naša se „Ginnastica e Scherma“ dala na posal. — Dali su akademiju u paleštru. Lizla je ginaštika kâ po loju, dok je debelo momče, strašna izgleda mačem u ruci kâ Krajević Marko, mavalo rukan i nogan. Spravja se za veliki *ašalt* na sabje. U publici veliko očekivanje, čelebritad je bila do svi doprla, — drža je naime dan prije u kafani veliku kenferencu, = *di finte di cedute, di battute, di tasti* etc. Svi je ostavija sa justiman otvoreniman, i sad su svi ti čekali da ji zatvoru. U jedan put čuje se žamor meju publikom, *aiuto! aiuto!* stanu vikat i svi poletu na jednu stranu, a jemadu ča i vidit, Naš debeli junak okupan u ledenom znoju, ublidija kâ peča. Dvi divice ublidile ka i on, ispali jin sa nosa očali sa dvi strane ga uzdržu i tišu. *La se fazza coragio su la fazza da gentilomo el aversario l' aspetta.* On ni rići, ven sve gleda sad jednu sad drugu, bit će mu udrilo u oko kako jin se brčići od *emocjuna* miču. — Zaboravija san vam pače reć da su te divičice jemale brke, a obe zajedno će brojit jednu 140 godin. — *Da bravo ragazzo, la provi star solo su, non la ne fazzi perder el più bel numero della serata.* — Ma cosa xe sucesso — pitaju svi okolo. Ništa, kad je jema navalit, od *emocjuna* je, da prostite *izbacija obid.*

(Je ona paleštra inpegulana. Nazad koje vrime je onod jedan od straja prid sabjon, mora platit lavanderi duplu tarifu a ni njegovin šekundatiman, nije bilo lašje. D. B.).

MAJSTOR S MORA.

Našega vlaja Meštrovića proglasili u Rimu najvećim škulturom.

JEDNA OBITELJ.

= Model 1911. =

Na ovu bezobraznost i nenadkriljivu drskost, čujemo da će muževno reagirati naši kritičari. Poslali su već ispravak „Tribuni“, „Corrieru“, „Viti“ i t. d. „Dan“ je posla reć da neka jopet pojde past ovce. „Jedinstvo“ da mu vaja bacit ća oni monumenat, i one porkarije o Krajeviću Marku, osobito njegova konja koji je zgodan za vuć karatile od bire. Don Frane Bulić protestira je, ča su u samom Rimu izložili ono blato. Vukelić je najžešće protestira, jer ko se usudi Meštrovića podignut, kad ga je On onako bija ponizija. Frangeš iz kolegjalnosti reka bi da mu ovi put neće pravit neprilika, i ako nije domaći umitnik. A Kršnjavi se udrija šakon u čunku.

Pošto je list bio žurno sastavljen, da prispije za Uskrs, omakla se pri korekturi koja pogreška. Molimo čitatelje da izvine. Ured.

GRAND HÔTEL BELLEVUE

SPLIT

Krasan vidik na more

Hôtel I. klase, opskrbljen sa najmodernijim konfortom

Najljepša kafana u gradu sa biljarom — Restaurant i pivara

Moderno uredjene sobe od K 2.50 unapred.

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA SPLIT

AUTOMOBILI STOEWER

- Najbolji su za slabe i brdovite puteve. -

Specialitet tvornice:

16 HP. 4 cylindre i teretni automobili.

— U Dalmaciji već 9 u prometu. — Najbolje reference. —

GEBRÜDER STOEWER - STETTIN

Glavno zastupstvo: M. JURAS — SPLIT.

Tražite cjenike

SPLIT

Gospodski Trg

Prodaja pisaćih i risaćih potrepština. - Fotografija, albuma, razglednice Splita i okolice. - Vodja Dalmacije. - Poduzeće za javno oglasivanje. - Zastupstvo tvornice pisaćih strojeva „ADLER“ Skladište muzikalnih instrumenata na strune, Mandolina i t. d. Zastupnik glasovira.

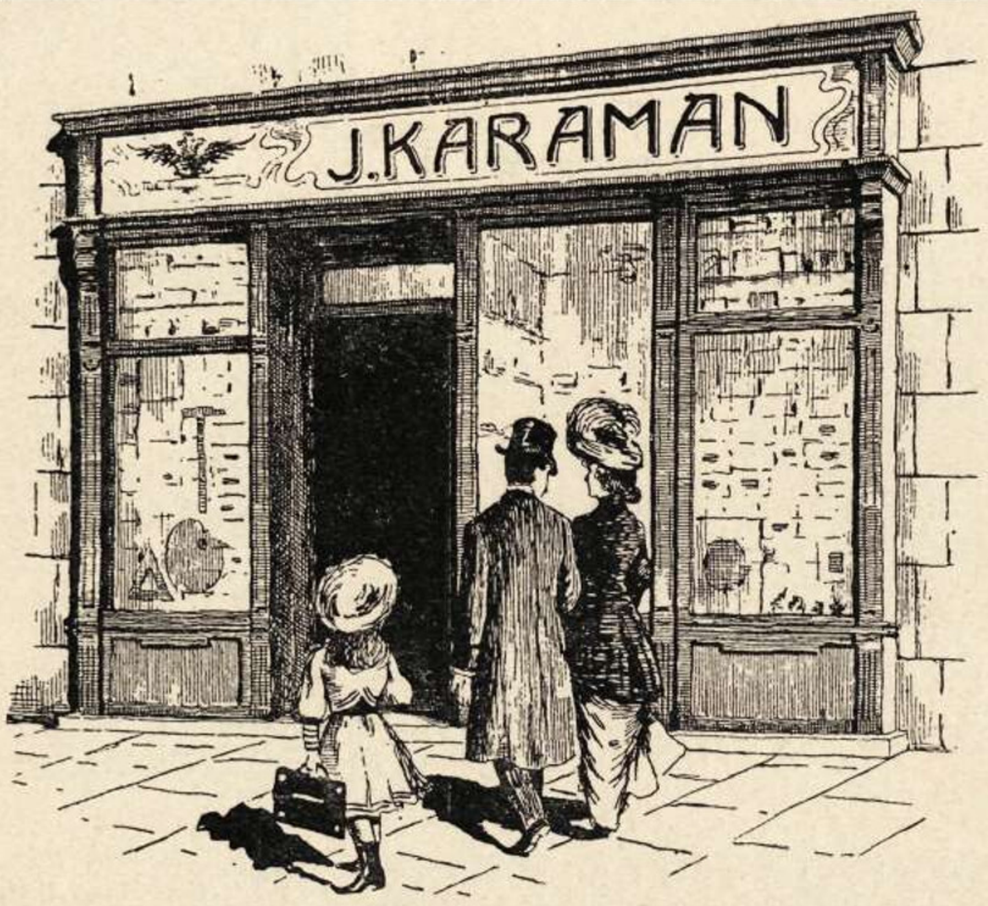

HOTEL CENTRALE TROCCOLI

Najveći Hotel u mjestu. Centrum grada na najprikladnijem mjestu gospodskog trga u blizini Diokleci-janove palače i mletačke lože. 50 ukusno namještenih soba sa cijenom od K 2.50 do K 5. Najveća Kafana po bečku uredjena sa 4 biljara. Restaurant sa pivarom, finom kuhinjom i dalmatinskim vinom opskrbljen. Kupelji, telefon, ekvipaže za izlete, vodiči itd.

Najumjerenije cijene.

Govore se svi mogući jezici.

SPALATO

M. DOMIĆ - SPLIT, Lučac, kod Biskupije

Čiste se odjela, uniforme, rukavice, tapeta, svilene oprave krzmetine i t. d. Uspjesi izvrstni, sve se to radi bez odparati i bez da izgubi svoju gumu.

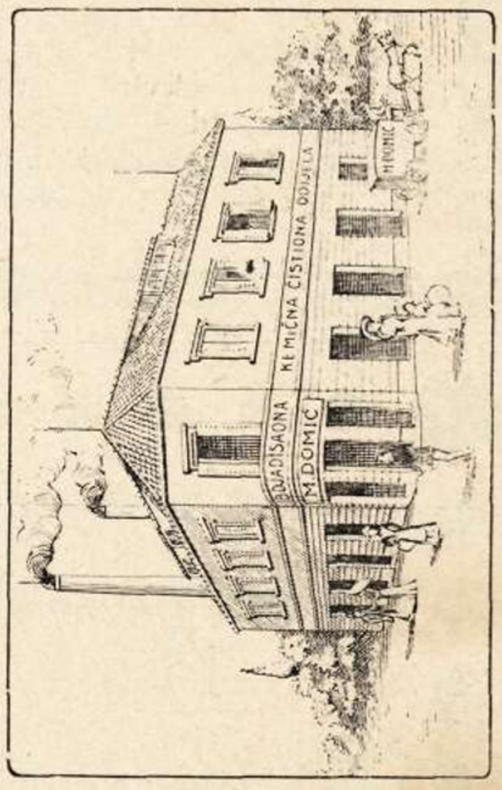

PRVA PARNA TVORNICA za tangu, pranje i čišćenje na suho.

A. RUZICZKA - SPLIT, GOSPODSKI TRG.

SKLADIŠTE

gramofona
gramofonskih ploča,

šivaćih strojeva,

HRVATSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA SPLIT

Najveće jugoslavensko skladište pokućstva!

Mizarske Zadruge u Solkan

SPLJET
stara biskupija kod stolne crkve

P. LIN & MAKAROVIĆ

SPLJET
stara biskupija kod stolne crkve

Bogati izbor pokućstva od drva i željeza zrcala, okvira, slika, zavjesa, sagova, (tapeta) itd. — Ćilimarska radionica. — Preuzima mebliranje hotela, škola, zavoda, ljećilišta i t. d.

Solidna roba. — Cijene niske. — Cijenici badava i franko.

Pisma i novce neka se šalje na naslov:
P. Lin & Makarović, Spljet.

Austro-Americana

Kod ovlaštenog agenta prekooceanskih putovanja

Josipa Riboli u Splitu

dobivaju se svi nužni naputci, **takodjer najjeftinije prevozne karte** sa najbržim i najboljim parobrodima i sa amerikanskim željeznicama.

Cijene za prevoz:

iz **Splita do New-Yorka** parobr. „Martha Washington“		**K 229**
ostalim parobrodima . . .		„ 209
„ „ „ **Buenos Airesa**		„ 209
„ „ „ **Australije**		„ 400
„ „ „ **Aucklanda** (Nova Zelanda)		„ 430

U ovim je cijenama uključena opskrba od luke, iz koje polazi dotični prekooceanski parobrod.

Tko želi na kojemudrago mjesto Amerike, Australije i t. d. putovati, neka se svakako obrati na rečenog agenta, koji najsavjesnije i najbolje opremljuje iseljenike.

Polazak iz Splita za Ameriku koncem svake nedjelje; za Australiju svake druge srijede počamši od 12. veljače t. g.

Hrvatska Vjeresijska Banka

Centrala u DUBROVNIKU — **Podružnica SPLIT**

Podružnica u Šibeniku i Zadru.

Prima uloške i obavlja sve bankarske poslove najkulantnije.

NB. Imamo u zalihi nekoliko svezaka ukusno vezenih I.e serije, pa ko želi neka pošalje na administraciju lista 4 krune suviše poštarske troškove.

UREDNIŠTVO.

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA SPLIT

DUJE-BALAVAC

HUMORISTIČNO-SATIRIČKI-LIST

SERIJA II. BROJ 8.

BARBARI OSVAJAČI RIMA:

VIVAT „ROMA INTANGIBILE“!

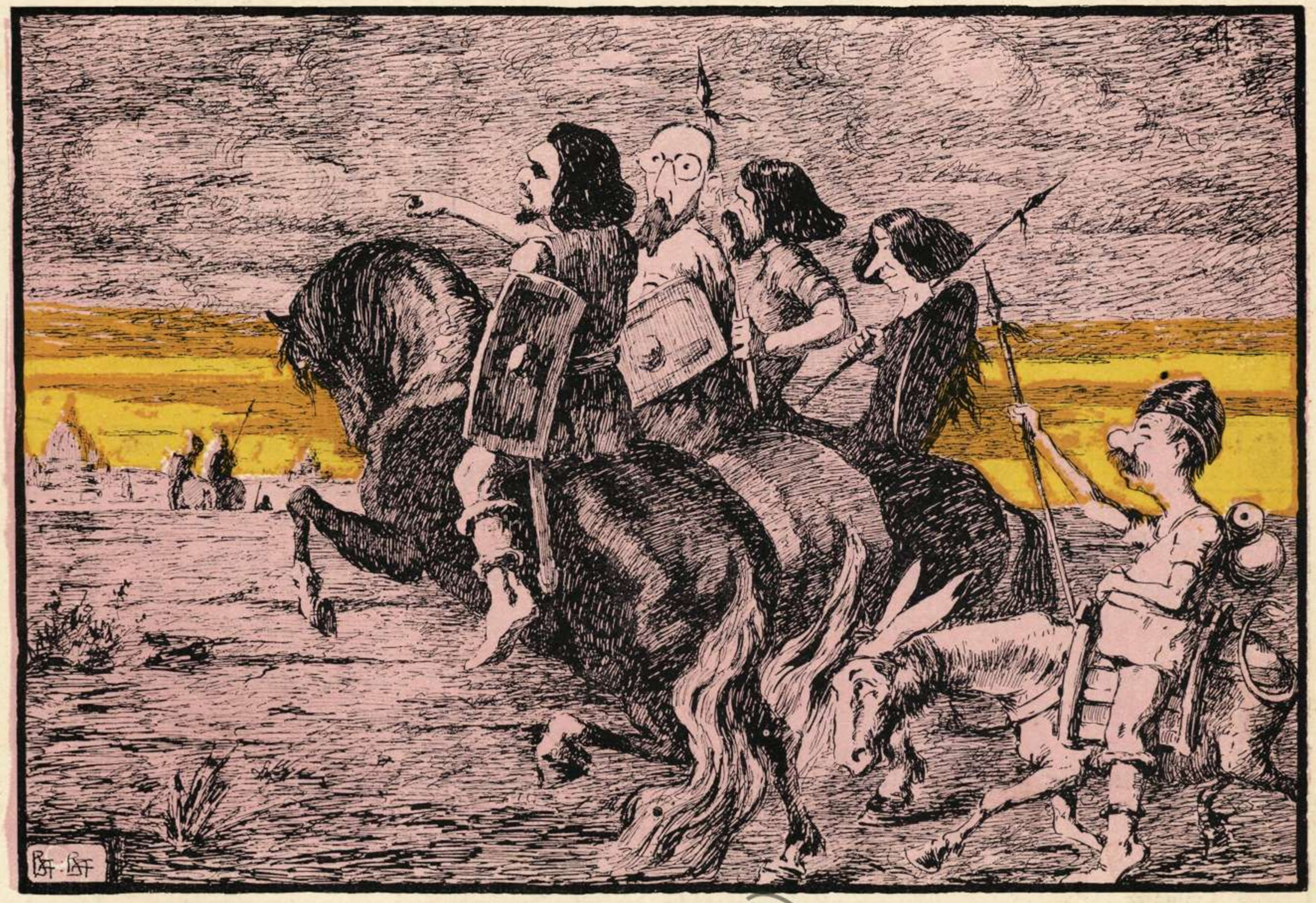

D. Balavac: **A čaš, vaja da se zadovoju i s Rimon, kad nisu mogli osvojit Zagreb.**

Šùu Mali! ne izija ga, još ova dva dima.

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA SPLIT

MARINO BETTIZA & FIGLIO - SPALATO

Casa fondata nel 1840.

Prva splitska tvornica tjestnenine na paru.

Suvlasnici nagradjene parne tvornice „GILARDI & BETTIZA"

proizvoda Cementa Portland i Romana, bojadisanih pločanica, cijevi uresnih predmeta za gradje itd,

Skladište: Drva i materijala za gradje, dužica bukovih i hrastovih za tavane, stakala, svakovrsne boje, kistova (penelli), vrniže, asfaltiranih pappendecka razne vrsti za pokrivanje krovova:

Preuzimlje: Poduzeća novih zgrada, takodjer koju mu drago popravu.

Zastupnici: Opekarskog Društva iz Pasiana kod Pordenona prije Mletačkog društva, Tvornice opekarskih radnja Lovra Zarotti pok. Petra iz Pirana te raznih drugih talijanskih tvornica, takodjer od tvornice Lavagna di Eternite patente Hatschek, novost za pokrov kuća, dugotrajne i podnosljive proti svakom ledu i vjetru.

Klesarska radionica: pod upravom kipara *Gaetano Voltolini*, preuzima svakovrstnu radnju oltara i spomenika u kamenu i u raznim mramorima.

Obavljamo franko obala ili splitski kolodvor.

SPLIT

Gospodski trg.

Telefon broj 2.

Najbogatije skladište rukotvorina i mode. — Velika zaliha rubenine za gospodje, gospodu i djecu te prodaja svih drugih predmeta, koji spadaju u tu struku. — Bogato skladište modernih amerikanskih cipela. — Mehanička praonica.

SPECIALNO SKLADIŠTE OPREMA ZA NEVJESTE.

Sapun Družbe Sv. Ćirila i Metoda

JEST NAJBOLJI.

-Cijene umjerene-

Glavna rasprodaja za sve hrvatske zemlje.

IVAN LENTIĆ - MILNA (Palmacija).

Podružnica Ljubljanske Kreditne Banke

SPLJET.

Centrala u Ljubljani — Podružnica u Celovcu — Trstu — Sarajevu

Prima uloške na uložne knjižice i na tekući račun, kamate prama ugovoru. Kupuje i prodaje srećke, rente, valute i devize itd., unovčuje mjenice, kupone, doznake. Sve bankovne transakcije najkulantnije.

Eskont - - - - mjenica - - - -

Dionička glavnica K 5.000.000

Rezervni fond . K 600.000

Zajmove - - - najjeftinije - -

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA
S P L I T

GOD. IV. SPLIT, U SVIBNJU 1911. BR. 7.

„DUJE BALAVAC“

Cijena mu je 4 krune na godinu. ○ Za inozemstvo 5 kruna. ○ Svaki broj 30 para. Pretplate šalju se Administraciji lista, a dopisi i ostalo uredniku A. KATUNARIĆU, ○ ○ ○ ○ slikaru, Split. ○ ○ ○ ○

○ ○ IZLAZI JEDANPUT MJESEČNO ○ ○ ○ ○ Izdavač i odgovorni urednik: ○ ○ ANTE KATUNARIĆ, u SPLITU ○ Tisak ○ „Hrvatske Štamparije Trumbić i drug ○ ○ ○ ○ Rukopisi se ne vraćaju ○ ○ ○

ZA MOJU FEŠTU!

Olâ, judi, žene, dico, sa svî' strana,
ča ste došli u Split s brodom i tovarom!
Na dan moga svetog, srićnog imendana
pozdravlja vas Duje svega srca žarom!

Fritule su prošle, tukci, friška jaja,
mandulati, parpanjaci i sirnice;
pa vas ne znam kako *tratat* usrid maja
za brk i poštenje Duijne krsnice!

Al' *baranko* mogu dat vam puno šala,
srca, želje iz *kantuna* duše moje,
moje *glende* bez *malicije* i bez jala
ča štijete sada u sve naše *foje!*

Poteštatu našem želim *„mnogo ljeta“:*
Neka opet naš šior Vice, spliski Škice,
prošeta se zdravo priko našeg Ghetta,
nek radošću opet sine njemu lice!

Nu dobro nam i naš novi *Cirkul* doša'
u grad ovi, di su judi dobre voje,
samo neka znade, zašto nam je doša'
i nek gleda samo da ne *šporka foje*

Nek ne šaje gradom *klape policista,*
detektiva, *žbira,* muja njuškalica:
dosta mu je za to nikî gjornalistâ,
Dižinfetaj Bože Split nam tih gubica.

A biskupu srićna mitra i *planita!*
Želim da mu popi budu popi pravi,
crikve neka budu uvik pune svita,
kâ, *prežempjo,* sveta gnjizda od jubavi!

Kad sam, eto, tako *trata* tri *potence:*
splisku-grajsku, carsku-krajsku i popovsku,
sad ću tebi, puče, činit *providence,*
znaš! po našu, pučku! ne znam po lopovsku!

Pomozi nas, Gospe i naš sveti Duje,
Sveti Stašu, Križu, Petre i Fabjane!
Nek nam rodi, Bože, polje, žene, ûje!
Nek nam loza dade vina *na funtane!*

Općinarim sve to manje kućarine,
seljanima sve to manje redovine,
a sve više Splitu posla i tupine,
praščevine, ribe, robe, trgovine!

Deputatim stvori stô mandata više!
(Ajme meni! kad im zazubice skaču!)
Kad izbori budu, daj nam dobre kiše,
nek oladi glavu vodjam i biraču!

Našim momcim nek se lipe cure smiju,
neka cura momku bude *terno lota,*
srca mlada od jubavi neka biju:
nek im drću brci, surka, *žip-kilota!!*

Svima, evo, Duje želi lipu sriću,
svim *partitim,* mušku, žensku, staru, mladu;
za to Duji svi za feštu neka kliču:
„Alandar i napriđ danas u paradu!“

Ghettar.

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA SPLIT

Ištantaneje

U CINEMATOGRAFU.

Udje u bioskop jedan otočanin, plati na kasi pedeset pâra i ode dalje.

Pred čekaonicom mu vratar uzme cedulju i preda metar dugačak ispisani program. Ovaj pogleda u čudu taj čitavi roman, i nije znao šta bi š njime. Ogleda se okolo i vidivši da se neki i posmjehivaju, nehtjede dalje da pravi tu ružnu figuru. Promisli, šta bi mu mogli više i dati za pedeset pâra, — pa složi pomnjivo dugi program, stavi ga u žep i izadje dostojanstveno iz dvorane.

▢

OPET CINEMATOGRAF.

Prikazivali su „L' assedio di Troia", gleda jedan, gleda sve te muke i ratove, pa će u zadnju: Dio mio, alora, quanto ghe voleva per assediar la troja, oggi inveze se la conquista, con dò e dò quatro.

▢

JEDAN S PERČINOM.

Opet smo u cinematografu. Puna čekaonica svijeta, čekaju da ih dodje red. Medju publikom odskakivao je jedan seoski pop, nemarno odjeven i vas prašan. Da mu prodje vrijeme, čitao je opis slika u programu, na jednom stane mahati rukama, baci program na tle i stade ga gaziti nogama. Svijet se razbjegne na sve strane, mislili su da mu je šenulo u glavi. — Ovo je sramota, u Splitu pa da se ovo dogadja! — i udri nogama o tle. Kad se vidio osamljen na srid dvorane, poleti prama ulazu lupajući nogama i vičući, sramota, sramota! pa izleti bjesno na dvor.

Kad se je publika nakon nekoliko trenutaka snašla, pogledaju se i svi prasnu u smjeh, ali niko nije znao rastumačiti povod tom naglom ludilu. Pade napokom nekolicini pogled na pogaženi program, — Eureka — zaviče jedan, i pročita debelim slovima napisanu četvrtu točku programa: Slavlje pedesetgodišnjice oslobodjenja Rima.

Ovi je doša u Split za pravašku skupštinu, i član je bezobrazbenog društva na Kamenu, za pohrvaćenje i kulturno unapredjenje Splita i okolice. D. B.

▢

QUARTETTO TRIESTINO.

I ove godine došao nam je vrijedni tršćanski kvartet. Pohrlila sva muzikalna inteligencija svakakoga spola i stranke da se naužije malo klasične glazbe. Da se je pak slušateljstvu jako dojmilo, dokaz vam je u sljedećoj ištantaneji ulovljenoj po stubama.

— Sora Mare, cosa ghe par?

= No la me parla a mì de musica, perchè vado tutta in brodo de caragoi!

— Zà, la ga ragion, ela xe nata col quartetto vizin la cuna.

= Proprio col quartetto no, ma cola musica sicuro; adesso po natural, no ne parlemo. Me fiscia tutto el giorno in tela recia.

— Che no i gavesse dà anca a ela, col clarinetto...; come a quel tal?

= Sò che la scherza seben adesso no xe el momento.

— Mia sora Mare, no la se ofenda, scherzavo. A proposito, mi per dirghe la verità proferirio che i gavesse sonà qualche cosa che conosemo, presempio, Nabucco, Atala, Pipellet, inveze queste robe che i sona, no se pol gnanche cantar, co no conosemo le parole.

= Ma cosa la me dise, questo xe musica classica.

— E che diferenza ghe sè tra questa e quella?

= Che diferenza, che diferenza, insoma giusto la diferenza xe, che questa no se pol imparar e no se pol capir.

— An! adesso capisso che la deve esser bella.

▢

JOPET KVARTET.

— La ga inteso an, el Haiden?

= Bella robetta!

— E cosa ghe par de Schubert?

= Belo, bel, el scherzetto me piase.

IZ DRUŠTVA INŽINIRA.

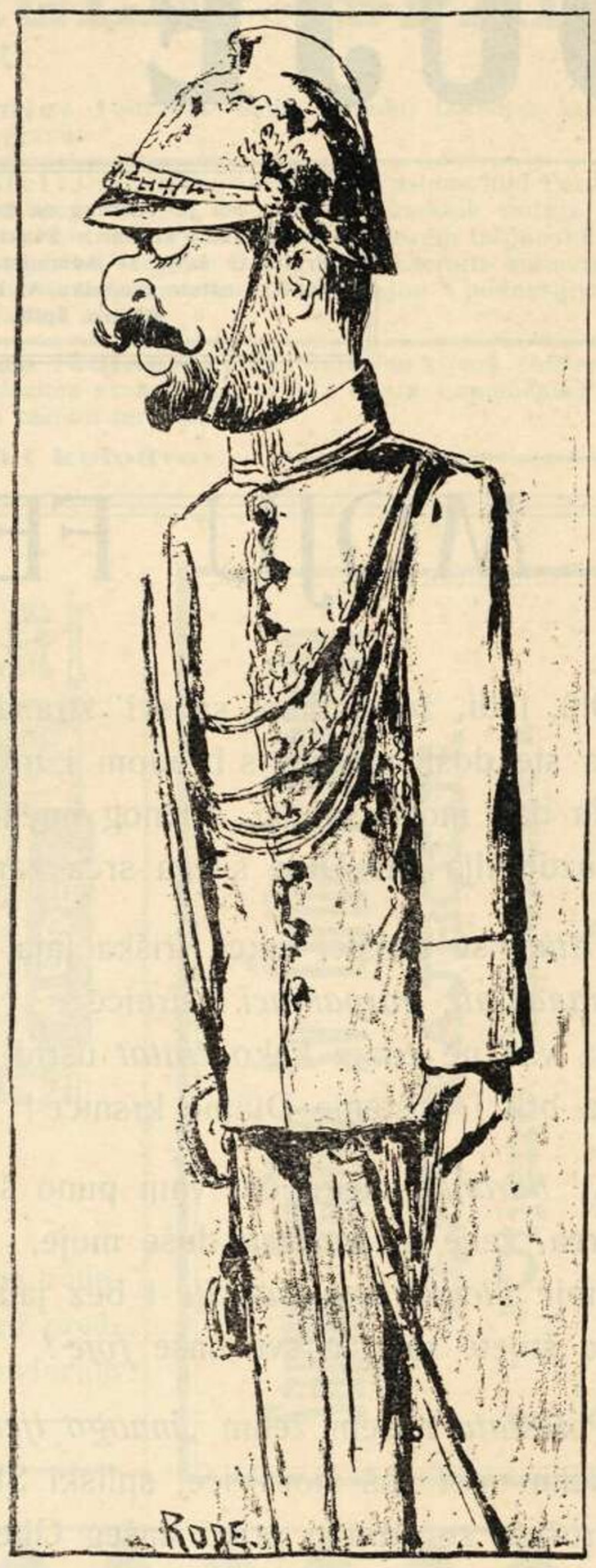

Inžinjer je i punpjer.
Žrtvuje se od požara
Da očuva sviju.
Navlastito pazi dobro,
Staru biskupiju.

On je strašni rodoljub na cviće
I jubitej domaćega štila,
Al' ga steže aisenbanbau,
Kâ i svaki tamašnji babau.
Kad mu nebi ta pipita bila,
Možda bi ga okrunila vila.

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA SPLIT

— Ma i sona anca ben.
= Altrochè!
— El Jancovich?
= Che manette!
— El Dudovich po?
= Orco can!
— Ol d'un can de violoncello, no la me dise niente?
= Cavra! el lo remena ben.

□

ŽALOVANJE U VAROŠU.

Na jednoj kući u Varošu svi prozori zatvoreni i ako je dan, odma se vidi da je žalost u kući. —

— Ajde bona, ča ćeš se razdrit, oli te korist govorit, kad je Bog tija.

— Lako je van govorit, tugo moja, ma ja niman moje matere. — Smijem se tolikoj tuzi i udjem u kuću žalosti.

Na prvom podu u polutami razaberem punu sobu varošanka, koje su se okupile okolo sirota, da ih tješe, jedva su se vratile sa groblja.

Ove što su bile bliže kćeri koja je glasno plakala, tugovale su i one, svaka je svoga mrtvoga plakala, i usput tješile tugujuću, da ne pokvari svoje lipo zdravlje, kad joj je i tako uzalud. — One što su bile odalje, raspravljale su medjusobom, napnem malo uši, i evo po koja ulovljena fraza.

— Čujete li je samo bidnu, muko božja, prikinut će se.

— Utišit će se bôni, jemadu lipoga stanja.

— A jeste li vidili ono nesriknjice starije ćerê, ni njanke — majko moja, — rekla.

— To je sve do naravi, kuma Mare, ona *invece*, prima tugu u stumik.

— Nevaja to ništa, svit je karonjski, pa će je raspravjat.

— A ni ona sridnja ništa ne plače.

— Je bidna, jučer cili dan, ja san je čula.

— A vi jopet, — ča vaja da ste je vi čuli, sada je najlipja ura, a ko ne čuje, ne viruje.

— A jeste li bili nikidan u pokojnoga kuma Šimuna?

— A bome jesmo, tot smo u susistvu.

— Jeste li vidili, muko isiklisusova, *šporkižje*.

— A kako nismo, — obukli su ga bidnoga u ništo stare robe, a na ćerinu posteju jemadu *šuštu*.

— A lancuni crni kâ lopiža, ma mušte, to jon je zâva, da nas ne čuje, bilo bi *skândala*.

— Nu bome, al smo ča rekli.

Bilo me dosta toga razgovora i otidem na drugi pod, da se žalujem muškima. (Po Varošima kod žalovanja, odjeljeni su muški od ženskinja, — bit će radi morala).

Muški zaseli okolo ognja i griju se, pripovjedaju doživljaje i šale što su sve, one noći, dok su mrtvaca čuvali, počinili, bila je i koja cura iz bližnje rodbine. Svi se natjecali ko će bolje prikazati u potankostima, sve šta su jedna drugomu noćas opravili, kako su tri stotine *fritula* (uštipaka) izili i po tri kafe popili, i kako je sin umrle lipe *fritule* kod *fritulere* izabra.

Koja je razlika, pomislim, medju prvim i drugim podom. Gori smijeh i šala, a doli ogovaranje, tuga i plač.

Na jednom narupi gori u crno zavita figura, oči crvene i plačne lice zamrljano od suza, baci sa sebe rakno (crni plašt), — nemogu višje! — zaviče i zaleti se prama vatri, usprenem, mislio sam da će sad u vatru skoćiti. Nu za sriću se nije ništa zla dogodilo.

— Ala ča san se nasmijala! — započme. — svi se okrenu u čudu i čekaju što će da tako smiješna pripovjedi. — Bili smo — proslijedi, za sprovodom, ja naričen, naričen, da su mi sve prsi pucali, kad me Antula obaturnu nogon, ja se malo *ferman* da je čujem, a ona mi učini *mòt* na kumu Toninu. Kad sam ja, braćo moja čula, kako kuma Tonina iz nosa' nariče, — pucan ja, i nemogu se uzdržat od pustoga smija. Pokrila sam se dobro s raknon, da me kokod ne vidi, i jedva sam se prid Sustipan umirila I onda san jopet stala naricat, pa me nisu tili pustit na grebišće.

— Bojali su se, toga ti, da se unj ne baciš.

— Baci se ti, ol' san luda.

NAŠI ODVJETNICI.

Ovo vam je advokat,
Kremenjak, modernjak.
U duši je umjetnik,
Mrvu mecenat.

Doli na prvom podu je uz to neka navrnula razgovor, kako se je lani pri žalovanju u Marjanu proseo pod od kuće, pa se svi u klubku našli u konobi. — To je sugestioniralo prisutne, i sve na jedan put opazile, kako je pod trošan i posve elastičan, te se poćele svaka pod nekom izlikom opraštati, davajući pri polazku sirotam po koji savjet. Najviše su bili upravljeni naravno onoj, koja je toliko naricala, (to je bila ona što je gori nahrupila).

— Lipa moja, umiri se, ja znam mater te, nije pas. — Druga će: ajde Tereža moja, eto ti zbogom, ma znaš nemojte pomest kuću baranko za osam dan, ta mater van je i recite jon svaki dan po dilak od ruzarija.

— A kad neznamo razmišjat. odgovori ova pod glas smijuć se. — Ovo je opet ona što je naricala. —

□

KO ZNA DOBRO, ZNA SVAKAKO.

Sidi jedna u perivoju sama, na jednoj klupi. Da si dade nešto malo *importance,* zadubila se u jednu novinu i

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA

izgledalo je, da ju stvar osobito zanima jer je u zanesenosti sve ustima micala, kao da moli ruzarije. Ja kako sam *kurijožast*, prodjem razo da vidim, šta ima tu interesantna.

Kad se približim, nisam se mogao uzdržati i prasnem u smijeh.

— Šta se tako bezobrazno smijete? — nagovori me ova srdito.

— A kako nebi, ne vidite da držite novinu naopako. — Ova ulovljena tako očevidno u flagranti, zacrveni se kao rak, ali samo za čas, opet me pogleda, *kâ jidna maška,* pa će mi onako s visine:

— Ko zna dobro, zna svakako. I proslijedi dalje čitati . . . naopako.

▢

CICERON.

Jedan naš famozni trgovac konja, otide jednom u Zagreb sa nekoliko trgovaca iz Pulje. Naravno on im je bio tumaćem, i pokazivao im znamenitosti grada. Kad dodjoše na Jelačićev trg, opazi jedan puljiz Jelačičev spomenik i upita vodića.

— Cos'è quel monumento li?

= Toga ti! o no ti vedi, xe el san Giorgio che copa la biscia.

▢

U FOYERU.

Opet je trščanski kvartet. Pri odmoru mješa se publika u predsoblju i salonu.

— Cosa ghe par?

= E cosa dise el Salvi?

— Nol ghe se.

= Peccà.

▢

JUPE CULOTTE.

— Mama, ma per cosa ti insisti che me vesto le braghe.

= E fija mia! co gavemo qua dei giovani zà in età, e che no i vol saverghene de cotoli.

▢

UNAJMLJUJE SE.

Išao je umjetnik svojim prijateljem. Naime hod, kosa, šešir i čitavo njegovo držanje odavalo je pravoga umjetnika Tako dodjoše malo po malo klatareći se do kuće na kojoj je stajao nadpis:

„Ovdje je živio i umro pjesnik X. Y.“.

Umjetnik stane. Prijatelj morao je takodjer stati. Umjetnik čita, a prijatelj je morao slušati. Umjetnik pogleda prijatelja, pak mu veli:

— Što misliš? Drago moje! što će poslije moje smrti, na mojoj kući pisati?

— Ja se nadam nešto lapidarnijega, odgovori prijatelj.

— Misliš, na primjer?

— Na pr. — Est . . .

— Est?

— „Est locanda“.

▢

JAKOV ČIČOLA.

Da se sasvim ne zaboravi na ove naše izumrle originale, donijeti ćemo gdjekod po koju njihovu karakteristiku. Svaki ko pobliže poznaje kojega od ovih, neka nam pošaljə podatke, da tako bude popunjena istorija Splita.

Ovaj tip je spada medju mirnije originale, imao je maniju, da se svakog jutra pričeščiva. Gdje se je ispovjedao, te on nije nikomu kazivao, a i malo je koga to i interesiralo, nego svratio bi se on češće i popit *bičerin*, prije nego li bi iša na prvu misu.

Jednog jutra u crkvi na dobromu, kad se Čičola približi k' oltaru Božjemu, udre *reful* iz Jakova pa fratru u lice.

IZ POMLADKA.

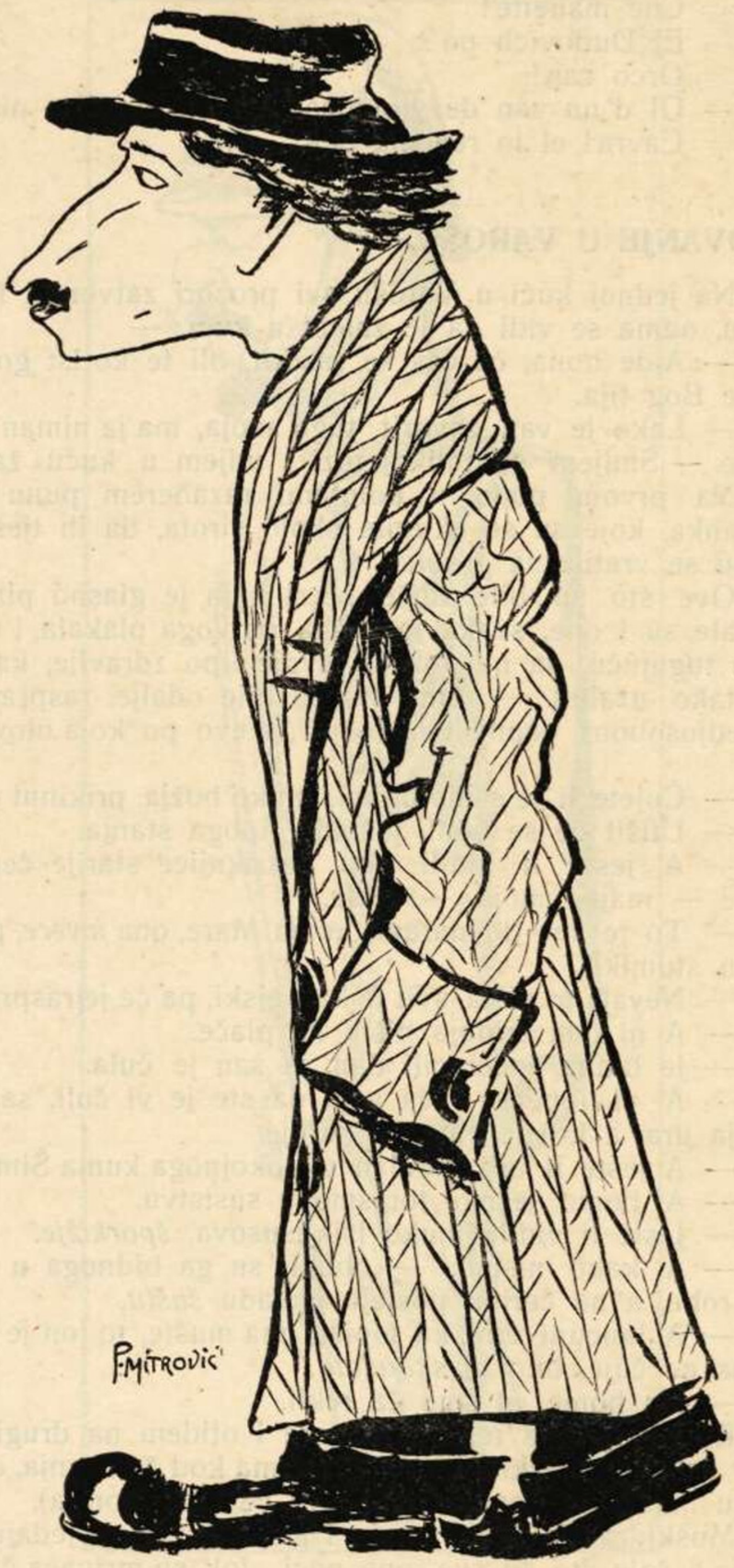

Da je dečko feš, vidi se.
Da je ćutî Maj, čini se.
Al zapjevat on brê neće
Jerbo kistom „Evu“ kreće
Solinjanac je, zapàn,
„Meduličev“ član.

Ovaj kojemu je i dosad Čičola bio sumjiv, upita ga onako na pô u šali:

— Da nisi ti štokod jio jutros?

— Čičola osokoljen sa fratrovim dobrostivim tonom, odgovori mirno: nisam gospodine vengo samo jednu *frementunicu* (kukuruzova pogača) i *bićerin.*

— Magare, otrese se fratar, još se usudjuješ pristupiti k' trpezi Božjoj. Neznaš koje svetogrdje činiš?

— Na to Čičola odgovori ozbiljno:

Oče, boje je da gospodin stoji svrj *frementunice,* vengo *frementunica* svrj gospodina!

▢

PICIGAMORTI.

— Ciò Bepo, cosa ti ga, che ti xe così abbatudo.

= Mi? grazie âl cielo, sto mejo che mai.

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA SPLIT

— No sò, el Salvi me diseva, che voria avicinarse, ma no sà come; anzi m'a fatto osservar, che ti ga una certa cera palidetta.

= Senti, — dighe che'l vegna in agenzia co son solo, pa će mu znat gospe, tebi i njemu.

Petar Mitrović.

Kad sam mu rekao, da ću za ovaj broj „Duje Balavca“ napisati o njemu par redaka, da ga tako predstavim Dujinim čitateljima, nasmijao se i rekao mi: „Ča si poludi, ja niman preteže, da sam umitnik, ne trebam reklame, ni kritike, jer nisam do sada ništa stvorio. Ovo mi služi samo za zabavu i šport“.

Ovo je bila njegova iskrena želja, kojoj ja u ostalom ne ću udovoljiti, jer sam uvjeren, da Petar Mitrović i ako nije veliki umjetnik, ipak zaslužuje, da se o njemu napiše par re daka.

Petar Mitrović je svršeni pravnik: visok, tanak, malena nosa i glave. Sin je stare težačke obitelji iz V. Varoša. Hrvat je. Naglasujem to s toga, jer kad smo se jednom u društvu zabavljali, smijali i pravili šale: što bi koji od nas bio, da nije učio, — o njemu se reklo, da bi sigurno bio: tolomaš i „portabandiera“ od beršalja. — Učio je gimnaziju u Splitu, a prvih godina bio je klerik: popić. Kad bi nedjeljom išao kući i prolazio ulicama V. Varoša, obučen u „popovskoj vešti“, naše bi se težačice zaustavljale, gledale ga, prikrstile bi se i rekle: „Nü, oslobodi bože, ča smija na svetoga Luigja Konzagu“. Bio je potjeran iz sjemeništa, jer mu nadjoše pod „kušinom“ jednu dopisnicu od jedne djevojke. Potjeraše ga iz sjemeništa i učiniše mu tražbu za ono „ča im je izija i popijâ u šeminarju“.

U društvu je dobar i veseljak, zovemo ga „Destrezza“, a premda je učio u Zagrebu i u Pragu, ostao je uvijek pravi Splićanin.

Kako je postao karikaturista?

Dok je bio u gimnaziji, izdavali su „*Bavareži*“ satirični list „*Glavardo*“ u splitskom dijalektu, pun šale i humora, — i karikatura, koje je pravio Petar Mitrović. Kad je počeo izlaziti „Duje Balavac“ počeo se malo više baviti karikaturama, — ali uvijek bi ih kazivao samo prijateljima; — nije htio da mu ih novine reproduciraju i da dobije „patent“ umjetnika. Zašto? Neznam.

Lani, u Zagrebu, naprávio je više uspjelih karikatura, kao n. pr. zast. Supila, Budisaljevića, Matoša, Starčevića i dr. Kazali ih našemu gosparu Frani Supilu, kojemu su se jako svidjele. Ovaj ih je uzeo, odnijeo sobom u sabornicu, pokazivao svim narodnim zastupnicima i podbanu Chavraku — i Petar Mitrović bio je onoga dana u sabornici: l' eroe del giorno.

Za Mestrović-Račkijeve izložbe u Zagrebu, napravio je njihove karikature: Mestrovića gola na sfingi, a Račkoga

Naši karikaturisti.

umješao u onim njegovim sujetima iz „Smrti Čengić-Age“ Uzeh i te karikature, kazali ih Adolfu Milčinoviću, kojemu se svidješe i koji je imao namjere, da ih reproducira u „Savremeniku“. No Livadić se tomu protivio, izvinjavao se, da je Mitrović početnik, premda su stvari dobre. Ja se tek poslije sjetih, da je Mitrović Dalmatinac i „majstor s mora“. — Ali ipak nije prestao, da radi, pa kad se kod njega nakupilo dosta tih karikatura, savjetovah, da pošalje nešto „Koprivama“, a nešto „Duji Balavcu“. Poslušao me. Što će dalje? ne znam. Znam samo to da nema nikakovih zahtjeva da bude umjetnik.

A karikaturista? Da! — (I od najbolji. D. B.).

Penkala.

Gradski vijestnik.

NJEŽAN MIG.

Mali Ženko nam u „Državi“ poručuje, da bi „Duje“ mogao postati i humoristični list, što u drugim ričima znači, da bi s „Državom“ rado kao Dujinim prilogom pristupili. Ja držim da tu ni nema velikih poteškoća „Država“ je priznajem, dosta smišna, u istoj smo štampariji, stari prijatelji; spominjem se dapače da smo se Ženkom još i u školi svi sudrugovi smijali *(je bi bufun)*. Neostaje drugo, nego da prilagode format prama „Duji“ i naravno da štampavaju na finijem papiru. Nebi rada da se publika š njom posluži u druge svrhe.

SJAJNA POBJEDA NAŠE BRAĆE u LJUBLJANI. („Država“)

Do sada su svi viječnici Ljubljanske općine bili slovenci liberalci.

Po prvi put! Živjeli! po prvi put ove godine, zaslugom našeg slavnog slavenskog pravaša Šuster-šića, pobjeda je naša:

— 14 klerikalaca i 7 njemaca —

Po prvi put, samo napried, slava Šuster-šiću!

SVE ZNA, „EL MORIRÀ PRESTO“.

A kò to sve zna, ako ne Antonije, (je se po vragu priobrazija Botićev spomenik, i oni pasji Kraljevića Marka konj, koji je nazad koji dan vuka karatile od bire, a sada se priobrazio u najmonumentalnijega konja naše dobe.) Naš Hatze sada čini novu operu, a znate koju? „Graničare“, pitajte „Jedinstvo“. Govori da je silno uspila pismica Kranjuline, — *Da sam toga prije znala, ostala bi in der štat.*

— Jest Boga mi! odgovori Čića Grga. I ovde je orkestralni efekat tako velik, da se čuje beštimja i prez da Čića Grga otvori usta. Iza svake prestave svi skrupolozniji profešuri od orkestre, ispovidit će se zaradi te muzikalne beštimje. Naravno tikva Čića Grge, u operi će imati glavnu ulogu, — ala efekta, ala efekta!

Vidi se da i u „Našem Jedinstvu" tikva čini glavnu ulogu. D. B.

TALIJANSKI OGLASI u KAZALIŠTU.

Eto milo nam je javiti, da je ipak medju gradjanstvom došlo do male snošljivosti. Bio je u našem kazalištu „quaretto triestino" i oglasi su bili talijanski, ali su i nama došli u susret pa nadodali i hrvatski, da se ne tužimo. Cujemo da su u Zadru odlučili od sada davati i hrvatima kazalište ali uz malu obvezu, i to da uz hrvatske oglase nadodadu i talijanski prevod. Preporučamo zadarskim hrvatima da pristanu na to, kako smo i mi ovdi, bome jedan drugome valja doći u susret.

Naknadno doznajemo da „Banca Triestina" misli napraviti i hrvatske tabele i to, kad je vidila da je „Ljubljanska banka" stavila talijanske. Preporučamo taljanašima da se služe s ljubjanskom bankon, a hrvatima da pohrle u banca triestina, čim vidu hrvatske tabele; da tako ove osjete blagodat snošljivosti.

A narodna „Banca popolare"? Ah, to je stara dìta, pa se nemože promijeniti isto kao ni Pistoria di Luigi Hatze.

NAPREDAK.

Bio nam je i ove godine sv. Kajo. Svetkuje ga se u jednoj crkvici dalje Solina. Tu vam je mjesto hodočašća naših varošana; jedan od onih malih svetaca, koji se uzimlju kao pretest za ne raditi. A imamo mi dosta tih malih svetaca i svetica na godinu, nemožemo se tužiti. Kako sam prije spomenuo tu je običaj hoditi na zavit, prije se išlo lipo u jutro rano na noge pa na prvu misu, najviše oni postariji i ženske sile bi na tovarčića. Ove godine ne više; znate li kako su otišli težaci u sv. Kaje? — Na biciklima,

Eh! da oće i u poje na biciklekan, nebi tako bilo plašivi mazag po putiman, a naš bi Orebica jema na sudu manje posla. D. B.

BUROVIĆ u ŠPORKO.

Jesteli ga vidili kako je naš Antonije pobisnio, di smo ga stavili u rubriku ignoranata, prigodom Meštrovićeva uspjeha. Ovo me sića na spliskoga tipa pokojnog Burovića, koji kad se je vidio ilustrirana u „Pregršti šušnja" najviše se naljutio, što su stavili u istoj knjizi pok. Morpurga i zastupnika Borčića. — *Po con quei là el me va meter, go perso la riputazion, udrit ću Vicu češminon po stumiku ši po!* — govorio je; tako i Stražičić, di smo ga stavili sa „Danom", don Franom i Xapulom. Bome pisao je kao i oni, dapače je prenašao kretinarije iz „Hrv. Prava" šta ih je podpisivao Xapula Vukelić.

Nećemo da uvridimo uspomenu pok. Burovića prispodabljajući ga s Antonijem, pa zato smo ga i prozvali — Burović u šporko.

NE DA SE PREVESTI.

Neke srpske frankovske novine pišući o uspjesima Meštrovića i drugih hrvatskih umjetnika u Rimu, ne pišu nikada da su hrvati, pa je to potaklo naše neke novine, te ih objedjuju sa šovinizmom. Ja mislim da je to nepravedno, jer pošto se riječ hrvat, ne da u srpskom jeziku nikako prevesti, tako one neke novine, koje samo srpski pišu, moraju i na sramotu tu riječ izostaviti. — *Čast!* D. B.

FIGLIE DI MARIA.

Ove godine su figlie di Maria jemale jedan novi divertimenat. Pri *funcjuniman* velike nedije činile su dvi a dvi *guardiju* sa strane velikoga oltara, obučene u monturu. Da ji ne uvati *debuleca,* gostili su ji u *kužinu ekonomiku,* tot bi se i obučivale. Vengo reka bi da one nisu uzeli baš ozbiljno stvar, pa je tot bilo i glende i smija i oponašania

L' ENFANT PRODIGE.

U tvom životu biti će bure,
biti će juga, biti će tremuntane....
Iz govora očeva, pri prvoj misi.

GLAS VAPIJUĆEGA U PUSTINJI.

Pomozi mi sveti moj Loyola,
Da se opet u bili Split vratim.
Da nastavim prisjajnu karjeru,
Koju mi je Mali prekinuo,
U najlipšem njezinom začetku,
Kad nadmaših moje učitelje.
Ja ću ti se za to odužiti,
Tvoju svetu kastu proslaviti.
A tebi Mali, amen,
Ubija te kamen.
Iz kamena drivo
Ispalo ti črivo.

---

starih kanunika, tako da je madre badeša bila u sto mûka, dok bi ji donekle umirila. Bože moj, ko će obuzdat toliko mlade krvi, ča za koga nije nije. Kad se jedne ure prominivala *guardija,* jedna od lipji i elengatniji, od *korfužjuna* kad je u monturi izašla na ulicu, posrne i pade u jednu jamu. Promislite divertimenta, bilo je smijat se za cili dan i u crikvi i u *kužini ekonomiki.*

Inšoma onoj šocjetadi ne fali nikad *divertimenta.* Naprid za viru i za domovinu!

Kaže se da bi ji tratali i u „Belle Vue" ali oćedu da se nauču siromaštvu.

Bajagi! reka bi brat srbin. D. B.

OPĆINSKA PRIPADNOST.

Naš Antonije vidivši kako se sada miša za općinske izbore, i ko zna ko može na općini doć, promislio je mudro i zapitao općinsku pripadnost, dok je na vrime. Opazio je on kako novi komesar revno zapraća, sve škandalivce

GRADSKA KNJIŽNICA MARULIĆA SPLIT

preko granice, koji ne pripadaju općini, pa bi bija i do sad nanj doša red, da nima barbu na općini.

Àla festanjuliman posla, dajin se vrati u Dubrovnik. Ma je pegulan, pa bi jin u godinu dan odbija sve furešte. D. B.

NEOVLAŠTENA PRIMALJA.

Don Frane Ivanišević koji je primao dnevnice i ako nije bio ovlašten od stranke koja ga je bila izabrala, napokom je izgubio i mandat i gornji titul. Pegula, reći će kokod, ovde baš nije, — svako zlo ne dolazi za zlo. Sad će lipo moći mirno uredjivati „Pučke novine“ pa će nadamo se biti nešto bolje. Dobro je i žrtvovati se za narod, ali bome sve s načinom, dobro je i u Beč poć, ma je i doma doć. — Sritno.

Iz pokranjine.

DUBROVAČKE NOVITADI.

Na Gloriju štamparija naših reverenda obdarila je grad novim gjornaletom „Skurin“. Kako nas naši reverendi čutu, svak je bio persvaz iza kako ga je prolego. Soto la forma pazara išibali su svakoga . . . samo grehota da nijesu otvorili malo i njihove vrečice sekreta, pa bi „Skurin“ bio pnno masniji. Grehota n. pr. da nijesu pripovigjeli kako je redatur „Katə“ i „Skurina“ bio negda Srb i nosio crnogorsku baretu. Kako je Dum Mato bio autonomaš ecc . . . ecc, pa svi oni imensi sekreti (Dum Ante?!) iz njihovog „Crnog-kruga“. Drago nam je, da će drugi lumer (ako izagje!?) nosit njihovo pravo ime „Crni - krug“. Tad će mo i mi štogoć pripovigjet. Čekamo ga!

Novi izum.

Superbi smo mi Dubrovčani! Sad možemo i mi imponjat širom cijele Dalmacije sa *najnovijim izumom* „Kate Lude“. Promislite: Kate je skoprila, da štucanje rukama nije više ovacijon nego demostracijon. Dunque znajte vi svi prosvijetljeni narodi, kad vam mužika, orkestra, tamburice oli kakve sočetadi od kanta što lijepo esegviškaju nemoj te aplaudiškavat, jer po Kati to su demostracijoni. Nadamo se, da će ovi novi patent „Kate lude“ dobro rendit, specijalmente sad, kad joj je mužika diventala *karonte*, a Dum Ante retiro se bit deputat, jer da je sit i presit „političke“ ***strastvene*** „borbe“. Čestitamo Antoniju (koji je per disgrazia Dubrovčanin, a u sve se razumije ako ćete i u pituru, mužiku . . . !) što je najprvi iza „Kate“ spjego taj *izum*. Evala mu!

Jedan avancamenat.

Sva tri naša gjornala, a in kapite „Kate“ otkrila su kako je jedan magjor ofengjo dalmatince. Digla se bura i prašina . . . pa sve inutile. Redatur „Kate“ najprvi je to skompriško, ali mu nijesu uzeli kome serijo, specialmente sad, kad je izmješo da su *ovacijoni* što i *demostracijoni*. Spjegali su kako je to izmješo, da je izmješo i od magjora, da svi njegovi protesti ostali su samo na karti — s potpisom. Grehota, da se je u ovako ludo izgubio, a magjor biće avanzan.

I naše kafetarije počele su progrediškat. Drago nam je, da je gospar Roberto dečido stavit u Kafetariju nove kanape a stare dat muzeju.

Gospar Antiki.

IZ IMOSKOGA.

Dragi Duje.

Molim te zamuči se do nas, ti šta si demokratičan mislim da ćeš se *denjat* doći i u Olivin teretni automobil. Dodji, nećeš se kajat, vidit ćeš novi sistem za taracanje trgova i glavnih ulica. Upozorujem te samo da doneseš sa sobom postole od *šotolajera* i jedan vinč, da se možež izvuć ako upadeš u škrape. Nemoj za boga doć stvojima delikanima postolima, koji će bit dobri za spliski glib, ali nedostatne za našu teracu. Moglo bi ti se dogodit kao i jednoj spliskoj šinjorini, koja je razglobila nogu, čim je na našu pijacu pristupila.

Dakle oboružaj se i dodji. Tvoj Miško

Ja sam se već o tomu informâ, pa su mi rekli da je to učinjeno, za unapredjenje postolarskog obrta. Dakle *ne vaja se prenaglit, svakako kad vidiš risultat, javi se.* D. B.

IZ ZAGREBA.

Evo naš Gjalski,
Posvuda vraški.
Pucice ljubi
I vrijeme gubi
Da brake sklapa
A i rasklapa.
Svakomu mio
Romansjer bio

Sad istražuje,
I pretražuje,
Pa sretan bio
Te izumio,
Origin' slavnu
Xapule, vajnu.
I Xir priznaje,
Troglodit da je.

SA KAMENA??

Dragi Duje.

Danas je u nas bilo veliko sljavlje bio je naš Ženko itd., još si samo ti falija.

Naše je katoliško izobraženo družtvo, za pohrvaćenje Splita i kulturno unapredjenje itd. itd. stavljalo, prvi ka-

GRADSKA KNJIŽNICA MARULIĆA SPLIT

men na Kamenu, našem budućem domu, prvoj kući u selu. Program je bio obilan, evo ti ga u kratko.

$9^1/_2$ u jutro, svećana služba božja. Služija je naš Donadini itd.

Od 12—2 svečani doček gostijuh. Došao je naš Ženko itd. itd.

$3^1/_2$ p. p. javna vježba. Vježbao je naš Ženko i Donadini itd.

4 sata, bratski teferić. Ovde se osobito istakao naš Ženko itd.

5 sati, pučka zabava (pjevanje, tamburanje, koncert, ples, i šaljiva pošta). Ovdje je osobito pjevao, tamburao, koncertirao, plesao, i šaljivo pisao, naš Donadini itd; itd.

8 sati. Odlazak gostiju. Napokon nam je otišao naš Ženko itd.

U fond družtvenog doma, sakupilo se 7 kruna (sedam).

NB. Prije dolaska, gosti su se svečano obrijali, kod svog urednika.

Tako valja. Svoj k' svomu!

Asti miša u bumbaku! ovi su sigurno učinili ovako obilan program, da omalovažu fešte u Rimu. Jesu berekini. Pitat će te se a di je ti Kamen, — naćiće te konotate na drugom mistu. D. B.

Duje u Supetar.

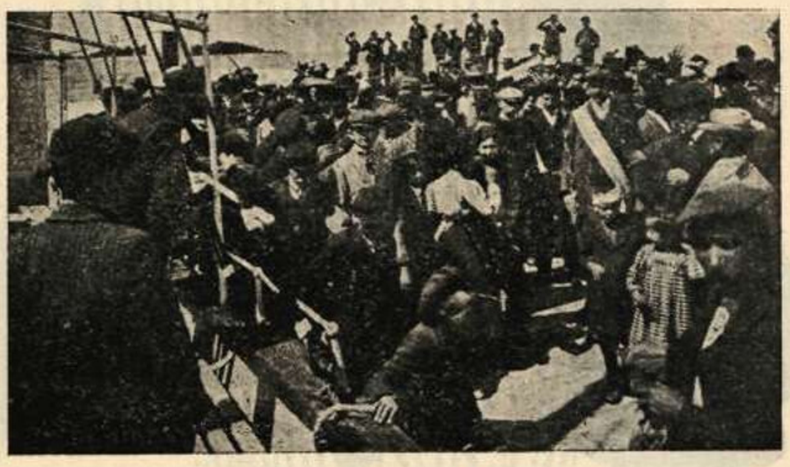

Počeli lipi prolitni dani, naši supetrani sitili se svoga Duje, i pozvali ga sa svojom svitom da opet vidi kako se u Supetru napriduje. Ko bi se ovako milom pozivu oglušio, pa tako nismo mogli ni mi. Poziv je za drugi Uskrsni svetac, kud će te zgodnijega dneva. Nego na Uskrs šetajući po gradu pročita neko od nas mrtvački oglas, jao zaviče, propali smo. Ča se je dogodilo? — S jedinim parobrodom koji je sutradan odija za Supetar i s kojim smo mi jemali poć, jema je putovat i jedan mrtvac. Ča će mo sad, tamo je u pripravi glazba, konjaništvo počastna pratnja i i — i sprovod — to neide nije moguće. — Dali se odma na posal telegrafali Loydu: služi za sutra parobrod, cijenu ne gledamo. — Keinem Schiff, odgovori nam. Ungaro-Croata, isto. Uz to je došlo sutra, dan odlaska, jemamo još pâr uri vrimena, nije ostalo druge i telegrafamo u Pojica, vaja reć pravo, poslali su najveći parobrod ča su ga jemali na raspoloženju i tako se odlučili za „Kneza". — U Supetru pak bili u još većoj neprilici, vas doček sa trudom pripravljen, nemoguć radi sprovoda. Mi se uz to ukrcali u naš posebni jacht digli barjake i da će mo zajidrit, kad eto brzojava: — *Radi sprovoda suspendiran svečani doček, ostali program nepromjenjen — odbor. — Odgovorimo: Dolazimo sa posebnim.* D. B. — i odputujemo. Kad su oni brzojav primili, mi smo već bili na vidiku, bome otila se njijova požrtovnost te su za malo časaka skupili glazbu, gradjanstvo, podigli barjake i tako nas ipak sjajno dočekali i ako sasvim nepripravni. Nas je ta srdačnost baš ganula, gradjanstvo predvodjeno glazbom dopratilo nas je do stana, te se razišli jer su se za pô sata morali spremati za sprovod.

KONCERAT.

Po podne je bija kencerat supetarske glazbe na pjaću, di smo mogli čuti dobri elemenata, samo da ji je višje vižbat, a još lipji smo elemenata vidili meju krasnim spolom, koji je gori doli šetao, tražeć u našoj grupi Dujinu mutriju.

BANKET.

Ča je tek bilo u večer, kad bi sve pripovida, otilo bi se višje od koje stranice a žalibože niman ji toliko na raspoloženju, pa ću u kratko. U Dvorani „Sloge" bio je fino namišćen stol za pedeset mista. Sve ličnosti Supetra sa gosp. načelnikom na čelu.

Krasni spol je bija ritko ali sjajno prestavjen. Gospoja Marović, gospojica Čipin, koja se udostojala, pak nas razdragala sa krasnom Chopinovom glazbom, te gospoja Hrazdira. Još nam je fàlila krasna čejad Rendićeva, ali radi bolesti jedne i to njegovə dražestne ćeri, nisu ni druge došle. Bilo je govora, smija, zabave i veselja, uz to nas je vridni Bore fino gostija sa domaćim pjatancam, a šampanja je tekla, kâ, bože prosti, iz funtane. Naš Rendić je naravski učinija svoju, ali ću vam pripovidit u drugoj prigodi.

ŠERENADE.

Kad su se počele približivat male ure, i krasni spol se *ritirâ,* onda se i oni oženjeni malo višje uzvirili, ali uz to do-

IZ ZAGREBA.

Ovo vam je Budisavljev
Po izgledu pravi ban.
Ali bome po batini,
Vidiš da je „Srbobran".

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA

nese kamarjer dvadesetak paki šterik, pa počme dilit svakom po jednu — naravno i ova je Rendićeva. — Svaki je lipo užge po nalogu i onda po mjestu, šerenade. — Ča šampanja, ča raspoloženje, ča pramaliće, bome smo pivali kâ slavići tako, da nijedna cura ni *režištila*, a da ni uzdala, a nijedan muškić, a da nas ni posla frigat se. I tako odpratili uz svićavinu sve po rangu, u koliko smo mogli na onu uru i u onakom raspoloženju razlikovati.

KOD RENDIĆA.

Svi smo na okupu, idemo kod Rendića, naš nas nestor predvodi. U kući nas sa posmijom dočeka njegova mater sa 96, (devedeset šest) godina na plećima. Zdrava kâ jabuka, pitamo je jesu li jon dobra dica, vaja reć pravo sa sviman se fâli a osobito da je Ivan dobar. Mi smo jon ipak priporučili da pazi na nj za koje vrime jer zna učinit po koju škapucadu, a s vrimenom, *el se farà*, vaja da se i on *šfogâ*. Na stolu je bija spravjen teferič, žrtvujemo se i posedemo, u to eto ti i krasnog spola: Mala crnka sa živim očima kâ žeravica, druga nećakinja ove godine sasvim ozbiljna, bome zaručena je. Na vrh stola sede lipa ćerka našega nestora, sa sentimentalnim izrazom jer još u *convalesenci* pak krasna udovica sa njezinom malom Chocsitom. *Inšoma* bili smo kompletni i teferičilo se do mile volje uz neprestanu šalu i smij. Uz to opazim punu konistru naranač, upitam šta će mu sve to? — Pogleda me sa tužnim posmihom naš nestor, i rastumači nam da su te naranče imale visiti o jedno stablo u bližnjem polju, koje su imale tu zadaću, da nas uvjere o siciljanskoj klimi koja da vlada na Braču. Na žalost naš nagli i još neočekivani dolazak, onemogučija je ti njegov projekt i tako je Supetarska klima pâla do Spliskog livela a naš je Rendić cilo vrime bija tmuran.

A ča će bit kad dojdu tudeški? on će i smokve navrčat na naranče.

Ovaj naš boravak u pregradju Splita, našem simpatičnom Supetru, nećemo nikada zaboraviti isto kâ ni oni prvi, te svoj onoj gospodi i gospodjama koji su doprimili našoj fešti i koji su nas sa svojim otmenim prisustvom počastili, najlišpje i naj delikanije se zafalijemo.

Vaš delikani Duje, za se i za svoje.

NB. *Ovo je uficjalni opis, a Dujini rifležjuni opaske i cošenguence, doće po malo.*

Izborna pûra.

KLERIKALCI.

Sastali se i u Splitu, *(je ovi Split strpljiv)*. Izabrali su dva čovika rada: Dr. Drinkovića i Dr. Krstelja *(samo kâ je za poć u pržun, šjoperaju, šaju druge)*. Dr. Dulibiću i Dr. Marinkoviću nisu mogli druge bravure nać, pa da su ako ništa, pošteni *(fjapasta konšolacjun)*. Pave Roca s veseljem opaža, kako meju njima vlada jednodušnost i poslaše pozdrav dubrovačkim frankovcima. Bilo je govora i o kandidaturi Don Raimonda, (*dobra sila)*, odlučiti će užji odbor.

O Don Frani i Prodanu, nije bilo govora, *(a žaj me, odnit će mi dvi najlipje glave iz ikonostasa)*. U zadnju se odlučilo da bude u Splitu trke. *(I ja se nadam. D. B.)*

NB. Upozorujemo na krasan člančić u „Državi“ na odgovor Stražičiću, pod titulom:

TELE DOMANDE, TELE RESPONSE.

Šta hrvatski znaći: Tele pita, tele odgovara — *Eto živili telci! D. B.*

TALJANAŠI.

I oni se sastali, kandidirati će u svim kotarima, *(a dobro je da i oni dikod vižitaju Dalmaciju)*. Kandidat im je niki: Babić. Tražu još jednoga kandidata, ma oće, da ti koji bude, prije učini testamenat. *Carta canta,* — govoru oni — *no se f.... più in convento!*

IZ ZAGREBA.

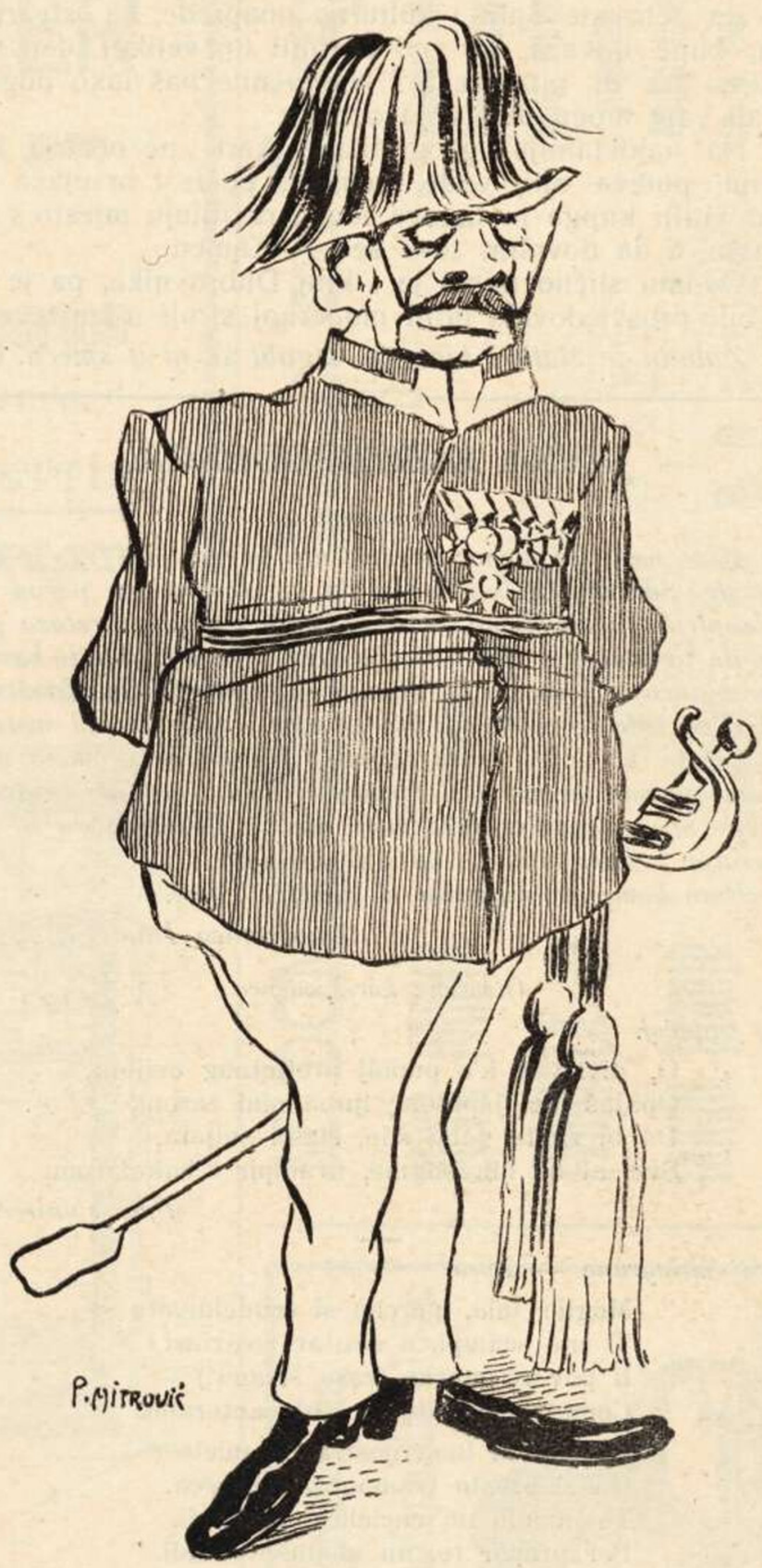

Uz moju armadu — Al mojoj karjeri
Junakom se ćutim. — Teže bi se òte',
Kada bi vojnici
Bili Žip Kilote.

OSTALI.

Na žalost nemoremo još ništa o njima pozitivna javiti. Kortegjaju se i nećkaju kâ da jim je to prva jubav, Svakako će mo u idućem broju dvi beside i o njiman reć. onda će se sve znati. *Naravski, ako ja budem izabran, onda morete otrat justa. D. B.*

RAZNO.

VAŽNA ISTITUCIJA.

Sastalo se nikoliko mudraca, nimali šta radit, *(još nisu počele mušice)*. Užgali sviću na ulju, *(još do njih nije dopro petrolij)*, i pišu ferman, čavlom po kamenu. Pop napisa a ostali učinili križe, tili poslat po svitu, ma ko će nosit, istina, čuli pripovidat nikoj pošti ali ta je daleko od nji. Dok oni misle kako će po svitu razaslat, vi bi uz

GRADSKA KNJIŽNICA MARKULINA SPLIT

to želili znat, šta su na kamenu napârali. Da dugo ne čekate, evo vam ove velike ideje. — Odlučili ništa manje nego da pohrvate Split i kulturno unaprede. Za ostvariti tu ideju, kupe novaca, ko želi doriniti toj velikoj ideji neka pošalje, ma di, pitat će te? Na to nije baš lako odgovoriti, ali vam mogu dati koju oznaku:

Na najdetalnijoj geografičkoj karti ne obstoji, kuća nemaju, puteva niti, vode, nemaju, pošte i brzojava nisu nikad vidili knjiga ni listova idem, ravitljuju mjesto s mjesečinom, a da dovršim zove se: — Kamen —

Ovomu slično misto je i kraj Dubrovnika, pa je jednom bilo prosviedovalo proti modernoj struji u književnosti.

Zaludu je zlato i biser ne izgubi se ni u smeću. D. B.

JAVNA KOREŠPODENCA.

Caro kompare

Il te medemo jorno go ricjevuto le tera dal Zorzi kel se stufo de Sacramento kel torna da la merika con paron Jaze kapitanjo de corsi longi ke mija moje se suva sorelaza perla parte de la matre e chel suvo padrenjo se col grando barbuzo longo biancó e mustazi in pirai ti lo coniosi. La Fani se in zinta c zà tute le cotule ge sta picanti e pol no pol meter le nove kotule ke le se molto leganti. Mi son in promeso, go de le calete puline ke me diol termenda mente me farò tajare dal barbier Stipe musika anka tuvo amico. Te mandaro in pako limperator e senapismi ke mi gai ordinato .....

Ciao kompare salutame el nonzolo Sime.

tuvo amico Dante R...

—

Otvorena korešpodenca

Mojoj budućoj.

O, divna si k'o pupolj proljetnog cvijeta,
Opajaš me ljepotom; ljubavnim žarom,
Da bi za te nebo dao, slasti svijeta,
Sve, al' ne bih bogme, krumpir s bakalarom.

Djak s universe.

—

Viso di melagrano — Loco.

Moglie mia, perchè si crudelmente
Ti me scampi, e cantar costrinzi
Il povero mario, (caso strano!)
Come un chantecler sul canterano.

Zà che la luna nostra de miele
Ga sì presto tramontà, vigliacca..
Te mando un' enciclica passendi,
Per propor te, un modus vivendi.

Cara ascolta: Ogni settimana
Del mio naso gratarò la cima,
All' ora stessa, senza che se frua,
Ti gratarà anche ti la tua.

Vedi così coll' anima almeno,
Sarem' unidi se no più col corpo.
Averti però se combinazione,
Ti voressi cambiar posizione.

Bada de non aver soggezione,
Mi ghe stago su qualunque punto.
Ciaro, scuro, sutto opur' unto.

Desolato consorte (*senza sorte*).

—

Mora

Milo, otvori rupicu crnog' oka tvoga,
Da prodre zračuk sunca, bar do nosa moga.
I kad toplìnu čutim mislìt ću na tebe,
Moje milo, koga ljubim iznad sebe.

Osim uzdaha ovog, sve želje bi ti reko,
Mog srca ranjenoga, moje biće sveto!
Al' javi meni drago, dali još obstoji,
Onaj za me kobni i prokleti *veto?* — B. —

—

Signorina Tranana-ni-na. — Spalato

Se ti vedo o non ti vedo,
Ugualmente in te credo.

IZ ŠIBENIKA.

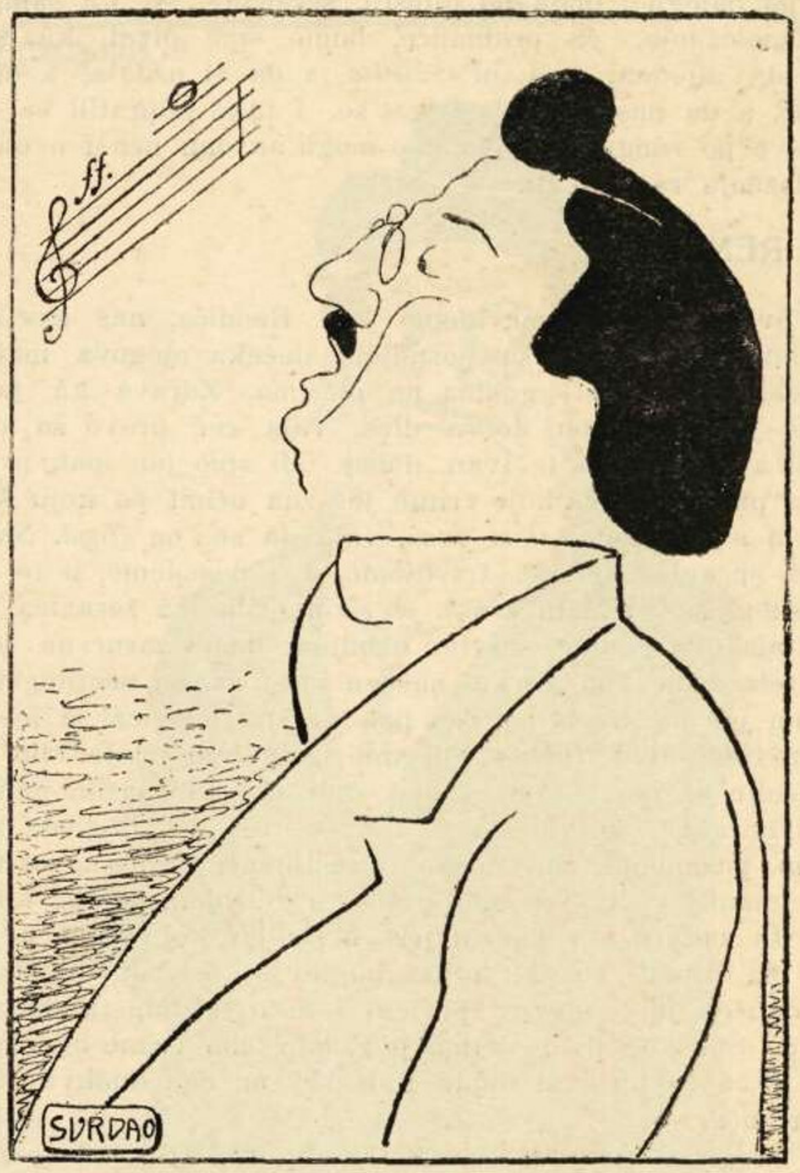

Mi ciappo el do de petto
Meo d' un parochetto,
Co canto e alzo el muso
Tutti dise: Caruso!
E po orca la teccia
Presto farò carriera,
E anca un po' de reccia.

Se ti sento o non ti sento,
Nel mio cuore non mi pento.
Nei miei occhi sei ben fina,
Tutto sprezzo, tanne-nina.

Adoratore.

—

Gospodjica Mar-ida. — Split.

Među kiflima centokornan,
Mezalunam i štrucetan.
Kad te vidim di se mišaš
Sav san blažen, sav san sretan.
Al me muče misli kada,
Dostignut ću moju metu.
Ja bi tebi; daj ti meni
Priko žunte deblju fetu . . . struce . . .

Tvoj infanterist.

—

Vjekovita Slava — Split.

Ti si moj film dug 800 metri; ti ti že la mia più grande novità attuale, tu sei il mio programa tutto da rider; tio bi bit tvoj Cretinetti za razbivat glave i privalivat ventrine i skakat kroz fumare, tio bi bit tvoj Max Linder, za pružit ti kitu ravanele i drčat nogan u gače. Ti si moja nova slika; moja lipa lustige Witwe, Do vidjenja: So tutto, vedo tutto. — Sutra nove slike. — Marca gallo. *Tvoj Pate Freres.*

—

Uzdah. — Apoftegma.

Oh, Bože! Svemogući Bože!

Smlavi, uništi taj nesretni ženski spol, a onda . . . onda harnosti sretnih budućih generacija ne će biti ni kraja, ni konca . . .

— Uno della tavola. —

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA

AUTOMOBILI STOEWER

- Najbolji su za slabe i brdovite puteve. -

Specialitet tvornice:

16 HP. 4 cylindre i teretni automobili.

— U Dalmaciji već 9 u prometu. — Najbolje reference. —

GEBRÜDER STOEWER - STETTIN

Glavno zastupstvo: M. JURAS — SPLIT.

Tražite cjenike

SPLIT

Gospodski Trg

Prodaja pisaćih i risaćih potrepština. - Fotografija, albuma, razglednice Splita i okolice. - Vodja Dalmacije. - Poduzeće za javno oglasivanje. - Zastupstvo tvornice pisaćih strojeva „ADLER“ Skladište muzikalnih instrumenata na strune, Mandolina i t. d. Zastupnik glasovira.

HOTEL CENTRALE TROCCOLI

SPALATO

Najveći Hotel u mjestu. Centrum grada na najprikladnijem mjestu gospodskog trga u blizini Diokleci-janove palače i mletačke lože. 50 ukusno namještenih soba sa c ( ) (r ((K25do0 K 5. Najveća Kafana po bečku uredjena sa 4 biljara. Restaurant sa pivarom, finom kuhinjom i dalmatinskim vinom opskrbljen. Kupelji, telefon, ekvipaže za izlete, vodici itd. Najumjerenije cijene. Govore se svi moguci jezici.

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA SPLIT

M. DOMIĆ - SPLIT, Lučac, kod Biskupije

Čiste se odjela, uniforme, rukavice, tapeta, svilene oprave krzmetine i t. d. Uspjesi izvrstni, sve se to radi bez odparati i bez da izgubi svoju gumu.

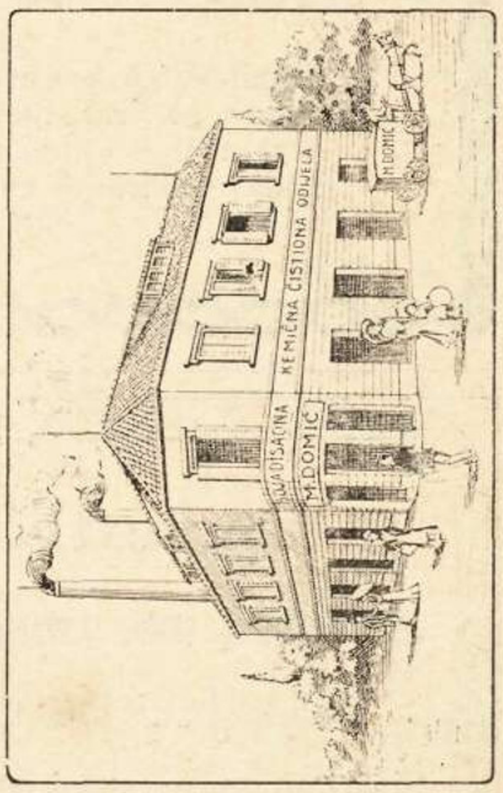

PRVA PARNA TVORNICA za tangu, pranje i čišćenje na suho.

---

gramofona gramofonskih ploča,

SKLADIŠTE

A. RUZICZKA - SPLIT, GOSPODSKI TRG.

šivaćih strojeva,

Najveće jugoslavensko skladište pokućstva!

Mizarske Zadruge u Solkan

SPLJET
stara biskupija kod stolne crkve

P. LIN & MAKAROVIĆ

SPLJET
stara biskupija kod stolne crkve

Bogati izbor pokućstva od drva i željeza zrcala, okvira, slika, zavjesa, sagova, (tapeta) itd. — Ćilimarska radionica. — Preuzima mebliranje hotela, škola, zavoda, lječilišta i t. d.

Solidna roba. — Cijene niske. — Cijenici badava i franko.

Pisma i novce neka se šalje na naslov:
P. Lin & Makarović, Spljet.

Austro-Americana

Kod ovlašćenog agenta prekooceanskih putovanja

Josipa Riboli u Splitu

dobivaju se svi nužni naputci, **takodjer najjeftinije prevozne karte** sa najbržim i najboljim parobrodima i sa amerikanskim željeznicama.

Cijene za prevoz:

iz **Splita do New-Yorka** parobr. „Martha Washington“		**K 229**
ostalim parobrodima . . .		„ 209
„ „ „ **Buenos Airesa**		„ 209
„ „ „ **Australije**		„ 400
„ „ „ **Aucklanda** (Nova Zelanda)		„ 430

U ovim je cijenama uključena opskrba od luke, iz koje polazi dotični prekooceanski parobrod.

Tko želi na kojemudrago mjesto Amerike, Australije i t. d. putovati, neka se svakako obrati na rečenog agenta, koji najsavjesnije i najbolje opremljuje iseljenike.

Polazak iz Splita za Ameriku koncem svake nedjelje; za Australiju svake druge srijede počamši od 12. veljače t. g.

Hrvatska Vjeresijska Banka

Centrala u DUBROVNIKU — **Podružnica SPLIT**

Podružnica u Šibeniku i Zadru.

Prima uloške i obavlja sve bankarske poslove najkulantnije.

NB. Imamo u zalihi nekoliko svezaka ukusno vezenih I.e serije, pa ko želi neka pošalje na administraciju lista 4 krune suviše poštarske troškove.

UREDNIŠTVO.

HRVATSKA KNJIŽARA MARKA MARULIĆA SPLIT

DUJE-BALAVAC

HUMORISTIČNO-SATIRIČKI-LIST

SERIJA II. BROJ 9.

IZBORNI MEČ.

— **Ne dajte se naši, u ime pravaštva, vire, srpskih prava i morala** (od fratara).

— **Potegnite bolje u ime prosvjete i napretka.**

— **E quando noi morti ci destiamo?**

D. Balavac: **A mrtvima Bog dâ pokoj višnji!**

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA SPLIT

MARINO BETTIZA & FIGLIO - SPALATO

Casa fondata nel 1840.

Prva splitska tvornica tjestnenine na paru.

Suvlasnici nagradjene parne tvornice „CILARDI & BETTIZA"

proizvoda Cementa Portland i Romana, bojadisanih pločanica, cijevi uresnih predmeta za gradje itd,

Skladište: Drva i materijala za gradje, dužica bukovih i hrastovih za tavane, stakala, svakovrsne boje, kistova (penelli), vrniže. asfaltiranih pappendecka razne vrsti za pokrivanje krovova:

Preuzimlje: Poduzeća novih zgrada, takodjer koju mu drago popravu.

Zastupnici: Opekarskog Društva iz Pasiana kod Pordenona prije Mletačkog društva, Tvornice opekarskih radnja Lovra Zarotti pok. Petra iz Pirana te raznih drugih talijanskih tvornica, takodjer od tvornice Lavagna di Eternite patente Hatschek, novost za pokrov kuća, dugotrajne i podnosljive proti svakom ledu i vjetru.

Klesarska radionica: pod upravom kipara *Gaetano Voltolini*, preuzima svakovrstnu radnju oltara i spomenika u kamenu i u raznim mramorima.

Obavljamo franko obala ili splitski kolodvor.

SPLIT

Gospodski trg.

Telefon broj 2.

Najbogatije skladište rukotvorina i mode. — Velika zaliha rubenine za gospodje, gospodu i djecu te prodaja svih drugih predmeta, koji spadaju u tu struku. — Bogato skladište modernih amerikanskih cipela. — Mehanička praonica.

SPECIALNO SKLADIŠTE OPREMA ZA NEVJESTE.

Sapun Družbe Sv. Ćirila i Metoda

JEST NAJBOLJI.

- Cijene umjerene -

Glavna rasprodaja za sve hrvatske zemlje.

IVAN LENTIĆ - MILNA (Dalmacija).

Podružnica Ljubljanske Kreditne Banke

SPLJET.

Centrala u Ljubljani — Podružnica u Celovcu — Trstu — Sarajevu

Prima uloške na uložne knjižice i na tekući račun, kamate prama ugovoru. Kupuje i prodaje srećke, rente, valute i devize itd., unovčuje mjenice, kupone, doznake. Sve bankovne transakcije najkulantnije.

Eskont - - - - mjenica - - - -

Dionička glavnica K 5.000.000

Rezervni fond . . K 600.000

Zajmove - - - najjeftinije - -

GOD. IV. SPLIT, U SRPNJU 1911. BR. 9.

„DUJE BALAVAC“

Cijena mu je 4 krune na godinu. ○ Za inozemstvo 5 kruna. ○ Svaki broj 30 para. Pretplate šalju se Administraciji lista, a dopisi i ostalo uredniku A. KATUNARIĆU, ○ ○ ○ ○ slikaru, Split. ○ ○ ○ ○

○ ○ IZLAZI JEDANPUT MJESEČNO ○ ○
○ ○ Izdavač i odgovorni urednik: ○ ○
ANTE KATUNARIĆ, u SPLITU ○ Tisak ○ „Hrvatske Štamparije Trumbić i drug ○
○ ○ ○ Rukopisi se ne vraćaju ○ ○ ○

SPALATINISTIKA. - NEVRASTENICUS - (Dr. VICE MIHALJEVIĆ).

E chi sei tu, che il libero flagello
Ruoti accennando duramente il vero,
E che parco di lode al buono e al bello,
Amaro carme intuoni al vitupero?

G. Giusti.

Splićanistika — dukljanistika,
barbaristika, — avaristika,
vandalistika!
Svi Špalatrinci, budi našinci,
budi tudjinci, — Teute... sinci
i *fiorentinci!*
Spalatrinada, to je *petrada*
praznih *parada*, — krupnih *bulada*,
smiešnih *barada!*

Bunja vam šera, — oli la jera,
kula mujera, — in te la tera,
sulla Tercera?

Ča je *šjor* Duje? — Gruba se čnje,
a gora kuje: — vino se truje,
a vodni uje!

To su pozdravi, — zvučni odzdravi
u splitskoj spravi, — kao u stravi,
uz tisuć: „zdravi!“

U Splitu slavnom! — gniezdu tom davnom!!!
gradu tom spravnom!!! — kraju tom ravnom!!!
divnom, ubavnom!!!...

Bovân boguje, — kamen caruje,
piljak kraljuje, — stjena vojuje
i gospoduje.
Stopro se radja. — kamenom gadja,
časa sprovadja, — na umet sgradja
i novih radja!

Mal de la piera, prava *nevera,*
kacotera, — i *skavecera,*
te *bumbulera!*

Geslo mu: ori, — razkidaj, gori,
dúši, raztvori, — bodi, razpori,
razkidaj, mori!
Splićanistika, — *zululistika,*
bombizistika, — atilistika,
nihilistika!
Spalatrinada, — to je *štrukada*
čudnih *tirada*, — grubih *kalada,*
kanarinadâ!
Tu se sve stvara, — pa i obara,
kroji i para, — bez kakva mara,
čuvstva i žara!
Družtva na hrpe, — da sve izcrpe,
da ti razdrpe — do zadnje krpe;
ipak sva trpe;
Ničù kô gljive, — gnjile pišiljive,
troskot sred njive, — kao crvljive,
hrdjave šljive!

„*Čitaonica*“, — prava bônica,
spavaonica, — brbljaonica,
igraonica!
„*Čitôničari*“, — kô „*Napredčari*“
preferansari — i biljardari,
te taljančari!
Splitski „*glasbari*“, — griešnici stari,
vječni turnjari, — pusti grobari
potrošnih stvari!
A „*Sokolaši*“, — kô „*Vatrogaši*“,
„*Zvonimiraši*“ — i „*Zadrugaši,*
baš paradaši!
„*Gabinetaši*“, — staražinaši,
svi *tolomaši* — baš nevaljaši
kô i „*šajkaši*“!
Ti „*Beršaljeri*“, — svi *šćopeteri*
strašni *grarg' jeri*, — i *kaval' jeri*
kô.... *Baratieri!*
Mladi „*Gimnasti*“, — puki fantasti,
ikonoklasti, — šepavi, kljasti!
skoro će pasti!...
A „*Operaji*, — *porta-feraji*
turski alaji — i arajdaji,
te tarataji!
Svi „Tunigari“, — pravi *frajari,*
strašni *njokari*, — „*ava-mar' ja-ri*“
i „*al-andar-i!*...
Pljuvkom se gradi, — na piesku radi,
na vodi sadi, — grije i hladi
sve u *paradi!*
Družtva živare — da tu brbljare,
crne, ludare, — mute, spletkare,
pa i pazare...
Ničù za nàjme, — svedjerne sàjme
čuvarske sajme, ...
a svedj im „ajme!“
Splićanistika, — *rabagistika,*
paradistika, — komedistika,
afaristika!
Spalatrinada, — to je *butada*
skarkavaladâ, — *burgežanadâ,*
karnjevaladâ!
Tipi su pravi: — *Toni* pelavi,
Pipe kržljavi, — *Gire* ubavi,
Bombon šepavi;
Bačić, Peverin, — Pampan, Solferin,
Ćenćo, Beverin, — Bafar, Kejerin,
Tenjož, Deselin;

Bigulin, Joska, — Puntar i *Moska,*
Čuvitar, Pljoska, — Gjengje i *Boska,*
Bonfiko, Oska;
Ćićola, Cike, — Pelada, Kike,
Bondirul, Sćike, — Šanšerul, Bike,
Trifunta, Pike;
Pa *Stracurela* — i *Bombardela,*
Šjor *Friturela*, — i *Bevandela,*
te *Zogarela;*
Uz *Nakulice* — i *Mindjerice,*
Manjinjorgice, — Fakondotice,
Kičkapulice;
To su *figure, — karikature,*
čudne *strukture*, — razne kulture
i *portadure!*
Niz taj čudaka, — ima ortaka,
gorih bedaka, — težih glupaka
i tikvenjaka!...
Splićanistika, — budalistika,
turlulistika. — skroz tipistika,
marvinistika!!
Spalatrinite, — to je *žnjonfite*
ſanâ u *ite* — kô.....
i *Morpurgite*...
Splićanske glave, — ako su prave,
imaju *bâve*, — *bugânce*, mrave,
bakule, trave!...
Shvaćaju krivo — narodno mlivo
i sviestno štivo; — samo im sivo
pojmljivo živo!...
Vječno „*ću*“... kanje, — trajno „*dê*“... kanje,
pusto „*ćâ*“... kanje, — grozno „*hù*“... kanje,
te urlikanje:
Glasba je fina, — baš *spalatrina;*
a pratnja čina: — dreka živina
raznih pasmina.
Mučenje ptića, — maćaka, psića,
kokâ, kozlićâ, — raznih volića,
jadnih golića:
Sport je to davni, — sasviem naravni,
gdje Splićan slavni, — zôfil taj spravni,
nezapostavni!
U Splitskih stvarih, — od doba starih,
žena prvari, — ruje, spletkari
i gospodari.
Splićanistika, — barbaristika,
babelistika, — spletkaristika,
prevrtljistika!

GRADSKA KNJIŽNICA MARKO MARULIĆA SPLIT

Tudjin kraljuje, — Splićan robuje;
stranac djeluje, — Splićan planduje,
Sanja i snuje . . .
Tko poletniji, — taj nametniji,
tko pametniji, — vragometniji,
pa i štetniji!
Kod nas glupaci — i smušenjaci,
rdje, prostaci, — lizci i špaci
slove prvaci!
Kod nas tri sama — (recimo: *Lama*)
stupi su hrama — Sivâ i Bramâ,
idoli tamâ . . .
Ti sada broje . . . mažu i loje
javne sve stroje . . . šiju i kroje
narodnn čoje . . .
A sve uz pjesmu, — zvučnu tu česmu:
„Sve za Boga, — i za nacjun“
. . . . . .
Mi smo pak robi, — tovarske kobi,
navikli zobi — i splitskoj zlobi,
te novoj dobi . . .

Uprav je žao, — koliko stao,
žrtva zapao, — splitski djavao,
kad tako spao!
Ovo je *kankar* . . . . . .
. . . . . .
Al' ću dosp' jeti, — za pâs zad' jeti,
jer je sad ljeti, — pri ovoj sjeti,
težko baš pjeti! . . .
Samo mi jednu, — zažvizdni čednu,
izpravnu, rednu, — sladku i mednu,
na pola lednu —,
Sviralo trudna, — jedka i budna!!!...
„Rodni moj Splite, — tebe sad kite,
poje i site
mamuze klete, — papuče svete
silnika mnogih, — krilnika strogih! . . .
Spalatrinite, — čudna *gastrite*
i *enterite!!!*

Bad Hall, na Pantaleonovo 1899.

GOSP. INTENDENTE.

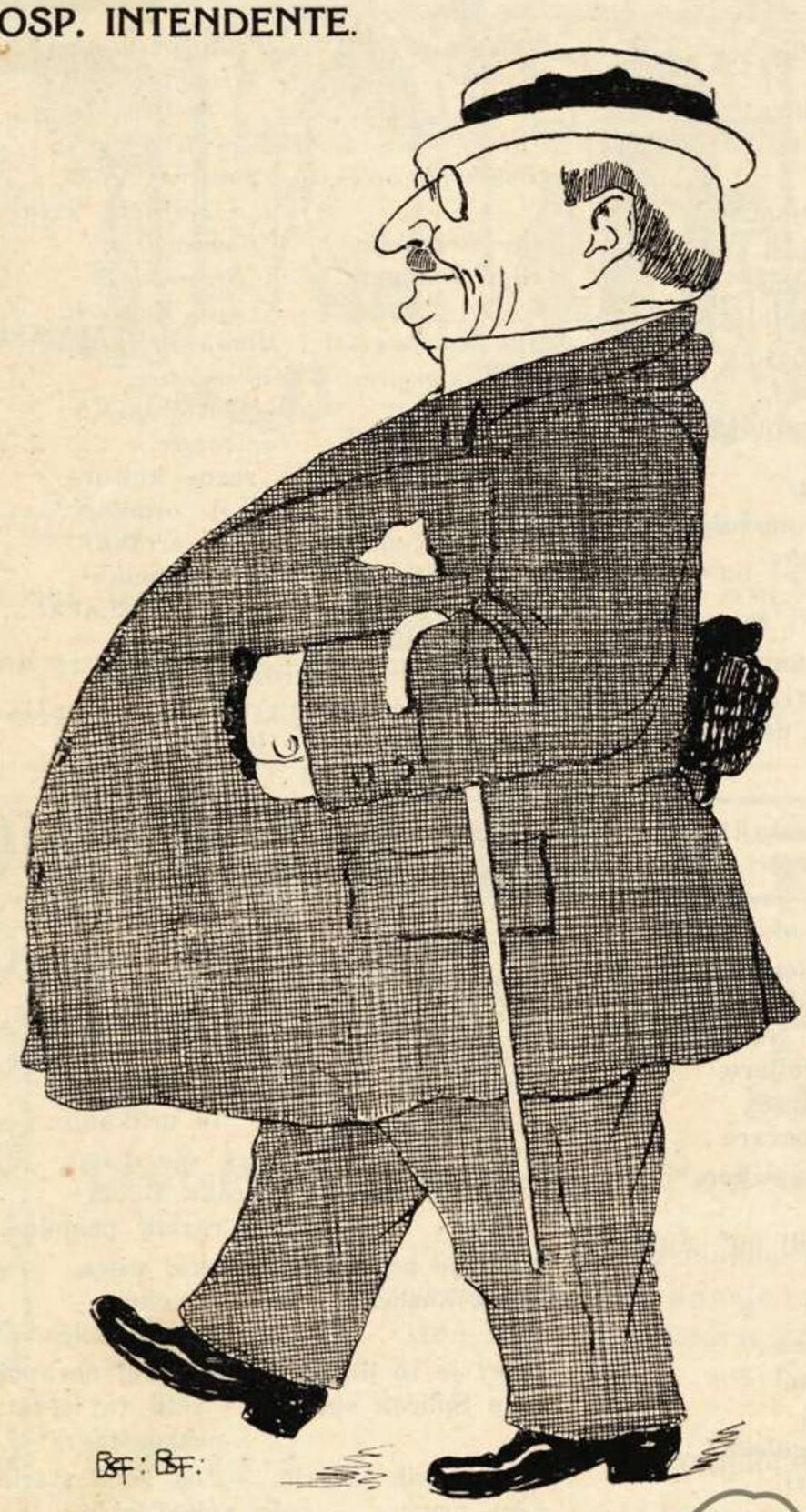

Simpatico consigliere
Se sgnaccado lo gavemo,
Scusi, salo.

Presto con un'altra classe
E decorà, noi speremo,
De sgnaccarlo.

Izborne pičugarije.

U KONFIDENCI.

Dr. Krstelj: — An!
Dr. Drinković: = Ti — b — b. — b. b. . . .
— I očeva i materina im.
= Nemojmo beštimat, neznaš da smo braniči vire Isusove.
— Ajde toga ti, oli smo na izbornoj skupštini.
= Jemaš ti prav, *„finita la festa, gabato lo santo“*. Ma smo brate ostali u trombunu.
— Šali se ti, a spize?
= Ne napominji mi, a čuj bolan, kako je ono bilo, — dok je meni na ramenu glava, ja ću branit vaša srpska prava — jesi je brate krupnu izvalio.
— Ma sam ih doveo na biralište, a kako je ono bilo s jajima?
= To si ti kriv, izmrčili su mi tri odjela, — a šta me stavljaš u kotaru nesigurnom, jeli to pošteno izlagati ruglu prvake.
— Meni se čini da smo mi bili oba luda.
= U Sinju kandidirati Sesardića?
— Ko se nadao, da će u Sinju tako izaći; da je bilo sigurno nebi on dočekao one kandidature.
= Kako nije bilo sigurno, fratri su nas uvjeravali.
— Baš za to, fratri su i za Trogir i za Makarsku uvjeravali.
= Čuj, sada nam valja promjeniti program.
— U čemu?
= Ima li ili nema srba?
— Šta si lud, nije ih nikad bilo.
= A oni koje si ti apelirao?
— Molim te to nisu srbi, to su tekar *voti.*
= A taljane što su s nama glasovali, jesi li ubrojio?
— Pa zašto ne, i to su *voti.*
= A veliko hrvatski državnopravni ideali?
— Kvragu! ti uvjek misliš da smo na skupštini.
= Čuj još jednu, Dulibić ima dobru *vištu!*
— Vidi on bolje, od nas oba.

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA SPLIT

IZ ŠIBENIKA.

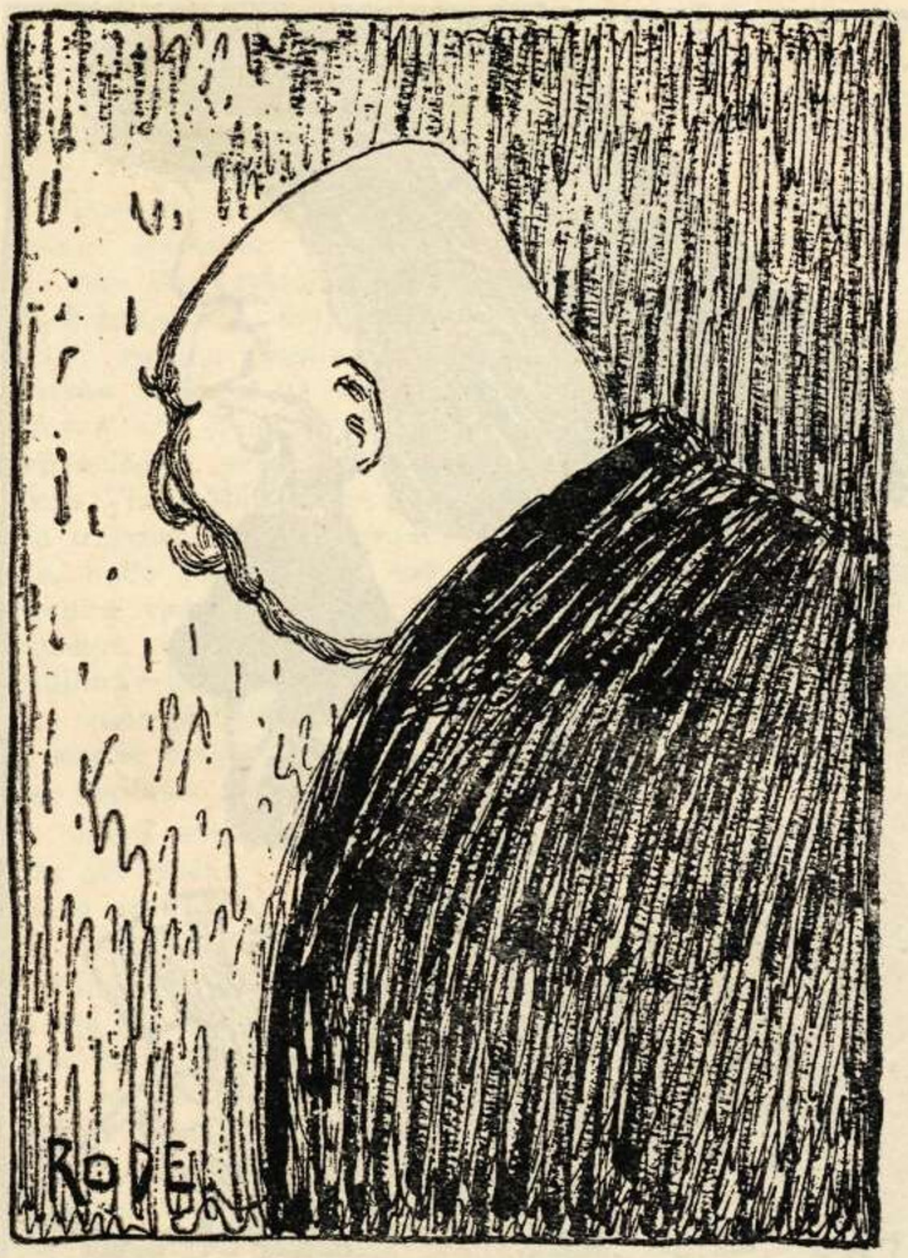

Fanjisus!
Demokratske nijesam stranke,
Ni hrvatske.
Pravaške bi mogo biti
I ne biti.
Ali da me na proglase
Podpišiju,
Toga nikad ja ne mogu
Dozvoliti.
Reć' će neki da mi je to
Neka mâna,
Dočim nije, nego radi
Avansmâna. — Fanjisus!

= Ipak valja da i on koju ćirilsku zahvalnicu napiše.
— To su privatne stvari!
= A jesu li naše blamaže, privatne?
To je, sramota narodna! ali ta marva nije bolje ni zaslužila.
= Bog i hrvati!
— . . . . . tebi i njima!

□

SPLISKI VIC.

Jesu ovi splićani berekini, — evo Vam jedne njihove: — Izbori su i svi naravno glasuju za naprednog hrvatskog kandidata, osim Autonomo — slavo — dalmate — cement — portland — partaje, koja se samo afirmirala, glasujuć za rečenoga Bettizzu, inaće dobra čovika, bez *preteže i ambicjuni*. Nego da se vratimo na stvar, osim ovih dvaju, još je neko dobio povjerenje naroda i to: trkać čudak Bačo dva glasa, sasvim da baš po zakonu nije smio kandidirati, pošto je bio samo petnajst puti u pržun; te Kalina i Stražičić po jednoga. Po tomu, Bačo vridi kao Kalina i Stražičić zajedno. Pa da nisu Splićani berekini!

„QUANDO NOI MORTICI DESTIAMO".

Baš je svršila skupština u „Gabinettu". Zaustavim se da vidim tu kremu, tija san se smijat ma nisan uspija, *anci* san zamalo proplaka kâ i njijov kandidat. On od jida, ja od milinja. A jema san i zašto, e Karamane, da te bilo cinematografat, bilo bi banic višje ven' s mukom Gospodinovom. Ja se njanke ne usudjujen opisat, samo ću javit po koju. Najpri skupščina se držala arvaski, i svi su izlazeć govorili arvaski, — *ma che ruderi* — da ste vidili ono desetak težakov; je jin se na licu štila inteligenca, svaki je jema sa strane po dva čuvara, a agitatur je bija oni izgorene brade, ča je bi oželadur pa je posli dolazija s kažotiman, ti ji je sve jednoga po jednoga vodija u gabinet. „Dujina" preženca pri izlazu, stavila ji je u niku nepriliku, pa da to na niki način sakriju, po koji bi dobacija koju frazu i taljanski na pr: Eviva noi! — intanto ghe semo, — cos' che me cresce el cor, pa su jopet morali proslidit arvaski da ji puk razumi. Uz to eto ti dva jevreja stranca nastanjena u Splitu, medju njima Marinko, — puro šangue —, kad vidili „Duju" da ji gleda, okrenuli razgovor taljanski, i jedan će Marinku:

— Zà natural, el contadin xe stà disiluso. — Marinko će na to glasno, gledajuć na stranu da izbigne odgovoru:

— Ciò Ciò! asti gos . . .! guarda kvela lumbrela.

□

ŽIVE SLIKE IZ I. SEKCIJE IZBORNIŠTVA U DRNIŠU.

I. slika.

Ulazi birač i povjereniku predaje glasovnicu.

pov: Kako se ti zoveš?
b: Ja se zovem . . . . Luka pk. Jovana iz Tepljuha.
pov: Ti nijesi zadnji put glasovao.
b: Jesam gospodine.
pov: Nijesi.
b: Jesam gospodine.
pov: Ali nijesi, jer te ovgje nije ubilježeno.
b: (Tiše povj.) Jesam gospodine, ali . . . ono . . . nećete biti utuvili, jer sam prvi put, znate, glasovao onamo, za Krstitelja, a sad sam okrenuo amo, znate.
pov: (Oštro). Ne pitam te ja to, znaš, ti nijesi glasovao zadnji put, eto ti, a sad imaš duplikat.
b: (Žalostivo kad mu nevjeruje). Ma kako nijesam glasovao gospodine, kad su mi i gori dali, a i doli sam primio 2 K.

II. slika.

Ulazi na biralište starac s objema drvenim nogama — a dan prvo sina ukopao i odmah ga karom u Drniš doveli. Podbača se su dvi šljake i predaje povjereniku duplikat.

Jedan pouzd: Taj je i jutros jednom glasovao.
birač: Jesam brate jutros za općinu, a sad me poslao za ove druge, evo ovdeka karte pa vidi.
povj: Vakmajster, zatvorite ovoga.
I starac ode u ćake na manistru.

III. slika.

Ulazi birač i predaje povjereniku glasovnicu. Povjerenik glasovnicu baca u žaru, a legitimaciju na pola pridre i povraća mu je.

birač: (Umiljato). Ma kud ću ja s ovim gospodine. Oću li u X ili u Y, gdje više daju, kažite mi molim vas.

IV. slika.

povj: Kako se ti zoveš?
birač: Ja se zovem Grgurčić.
povj: A kako ti je ime?
b: Eto, tu je zapisano — pruži mu legitimaciju.
p: Ma hoću da mi ti kažeš kako ti je ime.
b: (Zbunjeno češka se za uhom mucajući). Ma gospodine, ime mi je . . . gjavli ga ono znali

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA

(misli se) . . . Mijajil . . . Mitar . . . . ma tu je gospodine ubilježeno.

p : Vakmajster, vodite ovoga, nezna kako mu je ime. Žandar ga odvede, da traži glavara njegova sela, pa da mu kaže kako mu je ime. Poslije četvrt sata uvodi ga žandar opet u izbornicu.

p : No, znaš li sad kako ti je ime.

b : Znam gospodine, glavar mi je kazao. Meni je ime Mitar p. Laze.

p : A zašto to prvo nijesi kazao.

b : Ma gospodine noćas sam radio u rudi, a jutros pio puno rakije pa zabovario.

V. slika.

Povjerenik baca glasovnicu jednog birača u žaru, a legitimaciju mu pridre i baci u koš.

birač : (Osupnut). A ko će mi platit sad?

p : Bježi da te nevidim.

b : Ma neće mi vjerovati onamo da sam glasovao.

VI. slika.

Iza kako je jedan birač glasovao, povjerenik mu povraća pridrtu legitimaciju. Birač je drži u ruci i čeka.

povj : (Oštro). Što ne odlaziš sada, da glasuje drugi.

birač : Ma čekam da me platite.

Opće pravo glasa.

□

JA — NAJMANJEGA DEPUTATA.

Monolog

Ja, pa deputat, bum, kao grom iz vedra neba. Pa šta se čudite? to vam je tako, veliki se ljudi radjaju iznebuha. Jeste li vidili Meštrovića, ko je zanj znao? ujedanput puklo pet šest bombi iz Rima, i postao je najprvin škulturom na svitu, a ja sam još k tomu pravnik, dotur! Ma zbilja, ne da si dajem važnosti, ipak sam nešto dočekao, — bit deputatom najjunačkije krajine, i bedem krščanstva. Najmladji deputat u parlamentu, pa odma od prvog puta. Eno dr. Marinkovića, pa je uvik pao, eno Drinkovića pa Krstelja, svi padaju a fratri, — to jest ja, pobjedio. Rečeno medju sobom, čast fratrima, oni predlagali, oni kandidirali, oni kupovali, oni izabrali, ja sam njihov. Bogu što je božje, a fratrima što je fratarsko, ma opet kažem, nek to ostane u meni i za mene. — No ipak nijesam šeprtlja, zašto nijesu drugoga birali, nego baš mene? naravan je odgovor, jer boljega nijesu imali. A ja ću to i dokazati, mlad sam, ko zna dokle mogu dotjerati, i za predsjednika u Zadru pa i za jug. ministra pravde. A šta je Ivanišević učinio? šta je postao?

Istina je neznam njemački, no tim bolje, prisilit ću švabe da i hrvatski slušaju, mi imamo to državno pravo: pa ako me ne razumiju, gore po njih. Pouzdanje puka i inteligencije u moju osobu, u moj ja, nije baš mala stvar, ali su i dužnosti velike. Evo već moram da napravim kod Lešingera četiri odjela; odjelo za put, odjelo za posjete, odjelo za parlamenat, i odjelo za dvor. Valja da me Wieser fotografiše, pa da me listovi ilustriraju, ipak sve mi se to čini san. Da me kokod lani slični predlog učinio, bio bi ga tužio za uvridu poštenja, jer ne bi bio dozvolio, da se s namom rugaju. Kroz godinu dana, kolike li promjene, koliko se čovjek može istaći kroz tako kratko vrieme, iz ništa, pa deputat, izabranik puka i najvažnija osoba cijele junačke krajine, a mogu reći još dijete — enfant prodige. — Ala ću napokom mom svekru inponirati, njemu starom političaru. Znam ja, napast će me savjetima, a ja od svega toga ništa, hoću da ga sad ponizim, što me je sve ovo vrijeme gnjavio, — neka čita po listovima moje govore.

Uskliknut će više puta: pravi engleski parlamentarac! — Sesardiću, Sesardiću, šta si dočekao, drugi barem o tome sanjaju a ja se nijesam usudio ni sanjati, pa ipak — bum. Ali i jesam zgodan pravaš klerikalac! Neznam njemački, neznam taljanski, — pravi narodni zastupnik — i da bi htio, šurovati sa nenarodnim strankama, nemogu. Još koju godinu prakse u Beču pa ću učiniti i Bečki ispit pa eto me *efetiva* dotura, mladosti imam, pa mi cijelo polje otvoreno i jao ti ga se onomu, ko mi na put stane. — Ali jao! malo da nisam zaboravio. — Jednom kad sam cijelo srce otvorio, izpovjedam da uz sve moje puste vrline, posjedujem i jednu slabost. Naime još se nijesam privikao spavati sam u sobi. Eto to je ono što me najviše straši pri mojem budućem zvanju. — Birači! moji, fratarski ili čiji jeste da jeste, kad ste me jednom na ove muke stavili, nadjite mi ko će s namom u Beču spavati.

Ili ovako ili nikako! uz „Bog i Hrvati“, vaš odabranik, vaš vodja. *D.r Sesardić.*

Naši kipari.

Meštrović: Gledajući moje junake, mislim na Napoleona. — Ko bi od nas dvoje bio veći? — Napokon, Napoleon je junake ubijao, dočim ja junake oživljujem.

POZOR!!!

U subotu „Duje Balavac“ sa svojom svitom. — redakcijom i administracijom, — obilazi uficijozno neretvanski i dubrovački kotar, da vidi potrebe svojih čitalaca. Glavna meta je Dnbrovnik, zato preporučamo cestarima da puteve očiste, da automobil nebude odviše tresti delikanoga Duju.

UREDNIŠTVO.

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA SPLIT

Dr. VICKO MIHALJEVIĆ.

Intimna naša splitska obitelj, intelektualna i malogradska, gradjanska i pučka; — Split *sedamdesetih i osamdesetih* godina, Split temperamenta i dobroćudnosti, Split gostoprimstva i veseljaštva,... Split, eto, izgubi jednoga od najizrazitijh svojih sinova: Vicka Mihaljevića!

Darovit i *poletan, pun lirizma i umjetničke milokrvnosti,* zadojen estetskim trzajima klasičnosti i latinstva, navrnut, već kao mladenački pupoljak, k materinom mlijeku, i omekšan *i ogrijan zornim zrakama* hrvatske kulture uz tanku žicu Botićeve vile i muževnu besjedu Pavlinovićevih vršnjaka, — razmaknu *Vicko Mihaljević* sokolova krila u svome rodnome gradu, baš onda, kada je onakova ćud bila potrebita rodu na biljezi, usred divljaštva propadajuće oligarbije i tudjinske najezde!

Onda je Vicko Mihaljević na sve strane razvio ustrajan, uzbudjen, nervozan rad za svoj narod!

I ova snažna i plodna korenika, još sočna i energična, propade u grob!

Vidjesmo njegov sprovod i spratismo ga, postrance, sakriveni izmedju gledalaca, suzna oka, prignuta čela. Onaj je sprovod bio pun vijenaca i cilindara, frakova i galona! Ah Vice naš — usklikosmo — ne otpratiše te hladnom grobu oni, koji su te najviše ljubili! Ona pratnja nije bila privatna, nije naša vreva malogradska, intimna!

Dok se je sprovodna povorka nizala po programu službenoga svijeta, dotle je u tihom domu splitskih obitelji siromašnih i nevoljinih, patricijskih i zagorskih, drhtao lagani uzdah za uzdahom, kroz vlažne je ulice i čadjave avlije nutrnjega grada strujio iskren dašak tuge i žaobe:

Jer je Vicko Mihaljević bio splitsko dijete, čedo maloga puka gradjanskoga

„Mali *Vice*“
s „*Portaure*“ i „*Gospice*“
Vice
Škice...
Baš u gnjezdu starog Spljeta
usred Gheta...
s jedne strane *Portaura*
Dukljanova:
s druge... rec' mo poljanica
Solitrova...
Prvi nauk on izuči
u skulici šjor Tomaža
Gamberaža,
napram crkvi svetog Pile
gdje imala butižicu
teta *File*
zvana *Krile*.

Pa normalke i gimnaziju
usred našeg splitskog Splita
absorbirô,
absolvirô!

Ovome je Splitu, Splitu našega milovanja i naših idealâ, *Vicko Mihaljević otvorio* svoje *veliko, pjesničko i sentimentalno* srce, punob rige i skrbi, osjećaja i odanosti:

„Ja prot Splitu?!
koj sam vazda o njem pjevô
tugaljivo i ćutljivo,
te nad njime suze l' jevô!...„

* * *

„Duje Balavac“ bio je njegovo mezimiče, jedna želja, njegova ispunjena, izvršena. On je satiru njegovao, štovao i pazio kao zenicu oka, sipao je pjesme satirične „na pregršti“

„Splićanizam u njih blista,
zaudara
na koraka dvjesta trista...“

on je dapače često i pozivao „nas špalatrince“ na sastanak, da pokrenemo satirični list proti „škarambežima“ i „libelistima“

„što za novac sebe mrče“

i kao da je u duhu već vidio „Balavca Duju“ našeg, kako žigoše

„— — — — baš u sv' jesti
i savjesti
razne rane našeg Splita
otrovane, kankarane,
iz kojijeh cjedi gnjilež
na sve strane“.

* * *

Evo sam Ti, vedri moj susjede Vicko Mihaljeviću, ubrao zelen-listak iz Tvoje bašče, da ga položim na Tvoj grobni kamen, prijatelju i druže,

„iz negdašnjeg slavnog kruga
„šuplja džepa“
s „Portaure“, „Grota“, „Gheta“
rodnog Spljeta...“

Neka Te s našim uzdahom doprati do tužnog Sustjepana „izmedj čempresâ, borâ i vrbâ,“ zajednička ljubav za procvat i sreću Splita našeg, za kojim je tvoja duša, čak i u časovima hladne zaboravi, iskreno čeznula.

Ovaj broj „Duje Balavca“ neka podsjeti naše sugradjane, da je bio naš *smjeh grohot* i *dreka* i *glenda* često isto što i *vika* i *jauk* i *ljuta suza,* što pada od milosti i ljubavi prama našemu rodnom gradu.

— Bepo Ghetar. —

RAZGOVOR KUMA JAKOVA MEJUSOBON.

Ove je godine bura odnila kukumare i mlune ma su za to obilato urodili lecjuni i voti.

Prvaci jedne, druge i treće bande edukavaju puk che xè un piazer; naučili su ga kako se može prodat obraz za prominit opanke. Ruvinali su mu dušu, ma nisu glavu. Krešit će puk tarifu za vote pa će propast i ova trgovina za koju se ne plaća . . . . . *induštriju.*

Kavadenti su jedan put, spominjem se kâ u snu, odili od mista do mista, u karocu, ma su barmanko nosili malo pomade, i katamaki, a sadac invece gredu u ajutomobilu i ne nosu ništa vengo prašine i besid.

Prominili su ajutomobilin gume za desetak godin, ma za napravit konal ća mi smrdi ispred dvorišća nisan moga nigdi skupit njanci sto smrdećih krun.

A kâ da nisu dosta lecjuni, priti nan i perikul od kolere. Ma svako zlo jema i čakod dobra u sebi, pa tako

GRADSKI MUZEJ KAŠTELA MARULIĆA
S P L I T

Iz Zagreba.

Naš fra Kerubin
De borgo cukarin
Pravi špalatrin,
On je knjižičar
I povjestničar.

Njoke vrlo ljubi
I za njima žudi
Isto kâ za Splitom
I njegovom svitom.

Sad kad se rafinâ
U glavnome gradu,
Stavjamo ga ovde
Svega u paradu

Neka škužâ samo
I nek mu ne ùdi,
Ča je dišenjadur
Bija zlobne čudi.

ko nima pinez a želi činit dobru figuru, može reć da bi bija otiša na špozicjun u Rim, ma da ga je straj od kolere.

Vratila se iz špozicjuna i bačva ča je duperaje naša komuna za polivanje puta, (modell Sućurac) ma ne miga od straja. Bili su je poslali u Rim za dobit medaju; Rimjani se u nju inamorali pa su je vratili za da pituraju na nju inventura, i da napišu jeli iz vrimena od pokojnoga Djoklecjana oli od dobi sadašnje, pa da je jopet pošaju za ufatit premji. Mirita ga; kâ mirita samo nek ne zaboravu poslat i bančić di sidi koćo (modell Dugopoje) nek se vidi kako se naš Split modernizaje.

Neka govori ko ča hoće ma sve me straj da će dikod puknut i gvera; zaludu je, valja da repatica učini svoju, nisu se stari judi za ništa plašili od nje.

Intanto u našem portu vidimo sve brodove samo ne Austrijanske, govoru da su za Split dosta kanotjeri i flo-

čenferain. Bia je nikidan inkrožadur ruski, ma nije osta vengo malo uri, tokalo mu je skupit tunju da mogu bidni gjendarmi opočinut. Samo za kaić ča je doša na rivu (šest mornari i timunjer) bilo je od straže povrh njega dvanajst gjendarmi u monturi, duzina u civilu, nikoliko diletanti in fa, i nikoliko orečanti in B; a da su mornari jemali postole za na misto ča su bili bosi, kapaci su bili stavit in armo na tirjunu komad od onih kaluni ča ji je prid nikoliko godin činija Radica kontra krupi.

Došla je nakon toga karocada ingleška, došli su i njezini kaići na kraj ma su mornari donili sobon odma veliku balotu; svit se priplašija i rastrka dok se nije vidilo da je balota od gome i da su se otišli igrat na balukende na krajevu njivu, s našim hajducima. Naši su dobili jedan punat a bili bi siguro višje da nisu za konbinacjun portjeru zatvorili vrata od kuće, ka za dešpet, pa mu oni drugi portjer s debelin ključima, ne dâ izać vanka, sve dok ne parti karocada iz Splita, a sve za gjeložiju, jerbo mu je ime tudeško.

Govorija san ja uvik „Split i Londra“ jerbo u Splitu moš živit kako hoćeš isto kâ u Londri, ma se sad može reč „Split i Inglitera:“ u konat igre s baloton. Prin su se u nas dica ragjala stinom u ruci, a sadac s balotom od gume. Samo neka nan se ne štufaju brzo i ne povratu na staru užancu od bovanice. *Kecal.*

Gradski vijestnik.

LIPI OBIČAJ.

Na sprovodu Dr. Mihaljevića pao nam je u oko jedan naš starinski, ma lipi običaj. Vidili smo naime vatrogasca, di nosi popu vodu, za škropit mrtvaca. Isprva smo stali misliti koje su to dodirne točke, što spajaju vatrogasca sa remetom, pa smo se na posljedku i sitili. Jedan i drugi barataju s vodom, samo dikod iz kolegijalnosti vatrogasac nosi križ, a ne fali mu nego još *kota* i tamjan. Ali govori se i rado biližimo, da su remete i popovi obećali za to njima, doći pomoći *pumpavat*, kad im bude potriba. Ajde da, jedno za drugo, i pravo je.

IZBORNI TRUST.

Kod nas za izbore i slične političke agitacije, ima trust, Panachoff i Bellotti. Isto kako veliki industrijalci prouzrokuju ratove, da se mogu okoristiti kao dobavljači ratnih potrebština, tako i naša dva hotelijera insceniraju razne dogovare sjednice i agitacije, jer znadu da će svi svršiti kod njih; u Bellotta za tajne a u Panachoffa za javne manifestacije. I zbilja, nakon svih sličnih dogadjaja, kafana Panachoff je uvjek puna i tu se javno manifestira zadovoljstvo, protest, patriotizam i slični odjeci bivših skupština, uz to se čuju glasni poklici kamarjera srbina, arnauta, ščipetara, taljana i njemaca: *ain glas lichtes! ain melange, švarc brot.* — *Piero . . pagare*!

NA SJEDNICI ZA OPĆINSKE IZBORE.

Don Marko: (Velikodušno) — čujte doktore, nebi se moglo i talijanima dati koje mjesto u vijeću?

Dr. Ante: Ah! moj don Marko, bojim se da će i za nas biti malo mjesta.

TEATRALIA.

Davao se Hatzeov „Povratak“ i u jedno „Suzaninu Tajnu“. Sutra dan u Karamana diskusija. Čulo se je svakavi i nikad da se slože, u to će jedan važno:

Gospodo da Vam rečem i ja svoje mnenje. — Prvi čin, za da pravo rečem, ni mi drag, dočim drugi je sasvim uspija; baranko san se slako nasmija.

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA
S P L I T

IZ MAKARSKE.

Ovaj mladić svak bi reka
da je sorte srednjeg vjeka
dočim nije! — Cure znaju
Što ga traže za udaju.

Ištantaneje

HIP, HIP, HURA!

Ovaj usklik uveli su kod nas „Hajduci“ pri igri, nego od kad je ižašao „Dujin“ plakat, sa: hip, hip, hurra! čujete po svim spliskim ulicama i pijacama taj usklik u sve moguće intonacije i uz pridodate rime.

Kao najaktuelniju bilježimo ovu što smo čuli pred školom „Leghe“ prez titule ni komentara. Evo je genuine:

Izlaze djaci „Leghe“ u masi, svršila im je školska godina; skupe se pred vratima škole pa će ti vam u jedan put. — Hip, hip, hurra - a - a - a! — — kvragu i skula - a - a!!!

UZDASI.

Vuković: Hm! hm!
Ivčević: E moj ex kolego, bež naprednjaka še ne napreduje!
Vuković: Purtroppo!!

DIVLJAK.

— Čuj Kalina, ti si sigurno primio dobru *mandoletu,* za da se odrečeš kandidature.
= Ala da mi oće sričom, kogod platit štamparíju!!

MALEDETTA LA CONBINAZIONE!

Došao je gospodinu savjetniku inšpektor iz Zadra da obadje urede. Gospodin savjetnik uslužan do skrajnosti, pozove na najdražestniji način, gosp. inšpektora u kazalište ponudeći mu svoju ložu.

— La vegni sign. ispettore, la vegni sha!
E una bella opera sha!
= Grazie sign. consigliere, non vorio disturbar La.
— Ma che! cosa la dise, un piacere sha!
= Già, che è così gentile? approfitterò volentieri.

Kad je bilo po podne istoga dana, dodje u ured gosp. savjetnik vas zbunjen, pa će tužno gosp. inšpektoru:

— Mi rincresce sha! ma mia moglie gaveva zà promesso sha il palco a una nostra parente sha, quando si tratta di fare un piacere, mia moglie non sa dir de nò, sha.
= Non fa niente, non fa niente! ma za che go deciso andar in teatro, vado per comprar ne uno dal Karaman.

U večer prije opere dodje gosp. inšpektor gosp. savjetniku:

— Sig. consigliere, go trovà el palco, anzi se posso ofrirghe un posto, mi farà piacere.
= L' ha pagà caro? xe cari i palchi sha.
— Trenta corone, ma xe in bella posizion, la vien dunque?
= Grazie sha, vegno, per far Le compagnia.

Upute se i evo ih pred ložom.

— Favorisca sign. consigliere, entri.

Ovaj rastvori oči i pogleda prestrašen u broj lože, kao tele u nova vrata.

— Sha! non posso, go un affar — che combinazion sha, — maledetta la combinazione, scusi sha! — i pobiže kući. — Bila je baš njegova loža. — *Tableaux!*

Iz pokranjine.

Dubrovačke novitati.

(Malo o votacijonima....)

Votacijoni, i ako su pasale, to su svakome još dobro ostale u memoriji! Dubrovnik od sve Dalmacije, bio je ovi put *il punto piû amirativo!* A kako i nećete; sve što je partita u prašini, ovi put izlečeli su *con deputato.* Niente meno: 7 deputata kô u Beču. Più interesanti bili su autonomaši i socialisti... pa dje Vam je naš simpatiki kapetan Pero. On je povereto skromno kandidiro senza kolori, a valja rijet po duši on je najviše obećavo za grad u avizima što ih je on firmavo.

Kapetan Božo ili bolje *kavaljer* (!!) Božo spjego je u avisu *talijanskome*, da izlazi per afirmazione, a u *naškome* avisu, da će činit tuto posibile, da narod grne dinara, da više neće gledat svoj interes, i da će, da se trata slat čeljad u Ameriku — *mukte!* Avizi sočalista bili su kolosali, pa kô je imo pazenziju, da ih prolega, razumijo je, da neće biti potreba da niko fatiga, perke da će sočalisti otenjat, da se sagradi jedna fabrika *bankanota.* Dr. Pero iz Lumbarde (koga per dizgracija — ne poznamo) spjego je, kako je on niko *iz puka za puk* kako je regolano finuo skule male i velike, i kako je sad kô liječnik izvento neke pirule (ne od ulja!) koje će dijelit mukte biračima, a činu imensi efet iza elecijoni. Biankini, kako je za partit rifiuto govorit misu i kako ide učit gradit vapore

od gvere i kanjule. Dunque svak je obećavo.... gvera je počela. Svak se nada.... Biankini je svije kvjeto, ubilo ih je *blato*. Počela je festa: jedni veseli, drugi pokunjena nosa i zeleni, jedini kapetan Pero smije se. Imo je 17 vota, kad su mu pripovidjeli uskliknuo je: *poki ma boni*! Dr. Baldo *cvili*, dećido je odma poć učit za okulistu, jer da narod još nije progledo.

Jedu se i sočalisti, konsolava ih Napoleon: *populo ankora dorme* (*bile su 6 po podne!*) *si dizmišjera kol tempo.*

Oni su se baš imenso afirmali: ima ih 17 na broju (Ima riječ „Štipavac"!?) Kap. Božo, neka je naučen na gjinastiku ipak žali one imense korse (senza premio!) s automobilom, pa inutile. Izregalavo je tri kašuna talijanskijeh gramatika po Konavlima, a Pavo Batara držat im prelecijoni talijane o *ekonomiji*. Furbi Konavljani isto su ga tradiškali. Vincitori učinili su kolosalu festu, Dubrovnik je ne pamti: mužike udaraju a za njima file gradjana: milina ih je gledati: Gospar Božo s Opere Pie (oni dan za despet pravašima imo je crnogorsku baretu) diriga filama, sin mu pomaže. Rado sa široke ulice diriga kantom. Miho Čakelja i mali Kolba pjevaju zagrljeni „Ovim šarom jagodom". Kašjer od Komune okičen srpskim i hrvatskim bandijerima, krivi se kô mahnit: Dolje kranjci! A ko bi vam sve pripovidio.... insoma grad pluta u veselju. Jedina je disperacijom „Kati Ludoj" koja se krivi, lako je dobit s dinarima. Spendjalo še je 800.000 K u Neretvu. To je istina perché je Gordon Benet bio neki dan pod Lokrum, i donio te solde à 32%. Mi će mo rijet pravo dvije riječi, a to je naša *novinarska* opinjijon: Grehota da nije izišo kapetan Pero, jer je jadan on jedini obećavo: entro 24 ore sagradit zvonik i komardu. Učinit konsorcijo ze hitat hobotnice rukama i fabriku za estrat od pauka i sto drugije beleca. Puštili su ga na cjedilu kon 17 vôti, to je svemu kriv redatur „Kate"....

Kako novitat iza elecijoni, con piaćere avertiškavamo, da su izišli iz ošpedala antuninškoga *Ivo* i *Vlaho* i počeli su diskorsima na Poljani. Stari su i rebambiti, pa im se ne čudite, ako su išćumjehali. Sreća da ih dotur Zenzo inspirava, ako će te i ranketikavim spiritom.

Gospar Antiki.

IZ ZADRA.

Sono ramo d' antica famija
Proprietario di tipografija.
E pò lo venduda a croati,
Doppotutto, mii antenati.
E po, per ste farse
Occore rabbiar se?

ŠPORT.

Foot — Ball.

Hajduk i Calcio

Imali smo prvi meč medju Ajdukon i Calcion. Calcio ufatija u stumik sedan goli prama ništa i nikoliko incerti, ča su se sastojali u tunbulan. Govori se da jin je niki hajdučki berekin namaza papuče lojem, a drugačije se ni ne da rastumačit sve one strašne tumbule pri svakon udarcu. Jopet jin je vratar bija škakjiv u nogan, pa svaki put kad bi mu balota takla žnjute, raširi bi noge a balota nebudi lîna puf u branku. Ti isti v i c i j jemali su i igrači, tako da jin je kapitan *cilo* vrime vikâ: *strenze le gambe,* — — *non se miga de quelle.*

Anegdote o machu

Igra je bila pri svršetku, kad dodje na igrališta *un puro sangue* iz Zagore u društvu jednog zaratina. Upita nekoga od publike.

— Come va el ziogo? — Ovaj da se našali odgovori — i nostri i ghe lo ficca a leva leva all' Ajduk.

— Za el sangue gentil deve vincer, me l' aspettavo — An je! upade na to neko iz pûka. Hajduk je učinio sedam prama ništa.

L' agilità barbara! — usklikne i otide ljutit.

U omnibušu.

Sutradan u omnibusu sjedi taljansko društvance. — Signora L . . . la jera jeri al foot bal? — Si, ma per dirghe la verita no me son troppo divertia. — E, bisogna capir el ziogo per gustar. — Quel che go capio xe, che qualche dottor dovaria cavarsela dalla testa in quell' età a ziogar se coi fioi, el jera cosi ridicolo e impaccià in quelle braghette da mome. — A casa i putei me diseva che lu xè colpa della sconfitta, perchè non vedeva ora de far se veder in costume, e invece no i jera ancora pronti, i gaveva d' aspettar i Maier. — Jo che tombole, non savevo mai che el xè cosi debole in gambe. — Per carità signora eccolo. — Tâ, tû, tû, — platit gospodo. — Prekine kočijaš.

Hajduk i English Eskadre Team.

Hajduci kâ hajduci, ne boje se ni jačega od sebe i prohtide im se malo pohrvat se sa inglezima. Promislili i učinili. Tukli su se, ufatili ih u stumik sedam, ma učinili i oni jednoga. Pa od onda izgubili *bušulu.* Nemože se živit šnjima i sad se nezna ni ko pije ni ko plaća. A šta je najljepše, vratar im koji je u političkom pržunu, postao je na jednom glasovit bez ni da zaigra.

Il „Calcio" i E. Esk. Team.

(In palestra) — Bisogna afermar se. — Faremo brutta figura. — Non fa njente, bisogna che i sapia che ge semo. — Se ne ifiscia lori. — Lori si, ma i nostri. — No risciemo ancora. — No paura gavemo el Maier. — Te par che ne la cavaremo con pochi? — Lassa far a lû. — Va ben allora, solo bisogna farghe el banchetto,

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA

IZ ŠIBENIKA.

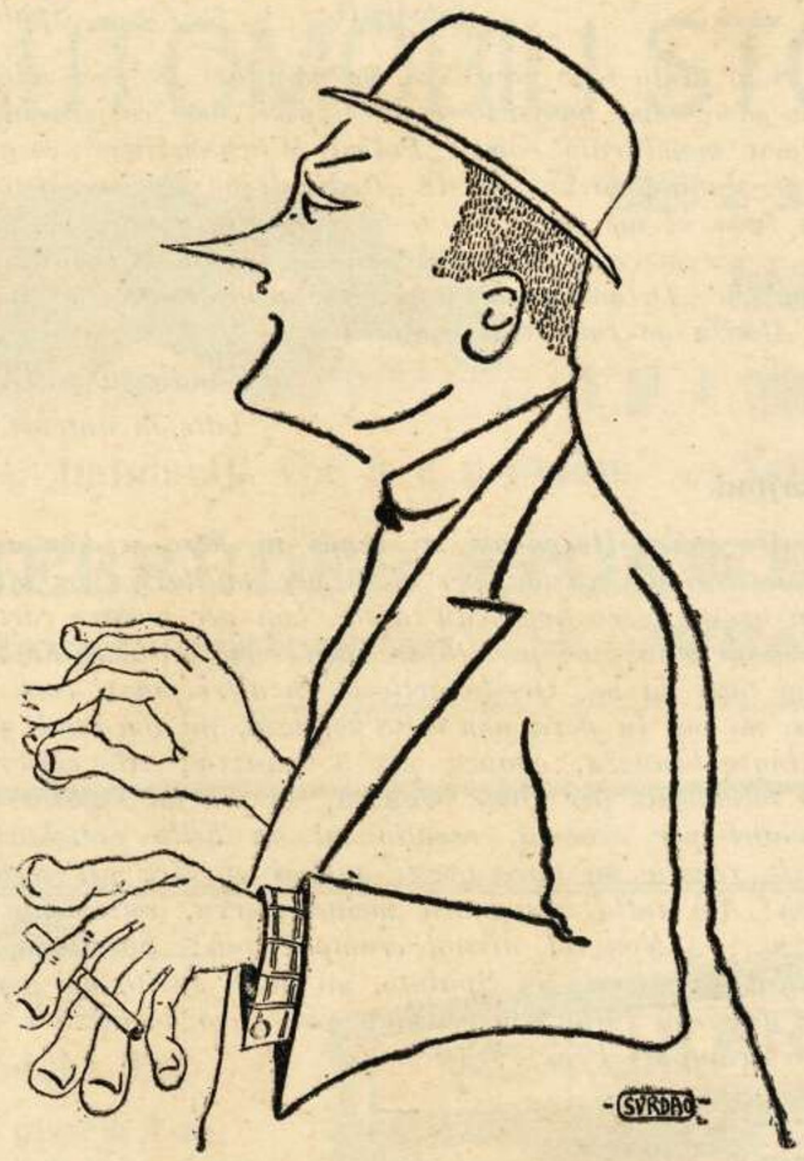

Krasan, dobar, vriedan, spretan.
Advokat ću i ja biti,
Tek u jednoj nisam sretan
Imam beteg strahoviti,
Nisu šale, nego fote,
Ruke mi se strašno pote.

---

mejo dei crovati. — Sessâ perchè che i dimentica le sciapinae. — Lori i li ga menai in omnibus. — E naltri li menaremo in carozza. — E chi pagarà? — No ghe pensar chi paga sempre. — Che bandiere meteremo? — Bome dalmate! — Come dalmate, i crederà che semo croati anca naltri. — O ti penseressi italiane, ti xe matto. — Allora njente bandiere. — Piutosto njente. — Come saria bianca e celeste? — Si della republica san Marino, no dir sciochezze.

Campo Marzio.

Iza ovi razgovori odluču se za meč i stavu oglase da će biti natjecanje na **Campo Marzio**. Splićani hrvati i taljanaši izgubili bušulu, jopet jedna nova, di je ti vražji *campo marzio*.

Sritim jednoga od komitata, i zapitam ga da me izvadi iz neprilike, jer nikomu neznam kazat, a svak me pita di je ti *campo marzio*. Ovi se počešje za uvo pa se sve misli, — sarà sbalgià — odgovori mi. — Onda kažite mi molim vas di će bit ti meč? — Sarà sula, krajeva njiva, no ge xè altri logi. — A kako se kaže taljanski? — Campo militar. — A onda šta je ono *campo marzio?* — Ge digo, che sarà sbalgià, — o o — — sarà in inglese.

Od jednoga do drugoga, ipak se razglasi da će meć biti na krajevoj njivi. Svita navrvi još višje vengo prvi put, kâ višje *divertimenta,* ča će te da van pripovidan na dugo, reću van sve u dvi beside. Igra je Mayèr i ingliži a ingleški je vratar pušija lulu i igra se drugom baloton. Uz to je vrime svršilo, i „Calcio" je uvatija u stumik sedam goli, prez da su se nikad uzdržali tri sekunde na engleskoj strani. Ko je pak bija najlipji; to su oni od komitata. Zli jazici govoru da su izabirali one kô dâ višje za spize, jer isto englezi ji nerazumu, pa se neće ni sitit dali su furbasti ali ne.

JAVNA KOREŠPODENCA.

Cara cugina.

Ti faccio sapere che el nervoso me ga lassà un, poco de spizza *nei* Busi *del naso, ma istesso son* Stagno *sà,* Trappano *tutto e giorno.*

Cara cugina, benedetto el San Piero *e* Sufemia *la Giovanna doppo quella cosa, la se remasta assai* Lissa *e sempre finisse che* Pago *mi tutte le spese. Ella se la cava con un* Rosario *al giorno, adesso vâ mejo, la ga solo un poco de* Cattaro *nelle* Bocche *del stomago, e un fiatin ghe sa sgnionfà la* Brazza *destra, ge insiste anca el* Durazzo *in panza, ma del resto la xe sana come un pesce can. Co la se rimette anoora un poco mejo, la mandarò canbiar aria in* Citta vecia, *e allora te avertiro.*

Cosi spero de tì e te saludo, a rivederci. tuo cugino

Tonsuli, viagiattore in farine e pellami.

—

(Express). *Mardešić — Lissa*

Mi spediscano per afname 30 scatole fresche sartine lissane stropae ben col lojo. *Giovanni R . . .*

Contessint Giusti - u vileggiaturi.

Contessino moja draga,
Napalo me stotin vraga
Otkad sam te ja vidio,
Svu krasotu promotrio;
I tako se inamuro,
Da sam boles seb' prokuro!
Ma s početka — per dir vero —
Uzimo sam stvar legjero,
Ali kad sam opazio,
Da sam jako smršavio,
I san kad me pobjegao,
I apetit izčezao,
Onda sikur, da bez para
Čeka mene šampantara,
K mediku sam odletio
Njemu 'vako govorio:

„Nekoliko od zemana
Na srcu mi teška rana,
Što mi mila dade guste
Spopale me muke puste.
Ako ovom nema ljeka
Mene čeka samrt prjeka!"

Tad me dotor sveg vizito
Za simptome boli pito.
Kad sve čuo i vidio
Teško se je zamislio,
I velikom serjetati
Stane meni dikjarati:
„Ja sam sikur — baš del resto!
Indizio manifesto
Progresive amorite
Con acuta vis — pazzite.
Bolest gora — cosa rara —
Neg krepancja u tovara!
U toj dobi (triespeta)
Perikula je prokleta.
Tomu ljeka ne imade,
Nit serumi ni skiceti
Korist neće donijeti.
Con bromuro kamomila
Ne bi ništa koristila.
Samo nešto — senza fallo —
Ako vam je življet stalo
Pomoć će Vam in ordine
Bolje neg sve medicine:
Ženite se ipso fatto
Jedini vam lijek za to!"
Kada sam to intuisko

Medika sam riverisko.
I ostao — baš ko čombo
U pegulu taku pjombo
Što ću dalje? Con permesso
Što učini o contesso?
Nanijela si strahovitu
Tvome rodi amoritu!!

Toni.

Iz Supetra.

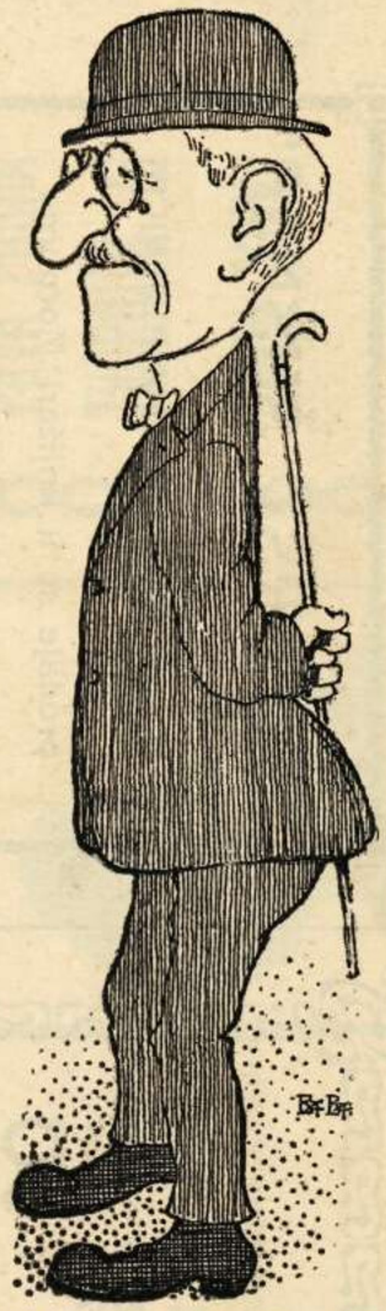

Lipi naš šor kontrolor.
Vidili Vas dobre voje,
Pa Vas stavili u foje.

Šalju nam iz Zadra.

„Pars pro toto!“

Se con sciabola e bonetto
Con le scarpe ponta in alto
Se faria un puliziotto,
Sono certo — e me ne vanto
Fra i primi mi saria!
In baruffe . . . . . .
. . . . . Mamma mia! . . .

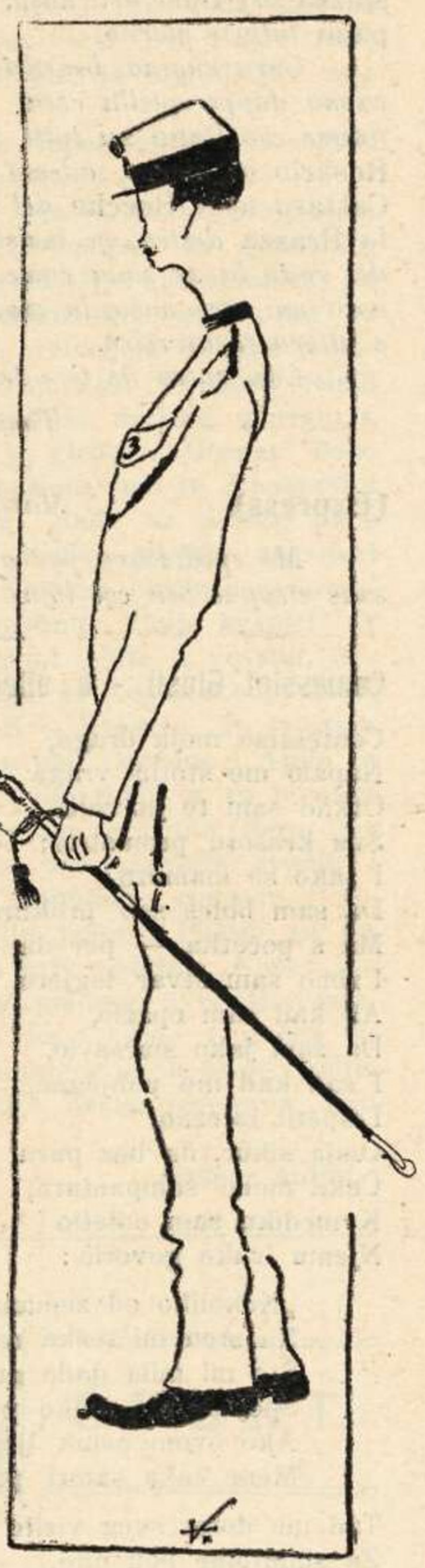

Lipa ka mliko.

Solo: *Kaštela.*

Lipa su nam diljem sela,
Ali nema do Kaštela.
Jerbo rode tebe diko,
Svu pribilu kao mliko. —
Zbor: Al je posao baš fin
Bit bio ka mliko

Tvoj paragraf.

„PREGRŠT ŠUŠNJA“

od pok. Dr. VICKA MIHALJEVIĆA

prodaje se u knjižari Morpurga

uz sniženu cijenu od kr. 1.50.

Stimatissimo signor W....

fotografo *Spalatro.*

Solo tanto logo scrivo ce me mandate 10 peci mie fotografije come ceme ga fatto cvele 6 peci come ce jero in cvela mondura monduraio come „Policaj-Wachtmeister“ cosa cego fato per la getimacion per la „Redarstveno Povjerenstvo“ solo el me faga el me meta in testa bognetto, cvesto me mande subito perce me cori troppo presto — Io son a deso in „Germagna“ in „Delmenhorst“ bela cita megio molto de Spalutro e de Almiša go fato asai bona caliera

mio indirico se D. R.

bitte in antvort.

Na sajmu.

Alò meine Herrn ogi mi vendi in fiera a bon marchè tanti articoli d' occasion, per civili per militarij por murlaki, mi gà qvesto piero american assai bon per guvare cortei, se anca assai bonissimo per tajar anca veri; Alò meine Herrn, crompi tutti da mì. Qvesto articolo in altri piazzi costi 8 bonuzza, mi ogi in fiera non vol 8 bonuzza, mi non vendi gnanca per cinqvo bonuzza, gnanca per 3 bonuzza; Alò sinjori! mi vendi soliamente per duve bonuzza, in più mi regalio qvesto stecknadel per crovata, regalio mì un bello notizbuch con bleistift, regalio mi anca qvesti gummi elastick per serar notizbuch; Alò tutto zusammen meine Herrn, soliamente duvo bonuzza.... Non vol nissun crompar più? Sacranon, porco la gatta che miseria in Spalato, mi parti subito ogi con ferriata, dago mi tutto mio geschöft per duvo bonuzza e nissun vol mi crompar. Pfui!!!

—

Zadnja.

Macht izmedju zelenih i plavih.

Tuću football momčad engleske mornarice. Pod jednom murvom u ladu društvance varošanka i komentaju:

Ala zelenjaci, oštro — nu mu! — ona beštija crjenka ča mu je je bonbizà. — Vidi vidi, je oni *bèko* vridan, — pazi pazi.... bum! asti mrtvorije, utira mu je kâ u šulpu! — Ma ni *gùl* — a ka je *gùl* — oš se okladit da ni *gùl*, — ajde vidiće mo. Ann! oli ne vidiš da počimju o sride — vanka kapu s kràja. Ovo je isto kâ i na kende. Aha! ovo su tri u stumik. — Bidni zelenjaci — Ajde ajde, čekaj neka oni projdu sa strane tremuntane. — Asti uru a koji su ono tamo — Bome bosanci — A kako ji poznaješ? — Ali nevidiš da gredu bosi ka bože prosti, Isukrst. — A ča su oni došli. — Bome za igrat *gùzbal*, a zašto drugo. — Vidi, vidi, vidi, jopet *gùl* dobro-o — jep, jep — jura-a-a!!

GRAND HÔTEL BELLEVUE

SPLIT

Krasan vidik na more

Hôtel I. klase, opskrbljen sa najmodernijim konfortom

Najljepša kafana u gradu sa biljarom — Restaurant i pivara

Moderno uredjene sobe od K 2.50 unapred.

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA SPLIT

AUTOMOBILI STOEWER

- Najbolji su za slabe i brdovite puteve. -

Specialitet tvornice:

16 HP. 4 cylindre i teretni automobili.

—U Dalmaciji već 9 u prometu. — Najbolje reference.—

GEBRÜDER STOEWER - STETTIN

Glavno zastupstvo: M. JURAS — SPLIT.

Tražite cjenike

SPLIT

Gospodski Trg

Prodaja pisaćih i risaćih potrepština. - Fotografija, albuma, razglednice Splita i okolice. - Vodja Dalmacije. - Poduzeće za javno oglasivanje. - Zastupstvo tvornice pisaćih strojeva „ADLER“ Skladište muzikalnih instrumenata na strune, Mandolina i t. d. Zastupnik glasovira.

HOTEL CENTRALE TROCCOLI

SPALATO

Najveći Hotel u mjestu. Centrum grada na najprikladnijem mjestu gospodskog trga u blizini Diokleci-janove palače i mletačke lože. 50 ukusno namještenih soba sa cijenom od K 2.50 do K 5. Najveća Kafana po bečku uredjena sa 4 biljara. Restaurant sa pivarom, finom kuhinjom i dalmatinskim vinom opskrbljen. Kupelji, telefon, ekvipaže za izlete, vodiči itd.

Najumjerenije cijene.

Govore se svi mogući jezici.

M. DOMIĆ - SPLIT, Lučac, kod Biskupije

Čiste se odjela, uniforme, rukavice, tapeta, svilene oprave krzmetine i t. d. Uspjesi izvrstni, sve se to radi bez odparati i bez da izgubi svoju gumu.

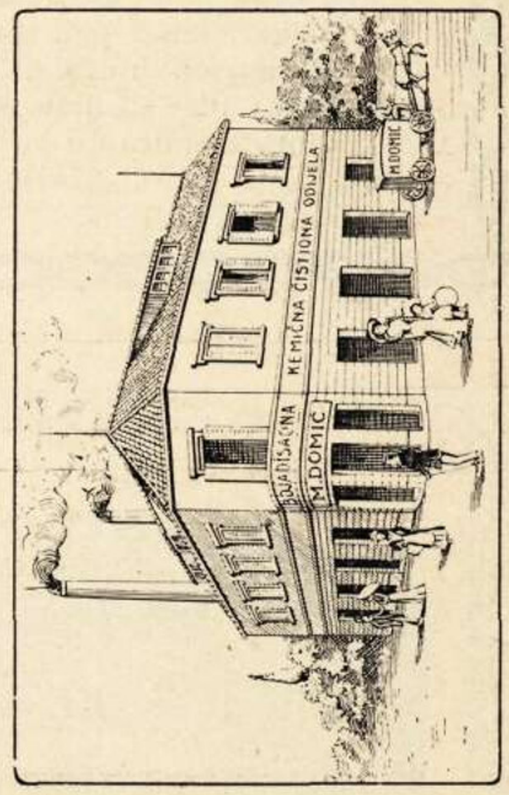

PRVA PARNA TVORNICA za tangu, pranje i čišćenje na suho.

---

gramofona gramofonskih ploča.

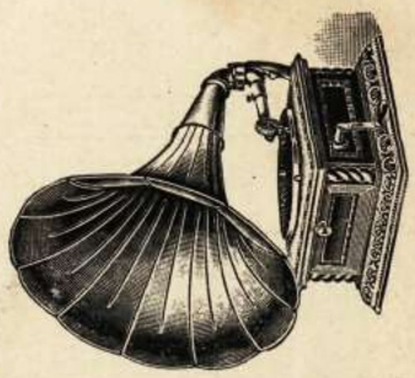

SKLADIŠTE

A. RUZICZKA - SPLIT, GOSPODSKI TRG.

šivaćih strojeva,

Najveće jugoslavensko skladište pokućstva!

Mizarske Zadruge u Solkan

SPLJET
stara biskupija kod stolne crkve

P. LIN & MAKAROVIĆ

SPLJET
stara biskupija kod stolne crkve

Bogati izbor pokućstva od drva i željeza zrcala, okvira, slika, zavjesa, sagova, (tapeta) itd. — Ćilimarska radionica. — Preuzima mebliranje hotela, škola, zavoda, lječilišta i t. d.

Solidna roba. — Cijene niske. — Cijenici badava i franko.

Pisma i novce neka se šalje na naslov:
P. Lin & Makarović, Spljet.

Austro-Americana

Kod ovlaštenog agenta prekooceanskih putovanja

Josipa Riboli u Splitu

dobivaju se svi nužni naputci, **takodjer najjeftinije prevozne karte** sa najbržim i najboljim parobrodima i sa amerikanskim željeznicama.

Cijene za prevoz:

iz **Splita do New-Yorka** parobr. „Martha Washington“ **K 229**
ostalim parobrodima . . . „ 209
„ „ „ **Buenos Airesa** . . . . . „ 209
„ „ „ **Australije** . . . . . „ 400
„ „ „ **Aucklanda** (Nova Zelanda) . . . . . „ 430

U ovim je cijenama uključena opskrba od luke, iz koje polazi dotični prekooceanski parobrod.

Tko želi na kojemudrago mjesto Amerike, Australije i t. d. putovati, neka se svakako obrati na rečenog agenta, koji najsavjesnije i najbolje opremljuje iseljenike.

Polazak iz Splita za Ameriku koncem svake nedjelje; za Australiju svake druge srijede počamši od 12. veljače t. g.

Hrvatska Vjeresijska Banka

Centrala u DUBROVNIKU — **Podružnica SPLIT**

Podružnica u Šibeniku i Zadru.

Prima uloške i obavlja sve bankarske poslove najkulantnije.

NB. Imamo u zalihi nekoliko svezaka ukusno vezenih I.e serije, pa ko želi neka pošalje na administraciju lista 4 krune suviše poštarske troškove.

UREDNIŠTVO.

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA SPLIT

DUJE-BALAVAC

HUMORISTIČNO-SATIRIČKI-LIST

SERIJA II. BROJ 10.

NAŠEM KRASNOM SPOLU.

(U STUMIK D. B.)

Ja sam splitska *šinjorina,*
Po odjelu i po licu,
Ma baš fina.

—

Klobuk, kaput i *veštalja,*
Od zadnje je uvjek mode,
Baš od *talja.*

—

O postolim ni govorit,
Gledajte me, dal' možete
Prigovorit.

—

Na glavi mi svake vêle,
Stůpe, žice i pustice,
Male, vele.

—

Al nî mode bez ovoga,
Pa ne smimo mi izostat,
Ni za boga!

—

Hrvatske nas škole goje.
Al smo ipak u životu,
Mi bez boje.

—

Jer si jedna drugu pita:
Dal' ti hoće dragi biti,
Tvog *partita?*

—

Stog' taljanski govorimo,
Da svakome, pa i našim
Ugodimo.

—

Ako srićom Bog, *legala*
Nam pošalje, iz kaprice,
Njemu fala.

(Slijedi pjesma u listu).

AUTOMOBILI STOEWER

- Najbolji su za slabe i brdovite puteve. -

Specialitet tvornice:

16 HP. 4 cylindre i teretni automobili.

— U Dalmaciji već 9 u prometu. — Najbolje reference. —

GEBRÜDER STOEWER - STETTIN

Glavno zastupstvo: M. JURAS — SPLIT.

Tražite cjenike

SPLIT

Gospodski Trg

Prodaja pisaćih i risaćih potrepština. - Fotografija, albuma, razglednice Splita i okolice. - Vodja Dalmacije. - Poduzeće za javno oglasivanje. - Zastupstvo tvornice pisaćih strojeva „ADLER“ Skladište muzikalnih instrumenata na strune, Mandolina i t. d. Zastupnik glasovira.

HOTEL CENTRALE TROCCOLI

Najveći Hotel u mjestu. Centrum grada na najprikladnijem mjestu gospodskog trga u blizini Diokleci-janove palače i mle-tačke lože. 50 ukusno namještenih soba sa cijenom od K 2.50 do K 5. Najveća Kafana po bečku uredjena sa 4 biljara. Restaurant sa pivarom, finom ku-hinjom i dalmatinskim vinom opskrbljen. Ku-pelji, telefon, ekvipaže za izlete, vodići itd.

Najumjerenije cijene.

Govore se svi mogući jezici.

SPALATO

S P L I T

M. DOMIĆ - SPLIT, Lučac, kod Biskupije

Čiste se odjela, uni-forme, rukavice, ta-peta, svilene oprave krzmetine i t. d. Uspjesi izvrstni, sve as to radi bez od-parati i bez da izgubi svoju gumu.

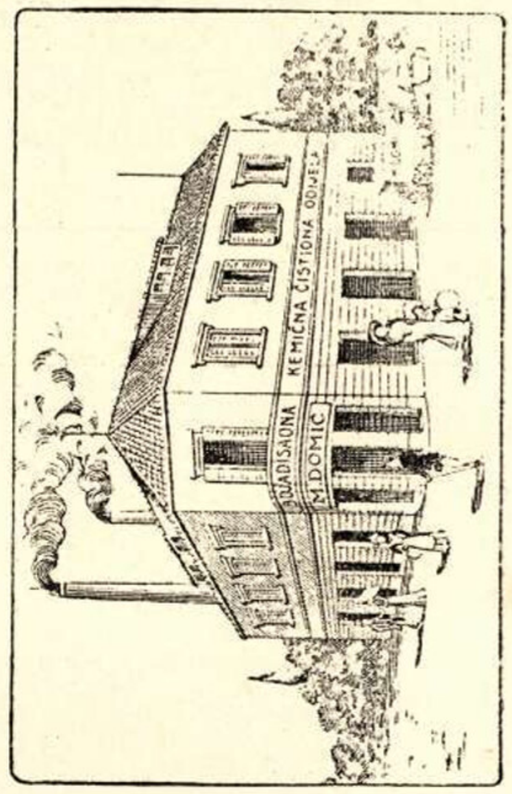

PRVA PARNA TVORNICA za tangu, pranje i čišćenje na suho.

---

gramofona gramofonskih ploča,

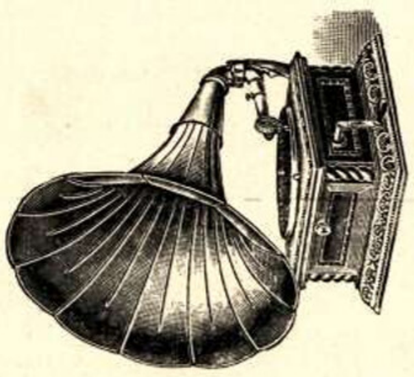

SKLADIŠTE

A. RUZICZKA - SPLIT, GOSPODSKI TRG.

šivaćih strojeva,

GOD. V. SPLIT, U VELJAČI 1912. BR. 10.

„DUJE BALAVAC“

Cijena mu je 4 krune na godinu. ○ Za inozemstvo 5 kruna. ○ Svaki broj 30 para. Pretplate šalju se Administraciji lista, a dopisi i ostalo uredniku A. KATUNARIĆU, ○ ○ ○ ○ slikaru, Split. ○ ○ ○ ○

○ ○ IZLAZI JEDANPUT MJESEČNO ○ ○
○ ○ Izdavač i odgovorni urednik: ○ ○
ANTE KATUNARIĆ, u SPLITU ○ Tisak ○ Hrvatske Štamparije Trumbić i drug ○
○ ○ ○ Rukopisi se ne vraćaju ○ ○ ○

Inače se *kuntentamo,*
I za manjeg *impiegata*
Zagančamo.

—

Pa i ako nije viša
Misečina, samo nek je:
Plaća *fiša.*

—

Pohadjamo prije *švore,*
Te gradjanske, trgovačke
Više škole.

—

Pa realke i gimnazije,
Obrtničke, umjetničke
Preparandije.

—

Ipak kažu da smo uske.
U govoru i kulturi,
Prave guske.

—

Istina je često puta,
Na pozdrav ne odvraćamo
Preko puta.

—

Dikod, jer smo loše volje,
Dikod da se natjećemo,
Ko će bolje.

—

Zaručnice kad smo pako,
U dužnosti pozdravljati,
Nismo lako!

Onda pustim i sve druge,
Štupidece, ištrucjune
I udruge.

—

Samo „figlie di Maria“,
Uživaju u mom srcu,
Simpatija.

—

Dok se dragi moj *prišvadi,*
Pa me iz doline suza,
Ne izvadi.

—

Onda zbogom *aspiranti,*
I sve druge *effettive,*
Sospiranti.

—

Sada imam prećeg rada,
Mojem dragom da priobćim
Iznenada.

—

Nek se mužić moj nauči.
Luše, mode skupo plaćat,
I priući.

—

Da bi pako srića dala,
Pa me babom i dičicom
Šparenjala,

—

Onda opet, *fija mija,*
Mogu uvjek da postanem:
„Madre pia“.

Malo riflešjuni.

Evo me jopet. Reći će te, a di si bija do sad.

E, di san bija, — di san bija, — a di nisan bija. Pa eto da se ne tužite, reći ću van u dvi beside.

Najprin, bili su banji, a u onu štadjun nemorete *pritendit,* da se po suncu skitan, kako san delikan, moglo bi mi sunce glavu užgat. Lako je na pr. „Danu“ i „Jedinstvu“ izlazit u svaku štadjun, njiman nima ča, sunce opalit.

Na putovanju.

Posli san bija na putovanje, a vaja da bome razbijen malo splisku ariju, mrtva voda se usmrdi, o tome jemate toliko primjeri u Splitu. Bija san sa automobilon i u Dubrovnik, ma je bila strašna vrućina, pa se nisan moga o ničemu *informat,* niti san moga išta vidit. Ovi put zoven zaništa, vratit ću se prizjopet, kad bude ladnije. Pa me gjaval odnija i u Tripoliš, tija san van onako u *škerac* poslat istiniti dogadjaji, ali tamo neće da znadu za *škerce,* pa su me istirali a usput i sve ozbiljnije gjornalište.

Moja opinjun.

Kad smo na ovo, pitat ćete, ča se meni čini o Tripolišu? — Ja sam vâm čisto za okupaciju, bòje brate da to uzimju naši taljanski susidi, vengo Guljelmo, koji bidan bi proglašen pri zadnjim izborima, krâjen o šočjalisti i ako on nije drža do toga titula. Bože sačuvaj, da je on u rat, vas bi svît bija pun njegovi ćakul; taljanci vaja reć čaje pravo, nisu od puno riči?? — Jopet me dražje da su tamo taljanci i radi ovi naši *košjencjenti.* Znaš, arja od Afrike dobro će jin prijat, okladi bi se, da će se u misec dan klimatizat. Italija je u dobroj namiri i okupirala Afriku, oli ona nezna ča jon majka. Ajde de, želin našin koloniman dobru sriću.

Jopet u Split.

Kud san ja ovo zabrazdija, vratimo se jopet na Split. Doša san van, i naša Split kaki je i bija. Veliko arvastvo na jaziku, ali ne u govoru; svi oglasi taljanski, sve tabele *deboto,* oli u dva jazika, oli samo taljanski.

Rugamo se dubrovčaniman, da su *sette bandjere,* a kad tâmo, u cilom Dubrovniku smo našli, samo jednu taljansku tabelu, *(ma la xe quella)* evo van je: **G. Bogdanović — Calzolaio assolto del I. R. museo tecnologico di Vienna.**

Altroke naši calighierai i calighieri, tamo su i postolari akademičari.

Na stvar.

A ja jopet na stranu. U zadnju evo me u Split, i dajen foj vanka. — A bal? — Bal ništa, i evo zašto. Ja san jemo dobre namire, tija sam malo oživit spliski krnjeval, te dat u Splitu baranko jednu feštu na godinu, ma da bude ona, baš: *ig life.* Sa samon reklamom o balu, divertija bi Split vas krnjeval. Kakva bi fešta ispala, nije triba da višje pričan, već je svak uviren, da do Duje, nikor ne zna ništo slična organizat. Pa kad bi sve to radija mukte, svak će iz vanka mislit, ko neče bit Duji zafalan? — Istina je, svak se balu veselija, svi se na šale zabavljali, publika svake godine višje prisustvovala, ali ipak za tim Duju ogovaraju, da čini za interes. A to govoru judi, koji najvišje s Dujinim balon aprofitiraju, i znadu da se kod nas na ovakve fešte, nemogu naplatiti troškovi, i ako vas trud od miseca dan ne računamo; nu inpotentni su da ništo slična naprave, i onda iz gjeložije ogovaraju. Duje kako je delikan, ofendija se i za lecjun nisan tija na sve molbe obazrit se, da vidin ove godine, kad nisan nikomu na putu, ča će drugi dobra učinit.

Neka me moji pošteni konšjencjenti škužaju, jer držin ipak višje do ponosa, vengo do divertimenta.

Vaš delikani
Duje Balavac *u svom trojstvu.*

GRADSKA KNJIŽNICA MARKO MARULIĆ SPLIT

Gosp. Novi Namjestnik.

Evo za primicju
Gospodina grofa.
Pa neka je furešt
Sia in bon ora!
Samo da nebude,
Kampjun bez valora.

Ja bi mu pošapja
Na oba dva uva,
Da mu za naš jezik,
Nepostanu gluva,

I da nam feratu
Ne pusti na mapu,
Pa bi „Duje" prvi,
Skinuja mu kapu.

Ištantaneje

MALO TRIPOLISA NA SUDU.

Dr. A: Mi no capiso, per cosa i nostri no i va mai avanti, sepre in difesa, sempre in difesa!
Dr. B: Xè la tatica, cosa valtri pode capir sta roba.
Dr. A: E cosa el pol capir lù?
Dr. B: Mi? — ma mi son tenente de riserva!
Zbor: An, ann!!!

—

— La senta dotor, no ghe par un poco ridicolo, tutte quele canzonette, che fà el D'Anunzio ai militari; ogni giorno una.
= Li rende imortali, o forse no i merita?
Ušjer (prolazeć): An, zato ne umiru, vengo po dva tri svaki put, a turci na stotine.
Drugi ušjer: Zucon, no xè per questo, ma perkè i gà nove monture le „invisibili".
Prvi ušjer: Annn!!

NAŠ MATCOVICH (i hrdjava štadjun).*)

Udje naš simpatični Matcovich u papirnicu. —
— Dajte mi „Kažamiju".
— Hoćete li koji drugi koledar, „Kažamije" nemam više.
— Ča će mi drugi, *mi me ocore Kažamija.*
— Pa evo vam „Dalmatino" oli koji drugi taljanski.
— *E co no vojo! go deto che me core „Kažamija".*
— Ma šta ste baš u nj *infišali,* oli nema i bolji koledara.

Cosa me vol ela inšenjar, mi go da restaurar botega, e po vojo veder che tempo farà. — Lu a mi? mi šon ganzo mi.

*) *Gledaj gradski vijestnik.*

MATKOVIĆ SA Ć ROGATO.

Naš Matkovich primi iz banovine trgovačko pismo sa pravilno napisanim imenom: Juraj Matković. — *Lu come che'l xe ganzo,* otvori pismo, i kad vidi što ga je interesiralo, zatvori opet list i povrati ga uz opasku: Ja fala bogu, još nisam rogat, pa zato povraćam. — *A mì, che šon ganzo!* usklikne i protare veselo ruke.

JEZIČNO PITANJE.

Primi listonoša medju ostalim, jedno pismo, čijeg adresanta, nije mogao nikako naći. Nakon velike muke, doznade nekako, da je dotičnik umro. Eto ga opet u neprilici, kako će to njemački napisati? Napokon se sjeti da — *rodjen,* znači *geboren* i onda veselo ovako riješi stvar: — **ge + boren!** — I vrag bi se ovako sitija da je umra, — pomisli.

NA KAVALKINI (Le xe matte per lù).

Postariji usidilac: — Bella mascaretta!
Maškareta: = Pogleda ga krivo.
— Mascaretta!
= Cos' ti vol?
— Ti balli!
= O ti xe orbo.
— Anca mi ballo.
= E chi te domanda,
— Ma mi te digo, perchè ti me piasi.
= Con quei calli?
— Senti
= No so miga sorda.
— Te vojo ben.
= Jo, tutta me squajo.
— E ti me vol ti a mi?
= Si, kâ luk očima.
— Senti, qua vien!
= Ma sento, sento.
— Ti vol vengir.
= No ballo, son stanca.
— No digo balar, ti vol che andemo a zena.
= Che zuccon, per cosa no ti te spieghi ciaro, andemo coccolo, mi apena te go visto, ti ma simpatizà.
— Go visto, — con quelle risposte.
= Ciò, mi son un poco timida, e po non volevo che ti me prendi per un côlo.
— Hm! anca ti ti te intendi de côli.
= No sò cosa che vol dir, go inteso nominar, ma adeso andemo a zena. lipi moj, — go una fame!
— Che prosaica
= No star creder, mi scherzo, ma andemo presto.
— Andemo, andemo. — Uzme dostojanstveno pod ruku masku i odoše u restauraciju.

Kad se je fina maškareta dobro nakusala, udre nježno ručicom kavaljera po gubici, doviče mu — Adio! pa biž iz dvorane. Naš se ganimed malo zabezekne, ali se brzo snadje, jer mu baš dolazaše jedan prijatelj u susret. — A ti stari muzuviru! — Ti xe proprio fortunà.
— Xe inutile. mi me piase le mascarette, natural, quelle fine, e po cos' ti vol che fazzo, *co le xe matte per mi!*
— Je — ti xe ganzo, altrocchè Matcovich.

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA

DOBRA METODA.

— Ča si bolan obisija nos, kâ da si na žalovanju. Zabalaj ga malo, još ovo bokun krnjê.
— Ča bi plesa, kad nima višje ženski po baliman.
— Kako nima, ne vidiš da ji je pun teatar.
— Je, jemadu žensku maškaru na čunku, a i kotule, ma ispod? — i večeras san se na dva muškića nàmirija.
— Ha, ha, jemaš prav, bude po koji; to su ti oni od tavole rotonde, ma nevaja obadavat. Ugazi mu dobro na nogu, pa ga pusti u srid šale.
— Lako je to reć, a koji će ji vrag poznat, kad jemadu sve o ženske.
— Nije bolan to tako teško, ja san naša siguran način.
— Kaži zdravjati, kako to.
— Evo, — kad maškare posidaju naokulo, ja kupin malo *bonboni,* pa onako u šali bacijen po jednoga svakoj u krilo.
Svaka maškara, ako je ženska, raširi istinktivno kolina, da jon *bonbon* ne pade na tle. One pak maškare koje stisnu noge, to su sigurno muškići, jer u onom trenu ne mislu, da jemadu kotule, pa se boju da jin *bonbon* ne propade kroz gaće.
— Sjajna ideja.
— Čekaj, još jednu stvar; — onda sve muške maškarete držim na pamet, pa čim koji *viagjatur* bàne u teatar, odma mu jednoga *prizentan.*

MEJU MAŠKAROTIMAN.

— Tutto me par che i ne conossarà.
— El diavolo ne conossaria, go cavà el nome, anca dalle mudante.

BAL KOD ŠVORA.

Aspirante: Come sarebbe, che noi altre, Figlie di maria, facessimo da femine, e quelle, del cuor di gesù, da maschi. Le pare madre?
Effettiva (upadice): Si subito, ballare con quelle servazze.
Madre Clotilde: Prima di tutto, non si deve esprimersi così, delle socie, d' una si santa istituzione, e tu, piccola incivile, sappi, che non si deve mai nominare, il nome del maschio. — **Invano,** — upade jedna sospirante.
Madre Clotilde: Quindici giorni al pane ed acqua, e rittirati subito. — Pa i madre Clotilde pobigne, ljutito bubnuvši vratima. — —
— — — — — — — — — — — — —
Aspirante (podglas): Bella questa, come alora se ga da distinguer, se se ga parlar de masci e de femine.
Effettiva (zlobno): Si che se pol benissimo, se dise per esempio, nojaltre faremo da Eve, e valtre d' Adami e po balaremo; almeno lorì, i xe santi.
Aspirante: Alora sì che staressimo fresche. Alla madre ghe vegniria subito inamente, la foja de figo.
Effettiva: Tasi eccola!
In due: Eppur come è buona nostra madre Clotilde!
Madre Clotilde: Da brave ragazze, andate pure a ricrearsi un pochino, e siate sempre così umili.

U ŠALETU.

Meštar Marin: Čuj ti nakazooo!
Maškareta: Evo me, pa čaje.
Meštar Marin: Ajde učinimo još jedan gjir, mazurke.
Maškareta: Neću, kad me sve tučeš s' koliniman.
Meštar Marin: Asti uru! oli san ja kriv, da jeman *rakitike.*

NAŠI KATEKETE.

Ja vam mladež edukavam
I organizavam.
Ja sam i sam domogojac,
Te domaći gojac.
Pop modelo i moderan,
Trajan nepoderan.
Puno radim, ne govorim,
Dikod, prigovorim.
Ako pravo ne izvještam
Kada obavještam,
Nije toli iz nasilja
Koli radi cilja.
Onda kažu da velike,
Varam svekolike.
Biskupe i poglavare
Ma sve na pehare.
Pa se na zrcalo gledam,
Dal' tako izgledam
I krsteć se čudim ja sam,
Mudar, tol' ko da sam.

ŠEDUTA NA „BRŠAJU" (Società del tiro).

Compagni! commiliti!

Sapete voi il significato della nostra ultima festa al balipendio? — Sapete voi perchè fummo?

Asti uru, ghe jera fumo, perke gavemo ispečido janjca. —

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA SPLIT

— Tacete, compagno Marine. Noi dunque eravamo al balipendio....
— Duje, a ča je ono reka?
— Bome balapandijo.
— A ča oće reć, asti uru.
— Ajde bolan, ti no ti pol capir.

Non m' interompete, — fù dunque per festeggiare i gloriosi colleghi del 11 bersaglieri che combattono da eroi, contro i traditori turco-arabi.

— Viva, viva la anatomia, šenpre dalmati, mai crovati.
— Ajde justa ti, ča si se uzvika.

— Calmatevi compagni e risparmiate la vostra energia per la salute della patria comune, specchiatevi nei colleghi della gloriosa Salona, figli di antichi romani come noi.

— Bi ćeš ti mulac, ja bome nisan.
— Specchiatevi dico e seguiteli.
— Oli su išli i oni u Trišpoli, nima ji vidit vanka.

— Verranno tempi migliori, e li vedrete, intanto per ora finisco col grido, che spero sarà unanime: Viva i colleghi del 11-o, viva Tripoli! —

Eviva! Eviva asti uru, i mi ćemo poć, Duje daj ruku zapivajmo: Cola bandjera in manooo, cola bandjera in manooo, — viva nostrooo....

— Compagni frenatevi, per ora non hanno bisogno di noi, e lasciate la bandiera in pace.

— E, — se no ghe fussi el nastro...

— Tasi, o ti vol, che el governo ne leva anca quel bocon de fitto ch'el ne paga.

— Viva, viva Tripoli! — ši asti uru eviva Trišpoli. Eviva l' anatomia!

Čujemo i s veseljem javljamo, da je D' Annunzio i njiman obeća pismicu. **D. B.**

Novo Upraviteljstvo 1912.

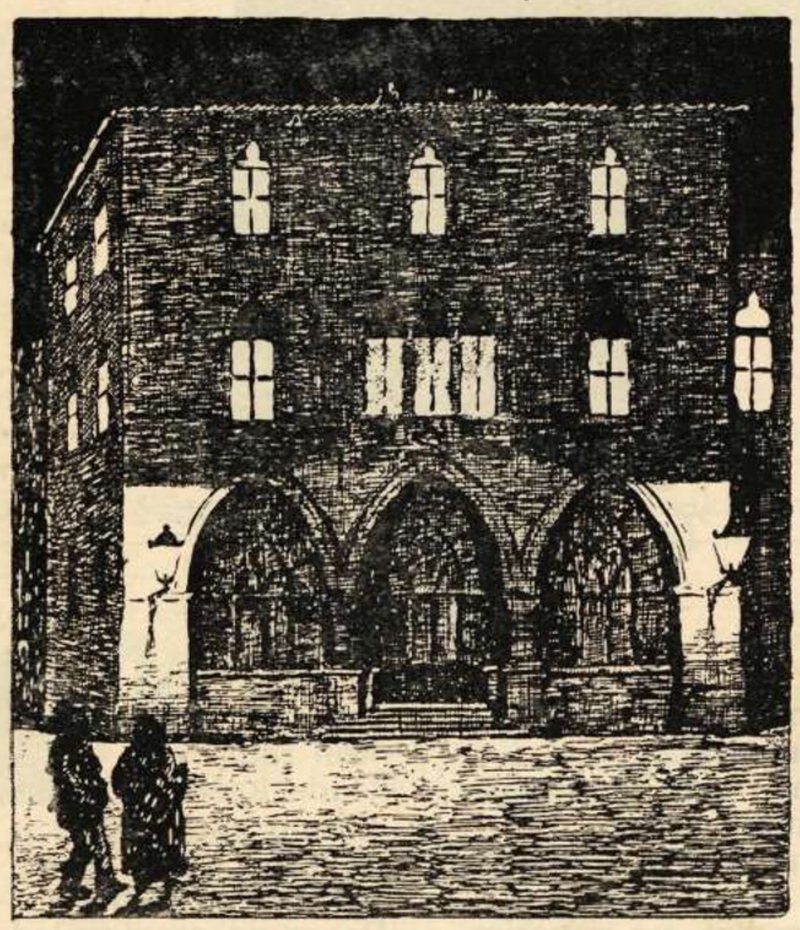

Kuma Mande: A ča je ovo Duje svake večeri fešta na opjini.
Duje B: Ma ke fešta, radi se, kuma Mande, radi. Novi judi, novi zakoni.
K. M: A da nî: novi judi nove metle!
D. B: Onda i kraguc, oli sad oli nikad; oli neka se odma idu utopit.
K. M: Neće Duje, ni jedno ni drugo.
D. B: Jeman ovi put špuriju, srbi me livo oko.
K. M: Hm! hm!
D. B: I vrag se bôni dikod prikriži, magari od čuda.

Panji Ćiril muzicista.
Po kosi, artista.
Diretur je splitske bande
I operetista.

Uspomene kuma Jakova o starom Trejatru.

Bllo je u ono vrime kad u Splitu pasi nisu jemali vengo četiri imena: *Parigi — Milordo — Moro i Tabakin* (kunforme el tabaro). Zvali su se *Parigi,* pasi na bile i crne mače, oni od žute dlake *Milordo,* crni su se zvali *Moro,* a oni od kolura kapucinastoga *Tabakin.* Drugi imèn, a borami ni drugi koluri nije bivalo. Ondac smo jemali trejatar Bajamonti; bija je manji od današnjega ma je bija šestniji, a šestnija je bila i čejad ča je u njemu odila, jerbo je onda bilo više krejance meju svitom. Oni ča nisu jemali adukacjuna doma, naučili bi stat u šocjetad od judi študjanih, a sadac invece oni ča nauču malo krejance doma, valja da je izgubu ako gredu s judima od skule.

Ko je vidija one raskošne viljune u starom trejatru teško da jih zaboravi, a nisu bile ni komedije ni opere za bacit.

Spominjen se ka da je jučer bilo, šiparji na koltrinu od modroga veluda, rakamanoga sa zvizdan, i šenarji su 2 kvadra, s desne strane kvadar s čovikom u velikoj šparčeri, a s

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA
S P L

live kita o rusul i garifuli. Bilo je na šufitu od trejatra oliti na nebo, medaljuni s litratim od naših najbojih i najpametnijih judi. Bilo jih je 24, ma da bi tili sadac piturat litrate naših pametnih judi, ne bi bilo dosta ni 24 trejatar, jerbo dandanas deboto svi jemádu pretežu da su pametni i veliki.

Makiništa je bia stari Turco, Bog mu da pokoj, a mezzomakiništa, kumparša, takaviži, ašištenat — sve — bia je „*Toni della piazza*“ a i njega, bidnoga nima više.

„Toni della piazza“

Jedno jutro, kad smo odili na skulu, takava je Toni aviže od Krišpina, a bia je stopro doša novi buffo. Kako je Toni bia konšideran intenditur u stvari o trejatra i svi bi pitali njega za njegov opinjun, prišapoko ka sadac našega Bepa, pitamo ga mi „Toni xè bon el buffo?“ (onda se študjalo u Sveti Dominik talijanski) „Ošća s'el xe bon“! odgovori Toni“ „*Ošća s'el xe bon! spetta ti che lu se invia!*“

Ako je tribalo u trejater raprežentavat lampanje, neveru, krupu, grmljavinu i drugi stvarì, to bi činija Toni iza kvinti.

Kad je jemalo lampavat Toni bi iz makaruna puva u sviću malo praja od režine, za neveru i krupu, tuka bi u ramine i druge ištrumente, kako bi mu kapokomiko urdinava.

U jednoj opereti je vajalo ispaliti jitac iž puške a to bi naturalmente ispalija Toni iza kvinti, ma je prve večeri puno rinbonbalo; pristrašile se gospoje, i bilo velike barafuže pa je za to doša bio urdin da sutradan Toni potegne iz puške samo kapelinom, a tako je Toni i učinia. Treće večeri je bila ista opereta (u ono se doba duperavala jedna marča godinu dan, a opereta po dvajstak puti sebice). Spravija Toni kapsul na pušku, pa je stavija u kantun iza prve kvinte neka mu je gotova kad mu dadu sinjal za pucat, a mi ga vrazi, pošajemo vazest bučicu vina (onda se nisu užale litre) za kapokora (bia je gobast). Dok je Toni otiša po vino, mi mu nakrcali pušku s prajom, ma smo stavili dožu za tri jitca. Gremo mi u plateju i stojimo u kantunu za ćut l'effetto od berekinade, kad ti, u niko vrime, puče iza kvinte kâ kalun s akunpanjamenton od Tonove beštime. U tejatru vika, buka, afani, vraga i po, a kako je kažerma pulicije bila povrh trejatra, zove impresario 2 pulicjota, vežu ti bidnoga Tona, i kako je bia veliki konfužijun vodu ti našega Tona priko šene s otvorenim šiparjon. Na srid šene, a ovo je bia najlipji čas od operete, okrene se Toni prema kapokomiku, zapriti mu prstom pa zaviče: Frizime (rekaje nikako drugovačije, ma se ovod u štampi nemože opetovat) „*frizime el padre se piû te rezito*“! **Kecal.**

Iz odvitničke komore.

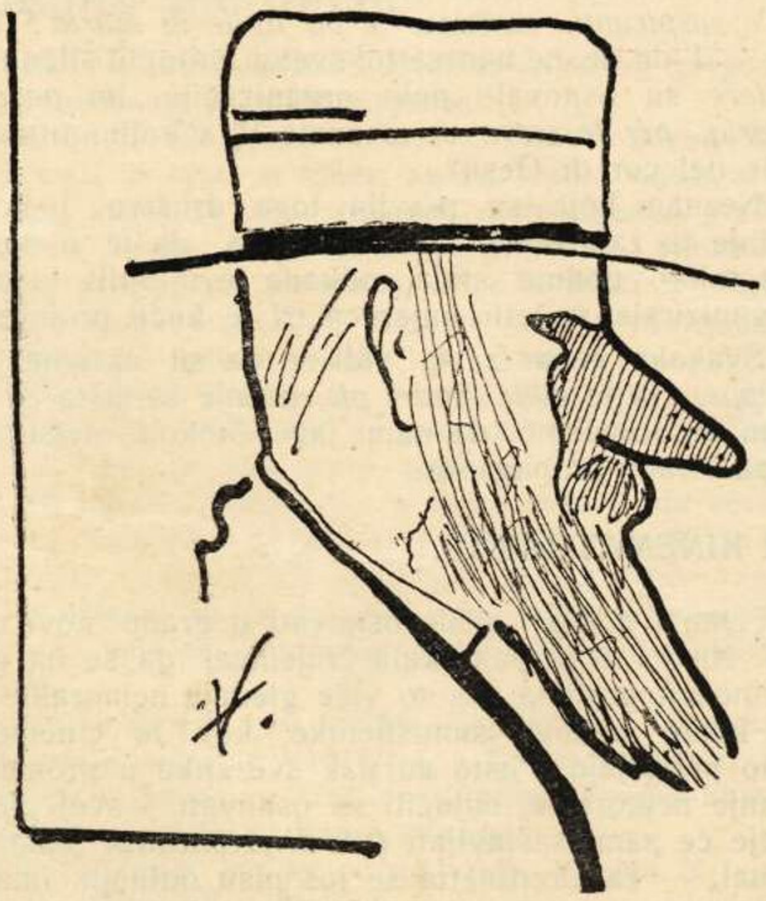

Ako vam je drago znat,
Ja sam Ferri deputat.
(U penšjun D. B.)

Gradski vijestnik.

KOROT.

Našega Panachoffa i gospoju zadesila je velika nesreća. Izgubili su njihovu dobru i dražestnu „Bižù“. Njezina jagnjeća ćud planula bi samo, kad bi joj se o poštenju radilo, inače nije nikomu rekla, tamo se. Živeći u zadovoljstvu u najvećem skladu sa gori imenovanim, debljala se i debljala, dok joj nije tustilo zaplelo srce, od čega je tužna i umrla. Jadno tijelo odpratili su do groba gospodari i vijerni sluge sa suznim očima, gdje su je zakopali u gnjilu.

Njoj laka žuta zemjica, a gosparu Panachoffu naše iskreno saučešće; ugledali se svi splitski pasi u pokojnu krepostnu Bižù. *Samo da gospodar od žalosti ne kreši jopet dva šolda višje na bibite.* **D. B.**

NOVI DUĆAN.

Naš simpatični Matcovich, hoće i on da doprinese napredku Splita, pa misli *reštaurat* svoj dućan. Ali kao praktičan čovjek, ne će da uz to gubi vrijeme, pa je pitao da mu dadu jednu školsku dvoranu, da može prodavati svoj kupus, no kako smo izvješteni, školska mu je vlast škandalozno odbila molbu. Mislite li da je naš Matcovich klonuo duhom? jok! On gleda pred svojim dućanom cieli dan, crkvicu *della bona morte,* pa vidivši da i tako stoji zaludu, pomislio je, zašto on ne bi tu mogao dobiti da privremeno prodaje svoj produkt. I ne budi lijen, upravio molbu na crkvenu oblast. Sada čeka odgovor, pa mi s naše strane preporučamo, da mu se dodje u susret, napokon je naš čovik, a k tomu aktìvni kristsocjal.

NOVI GOSPODARI.

Fala bogu, dobili smo nove gospodare. Stari se izderali kâ stari škarfaloti od ardjave kože, kojima je na sve strane voda ulizala. Istina je i na nove prilipila se po koja stara krpa i koji stari čaval, ma ča ćete, nijedan van postolar ne stavi na nove postole, svu novu kožu, glavno je da su fundamenti dobri, pa da umiditad iz vanka ne gre unutra, a unutra da prsti budu stali na misto, jer da jin ne izrestu kâli. Svakako u skupu smo sa novon kumpanijom zadovojni, i ako ji ni vrag ne bi bija onako iz màca izvuka, ma pošto govoru, da kad se raca križa, izlazi plemenitija krv, i mi se nadamo da će se ništo plemenita rodit, pa priporučujemo da budu meli dàje, kako metu do sada. — Bilo sritno. —

FIGLIE DI MARIA.

Naše „*figlie di maria*“, cvatu i napriduju sjajno, žive i vesele cure, da ih je divota gledati, samo jedna sjenka im je mrštila čelo u ovo zadnje vrijeme. Po gradu se šaptalo da je sinonim od *figlia di maria*, usidilica, a to jer od *madre badeše,* pa do zadnje članice su samo neudate, pa neki *berekin* ih je prozvao: *la šocjetà delle usidilice.*

Naprotiv one onako mlade i lijepe, nijesu htjele ni prividno, da tako izgleda, pa odma izabrale za *madre badešu,* krasnu i imponentnu gospodju od najelegantniji u gradu, tako da će moći dosta aprofitirati i na tom polju.

Novoj *madre badeši,* naše čestitke a i gospodinu suprugu. Živio!

Nova madre badeša.

Netom nova *madre badeša* stupila u službu, osjetila teret odgovornosti. Pojaviv se blaženi *krneval,* i sve *aspiranti, sospiranti, effettive, disperanti, ancelle di carità, (più o meno)* i drugi slični *oggetti,* pomamili se, bome nisu od slame, vengo od mesa (i kakoga), pa hoće da plešu, da prestavljaju i drugo.

Ajde ti zaustavljat bujicu, *(a ko bi, eno našega komesara* **bujicu,** *poletija je iz Splita, kâ da ga je šijun odnija D. B.)* i nije kud kamo, učinija se program za krneval.

Nego u kazališnom komadu ulazi ga oficir, *(vidi kombinacjuna D. B.)* opet prepirka. *Madre badeša* neda gaće a one hoće gaće i sablju, da bude sve u redu; *(ja se sve bojim, da će gosp. nadaru vajat dobavit gaće kad žensko infiša, infiša D. B.)*

Jedna šta se protivila opazi: e chi andarà domandarghe le braghe a un uficial? —

Sve umuknu, bile su u neprilici kao oni miševi što su bili odlučili objesit zvono o mačkinu vratu. Ali ta neprilika nije dugo trajala, izbavila ih je jedna *aspirante: bome o non trovaremo do peri de braghe dai preti!* — Eureka!

I od onda sve šocje gledaju popiman u kavalote, da vidu koje će jin gaće poć dobro. D. B.

ZAGREBAČKI GJARDINIJERI.

Govori se da će nam doći u Split zagrebački gjardinijeri, da nam urede nasade po gradu.

Za boga, da se ne bi to i dogodilo; bidan moj Splite, a di bi išla tvoja karakteristika? Nadamo se da novi gospodari ne će nikako to dozvoliti. —

Kako bi se mi priučili bez oni *ščileti* okolo Botićeva spomenika, pa kako bi zaboravili one borîće na Marmontu, svake vele, forme i veličine; rekâ bi da uzdišu za blagom kišicom, da ji bidne malo osvježi.

A lipe naše murve? jo kad ono uzdriju, pa kad sve stinčice letu oko glave s' murvan zajedno, one su barem koristne. Pa sve one elegantne cabliće, ča ji sadu o kad san se kod rodija, a još nijednoga nisan vidija da je izresta. — Nakon svega ovoga promislite, ko bi jema srca da sve ovo razruši? Siguran sam da će i zagrebački gjardinijeri, kad sve vidu poštovat karakter grada i uredit isto onako, kâ kad dojdu staretinari iz Beča pa nam ostavu stari grad u prvašnjem stanju, iz velikog pjeteta. Eto ja jin se preporučam.

D. B.

DUJIN MUL (most).

Eto milo nam je javiti, da se donekle Split odužio svojem Duji Balavcu, za njegove zasluge. Stara uprava je naime predložila, pomorskoj vladi, da se veliki novi mul prozove „Dujin mul“ (jedinu dobru stvar šta je stara uprava uradila). Pomorska vlast držeći opravdanom tu njihovu želju, rado je pristala na to. — Mi u ime našega Duje, zahvaljujemo jednoj i drugoj vlasti, te namjeravamo čim zgrade na mulu barake, prenijeti tamo i redakciju.

OPRAVDANA NOVOST.

Opazili smo ovi dan u Splitu još jednu novost. Pulicjoti jemadu noću ferale na stumik. Bilo je i vrime da se toj potribi doskoči. Bidni pulicjoti kad bi prije po noći na vitru stražili, ne bi mogli ni španjulet užgati; pa jopet i mularija je sad mirnija, vidu pulicjota iz dajega, pa mogu na vrime žmignut. Vengo oni goju još jednu skromnu želju i to: da se Faloviću obisi na trbuj jedan rifletur na ačetilen i jedan zvon o vrat. Onda bi bili zadovojni za sad. Eto stavljamo na srce gosp. komesaru, da ovo prouči, radi se o miru jednog dila grajana.

ZGODNO RIJEŠENJE.

„Vrijeme gradi na krajini kule“, pa evo gradi i kulu dubrovačke banke.

Diže ti se brate smjelo, nebu pod oblake, a stopro smo na polovicu. *Dočulo se i do bijelog Beča,* pa isti prestolonasljednik protestirao. *Ali kula sve to dalje grêde,* i neznamo kud će svršiti, a naša ti se Hrvojina kula (ne Deškovića) sve više sakriva, od srama pred takvom veličinom.

Nego se u zadnje i tomu doskočilo. Nagodili se tako, da će duhrovačka banka na svoje troškove podignuti Hrvojinu kulu, još 15 metara (digo petnajst). Početkom veljače već počima radnja.

Zaludu je, u naš lipi Split se svačemu dojde na kraj.

D. B.

NOVA ORGANIZACIJA.

Društvo „Figlie di Maria“ tako je zabavno, da se ženski spol i nižih klasa počeo zainteresirati, te su se pri-

IZ DUBROVNIKA.

Da sam držo se partita
. . . Sakramento!
Kad bi bajan ovo bio
Ja divento?

Konsuo sam od Belgije,
Bogme nije šala
I diplomat uz to, što ne?
Karjera ne mala.

Belgijanci na hiljade,
Svuda vrveć gradom,
Nedadu mi da se bavim,
Političkim radom.

Bio sam prvi u redove
Srpske omladine.
Zato moja prsa resi,
Orden kraljevine.

Ko Belgijanac sad tudeški
Sad frančezi izdurat,
Ja sam kapac, no glavno je
U monturi figurant.

javile za članice i tolike sluškinje. Orrore! zavikale *aspiranti e sospiranti, servazze e po figlie di maria!* Inpossibile! — I da se ne nanese toj svetoj ištituciji slična uvreda, *šuperiore* su osnovale novu organizaciju, *un poco più in ordinario, per le serve* — a znate li s kojim titulom? — „Figlie del cor di Gesù“.

Neznam koja su pravila toga društva, i koliko su sluškinje tu zaposlene, samo znam to, da je u mene sluškinja toliko godina stala, odkada je u Split, a od kada se organizirala, u četiri mjeseca tri je kuće promjenila.

Svakako dobar znak, vidi se da su aktivne članice. A *propos,* šta je *colle madri pie,* nečuje se ništa za nji. Pa evo im se obraćamo da nam jave štokod, neka publika zna, pa i radi propagande.

NOVI KINEMATOGRAF.

„Dan i comp.“ misle osnovati u gradu novi cinematograf. Na to ih je ponutkala činjenica, da se na obstojećim cinematografima sve to više gledaju nemoralne slike, i tako kvare njihove sumišljenike, koji te cinematografe dnevno pohadjaju. Pošto su pak sve slike u prometu više ili manje nemoralne, odlučili su osnovati i svoj „Journal“, a sižeje će sami sastavljati *(ala divertimenta).* Sada izabiru personal, — za Crettinetta se još nisu odlučili, imadu odviše konkurenata, svekrvu i pulicjote već imadu, javit ćemo točnije u idućem broju, ovo je za sada, jedna mala indiskrecija.

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA SPLIT

IZ DUBROVNIKA.

Kabaleros ja sam „pravi“,
U gradu me svatko slavi.
Radi moje elegance
Divim naše ko i strance.
Pametna me svuda krste,
Jer jezika znam na prste,
U odbore svud se turam,
Lijep, se svidjam svijem curam.

Ko će da se uči športu,
Nek potraži moju *kartu*,
Od zla pučka nije brige,
Kad ga vežem u verige,
U mene su *pretti fitti* 1)
Nikada se neću spriti,
Kao prednjak Sokolaš,
Na bal Leghin ili naš!

1) *Prezzi fissi.*

Općinska sjednica.

Imali smo prvu općinsku sjednicu sa novim gospodarima, sa jako interesantnim dnevnim redom.

Galerija je bila puna občinstva, znak interesa za nove ljude, a imati ih brate u vječu svake vrsti i osjećaja. Ima i dva kurata, varoški i lučki, neznamo zašto nijesu i gradskoga, nije taktično. Prošao je preko svega programa, varoški kurat sa prešnim predlogom, pa mislio da je u crkvi Sv. Križa, te držao dugu dosadnu prediku, koju je publika nestrpljivo prekidala. Opisao je spliske varoše tako, kao da su najniži napolitanski *bassi fondi*. Prediku je dovršio sa relativnim dogadjajem ili pritačom, pri kojem je publika plakala, (od jida) i u zadnju kako sve predike svrše, priporučio se za obilatu lemozinu od 60 hiljada (šestdeset), a znate zašto? da občina odkupi kuću, koju su neki popovi već kupili i sjetili se da su učinili hrdjav posao. Čast predlogu, da se skupe zapuštena djeca, ali nikako, da ju se opet stavi u jednu varošku kuću, obkoljenu sa smećem i nečistim zrakom na koji don Kalodjerà toliko viče.

Dalje, debata o vodi i plinu, išla sjajno i evropski, opozicija je ostala bolestna kod kuće, a srićom ni don Frane više nema. Ružić s' ljevice, a Jankov s' desnice uvjek kažu svoje stanovište, no u obće ne kvare štimunga.

Viječnik Zelić bio je od malo riči, ali šta bi i govorio, kad su sve zaključili u klubu.

Njemu se i na licu čita, da je stari viječnik, *(omo d'azion)* pa je na običnu uru išao na marendu a tako isto i Dr. Edi *(i xe come in casa)* koji je za vrime predike, čitao „*Piccolo*“.

Pošto sada nema poičana, ovoga su puta viječnici izdurali, sve do svršetka, i sve točke riješili, osim, o *komišjunu d' ornata*. To je uvijek bila, splitska *debuleca*.

Konte Ivo Vojnović i Split.

Došao nam je naš simpatični Konte Ivo, da nam čita svoje novo djelo. Mi svi koji smo bili one večeri u kazalištu, ostali smo ko zaljepljeni na naša sjedala. Sva ona tri i više sata nijesmo se makli, a da su još tri bila, mi bi tu nepomićni ostali. Da je sama gospodja sa suncokretom tu došla, pa makar i ljepša bila, nego li je njezin auktor opisuje, pa nam ljubavno očitovanje šaptala, ne bi nas bila toliko očarala, kao simpatična gubičica konta Ive. —

Split iz harnosti uz inicjativu umjetničkog društva „Medulić“, priredio mu je svečani sjajni diner u „Hotel Central“. Bila je raprezentirana splitska inteligencija svih struka, u ove ubrajamo i gospodu nesplićane koji su ovdi nastanjeni, na glavi pak splitski načelnik gosp. V. Katalinić.

Poluzvaničnо.

A sada me pnstite da govorin, kako je mene voja. Naš nan je Panachoff lipo dekorâ salu, parilo je bit u jednoj oaz Tripoliša, ali pravu i sjajnu dekoraciju, pravili smo mi sami *(kâ Duje nezna izabrat invitate)*. Ja kad san seja, samo san cviće i druge plemenite biline vidija. Na pr. Dr. Tudora, parilo mi se vidit arčićok, Hatze, onako rumen kâ pucalica, (papavero). Glave Dr. Tartalje i ing. Matošića sićali su me, na dvi glavice kapule. Da ne govorin o našen svečaru konti Ivi, bija me vas, ka rascvala rusula, pa mladi naš novelista Bego, izgleda je kâ kamelija su dva lista kupusa sa strane. Auktor „Mrkodola“ i „Tudjinca“ stâ je kâ oni tužni cvit ča ga sadu na grobištu, a slikar Meneghello kâ amorin u pitaru, kad gre u sime. Mi pak druga dva od Duje Balavca, bili smo ti kâ dva garufula, ne baš lipi, ma smo lipo vonjali. Kad vidite prof. Mangjera, odma će van past na pamet, ono cviće ća raste po mîrima, a zove se, *bocca de dama*.

Pa ko bi sve nabrojija, — raspoloženje je bilo takovo, da je svak vidija cviće. Na pr. kad su nikomu pale na pamet *viole mamole*, odma je pogleda u krilo stola, di su bili Cindrovi i Cambi. Neznan pak baš zašto, ali Dr. Bulić siča me na peverun, Dr. Perković na citruna, Dr. Prvan na glavicu lùka; Ing. Poletti i cvit Sv. Ante: *Gilio*, jedno su te isto.

Kad se pak naš pisnik Kapić diga na noge, svak je uskliknija: evo suncokreta! U zadnju svi skupa smo bili kâ jedan bokej raznoga cvića, ko bi svi nabrojija, bilo je profešuri, likari, legali, sve ča je lipjega i mlajega, avokati, pisnikov, slikari, veletržaca i t. d., i t. d.

Večera je tekla živo i veselo, uz govore i napitnice gospode: načelnika, pisnika Kapića, Dr. Bulića koji je kâ vranjičanin govorija u ime Venecije, te prof. Šimunovića, Dr. Bege, Dr. Tartaglie i slikara Vidovića, koji se je u zabavnom dijelu osobito iskazao, *(onore al merito)*.

Žaj me ča ne mogu dàje, jer me ravnatelj upozoruje, da pritiče četiri stupca sloga, i ako smo nadodali četiri stranice listu. Zato svršavan, želeći našem bokeju da i unaprid cvate, a našem najvećem pisniku, kličem živio! i do vidjenja u sličnoj prigodi. —

Delikani D. B.

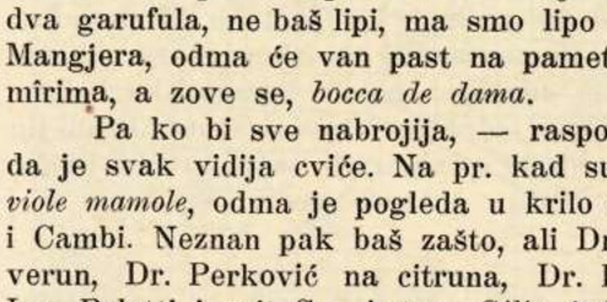

Iz pokranjine.

Dubrovačke novitati.

Dragi Duje!

Puno je bremena, da te vigjeli ni čuli nijesmo, bili smo se za tebe pripali, jer su sad u modi ponture i polmoneje, pa smo veseli, da si nam ozdravio. Mnogi su Boga molili, da te vrag odnese, ma će sad zinut, kad te opet ugledaju. Da ti

GRADSKA KNJIŽNICA MARKO MARULIĆA SPLIT

pripovidim koju novitat? Puno se je stvari obrnulo i prevrnulo u dobru i u zlu, ma pripovigjećuti ono, što mi je još u memoriji.

Ovoga ljeta Dubrovnik (skladni i ušesni!) pretrpio je i pravašku festu. Sikome su u nas feste el ordine del giorno, neka je sve skupo — ne bi bilo ništa interesantnoga, da djeca koja su došla na festu nijesu razbila onu „patentu“ koju su mnogi i mnogi u Dubrovniku provali..... Pasalo im je lišo, perke se je spjegalo da su oni „*österreische partei*“. Drugi dan na festi na Brsaljama, punto più attraente programa bio je: najljepši muški dobija rego od dublè zlata. Zašto baš muški a ne ženska, to su posli Dum .... i ja se ne prtim.

▢

„Kate Luda“ iza kako je svakijeh išćinila, uhitila ti se je s popovima a morte. Popovi, njezini tutori izpoderali su njezinu djecu za uši, stavili im lukete na usta, i sad su diventali svi skladni. „Kate“ mući kô oparena, zna ona, ako sad komu što ofabrika, da će joj se poć tužit u biskupa, pa kuku njome. Evala popovima.

▢

Na novu od godine, udarala je okolo grada i pravaška mužika, dopo lunga e penosa malatia. Prva marća, bila je: Marš, marš, Dubrovnik je naš, jedan, dva, tri, na dvor Srbi svi. Ma vigji pegule: Baš oni dan, bacili Srbi pravaše iz komune, a oni im još udaraju marš, marš.... „Puste dosjetljivosti“ rekla bi prije „Kate“, kad je mogla svakoga zakidivat.

▢

In campo di bataglia sad ti je kašijer Ile. Svi navalili na njega, da je bio Autonomaš, Srb, Hrvat, pa sad Srbo-Hrvat, da je aprofito od teatra, da je kupio vas grad, da živi od prinćipa ecc., ecc. Svi se jedu a Ile uživa..... On ti je i podestat i kašijer i komuna i imprenditur za nagrgjivanje (pardon poljepšavanje) grada, i impresarijo i komik (slavio je 25-godišnjicu pa neka je u sve 25 godina raprezentavo 13 puta!)..... in soma on ti je sve. A ćinematograf, za iskopečit se od smijeha? Viću svi da plaće mizeriju, on ih kompatiška, perke dokle drugi jedu srgjela, on jede *kvarćerića s bižima.* Brani Ilu i „veliki“ i „mali“, tako da je on sigurniji nego forteca Bokar u Pilama i ne boji se kolapâ..... è tanto basta.

▢

Od proćesa gospogja radi „jezika“ neću ti pripovigjet ništa. Glavno je, da nijesu ostale kondanane, nego su firmale la penitenza, da će svaka kupit bruškin i po kilo potase za izfregat jezik.....

▢

Izašla je „Kundurica“ gjornalet pazara. Grehota, da su puštili one gospare okolo nje i ne zakinut ih. Bila bi puno spiritoznija..... Ma kad što ćeš bilo bi se dogodilo što i pravašima s popovima. Bili bi gospari bacili djecu na dvor, izpotezali ih za uši, a onu dvojicu-trojicu velikijeh poslali kupati se.

Gospar Antiki.

IZ ZADRA.

JEZIČNO PITANJE.

Ovo blaženo jezično pitanje stavilo nas, u velikoj neprilici. Lako za talijanaše, oni se opravdavaju, da ne govore ni pišu iz mržnje, a za šuperjure je lako; oni čine — *le recie de mercante* — kao i tamo vaš konšiljer Tacconi *(nije bolan iz malicije, to je njegova stara debuleca op. Sl.).* Nego na sto muka su, naši stari horvati, koji nemaju nikakve *škuže,* a pisat neznadu hrvatski da ih ubiješ.

Neka oni lipo idu svi u penšjun, a skule „Lege“ neka uču malo više dicu u materinskom jaziku, pa će bit činovnikov.

D. B.

NATJEČAJ.

„Matica Dalmatinska“ je otvorila, opet natječaj, za jedno oveće znanstveno djelo datumom 1. veljače, zadnji rok je 10. veljače. Ala naši znanstvenici, mičite se, da uprava bude imala šta izabirati. —

IZ ŠIBENIKA.

Ja sam pivač, glazbenik.
Ko kremenjak baš briliran.
Onda u Šibenik već
Pendulom ekvilibriram.

Baš nam je milo čuti, da se i naša Matica probudila i uskomešala naše filozofe i ako za samih *deset* dana.

ARKITEKT PREDSJEDNIK.

I tako ukusni lokali naše čitaonice, osvanuli su sa novim čarom.

Glavna dvorana naime, dobila je svoju secesjon galeriju od *karte,* sa simboličnim verigam, isto od *karte,* koje simbolizuju neslobodne hrvatske zadrane. Venecjanski pak *lampadariji* intoniraju tako divno, kao *klarinet* i *kumplir.* Ma sve je dok se čovjek priuči. Svakako se vidi, da je predsjednik arkitekt.

OGLAS.

Molimo one koji posjeduju ovnujskih zvonova, da ih odma pošalju pravaškom odboru u Zadru. Služe za stranačke svrhe i samo članovi stranke imat će ih u porabu. Naprijed rodoljubi! — Don Prodan.

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA SPLIT

Pišu nam iz Dubrovnika.

Caro Duje !

U nas nema velikih novitati, ako odbiješ, da smo izgubili „kuma“ a dobili novu animistracijon na komuni, da smo sada u karnevalu i da se ko prvi at ovog karnevala prezentala „Kundurica“ iz štamparije gospara Degiulli, a da su je ezitavali za fond od mužike. Per dir vero, prvi numer i ako se je titulo (blažena kreanca!) da je od morbina, falila je imensitat tog morbina, perke kod redaturova tavulina nije bio stočić sa botiljom rozolina! — Da je onako učinila prezencu od šoke kriv je redatur, perke nije ćio da aćeta za kolaboratora gospara Frana Schicka, a ovaj infotan radi ove trascurance i si intende moralne perdeljuske dećido je, da će „Prava“ konkurit“ in tutto e da per tutto „Kundurici“. Oni od „Dubrovnika“ gode, a oni od „Crljene“ arćimentavaju se, perke se boje, da hi ne bi impjanto redatur — Arsete!

Insoma, ja ti imenso godim, kad gledam, da se u nas, pa i ako sve naopako, počelo imitavat ono antiko doba, kad su pok. Rafo Šarič, Kaznačić, Kazali ećetera prid Šarićevom spićarijom remenavali a più non posso i komponjavali satire o halam. — Sve me gjavo tenta, da i ja zakantam, ma in ordine: šoke nijedne, oli su Ile s komune i naši studenti na universitati po svijetu baš take bleke, da ih se može surgat na berlinu!!

□

Carissimo Duje! U nas se sada sve divertiška: davaju bale, akademije mužika, soćietati i naš dragi Ile; ma ja ti ne frekventavam, ja sam to činio u moja mlada godišta i divertiško se onako po našu u sali Bačić, kad je naš simpatiki „udri Lingjo“ uz ljericu s jednom unikom melodijom udaro nam sve moguće bale i mi se vrtili i balali po istom tempu i polku i mazurku i valcer. Sada me bali ne gustaju, nema više one naše dubrovačke domaće tradicijoni, u nas su se doma uvukli i kroz funjestru i vrata i sve buže furesti, i mi koji smo almeno u sebe doma detavali zakone, sad se remenavamo po svijetu, ko, da ti prezentam jedan ezempio, naš conte Ivo, koji sotobraco viagja sa svojom gospodjom sa suncekretom! Take su ti sada ćirkostance i ja sam se rasenjo, a u toliko frekventavam predavanja soćietati „Ljudevit Gaj“ u sali komunaloj, gdje nam liječnici lijepo skariškavaju šiencu modernu. Kad je ono dotur Smolčič govorio o „mozak i misao“ bilo mi je žo, da neki od naših gospara nijesu bili prezenti, probabilmente bili bi intuiškali zašto im je mozak u tikvi!

□

Niko od naših „spasitelja domovine“ nije bio na velikoj adunanci pravašâ u Zagrebu. Da priucipio nijesam mogo spijegat ovu enigmu, ma kad sam prolego u fojima, da je trebalo imati „herojske požrtvovnosti“ ukrcat se u vapor u Zadru, te se iskrcat na Rijeci, è onda sam bio na čistu. Ako je za to trebalo imat herojskog, duše mi iz Dubrovnika imalo se imat sopranaturalog sakrificija, rebuškat proć „Boche false“ — Pelegrina, Planku! Sikuro u nas u Dubrovniku ima ljudi, ma gjigantâ nema odkad su neki ter neki od mladosti surgali se u impjeg, a o drugim mučim, da ne bi kogod se imagjino, da ga — inćensavam!

□

Intanto veliki kambjamenti n politici: Gospar Niko otišo u vilegjaturu na Trsteno, gospar Tončić sadit kupus u Rab, gospar Mario divento guvernaturom, a — dulcis in fundo gospar Mato Klarić deputatom! Ćakula se, da je prvi diskoras držo prid svojom gospogjom i praznim stočićima. A kad je telegraf partećipo, da je on izabran, ja sam bio od estra, pa komponjo ovu pjesmicu, što ti je, caro Duje regalavam:

Dopo tanti i sospiri
Gospar Mato se umiri:
Con tre voti i ako stento
Deputat je on divento.
Kad se u djetu 'vako fiko,
Za dom se je sakrifiko:
— Pa nek žive gospar Mato
Finalmente deputato!

IZ ŠIBENIKA.

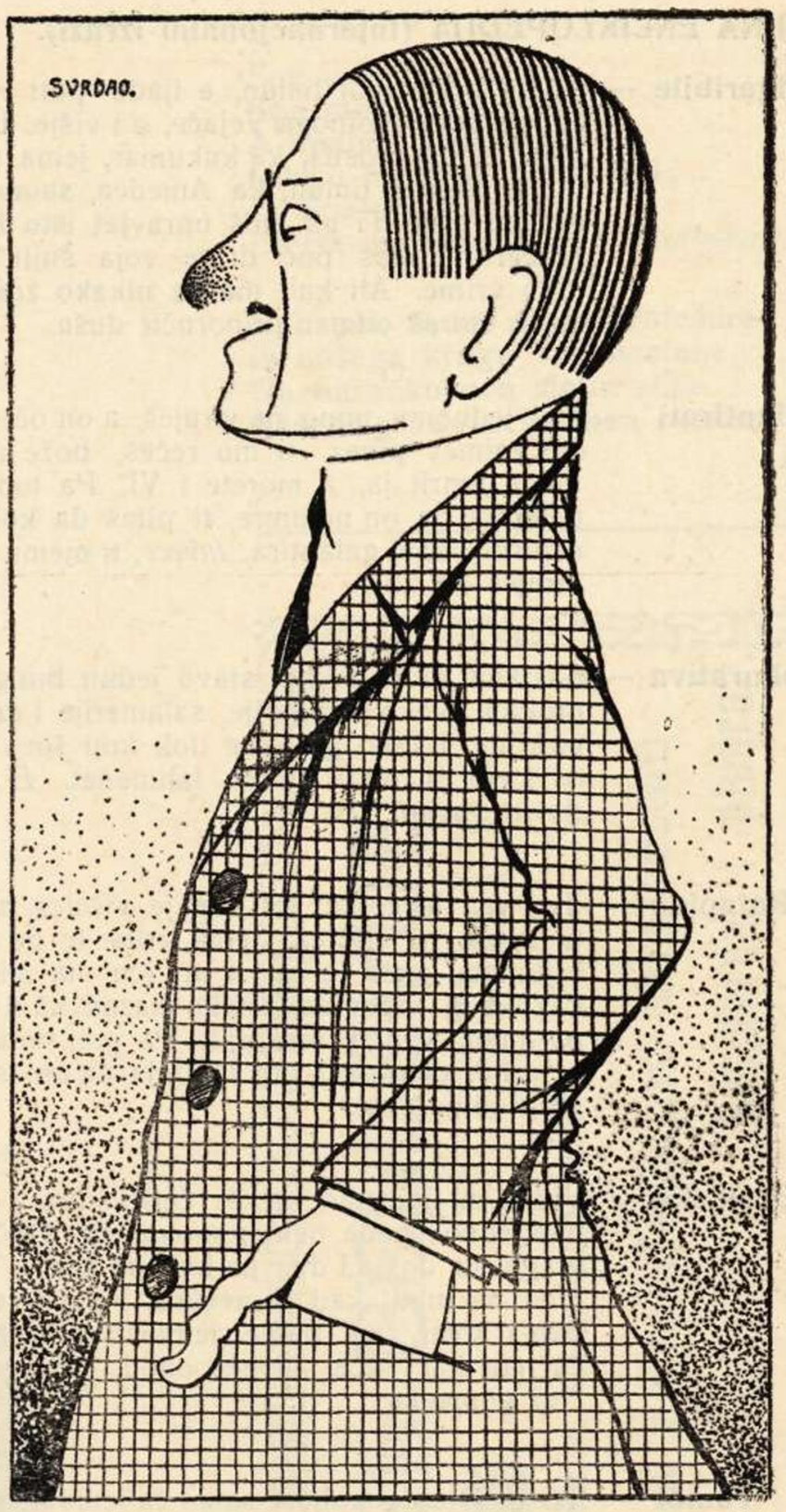

Elegantno mlado srpče
Ljepoga izgleda.
Na susretu ko ga nebi,
Milo da pogleda.
A još k'tome kad se znade
Što za narod radi râde,
Zaslužuje Duje moj,
Da ga staviš u tvoj foj.

I dijeta se otvorila. Neznam što će se izleć, ma sikur sam, da ostrucijoni od trumbetićaâ, hlaminâ e simili neće biti sve dok barem deputat Klarić ne bude držo svoj veliki diskoras!

Ako, caro Duje, imaš „herojske požrtvovuosti“ trkni se u Zadar, pa da se krstiš desnom i lijevom, ko što ja činim kad čitam neke artikule „Našeg Jedinstva“.

te riveriško **Senkilo.**

Riješenje činovničkog pitanja. (Oliti vam mancia).

Napokon, nakon dugih debata, peticija, štrajkova i slično, riješilo se i ovo blaženo pitanje, te su c. k. austrijski činovnici dobili za novu godinu *manciu*. Ajde da, neka počmu na vrijeme sa borbom i ove godine, ko zna, da uspije i za 1913 dobiti *manciu*.

Ovo neka pak služi našim učiteljima za primjer, pa ustraju li, možda i oni dobiju *za kafu*.

SPLIT

RAZNO.

DUJINA ENCIKLOPEDIJA (Internacjonalni izrazi).

Digeribile — To te brate moj balun, e ijadu puti veći, vengo oni pokojnoga Vejače, a i višje. Učinjen je, da prostiš, kâ kukumar, jema makinju, elicu i timun, ka Amedea, samo ča gre po ariji. Ti ga moš upravjat isto ka i braceru, i moš poć di te voja šnjin za niko vrime. Ali kad mu se nikako zdûne, onda *moreš odmar priporučit dušu.*

□

Galantirati — Kad jednomu puno ne viruješ, a on oće da mu zajmeš pinez, ti mu rečeš, bože moj, mogu umrit ja, a morete i Vi. Pa tobože u straju da on ne umre, ti pitaš da kokod sigurniji zanj galantira. *Invece,* ti njemu neviruješ kâ živu.

□

Prokurativa — Sastanu se puno nji, stavu jednu butigu i prodaju svake pičugarije, salamerije i drugi potribic. I tako gre, sve dok koji šocjo ne izi kašu, i onda učinu falimenat. *E chi gavù, gavù !*

□

Rataplan — Tot van je čovik, tot van je viščica, a ni ni čovik ni viščica. Jema krila a ne leti kriliman, jema elicu a ni jon na misto, kako bog zapovida, onako nazad kâ u vaporiman, vengo iznaprid. Pa gre svragûc u jariju, doklekod oni ludonja ča unj sidi, ne slomije vrat.

□

Bicikleka — Vidiš, mi jemamo na kâr četiti kola, i ako nan jedno ispade, nemoremo naprid. Onomu vragu su dosta i dva pa letî, kâ kuma Tonina na metli kad je nevêra. Pa još jema jedna stvar, mi bome jemamo tovarčića, ča nan kâr vuče, invece onod, od tovara čini gospodar.

□

Tumor — To te ista dvokolica, samo ča jema u sridu makinju, pa gre prez da gospodar da prostiš nogam gamiže. Govoru da jema, tri konja i pô snagê, jesu ludi; kâ da konj jema snagê, kad ga okineš na pô. Ja jopet ne virujem da jema ni tri konja, neka dojde ako je kapac, izvuć kâr tupine, kako moj crni izvuče, neka nima snage ven za jednoga.

(Slijedi).

RUDOKOP.

Dodje zagorac k' nekom splitskom plemiću, sa torbom na ramenu : Gospodine sudće, hoćete li kupiti ugljevlja ? — Pa odakle tebi karbun ? — Pa odakle bilo, hoćete li kupiti, ja sam ga našao. — Našao ? — upita značajno plemić, čuj, jesi li ti komu kazao da si ga našao. — Pa zašto bi kazao, nijesam lud. — Čuj reče važno plemić, ostavi ti karbun ovdi a ti dodji sutra na devet u jutro i da nisi nikomu ništa kazao, uz to evo ti za ručak — i dade zagorcu dvi krune. — Primi zagorac novce i mudro sve obećavši, otide da se dobro najede. Kroz to vrijeme gosp. Koljenović pošalje žurno analizirati ugljen i na njegovu veliku radost, kemičar je izjavio, da se radi o engleškom koocku, najbolje vrsti. Sutra dan kad se zagorac vratio kod plemića, ćekala ga je udobna kočija i cijela komisija: inžinir, kapitalist i gosp. plemić. Začudi se zagorac, kad ga ponutkaju da sede, ali kako je bio mudar, mučao je, misleći: dok mi je dobro neću se otimati, i ako nije još posve razumio o čemu se radi. Nego na njihove upite, iz kojega je sela i da li je ugljen našao daleko od sela, počeo je slutiti pravi uzrok njihovog ponašanja; uz to se zaustaviše u jednoj krčmi na putu i pošteno ručaše. —

Krasan život.

Dok ovako ide dobro je, pomisli zagorac i odluči, što je moguće više produljiti ovaj gosposki život. Tako putovaše cio dan, gosteći se svaku dva sata, dabome, lijepo vrijeme, čist zrak a kočija ih trese, pa bi čovjek i kamenje probavio. Nego drugi dan, počeše gospoda od komisije biti sve agresivniji i zahtjevaše od njega da im čisto i bistro označi, gdje je ugljen našao. On se sve nećkao, da mu se tobože teško sjetiti imena, a da ako žele do njegova sela, da moraju ostaviti kočiju i ići preko brda. Oni se stime zadovoljili, nadajući se brzo doći k' cilju i nutkaše ti našega zagorca sa finim cigarama, i obećavajući mu silu novaca, ako ih čim prije dovede do rudnika. Zagorac uz to sve mudro muči, vodeći ih slučajno sve kroz krčme, a kako bi se gospoda brzo umarala, često bi odsjeli da se malo oporave i tako dodjoše u selo pred večer.

K' cilju.

A sada gdje će, već se ne vidi, a oni opet u krčmu da večeraju. Skupili se seljani pa se čude, gle Joko pa s' onom gospodom. Bit će brate komisija, ali rad česa, bog bi ga znao. — Jokina sustezljivost napokon naljuti gospodu i sve to jače počeše navaljivati na Joku, da im odma kaže gdje je ugljen. Joko sve pije i muca nerazumljive fraze, seljani razumjevši o čemu se radi, razglasiše po selu da je Joko našao rudokop. Doletiše u krčmu i glavar i prvaci sela, tumačeći komisiji kako i oni imadu svoja prava, dapače da su oni i prije Joke znali, za rudokop. Božji ljudi zaviče splitski plemić, kažite di je to, pa ćemo se lipo nagoditi, pošteno kâ judi.

Riješenje.

Lako je to reći, glavar zna za rudokop, ali baš točno ne bi znao naznačiti, seoski gazde isto se dobre ne sjećaju, a Joko sve muca i pije.

— Joko, vraga popio ! di je rudokop ?

— Koji rudokop ljudi, šta ja znam di je rudokop, — odgovori već dobro napiti Joko.

— Gdje si ono ugljevlje našao, srdito zaviče komisija, a neki zdupi moga Joku za vrat.

— Zadavit će te me, ljudi, kako ću ovako govoriti.

— Gdje si ugljevlje našao, gjavo te našao.

A moj će ti Joko hropčući :

A bome di bi mogao naći, ako ne u vabriku Betice u Splitu.

Tableaux.

JAVNA KOREŠPODENCA.

Caro Amico.

La prego di mandarmi indietro tutta la roba mia, io le scrivo colle belle che tutto mi manda, io mi vergonario tenere robu d' altri e meglio colle belle che colle brutte se ro soprà tutto la Spalato. E della vergona nemeno non la sortira fuori di casa. Non aspettavo io da Lei questo. Questo che spiego in poche parole, e se non la me manda indietro il mio, che scriverò 3 cartoline aperte che tutto il caffè sapia cosa e Lei è. Spettavo primo la morte mia che da Lei questo. La sapia ch'io faccevo tutto cosche lei voleva, e chome che Lei fa che Dio le daga, e la vergonite. La mereti che lo metto nel gioonale Piccolo.

Queste cose non fa giovanni di sesto che appena asini. Non la creda ch'io ho paura de Lei non so mi Sanpierrino, vergonite, vergonite. Ben te scrivo mi Maria.

□

Mio amabile caro filio Rorenzo.

Sono in pensier per el tuo disturbo forse gai tropo manciato le feste trapasate prendi un dirigibile purgatorio per far in disparte quelo che gai nelo stomaco. Saluta el mario delo siora maria tc bacio tuo aflito papa.

GRADSKA KNJIŽNICA MARKO MARULIĆ SPLIT

NAŠI PROFEŠURI.

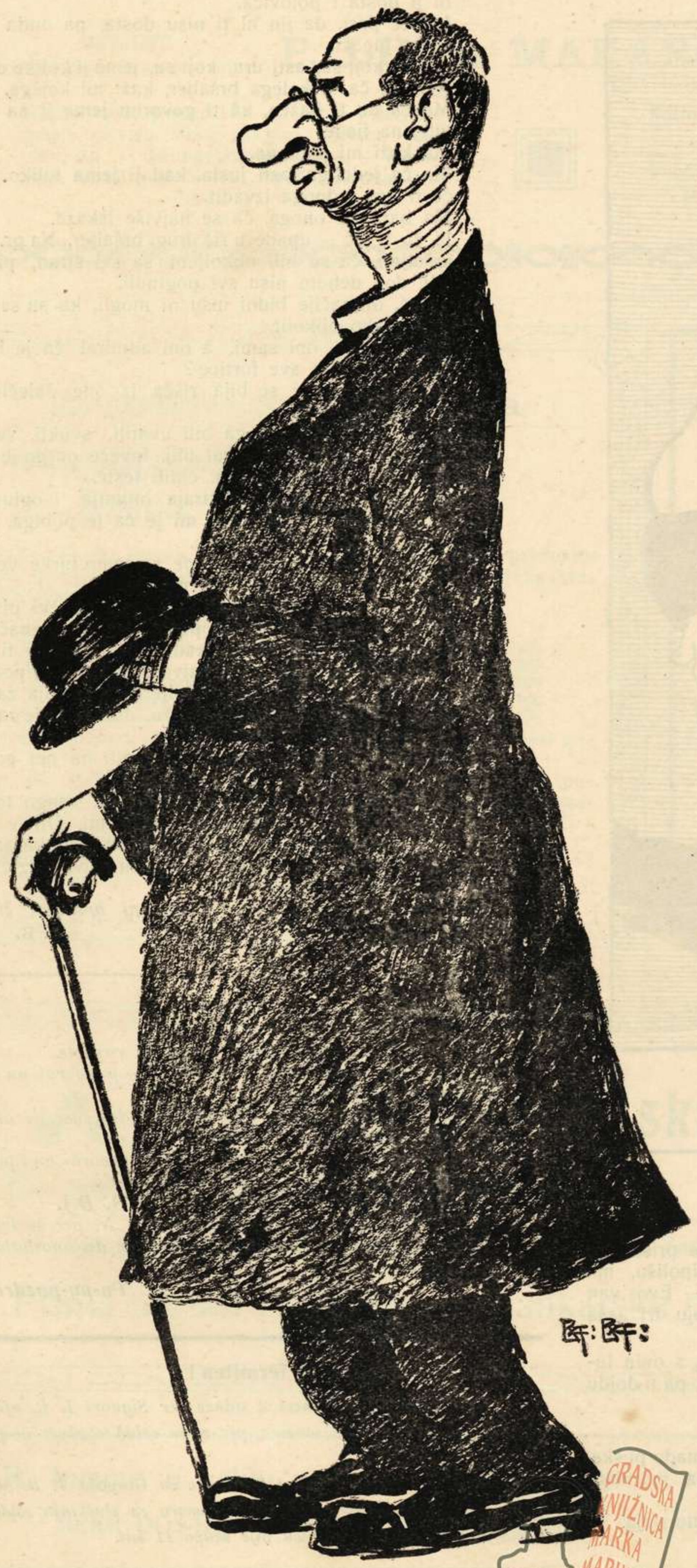

Son nato Cattarino,
Son molto Spalatrino:
A Spalato lunghi anni
Diviso ho gioje e affanni;
Di Spalato l'amor
Eterno m'arde in cor. *(Autograf).*

Kad pak sada, dragi profešure
Iz našega kruga Vas nestane,
Da baranko ova slaba slika
Našem gradu u spomen ostane.

D. B.

GRAND HÔTEL BELLEVUE
SPLIT

Hôtel I. klase, opskrbljen sa najmodernijim konfortom

Najljepša kafana u gradu sa biljarom

Moderno uredjene sobe od K 2.50 unapred.

Krasan vidik na more

Restaurant i pivara

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA

Dubrovački atleta Champion.

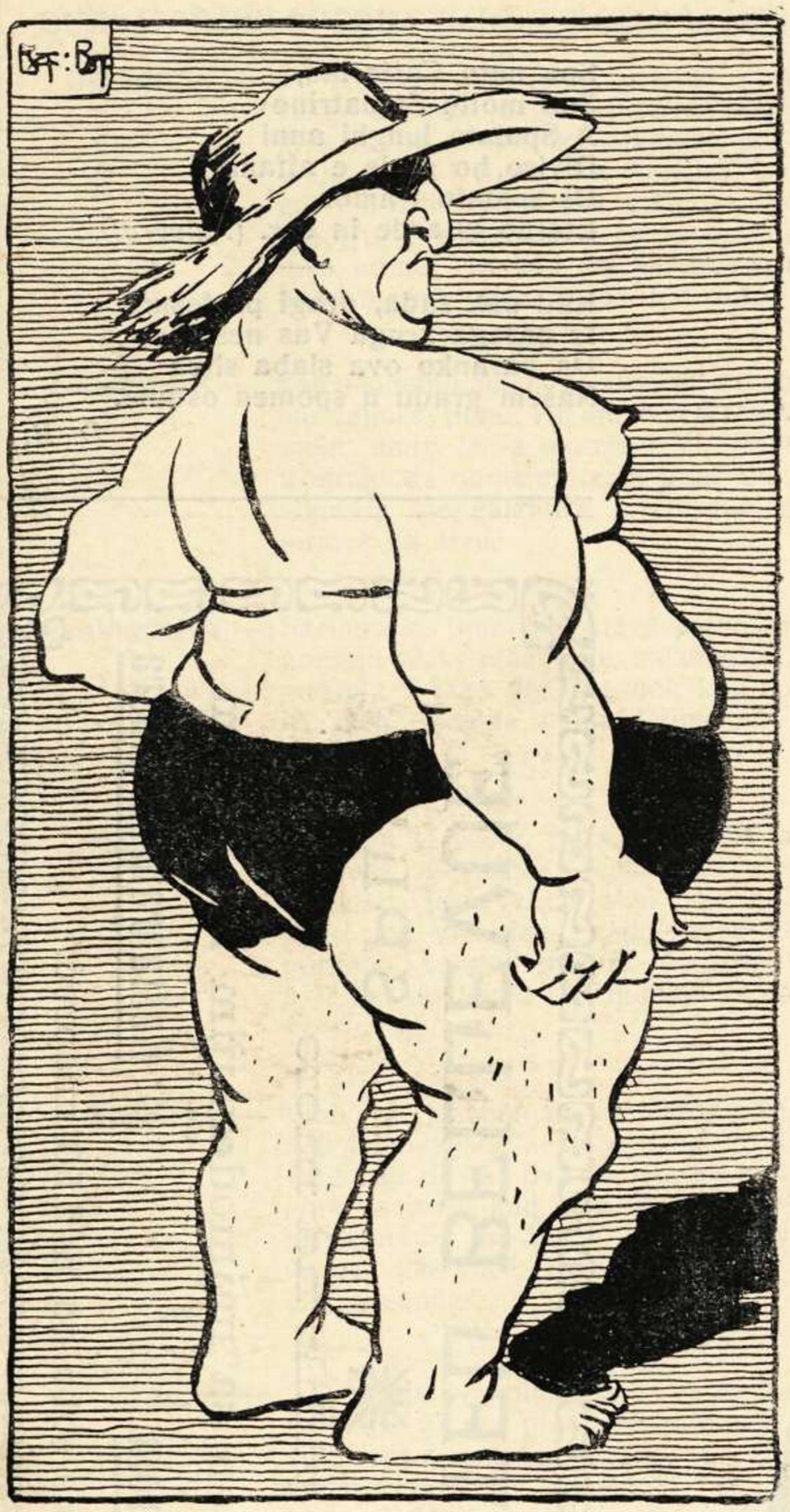

Uspjesi Dubrovačke klime.

Najveći junak u Tripolisu.

Fala bogu, sad se ništo umirilo. Svît jema prišnijega posla, krnjeval je, pa ne razpravja višje o Tripolišu, ma nazad koje vrime, ko ni o tomu govorija? — Evo van jedne rasprave ulovjene, ispod prokurativa, meju tri naša bršaljera i nikoliko prijatej. —

— Asti uru, jema bit grubo onako tuć se, s onin ludim svitom. Puzu se po tleju kâ beštije, pa ti dojdu s puškom baš pod čunku, pa pùm!
— Jo, da mi se uvatit šnjiman na šake.
— Je, puno bi ti vajalo, vidiš Taljanci jemadu puške, kalune, mitraje, bumbe i jaroplane pa jin ništa ne vaja; nemogu dàje o Tripoliša.
— Ma ča ne mogu, aj kragu, da ji je samo voja.
— A onda zašto ji nî voja.
— Ne torna jin konat.
— An, to je ono.
— Ni to ono, oli ne vidiš kaki junakov jemadu. Bila bi ji dosta i polovica.
— Invece parî, da jin ni ti nisu dosta, pa onda koji su to junaci.
— Ma ča koji su, asti uru, koji su, jema ji koliko oćeš.
— Ajde ti, ča si kolega bršaljer, kaži mi kojega.
— Ma ča da ti kažen, kâ ti govorim jema ji na stotine, na ijade.
— Ma kaži mi jednoga.
— Ma ča jednoga, asti justa, kad ji jema toliko. Ko će ti baš jednoga izvadit.
— Ma baranko onoga, ča se najviše iskaza.
— Ja ću ti reć — upade u rič drugi bršaljer. Na pr. oni bršaljeri, ča su bili obkoljeni sa svi stran, pa se bìli, dok deboto nisu svi poginnli.
— Bome, drugačije bidni nisu ni mogli, ka su se pustili onako obkolit.
— E, pa oli su oni sami, a oni admiral ča je bonbarda i razbija sve fortice?
— Ajde da, i ja bi se bija rišča iz one dalečine i sonim kanunima.
— A oni soldat, ča su ga bili uvatili, svukli, vezali na cablo, pa da će pucat unj. Invece on jin je pobiga, pa su mu po Italiji činili fešte.
— An znan, oni ča je od straja onimija, i ogluvija. Da ti pravo rečen, drago mi je ča je pobiga, ma stavimo *eroižam* na stranu.
— A jopet Dinunzio, on *švidaje* ne samo turke vengo i Inglešku i Austriju, i Germaniju.
— Znan, znan, s onin pismican. I naš pučki pisnik Kapić, *švidaje* pismican popove, ma to ne znači da ji se ne bojî. Vengo čekaj kad ti neznaš, ja ću ti kazat koji je za moj *gušt,* najveći junak u Tripolišu. Spominjeti li se vi onoga bršaljera ča je bija zaspa na *trinčean,* kad je čuva stražu, dobro, to je za me najveći do sad junak.
— Ča si lud toga ti, a nisu ga osudili na pet godin pržuna.
— To ništa ne smeta, on je veći junak, vengo toliki i toliki ča su bili dekorani i avancani. Oli je njiman kogod gleda u gaće, dočim on je dokaza, da mu se, i ako je bija u onom času najvišje izložen, nije „stiska *pinjolet.*"

Bora mi jema prav, živija kondunani bršaljer, živija nestisnuti pinjolet. **D. B.**

Iz Supetra.

Kakò su stôri „fanti" cinili pinjure i raporte.

1.) *Me son porta nela borgatta de Milna e pengorai un trabakulo con tante tartarie.*
2.) *Go pingora un relojo de sgarzela con doi case de oro e cajenela de arzento.*
3.) *Me son trasferido nel velajo de Splička e penorai una porca deta bahuja con 4 fioi mašći e posi sughelo.*

(Ala, da je bilo slušat mužiku! D. B.).

4.) *Se ristitušće l' presente ato direto a N. N. per se irepe-ribile e non irsiste e per ce Dall' Tronde disconosiutto in cuesta Borgatta.*

Pu-pu-puzdre.

GRADSKA KNJIŽNICA MARKO MARULIĆ SPLIT

Zu fermiten!

Cui dentro e da afitarsi 2 stanze per Signori I. R. ofiziai che cerca alogio anca 1 sanzino per servo soldà e abort in pian bom marcà II piano.

Odje gori jema za afitat 2 komore za Gospoda I. R. oficirima šta tražu za spavat anca 1 komora za služkinja soldat i kamarin mali za čiuit potrebu nije skupo II kat.

Najveće jugoslavensko skladište pokućstva!

Mizarske Zadruge u Solkan

SPLJET
stara biskupija kod stolne crkve

P. LIN & MAKAROVIĆ

SPLJET
stara biskupija kod stolne crkve

Bogati izbor pokućstva od drva i željeza zrcala, okvira, slika, zavjesa, sagova, (tapeta) itd. — Ćilimarska radionica. — Preuzima mebliranje hotela, škola, zavoda, ljećilišta i t. d.

Solidna roba. — Cijene niske. — Cijenici badava i franko.

Pisma i novce neka se šalje na naslov:
P. Lin & Makarović, Spljet.

Austro-Americana

Kod ovlašćenog agenta prekooceanskih putovanja

Josipa Riboli u Splitu

dobivaju se svi nužni naputci, **takodjer najjeftinije prevozne karte** sa najbržim i najboljim parobrodima i sa amerikanskim željeznicama.

Cijene za prevoz:

iz **Splita do New-Yorka**	parobr. „Martha Washington“	K 229
	ostalim parobrodima . . .	„ 209
„ „ „	**Buenos Airesa**	„ 209
„ „ „	**Australije**	„ 400
„ „ „	**Aucklanda** (Nova Zelanda)	„ 430

U ovim je cijenama uključena opskrba od luke, iz koje polazi dotični prekooceanski parobrod.

Tko želi na kojemudrago mjesto Amerike, Australije i t. d. putovati, neka se svakako obrati na rečenog agenta, koji najsavjesnije i najbolje opremljuje iseljenike.

Polazak iz Splita za Ameriku koncem svake nedjelje; za Australiju svake druge srijede počamši od 12. veljače t. g.

Hrvatska Vjeresijska Banka

Centrala u DUBROVNIKU — **Podružnica SPLIT**

Podružnica u Šibeniku i Zadru.

Prima uloške i obavlja sve bankarske poslove najkulantnije.

NB. Imamo u zalihi nekoliko svezaka ukusno vezenih I.e serije, pa ko želi neka pošalje na administraciju lista 4 krune suviše poštarske troškove.

UREDNIŠTVO.

HRVATSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA SPLIT

MARINO BETTIZA & FIGLIO - SPALATO

Casa fondata nel 1840.

Prva splitska tvornica tjestnenine na paru.

Suvlasnici nagradjene parne tvornice „GILARDI & BETTIZA“

proizvoda Cementa Portland i Romana, bojadisanih pločanica, cijevi uresnih predmeta za gradje itd,

Skladište: Drva i materijala za gradje, dužica bukovih i hrastovih za tavane, stakala, svakovrsne boje, kistova (penelli), vrniže, asfaltiranih pappendecka razne vrsti za pokrivanje krovova:

Preuzimlje: Poduzeća novih zgrada, takodjer koju mu drago popravu.

Zastupnici: Opekarskog Društva iz Pasiana kod Pordenona prije Mletačkog društva, Tvornice opekarskih radnja Lovra Zarotti pok. Petra iz Pirana te raznih drugih talijanskih tvornica, takodjer od tvornice Lavagna di Eternite patente Hatschek, novost za pokrov kuća, dugotrajne i podnosljive proti svakom ledu i vjetru.

Klesarska radionica: pod upravom kipara *Gaetano Voltolini*, preuzima svakovrstnu radnju oltara i spomenika u kamenu i u raznim mramorima.

Obavljamo franko obala ili splitski kolodvor.

SPLIT

Gospodski trg.

Telefon broj 2.

Najbogatije skladište rukotvorina i mode. — Velika zaliha rubenine za gospodje, gospodu i djecu te prodaja svih drugih predmeta, koji spadaju u tu struku. — Bogato skladište modernih amerikanskih cipela. — Mehanička praonica.

SPECIALNO SKLADIŠTE OPREMA ZA NEVJESTE.

Sapun Družbe Sv. Ćirila i Metoda

JE NAJBOLJI.

- Cijene umjerene -

Glavna rasprodaja za sve hrvatske zemlje

IVAN LENTIĆ - MILNA (Dalmacija).

Podružnica Ljubljanske Kreditne Banke

SPLJET.

Centrala u Ljubljani — Podružnica u Celovcu — Trstu — Sarajevu

Prima uloške na uložne knjižice i na tekući račun, kamate prama ugovoru. Kupuje i prodaje srećke, rente, valute i devize itd., unovčuje mjenice, kupone, doznake. Sve bankovne transakcije najkulantnije.

Eskont - - - - mjenica - - - -

Dionička glavnica K 5.000.000

Rezervni fond . . K 600.000

Zajmove - - - najjeftinije - -

SVEUČILIŠNA KNJIŽNICA MARULIĆEVA SPLIT

DUJE-BALAVAC

HUMORISTIČNO-SATIRIČKI-LIST

SERIJA II. BROJ 11.

KOMISARJAT U HRVATSKOJ.

D. Balavac: Klipšite diškuli, vajalo je da dojde velbaba da vas složi.
U slast, samo dàje dok van i pizovi na nogan ne popustu.

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA SPLIT

AUTOMOBILI STOEWER

- Najbolji su za slabe i brdovite puteve. -

Specialitet tvornice:

16 HP. 4 cylindre i teretni automobili.

— U Dalmaciji već 12 u prometu. — Najbolje reference. —

GEBRÜDER STOEWER - STETTIN

Glavno zastupstvo: M. JURAS — SPLIT.

Tražite cjenike

SPLIT

Gospodski Trg

Prodaja pisaćih i risaćih potrepština. - Fotografija, albuma, razglednice Splita i okolice. - Vodja Dalmacije. - Poduzeće za javno oglasivanje. - Zastupstvo tvornice pisaćih strojeva „ADLER“ Skladište muzikalnih instrumenata na strune, Mandolina i t. d. Zastupnik glasovira.

HOTEL CENTRALE TROCCOLI

Najveći Hotel u mjestu. Centrum grada na najprikladnijem mjestu gospodskog trga u blizini Diokleci-janove palače i mletačke lože. 50 ukusno namještenih soba sa cijenom od K 2.50 do K 5. Najveća Kafana po bečku uredjena sa 4 biljara. Restaurant sa pivarom, finom kuhinjom i dalmatinskim vinom opskrbljen. Kupelji, telefon, ekvipaže za izlete, vodiči itd.

Najumjerenije cijene.

Govore se svi mogući jezici.

SPALATO

M. DOMIĆ - SPLIT, Lučac, kod Biskupije

Čiste se odjela, uniforme, rukavice, tapeta, svilene oprave krzmetine i t. d. Uspjesi izvrstni, sve se to radi bez odparati i bez da izgubi svoju gumu.

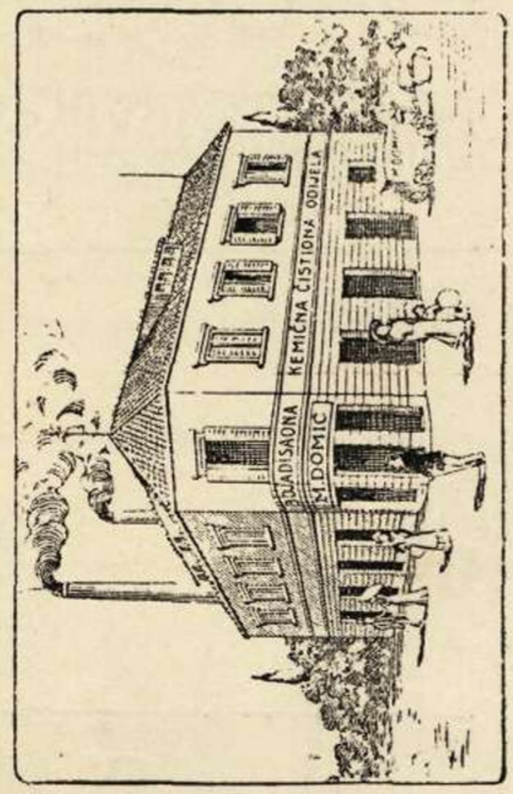

PRVA PARNA TVORNICA za tangu, pranje i čišćenje na suho.

---

gramofona gramofonskih ploča.

SKLADIŠTE

GOSPODSKI TRG.

A. RUZICZKA - SPLIT,

šivaćih strojeva,

GOD. V. SPLIT, U SVIBNJU 1912. BR. 11.

„DUJE BALAVAC“

Cijena mu je 4 krune na godinu. ○ Za inozemstvo 5 kruna. ○ Svaki broj 30 para. Pretplate šalju se Administraciji lista, a dopisi i ostalo uredniku A. KATUNARIĆU, ○ ○ ○ ○ slikaru, Split. ○ ○ ○ ○

○ ○ IZLAZI JEDANPUT MJESEČNO ○ ○ ○ ○ Izdavač i odgovorni urednik: ○ ○ ANTE KATUNARIĆ, u SPLITU ○ Tisak ○ Hrvatske Štamparije Trumbić i drug ○ ○ ○ ○ Rukopisi se ne vraćaju ○ ○ ○

Autokarikatura.

Z. Rakamarić. (Svrdao).

Znali smo, da u Šibeniku ima svakakih ; ta na glasu je Šibenik, proverbijalan je osobito kad se kome hoće da reče, da mu je pomanjkala koja düga u glavi, pa da će morat u br. 13. — znali smo, da je tamo politika zahvatila malo i veliko u svoj vrtlog, da je bilo vražkih natezanja, pa smo mislili, — valaj težko da se odatle ijedan pametan javi, pa u „Duji“ da pokaže da ima tamo razabrane glave, koja zna izići iz onog vrtloga, pa sa strane tiho — nezaražena — hvatati kampjune i tipove — na hitac.

Bit će nešto preko dvie godine, karikaturista Rakamarić — (a to je onaj inokosni čudak, koji se potegao u stranu da po Šibeniku hvata na hitac) — poslao nam je svoj prvienac — malu karikaturu, i mi je doniesmo i ne znajući onda, da je ono bio početak, za kojim je imao da sliedi nastavak, što nas je upravo zadivio i potakao, da u današnjem broju izkažemo čast i priznanje ovome čudaku.

Sve od šale, od zabave Rakamarić je počeo i nastavio da crta karikature, kad je vidio da mu je „Duje“ prvu odtisnuo. Od onda je toliko uznapredovao, da se već danas može ubrojiti medju ponajbolje naše karikaturiste, — ponajbolje — jer je stalno da će u toj struci polučiti sve ljepše uspjehe.

Mlad je kao kaplja a po autokarikaturi vidite da je i lipušan. Sada ga si zamislite u općinskoj pisarni u Šibeniku, svojem rodnom gradu ; pa i dvadeset i pet mu je godina a nijesu ga još zatvorili u ludnicu. Bome u industrijalnom ambjentu kakav je Šibenik, to je veliko čudo. Ja mislim da ga je od katastrofe spasilo jedino to, što su vidjeli da osim karikatura, zna i ozbilno slikati, a portreti kojega svoga pretpostavljenoga, možda su služili kao slobodan prolaz po gradu. Svakako mi mu na srce stavljamo da karikira dan, da karikira noć, počam od biskupa i načelnika, pa do zadnjeg gradjanina, pa ga i u ludnicu zatvorili, a on opet neka karikira i sve dotle, dok svoje gradjane toliko naljuti, da ga iz grada istjeraju ; — ali u München, — to nek mu bude jedini uvjet. Vjerujte šibenčani na općini š njime nećete ništa izgubiti, a sjegurno će te dobiti gradjanina, koji i ako neće smrditi ni sulfidom ni ugljenom ipak će vrijediti. — Veseljem danas za Dujinu feštu donosimo više karikatura Rakamarićevih, da ga bolje upoznade Dujina publika, dok pred nama imademo čitav album, kojega će mo po malo iscrpsti, i sve žešće će mo se o šibenčane češati, dokle kod karikaturistu u München ne odtjeraju.

Ur.

Evo prizentajen
Moga suradnika,
Iz grada karbida,
I slični ugljika.

Te štofe ingleške
Ča je Rora radi,
Nu vidite i sami
Po ovoj paradi.

Ako 'ćete doznat
Još o njemu koju,
Štijte životopis
U današnjem broju.

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA SPLIT

Ištantaneje

Splićanin.

— Kako se vi zovete?
= Fabjan Kaliterna.
— A odakle ste vi?
— Asti toga — odakle san!

Omerova odiseja.

U cinematografu projetiraju naslov slike:
Il Mendico — jedan će iz publike na to: jesu u ono vrime likari bili štracani!

Per dificile.

Idu dvi curice niz Mrljan, prama jednom zavoju puta, treća što je iza njih izostala, viće za njima, da ju počekaju. Okrene se jedna od prvih, pa će važno: poćekati će mo te niže, na *kolodvor.*

I ova je lipa.

— Zdravi kume Fabjane, jeste li čuli toga van ča mi se dogodilo.
= Bome ne, a jeli ča zla?
— Muke van Božje, — ja ti van gren spoja tovarčićen, pa da ću doma, kad kraj financjeri pridame gre jedan klobučar, ja da ga ne urtan, zavičen — čuvaj —, on se okrene i ne budi lin pùf snamon u komesara; pa se izlagâ da san ofendija nikoga u Zagrebu.
— I ova je lipa.
= Vi je zovete lipa, — ja neznan ća je sve ovo došlo u nas, a sve je kriv oni nesriknjak, kako se ono zove . . . gràf . . . gràf . . .
— Gràf Kokenloje.
= Ne, vengo oni, an paće ši, gráf Kujin Kulenvari.
— Kako mu ime, taki i jê, zna bog ča čini.

Opet splićanin.

Ide niz ulicu sv. Antona u velom Varošu, peča od čovika, elegantno u crno odiven, kâ iz Beča dolazi. Za njim idu kuma Mande i kuma Tonina, sa maštilom pod ruku.
— Kuma Tonina, a koji je ono vlastelin.
= Boni, oli ne vidite, ono je Vùjica.
— E i tila sam reć, po plećima.

Stropa un ocio.

Donio je *orbo fakin* (ne oni Karamanov) našem Ruzicki makine Pfaff s parobroda. Ne dâ Ruzicka četiri krune, nego tri, *orbo* neće ni novčića manje. Ajde bolan, nagovara ga Ruzicka, ne gledaj snamon potanko, *stropa un ocio.* — Lipo boga mi, *che stropo un ocio*, jemate vi prav, *l'unico che go, alora si che ghe vedario — njente.*

Uspomene karnevala.

(U šaletu pod prokurative).

— Scusi signor portier, no la xe ela el noncolo de San Spirito?
= Cosa ghe entra adeso el San Spirito, semo apena al *vankkenball,* se la ga pagà el biglietto la entra, se no, la vadi a casa e se po ghe preme qualche cosa, la me spetta doman co destrigo la benedizion.

„Hotel Bristol" Split.

Pred hotelom čita Bubi oglas: Kuhinja domaća, francuska, taljanska i njemačka.

— Je laže, promrmlje, — kâ pas, — jema jednu samu kužinu, ja sam vidija.

Ne razumi magjarski.

U garaži Olive báne — strani automobil i šafer magjar, poleti na telefon, te se naglo s nekim magjarski prepire. Sluša to mali iz garaže, te smijući se opaža, — bàli ti bali, misliš da naš telefon razumi ungareški.

Gosp. Konsul.

Su sto sgnacco caro conte
No ghe pensar troppo.
Al destin no ghe se scanpa, —
O prima, o doppo.

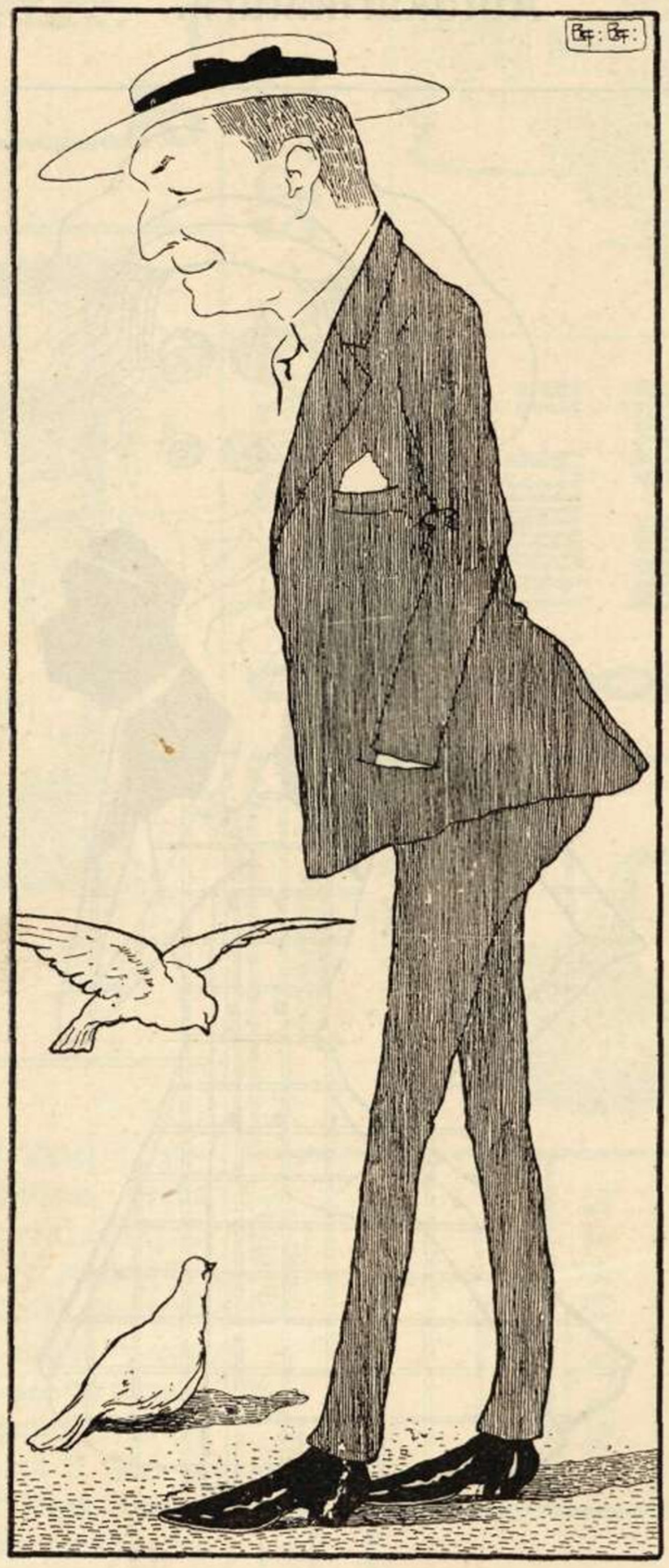

Ti ga lassà i cojonbi di Venesia.
I cojonbi ti ga trovà, anca quà,
Ma i xe bastardi, no xe proprio quei,
Ti devi aver capio solo zà.
Piutosto i ghe someja ai altri osei.

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA
S P L

NA TELEFONU.

Dodje seljak iz okolice da telegrafiše, dok je čekao da dodje na red, vidi kako su neki ulazili u jednoj obloženoj sobici, te se glasno razgovali. Upita nekoga za razjašnjenje, kazali mu da je to telefon skojim se može na daleko občiti. — Ja nebi htio baš občiti, dosta bi mi bilo razgovarati se. — Pa zato je i učinjen. — Misli on u sebi bili pokušao, nebili, i napokom kad ostane sobica prosta, uleti on odvažno unutra. — Drin, drin, zazvoni, kako je drugoga vidio i stavi aparat na uho.

— Allò — čuje se glas.
= Šta to?
— Allò, allò.
= Alo Kekina!
— Ko je tamo?
= Ja sam bognjati, oli si čorava.
— Ko si ti i što hočeš.
= Ja sam, Ursa, — tvoj Šimun.
— Nema ovdi nikakove Urse.
= Zna sam ja, čim ja iz kuće a ona kragùc u šikemu, čekaj, dat ću joj ja kad dojdem u selo. A jesi li to ti Antula.
— Ja sam centrala, koga tražite?
= Oprostite gospoja Centrala, (skine kapu s glave i nakloni se), od kad vi u naše selo, — ja bi evo htio govoriti sa ženom Ursom.
— Koji broj molim?
= Koji broj? a ko se broja sića, ma naći će te ju lako, odma do parokove kuće.
— Nemojte da izgubim ustrpljenje, kad neznate v broja kako bi ga ja znala.
= Ne ljutite se gospojo Centralo, a evo imam broj na knjizi od impošte. — Izvadi knjižicu iz njedara i približi ga k' aparatu.
— Na pogledajte sama.
— Magare! — čuje se ljutiti usklik i zvono se burno okrene.
= Meni magare, kujo Centralska, eto me u selo prije večeri, natući ću ti ja obruće, pa bija tvoj gospodin Central veći nego zvonik Sv. Duje.

DENTRO — FORA.

Simpatična splitska konteša, udova je, i ćuti se malo venecjankom, ali živi sa cijelom vojskom nećaka, koji su vatreni hrvati. Sveti Duje je, najveća splitska svećanost i naravno kontešini nećaci narešili prozore kao obično, sa trobojnicam pa i njezin; spadao je istom apartmanu.

— *Xe una vergonja, che mi non son parona in camara mia, me toca star sula trobojnica, la xe propio bella,* — stade se tužiti i na pô ljutito, uvali trobojnicu u sobu. — Gospodin sa drugoga kata, koji je to slušao, a poznavao kontešu mrvicu *bigotu*, da ju stavi na kušnju, ozove se:

— *La ga ragion contessa, e po chissà per che musso i fà ste dimostrazioni.*
— *Uh! sior profesor, no la diga resie,* i začepi uši, — *santa Maria adolorata perdonighe.* — Pa da okaje grijeh, opet stavi vanka trobojnicu.
— *Per carità contessa, mi non pensavo al mal,* — *ma difatti xe una vergongna che i vol camandar con Ela.*
= *Digo mì, qua son parona mì,* — pa opet sa trobojnicom unutra. — Uz to se čuje glazba — zin, zin, zin, — i procesija izviri iza ugla, konteša se uskomeša, nezna šta će, bori se sama sobom; procesija se sve to više približa, — naglo se prikrsti i pregori, pa trobojnica opet zalepršа vanka. — Uz to je dva nećaka s puta sa *malicjožastim* posmjehom pogladaju — *fioi de tecce* — usklikne nasmijavši se blaženo.

VAROŠKA U KAPELIN.

Lipušna varoška, dotarica je, jema bokun zemjice, a i koju ijadu. Udaje se za grajanina, pa bome vâ da i ona stavi kapelin. Bila je u vižite da se pozdravi sa rodbinom i prijatejima, a danas ona očekiva da jon vižite uzvratu.

Obukla se u najlipji veštit i stavila najveći kapelin ča ga je jemala, na glavu, pa tako sela u *kamaru de ricever* i čeka goste. — Eto ti do malo jednoga grajanina.

— Dobro jutro, dobro jutro.
= Dobro jutro, a kako ste.
— Ja dobro a Vi, čestitam, čestitam.
= Hvala Vam, hvala, molim Vas izvolite sesti.
— Nećete mi se bit nadali.
= Bože moj, kako nisan, vidite da san čekala, a još će kokod doć.
— Može bit da imate posla vanka, vidim Vas u klobuku.
= Ma ke, čekan vižite.
— Imamo baš hrdjavo vrijeme.
= Uh! strašno, nemože čeljade ni u vižite ako jema ništo vridniji veštit, učiniš se, da prostite, kâ prasac. — I pogleda gosta u blatne postole, a ovi u neprilici i da ništo reče, proslidi:
— U! bit ću Vam okaljao kuću.
= Mogli ste otrat vanka noge, oli niste vidili prid vratima. — Ćuj Marice, — zaviče prama odniku, — gledaj ako ko dojde da dobro otare noge, išporkat ćedu mi sve tapeje. — Okrene se prama gostu. — Molim Vas ča ste ono tili reć.
— Ništa, ništa, eto ja ću Vas ostavit.
= Eto, jemajte Vi Vaš komod.
— Molim da pozdravite sve Vaše.
= An.paće, ma čekajte, neznan ćin bi Vas tratala.

IZ ZADRA.

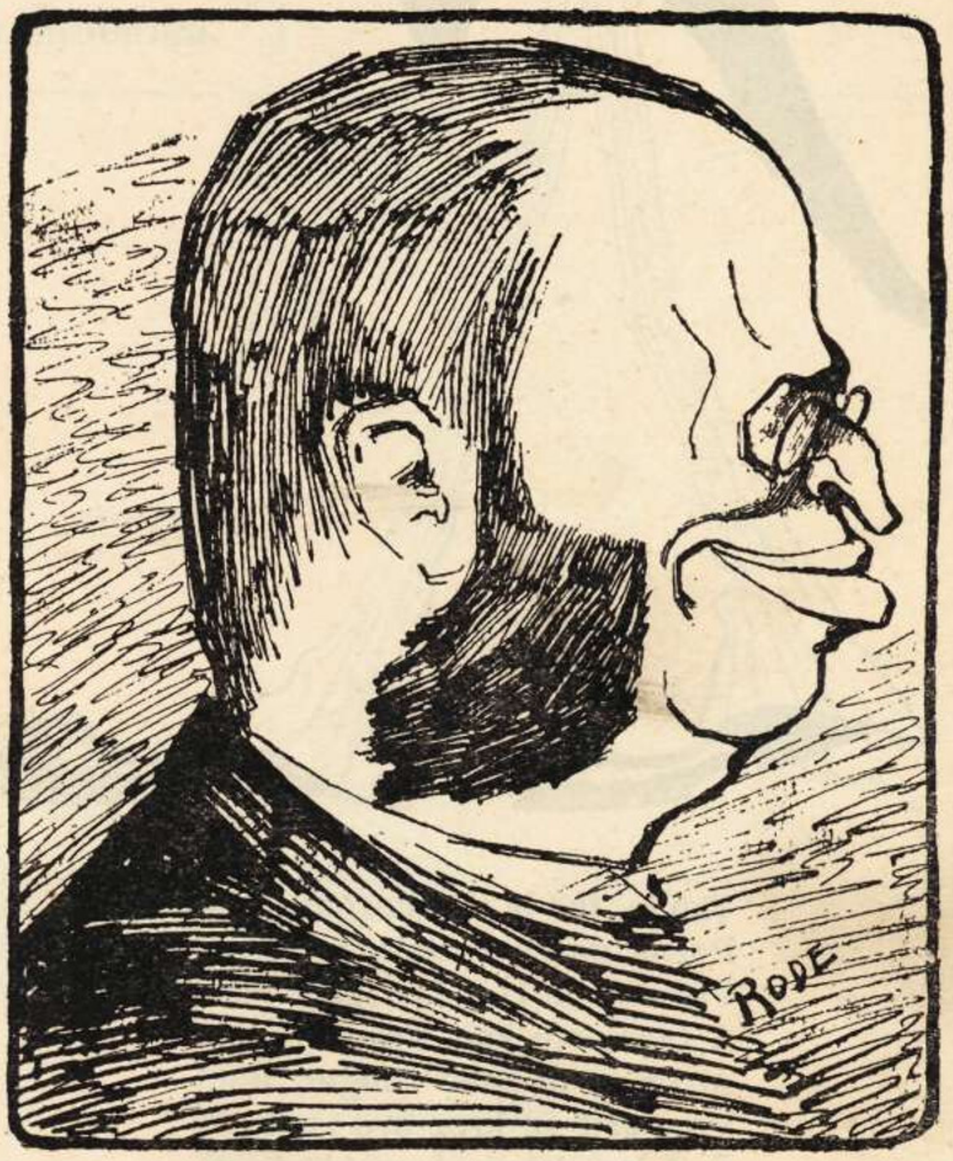

Iz daleka: Engleski leader,
Iz bližega: čisti Austrijanac.
Al je pravo, auktor Svačića,
I kafanski revolucjonarac.

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA

Naši liečnici.

IZ ŠIBENIKA.

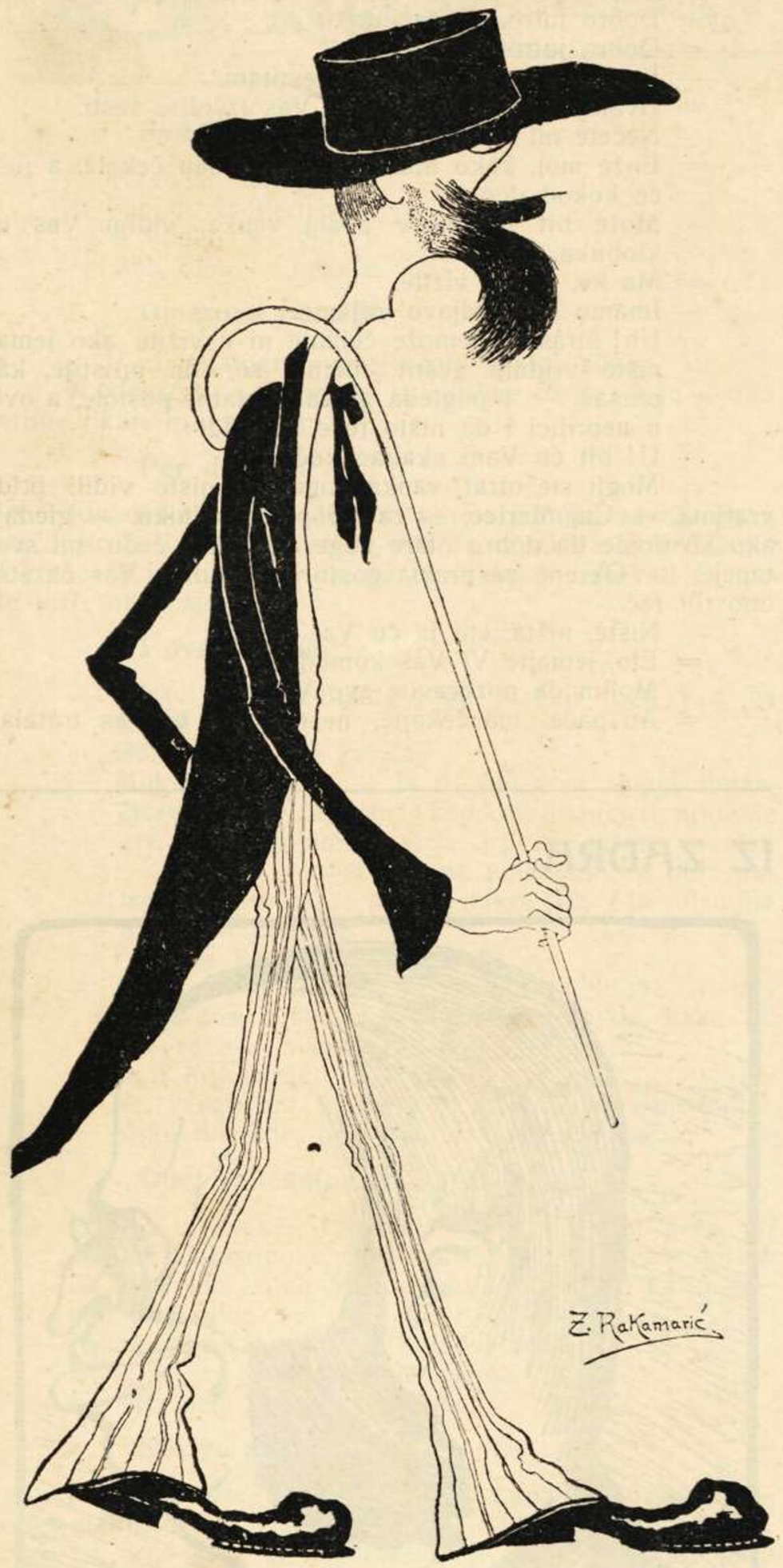

Tko je, tko je? — neznate ga?
Pozna ga se iz daleka,
Visinom je iznad sviju
A tančinom kao šteka,
Al je za to znao šmigat,
Provlačit se kroz sve rupe,
Sad je miran, — propisuje
Tek dekote i sirupe.
Samo što se jadan muči
Ne bi l' kakav lijek našo
Po kojemu u ašiku,
Ne bi osto svedj „in asso.“

— Molim Vas ne trudite se, ne bi mogao baš ništa uzeti.
= Ma nije boni nikakvi trud, a molim Vas bili ste dvi zlice juve?
Gost pobigne niza skale i još trće. **D. B.**

PRID KARAMANOVIM DUĆANOM.

— Šta se ono hoteljer Smodlaka i Demarchi pravdaju?
= Imadu poć na sklizalište, pa se nemogu pogodit za uru.
— Ma kè, razbili su Pivćeviću vas cimenat, pa ih ne pušća više, nego jednoga po jednoga.
= Jema prav, kad su zajedno, puno se *imboracaju.*

SKATING RING.

— Čuj Mandina, sutra je nedija, oćeš doć malo u nas, igrat ćemo na tumbulu.
= Nemogu sestro, jeman posla cili dan.
— Bome neš sutra radit, dojdi malo po podne.
= U jutru jeman spizu, poć na misu i sredit kuću; a po podnen jeman misec Maj, pa ću poć malo u Pivćevića na puzavicu.
— Oli si luda?
= Ma ke luda, to me jedino ča godin, — pa svi gredu.
— A ako padeš?
= Bome pa ča, oli nisan čista šoto.

ZA MALU DICU.

BLAŽENE MUŠICE.

Kûpila mama malom Jašici bombona, on ih nekoliko pojeo, a nekoliko pohranio u žepu za braću, kako mu je mama preporučila. Nego malo po malo pojede Jašica i sve ostale, mama kad to opazi, ukori oštro Jašicu. On će ali na to: Moja mama, a šta ću ja kad mi na žepu nema botuna, pa su mi se počele kùpiti mušice.

OKOLO NA OKOLO.

Píta mali Hrvoje (ili Jevije, kako se on sam naziva) mamu: Jeli mama veći slon od pianofolta? — Je, milo moje, ali šta ti pada sad na pamet. — Jêli mama, — onda slon mole (more) vidit, da na pianofoltu ima čotolâte (čokolade).

KLJUČEVI OD KONOBE.

Vidio mali Jevije, da kad nestane u boci vina, svakiput sluškinja pita ključeve od konobe.

Jednom on razglêda ilustriranu knjigu, te osobito mu pade u oko jedna figura. — Čuj mama, ko je ovo, zapita mališ, — pokazujući prstićem. — To je sveti Petar lipi moj. — Jeli mama, sveti Petal gle utočit vina — ustvrdi mališ.

RAZGOVOR KUMA JAKOVA MEJU SOBOM.

Na zadnji dan od karnjevala su užgali krnju na rivu a u prvu su nediju od korizme užgali bandiru ungarešku na pjacu ô šinjori. Da su znali zamotat krnju u bandiru, mogli su se pásat su manje spize.

Moj jin blagoslov, samo da ne bude kâ nazad godin kad smo razbivali i cakle banke ungareške, a poslin malo vrimena, kad je došla rička revolucija, činili sn da skidamo kape i prid tabelan od siguracjunih di je bila štema ungareška. Donkle čuvajte se dico da ne bude jopet danas bura a sutra jugo.

A prin svega čuvaj te se od onoga blaženoga čovika ča se ne smi, sa-čuvaj Bože ni mencunat za ne poć u burdil. Ma ni miga zal za svakoga kako vi mislite. Krovati venecijani su anci puno kuntenti š njim perkè je zabranija operu arvasku, oni bi mu učinili molumenat, a ako ne virujete, kazat ću Van šupliku ča su učiniii da ostane on za guvernatura do kraj svita. Jemamo i mi patrioti! Bože sa — čuvaj!

kecal.

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA SPLIT

Iz Šibenika.

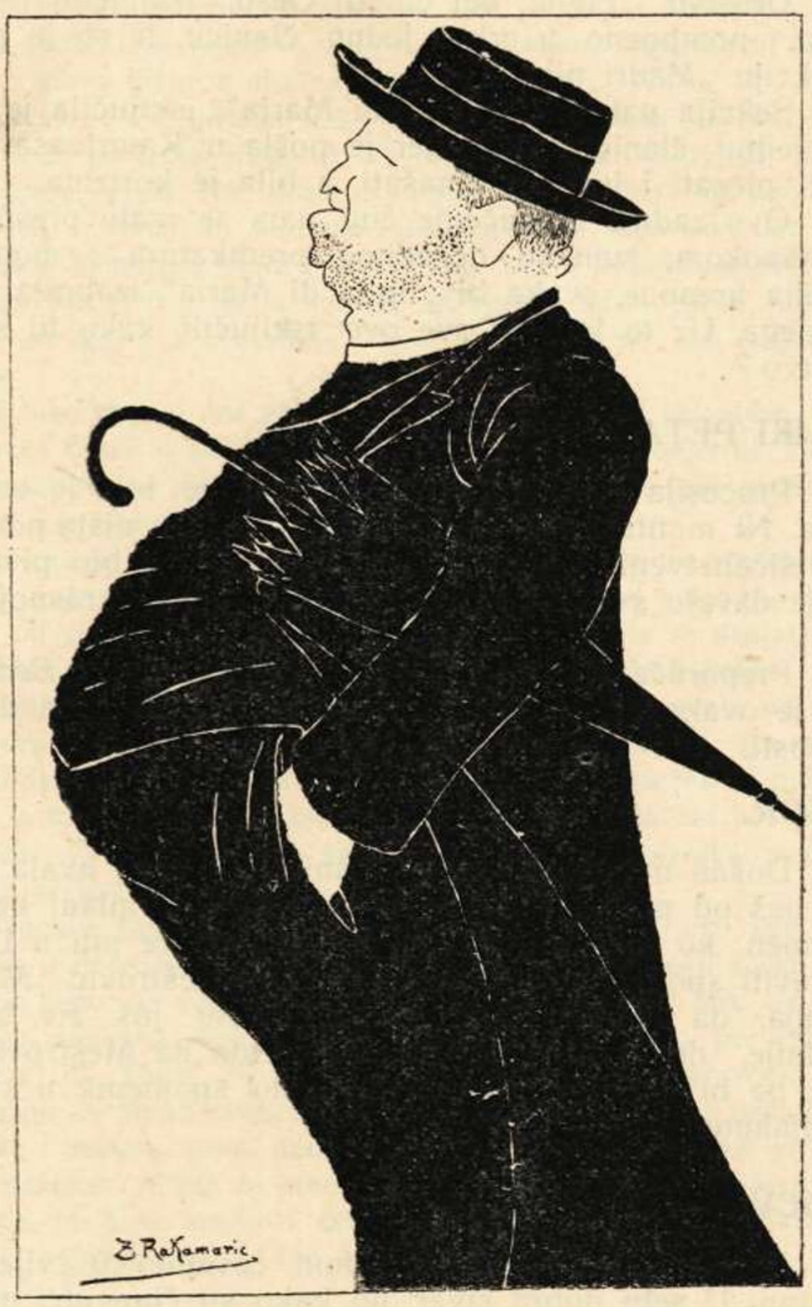

Jednoć bio vatra živa,
„Narodnjački“ kapelan,
U tišini sad uživa,
Pišuć, misleć cio dan.
A on ima šta i pisat
Pa nek reče što tko hoće,
Kod njega su sve jakosti
A nipošto sve slaboće.

Gradski vijestnik.

CINEMATOGRAFSKA CENZURA.

Naš poglavar u straju da se ne pokvaru naša dica u cinematografima, pozva je skupčinu, te odlučio, da se daju dvi vrsti prestava: za dicu, i za odrasle (ala kukanje). A znate li koga je zva za savitnike? — nikoliko splitski popov, jer da se oni najvišje razumu u odgoj dice.

Ann! zato oni ako koga jemadu, pošaju u vlaje na študije, da se ovod ne pokvaru. *D. B.*

SKLIZALIŠTE.

Naš zemjak Pivčević dotrča nan iz Amerike, pa napravija modernu puzavicu.

Zbilja se ćutila potriba, sada kad curice češće puzu, neka baranko jemadu di poć. U naše staro vrime, vajalo je poć na Mrjan, za puzat se, zato se onda ridje i puzlo, ali nu, bože moj, svaka s vrimenom. Eto priporučamo, popuzite curice dok ste na vrime, a Pivčević je naš čovik, pa boje u njega vengo u koga furešta, a jopet je po amerikansku, nemorete ven provat.

AMERIKAN TAYLOR.

Jo muko moja, sve se ovo u Splitu poamerikanilo. Jemamo *gratanuvole*, jemamo amerikanskog zubara, jemamo *Amerikan Bar;* a sad nam je doša amerikanski *tajatabari;* bar nan te industrije u Splitu nije majkalo. Ja se ipak nadam, da neće našemu Baf-bafu, moći konkurirat, njegovi su mu klijenti virni, a i roba mu je solidnija. Zato ko tide jedan dobar *šoprabit,* vaja da se njemu obrati.

UDARIO GROM U KUĆU O' ŠEVARA.

Baš nam je odlanulo. Prestao je štrajk rudokopa u Engleškoj, na početku smo bili dosta mirni i čekali optimistički razvoj štrajka, nego jedno jutro osvanu po gradu sa olovkom napisani oglasi, s kojima se javlja gradjanstvu da „Poljička plovitba“ obustavlja svoju liniju.

Po gradu zavladala kosternacija, te smo evo tekar opet odahnuli.

Je se dâ „Vitez“ importance, za neka mislu da ne more prez garbuna odit, kâ da nî bilo lozja po poju.

D. B.

RESTAURANT MRLJAN.

Vidili smo nacrt za novi restaurant na Mrjanu. Lip je i ukusan ka i oni prvašnji, ali je interesantno znat, koji su svi dosad restaurateri bili.

Iz Šibenika.

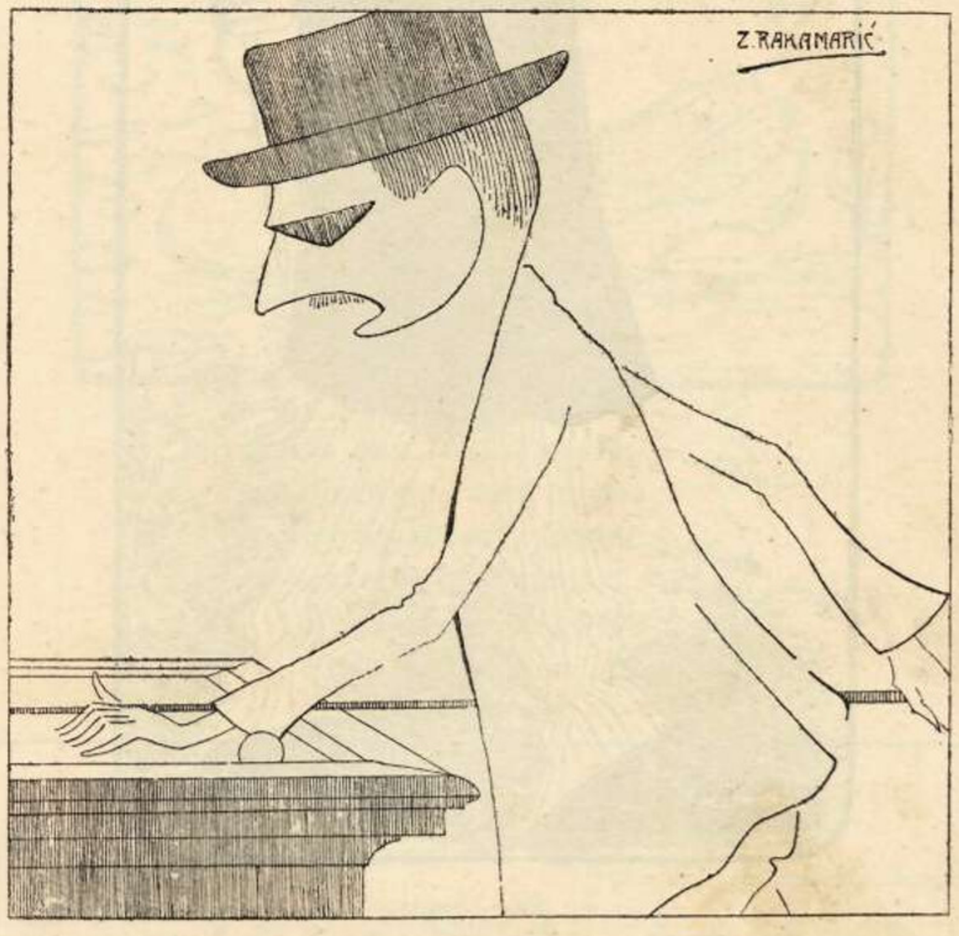

Nobl — momče kraj biljara
Hladnokrvnost svoju čuva,
Stalo mu je da li bura
Il nesnosno jugo duva,
Sve mu ravno — tko zna samo
Hoće li svedj takav bit
Kad za pustim avansmanim
Stane rasti apetit!?

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA

Najpri kad još ni bilo zgrade, restaurava nas je, jedan težak s tvrdin kruvon i pršutom, posli su došli dva kovača, pak papucer i trgovac koža, onda opančar i usput je činija *šoprabiti peš muši.* Napokon sada je inštalator vode i plina. Čujemo pak da sada i ovi odlazi, ajde dà, malo promine stoji dobro. Svakako ovi zadnji najvišje se približa zanatu, jer inštalator vode i prodavač vina imadu puno jaku dodirnu tačku, a jopet di se pije jema i *gaša.*

Iz Šibenika.

Ne bojte se, ovaj izraz
Nije izraz divlje ćudi,
Nego srčba proti svakom
Tko istinu mrzku gudi.
Naš šior Marin ko da ne zna
Što Gundulić probugari:
„U visocieh gora vrhe
Najprie ognjeni Tries udari!“

DRUŠTVENE VIJESTI.

Društvo „Figlie del cor di Gesù“ isključilo je oficijozno i pompozno u crkvi, jednu članicu, te su je poslali u sekciju „Madri pie“.

Sekcija pak od „Figlie di Maria“, isključila je takodjer jednu članicu, i to, jer je pošla u Katarivasa da se nauči plesati i lijepo podnašati, a bila je korizma.

Ovo zadnje isključenje čini nam se malo prestrogim. Jer napokom, izmedju dosadnog predikatura i modernog učitelja kreance, svaka bi „figlia di Maria“ izabrala ovoga zadnjega, Uz to kad bi sve ove isključili, kako bi svršilo društvo ?

VELIKI PFTAK.

Procesija velikoga petka, ove godine bila je baš miserna. Ni monturirane „figlie di Maria“ nìsu ništa pomogle. Ni veličanstveni i poetični „Puče moj“ nije bio pivan, to šta je davalo svu karakteristiku toj jednom krasnoj procesiji.

Preporučamo općini, da je dadu dignuti sa *Bedekera,* dok je ovakova; da se stranci ne rugaju, čemu da dajemo važnosti.

KOSOR.

Došao nam je Kosor na banje, i ako mu hvala bogu, nije baš od potrebe; vas nam je obal kao mladi kumplir a rumen ko majska ružica. Čujemo da će mu u Drnišu napraviti spomenik, a modelirat će ga Meštrović. Mi smo mnenja, da jednom kad je naš Kosor još živ, bilo bi zgodnije, da dadu njemu novce, mjesto da Meštrović dobije; pa bi on sjegurni smo, sagradio spomenik u svojem mladjahnom srcu.

PROCVJETALA OPĆINA.

Na prvi Maja općinski dom osvanuo u cvijeću ko začaran. U sebi dobra stvar, no kako su činovnici u opće, a osobito oni općinski antipoetični, tako će i nova tegoba pasti na gospodina načelnika. Dapače govore da su ga već vidjeli u jutro rano s raminom gdje zalije one općinske jerulice.

DUHOVITOST SPLITSKOG NAČELNIKA.

U Foyeru opć. kazališta drži Dr. Tresić predavanje o modernom napredku.

Stoplio se govornik i u zanosu proriče: svi će mo u budućnosti biti sretni, crpsti će mo eneržiju direktno iz sunca, nećemo se truditi, nego će mo biti pjesnici, te će mo blaženi umjetnički uživati ljepotu naravi. — Gospodin načelnik će na to pod glas: Onda će mo svi bit Katunarić.

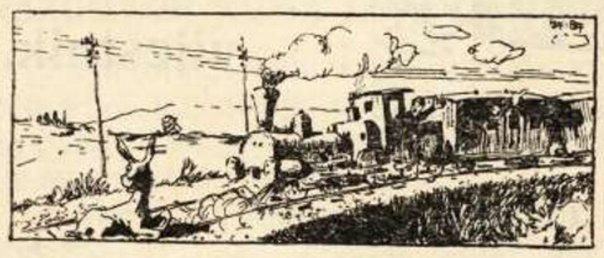

Iz pokranjine.

Dubrovačke novitati.

Caro Duje.

Najprije favoriskaj u moje ime čestitati gosparu Antoniju na „odličjima“ Njegove male prsi rese veliki ordeni male Crnegore i veće Bugarske, a on je sve to dobio za merite, pa ja mu se arajdavam, da je dimostro, da ne odgovara istini, ono što u nas u Dubrovniku flaflate ćakulaju to jest dimostro je, da je Mljećanin — čovjek, a pikat — meso !

Malo sam se uznemirio rad zadnjih novitati od ove vražije po-

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA SPLIT

lugvere izmedju talijanca i turčina, da se ne bi zamješala pulenta negje blizu nas, ali sam se paćifiko, kad je gospar Antonije sa gosparom Crne Gore skjariško neke stvari od velike importance, dunkve možemo mirno ninati s uha na uho.

Bićeš se već informo kako je kod nas šćioperala sva skolareska, pa su se lijepo jedno dvije tri ure prošetati u miru božjemu, niko ih nije zakinuo, perke više nema „kuma“ u Dubrovniku. Ma ono malo, da prostiš — furlajeta, što smo bili ezegviškali, kad smo dali vatru magjarskoj bandijeri, imalo je proć lišo, ma u zadnji momenat neko se na ćirkulu sjetio, da to nemože da bude i da se salva riverenca prama „drugoj poli monarhije“ neki će imati što da odgovaraju §§ ima.

I tako ti je u nas vavijek novitati, a imo bi ti još nešto onako in camera kazati o našoj „Pravoj“, koja se je istuhovjetrila, sikome je više popovi ne pitaju cum grano salis. Ma to su naše mizerije, a ti jopet neznaš toliko, da držiš sekreto!

U drugu negjelju tempo permatendo poću ti na tratamenat u Korčulu, gdje se s tolikom feštom otvara novi hotel i ako novom kapetanu od ćirkula smrdi mnogo uz nos, ma kako će se denjat doć i guvernatur sikur sam, da će bit sve u redu i glede bukolike i ostalog. Meštri su se opet počeli bunit, nema im još aumenta od plaće, — govoru neki, da se tako hoće da osveti gospar Ströll, što su bili njemu i deputatima u febraru ove godine metnuli gvardiju di pubblica salute, a to mu je toliko bilo dalo preko glave da mu je i peruka posjedila. — Njihove su to svari, a je li mu baš peruka posjedila aćertaću se kad amo dogje.

Dunkve vam opera ne dolazi — žo mi je, ma lego sam u fojima, da u Zadru u teatru raprezentavaju pravi pravcati kućki. Ćeo sam poć tamo, da vidim usput i redacijon „Dalmate“, ima bit qualche cosa immenso, kad je posto ko kakav veliki foj, per esempio „Corriere“ ili „Time“. — Molim te lijepo njegov reporter vozio se u automobilu za biciklistima, koji su činili garu. A nekmo li naši foji — sve šûše i maruše, osim, naturalo, „Našeg Jedinstva“, čigov je redatur — dekoran. A kad će tebe, moj Duje, dekorati? Da je živa naša republika, ja bi te imenovo (kad bi bio knezom) za prvog škrivana, a ovako nemogu drugo, već da te preporučim Antoniju, nek te on preporuči.

Tanti saluti

tvoj **Senkilo**

NARODNI OBIČAJI:

GROHOTE (ŠOLTA).

Lito je. Zorom je počelo duhati jugo. Poslije se podne naoblačilo i strašno je grmilo od zapada. Učinila je nevera. „Lasica Levantov“ i „Burmas Stupin“ — remete — brecaju, a i zazvone: prema tome, kako jače sine. — Počela i krupa padati. Žene jadikuju i upaljuju smrikovine, što su nosile na Tjelovo za Gospodinom. — Mali „Pajaco“, treći sin „Pape Bilankova“, stane na kućna vrata i započne „molitvu“ da prestane krupa:

„Križ gre po nebu
Za njim diva Marija
Svoga sinka molila:
„„Sinko! daj mi onu čast
Ča si sinoć Bogu obeća?““
Marija nabrala
Konistricu samrtnog cvića:
Sve je poje pokrila
Od zaloga groma,
Od zaloga lanpa.
Biži, biži, Surudice!
Mater ti je „poganica“,
Od Boga prokleta,
Svetoga Ivana sapeta.
Sveti Ivan stiga
Na kolac nadiga,
Sveti Ivan stog
U kozji rog!
Ne vidila Boga
Iz kozjega roga!“

U to udari grom u zvonik, a mater zaviče na nj: „Ča si se uzvika sam! Bišeš dozvat „Mujota Polotova“ i „Škrikota Rujićeva“, pak bi u tri bilo srićnije“. — Bùm-, jopet će grom kroz krupu, a bidan „Pajaci“ biž u kuću uzdišući, — eh! di su ona vrimena, kad je bilo dosta jedan put ovu pismicu izreć, pa bi se sve razvedrilo u dva minuta.

Rebac.

IZ SUDA.

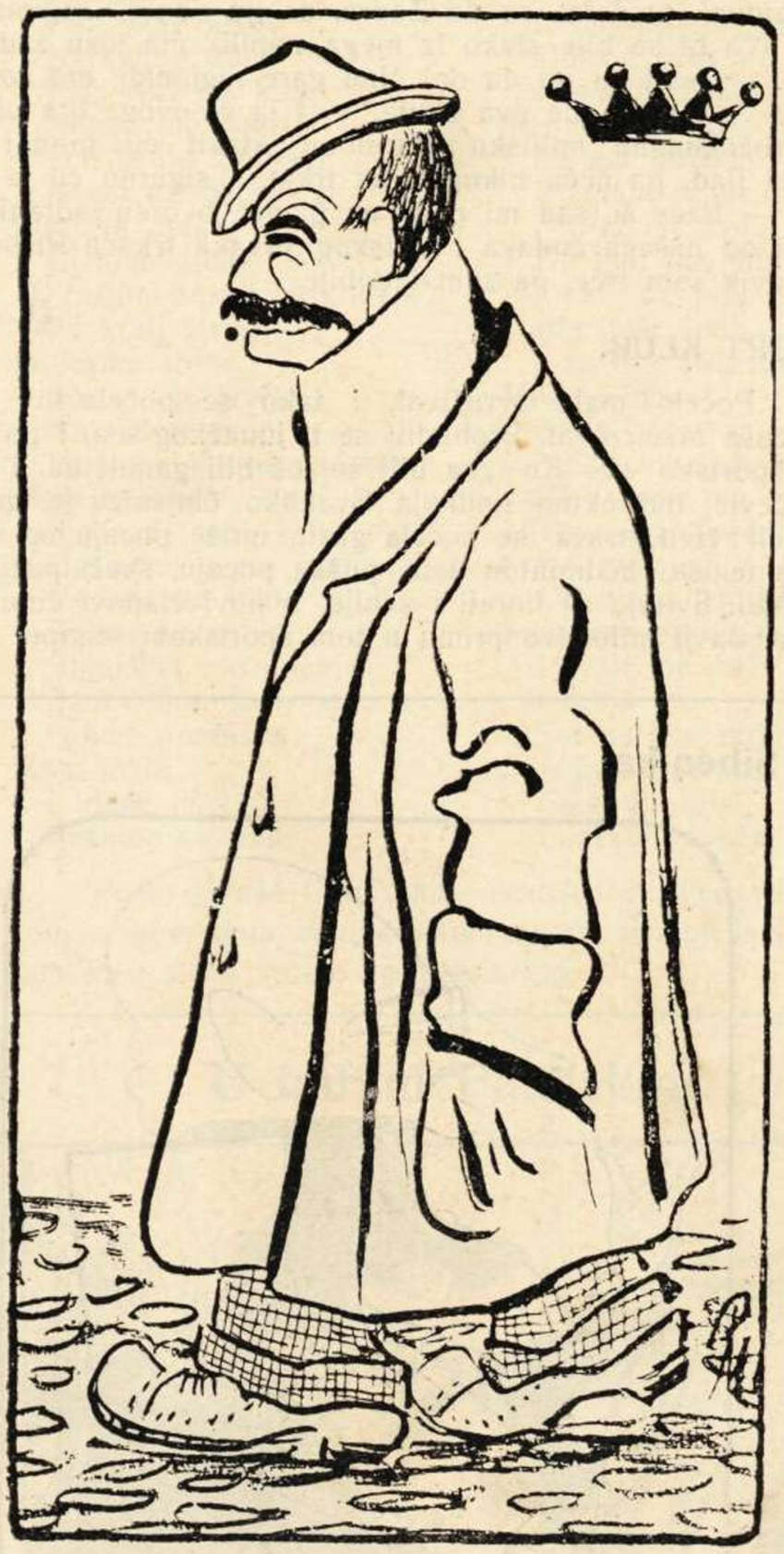

Ja sam Koljenović,
Modista, športman.
Porijeklom iz Bosne,
Zato Srbin sam.
Il da bolje kažem
Srbo venezjan.

ŠPORT.

Šport.

HAJDUK.

Je brate naši ajduci u nogometu sjajno napriduju, ja mislim da bi se i Krajević Marko počešja, da ga koji ajduk udre nogon u da prostite. — Ogledali se Uskrsu i sa

GRADSKA KNJIŽARA MARKA MARULIĆA SPLIT

Bosancima, ma ove, godine bome nisu bili bosi i činili su ji trkat, ma u zadnju su jopet ukupno ajduci dobili. Tili su ajduci prošetat se do Zadra, da jin odnesu regionalni vrč, (ča bi se bili slako iz njega napili), ma nisu zadrani ludi, — rekli su jin da oni činu gare regjonali, *ma no sul serio.* — Draga me ova skula, — i ja ću ovoga lita učinit internacjonalnu splitsku Maratonu, stavit ću premij od deset ijad, pa neću nikomu dat trkat, i sigurno ću ja dobit. — Paće ši, sad mi pada na pamet, ovo su zadrani naučili od našega čudaka i svitskog prvaka trkaća Ružića. I on uvik sam trće, pa sam i dobije.

D. B.

ŠPORT KLUB.

Počelo malo svručivat, i tako se počela krv naši klubaša razmrzavat. Probudili se iz junačkog sna, i poletili na športsko tle. Ko zna bili se još bili ganuli da ji nije Pivčević indirektno badnuja. Svakako činjenica je, da su počeli živit, trava se počela gazit, mriže pucaju od udaraca tenisa, bedminton leti, puške pucaju, skeči puzu po betonu. Svitaju sə fioreti i sablje, a novi članovi činu šuplike da ji milostivo primu u tom športskom olimpu.

SKLIZALIŠTE.

U gradskom sklizalištu, pobisnili aventuri, trču kâ ludi, od jutra do mraka, ako potraje koji misec, zaboravit će odit svojim nogam.

Bojin se da će morat općina betonirat sve ulice, da ugodi grajanstvu, i na ti način jedino, more se rišit pitanje o sluškinj. Do sad malo podaje kuće, nemogu dobit šerve, sve da je pozlatu.

Iz Šibenika.

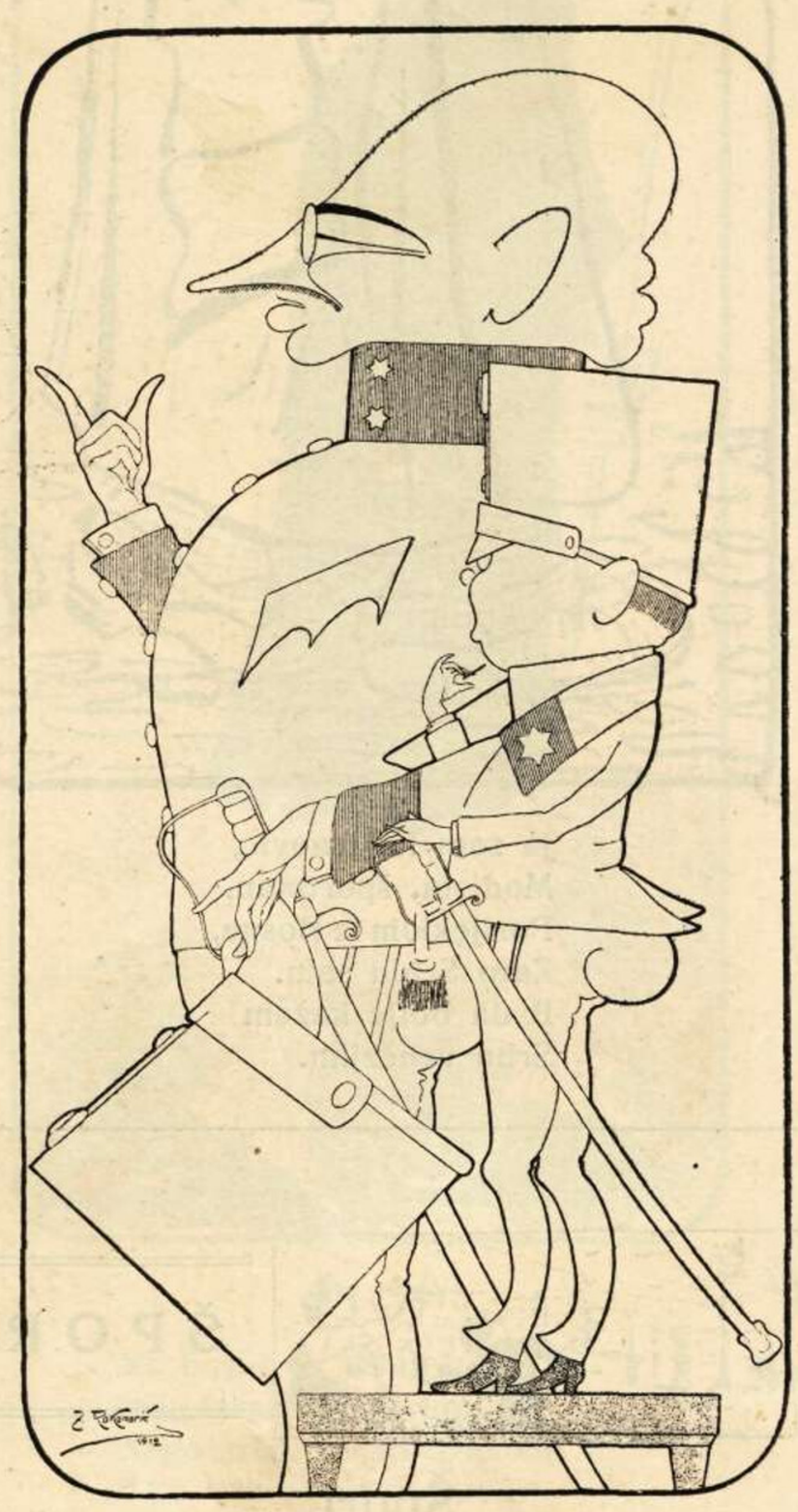

Tu ne treba komentara,
Samo motrit malo bolje
Pa ako ste sjetni, tužni,
Odmah ste već dobre volje.

JAVNA KOREŠPODENCA.

SIGNORINA D . . . . . SPALATO.

ARTHUR F . . . . . .

mauda troppo cougratularsi in sposalizio di loro

Evviva la bella sposa!!!

Adlerkofteletz.

—

MODERNI LJUBOVNIK.

(Pismo na stroju).

trieste
karisima kugina tifagiosa
bere keio stako gobene disalute e husi
sboroankedite e kuelasera ke erimoasieme
iotio konbagniato sinoakasa einvege
devenir suso son an datovia einvegie
elrodolfo erasobra elasekon daserasonstatodalui
inkaserma eberdis hrazia nolotrovato aloraosgto
unbilieto elomeso sobrailleto esonandatovia disberato io skrt
nonsonstatomai disberatikuanto kuelgiorno almeno sesa
bevimo kelsesuso ebr altro ti liduina
seidibarola ai dezokenoti andasibiu forikonlui
seldedasi nonsokosanontisedibarola
tibregodisrivermi subito kuestoti sgivo ici dimenika
soinservizio finomezociorno estaseraande tescrivo
amakigna per keti ka piši mejo.

—

PIPI — SPLIT.

Pipì bella mia,
Mi te magnaria,
Con quel bel visetto
Kâ slakusarija.

Jo ti me_xe bella
Come un_bonbon,
. . . . . .
Baš de_fiketon.

Kad te vidim proći
Così elegante,
Come da ponente
Così da levante,

Svuda mi zavonjaš
Come un crocante.

A sad da ti rećen
Ča mi se je snilo
Che ti jeri cara,
Moja bila vilo,
Od nogu do vrata,
Tutta marmelata.

Po mi te zupegavo
Bocon per bocon,
Dokle nisam krepâ
De indigestion.

Posli san mislija
A quel altro mondo,
Che se po ancora
Mi rinasceria,
Fario di novo,
Finchè creparia.

tvoj Goluzan.

—

IVANE M.

Sona trumbita del regmento,

GRUŽ.

. . . . . .

La me nasaria ogi go visto, gvanti besče levoni e leonfanti, ingracio el dijo kel mali Franko nel gera kum me per ke galo pavura sta aucora poko ancora mal le rane sul pie lo tromenta, recordiše de me.

Tonka.

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA SPLIT

Split polipšaje

(oppure: Assedio di Calais).

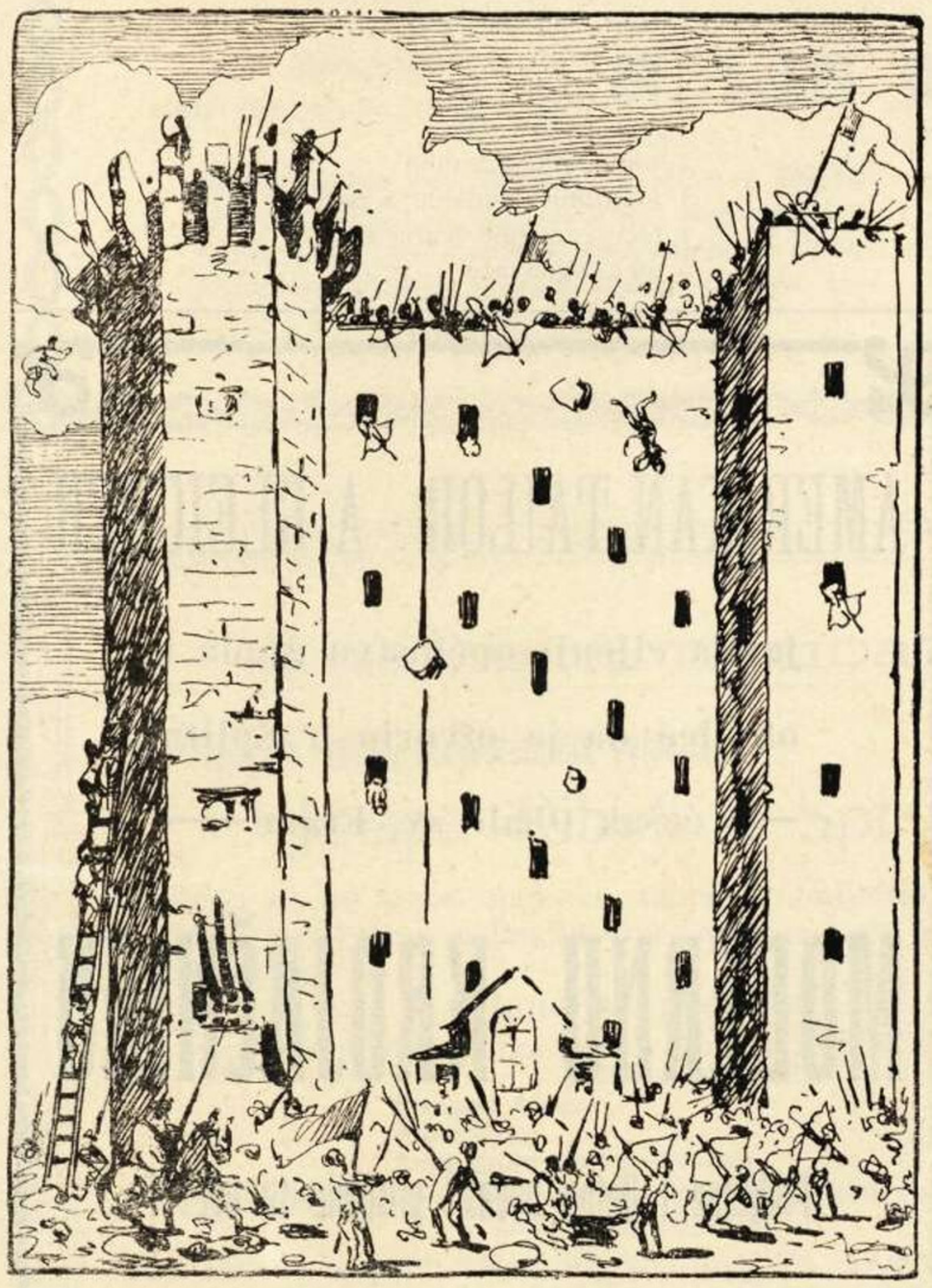

Ako nam je Riva sprida
Izgubila Tirijun,
Zato jon je vridnost straga
Poskočila za miljun.

Književni prikaz.

„Pjesnički usklik prodire kremenito srce".
ČULIĆ.

MALI ZABAVLJAĆ
ili
SNOP RAZNOZVUČNIH i RAZNOSLOŽNIH POEZIJA
sadržajućih u sebi raznih stilova i kompozicija kao: pučkih, historičnih, fantastičnih, hironičkih, i satiričkih pjesama
koje je spjevao i sklonio
IVO ČULIĆ

STRAH

Satiri.

Puška puca
Hajme meni
Čujem zveku
Pim! bum!
Srce kuca
Moje sve mi
Čujem jeku
To me kum.

Ajme meni!
Strah me bježim!
Puška puca
Pim! bum!
Smiju mi se
Kano beni
S njima isti
Moj čestiti kum!

Evo još jedne.

Sretan sam odveć
I blažen dosta
Pun sam odveć
Naravnog dara,
Pak svak mi kaže
Netom me spazi
Da medju živinam
Nema mi para.
Runjava dlaka
Cjelome tjelo,
U raznim bojam zaokružila
Da kralj živina
Ja jesam zbilja,
Što me je sreća
Na radost moju
I na moj ponos nadarila.
Meni ne treba
Sjena ni zobi,
Ogrizina meni je dosta,
Pa bilo da bilo
Svima ću reći:
Blatušina i drvljenje
Zadovoljan tom sam
Odveć predosta.
Moje male
I lijepe uši!
Svakom su mile
Svakom su drage
I lijepi rep;
Dronjaka prepun
Obasut biva
Nesnosne snage.
Medju naravnom
Mojem ponosu,
Blagodat i tu
Prirod mi dade
Da kad me mlate
I kad me biju
Blažit se ipak
I sa tim znadem.
Milozvučno
Kada zapjevam,
Mudru izreku a-i, i-a:
Cjeli svjet me
Tada proklinje
Svi pucajući
Od pusta smija
Svak me proklinje
I svak me mrzi
Lupaju me
Svi na sve strane
A ja ću pivat
Gjegodir bija
Usprkos svima a-i, i-a.

Pošto je naš Čulić sada aktuelan sa njegovim procesom u modernom stilu, tiskamo mu ovo par pjesama, da ga publika i s'ove strane upoznade. Op. Ur.

U kafani Panackoff.

Oggi go comprà un agnellctto, ma che caristia. . . . . Cosa el vol quel là, che el se vada far . . . ; cosa el crede perchè ga dô pattacconi, — mi son paron de sta tavola, ... hm! e dai con sti italiani — in malora anca Tripoli. — . . . . che i vegna quà se i ga coraggio . . . . . Cosa? — si son italian e pò, o lori me da da magnar . . . . . si, sî, ghe dario mi el Tongiura e Gergerez, — cio Toni ciudi quella porta. — Maledetta stagion!!

IZ ZAGREBA.

Iz književnog svijeta.

RAZNO.

LISTA DE LAVANDERA.

1 toco mudante ciuse Tonka
1 toco mudante mario
10 toci pezete Tonka
3 toci calzze rote
1 toco calzze nove
1 toco camiggia mija
1 toco mije mudante a perte
1 toco camiggia mario mijo
5 toci cagnovaze.

AMERIKAN TAILOR - A. GLEICHER

javlja cijenj. općinstvu grada i okolice da je otvorio u Splitu

—— ćošak Obale sv. Frane ——

MODERNU KROJAČNIGU

Proljetne i ljetne novosfi prispjele su već!!!

koja je snabdjevena najnovijim, pravim

ENGLESKIM

- - tkaninama za gospodska odjela. - -

GRAND HÔTEL BELLEVUE

SPLIT

Krasan vidik na more

Hôtel I. klase, opskrbljen sa najmodernijim konfortom

Najljepša kafana u gradu sa biljarom

Restaurant i pivara

Moderno uredjene sobe od K 2.50 unapred.

GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA SPLIT

Najveće jugoslavensko skladište pokućstva!

Mizarske Zadruge u Solkan

SPLJET
stara biskupija kod stolne crkve

P. LIN & MAKAROVIĆ

SPLJET
stara biskupija kod stolne crkve

Bogati izbor pokućstva od drva i željeza zrcala, okvira, slika, zavjesa, sagova, (tapeta) itd. — Ćilimarska radionica. — Preuzima mebliranje hotela, škola, zavoda, ljećilišta i t. d.

Solidna roba. — Cijene niske. — Cijenici badava i franko.

Pisma i novce neka se šalje na naslov:
P. Lin & Makarović, Spljet.

Austro-Americana

Kod ovlašćenog agenta prekooceanskih putovanja

Josipa Riboli u Splitu

dobivaju se svi nužni naputci, **takodjer najjeftinije prevozne karte** sa najbržim i najboljim parobrodima i sa amerikanskim željeznicama.

Cijene za prevoz:

iz **Splita do New-Yorka**	parobr. „Martha Washington“	K 229
	ostalim parobrodima . . .	„ 209
„ „ „	**Buenos Airesa**	„ 209
„ „ „	**Australije**	„ 400
„ „ „	**Aucklanda** (Nova Zelanda)	„ 430

U ovim je cijenama uključena opskrba od luke, iz koje polazi dotični prekooceanski parobrod.

Tko želi na kojemudrago mjesto Amerike, Australije i t. d. putovati, neka se svakako obrati na rečenog agenta, koji najsavjesnije i najbolje opremljuje iseljenike.

Polazak iz Splita za Ameriku koncem svake nedjelje; za Australiju svake druge srijede počamši od 12. veljače t. g.

Hrvatska Vjeresijska Banka

Centrala u DUBROVNIKU — **Podružnica SPLIT**

Podružnica u Šibeniku i Zadru.

Prima uloške i obavlja sve bankarske poslove najkulantnije.

NB. Imamo u zalihi nekoliko svezaka ukusno vezenih I.e serije, pa ko želi neka pošalje na administraciju lista 4 krune suviše poštarske troškove.

UREDNIŠTVO.

GRADSKA KNJIŽNICA MARKO MARULIĆ SPLIT

MARINO BETTIZA & FIGLIO - SPALATO

Casa fondata nel 1840.

Prva splitska tvornica tjestnenine na paru.

Suvlasnici nagradjene parne tvornice „GILARDI & BETTIZA“

proizvoda Cementa Portland i Romana, bojadisanih pločanica, cijevi uresnih predmeta za gradje itd,

Skladište: Drva i materijala za gradje, dužica bukovih i hrastovih za tavane, stakala, svakovrsne boje, kistova (penelli), vrniže, asfaltiranih pappendecka razne vrsti za pokrivanje krovova:

Preuzimlje: Poduzeća novih zgrada, takodjer koju mu drago popravu.

Zastupnici: Opekarskog Društva iz Pasiana kod Pordenona prije Mletačkog društva, Tvornice opekarskih radnja Lovra Zarotti pok. Petra iz Pirana te raznih drugih talijanskih tvornica, takodjer od tvornice Lavagna di Eternite patente Hatschek, novost za pokrov kuća, dugotrajne i podnosljive proti svakom ledu i vjetru.

Klesarska radionica: pod upravom kipara *Gaetano Voltolini*, preuzima svakovrstnu radnju oltara i spomenika u kamenu i u raznim mramorima.

Obavljamo franko obala ili splitski kolodvor.

SPLIT

Gospodski trg.

Telefon broj 2.

Najbogatije skladište rukotvorina i mode. — Velika zaliha rubenine za gospodje, gospodu i djecu te prodaja svih drugih predmeta, koji spadaju u tu struku. — Bogato skladište modernih amerikanskih cipela. — Mehanička praonica.

SPECIALNO SKLADIŠTE OPREMA ZA NEVJESTE.

Sapun Družbe Sv. Ćirila i Metoda

JEST NAJBOLJI.

- Cijene umjerene -

Glavna rasprodaja za sve hrvatske zemlje

IVAN LENTIĆ - MILNA (Dalmacija).

Podružnica Ljubljanske Kreditne Banke

SPLJET.

Centrala u Ljubljani — Podružnica u Celovcu — Trstu — Sarajevu

Prima uloške na uložne knjižice i na tekući račun, kamate prama ugovoru. Kupuje i prodaje srećke, rente, valute i devize itd., unovčuje mjenice, kupone, doznake. Sve bankovne transakcije najkulantnije.

Eskont - - - - mjenica - - - -

Dionička glavnica K 5.000.000

Rezervni fond . . K 600.000

Zajmove - - - najjeftinije - -

Gradska knjižnica Marka Marulića Split
Digitalizacija zavičajne zbirke Spalatina
Splitski humor

Duje balavac: humoristično-satirički list
Elektroničko izdanje izvornika
©2009. Gradska knjižnica Marka Marulića Split

Odabir građe
Elli Pecotić
Snježana Buczkowska
Nada Draganja

Uredništvo
Elli Pecotić
Vesna Mihanović
Snježana Buczkowska

Tehničko uredništvo
Mladen Đikić
Tomislav Staničić

Priprema, snimanje i obrada građe
Gradska knjižnica Marka Marulića

Nakladnik
Gradska knjižnica Marka Marulića

ISBN 978-953-55655-1-2

Harvard University
Library
Widener

S
05
DUJ

S1606

GRADSKA KNJIŽNICA

GRADSKA KNJIŽNICA KARLA BARUNICA